ནགས་ཚོད་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་

སྡོམ་དོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་

ཀུན་རྫིངས།

ཡིག་ཚགས་ཟ་མ་ཏོག

དང་པོ།

འབྲི་ཤེས་བཟང་རྒྱལ་མཚན།

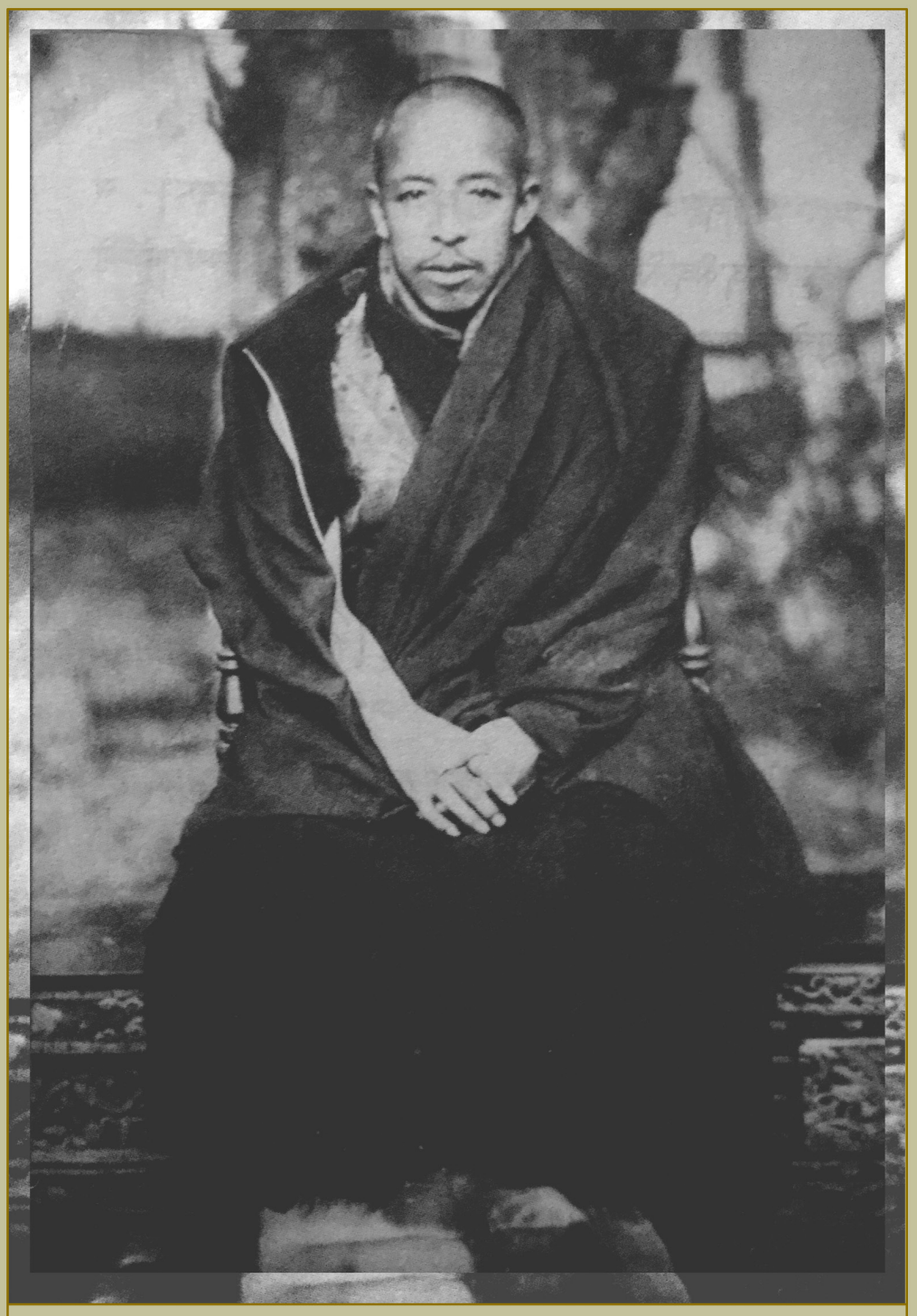

ཞྭན་བདག་སྐྱབས་ཕུ་དོར་རྗེ་འཆང་པན་ལྡན་བྱྱ།

ཞབས་བདག་སྐྱབས་ཕུག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་དབྱིངས། (ཉེས་ཟད།) པེད་ཕོགས་པ་འབྲི་ཟུ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན།

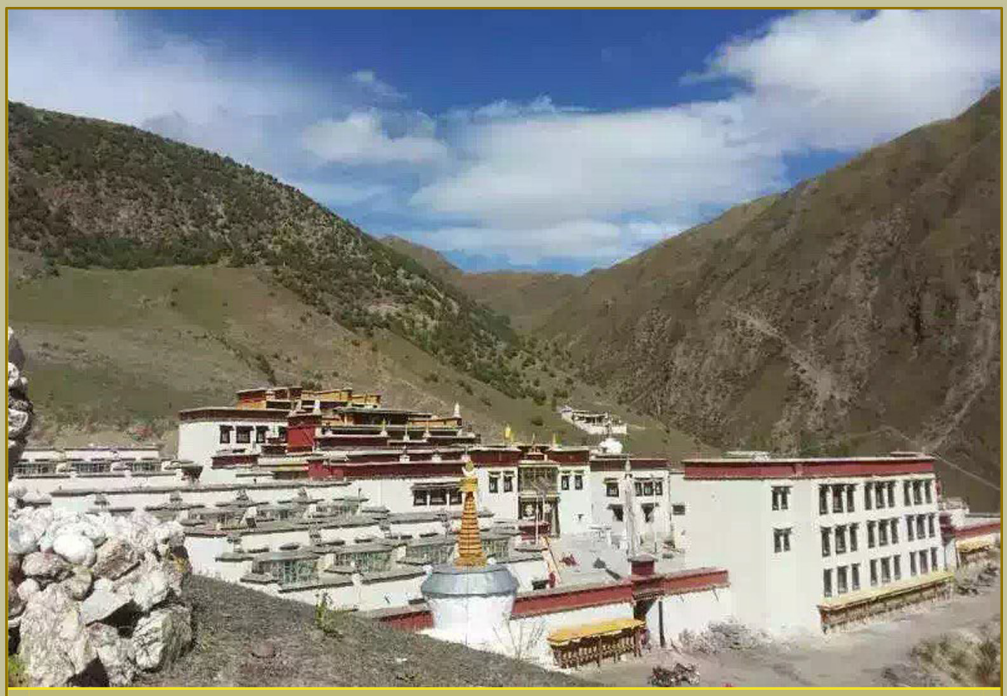

སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཛེལ་གླིང་།

རྩོམ་པ་པོའི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

འབྲི་ཀུ་སྐ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ནི། ནགས་ཤོད་འབྲི་ཀུ་གཡུ་གོང་གོང་དུ་རུས་མིང་འབྲི་ཚང་(འབྲི་ཚང་)ཞེས་པའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་དུ་ཡབ་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཡུམ་སྤྲོལ་གར་དབལ་སྤྲོན་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་༡༩༦༥ ལོར་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ནས་བོད་ཡིག་འབྲི་ཁྲིག་དང་ཐུན་མོང་རིག་གནས་ལ་སྤྱངས་པ་མང་དུ།

༡༩༧༥ ལོར་སྤྱས་མདའ་རྩམ་དབལ་འབར་ཁྲིང་དུ་སྤྲིག་ཞུགས་ཀྱིས་ཚུད་སྡེ་ཁག་གི་འདོན་ཚ་དང་། གར་འཚམ་སོགས་སྤྱངས་པ་དང་། པད་དཀར་དགོན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་ཚོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་དང་། ལྷ་ཡི་ཟེམ་སྐུ་དང་འབྲུར་བཅོ་སོགས་ལ་ཆེད་སྦྱོང་གནང་། ༡༩༨༦ལོར་མེར་ཟེམ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་བཀའ་ཚོད་ཟིན་བཞེས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིར་ཐུགས་ཀར་ཞུས་ཏེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག

~1~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
སྦས་དོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་
གྲུ་རྫིངས།

འབྲི་རུ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན།

སྔོན་གླེང་། ~01~

སྔོན་གླེང་།
སྤྱིར་གཞས་དང་ཨར་གཞས་ཀྱི་བྱུང་རབས་དང་འཕེལ་རིམ།
སྤྱིར་ཨར་གཞས་ནི་ཁང་པ་བཟོ་སྐྲུན་སོགས་ཨར་པོའ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་ཕན་ཚུན་ ིཞོགས་འདེགས་ཡོང་བ་དང་ལུས་སེམས་ཀྱི་ངལ་དུབ་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་གཏོང་བའི་གཞས་ཀྱི་རིགས་ཞིག་ཡིན། གཞས་ནི་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ཡུལ་ག་གེ་མོ་ཞིག་ལ་གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོ་འདི་ཞེས་བྱ་བས་བརྩམས་ཞེས་ཁ་གསལ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཏོག་སྙིང་པོ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ལས། “བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྔ་བ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོའ་སྐུ་རིང་ལ། གཏམ་རྒྱུད་དང་། སྒྲུང་རྒྱུད། སྡེབ་སྦྱོར། ིབཀའི་ཀུགས། བྲོ་གར། གླུ་གཞས། ཤོད་རྩེད། རྩེད་འཇོ་སོགས་བྱུང་”ཞེས་དང་། ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས་སུ་“ལེགས་དྲུག་གི་བྱེ་བྲག་དེ་ཤོ་ལེགས་ཀྱི་སྐུ་དུས་སུ་གླུ་དང་བྲོ་དར་”ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་སྤྲ་དང་སྤྲེའུ་སྤུ་དང་རྔ་མ་བྱི་ནས་གོག་འགྲོས་རིམ་པས་ལངས་ཏེ། གོས་ཤིང་ལོ་གྱོན་ཞིང་ཟས་ཤིང་འབྲས་ལ་སྤྱོད་པའི་གདོད་མའི་སྤྲ་མི་ཚོའི་དགའ་སྐྱོ་ཆགས་སྡང་སོགས་སེམས་སྣང་ཕྱི་ལ་མངོན་པའི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་། ངག་གི་བརྗོད་པ་ཅི་རིགས་བྱུང་ནས་རྡོ་ཆས་ནས་རྫ་ཆས་སོགས་གྲོང་དང་ཁང་ཁྱིམ་ས་ཁོངས་དང་སྡེ་རིས་བཅས་གཅིག་གྱུར་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རིམ་དང་འགྲོགས་ཏེ་གཞས་དང་། ཞབས་བྲོ། གླུ་གར། ཨར་གཞས་སོགས་དམངས་ཁྲོད་ནས་རིམ་གྱིས་སྐད་ཆའི་སྒྱུ་རྩལ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྙིང་བཅུད་ཅིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན་ལ། ནགས་ཤོད་དུའང་གླུ་གར་བྲོ་སོགས་བོད་སྤྱིའི་དམངས་ཁྲོད་རིག་གནས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དང་འགྲོགས་ནས་དར་རྒྱས་བྱུང་བ་བཤད་ག་ལ་དགོས།
ལྷག་ཏུ་ནགས་ཤོད་ནི་གླུ་གར་གྱི་བསྟན་པ་དར་ས་ཡིན་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན་
ཡུལ་འདིར་སྔ་དུས་ནས་ད་བར་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་

~02~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ནི། དཔེར་ན། གཞས་གཞུང་ལ། བྲོ་པ་རྣམས་བྲོ་རར་ཞུགས་ནས་ལག་གདང་སྦྲེལ་ཏེ་སྐྱེས་པས་བསྐུལ་ཞིང་བུད་མེད་ཀྱིས་རྗེས་ཟློས་བྱེད་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་བསྐུལ་ཞིང་སྐྱེས་པས་རྗེས་ཟློས་བྱས་ནས་སྒོར་གཞས་འཁྲབ་པ་དང་། ཁ་ཚར་ལ། ངག་ནས་གླུ་དབྱངས་ལེན་བཞིན་རྐང་ལག་གིས་གར་བསྒྱུར་ནས་བྲོ་གར་འཁྲབ་པ་དང་། གཞས་པ་ཕན་ཚུན་གཞས་ཚིག་ཁྲོད་ནས་གཞས་ཤགས་འགྱེད་པ། དཔེ་ལ་སྦྱར་ནས་དོན་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་མཚོན་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གཏམ་དཔེ་འམ་དཔེ་འགུགས་པ། གླུ་ཚིག་གི་ལམ་ནས་ཕན་ཚུན་ཁ་རྒྱལ་རྩོད་པའི་གླུ་ཤགས་རྒྱག་པ། བརྗོད་དོན་ཕལ་ཆེ་བ་འདོད་གཏམ་ལས་བྱས་པའི་གཞོན་ནུ་ཕན་ཚུན་ལ་གླུའམ་ལ་ཡི་ལེན་པ། གླུ་ཚིག་གི་རྒྱུད་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཟུར་ཟའི་མིང་འདོགས་སམ་མཚང་མིང་གླུ་བཤད་འདོག་པ། འདྲ་ཆོས་ཀྱི་འོག་དུ་སྦས་པའི་བསམ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འདྲ་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐིག་པར་བྱེད་པའི་དྲི་ཚིག་ལྡེའུ་འམ་ལྡེབ་འགྱེད་པ། ངག་རྒྱུན་ལ་གྲགས་པའི་གནའ་སྒྲུང་གཏམ་རྒྱུད་དམ་གཏམ་དཔེ་ཤོད་པ། ཨར་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཨར་གཞས་འདོན་པ། བཞད་གད་བསྟན་བཤིག་སློང་བའི་མཚར་གཏམ་ཤོད་པ་དང། དགོད་བྲོའ་གཏམ་གླེང་བྱེད་པ། འབྲས་དཀར་འཁྲབ་པ། རྟ་བཤད། ཤོ་བཤད། རི་ ིབཤད། དར་བཤད་སོགས་ད་དུང་དམངས་ཁྲོད་རིག་གནས་བགྲང་གིས་མི་ལང་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཕུད། ལོ་རྒྱུས་རིང་ལ་བདེ་ཅག་འཁྱུག་པ། ནང་དོན་ཟབ་ལ་འཁྲུག་ཆ་དོད་པ། སྒྱུ་རྩལ་གྱིས་གཟིགས་མོ་བའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་ཚོར་བར་དགའ་སྐྱོ་ཁྲོ་ཆགས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྤུ་ལོང་གཡོ་བཞིན། བཞད་གད་ཀྱི་མིག་ཞག་འཁོར་བར་བྱེད་པའི་སྟེང་དཀར་རས་པ་ཞེས་བོད་ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་རས་པའི་སྒྱུ་རྩལ་ཡོད།
རས་པའི་སྒྱུ་རྩལ་འདི་བཞིན་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན་རས་པའི་འཁྲབ་ཆས་ལ་
གཞིགས་ན་གཡུང་དྲུང་བོན་ལུགས་ཀྱི་གཤང་ངམ་སིལ་སྙན་སོགས་རོལ་ཆ་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་ཏུ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེའི་སྐུ་དུས་སུ་དར་བའི་ཤོན་གྱི་ལག་ཆ་དཔེར་ན་ཤོན་དཔོན་གྱིས་

སྔོན་གླེང་། ~03~

གཡག་དཀར་པོའ་རྔ་མ་འཕྱར་བསྐོར་བྱེད་བཞིན་རྔ་ཆེ་ཆུང་སོགས་འབུད་རྡུང་དཀྲོལ་གསུམ་ ིགྱི་ཤན་ཞུགས་ཆེ་བས་ཤོན་དང་དུས་མཉམ་མམ་དེ་དང་དུས་ཀྱི་བསྐལ་དོན་དུ་མ་སོང་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ། རི་དབང་བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། “སྟེང་དཀར་རས་་པ་འདི་ཉིད་སྤྱི་ལོ་༡༡༧༠ནང་ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུ་གར་དབང་གིས་ལེགས་སྒྲིག་མཛད་པ་མ་ཟད། སྐབས་དེར་བརྗིད་ཆེན་རས་པ་དང་མོ་བ་རས་པ་གསར་དུ་འཛུགས་གནང་མཛད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་མ་བྱུང་སྟབས་རས་པ་བྱུང་མྱོང་མེད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པདྨ་བཛྲ་གྱིས་ལྗགས་སྒྲིག་མཛད་པའི་ཨར་གཞས་དང་། གར་པ། རས་པ་སོགས་སྒྱུ་རྩལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་དག་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།” ཅེས་གསུངས། “སྟག་ཕུ་གར་དབང་གིས་ལེགས་སྒྲིག་མཛད་”ཅེས་པ་ནི་ཉེས་ཆ་བསལ་ཞིང་ལེགས་ཆ་བསྒྲིགས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཚིག་འདིས་སྟག་ཕུ་གར་དབང་༡༧༦༥-༡༨༠༧གི་སྔོན་དུ་ཆ་ཚང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྟེང་དཀར་རས་པ་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་གནང་འདུག ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པདྨ་བཛྲ་གྱིས་གྲ་ཇེ་རྒྱས་དང་འཐུས་སྒོ་ཇེ་ཚང་བཏང་ནས། མིག་སྔར་མཐོང་དུ་ཡོད་པའི་སྟེང་དཀར་རས་པ་ཞེས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཁྲབ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་བྱུང་།
རས་པའི་འཁྲབ་ཚིག་ལ། གཞས་མ་གཏམ། རྩལ་རྩེད། མཚར་གཏམ། རྣམ་མགུར། རས་
བཤད། ཟུར་ཟ། ལོ་རྒྱུས། ཚིགས་བཅད། ཚིག་ལྷུག སྙན་ཚིག རས་གཞས། ནང་དོན་རིག་པ། ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་སོགས་མདོར་ན་ཡུལ་དུས་སོ་སོའ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་གསལ་ ིསྟོན་དང་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་གྱི་ཚབ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
རས་པའི་འཁྲབ་གཞུང་ལ་རྣམ་གྲངས་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཡོད་པ་ནི། “༡རྔ་འུར་རྡུང། ༢མ་ཎིའི་
སྐུལ་འདོན། ༣ས་འདུལ་གོང་འོག ༤ས་འདུལ་ཕྱོགས་བཞིའི་འདུལ་རྡུང་། ༥ཇ་མཆོད། ༦ཆོས་རྒྱལ་ནོར་བཟང་། ༧བྲམ་ཟེ། ༨རྐང་མགྱོགས། ༩ཀླུ་རྒྱལ། ༡༠སྔགས་པ། ༡༡སྲིད་པའི་ཕ་མ་རྒན་

~04~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འཁོགས། ༡༢དྲང་སྲོང་ལྷ་མོ། ༡༣དྲང་སྲོང་ཧ་རི་ནག་པོ། ༡༤ཆོས་རྒྱལ་ནོར་བཟང་གིས་བྱང་གི་མི་རྒོད་འདུལ་བ། ༡༥རྒྱལ་ཁའི་དགའ་སྐྱིད་རྔ་འཆམ། ༡༦ཉ་པའི་རི་བཤད། ༡༧རྗེ་བཙུན་མི་ལ་དང་ཁྱི་ར་རས་པ། ༡༨བློན་པོ་རིག་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་གདན་དྲངས་ནས་ཇོ་བོ་རྟེན་སྐལ་བླང་པ། ༡༩མདོ་ཡུལ་སྡོད་སྨད་ཀྱི་གླུ་གར། ༢༠རྐུ་མ་རྣ་བཅད་དང་བྲ་གཡབ་ཚོང་དཔོན། ༢༡པི་ཝང་ཁ་གཞས། ༢༢ནགས་ཤོད་སྒོར་གཞས། ༢༣སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་དང་རྔ་འཆམ། ༢༤འཆམ་ཆེན་གཡག་རྭའི་དགུ་རྡུང་། ༢༥རྔ་སིལ་འཁྲབ་སྟོན། ༢༦དགུ་སུམ་རྡུང་། ༢༧དགུ་ཉིས་ལེན། ༢༨སྟག་མོའ་གྲ་བཤད། ༢༩རྔ་བསྟུན་ཕེབས་ལུགས། ༣༠མེ་ཏོག་རྔ་འཆམ་རྐང་པ་རྡིག་སྤྲུག ༣༡ ིཁོར་ཡུག་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ། ༣༢ལྷ་གར་བདུད་རྩིའི་སྦྲང་ཆར། ༣༣འབྲོང་ཆུང་རུ་རྫོང་། ༣༤སེང་ཆེན་འགྱིང་འགྲོས་”བཅས་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན།
གཞན་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་དངོས་སློབ་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་ ིབའི་མཁས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་འབྲི་རུ་ཞབས་དྲུང་རྡོ་རྗེ་འཆང་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་བཀྲ་ཤིས་རི་བོ་ཀུན་དགའ་ཆོས་གླིང་དགོན་ཉམས་གསོའ་སྐབས་ཀྱི་ཨར་གཞས་ལས་གནས་ ིབཤད་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ལེའུ། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའི་ལེའུ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལེའུ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལེའུ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལེའུ་བཅས་ལེའུ་བརྒྱད་ ིཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཨར་གཞས་མཛད་པ་བཅས་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཧ་ཅང་དར་སོ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
བྱེ་བྲག་ཏུ་ཨར་གཞས་འདིའི་བྱུང་འཕེལ་དང་དགོས་དམིགས།
ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པདྨ་བཛྲ་གྱིས་དུས་རབས་ཉི་ཤའི་དུས་འགོ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་
ལྕགས་སྤྲེལ་༡༩༢༠ ཡས་མས་ཤིག་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གསར་བཞེངས་

སྔོན་གླེང་། ~05~

སྐབས། ལས་གྲྭའི་ཨར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་མཛད་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་ཨར་གཞས་ཁྲོད་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཤལ་བཞག་གི་རིག་དངོས་ཤིག་སྟེ་བསྡུས་མིང་ལ་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཟེར་ཞིང་ལེའུ་སོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཡོད། འདི་ཐོག་མར་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་ལས་གྲྭའི་ཨར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ས་འདོར་བ་དང་གྱང་རྡུང་བའམ་གྱང་འཁྲབ་པའི་སྐབས་དབུགས་གཏོང་ལེན་ཤེད་མཚུངས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྐང་ལག་འདེགས་འཇོག་གི་ཤེད་ཤགས་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོང་ཆེད་ཚིག་གི་འགྲོས་དང་ལུས་ཀྱི་སྟངས་སྟབས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནའང་། རིམ་པས་སྤྱོད་སྒོ་ཇེ་ཆེར་སོངས་ནས་ཨར་གཞས་ཀྱི་ཚིག་ངག་ནས་ཟློ་བཞིན་དབྱངས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ཏེ་རྐང་པས་བྲོ་རྡུང་བ་དང་། ལག་པས་གར་བསྒྱུར་ནས་སྒོར་གཞས་དང་། འཁྲབ་གཞས། མཉམ་གཞས། རྐྱང་གཞས་སོགས་རྣམ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལོ་སར་དང་། དབྱར་སྐྱིད། སྤྲོ་ཚོགས། བག་སྟོན། ཁྲི་འདོན་མངའ་གསོལ། མཛད་སྒོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་འཁྲབ་སྟོན་བྱ་རྒྱུར་མེད་ན་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། “སྐྱིད་ན་ཇ་ཆང་མཚར་གླུ་དང་། །སྡུག་ན་རང་སེམས་གསོ་གླུ་ལེན། །”ཞེས་པ་ལྟར་འཚོ་བའི་ཆ་ཤས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་ད་ལྟ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ཡིན། དེ་ལྟར་ནགས་ཤོད་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཁྱབ་སྟེ་རྒན་མགོ་དཀར་ནས་གཞོན་སོ་དཀར་བར་གྱིས་ཨར་གཞས་འདིའི་ཚིག་འདོན་མི་ཤེས་པ་དང་ངག་འགུག་མི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཚད་དུ་སླེབས་ནས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ས་འདྲེས་སྡེ་འདྲེས་ནས་བོད་ཡུལ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་ཏྲེ་ཧོར་བེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་དར་སྲོལ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག །རྒྱུ་མཚན་ནི་དགེ་རྟག་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་མཆོག་༡༩༠༣-༡༩༥༠ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པདྨ་བཛྲ་གྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁོང་གིས་ཁྱབ་སྤེལ་གནང་བ་དང་ལྷན་དུ་དགེ་རྟག་རང་གིས་མཛད་པའི་གཞས་ཡང་ཡོད་པས་བེ་རིའི་ཕྱོགས་སུ་དགེ་རྟག་ཚང་གི་གཞས་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་།

~06~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འདིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་བར་སྐབས་ཤིག་ལ་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་འདི་དགེ་རྟག་ཚང་གིས་མཛད་པ་ཡིན་ཤག་བྱེད་མཁན་ཡང་བྱུང་། འདི་ནི་འཕྲོས་བཤད་ཙམ་མོ། །
དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དབྱར་གྱི་སྤང་ལ་ཆར་དུས་ཀྱི་ཤ་མོ་བརྡོལ་བ་བཞིན་རི་བོའ་རྩེ་ནས་ ིཆུ་མོའ་འགྲམ་དང་། གངས་རིའི་སུལ་ནས་ནགས་མའི་ཀློང་། ལུང་པའི་ཕུ་ནས་འབབ་ཆུའི་རྒྱུད། ིཡུལ་པའི་ཁང་ཁྱིམ་ནས་འབྲོག་པའི་སྦྲ་གུར། གྲོང་གསེབ་ཞིང་ལས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཚོང་ལས། སྤྲང་པོའ་དབྱུག་པ་ནས་ཕྱུག་པོའི་བང་མཛོད། དགོན་པའི་གྲྭ་རྐྱང་ནས་བླ་མའི་ཆོས་ཁྲི། ཀ་ཁའི་ ིདབྱངས་རྟ་ནས་ཚིག་རྒྱན་སྙན་ངག །དམའ་རིམ་ཡིག་རྨོངས་ནས་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་པའི་བར་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་སོང་བ་མ་ཟད། ད་སྐབས་ཧི་མ་ལ་ཡི་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་ལྕགས་རི་བཙན་གྱིས་གཏོར་ཏེ་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ཨར་གཞས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཉི་འོད་འགོག་མེད་དུ་འཕྲོས་དང་འཕྲོ་བཞིན་པ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །
གོང་དུ་གསལ་བ་བཞིན་ཡུལ་འདིར་གླུ་གར་གཞས་སོགས་དམངས་ཁྲོད་རིག་གནས་ཧ་
ཅང་དར་སྲོལ་ཆེ་བ་དང་། མི་རྣསས་གླུ་གར་རིག་གནས་དག་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་ཞིང་དུང་བ་ཟབ་པར་བརྟེན། དེ་དག་གི་མོས་ཁམས་དང་དགོས་མཁོར་འཚམ་པར་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་པདྨ་བཛྲ་གྱིས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྗོད་བྱེད་ཚིག་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་བཅས་ཨར་གཞས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བརྩམས་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་ནང་དོན་ཟབ་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་ལེགས་པ། རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཨར་གཞས་འདི་མཛད་པའོ། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་ཨར་པོའ་ལས་ཀ་བྱེད་སྐབས་ངལ་དུབ་སེལ་ཞིང་། དམངས་ཁྲོད་དུ་དགའི་བའི་བྲོ་རྡུང་སྐྱིད་པའི་གླུ་ལེན། མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྲོ་སྣང་སྦྱིན་བྱེད་དང་། མཐར་ཐུག་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྡུག་བསྔལ་དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །”ཅེས་དང་། ཇོ་བོས། “ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་

སྔོན་གླེང་། ~07~

བརྒྱད་ཁྲི་དང་། །བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་གཞོལ་ཅིང་འབབ། །” ཅེས་དང་། འཇམ་མགོན་བླ་མས་ཀྱང་། “ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་བཀའ་སྩལ་པ། །རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཇུག །དེ་ཡང་མྱ་ངན་འདའ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞི་འགྱུར་མི་མཛད་ཁྱོད་ལ་མེད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་ངོ་བོ།
གནའ་བོའ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བརྒྱུད་དེ་ངག་རྩལ་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བ་ནགས་ ིཤོད་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཤ་ཐིམ་རུས་ཐིམ་དུ་ཡོད་པའི་གཞས་དང་། ལ་གླུ་འམ་ལ་ཡི། ལྡེབ། གཏམ་དཔེ། གླུ་ཤགས། ཟུར་ཟ་སོགས་དང་སྡེབས་ཚེ་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་ལ་དགའ་སྐྱོ་ཆགས་སྡང་སོགས་ཚོར་བའི་རླབས་རིས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་འགོག་མེད་དུ་འཆར་བའི་བརྡ་ཐབས་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ནུས་ལྡན་ཞིང། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་། སྤྱོད་སྒོ་ཧ་ཅང་ཆེ་བའི་ཁྱད་ཚིག་རྣ་བར་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ་དུ་མ་སྤྱད་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། གསེར་དང་། དངུལ། ཟངས། ལྕགས་སོགས་རིན་ཆེན་རིགས་དང་། རྒྱབ་རི། གཡས་རི། གཡོན་རི། མདུན་རི། དབང་ཆེན་ཆུ་བོ། སྦྲུལ་གྱི་ཉལ་འགྲོ་སོགས་རི་ཀླུང་གི་སྣང་བརྙན་དང་། ས་ཡི་གྱང་ཆེན། རྡོ་ཡི་རྩིག་པ། ཤིང་གི་གཞོག་སྒྲིག །ཆུ་ཡི་མཐུན་རྐྱེན། རྩིག་པ་བརྩིགས་ཞེས་སོགས་བྱ་བའི་སྐོར་དང་། །གྱང་རྟ་གསེར་གྱི་གྱི་ལིང་། གྱང་རམ་གསེར་གྱི་རླུང་གཤོག །རྟ་ངོ་གསེར་སྒ་ཁྲ་ཆེན། གྱང་ས་གསེར་ཕྱེ་སིལ་མ། གྱང་ཐག་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ། གྱང་འཛུག་སྟག་སེང་ཁྱུང་འབྲུག །དྲིལ་ཐོ་སྦ་ལྕག་ཚིགས་གསུམ་སོགས་གྱང་ཆས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སྐོར་དང་། སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་། །སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད། སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ཕན་གྲོགས། སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ས་མཁན། གྱང་མི་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། ཨར་པོ་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་ཅེས་སོགས་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཨར་པོའ་སྐོར་ ིདང་། “འཁོར་ཡུག་རྡོ་རྗེའི་ར་བ། །ཁྱམས་ཆེན་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི། །དབུ་རྩེ་དམ་པ་རིགས་གསུམ། །”

~08~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

སྟེང་ཐོག་ཞི་བ་དབང་དྲག་ཞེས་སོགས་རྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚད་དང་བཟོ་བཀོད་སྐོར་དང་། ངང་པ་སེར་པོ། ཁུ་བྱུག་སྔོན་མོ། ཐང་དཀར་ཐང་སྨུག། རྒྱ་ཇ་ལི་དམར། འབྲི་མར་གཞོན་ནུ། ཁྲི་གདུགས་ཉི་མ། དགུང་སྔོན་དབྱིངས། སྤྲིན། ན་བུན། དཀར་གསལ་ཟླ་བ། སྨིན་དྲུག་ཁྲ་མོ། ལྷོ་སྤྲིན་སྨུག་པོ། སྦྲང་ཆར་ཟིམ་བུ། འབྲས་དྲུག་སྙེ་མ། གངས་ཏི་སི། སེང་དཀར་མོ། ཤིང་དཔག་བསམ། ཁྱུང་མཁའ་ལྡིང་། མཚོ་མ་ཕམ། ཉ་གསེར་མིག །བྱ་ལམ་གོང་མ། གཡུ་འབྲུག་སྔོན་མོ། རི་ཙ་རི། ཐང་ཆེན། སྤང་དཀར། སྐྱི་སེར་རླུང་། སྟོན་སེར་བ་མོ། སྤང་གཤོང་། ཤྭ་རྐྱང་མ་བུ། ཁུ་བྱུག་གསུང་སྙན། ཁྱི་ར། ཕ་གཅིག་ཨ་ཕ་རྒས་པོ། མ་གཅིག་ཨ་མ་རྒན་མོ། ཞེས་གཞི་མཚོན་པ་དང་རྩལ་མཚོན་པ་སོགས་མཚུངས་གསལ་དཔེ་ཡི་སྐོར་སོགས་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ངག་གི་རང་བཞིན་ལས་ཆད་པའི་མིང་ཚིག་གི་རྒྱ་མཚོ་འཁྱིལ་བ་ལ་ཉམས་འགྱུར་གྱི་རྦ་རླབས་མཁའ་རུ་རྩེན་ཞིང་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཟེགས་མ་ཕྱོགས་སུ་འཐོར་བ་འདིའོ། །
ཚིག་གི་སྡེབ་སྦྱོར།
དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གླུ་གཞས་དང་ཨར་གཞས་ཕལ་མོ་ཆེར་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལ་ཚེག་བར་
མང་ན་མང་མཉམ། ཉུང་ན་ཉུང་མཉམ་ཚིག་རྐང་བཞིར་ངེས་པ་ཤས་ཆེར་ཡོད་ནའང་། ས་པཎ་གྱི་རོལ་མོའ་བསྟན་བཅོས་ལས། “རྐང་པ་གཉིས་ནས་དྲུག་གི་བར། །ངག་དོན་འབྲེལ་ན་ཚིགས་བཅད་ ིགཅིག །དེ་ལ་རྗེས་སུ་བསྔགས་ལ་སོགས། །ཇི་ལྟར་བདེ་བའི་རྣམ་གཞག་མ། །དབྱངས་དང་བཅས་པ་ཕལ་ཆེར་ནི། །ཡི་གེ་མཉམ་མམ་མི་མཉམ་ཡང་། །ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྣམ་གཞག་འཇུག །བདེ་འཇམ་དོན་ལ་ཚིགས་བཅད་དམ། །ཡང་ན་རྐྱང་པ་ཅི་བདེར་སྦྱར། །ཀུན་གྱིས་གོ་ཞིང་བརྗོད་པ་བདེ། །དོན་དང་མཐུན་པ་དཔེས་འགྲིག་ལ། །སྔ་ཕྱི་མི་ཟློས་མི་འགལ་ཟླ། །དབྱེ་བསྡུ་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན། །” ཞེས་པ་ལྟར་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་ལེའུ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལ་ཚིག་རྐང་ཚེག་བར་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་སྤེལ་བས་མགུར་གླུའི་ཉམས་ཡོད་པ་དང་། འགོ་འདྲེན་ལྟ་བུ། ཨེ་མ་ཧོ་དང་། ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཨེ་ཝཾ་ཧྲི། བསྭོ་བསྭོ་ལ། ཨ་ཧ་འོ་ཡེ། བསྭོ་ཡེ་ལ། སོགས་དང་། བར་འཇུག་དང་མཐའ་

སྔོན་གླེང་། ~09~

རྒྱན་མངྒ་ལཾ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །གཡས་སུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ། ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ། གཡོན་དུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ། ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ། རྐང་ཆུང་གཡས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ། རྐང་ཆུང་གཡོན་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ། ཞེས་སོགས་ནི་ཆོས་ཚིག་དང་འབྲེལ་ཆེ་བ་སྤྱད་ཡོད་དེ།
དཔེར་ན། ཚེག་བར་དྲུག་ལྡན་བརྗོད་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་རྐང་པ་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་ཀྱི་
མཐར་ཚེག་བར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྐང་པ་བཞི་བསྣན་པ། དཔེར་ན། ཨེ་མ་ཧོ། སྲིད་པ་དང་པོ་མ་ཆགས། །ཞེས་པ་ནས། དབང་ཆེན་གསེར་ལ་ཆགས་ཡོད་། །དགའ་བ་ལ། དགའ་བ། སྐྱིད་པ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ། ལྟ་བུ།
དྲུག་ཚིག་གཅིག་དང་བརྒྱད་ཚིག་གཉིས་སྤེལ་བའི་རྐང་པ་གསུམ་ལྡན། ནགས་ཤོད་ལུང་
པའི་མཐིལ་ལ། །རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད། །རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད། །ལྟ་བུ།

ཚེག་བར་གསུམ་ཅན་གཉིས་དང་དགུ་ཚིག་སྤེལ་མ། ལམ་གྱི་གཞི། ལམ་གྱི་སྲོག །བླ་མ་
བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ལགས། །ལྟ་བུ།
ཚེག་བར་ལྔ་ལྡན་གྱི་རྐང་པ་གཉིས་དང་ཚེག་བར་བཅུ་གཅིག་ཅན་གྱི་རྐང་པ་གཅིག་
གི་རྗེས་སུ་ཚེག་བར་དྲུག་ལྡན་གྱི་རྐང་པ་སྤེལ་མའི་ཚིགས་བཅད། བསྐལ་པ་ཆགས་པ་དགའ། བསྐལ་པ་ཆགས་པ་སྐྱིད། དགའ་སྐྱིད་བསྐལ་པ་འདི་འདྲ་བསྐལ་པ་གཞན་ལ་དཀོན། བསྐལ་པ་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས། ལྟ་བུ་དང་།
བརྒྱད་ཚིག་དང་བདུན་ཚིག་སྤེལ་བའི་རྐང་པ་དྲུག་ལྡན། གངས་ཏི་སི་གངས་རིའི་རྒྱལ་
པོ་ལ་སེ། །གངས་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་སྐོར། །སེང་དཀར་མོ་བརྒྱ་ཡི་གདན་ས་ཡིན་སེ། །བུ་ཡུག་ནང་ནས་མ་ལྡང་བ། །དབུ་གཡུ་རལ་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས་སེ། །གཡུ་འབྲུག་ངར་སྐད་

~10~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཟིལ་གྱིས་གནོན། །
འགོ་མཇུག་གཉིས་སུ་ཨོཾ་སྭ་སྟི་ཡོད་པའི་དྲུག་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་ལྡན། ཨོཾ་སྭ་སྟི།
བསྐལ་བ་དང་པོ་མ་ཆགས། །བསྐལ་བ་དང་པོ་ཆགས་དུས། །ཨོཾ་སྭ་སྟི། ལྟ་བུ།
འགོ་འདྲེན་དང་མཐའ་རྟེན་ཅན་གྱི་དགུ་ཚིག་ནར་མ། ཨོཾ་སྭ་སྟི། རྒྱབ་རི་རིན་ཆེན་མཎྜལ་
ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་སེ། །ལྟ་བུ།
འགོ་འདྲེན་ཨ་ཧའོ་ཡེ་ཅན་གྱི་དགུ་ཚིག་ནར་མ། །ཨ་ཧའོ་ཡེ། བསྟན་པ་སྔ་དར་ཕྱི་དར་
བར་དར་གསུམ། །ལྟ་བུ།

འགོ་འདྲེན་ཨོཾ་སྭ་སྟི་ཡོད་པའི་དགུ་ཚིག་རྐང་པ་བརྒྱད་ལྡན། །བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་
མའི་སྙིགས་མ་ཟེར། །བསྐལ་བ་སྙིགས་མ་མ་རེད་སྤྱོད་པ་རེད། །དེང་སང་དུས་ཀྱི་ཡར་འདྲེན་བླ་མ་ཚོ། །རང་རྒྱུད་མ་དུལ་གཞན་རྒྱུད་ག་ནས་ཐུལ། །དུས་ལ་མ་བབས་འགྲོ་དོན་འོ་རྒྱལ་ཆེ། །ནོར་དང་ཆོས་ཀྱི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད། །དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་སྟེ་ལ་ཉུང་དུ་འདུས། །ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས། །ལྟ་བུ།
འགོ་འདྲེན་ཨེའེ་མ་ཡེ་ཡོད་པའི་དགུ་ཚིག་རྐང་པ་ལྔ་ལྡན། ཨེའེ་མ་ཡེ། སྐལ་བཟང་ལས་
ལ་འདུས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཚོ། །སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་རྡོ་རྗེ་ཡི་ཁྲི་ལ་བརྟན། །རྨད་བྱུང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཡར་ཡར་རྒྱས། །བསྟན་དང་འགྲོ་ཕན་ཐུགས་བསྐྱེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གྲུབ་པ་མཆོག་གི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ། །ལྟ་བུ།
ཚེག་བར་བཅུ་པ་བར་འཇུག་འོ་འོ་ཡེ་འེ་ཡོད་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ལྡན། རྟེན་འབྲེལ་མ་
སྒྲིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡག་མོ་འགྲིགས་བྱུང་། །འོ་འོ་ཡེ་འེ། རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་དགུང་སྔོན་མཐིལ་ལ་འགྲིགས་བྱུང་། །ལྟ་བུ།
དྲུག་ཚིག་རྐང་པ་གསུམ་ལྡན། དབང་གི་ཆུ་བོ་འབབ་ས། །བླ་མ་སྐུ་བཞིའི་གངས་རི། །

སྔོན་གླེང་། ~11~

རེད་ལགས་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །ལྟ་བུ།
དགུ་ཚིག་རྐང་པ་བཞི་ལྡན། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ལ་རིག་འཛིན་བླ་མས་བསྐོར། །བར་གྱི་
ཕྱོགས་ལ་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོས་བསྐོར། །འོག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་བསྐོར། །རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་འདུལ་ཞིང་བཅག །ལྟ་བུ།

བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས།
ཨར་གཞས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི། བཀའ་བབས་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ས་སྟེང་མཛེས་
པའི་རྒྱན་གཅིག་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་གི་རྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བརྟེན་པ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་སྐྲུན་གྱི་སྐོར་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཡང་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་བྱེད་སའི་བསྟི་གནས་ཤིག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་བྱའི་བསྟན་པ་དེའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྐོར་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་ཨར་གཞས་འདིའི་བཤད་བྱ་ཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན་ན་ཐོག་མར་སྲིད་པ་ཆགས་སྟངས་ནས་
འཆད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་རྟེན་སྣོད་ཀྱི་བཀོད་པ་སྲིད་པ་ཆགས་ལུགས་ནས་མ་བཤད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་སོགས་བཤད་པའི་གཞི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བོད་གནའ་རབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པའི་ཐོག་མར་རྟེན་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁོག་དབུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་བཞེད་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་ཐོག་མར་སྲིད་པ་ཆགས་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་ལེའུ་སོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

~12~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ནང་དོན་གནས་བསྡུས།
༈ ༡༩༢༠ ལྕགས་སྤྲེལ་ལོར་ཡས་མས་ལ་མཛད་པའི་ཨར་གཞས་ལ་ལེའུ་ལྔ་ཡོད་པ་
ལས། ལེའུ་དང་པོས། སྲིད་པ་ཆགས་རབས་ནས་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་ལ་ཐུག་གི་བར་སྣོད་ཆགས་པའི་གོ་རིམ་གསུངས།
ལེའུ་གཉིས་པས། སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་གཙུག་ལག་ཁང་གཞི་འདིང་བའི་ས་གཞི་འདུལ་
སྦྱོང་དང་། དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་རྣམས་ནགས་ཤོད་ཡུལ་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་ཁང་པའི་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཇི་བཞིན་ངོ་སྤྲོད་དང་། གང་བཞེང་རྒྱུའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་ཞིང་དང་། དྷུ་མ་ཐ་ལའི་གྲོང་། ལྷུན་འགྲུབ་དགའ་བའི་ཚལ་སོགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། འདི་བཞེངས་པ་ནི་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་ལ་བསླུ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས།
ལེའུ་གསུམ་པས། གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་ཞིང་སོགས་
དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་ལྷ་ཁང་དེ་དག་ཡུལ་གང་དུ་བཀོད་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བཞེང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་དྲི་བས་མཚམས་སྦྱར་ནས་ལན་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་ནགས་ཤོད་ལུང་པའི་མཐིལ་ལ་ས་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་དང་འདྲ་བ། ས་དཔྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་བཞིའི་པདྨ་འཁྲུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པ། ས་དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་བཞིའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཟེའུ་འབྲུའི་དབུས་ན་རྒྱུ་རིན་ཆེན་རྣམ་བཞིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་རྒྱུ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་རིན་ཆེན་རྣམ་བཞིའི་ལྷ་ཁང་བཞེང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དང་། ལྷ་ཁང་དེ་དག་ནི་བླ་མ་དང་། ཡི་དམ། མཁའ་འགྲོ། ཆོས་སྐྱོང་བཅས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ཞེས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་འཆར་འགོད་ཀྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་བསྟན།
ལེའུ་བཞི་པས། འཆར་འགོད་དེ་ལྡན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱག་འདེབས་པ་དང་རྟེན་དང་

སྔོན་གླེང་། ~13~

བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པ་ལ། ལྷ་ཆེན་ནགས་ལྷ་ཛམ་བྷ་སོགས་ཡུལ་ལྷ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཉན་ཆེན་སྐུ་ལྷ་གེར་མཛོ་ལ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ནས། མི་མང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་པའི་དགེ་འབྲས་ངོ་སྤྲོད་གནང་ནས་དེའི་ལས་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་གནང་།
ལེའུ་ལྔ་པས། དེ་འདྲའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་ནས་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་
ལན་གྱི་ཚུལ་དུ། “ལམ་གྱི་གཞི། །ལམ་གྱི་སྲོག །“ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བསྡུས་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་ས་ཡིན་ཞེས་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པ་ཨར་གཞས་སུ་བསྡུས་པ་འདི་གསུངས་སོ། །
༈ ༡༩༢༢ ཆུ་ཁྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ་ལ་ལེའུ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། ལེའུ་དང་ ིཔོས། བསྐལ་པའི་ཁྱད་པར་དང་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར། དེས་བསྟན་པའི་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ཉེ་ལམ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ། དེ་ལྟ་བུའི་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་དགོན་འདིའི་རྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་ཚོགས་བཅས་བཞེང་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བསྟན།
ལེའུ་གཉིས་པས། སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་ཆགས་གནས་ཀྱི་རི་ཀླུང་གི་་སྣང་བརྙན་དང་། དེ་དག་
གི་མཚོན་དོན། གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་དང་གང་འབྱུང་བ་དང་། མདོར་ན་དཔལ་གྱི་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་སྡེ་བཞེངས་པ་ལ་འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན་ཞིང་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན།

~14~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལེའུ་གསུམ་པས། བསྐལ་པ་ཆགས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཕེབས་ནས་དེས་རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་
སྦྱོར་གྱི་ཆོས་གསུངས་པ། དེ་འཛིན་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བྱུང་བ་དང་། དགོན་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་སྦྱོར་རམ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དགོན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་བཀའ་བབས་ལུང་གིས་ཟིན་པ། འདི་བཞེངས་ན་དགེ་སྒྲུབ་ཚོགས་རྫོགས་དང་། སྡིག་མེད་སྒྲིབ་བྱང་། དམ་གཙང་སེལ་མེད། བཀྲ་ཤིས་བྱིན་ཆགས། བསྟན་པ་དར་བ་དགོན་པ་ཆགས་པ་འདི་འདྲ་བ་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་རེད་ཅེས་བསྟན།
ལེའུ་བཞི་པས། གོང་གི་ལེའུ་རྣམས་དང་འབྲེལ་ཆགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱག་
འདེབས་པ་པོ་རང་ཉིད་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གྱི་སྐོར་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཚིགས་བཅད་མཐའ་མས་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཏེ་རྩ་ཐིག་རླུང་གསུམ་ལས་སུ་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བཞིས་དྲངས་པའི་འོད་གསལ་དང༌། དགའ་བཞིས་དྲངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བར་རང་རྣམ་གྱི་སྡོམ་ལྟ་བུར་མངོན།
ལེའུ་ལྔ་པས། བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མ་འདི་ནི། བཟུང་ན་བློ་ལ་འཛིན་བདེ་བ། བཏོན་ན་
ངག་ལ་རྒྱུགས་བདེ་བ། བསྒོམས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་བློ་སྦྱོང་གི་སྙིང་པོའ་ཡང་སྙིང་བསྡུས་པ། ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་འདུས་པ་བློ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ ིཔ་ཚིགས་བཅད་བརྒྱད་་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུས་པ། ཨར་གཞས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བློ་སྦྱོང་གཞན་ཞིག་བརྩམས་ཀྱང་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་རྩོམ་དུ་མེད་པར་བརྟེན་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པས་བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མ་རང་སོར་བཞག་སྟེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་“འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་། །”ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་། “བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །”ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་བཅས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་བསྣོན་ཏེ་ཨར་གཞས་ཀྱི་གྲས་སུ་བཅུག་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག །

སྔོན་གླེང་། ~15~

༈ ༡༩༢༣ ཆུ་ཕག་ལོའ་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ་ལ་ལེའུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལེའུ་ ིདང་པོ། འདི་ལ་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་དང་པོས་བསྟན་པ་སྔ་དར་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྦར་བའི་སྐོར་དང་། གཉིས་པས་བར་དར་བསྟན་པའི་གཞི་བཙུགས་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་བཏུལ་བ་དང་། རྒྱ་ཆོས་བོད་བསྒྱུར་དཀོན་མཆོག་གི་ཕོ་བྲང་བཞེངས་པའི་སྐོར། གསུམ་པས་ཕྱི་དར་བཀའ་གདམས་པ་དར་ཚུལ་སྐོར། བཞི་པས་དགེ་ལྡན་པ་དར་ཚུལ་སྐོར། ལྔ་པས་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཚུལ། དྲུག་པས་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་གི་སྐོར་བཅས་ལེའུ་འདི་ནི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་གི་ཆོས་འབྱུང་ལྟ་བུར་མངོན། །ལེའུ་གཉིས་པས། ཁྲི་གདུགས་ཉི་མ་དང་། དཀར་གསལ་ཟླ་བ། སྨིན་དྲུག་ཁྲ་མོ། ལྷོ་སྤྲིན་
སྨུག་པོ། སྦྲང་ཆར་ཟིམ་བུ། འབྲས་དྲུག་སྙེ་མ་བཅས་དཔེ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་བསྐྲུན་མཛད་པ་བར་ཆད་མེད་པར་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཚུལ་བསྟན། ༈༡༩༢༤ ཤིང་བྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་དགའི་སྐྱིད་འཛོམས་པའི་བྲོ་གླུ་ལ་ལེའུ་ལྔ་ལས།
ལེའུ་དང་པོ། འདི་ལ་སྡེ་ཚན་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་དང་པོས་བསྐལ་བ་ཡར་ཐོག་ལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ཕེབས་པ་དང། མར་ཐོག་ལ་བྱམས་པ་ཕེབས་པ། བར་ཐོག་ལ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཕེབས་པའི་སྐོར་དང། གཉིས་པས་ནགས་ཤོད་ལུང་པར་སྔོན་དུས་ཨོ་རྒྱན་པདྨ་ཕེབས་པ་དང་། བར་དུས་ནགས་ཤོད་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་རྣམ་གསུམ་ཕེབས་ནས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་སྐོར། གསུམ་པས་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་གཟུངས་འཇུག་རིང་བསྲེལ་སྐོར། བཞི་པས་དགོན་གྱི་བླ་མ་དང། དགེ་འདུན། ཆོས་སྲུང་། སྦྱིན་བདག། །མཆོད་གཞིས། སྤྱི་རྫས། ནོར་རྫས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་བཅས་ལེའུ་འདི་ནི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་དཀར་ཆག་ལྟ་བུར་མངོན། ལེའུ་གཉིས་པས། “ཨེའེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ། ” ཞེས་པའི་ལེའུ་འདི་གོང་གི་ལེའུ་རྣམས་གུང་
བསྒྲིགས་པ་ན་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གསར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རབ་གནས་སྐབས། ལྷའི་ཡུལ་ནས་

~16~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལྷ་ཆེན་ཚངས་པ་དཀར་པོས་རབ་གནས་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་ཕབ་པ། ཀླུ་ཡི་ཡུལ་ནས་སྐུ་ལྷ་ཀླུ་རྒྱལ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀླུ་ཡི་ནོར་བུའི་གཏེར་ཁ་ཕྱེ་སྟེ་ཕུལ་བ། བར་ཁམས་གཉན་གྱི་ཡུལ་ནས་སྐུ་ལྷ་གཉེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གེར་མཛོས་དགོས་འདོད་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །
ལེའུ་གསུམ་པ། དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནགས་ཤོད་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རིས་མེད་
དགོན་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་ཅིང་དེ་དག་ལ་ཕྱག་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་དེའི་དགེ་འབྲས་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་པོར་གདམས་པའམ། ཡང་ན་གསེར་སྐུ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱན་གཅིག་སོགས་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་རྟེན་གཙོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་དངོས་སུ་གསལ་བས་དགོན་པ་དེ་དག་གི་མཚོན་དོན་ཆ་ཚང་པ་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་ལ་ཡོད་པ་འགྲེལ་ཆོག་པ་ཞིག་སྣང་ངོ་། །
ལེའུ་བཞི་པས། དགོན་པ་གསར་བཞེངས་བྱེད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་དེ་ལ་མཐུན་
འགྱུར་གནང་མཁན་གྱི་སྦྱིན་བདག་སོགས་ལ་དཔེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་གཉིས་ལ་བབས་ཏེ་ཐུགས་ཡིད་ཐང་ཆད་མི་དགོས་པ་གདམས་པ་ལྟ་བུ་སྣང་།
ལེའུ་ལྔ་པས། ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དང་། ཆར་སྤྲིན་རླུང་གསུམ། རྩི་སྨན་ལོ་ཏོག། །བྱ་རྒྱལ་
སྤུན་གསུམ་བཅས་དཔེ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དགོན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་དང་། ལྷ་རྟེན་ཆོས་གསུམ། སྒྲོན་མེ་རྣམ་གསུམ་བཅས་དུས་གཅིག་འཛོམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྒྲིགས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་བྱུང་ཞེས་གསུངས།
༈ ༡༩༢༥ ཤིང་གླང་ལོའ་ཨར་གཞས་སྲོང་པོའི་གཏམ་དོན་ལ་ལེའུ་བཞི་ལས། ལེའུ་དང་ ིཔོས། དེང་སང་དུས་ཀྱི་ཡར་འདྲེན་བླ་མ། མཆེད་གྲོགས་སློབ་མ། འགོ་འདྲེན་དཔོན་པོ། དགོན་པའི་དགེ་འདུན། སྦྱིན་པའི་བདག་པོ། མི་སྐྱ་ཕོ་མོ་སོགས་དྲག་ཞན་བར་མ་ཀུན་གྱི་སྐྱོན་མཚང་རྗེན་

སྔོན་གླེང་། ~17~

པར་བཏོན་ཏེ་བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་མཁན་མང་པོ་འདུག་པས་ཉུང་དུ་ཐོངས་ཞེས་གདམས་པའོ། །ལེའུ་གཉིས་པས། “ཨཻ་མ་ཡེ། ” ཞེས་གོང་གི་ལེའུའི་ལྡོག་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་དཀར་དང་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་འདུས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་དང་། མཆེད་གྲོགས། དཔོན་པོ། དགེ་འདུན། སྦྱིན་བདག། །མི་སྐྱ་ཕོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་ལ་བསྔགས་པར་བརྗོད་ཅིང་བྱ་བ་དེ་དག་གི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པར་གསུངས།
ལེའུ་གསུམ་པའི་ཚིགས་བཅད་དང་པོ།“དབང་གི་ཆུ་བོ་འབབ་ས། །”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་སྐོར། གཉིས་པ་“དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་ཚུགས་ས། །”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་སྐོར། གསུམ་པ་“སྣང་སྟོང་སྟོང་ཞིང་སྣང་བ། །”ཞེས་སོགས་སྨིན་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་བསླབ་ཚུལ། བཞི་པ་“སྒྱུ་ལུས་འཇའ་ཚོན་ཤར་བ། །”ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲོལ་བྱེད་རྫོགས་རིམ་ལ་བསླབ་ཚུལ་དང་། ལྔ་པས། ཐེག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དྲུག་པས། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་དོ་ཟླ་མེད་པ། བདུན་པས། དེ་ལ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་གལ་ཆེ་ཚུལ། བརྒྱད་པས། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་ནམ་འཕང་གཅོད་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་གཤོག་རྩལ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །
ལེའུ་བཞི་པ། མཁའ་ལ་སྤྲིན་པ་འཁྲིག་རྒྱུ། །”ཞེས་པའི་ལེའུའོ།
༈ བསྔོ་བའི་ལེའུ། དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་
འཕེལ་གླིང་བཞེངས་པའི་དགེ་རྩ་བསྔོ་ཚུལ་ལ། སྔོ་བའི་དཔང་པོ་དང་། གང་གིས་བསྔོ་བ། ཇི་ལྟར་བསྔོ་བ། གང་བསྔོ་བ། གང་གི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་བཅས་སྡེ་ཚན་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་བསྔོ་བ་མཛད་པའོ། །༈ སྨོན་ལམ་གྱི་ལེའུ། དགོན་ཆེན་རྟེན་གྱི་ལྷ་ཁང་དང་ལྷ་ཚོགས་བཞེངས་པ་དགེ་འདུན་
འདུས་པ་བཀུར་བསྟིས་རྒྱན་པ་བཅས་ཀྱིས། རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་མཆོག་དང་། སྐུ་མཆོག། །གྲོགས་མཆོག་ཚང་བ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལོངས་

~18~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

སྤྱོད་རྒྱས་པར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་ལམ་མཛད།
༈ ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་ལེའུ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་དང་། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་བཀྲ་
ཤིས། ཆོས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་དང་ཤིས་པ་བརྗོད་པའོ། །
༈ ༡༩༣༣ ཆུ་བྱ་ལོར་སྟག་ཕུའི་ཕོ་བྲང་དགེ་འཕེལ་བྱང་ཆུབ་གླིང་ཉམས་གསོའ་སྐབས་ ིཀྱི་ཨར་གཞས་མཛད་འཕྲོ་ཕྱག་བྲིས་ཞལ་བཤུས་ལེའུ་གཅིག། ༈ དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་ཡང་དབེན་གཞེངས་སྐབས་ཨར་གཞས་ལེའུ་ལྔ་པ་དོན་གྲུབ་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་དང་། ༈ ཉི་ཟླ་གསལ་བའི་གཟི་འོད་དེ་གསལ་བྱུང་། །ཞེས་ལེའུ་ཉེར་བདུན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་འདིའོ། །
གོང་གི་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་ཡང་དབེན་གཞེངས་སྐབས་ཨར་གཞས་ལེའུ་ལྔ་པ་དོན་གྲུབ་
ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལ་ནང་གསེས། །༡ཨོཾ་ཨཿཧཱུཾ། ཆོད་དབྱིངས་དག་པའི་ཕོ་བྲང་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། །༢ཨེ་མ་ཧོ། གསང་བ་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ། །༣ཉི་མོ་ཉི་མ་ཤར་བྱུང་། །༤རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་གང་ནས་འགྲིག་ན་དགུང་སྔོན་མཐིལ་ནས་འགྲིག་བྱུང། །༥དྭངས་པའི་ཤེལ་གྱི་ཁང་བཟང་། ཞེས་སོགས་སྡེ་ཚན་ལྔ་ཡོད་པར་ཚན་པ་རེ་རེ་བཞིན་ལེའུར་བགྲངས་ན་ཨར་གཞས་འདི་ལེའུ་སོ་གཅིག་དང་། འདི་རྣམས་ལེའུ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བྱས་ན་ཨར་གཞས་འདི་ལེའུ་ཉེར་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཡིན། འདི་རྣམས་ལེའུ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ། པར་མའི་ནང་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་ཡང་དབེན་གཞེངས་སྐབས་ཨར་གཞས་ལེའུ་ལྔ་པ་ཞེས་པས་བཞི་གོང་དུ་སོང་ཟིན་པ་བསྟན་པས་ན། བསྔོ་བ་དང། སྨོན་ལམ། ཤིས་བརྗོད། ཨར་གཞས་མཛད་འཕྲོ་ཕྱག་བྲིས་ཞལ་བཤུས་ཀྱི་ལེའུ་ཏེ། དེ་བཞི་ལ་ལྟོས་ནས་ལྔ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། གཉིས་པ། ལེའུ་འདིའི་ནང་གསེས་ལ་དུམ་མཚམས་བཅད་ནས་ལེའུའི་མིང་བཏགས་ཏེ་ལྔར་བྱས་པ་མེད་ཅིང་། སྦྲུལ་ཤད་ཀྱིས་དུམ་མཚམས་ལྔར་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཚན་གྱིས་ཡིན་ན་“དབང་གི་ཆུ་བོ་འབབ་ས། །”ཞེས་པ་ལའང་ལེའུ་གཉིས་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་

སྔོན་གླེང་། ~19~

ཏེ། “ཡངས་ནི་ཐང་ཆེན་ཡངས་སོང་། །”ཞེས་པའི་འགོ་ལའང་སྦྲུལ་བཤད་བྱས་པས་སོ། །དེས་ན་ལྔ་པ་ཞེས་ཁོ་རང་ལ་ནང་གསེས་ལེའུ་ལྔ་ཡོད་པར་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་གོང་གི་ལེའུ་བཞི་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྔ་པ་ཞེས་གོ་དགོས་པ་འདྲ་བས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ།
མདོར་ན་ཨར་གཞས་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་སྲིད་པ་
ཆགས་རབས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་བྱུང་འཕེལ་གྱི་རི་མོ་ཡོད། འདི་ནི་གཏམ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་བརྗོད་པའི་མེས་པོའ་ཞལ་ཆབ་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཡོད། འདི་ནི་ཆོས་ ིའབྱུང་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་སྟོན་པ་ཕེབས་རབས་ནས་དམ་ཆོས་དར་རབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡོད། འདི་ནི་རྟོགས་བརྗོད་ཤིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པའི་ཕྱག་རྗེས་ཡོད། འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་མདོ་སྔགས་གཞུང་གི་སྙིང་དོན་བརྗོད་པའི་འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་ཡོད། འདི་ནི་སྐྱོན་བརྗོད་ཅིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་དྲག་ཞན་བར་མ་ཀུན་གྱི་སྐྱོན་མཚང་ལ་རྣག་ཐོག་གཙག་འཁེལ་གྱི་དྲང་གཏམ་ཡོད། འདི་ནི་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་ལེགས་བྱས་ལ་བསྔགས་པར་བརྗོད་པའི་སྦྲང་རྩིའི་ཉིང་ཁུ་ཡོད། འདི་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་དཀར་ནག་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་མྱངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད། འདི་ནི་དགེ་བསྐུལ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་བདེ་བ་མྱོང་བ་ལ་བསྐུལ་བའི་བསྐུལ་མ་ཡོད། འདི་ནི་གདམས་ངག་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ཡི་ནང་དུ་ཐུགས་རྗེས་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཀུན་ལ་གདམས་པའི་བསླབ་བྱ་ཡོད། འདི་ནི་མགུར་གླུ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཉམས་སྣང་ཐོལ་བྱུང་དུ་གྱེར་བའི་གདངས་སྙན་ཡོད། འདི་ནི་སྙན་ངག་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ཡི་ནང་དུ་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་འཚོ་བ་སྲོག་ཏུ་བྱས་པའི་སྙན་འཇེབས་ཚིག་གི་ཕྲེང་བ་ཡོད། འདི་ནི་སྨན་མཆོག་ཞིག་ཡིན་

~20~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལ། འདིའི་ནང་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ངལ་དུབ་སེལ་བའི་གསོ་སྨན་ཡོད། འདི་ནི་རྩོམ་རིག་ཞིག་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་དུ་རྣམ་དཔྱོད་ཀློང་དུ་རྡོལ་བའི་སྒྱུ་རྩལ་རྩོམ་རིག་གི་གྲུབ་ཆ་ཡོད། འདི་ནི་མཆོག་དམན་སུས་བཏོན་ཀྱང་ངག་ལ་རྒྱུགས་བདེ་བ། ཉན་ན་རྣ་བར་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ། བསམས་ན་ཡིད་ལ་འཐད་པ། འཕྲིན་ལས་ཁྱབ་གདལ་ཆེ་བ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རང་བཞིན་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་ཁྱད་ཐོན་པ་ཡོད། ཨར་གཞས་འདི་བརྩམས་ནས་བོད་ཀྱི་ཨར་གཞས་གྲ་ཇེ་རྒྱས་དང་། ཕུན་སུམ་ཇེ་ཚོགས། གཏིང་གང་ཟབ་ཏུ་སོང་ནས་བོད་ཀྱི་ཨར་གཞས་ལ་གསོན་ཤགས་སྣོན་མ་ཞིག་སྤྲད་ནས་བོད་ཀྱི་གླུ་གཞས་ཀྱི་བྱ་གཞག་ལ་གཅེས་སུ་འོས་པའི་རིག་གཞུང་གི་ཉིང་ཁུ་དྭངས་མ་ཞིག་གི་ལེགས་སྐྱེས་ཕུལ་ཡོད།
ཨར་གཞས་ཀྱི་གདངས།
སྤྱིར་གཞས་ལ་གཞས་གདངས་དང་། གཞས་ཚིག་ཅེས་སྒྲོམ་གཞི་མ་འདྲ་བ་ཕྱོགས་
གཉིས་ནས་གྲུབ་དགོས་ཞིང་། དེ་གཉིས་གཞས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བ་ལ་གདངས་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཚིག་དང་། ཚིག་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གདངས་རང་སྐྱ་བ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་ཡོང་དགོས་པ་ནི། རོལ་མོའ་བསྟན་བཅོས་ལས། “བསྟན་བྱ་མེད་པའི་ང་རོ་དབྱངས། ། ིདབྱངས་དང་ལྡན་པ་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། །དོན་ལྡན་སྟོན་པ་ཚིག་ཡིན་ཏེ། །འདི་ཡང་སོ་སོའམ་སྤེལ་བ་ཡི། །ཚུལ་ལ་ཞིབ་པའི་བློ་ཡི་དཔྱད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡེབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ལས་གདངས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ལུང་སོ་སོར་སྐད་གདངས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་རེ་མངོན་གྱི་ཡོད་པ་ནི། རོལ་མོའ་བསྟན་བཅོས་ལས། “དབུས་པ་རྣམས་ ིཀྱིས་ལྡིར་ཞིང་འགྱུར། །གཙང་པ་འཚེར་ཞིང་གསལ་བ་ཡིན། །གཙེར་ཞིང་མདུད་པ་མངའ་རིས་པ། །ཁམས་པ་རྣམས་ནི་བརྗིད་ཅིང་གྱོང་། །དེ་ལྟར་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་། །སོ་སོར་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་མང་། །”ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཡུལ་གྱི་སྐད་གདངས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གླུ་གཞས་ཡང་

སྔོན་གླེང་། ~21~

ཡུལ་ལུང་སོ་སོའ་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་གཞི་རྐང་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། ིཨར་གཞས་འདིའི་གཞས་གདངས་ཀྱང་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་རང་གིས་མཛད་པ་རེད་
ཅེས་ནགས་ཤོད་རྒན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཨར་གཞས་འདིའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་གྲངས་དང་། ཚེག་ཁྱིམ་མང་ཉུང་། བར་འཇུག་གི་ཚིག་རྒྱན། འགོ་འདྲེན་དང་མཐའ་བརྟེན། སྤེལ་མའི་འགྲོས། ངལ་གསོའ་སྡོད་མཚམས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་དཔང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི། ིདཔེར་ན། “གཡས་སུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ། ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ། ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ། གཡོན་དུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ། ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ། ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ། རྐང་ཆུང་གཡས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ། རྐང་ཆུང་གཡས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ། རྐང་ཆུང་གཡོན་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ། རྐང་ཆུང་གཡོན་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ། །”ཞེས་པའི་བར་འཇུག་གི་ཚིགས་བཅད་དང་། “བསྐལ་པ་ལ་ཡར་གྱི་འི་ལ་ཡ་ཐོག་རིང་མོ། །”ཞེས་སོགས་བར་འཇུག་གི་ཚིག་རྒྱན། “ཨཻ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ། ཨཻ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ། ཨཻ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ལ་ལ་ཧོ་སེ། ཨཻ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ། ཨཻ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ། ”ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་འདི་ཙམ་གྱིས་ཨར་གཞས་འདིའི་གཞས་གདངས་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་དཔལ་གྱི་མགུར་ནས་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དྲངས་པ་དངོས་སུ་མ་ཐོས་ནའང་། སྡེབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཨར་གཞས་འདི་རྩོམ་བཞིན་རྩོམ་བཞིན་གདངས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཏངས་སོ་སྙམ་པ་ཡིད་ལ་ཝ་ལེར་ཤར་བ་ཞིག་གོ །
འོ་ན་གདངས་འདིའི་ཁུངས་དང་ལུང་གཞི་གང་ཞིག་ལ་བཟུང་ནས་བརྩམས་པ་རེད་ཅེ་ན།
ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་ནི་ཡི་དམ་ལྷ་དང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དག་གི་ངོ་མཚར་དག་པའི་གཟིགས་སྣང་འབྱམས་སུ་བཀླས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ཨར་གཞས་ཀྱི་གདངས་ཀྱང་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གཞས་གདངས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དག་པའི་གཟིགས་སྣང་ཁྱད་པར་ཅན་རྡོ་རྗེའི་གླུར་བླངས་པ་ཡིན་

~22~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

སྲིད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་མཛེས་རྒྱན་ལས། “བདེ་མཆོག་གི་བློས་བསླངས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་མཆོད་མཛད་པ་ན་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། ནམ་མཁའ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པར་བསྟོད་དབྱངས་བྱེད་པ་ཐུགས་ལ་བཟུང་ནས། དེའི་ཚུལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཏིང་འཛིན་པིར་ལེགས་མ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའ་གླུ་དབྱངས་སུ་གྲགས་པའི་མཆོད་བསྟོད་རྣམས་དབྱངས་དང་བཅས་པ་མཛད་པ་སྟེ། ིའདིའི་ཚིག་དང་དབྱངས་རྣམས་དུས་དེར་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་འཐེན་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཤིང་གསན་པ་ཡིན་པར་སྣང་ཞེས་རྗེ་རྟོགས་ལྡན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་། ”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཆོག་ལ། ཡང་རྒྱུད་མཉམ་སྦྱོར་དང་། དཔལ་མཆོག་རྒྱུད་སོགས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ་པའི་དོ་ཧ་དང་། སློབ་དཔོན་ནཱ་རོ་པ། ནག་པོ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་གླུ་དང་། བོད་གངས་ཅན་ཡུལ་གྱི་མར་མི་སོགས་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་སྣང་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཐོལ་བྱུང་དུ་གྱེར་བའི་རྡོ་རྗེའི་གླུ་མང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་ཆོག །གཅིག་བྱས་ན་ནགས་ཤོད་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གཞས་གདངས་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་བརྩམ་པའམ་ཡང་ན་སྟག་ཕུ་རང་གིས་གསར་གཏོད་གནང་བ་གང་རུང་ཡིན་སྲིད་པ་རེད་ཅེས་པ་ལས། འདིའི་སྐོར་ཕྲན་ལ་ཉམས་མྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པའི་ཤེས་རྟོག་གང་ཡང་མེད་པར་བརྟེན་ཁ་ཚོན་བཅད་དེ་བཤད་མ་སྤོབས།
གང་ལྟར་ཨར་གཞས་ཀྱི་ལེའུ་ཕལ་མོ་ཆེར་སོ་སོ་ལ་དམིགས་བསལ་གསོན་ཉམས་ལྡན་
ལ་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པའི་གདངས་རེ་ཡོད་ལ། གདངས་དེ་དག་ནགས་ཤོད་དམངས་ཁྲོད་དུ་མི་རབས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ད་བར་གཅེས་སྲུང་ཐུབ་པ་ནི་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བའི་ཨར་གཞས་འདིའི་ཚེ་སྲོག་ལ་གཅེས་སྤྲས་ཐུབ་ཡོད། དེར་བརྟེན་གལ་སྲིད་ཐུན་མིན་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གདངས་དང་ཚིག་གཉིས་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་ཁ་བྲལ་དུ་སོང་ན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཨར་གཞས་འདི་རྣམ་ཤེས་

སྔོན་གླེང་། ~23~

ཀྱིས་བོར་བའི་བེམ་རོ་བཞིན་གསོན་ཤགས་དང་གྲག་འགུལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ངེས་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཙན་དན་སོལ་བ་བསྒྱུར་བའི་དཔེ་རུ་མ་སོང་བ་ད་ལྟ་ང་ཚོའི་མི་རབས་འདིས་རྗེས་རབས་རྣམས་ལ་རྩིས་སྤྲོད་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་དམིགས་བསལ་གྱི་འགན་འཁྲི་ཡོད་པ་བཞིན། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྟོང་གིས་གཞལ་དུ་མེད་པ་རིག་གཞུང་གི་ཉིང་ཁུ་ཤལ་བཞག་ཨར་གཞས་འདིའི་ཚིག་དང་གདངས་ཀྱི་ཟུར་ཆ་ཙམ་ཡང་ཉམས་དམས་སུ་མ་སོང་བར་གཅེས་སྤྲས་གནང་རྒྱུ་ནི་ཅི་བས་གལ་ཆེའོ། །དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཡུལ་ལུང་སོ་སོ་ལ་ཐུན་མིན་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་ཡུལ་གྱི་གོམས་པའི་གཤིས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྲོལ་རྒྱུན་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གཞས་དང་ཞབས་བྲོ་གང་ཡིན་ལ་ཡུལ་ལུང་སོ་སོའ་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཀྱི་བྲོ་བ་མ་བརླགས་པར་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་ ིམི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དགོས་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། ཐུན་མིན་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་གཞས་གདངས་དང་རྡོག་བྲོ་རྣམས་གསར་གཏོད་ལ་བསྙད་ནས་རང་གི་ནོར་བུར་ནོར་ཉམས་མ་ཆོད་པར་གཞན་གྱི་མཆིང་བུ་ལ་མགྲམ་ཆུ་ལྡང་སྟེ་གང་བྱུང་བཅོས་སྒྱུར་བཏངས་ན། དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ཝས་ཁ་ཤ་བསྐྱུར་ཏེ་ཉ་དེད་པའི་དཔེ་བཞིན་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་ཀུན་གྱིས་གཟབ་གལ་ཆེ། དེ་ནི་ཁྲོན་པའི་སྦལ་པ་བཞིན་ལྟ་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་སྲོལ་རྒྱུན་ཙམ་ལ་མགོ་བོ་འཁོར་བའི་སྐད་ཆ་མ་ཡིན་པར་སྲོལ་རྒྱུན་དང་གསར་གཏོད་གཉིས་ཉ་ཉུང་མཉམ་བསེས་དང་ར་མགོ་ལུག་སྦྱར་དུ་མ་སོང་བ། སྲོལ་རྒྱུན་ལ་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་དགེ་མཚན་དང། གསར་གཏོད་ལ་གསར་གཏོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པས་དབྱེ་མཚམས་ཁ་གསལ་དགོས་པ་དེ་བས་གལ་ཆེའོ། །

འགྲེལ་པ་བརྩམས་པའི་ཚུལ།
མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་ནས་
མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་སྟེ། ཁྱབ་

~24~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བདག་སྟག་ཕུ་པ་པད་མ་བཛྲ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཨར་གཞས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་རྒྱབ་རྟེན་ལུང་གི་ཁུངས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པ། དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་མཐུན་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་གསལ་བྱེད་དཔེ་ཡིས་བརྒྱན་པ། མཁས་རློམ་དྲེག་པས་མྱོས་པའི་གླང་པོའ་མུ་ཅོར་སྒྲོག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ། མི་འཇིགས་མཆེ་བ་བཞི་ལྡན་གདོང་ལྔའི་དབང་པོའི་གད་ ིརྒྱངས་ལས་དྲངས་ཏེ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ལ་དམངས་ཁྲོད་གླུ་གར་གཞས་སོགས་ཀྱི་བརྡ་ཆད་ཀྱིས་སྤུད་པ། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དམ་པའི་གསུང་གི་གཅེས་མཛོད་འདི་བཞིན་གཅེས་འཛིན་ཐུབ་ན། བོད་ཀྱི་གཞས་དང་ཞབས་བྲོ་གླུ་གར་སོགས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཡོང་རྒྱུར་དགེ་མཚན་ཅི་བས་ཆེ་ནའང། མང་པོ་ཞིག་ཨར་གཞས་འདིའི་ཚིག་ངག་ཏུ་ཟློ་བའི་གཞས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་འདིས་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་དང་དམ་པ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅི་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡོད་མེད་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཉུང་བ་དང་། དེས་རྐྱེན་པས་དོན་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དཀོན་པ་དང་། ཨར་གཞས་འདི་ཉིད་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ཡུལ་གང་དུ་དང་། དུས་གང་གི་ཚེ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མཛད་མིན་བཅས་ཀྱི་མཛད་བྱང་ཙམ་ཡང་རྒྱུས་མངའ་མེད་པ་འགའ་ཡང་འབྱུང་བཞིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་ཁང་རྙིང་པ་ལ་རྟེན་བཤད་གསར་པའང་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་མིན་པས། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཁ་གསལ་གོ་བདེའི་འགྲེལ་པ་རྩོམ་མཁན་ཞིག་བྱུང་ན་ཉར་ཚགས་དང་མྱུར་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོང་ངེས་སྙམ་ནས་ཡུན་རིང་རེ་སྒུག་བྱས་ཀྱང་། ལོ་ཟླ་རིམ་འདས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་ཞིག་མཐོང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། རང་ལའང་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་ཤེས་རྟོགས་ཉམས་མྱོང་གང་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད། གཞི་འཛིན་

སྔོན་གླེང་། ~25~

ས་ལྟ་བུ་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་པ་དང་འགྲེལ་བཤད་སོགས་མ་རྙེད་པ་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པའི་འཇོན་ནུས་གང་ཡང་མེད་ནའང་། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། རང་གི་ཡིད་ལ་བསྒོམ་ཕྱིར་ངས་འདི་བརྩམས། །དགེ་བ་བསྒོམ་ཕྱིར་བདག་གི་དད་པའི་ཤགས། །འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འཕེལ་འགྱུར་ལ། །བདག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང༌། །ཅི་སྟེ་འདི་དག་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་གཞུང་བཟང་འདིའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་བག་ཆགས་ཅུང་ཟད་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དང་སྐལ་མཉམ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཨར་གཞས་འདི་ཉིད་ལ་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་ཚོར་དཔྱད་གཞིའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཕན་པའང་འབྱུང་སྲིད་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་བཟང་པོས་ཉེ་བར་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། གོ་བློར་ཤར་ཚོད་ཀྱི་འབྲུ་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་བྲིས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་སྙམ་པས་ངལ་བ་ལྷུར་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་འགྲེལ་དང་། ཚིག་འགྲེལ། དོན་འགྲེལ་། མཆན་འགྲེལ། དཀའ་འགྲེལ་
དང་། འབྲུ་འགྲེལ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། སྔ་འགྲེལ། ཕྱི་འགྲེལ་སོགས་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་འགྲེལ་ལུགས་སྣ་མང་ཡོད་པ་ལས་གོ་བདེའི་ཆེད་འབྲུ་འགྲེལ་དང་འབྲུ་གནོན་གྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ཡོད་ཅིང། དེ་ཡང་ཨ་གཞས་འདི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་གཞི་བཞག་ནས་བརྩམས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། འཇིག་རྟེན་སྣོད་ཀྱི་ཆགས་རབས་སྐོར་ལ་མངོན་པ་མཛོད་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པའི་སྐོར་ལ་མདོ་ཕྱོགས་ནས་རྗེ་བླ་མའི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་དང་། སྔགས་ཕྱོགས་ནས་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། རིམ་ལྔ་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་གཞི་བཅོལ་ཡོད། ཨར་གཞས་འདི་ཉིད་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་སྙན་འཇེབས་གོ་བདེའི་ཚུལ་དུ་སྣང་ནའང་། ཚིག་གི་འབྲུ་གནན་ཏེ་རྟོག་དཔྱོད་བྱས་རིམ་བཞིན་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཅིང་བརླིང་བས་དཔྱིས་ཕྱིན་པའི་གོ་བ་ཁག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོས། མཁའ་ལྡིང་དབང་པོས་མཁའ་ལ་བགྲོད་བགྲོད་ནས། །ནམ་ཞིག་རང་སྟོབས་བྲི་བས་ལྡོག་འགྱུར་གྱི། །ནམ་མཁའ་ཟད་པས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བཞིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་

~26~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པའང་དེ་ལྟར་ལགས། ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་རང་གི་བློ་ངོར་ཇི་ཙམ་ཤར་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་མཐའ་རྫོགས་ནས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་བོའ་བློ་ ིཡིས་མཐའ་རྒྱ་ཇི་བཞིན་མ་ཆོད་པས་ནོངས་སོ། །འོན་ཀྱང་། འཇམ་མགོན་བླ་མས། གཤོག་རྩལ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པའི་མཁའ་ལྡིང་གིས། །བགྲོད་པའི་ལམ་དུ་བྱིའུས་རྩོལ་བ་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཁོག་དང་། དོན་གྱི་འབྲེལ། ཚིག་གི་བབས་སོགས་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་གཞིག་གི་སྒོ་ནས་ཨ་བྲས་ཐེག་པ་སྤེན་མའི་མདའ། ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་འགྲེལ་ཁུལ་བྱས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རིག་གནས་དང་། ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་སོགས་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་དཀའ་བས་དང། སྐབས་རེ་ལྟ་ཀློག་བྱེད་སའི་དཔེ་ཆ་མེད་པ་དང་། དོན་གྱི་གོ་བའི་གཞི་མ་རག་ནས་ཡུན་རིང་དེ་མུར་ལུས་པ་དང་། མཚམས་རེ་དཔེ་དང་དོན་སྦྱོར་དཀའ་བ། ལན་རེ་ཡུལ་ལུང་དགོན་གྲོང་གི་ས་བཤད་དང་རི་བཤད་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པས་མཚམས་འཇོག་དགོས་པ་སོགས་དུ་མ་བྱུང་ཡང་སྒྱིད་མ་ལུག་པར་ཁོ་བོས་འབད་བརྩོན་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་བསྟེན་ནས་འགྲེལ་པ་འདི་འགྲུབ་ཐབས་བྱས་ཡོད།
དེ་ལྟར་ཨར་གཞས་འདི་ལ་ལེའུ་ཉེར་བདུན་ནམ་སོ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས། ལྕགས་བྱ་ལོའ་ིཨར་གཞས་རྣ་བའི་བདུད་རྩི་ལ་ལེའུ་ལྔ། ཆུ་ཁྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ་ལ་ལེའུ་ལྔ། ཆུ་ ིཕག་ལོའ་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་དོན་ལྡན་ལེའུ་གཉིས། ཤིང་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའི་སྐྱིད་འཛོམས་པའི་བྲོ་གླུ་ལ་ལེའུ་ལྔ། ཤིང་གླང་ལོའ་ཨར་གཞས་སྲོང་པོའི་གཏམ་དོན་ལ་ལེའུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་ ིདང་པོ་གསུམ། ས་སྦྲུལ་ལོའ་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན་ལ་ལེའུ་གསུམ། ིབཅས་བསྡོམས་པའི་ལེའུ་ཉེར་གསུམ་ལ་རགས་རིམ་ཙམ་འགྲེལ་བའི་ཁུལ་བྱས་ཡོད། ཤིང་གླང་ལོའ་ཨར་གཞས་སྲོང་པོའི་གཏམ་དོན་གྱི་ལེའུ་མཐའི་མ་དང་། ཆུ་བྱ་ལོར་སྟག་ཕུའི་ཕོ་བྲང་དགེ་འཕེལ་བྱང་ཆུབ་གླིང་ཉམས་གསོའ་སྐབས་ཀྱི་ཨར་གཞས་མཛད་འཕྲོ་ཕྱག་བྲིས་ཞལ་བི ཤུས་ལེའུ་

སྔོན་གླེང་། ~27~

གཅིག། །དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་ཡང་དབེན་གཞེངས་སྐབས་ཨར་གཞས་ལེའུ་ལྔ་པ་དོན་གྲུབ་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ། ཉི་ཟླ་གསལ་བའི་གཟི་འོད་དེ་ཤར་བྱུང་ཞེས་པའི་ལེའུ་འདི་དག་ནི་ཚིག་གི་ཤན་ལྤགས་ཙམ་ཞིག་གོ་སླ་ཡང་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རེག་པའི་གོ་བ་ཞིག་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་མིག་ལྡོང་བའི་ཁོ་བོའ་བློའི་ར་བ་ལས་འགོངས་པར་བརྟེན་འདིའི་ཐད་འཇོན་ནུས་ཀྱི་བསམ་ ིགཞིག་ཅིག་གཏན་ནས་མ་ནུས་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་བརླིང་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་འདི་དག་རང་གར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་འགྲེལ་བ་མི་སྤོབས་པས་རེ་ཞིག་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་གོ །

དཔར་མ་གང་ཡིན་དང་དཔེ་སྒྲིག་བྱེད་སྟངས།
འགྲེལ་བྱའི་ཨར་གཞས་འདིའི་རྩ་ཚིག་པར་པ་དཔལ་ལྡན་གྱི་པར་མ་དཔེ་རིང་གཞིར་
བཟུང་ནས་པར་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་མ་དཔེ་ཐུང་དང་དཔེ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་འགྲེལ་བའི་སྐབས་དཔལ་ལྡན་གྱི་པར་མ་རྩ་ཚིག་རང་སོར་བཞག་ནས་ཡིག་ནོར་དང་དོགས་གཞི་ཡོད་རིགས་ནོར་བཅོས་གང་ཞུས་པ་རྣམས་གུག་རྟགས་འདི་ཡི་( )ནང་བཞག་ཡོད། བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་མ་ནང་ཡིག་ནོར་དང་དོགས་གཞི་ཡོད་རིགས་འོག་མཆན་བཀོད་ཡོད། བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་མ་ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་སོགས་ངོས་བཟུང་བདེ་བའི་ཆེད། དཔེར་ན། བློ། ཤོག ༡ན༣ མའི་སྤྲིས་མ། འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཚེ། བློ། པར་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཤོག ༡ཤོག་གྲངས་དང་། ན། མདུནདང་། ༣ཡིག་ཕྲེང་མཚོན་བྱེད་ཡིན། མདོར་ན་དཔར་པ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤོག་གྲངས་དང་པོའ་མདུན་གྱི་ཡིག་ཕྲེང་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན། མའི་ལྟ་བུ་ཡིག་ ིནོར་རམ་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་ཡིན། མ་དཔེ་ནང་ཆད་པ་རྣམས་རྟགས་འདིའི་[ ]ནང་སྣོན་འབྲི་བྱས་ཡོད། ལྷག་པ་རྣམས་རྟགས་འདིའི་<>ནང་བཞག་ཡོད། ལྕགས་བྱ་ལོའ་ཨར་གཞས་ལས་གཞན་ ིཔའི་ལོ་ཁམས་སོ་སོར་བརྩམས་པའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་མིང་རང་སོར་དང་། ལོ་ཁམས་སོ་སོའ་ཨར་ ིགཞས་ནང་གསེས་ལེའུ་རྣམས་ཀྱི་མིང་། དཔེར་ན། ལེའུ་དང་པོ། སྲིད་པ་དང་པོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་

~28~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།
རྐང་པ་དང་པོས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།
ཐོག་མ་དང་མཐའ་མའི་གསལ་བྱེད་ཙམ་ལས་ལྡབ་ཚིག་རྣམས་བསྐུངས་པ། དཔེར་ན།
ལེའུ་གཉིས་པ། “ཨེ་ཝཾ་ཧྲི། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ལ་རིག་འཛིན་བླ་མས་བསྐོར། །”ལྟ་བུ་དང་། ཆུ་ཁྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ། “ཨོཾ་སྭ་སྟི། བསྐལ་བ་དང་པོ་མ་ཆགས། །བསྐལ་པ་དང་པོ་ ིཆགས་དུས། །ཨོཾ་སྭ་སྟི།” “ཨོཾ་སྭ་སྟི། རྒྱབ་རི་རིན་ཆེན་མཎྜལ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་སེ། །”ཤིང་གླང་ལོའ་ཨར་གཞས་སྲོང་པོའི་གཏམ་དོན། “ཨོཾ་སྭ་སྟི། བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་ ིམ་ཟེར། །” “ཨཻ་མ་ཡེ། སྐལ་བཟང་ལས་ལ་འདུས་པའི་མཆེད་གྲོགས་ཚོ། །ལྟ་བུ་སྔོན་གྱི་འདོན་ཆའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་སྣག་ཤོག་བསྲི་ཚགས་བྱས་ཏེ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མའི་གསལ་བྱེད་ལྟ་བུ་གཅིག་ལས་མེད་པ་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འདོན་ཆ་ལ་ཡོད་ནའང་པར་མ་བཞིན་བཞག་ཡོད།ཨར་གཞས་ལ་ཨར་བཞེས་ཞེས་བ་བཞེས་པར་མ་རྣམས་གཅིག་མཐུན་འཁོད་འདུག་པ་
པར་མ་གཅིག་ལས་གཅིག་བཤུས་ཀྱིས་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་སོང་པར་མངོན། སྤྱིར་ཡི་གེའི་དག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་འབྲི་ཚུལ་གཞན་ཞེས་དག་ཆ་ལ་འབྲི་ཚུལ་མ་འདྲ་དུ་མ་ཡོད་ནའང་གླུ་གཞས་ཀྱི་གཞས་ལ་འབྲི་ཚུལ་གཞན་ཞེས་པ་ཞིག་ཁོ་བོའ་མཐོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བརྡ་དག་ཚིག་མཛོད་ ིརྣམས་སུ་མི་གསལ་བ་མ་ཟད། དེ་དག་རྣམས་སུ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་གླུ་གཞས་ཀྱི་གཞས་ལ་ “གཞས་”ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། བྲ་ཏི་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་བརྡའི་རྣམ་གཞག་ཉུང་ངུར་བསྡུས་པ་སྨྲ་བའི་སྒྲོན་མེ། ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་ཚིག་གསལ་སྒྲོན་མ། དངུལ་ཆུ་ངག་དབང་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་བརྡའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དག་བྱེད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། དཔའ་རིས་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་བརྡ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ། དཔྱི་ས་དཀོན་མཆོག་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྒྲ་རིགས་ནམ་འཕང་གཅོད་བྱེད་བརྡ་དག་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་

སྔོན་གླེང་། ~29~
རླབས། འབི་ལུང་བླ་མ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛད་པའི་བོད་ཀྱི་བརྡ་དག་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་གང་འདོད་བཀླགས་པས་གྲུབ་པ། བདུད་འཇོམས་སྤྲུལ་སྐུ་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་དག་ཡིག་མདོར་བསྡུས་པད་དཀར་ཆུན་པོ་བྱིས་པ་དགའ་བའི་རྣ་རྒྱན། དག་ཡིག་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། རྗེ་དྲུང་ལྷུན་གྲུབ་བློ་ལྡན་གྱིས་མཛད་པའི་བརྡ་གསར་རྙིང་གི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་སྟོན་པ་གསར་བུའི་ཉེར་མཁོ། །བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སློབ་གཞི་རྩོམ་སྒྱུར་ཁང་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པ་སློབ་ཆུང་དག་ཡིག་སོགས་ཡོངས་གྲགས་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པར་བརྟེན་འདིའི་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་ཚང་མར་ཨར་གཞས་ཞེས་པ་ག་གཞས་བྲིས་ཡོད། །
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཨར་གཞས་འདིའི་བརྗོད་དོན་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་ཟབ་གནད་
གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས། གཞུང་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་འགྲེལ་རྒྱུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་འགྲེལ་པ་འདིར་འབད་བརྩོན་བརྒྱ་ཕྲག་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་གཞུང་གི་ཁོག་དང་རིགས་ལམ་གཞིར་བཟུང་ནས་ངེས་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཙམ་རེ་མ་རྙེད་བར་དུ་གང་བྱུང་ཕོ་སྒྲོབ་ཧམ་པས་གྱ་ཚོམས་སུ་འགྲེལ་མེད་ནའང་། རང་ཉིད་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གྱི་རིག་པའི་གནས་དག་ལ་ལྟ་བའི་བློ་མིག་ཁབ་ཀྱི་བུག་པ་ལས་དོག་པར་བརྟེན། མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་རྟོག་དབང་གིས་གོ་བ་དོན་ཐོག་ཏུ་མ་སོང་བ་དང་། གཞུང་སྔ་ཕྱིའི་མཚམས་མ་འབྱོར་བ་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ། དཔེ་དང་དོན་མ་འབྱོར་བ་སོགས་ནོར་འཛོལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་ངེས་པས་གཟུར་གནས་ཀློག་པ་པོ་རྣསས་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་དང་ཡོ་བསྲང་གི་བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སྟོན་གང་མང་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བ་ཞུ།

~30~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཨར་གཞས་མཛད་པ་པོའ་རྣམ་ཐར་ཉུང་བསྡུས། ིའཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་དངོས་སློབ་ཁྲི་སྟེང་མཛེས་པའི་བླ་ཆེན་བཞིའི་ ིནང་ཚན་སྟག་ཕུ་གུ་ཤྲཱི་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་བམ། གཏེར་ཆེན་པདྨ་བཛྲ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཁོང་ནི། བོད་མེ་བྱི་སྤྱི་ལོ་༡༨༧༦ལོར་དཔལ་འབར་རྫོང་སྟག་རྩེ་གྲོང་དུ་སྐུ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ལྔ་ལ་ནགས་ཤོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གང་གི་གདན་ས་ཆོས་སྡེ་དགོན་རི་བོ་དཔལ་འབར་གླིང་དུ་གསེར་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ། ཡི་གེ་སྦྱོར་ཀློག་སོགས་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་། རིགས་ལམ་བསྡུས་གྲྭ་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་ལ་མཁས་པའི་ཕ་མཐར་སོན། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཐོག་གདན་སར་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་དེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར། དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔར་འཁྲུངས་ཡུལ་དུ་ཕེབས། གླང་ཆེན་རིའམ་མཧཱ་གརྫ་རུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་ཚེ་གུ་རུ་དྲག་པོའ་ཞལ་གཟིགས། ཐུགས་ ིགཏེར་བཞེས། དེ་ནས་བཟུང་གཏེར་གཉིས་བདག་པོར་གནང་ནས་ཡང་གཏེར། གནམ་གཏེར། དགོངས་གཏེར། ཟབ་གཏེར་སོགས་བཞེས། གཏེར་གསར་ལྷ་ངོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ་སྟག་ཕུའི་གཏེར་གསར་གྱི་གསང་ཐང་སུམ་ཅུའི་སྐོར་བཞེངས། གསང་རྣམ་པོད་གཅིག་གཏེར་གསར་སྒྲུབ་ཐབས་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པ་མཛད། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུར་བོད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་གནས་མཇལ་ཕེབས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ལ་གཏེར་གྱི་ཟབ་ཆོས་ཁྱབ་བརྡལ་གནང་བ་མ་ཟད། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ལ་གཏེར་གྱི་ཡང་ཟབ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་འགྲོའ་དོན་བླ་ན་མེད་པ་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་སླར་ཡང་དབུས་རི་ལ་བསྐོར་བ་ཕེབས་ ིནས། མྱང་ཕུག་གུ་རུའི་སྒྲུབ་ཕུག་ལ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་སྐབས་ཚེས་ཉེར་ལྔའི་ཉིན་མཁའ་འགྲོའ་ིབརྡ་ཡིག་ཆར་ལན་གསུམ་བབས་ཏེ། གུ་རུ་ཡབ་ཡུམ་དང་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔའི་ཞལ་གཟིགས།

སྔོན་གླེང་། ~31~

དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ཕེབས་སྐབས་༸གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་གིས་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་བཞེངས་དགོས་པའི་གསེར་གྱི་བཀའ་ལུང་སྤྱིར་བོར་ཕེབས་པ་བཞིན་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་ཕྱག་བཏབ། སྐབས་དེར་ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ལྗགས་རྩོམ་གནང་། དེ་བཞིན་གར་དང་རས་པ་ལ་སོགས་རིག་རྩལ་རྒྱུན་འཛིན་དང་གསར་སྤེལ་གནང་།
སྐབས་ཤིག་རིང་། ༸གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་གིས་བོད་ཡོངས་ལ་གཏེར་མིན་
གཏེར་རྫུ་ཡི་སེལ་ཞུགས་གླེང་ཕྱོགས་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བཀའ་བཀྱོན་གྱི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་བོད་གཞུང་གིས་བཙོན་འཇུག་བྱས་ཏེ་སྐུ་སྲོག་ལ་གནོད་པ་གཤོམ་སྐབས་ངོ་མཚར་འབྱམས་སུ་ཀླས་པའི་ཆོས་འཕྲུལ་བསྟན། དེ་རྗེས་གཞུང་གི་སྐུ་དྲག་འགའ་ཞིག་གིས་གསོལ་སྟོན་ལ་ཁ་གཡར་ནས་དུག་ཕུལ་ཏེ་བཀྲོང་རྩིས་བྱེད་སྐབས། དུག་བླུགས་པའི་དཀར་ཡོལ་ཕྱག་གིས་ཁ་བསྡམས་པ་མཛད། །གང་གི་མཛདཔ་རྣམས་༸གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་མཁྱེན་རྗེས། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་གེགས་སེལ་ཕྱིར། སྟག་ཕུ་གཏེར་ཆེན་མཆོག་ལ་ཚེ་སྒྲུབ་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར། ཚེ་སྒྲུབ་མཛད་སྐབས་ཚེ་རིལ་མང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། ཚེ་མདའ་ཡང་མཐོ་གང་ཙམ་རིང་དུ་སོང་། ཚེ་འདའ་དེ་ཚེ་མདུད་གནང་སྟེ་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་ཕུལ་བས་༸གོང་ས་མཆོག་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོས་གཏེར་ཆེན་མཆོག་ལ་བདག་རྐྱེན་དང་གོ་གནས་བསྩལ། ཚེ་མདུད་གནང་བའི་ཚེ་མདའ་དེ་ད་ལྟ་རྒྱལ་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་གདུང་གི་ནང་རྟེན་གཙོ་བོའ་ིགྲས་སུ་བཞུགས་ཡོད་བཅས་བཤད་སྲོལ་ཡོད། ཁོང་ལ་ངོ་མཚར་བའི་དག་པའི་གཟིགས་སྣང་འབྱམས་ཀླས་པ་གང་དང་གང་བྱུང་བ་འཁྲུལ་འབྱམས་གསང་བའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས།

~32~ ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

མདོར་ན་ཁོང་ནི་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་མཐར་སོན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཏོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པ་མ་ཟད། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གླུ་ལེན་གར་རྩེད་གཞས་ཞབས་བྲོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་འཛིན་དང་གསར་གཏོད་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་པ། དྲག་ཞན་བར་མ་ཀུན་གྱི་སྐྱོན་མཚང་ལ་རྣག་ཐོག་གཙག་འཁེལ་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཡོ་བསྲང་གནང་མཁན་ལམ་སྟོན་གྱི་སྒྲོན་མེ་ཆེན་པོ། ལས་དང་བྱ་བ་གང་ཞིག་བསམ་ཕོད་པ་དང་སྒྲུབ་ནུས་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཡིན། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུ། འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ། ངག་དབང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ། པདྨ་རྡོ་རྗེ། པདྨ་བཛྲ། པདྨ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། རིག་འཛིན་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ། སྟག་ཕུ་པདྨ་བཛྲ། སྟག་ཕུ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ། པདྨ་དགྱེས་པ་རྩལ། བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ། རིག་འཛིན་པདྨ་བཛྲ། བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་བཅས་སོ། །
ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ། གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བཞི་པའི་འཁྲུལ་འབྱམས་གསང་བའི་ལོ་རྒྱུས་
རྒྱ་ཅན་སྐོར་དང་། དཔལ་སྟག་ཕུའི་གསང་ཆོས་རྒྱ་ཅན་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དབང་ཆོག་ཆུ་འབབས་སུ་བཀོད་པ་དོན་གཉིས་འབྲས་བུས་བརྗིད་པའི་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོ། རྟ་ཞལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་ཅན་ལས་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་དཀར་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་འཆི་མེད་འགྲུབ་པའི་ཉེ་ལམ། བདེ་གཤེགས་སྟོན་པ་སོ་ལྔ་མཆོད་པའི་མདོ་ཆོག་ཁྱེར་བདེ། མཆོག་དམན་མགྲོན་ལ་བསངས་དང་གསེར་སྐྱེམས་འབུལ་ཚུལ་དང་། འཕྲིན་བཅོལ། སྙན་དར་སྨོན་ཚིག །བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གསོལ་འདེབས། གསུང་མགུར་ཞལ་གདམས་སོགས་ཆོས་ཚན་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ་པོད་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་པར་གསལ།

I

དཀརཆག།

དཀརཆགསྔོན་གླེང་། ��� 01

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའ་ཨར་གཞས། ིལེའུ་དང་པོ། སྲིད་པ་དང་པོ་མ་ཆགས།��5

ལེའུ་གཉིས་པ། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ལ་རིག་འཛིན་བླ་མས་བསྐོར།..38 ལེའུ་གསུམ་པ། ནགས་ཤོད་ལུང་པའི་མཐིལ་ལ། ��51 ལེའུ་བཞི་པ། ཡུལ་གཅིག་ནགས་ཤོད་ལུང་པ། ��59 ལེའུ་ལྔ་པ། ལམ་གྱི་གཞི།..69

ཆུ་ཁྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ། ིལེའུ་དང་པོ། བསྐལ་བ་དང་པོ་མ་ཆགས།���193 ལེའུ་གཉིས་པ། རྒྱབ་རི་རིན་ཆེན། ���210 ལེའུ་གསུམ་པ། བསྐལ་པ་ཆགས་པ། ��� 221 ལེའུ་བཞི་པ། དབང་གི་རྒྱལ་པོ།�� 235 ལེའུ་ལྔ་པ། བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མ། ��252

ཆུ་ཕག་ལོའ་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ། ིལེའུ་དང་པོ། བསྟན་པ་སྔ་དར་ཕྱི་དར། ���260 ལེའུ་གཉིས་པ། ཁྲི་གདུགས་ཉི་མ།��275

ཤིང་བྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་དགའི་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།
ལེའུ་དང་པོ། བསྐལ་བ་ཡར་གྱི་ཡར་ཐོག་རིང་མོ།��283 ལེའུ་གཉིས་པ། ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ། ���294

II

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལེའུ་གསུམ་པ། དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ། ���298 ལེའུ་བཞི་པ། གངས་ཏི་སི་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོ། ��304 ལེའུ་ལྔ་པ། རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ། ���309

ཤིང་གླང་ལོའ་ཨར་གཞས་སྲོང་པོའི་གཏམ་དོན། ིལེའུ་དང་པོ། བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ། ��� 315 ལེའུ་གཉིས་པ། སྐལ་བཟང་ལས་ལ་འདུས་པ། ���324 ལེའུ་གསུམ་པ། དབང་གི་ཆུ་བོ་འབབ་ས། ���328 ལེའུ་བཞི་པ། མཁའ་ལ་སྤྲིན་པ་འཁྲིགས་རྒྱུ།���380

ས་སྦྲུལ་ལོའ་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན། ིལེའུ་དང་པོ། བསྔོ་བ། ��382 ལེའུ་གཉིས་པ། སྨོན་ལམ། ���387 ལེའུ་གསུམ་པ། ཤིས་བརྗོད། ��390 ༈ ཆུ་བྱ་ལོར་སྟག་ཕུའི་ཕོ་བྲང་དགེ་འཕེལ་བྱང་ཆུབ་གླིང་ཉམས་གསོས་.....................................396 དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་ཡང་དབེན་བཞེངས་སྐབས་ཨར་གཞས་..399 གསང་བ་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ།...400 ཉི་མོ་ཉི་མ་ཤར་སོང་།..401 རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་གང་ནས་འགྲིག་ན།...402 དྭངས་བའི་ཤེལ་གྱི་ཁང་བཟང་།..402 ཉི་ཟླ་གསལ་བའི་གཟི་འོད་དེ་ཤར་བྱུང་།...403 མཇུག་བྱང་།���405

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། ���408

1

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
སྦས་དོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་
གྲུ་རྫིངས།
ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའ་ཨར་གཞས། ིཆོས་སྐུ་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་མཁའ་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། །དབང་པོའ་གཞུ་ལྟར་རབ་ཏུ་དྭངས་བ་ཟུང་འཇུག་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་གར། ། ིགྲངས་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྤྲོ་བསྡུ་ཡི། །བྱེད་པོ་ཉིད་གྱུར་རིགས་ཀུན་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་སེམས་པར་སྤྱི་བོས་འདུད། །

ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས། །
གསང་གསུམ་འཁོར་ལོའ་མཛོད་འཛིན་མཚམས་སྤྲིན་གྱིས། ། ིཡོངས་འཁྱུད་རྡོ་རྗེ་རྣོན་པོ་ཟློས་པའི་གར། །
འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོས་དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྐྱོངས། །

གྲངས་མེད་ཐུགས་བསྐྱེད་རོལ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས། །
རྗེས་ཆགས་ཐུགས་རྗེའི་བུམ་བཟང་ཡོངས་གཏམས་པ། །འགྲོ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བའི་ཨམྲྀཏ། །
གྲུ་འཛིན་རི་ལ་དགྱེས་པས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །

རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེ་གཅིག་ཏུ་ཞུ་བའི་ཁམས། །

2

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་དགའ་སྟོན་འབར་བའི་དབྱིངས། །རིགས་བརྒྱའི་འཁོར་སྒྱུར་མི་ཡི་ཟློས་གར་མཁན། །ཁྱབ་བདག་པདྨ་བཛྲ་ཞབས་ལ་འདུད། །

སྐལ༵་བཟ༵ང་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི། །བསྟན་འཛི༵ན་གསེར་རིའི་ཚོགས་སུ་ལྷུན་པོ་བཞིན། ། ༵
མཁ༵

ས་གྲབ༵་གླིང་བཞིའི་དབུས་ན་མངོན་པར་འཕགས། །དབ༵ང་ཕྱག༵

་བརྒྱད་ལྡན་དཔལ་ལྡན་བླ་མར་འདུད། །

བློ༵་བཟང༵་ལུང་རིགས་འབར་བ་མི་ཤིགས་འཕྱར། །

རལ་བ ༵ ས༵

ན་སུམ་རྩེན་སྤོ་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། ། ༵
འཇིག༵

ས་བྲལ༵་སྤོབས་པ་རྒྱས་པ་ལེགས་བྲིས་གཙོ། །དབ༵ང་ཕྱག༵

་བརྒྱད་ལྡན་མཐོ་རིས་འདྲེན་པས་སྐྱོངས། །

སྐལ༵་ལྡན་བུང་བ་བྱེ་བའི་ཉེར་འཚོའི་གཞི། །
བཟ༵ང་པོའ་འཕྲིན་ལས་འདབ་སྟོང་བཞད་པའི་ཀློང་། ། ིབསླབ༵་གཞི་རྣམ་དག་སྦྲང་རྩིས་བྱུར་བུར་གཏམས། །གསམ་ལྡན་རྐང་དྲུག་གཉེན་དེས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག ། ༵

བློ༵་གྲོས་མཚུངས་མེད་ལུས་ཀྱི་རྩལ་རྫོགས་ཤིང་། །

3

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བཟ༵ང་པོའ་འཕྲིན་ལས་གཡུ་ཡི་རལ་པ་གསིག ། ིརྒལ༵་བསྟན་གངས་རི་འཛིན་པའི་སྦར་ཁྱིམ་ཅན། །
མཚ༵ན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་སྨྲ་བའི་སེངྒེར་འདུད། །

སྐུ་གསུམ་ལྷུན་གྲུབ་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །
ཐབས་མཁས་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རོལ་པ་ལས། །བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཟུང་དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་ཡི། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །

མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་བཅུད་ཕྱུངས་ཟ་མ་ཏོག །
འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྙིང་པོའ་དོན། ། ིདཔལ་གྱི་མགུར་ནས་དྲངས་པའི་ཨར་གཞས་འདི། །གོ་བློར་ཇི་ལྟར་ཤར་བ་དེ་ལྟར་འབྲི། །

ཨར་གཞས་སྦས་དོན་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས། །པདྨའི་བཞེད་དགོངས་རླབས་ཕྲེང་མཁའ་རུ་རྩེན། །ངེས་ལེགས་སྲོག་ཟུངས་གདམས་པའི་བདུད་རྩི་འདི། །སྐལ་ལྡན་ལེགས་བྲིས་ཚོགས་ཀྱིས་ཅི་དགར་རོལ། །

རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་མི་ཡི་གར།།

4

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

གང་གི་མཚན་ཙམ་ཐོས་པས་སྲིད་ཞི་ཡི།།
འཆིང་བ་ཀུན་གཅོད་པདྨ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི།།
ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་གནད།།

གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི།།
སྦས་དོན་བཀྲལ་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་མི་ལྡན་ཡང་།།
མོས་པས་འབྲི་ལ་བླ་མ་ཡི་དམ་དང་།།
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་ཀྱིས་གནང་བ་སྩོལ།། ིཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གང་བཤད་
པར་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པདྨ་བཛྲ་འམ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཐོག་མར་སྲིད་པ་ཆགས་རབས་ནས་འཆད་པ་ལ། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། “རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་ལ་ལྟོས། །རྣམ་ཕྱེ་སྣ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་དབྱིབས་སུ་གནས། །དབྱིབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཏེ། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་ཞིང་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་སྣང་། །ལ་ལ་ཟླུམ་པོ་ལ་ལ་ཟུར་གསུམ་སྟེ། །དེ་དག་ལ་ལ་ཕྱོགས་དང་གྲུ་བཞིར་གནས། །ནོར་བུ་པདྨོ་འཁོར་ལོའ་ཡན་ལག་བརྒྱད། །ཀུན་ཀྱང་ལས་རྣམས་རྒྱ་ ིམཚོ་རྣམ་པར་བྲིས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པར་གསུངས། སྐབས་འདིར་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་སྣོད་ཀྱི་ཆགས་རིམ་བསྟན་པ་ལ། མངོན་པ་གོང་འོག་གི་ལུགས། ས་སྡེ་ལྔའི་ལུགས། འཇིག་རྟེན་གདགས་པའི་ལུགས། སངས་རྒྱས་རྨད་བཅད་ཀྱི་ལུགས། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་ལུགས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལུགས། བོན་གཞུང་། ི

5

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཁྱབ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ། དེང་དུས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་སོགས་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་དང་བཅས་པ་འོག་གཞི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་གནས་པར་འདོད་པ་མངོན་པ་བའི་ལུགས་སོ། །ལུགས་དེ་དང་མཐུན་པར་སྲིད་པའམ་འཇིག་རྟེན་ཆགས་
སྟངས་འཆད་པ་ལ།

ལེའུ་དང་པོ། སྲིད་པ་དང་པོ་མ་ཆགས།

རྩ་བ།

ཨེ་མ་ཧོ།
སྲིད་པ་དང་པོ་མ་ཆགས། །
སྲིད་པ་དང་པོ་ཆགས་ཡོད། །
སྲིད་པ་དང་པོ་ཆགས་ལུགས་དེ། །
འོག་གཞི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། །
རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་ལ། །
བདུད་རྩི་ཆུ་ཡི་ཟིལ་པ། །
བདུད་རྩི་ཟིལ་པའི་1

སྤྲིས་མ། །
དབང་ཆེན་གསེར་ལ་ཆགས་ཡོད། །
དགའ་བ་ལ། དགའ་བ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཨེ་མ་ཧོ་ཞེས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ངོ་མཚར་ཆེ་
ཞེས་པ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་སྐྲུན་མཛད་པ་འདི་ནི་བཀའ་བབ་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ངོ་མཚར་
1 བློ། ཤོག ༡ན༣ མའི་སྤྲིས་མ།

6

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཆེ་ཞེས་གསུངས་སམ་སྙམ་མོ། །
“དེ་ལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི །རླུང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྔམས་སུ་ནི། །ས་ཡ་དྲུག་འབུམ་གྲངས་མེད་དོ། །”ཞེས་མཛོད་རྩ་བ་ལས་ཇི་སྐད་གསུང་པར་ལྟར། འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ཞིག་པའི་རྗེས་ཀྱི་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སམ་སྲིད་པ་དང་པོ་མ་ཆགས་པ་སྟོང་བསྐལ་གྱི་མཐར་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲིད་པ་དང་པོ་འདི་ཆགས་ཡོད། སྲིད་པ་དང་པོ་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ལུགས་སམ་ལྟ་ཚུལ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྲིད་པ་དང་པོ་འདི་ཉིད་ཆགས་པའི་སྔ་ལྟས་སུ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འོག་གི་གཞིར་གྱུར་པའི་རླུང་འཇམ་པོ་ལོ་གྲངས་དུ་མར་ལྡང་བ་ལས་ཚན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་ནུས་པ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྔམས་ཏེ་སྟེང་འོག་ཏུ་ནི་དཔག་ཚད་ས་ཡ་དྲུག་འབུམ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱར་གྲངས་མེད་གཅིག་ཡོད་པ་ཆགས། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འཁྲིགས་པ་ལས་བདུད་རྩི་འམ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཤིང་རྟའི་སྲོག་ཤིང་ཙམ་ལོ་མང་པོར་བབ་པ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་ཟིལ་པ་ཆགས་ཏེ་ཆུ་དེའི་ཚད་ནི་རྔམས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆུའི་ཟིལ་པ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་རླུང་གིས་བསྲུབས་ཤིང་འཐས་པར་བྱས་པ་ལས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྔམས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པས། བདུད་རྩི་ཆུའི་ཟིལ་པའི་སྤྲིན་མ་སྟེ་སྤབས་ཆགས་པ་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ས་ཡ་ཕྲག་གསུམ་དྲུག་འབུམ་ཁྲི་དང་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དག་ནི་དབང་ཆེན་གསེར་ལ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་སྐལ་བཟང་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྟོང་རྩ་གཉིས་འབྱོན་པའི་སྒྲོན་མའི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཆགས་པར་ནི་དགའ་བ་ལ། དགའ་བ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རི་མཚོ་གླིང་གི་ཆགས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།

7

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

དབང་ཆེན་ས་གཞིའི་སྟེང་ལ། །
དབུས་སུ་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ། །
རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའ་མཐའི་ལ། །
གསེར་གྱི་རི་བདུན་ཆགས་ཡོད། །
གསེར་གྱི་རི་བདུན་བར་ལ། །
རོལ་པའི་མཚོ་བདུན་འཁྱིལ་ཡོད། །
རོལ་པའི་མཚོ་ཆེན་འདབས་ལ། །
གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བཅུ་གཉིས། །
དགའ་བ་ལ། དགའ་བ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མཛོད་རྩ་བ་ལས། “དེ་ལ་ལྷུན་པོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། །”
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་ལ། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་སྤྲིན་འཁྲིགས་ཏེ་ཆར་ལོ་མང་དུ་བབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཅན་གྱི་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆགས། མཚོ་དེ་ཉིད་ཁམས་རབ་སྡུད་ཅིང་འབྱེད་པའི་རླུང་གིས་གྲུ་གཞིར་བསྲུབས་པ་ལས་དབུས་སུ་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་ཆགས། དེ་ཡང་བརྗིད་ཆེ་བས་ན་ལྷུན་པོ་དང༌། རིའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་ན་རི་རབ་ཅེས་སོགས་གྲགས་སོ། །
རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོའ་མཐའི་ལ་ཁམས་འབྲིང་སྡུད་ཅིང་འབྱེད་པའི་རླུང་གིས་གྲུ་བཞིར་རི་དེ་ལ་
བསྐོར་དེ་བསྲུབས་པ་ལས་གཉའ་ཤིང་འཛིན་རི་དང༌། གཤོལ་མདའ་འཛིན། སེང་ལྡེང་ཅན། བལྟ་ན་སྡུག་རི། རྟ་རྣ། རྣམ་འདུད། མུ་ཁྱུད་འཛིན་ཏེ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་རིམ་བཞིན་ཆགས་ཡོད། རི་དེ་དག་གི་རྩེ་མོ་ཤིང་རྟའི་གཉའ་ཤིང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་གཉའ་ཤིང་གི་རྣམ་པ་དང༌། གཤོལ་

8

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

མདའི་རྣམ་པ་དང༌། སེང་ལྡེང་ནགས་ཀྱི་མཛེས་པས་སེང་ལྡེང་ཅན་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང༌། བྲག་རྟའི་རྣ་བ་འདྲ་བ་དང༌། དབུས་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་འདུད་པ་དང༌། རྩེ་མོ་འཁོར་ལོའ་མུ་ཁྱུད་ ིལྟར་མཛེས་པ་ཡོད་པས་མུ་ཁྱུད་འཛིན་རི་བཅས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱི་བར་ལ། བསིལ་བ་དང་། ཞིམ་པ། ཡང་བ། འཇམ་པ། དྭངས་པ། དྲི་ང་མེད་པ། འཐུང་ན་ལྟོ་བར་བྱམས་པ། མགྲིན་པར་མི་གནོད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཞིང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྩེ་ཞིང་རོལ་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་བདུན་འཁྱིལ་ཡོད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟབས་སུ་ནི་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་པར་མཚུངས་ཤིང་། རི་རབ་དང་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་རོལ་མཚོ་ལ་ཁ་ཞེང་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་དང་། ཤར་ནུབ་ཏུ་ནི་དཔག་ཚད་ཉིས་འབུམ་བཞི་ཁྲི་ཡོད། རོལ་མཚོ་གཞན་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ནང་མ་ལས་ཞིང་ཚད་ཕྱེད་ཕྱེད་ཕྲི་ཞིང་། ཕྱོགས་རེའི་ངོས་ཚད་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཆེས་ཆེའོ། །
དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ཁམས་ཐ་མ་སྡུད་ཅིང་འབྱེད་པའི་རླུང་གིས་ཁོལ་བུར་བསྲུབས་
པས་རོལ་པའི་མཚོ་ཆེན་གྱི་འདབ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དེར་གླིང་བཞི་དང་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་བཅས་བཅུ་གཉིས་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་གླི་བཞི་ལས་འཛམ་བུའི་གླིང་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ངོས་གསུམ་པ། འཛམ་བུའི་འབྲས་བུ་མ་དྲོས་པའི་མཚོར་ལྷུང་བ་ན་འཛམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འབྱིན་པས་འཛམ་བུ་དང༌། མཐའ་ཆུས་བསྐོར་བས་ན་གླིང་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ངོས་གསུམ་ལ་དཔག་ཚད་ཉི་སྟོང་ཉི་སྟོང་དང་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་མཐའ་སྐོར་ན་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་དང་ཕྱེད་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །
རི་རབ་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལུས་འཕགས་པོ་སྟེ་དབྱིབས་ནི་ཟླ་གམ་ངོས་གསུམ་ལ་ནི་
འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་དང་འདྲ་བར་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས་དང་། ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །མཐའ་སྐོར་ན་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་སྟོང་དང་ཕྱེད་དང་

9

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བཞི་བརྒྱའོ། །དེའི་མི་རྣམས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ལས་ལུས་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་འཕགས་པས་ཤར་ལུས་འཕགས་ཀྱི་གླིང་ཞེས་བྱའོ། །
རི་རབ་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་ན་བ་ལང་སྤྱོད་དེ་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་མཐའ་སྐོར་གྱི་ཚད་ནི་དཔག་
ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད། དབུས་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །གླིང་དེ་ན་གཙོ་བོར་བ་ལང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད་ཀྱི་གླིང་ཞེས་བྱའོ། །རི་རབ་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་མི་སྙན་ཏེ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་མཉམ་པར་གནས་པ་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉི་སྟོང་ཉི་སྟོང་སྟེ་ཀུན་ནས་བསྐོར་ཏེ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད། དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཆི་བའི་ཞག་བདུན་གོང་ནས་ཁྱོད་འཆིའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་སྙན་པ་འབྱུང་བས་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་གླིང་ཞེས་བྱའོ། །
གླིང་བཞིའི་བར་གྱི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ནི། ལུས་འཕགས་པོའ་ལྷོ་ན་ལུས་དང་བྱང་ན་ལུས་ ིའཕགས་དང་། སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཤར་ན་སྒྲ་མི་སྙན་དང་ནུབ་ན་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ནུབ་ན་རྔ་ཡབ་དང་ཤར་ན་རྔ་ཡབ་གཞན། བ་ལང་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་ན་གཡོ་ལྡན་དང་ལྷོ་ན་ལམ་མཆོག་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་སོ། །སྤྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་འཚོ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་གནས་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་པ་གང་དུ་བྱོན་ནས་དེས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་ཞིང་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་གནས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ལྟ་བུར་ཆགས་པར་དགའ་བ་ལ། དགའ་བ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེང་གི་དུས་སུ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རི་རབ་ཡོད་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྣང་
རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དང་། གངས་རི་ཏི་སེ་རི་རབ་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཏི་སེ་རི་རབ་ཡིན་ན་གླིང་གཞན་གསུམ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་ལས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་དགོས་པས་གླིང་

10

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

གཞན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རི་རབ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་གླེང་མང་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རི་རབ་མེད་ཚེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མ་རྩ་བུག་འགྲོ་བའི་བསམ་ཚུལ་འཛིན་མཁན་ཁ་ཤས་ཡོད་ཀྱང། དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་བཏབ་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བྱོན་པ་མ་མཁྱེན་པས་ནོངས་པ་ཁོ་ན་དང་། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་མིས་ལྟ་སྟངས་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསྟུན་ནས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་རུང་བར་དགོངས་ནས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། “འདི་ལྟར་ཆུ་ཀླུང་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྒྱུན་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་འབབ་སྟེ། མཚོའི་མཐའ་མ་ན་འཛམ་བུའི་ཤིང་གནས་པས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའ་ཆུའི་ནང་ན་གནས་པའི་ངོས་ཀྱི་ཆ་སོག་ཀའི་ངོས་ ིགསུམ་ལ་ནི་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གཉིས། གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་བཅས་པ་ནི་ཆུ་ཞེང་གི་ཚད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་མངོན་པ་གཅིག་ལས་བསྟན་ཏོ། །མངོན་པ་གཞན་དང་གཞན་ལས་ནི་གཞན་ཏེ་ཚད་མི་མཐུན་པར་བསྟན་ཏོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་གཞག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚད་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ ིལྟར་ན་ཇི་ལྟར་གཞན་དང་གཞན་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སོ་སོར་སྣང་བ་ལ་གླིང་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །”ཞེས་དང་། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། “ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གཟོད་ནས་རྣམ་དག་ཉིད། །འགག་པ་མེད་པའི་རང་རྩལ་མཐའ་ཡས་ནི། །གནས་སྐབས་དག་དང་མ་དག་སྣ་ཚོགས་པའི། །རྟེན་འབྲེལ་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་འཆར། །ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ངོས་ལ་བཞིན་སྣང་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་ཕྱི་ན་ཡོད་མིན་ཡང་། །བྱིས་རྣམས་ཇི་

11

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཙམ་ལ། །བདེན་པར་ཞེན་ཏེ་སོ་སོར་ཨ་ཐང་ཆད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་ཡི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའམ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་མེད་པ་སེམས་ཅན་སོ་སོའ་ཀུན་རྟོག་གི་ ིསྣང་བས་བཞག་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་འཕྲོས་བཤད་ཙམ་མོ། །
གསུམ་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་བཤད་པ་ལ།
རྩ་བ།

གླིང་ཆེན་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ། །
ལྷོ་རྒྱལ་འཛམ་བུའི་གླིང་མཆོག །
མི་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། །
སྐད་རིགས་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤ །
ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཆེན་བཞི་དང་། །ལྗོངས་ཀྱི་ལྗོངས་ཆེན་བཅུ་དྲུག །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ནས། གླིང་ཆེན་ཁྱད་
དུ་འཕགས་པ་ཞེས་འཛམ་བུ་གླིང་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་བཤད་པ་བཞིན་གླིང་གཞན་ལས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ནི་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བར་གཞག་པ་ལས། “གླིང་གསུམ་གྱི་ནང་ན་འདི་ནི་ལས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་སེམས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་མིའི་གནས་བཞི་དག་གི་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་ངེས་པར་སེམས་ཤིང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡིན། འདིར་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་གནས་ཡིན། འདིར་ནི་འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་སེམས་པ་ཡིན། འདིར་ནི་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེའི་གདན་ཡོད་དེ། གང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འབིགས་པ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་མེད་ལ་རྡོ་རྗེའི་གདན་

12

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡང་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འདིས་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་འཁྲུངས་ཏེ། རྒྱུ་གང་དང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་གྲངས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་གཟུང་མི་ནུས་ན་ས་ཕྱོགས་གཞན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། གང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིར་དེ་གཉའ་ཤིང་གི་བུ་གར་རུ་སྦལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་འཁྲུང་གི །གླིང་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ནི་དེ་ཡིན། རྐྱེན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །གང་མིའི་གནས་བཞི་ལ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཡིན་ཏེ། གླིང་གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེངྒེ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། མ་འོངས་འབྱོན་པར་འགྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་མངོན་དུ་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེང་གི་ཚན་རིག་པས་རྙེད་སོན་བྱུང་བའི་གཟའ་སྐར་གང་གིས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གླིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལྟར་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །
གླིང་འདིའི་ཡུལ་དབུས་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས། (མཛོད་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་མ་ག་དྷཱ་བཞེད་པའང་ཡོད།) བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན་གངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏི་སི་ཡོད། དེའི་ཕ་རོལ་དུ་སྤོས་ཀྱི་ངད་ལྡང་ཞེས་པའི་རི་ཡོད། དེའི་ཚུ་རོལ་དཔག་ཚད་བཅུ་ན་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་བདག་གིར་བྱས་པའི་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་ཟབ་དང་ཆུ་དང་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་ཡོད། དེའི་ཤར་ཕྱོགས་གླང་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་གངྒཱ་དང༌། ལྷོ་ཁྱུ་མཆོག་གི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་སིནྡྷ་དང༌། ནུབ་རྟའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་པཀྵུ་དང༌། བྱང་སེང་གེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་སི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་འབབ། མཚོ་མ་དྲོས་པའི་འགྲམ་ངོགས་སུ་ཤིང་ཛམྦུ་ཏྲི་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིང་དེའི་

13

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཆུའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལས་ཛམྦུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཡང་འབྱུང་ཞིང་། ཤིང་དེས་མཚོན་པའི་གླིང་ཡིན་པས་ལྷོ་རྒྱལ་འཛམ་བུའི་གླིང་ཞེས་པའི་གླིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས། གླིང་འདིར་འཚོ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་། སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཆེན་བཞི་དང་། འཛམ་གླིང་འདི་ན་མཐའ་འཁོབ་ན་ཐོ་ཀོར་དུ། རྒྱ་ཡུལ་དང་། ཧུ་ན་དང་། ཕུ་ན་དང་། ཀམ་པོ་ཙེ་དང་། ཤ་ཁ་དང་། སྦལ་ཁ་དང་། ཁྱི་གདོང་དང་། ཝ་གདོང་དང་། ཀྲི་བ་ཤིའི་གདོང་དང་། གནམ་གདོང་དང་། ཕྱིར་ཕྱོགས་གདོང་དང་། གཤོག་ཐོག་དང་། གཅེར་བུ་དང་། སྒྱུས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། སྣ་མེད་དང་། གླག་ཀྲ་སོགས་ལྗོངས་ཀྱི་ལྗོངས་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཡུལ་ཕྲན་སྟོང་ཡོད་པ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཏེ་མཛོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསུངས་སོ། །
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། “ཞི་བའི་བློ་གྲོས་གང་ཡུལ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་
ཏུ་བསྡུ་བས་བསྡུས་པའི་ཡུལ་སྟོང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ། གང་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་གཞན། ངེས་པའི་ཚིག་ཀྱང་གཞན། བརྡ་ཡང་ཐ་དད་པ་དེར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་དག་རྣམ་པར་བཀོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུལ་ཀ་ཤ་དང་། པ་ཧུ་པ་དང་། ཐོ་གར་ཡུལ་དང་། ཡ་བ་ན་དང་། ཀམ་པོ་ཛ་དང་། ཁ་ཤ་དང་། ཧུ་ན་དང་། རྒྱ་ཡུལ་དང་། ད་ར་ཏ་དང་། ཨུ་ར་ཤ་དང་། པི་ལིན་དང་། པོ་མ་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། རྗེའུ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་དང་། ད་ཙི་བ་དང་། ཀི་ར་ཏ་དང་། པུ་ལིན་ཏ་དང་། པུན་དྲ་དང་། ཀུ་རུ་ན་དང་། ལྔ་ལེན་དང་། ཤར་ཕྱོགས་དང་། ཕུ་རུ་ར་བ་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། ཀ་ལིང་ཀ་དང་། གཅེར་བུ་དང་། བ་ན་ས་ཀ་དང་། པ་ན་ཏ་དང་། སྦལ་ཀ་དང་། ཁྱི་གདོང་དང་། ལྦ་གདོང་དང་། ཀྲི་བ་ཤའི་གདོང་དང་། སྤྱིའུ་ཚུགས་པ་དང་། གནས་གདོང་པོ་དང་། ཕྱི་ཕྱོགས་གདོང་དང་། བྱང་མཚམས་གདོང་དང་། རྗེས་སུ་རྒྱུག་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཁོལ་བ་དང་། ཡུལ་མཐས་གཏུག་པ་དང་། ཨང་ཀུ་ར་དང་། མང་གུ་ར་དང་། སྣ་མེད་དང་། གློ་བཀྲ་དང་། ཕྱོགས་

14

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཀྱི་གཅེར་བུ་དང་། གཤོག་ཐོགས་གཅེར་བུ་དང་། དགུས་ཏེ་འགྲོ་དང་། རྫོགས་བྱེད་རྣམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་ན་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་སྟོང་གིས་འཛམ་བུ་གླིང་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་བཞིན་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ༸གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས།
“ལྷོ་གླིང་འདི་འཛམ་གླིང་ཆུང་ངུར་བཤད་པའི་དབུས་སུ་ས་གཞི་ལ་གྱེན་དུ་འབུར་དོད་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐོ་བ་ཟུར་གསུམ་མེའི་ཁམས་སུ་ཡོད་པས། བསྡུས་རྒྱུད་ལས། ཤར་དུ་རླུང་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པོར་འགྱུར་ཏེ་མི་ཡི་བདག་པོ་ལྷོ་རུ་མེ་ནི་གྲུ་གསུམ་མོ། །ཞེས་པའི་ལྟེ་བ་མ་ག་དྷ་དུས་གསུམ་གྱི་བདེར་གཤེགས་ཐམས་ཅད་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་སངས་རྒྱས་ཤིང་རྒྱ་བའི་གནས། ཤར་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྩིས་ཀྱི་གཙུག་ལག་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བསྟན་པའི་གནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔ། ལྷོར་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་གནས་པོ་ཏ་ལ། ནུབ་ན་གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ནས་ཨྱོན་དྷུ་མ་ཐ་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་། བྱང་ན་ཀ་ལཱ་པ་རིགས་ལྡན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་ཡུལ་གྲོང་། ཆུ་བྲག་ལྗོན་ཤིང་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་དགེ་མཚན་དུ་མས་གཏམས་པའི་” ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

ཤར་ཕྱོགས་རི་བོ་རྩེ་ལྔ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། “རྒྱ་དང་རྒྱ་ནག་ཆེ་ཉིད་ན། །
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་རབ་འགྲུབ་འགྱུར། །”ཞེས་དང་། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བོ་ཆེ། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་འོད་ཆེན་པོ། །མངོན་སུམ་དེ་ཡི་ཡུལ་དག་ན། །བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ཡིན། །གྲུབ་པའི་ཞིང་མཆོག་དམ་པ་ལ། །མི་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། །”ཞེས་གསལ་བར་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ལྟར། གླིང་འདིའི་དབུས་སུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་

15

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྒྱས་བཞུགས་གནས་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་བརྩིས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་ཧྲན་ཤི་ཞིང་ཆེན་འུ་ཐའི་རྫོང་གི་བྱང་ཤར་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གནས་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་འམ་རི་བོ་དྭངས་བསིལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་གསུངས། འདིའི་སྐོར་ལྕ་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་གནས་ཡིག་དང་། ངག་དབང་བསྟན་དར་གྱི་གསུང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་གནས་མཆོག་དྭངས་བསིལ་རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གནས་བཤད་ཁུངས་བཙུན་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་། ཛཉཱ་ན་ཤྲཱི་མན་གྱི་གསུང་རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་དཀར་ཆག་རབ་གསལ་མེ་ལོང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
རྩ་བ།

ལྷོ་ཕྱོགས་རི་བོ་ཏ་ལ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གླིང་འདིའི་དབུས་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་
ཏེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་གཏེར་ཆེན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་གནས་རི་བོ་ཏ་ ིལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ད་ལྟ་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་དེ་ཙམ་མེད། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ནང་ཡོད་པའི་དགེ་བསྙེན་ཞི་བའི་གོ་ཆ་པོ་ཏ་ལར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཡིག་ནང་“ཡུལ་པུནྚ་ཝརྦྷ་ནིའི་ནགས་ཚལ་ན་དགེ་བསྙེན་དེ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བསྒྲུབས་ཤིང་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་ཤ་བྷ་ས་ར་ཞེས་བྱ་བའི་རྨི་ལམ་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྤྱན་དྲངས་ན་ཡུལ་འདིར་འབྱོན་པས། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མུ་གེ་དང་རིམས་ནད་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་བདེ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་དོན་དུ་ནགས་ཚལ་ན་གནས་པའི་དགེ་བསྙེན་འདི་ལྟ་བུ་རི་བོ་ཏ་ལར་རྫོངས་ཤིག་ཅེས་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོས་དགེ་བསྙེན་བོས་ཏེ། མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་དང་སྤྱན་འདྲེན་པའི་ཡི་གེ་གཏད། ལམ་རྒྱགས་པ་ཎ་དག་ཀྱང་བྱིན་པ་ན། དགེ་བསྙེན་གྱིས་བསམ་པ། ལམ་བགྲོད་དཀའ་ཞིང་རིང་བས་སྲོག་གི་བར་ཆད་ཀྱང་བྱེད་སྲིད་ན། འོན་ཀྱང་

16

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བཞུགས་པའི་སར་འགྲོ་བར་བསྐུལ་བ་འདིའི་ངག་གཅོག་པ་ནི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པོ་ཏ་ལའི་ལམ་ཡིག་ཐོགས་ཏེ་སོང་། མཐར་དྷ་ན་ཤྲཱིའི་གླིང་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་བསླེབས། དེ་ནས་པོ་ཏ་ལར་འགྲོ་བའི་ལམ་ས་འོག་ཅུང་ཟད་བརྒྱུད་ནས་ཕྱིན་པ་ན། སླར་ས་སྟེང་ནས་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་དིང་སང་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལུད་པས་ས་གཞི་ནོན་ཏེ་མིས་ཐར་བ་མེད་གསུང་། སྔོན་གྱི་དུས་དེ་ཙམ་ན་ལམ་ཡོད་པས་དེ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སོང་།” ཞེས་དང་། དེ་ནས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། མཚོ། ནགས་མཐའ་མེ་འབར་བ། ངམ་གྲོག་གཏིང་དཔག་ཚད་མང་པོ་ཡོད་པ། སྤྲེའུ་གླང་པོ་ཆེའི་ལུས་ཙམ་མང་པོས་ལམ་བཀག་ཅིང་མ་ཐར་བ་ན། ལམ་ཡིག་ལྟར་སྒྲོལ་མ་དང་། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མ་དང་། རྟ་མགྲིན་དང་། རལ་གཅིག་མ། དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་དག་གི་སྤྲུལ་པས་ལམ་ཕྱེ་ཞིང་རི་བོ་ཏ་ལའི་རྩ་བར་བསླེབས་ཀྱང་བྲག་རི་ལ་མ་ཐར། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤ་ཐག་གི་སྐས་བྱུང་ནས་དེ་ལ་འཛེགས། དེ་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྨུགས་པས་ནོན་ཏེ་ལམ་མ་རྙེད། ཡུན་རིང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་ན་བུན་དེངས། རི་དེའི་སུམ་ཆ་ལ་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་བརྙན་དང་། རི་སྐེད་ན་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མའི་སྐུ་བརྙན་སོགས་མཐོང་། རིའི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པ་ན་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པ་ན་མེ་ཏོག་ཐོ་རེ་བ་ལས་གཞན་མེད་པ། དེར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱིན་ཟླ་བ་གཅིག་ཏུ་བསྡད་པས། ནམ་ཞིག་ན་བུད་མེད་ཅིག་འོངས་ནས་འཕགས་པ་བྱོན་པས་འདིར་ཤོག་ཅིག་ཟེར་ཏེ་ཁྲིད་ནས་ཕོ་བྲང་གི་སྒོ་རིམ་པ་སྟོང་ཕྱེ་བ་ལས། སྒོ་རེ་རེ་ཕྱེ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རེ་རེ་སྐྱེས། འཕགས་པ་ལྷ་ལྔ་དང་དངོས་སུ་མཇལ། མེ་ཏོག་སྐུ་ལ་གཏོར། རྒྱལ་པོའ་ཡི་གེ་དང་རྟེན་ཕུལ། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འབྱོན་པར་གསོལ་བ་ ིབཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། རི་སྐེད་དང་རིའི་རྩ་བའི་སུམ་ཆ་ན་ཡོད་པའི་སྐུ་བརྙན་ཚོ་ཡང་སྐུ་དངོས་སུ་མཐོང་ཚུལ་སོགས་ལས། ཕྱོགས་གང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དྷ་ན་ཤྲཱིའི་གླིང་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཙམ་ལས་ཡུལ་གང་དང་གང་དུ་སླེབས་པ་སོགས་ཀྱི་ས་མིང་མི་གསལ་བས་ལམ་

17

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཡིག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་པོ་ཏ་ལ་གང་དུ་ཡོད་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་དཀའ། སྒོམ་སྡེ་ཚིག་མཛོད་ཀརྨ་ཆགས་མེད་ཀྱི་རི་ཆོས་དྲངས་པར། “ཆགས་མེད་རི་ཆོས་ལས། དུས་དེངས་སང་ཡིག་དྲུག་འདོན་མཁན་ཀུན། གནས་པོ་ཊ་ལ་རུ་སྨོན་ལམ་འདེབས། ལྷ་སྒྲུབ་ཐབས་འགའ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད། རྒྱ་དཀར་པོའ་སྐད་དུ་པོ་ཏ་ལ། བོད་སྐད་དུ་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་ཡིན། དེ་ཞིང་ཁམས་མ་ཡིན་གནས་རི་ ིཡིན། ལས་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོ་ལ། རི་རྩེ་མོར་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་ཁང། གདན་པདྨ་ཉི་ཟླ་བརྩེགས་པའི་སྟེང་། ལྷ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས། འཁོར་རིག་འཛིན་ཌཱ་ཀི་ལྷ་ཀླུའི་བསྐོར། རི་སྐེད་པར་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་སུ། ལྷ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དང་རྟ་མགྲིན་སོགས། རི་རྩ་བར་རིན་ཆེན་གཞལ་ཡས་སུ། ལྷ་སྒྲོལ་མ་དཀར་སྔོན་ལ་སོགས་བཞུགས། དེ་མ་དག་འཁྲུལ་པའི་སྣང་ངོ་ལ། རི་བྱེ་རི་ཆེན་པོའ་ཙན་དན་ནགས། རྩེར་རང་བྱུང་རྡོ་ཡི་ལྷ་ཁང་ནང་། ལྷ་ཁ་སར་ ིཔ་ཎི་རང་བྱོན་གྱི། སྐུ་ལོ་བརྒྱད་བུ་ཆུང་ན་ཚོད་ཅན། རྒྱབ་བཻཌཱུརྱ་ཡི་བྲག་རི་ལ། དངུལ་ཞུན་མའི་རང་བྱོན་ཡིག་དྲུག་ཡོད། དེ་དངོས་སུ་ཕྱིན་ཡང་མཇལ་བས་ཆོག །དེ་དགེ་བསྙེན་ལྕགས་ཀྱི་རྐང་པ་ཅན། རྗེ་རིན་ཆེན་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་གསལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །”ཞེས་པ་ལྟར། ལས་དག་པ་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་སྣང་ཡང་ལས་མ་དག་པ་རྣམས་ལ་ས་རྡོ་རི་བྲག་ཙམ་ལས་མི་སྣང་བས་སྔོན་འགྲོ་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་ཆོ་ག་འཐུས་སྒོ་ཚང་བ་བྱས་ན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་ཕོ་བྲང་རི་པོ་ཏ་ལའི་གཞལ་མེད་ཁང་མཇལ་ཐུབ་པ་ནི། འཕགས་པ་དོན་ཡོད་པའི་ཞགས་བའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའ་རྒྱལ་པོ་ལས། “ཅི་སྟེ་རིག་སྔགས་འཆང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་ ིགཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་ཕོ་བྲང་རི་པོ་ཏ་ལའི་གཞལ་མེད་ཁང་མཐོང་བར་འདོད་ན་དེ་ནས་རིག་སྔགས་འཆང་གིས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ནས་ཀྱི་འོ་ཐུག་གི་ཟས་ཟོས་ཏེ་གཙང་མ་ཤིན་དུ་ཁྲུས་བྱས་པ་གོས་གཙང་མ་བགོས་པས་རིའི་གསེབ་དུ་ཞུགས་ལ། ས་ཕྱོགས་གཙང་མའི་གནས་དེར་ཤིང་དྲི་ཞིམ་པོའ་མེ་སྦར་བ་ལ་ཡུངས་ཀར་ཕྱེ་མ་དང་བསྲེས་པ་འབྲུ་མར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྦྱར་ ི

18

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ལ་འབྲས་སོ་བ་དང་བསྲེས་པ་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་ཞག་བདུན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་སྦྱིན་སྲེག་བྱའོ། །ལྷ་བཤོས་དང་གཏོར་མ་དཀར་པོ་འབུལ་ལོ། །དེ་ནས་རིག་སྔགས་འཆང་གིས་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྨྱུང་བ་བྱས་ལ་ཤིན་དུ་ཁྲུས་བྱས་པ་གཙང་མས་སྤོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ལུས་བསྐུས་གོས་བཟང་པོ་གཙང་མ་བགོས་ཏེ། འབྲུ་མར་གྱི་རྒྱལ་པོས་རང་གི་ལུས་བསྐུས་ཕྱེ་མས་ལུས་བྱུགས་མིག་སྨན་གྱིས་མིག་བསྐུས། ཐིག་ལེ་བྱས་ལ་ནོར་བུས་མགོ་བཅིང་ཞིང་མགུལ་པ་དང་། ལག་པ་དང་། དཔུང་པ་དང་། རྐེད་པར་ཡང་བཅིངས་ལ་ཡུངས་ཀར་དང་མཚལ་བསྲེས་པས་རིའི་ཕྱོགས་བཞིར་གཏོར་བར་བྱ། པད་མ་ཆེན་པོའ་ཕྱེ་མ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཞིར་གཏོར་རང་གི་ ིལག་པ་གཡོན་པས་ཞགས་པ་དང་། པད་མ་བཟུང་ཞིང་གཡས་པས་རྣམ་པར་ལྟ་བ་སྣང་བ་དང་། དོན་ཡོད་པ་ཆེན་པོས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གཟུང་སྟེ། དོན་ཡོད་པའི་ཞགས་པའི་མདོ་ལན་ཅིག་བཟླས་བརྗོད་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་ཡོད་པའི་ཞགས་པའི་མདོ་སྡེ་བཤད་པ་ལས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རི་པོ་ཏ་ལའི་གཞལ་མེད་ཁང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །རིག་སྔགས་འཆང་དེ་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་གཟུགས་སུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་རི་པོ་ཏ་ལའི་གཞལ་མེད་ཁང་བཞིན་དུ་རི་དེ་ལ་ཡང་གཞལ་མེད་ཁང་སྣང་སྟེ། རི་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་། །མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་སྣང་ངོ་། །སཱ་ལ་དང་། ཏཱ་ལ་དང་། ཏ་མ་ལ་དང་། ཙམ་པ་ཀ་དང་། ཨ་ཤོ་ཀ་དང་། ཨ་དྷི་མུག་ཏི་ཀ་དང་། བ་རི་ཤ་ཀ་དང་། ཀ་དམ་པ་དང་། ནཱི་ལ་དང་། པཱ་ཊ་ལ་དང་། པཱ་ལཱ་ཤ་དང་། ཨུ་དུམ་བཱ་ར་དང་། དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་དང་། སྣ་མའི་མེ་ཏོག་དང་། ཏ་ར་ན་དང་། ན་བ་མ་ལི་ཀ་དང་། ཀུ་པ་པྱ་ཀ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །བྱའི་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་ཕྱིར་བསྡུ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །
པོ་ཏ་ལ་ནི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་ལས། “གཞན་ཡང་

19

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གླིང་འདིའི་ནུབ་ན་ཨོ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོའ་ཕོ་བྲང་ན་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་། ལྷོ་ ིཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ན་གྲུ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྩེ་མོ་ན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དང་། རྩ་བ་ན་རྗེ་བཙུན་སྒྲོན་མ་བཞུགས་པའི་གནས་དང་། རྒྱའི་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་ན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བཞུགས་པའི་གནས་དང་། ཡུལ་དབུས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་གདན།” ཞེས་རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་དབུས་ན་ཡོད་པ་དེའི་ཤར་ནུབ་སོགས་ལ་བརྩིས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེང་དུས་ཀྱི་ཉམས་ཞིབ་པ་ཁག་གཅིག་གིས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་(Kerala)ཀེ་ར་ལ་དང་(Tamil Nadu)ཏ་མིལ་ན་དྷུ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་ཆགས་ཤིང་མངའ་སྡེ་(Tamil Nadu)ཏ་མིལ་ན་དྷུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་(Agasthyamalai)ཞེས་པ་འདི་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་འདུག་གོ །
རྩ་བ།

ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གསང་མཛོད། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་ཀློང་ཆེན་སྙིང་གི་ཐིག་ལེ་ལས༔ ཡུམ་བཀའ་མཚོ་རྒྱལ་བདེ་ཆེན་
རྒྱལ་མོའ་རྩ་བའི་སྒྲུབ་པ་བདེ་ཆེན་དཔལ་ཕྲེང་ལས། “ཡུལ་གྱི་མིང་ནི་རྒྱ་གར་ཡུལ༔ གནས་ཀྱི་ ིམཆོག་གྱུར་ཨུ་རྒྱན་གནས༔ དྷུ་མ་ཐ་ལ་མཁའ་འགྲོའ་གྲོང་༔” ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གདན་ ིནས་ནུབ་ཕྱོགས་ན་ཨོ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོའ་ཕོ་བྲང་ ི གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་མཆོག་ཡོད། འདིའི་སྐོར་སྒོམ་སྡེ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས། “ཨོ་རྒྱན་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ “ཨོ་ཌི་ཡ་ན” ཟུར་ཆག་པ་སྟེ་འཕུར་འགྲོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཨོ་ཌི་ཡ་ན་བསྡུས་ནས་ཨོ་ཡན་ཟེར་བ་བྱུང་། དེ་ཟུར་ཆག་ནས་ཨོ་རྒྱན་བྱུང་བར། རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་ལམ་རིམ་ཟིན་བྲིས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན། ཨོ་ཌི་བྱ་བའི་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རིགས་ཡིན་པས་ཨོ་ཌི་ཡ་ན་བྱ་བ་གྲགས་ཟེར་བའང་ཡོད། དེ་ནི་པ་ཀིསྠན་གྱི་(Pakistan)ལུང་པ་“པིས་ཤ་ཝར”

20

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

(Peshawar)ནས། མ་ལ་གཱན་ཐ་ (Malakand) རུ་འགྲོ། དེ་ནས་རྐང་འགྲོས་ཀྱིས་སྲཏ་ཞེས་པའམ། ས་པད་ (Swat) བྱ་བའི་ལུང་པར་སླེབས་ཤིང་དེ་ནི་ཨོ་རྒྱན་གྱི་གནས་ལྟེ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཀསྨིར་ (Kashmir) ཞེས་པའི་ལུང་པའི་ནུབ་ངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི་བྱོན་པའི་ཡུལ་དང་། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་གང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན། ཨོ་ཌི་ཡ་ན་ལ་ཚིག་འགྲེལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་ཁམས་རིག་པས་བསྐོར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་གྱི་ཐང་མ་ལས། ཨོ་ཌི་བྱ་བའི་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཡིན་པས་ཨོ་ཌི་ཡ་ན་བྱ་བ་གྲགས་ཟེར་བ་དེ་བདེན་ནམ་སྙམ། རང་རེས་འཕུར་འགྲོ་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཤད། ཅེས་གསུངས། དེའི་མཇུག་ཏུ། མདོར་ན་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ལྗོངས་བཀོད་ཙམ་ཞིག་གཟིགས་པར་འདོད་ན་ནི། མ་ལ་གཱན་གྱི་ལུང་པ་དེའི་ནང་དུ་ཡར་ལ་གཞུང་ཆུ་བརྒྱུད་ནས་ཕེབས་པར་ཞུ། གལ་ཏེ་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དེའི་ངོ་མཚར་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འདོད་ན་ནི། དེར་མ་སོང་བའི་སྔོན་དུ་བྲག་ཕུག་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ལ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ་པར་ཞུ། དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར། གྲུབ་ཆེན་ལྭ་བ་པས་གཟིགས་པ་རྣམས་རང་གི་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གནས་འདི་རྣམས་བརྫུན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅིས་ཀྱང་མི་གསུང་བར་ཞུ། ཞེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སྔོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་དང་ཞིབ་བསྡུར་གྱིས་ཡིད་ཆེས་ཕེར་ངེས་ཀྱི་ཁུངས་སྐྱེལ་ར་སྤྲོད་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་མཛད་འདུག་ཅིང་། མ་ཟད་ཁོང་རང་གནས་དེ་དག་ཏུ་དངོས་སུ་ཕེབས་མྱོང་ཡོད་པས་ཡིད་ཆེས་པར་རིགས་སོ། །ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་གནས་ཆེན་འདི་ལ་ཕེབས་མ་མྱོང་བྱ་བ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་གར་ཙམ་མ་ཟད་ཤྲཱི་ལངྐ་ཚུན་ཆད་ལ་ཕེབས་ནས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཁོད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ཡང་མཛད་ཡོད། རྒྱ་གར་དང་པ་ཀིསྠན་གྱི་ས་བཀྲ་ལ་བལྟས་ན་གོང་གི་ས་གནས་དེ་དག་ཚེགས་མེད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་བོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །

21

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

བྱང་ཕྱོགས་ཤམ་བྷ་ལ་ཡུལ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཆུ་བོ་ཤཱི་ཏ་དང་སི་ཏ་ཞེས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་
ཆུ་བོ་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སམ་ཡང་ན་སོ་སོ་བ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་གི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་རྩོད་མེད་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པ་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་དང་རིགས་ལྡན་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔས་ལེགས་པར་བསྲུངས་པ། ཀཱ་ལ་པ་ཞེས་བྱ་བས་མཚོན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་འཛིན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་ཤམྦྷ་ལ་ཡི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་གསུངས། དེ་ཡང་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་བཤད་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ ིཔ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས། “སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ས་བཅུ་གཉིས་མངོན་དུ་མཛད་ནས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ནི་ཆུ་བོ་ཤཱི་ཏའི་བྱང་ཕྱོགས་གྲོང་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ན་གནས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ ིལམ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོར་གྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་གཉིས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འམ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དག་གིས་སྟོན་པ་པོ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོར་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་ཆུ་བོ་ཤཱི་ཏའི་བྱང་ཕྱོགས་ཤམ་བྷ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་གྲོང་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་

22

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཉིད་དུ་གནས་པ་གཟིགས་ནས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཁ་མ་ཕྱེ་བ་མེད་པ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །”ཞེས་ ིགསུངས། ཇོ་ནང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཆན་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱས་འགྲེལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ ིགཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ལས། “ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་{སྒྲབ་ {བསྒྲབ}པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་ཆུ་བོ་ཤཱི་ཏའི་བྱང་ཕྱོགས་ཤམ་བྷ་ལའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་གྲོང་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་གཟིགས་ནས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཁ་མ་ཕྱེ་བ་མེད་པ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ ིསྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །”ཞེས་དང་། (འདིར་ཤམ་བྷ་ལའི་གནས་ཚུལ་ནི་འཛམ་གླིང་ཆུང་ངུའི་ལྷོ་ནས་བྱང་གངས་ལྡན་ཆེན་པོའ་བར་ལ་སའི་དུམ་བུ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་བྱང་ ིགི་དུམ་བུ་ལྔ་པའི་ས་ལ་ཤམ་བྷ་ལའི་ཡུལ་ཡོད་དེ་དེ་ཡང་ས་གཞི་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་གངས་རི་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཞིང་དབུས་ཀྱི་སུམ་ཆ་པད་མའི་ལྟེ་བའི་རྣམ་པའི་རི་བོ་ཆེན་པོ་ཀཻ་ལ་ཤ་ཞེས་གྲགས་པའི་གངས་རིས་མཐའ་ཀུན་ནས་བསྐོར་བ་སྟེ་ས་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་ལྟ་བུ་དེའི་མཐའ་ནས་མཐར་ཐད་ཀའི་ཚད་ལ་འདིར་གསུངས་པའི་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་དང་མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཡོད་ལ་མཐའ་སྐོར་དུ་ནི་དེའི་སུམ་འགྱུར་རོ། །དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་རི་མཐའ་ཀཻ་ལ་ཤའི་གངས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་ཀྱི་ཕྱེད་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཤམ་བྷ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་{གྲོང་བྱེ་བ་}ལྷག་པར་གནས་ཤིང་དེའི་དབུས་ཀྱི་ཆ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པོའ་ཕོ་ིབྲང་གི་ཉེ་འཁོར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཀ་ལཱ་པ་ཞེས་པ་ཡོད་དོ། །ལྟེ་བའི་རིའི་མཐའ་སྐོར་དུ་ནི་འདི་ལུགས་

23

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཀྱི་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱར་ཉེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་འདབ་མ་རེ་རེ་ལ་གྲོང་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་རེ་དང་། སྤྱིར་ནི་གྲོང་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་དེ་དག་ལ་སྤྲུལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནི་ཀ་ལཱ་པའི་གྲོང་གི་དབུས་ན་ལྷ་ཡིས་བཀོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ན་བཞུགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་རྣམས་སོ། །ཕོ་བྲང་འདིའི་ཚད་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་རྡོ་ ིརྗེ་ཕྲེང་བའི་མཐའ་ནས་མཐའ་དང་མཉམ་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་ཚད་ནི་ལེའུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གོ་སླའི་སྐབས་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་ཞིབ་ཏུ་ཁོ་བོས་ཡིག་ཆ་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་) ཞེས་གསུང་། པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། “དེ་ནས་ཆུ་བོ་སི་ཏའི་བྱང་དང་གངས་རིའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཡུལ་ཤཾ་བྷ་ལ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་དངོས་གྲུབ་ལ་སྣོད་དུ་རུང་བ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་ ིཔོ་བཀའ་གསང་སྔགས་ལ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དང་། རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཐོས་པ་དང་ལང་ཚོ་དང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་།”ཞེས་གསུངས། ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ་ལས། “དེ་ཡང་ཤམྦྷ་ལ་ཞེས་པ་ཤཱཀྱའི་རིགས་ཤམྦྷ་ཀ་ཞེས་བྱ་བས་བཟུང་བས་དེ་ལྟར་གྲགས་ཟེར་ལ། ཤམྦྷ་ལ་ཞེས་པ་བདེ་འབྱུང་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེ་འབྱུང་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་མིང་ཡིན་ལ། དེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཤམྦྷ་ལའོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཟེར། ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་ནི། དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་མཐའ་གངས་རིས་བསྐོར་བའི་ནང་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་འདབ་མའི་དབྱིབས་ཀྱི་བར་རྣམས་ཆུ་བོས་བཅད་པ། དབུས་གྱི་ཟེའུ་འབྲུ་ལྟ་བུར་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། པད་འདབ་རེ་རེའི་ནང་དུ་གྲོངས་ཁྱེར་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་གནས་པས་ཀུན་བསྡོམས་པར་གྲོང་ཁྱེར་བྱེ་བ་ཕྲག་གོ་དྲུག་དང་། གྲོང་ཁྱེར་བྱེ་བ་རེ་ལ་ཡུལ་ཁམས་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་ཅིང་། བྱེ་བ་རེ་རེ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཀྱང་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །ཡུལ་དེའི་དབུས་སུ་སླར་ཡང་གངས་རིས་བཅད་པའི་ས་གླིང་བཞིའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་དབུས་ན་ཀཱ་ལ་པའི་གྲོང་དང་། དེའི་ལྷོ་

24

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཟླ་བཟང་གིས་བཞེངས་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་བློས་བསླང་ཆེན་པོ། ཤར་དུ་ཉེ་བའི་མཚོ། ནུབ་ཏུ་པད་དཀར་མཚོ། བྱང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཆ་བསགས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །”ཅེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

གཞན་དང་མི་འདྲའི་ངོ་མཚར། །
རིགས་གསུམ་མགོན་པོའ་འདུལ་ཞིང་། ། ིཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ནི་གླི་གཞན་དང་

མི་འདྲའི་ཆེས་ངོ་མཚར་དང་ལྡན་པ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའ་འདུལ་ཞིང་ ི དུ་གྱུར་པ་གསུངས་སོ།

བཞི་པ་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་བཤད་པ་ལ།
རྩ་བ།

གདོང་དམར་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་སྤྱིའི་ཆགས་དབྱིབས་ནི། བཀའ་
གདམས་གླེགས་བམ༌ལས། “ཤར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ན། །གནས་པུར་རྒྱལ་བོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད། །རི་མཐོན་པོ་གནམ་གྱི་ཀ་བ་ཡོད། །མཚོ་དམའ་མོ་གཡུ་ཡི་མཎྜལ་ཡོད། །གངས་དཀར་པོ་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཡོད། །སྤང་སེར་པོ་གསེར་གྱི་ལྷུན་པོ་ཡོད། །དྲི་ཞིམ་པོ་སྨན་གྱི་བདུག་སྤོས་ཡོད། །ཚོན་བཀྲ་བ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཡོད། །དབྱར་བཀྲ་བ་གཡུ་ཡི་ཞིང་ཁམས་ཡོད། །ཞིང་དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད། །”ཅེས་བསྔགས་པར་མཛད་པ་སོགས་དོན་ལ་གནས། བོད་དུ་གདོད་མའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་འགྲོ་བ་མི་འབྱུང་འཕེལ་དང་། དེ་ནས་མངའ་མཛད་བཅུ་དང་། རྒྱལ་ཕྲན་སིལ་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། སིལ་མ་བཞི་བཅུ་

25

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

སྐོར། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་འུ་དུམ་བཙན་པོའ་བར་རྒྱལ་རབས་རིམ་པར་བྱོན་ཚུལ་དང་། ིདེའི་སྐབས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་གནས། བཟོ་རྩལ་འཕེལ་རྒྱས་སྐོར་བཅས་ཆོས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་རབས་ཁག་ནང་གསལ་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །
རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བཙན་པོ་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་ཕྱི་ལོ་༨༤༢ ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་
རྡོ་རྗེས་ལྐོག་མདའ་འཕངས་ཏེ་བཀྲོངས། རྒྱལ་སྲིད་རྩོད་ཅིང་དབུ་གཡོ་འཁྲུག །འབངས་གྱེན་ལོག་བྱས། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞིག །ཆོས་ཁྲིམས་ཉམས་ཏེ་བོད་སིལ་བུར་འཐོར། ཕྱི་ལོ་༨༤༢ ནས་ལོ་ངོ་ ༤༡༡ རིང་བོད་སིལ་བུའི་དུས་སྐབས་ཟེར། ༡༢༥༣ ལོར་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་བོད་གདོང་དམར་པ་ལ་དབང་ལུང་བསྒྱུར་སྐབས། སྲིད་འཛིན་སྒྲིག་གཞིའི་ཐད་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་བཙུགས་པ་ནི། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་སེ་ཆེན་ཧན་ལ་ས་སྐྱའི་ཁྲིད་ཆོས་དཔལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་བསྐུར་བས་དེའི་དབང་ཡོན་དང་པོ་ལ་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ཕུལ་བ། ལ་སྟོད་ལྷོ། ལ་སྟོད་བྱང་། གུར་མོ། ཆུ་མིག །ཤངས། ཞ་ལུ་བཅས་གཙང་གི་ཁྲི་དྲུག་དང་། རྒྱ་མ། འབྲི་གོང་། ཚལ་བ། ཐང་བོ་ཆེ། ཕག་གྲུ། གཡའ་བཟང་སྟེ་དབུས་ཀྱི་ཁྲི་དྲུག །དབུས་གཙང་གི་མཚམས་སུ་ཡར་འབྲོག་སྟག་ལུང་ཁྲི་སྐོར་གཅིག་བཅས་ཡིན་ནོ། །
རྩ་བ།

བོད་དང་བོད་ཆེན་རྒྱལ་ཁམས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཁ་བ་གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོའ་ིརྒྱལ་ཁམས་
ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི། ཀློང་རྡོལ་བླ་མའི་གསུང་འབུམ་ལས། “ད་ལྟ་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཆེན་པོ་ལ་མདོ་སྟོད་མདོ་སྨད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་མདོ་སྟོད་ནི་བར་ཁམས་པ་རྣམས་དང་། མདོ་སྨད་ནི་ཨ་མདོའ་ཡུལ་ལ་བྱེད་དོ། བོད་ནི་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་ལ་ ིཟེར་རོ། དབུས་ཀྱི་རུ་གཉིས་ནི་དབུ་རུ་སྐྱིད་ཤོད་ཕྱོགས་དང་། གཡོ་རུ་ངམ་ཤོད་ལྷོ་ཁའི་ཕྱོགས་

26

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ལ་བྱེད་དོ། གཙང་གི་རུ་གཉིས་ནི་རུ་ལག་ཤབ་འགྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང༌། གཡས་རུ་ཉང་ཆུ་གཞུང་ལ་ཟེར་རོ། ཡང་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞི། སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་དྲུག་དང་ཡང་ན་གསུམ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་རྨ་ཆུ། གཙང་ཆུ། ཉང་ཆུ། འབྲི་ཆུ། ངོམས་ཆུ། གཙང་དབུས་གཉིས་ཀྱི་ཆུ་འདྲེས་པ་ལོ་ཧི་ཏའམ་ཆུ་བོ་སིའ་ཏཱ་ཡང་ཟེར་བའི་གཙང་ཆུ་སྟེ། ཆུ་རེ་ཡི་བར་ལ་སྒང་རེ་ཟེར་རོ། །མདོ་ཁམས་ལ་སྨར་ཁམས་བཏགས་པ་ཁམས་གཅིག །མདོ་སྨད་ལ་གཡར་མོ་ཐང་དུ་བཏགས་པ་ཁམས་གཅིག །ཙོང་ཁ་ལ་གྱི་ཐང་བཏགས་པ་ཁམས་གཅིག་སྟེ་སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་གསུམ་ཟེར་རོ། །ཡང་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་ལ་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ནི། གཙང་གི་ཕྱོགས་ལ། ལ་སྟོད་ལྷོ་པའི་དུད་ཀྱི་གྲངས། །སྟོང་དང་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཡིན། །ལ་སྟོད་བྱང་པ་ཉིས་སྟོང་དང་། །ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པའོ། །ཆུ་མིག་ཁྲི་སྐོར་ཧོར་དུད་གྲངས། །སུམ་སྟོང་ཉག་གསུམ་བྱེད་པ་ཡོད། །ཞ་ལུ་ཁྲི་སྐོར་སུམ་སྟོང་དང༌། །བརྒྱད་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད། །བྱང་འབྲོག་ཁྲི་སྐོར་ཁྱད་ཆོས་དང་། །ཡར་འབྲོག་ཁྲི་སྐོར་ཁྱད་ཆོས་ལ། །ལན་ནི་བཅུ་དྲུག་ཟེར་བ་ཡོད། །ཧོར་དུད་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་འོ། །དབུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ། འབྲི་དང་བོད་འབྲོག་གཉིས་པོ་ལ། །སུམ་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད། །ཚལ་པར་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཡིན། །ཕག་མོ་གྲུ་པར་ཉིས་སྟོང་དང༌། །བཞི་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དོ། །གཡའ་བཟང་བ་ལ་སུམ་སྟོང་དང་། །རྒྱ་མ་བ་དང་བྱ་ཡུལ་བ། །ལྔ་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཡིན། །སྟག་ལུང་པ་ལ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། །དེ་རྟིང་ལྷ་འབྲུག་ལ་སོགས་པའི། །ཁ་ཐོར་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་ཡོད། །” ཅེས་འབྱུང༌། ཆབ་མདོའ་ིཡིག་ཚང་རིན་ཆེན་སྤུངས་པ་ལས། “སྤྱིར་རང་རེའི་ཡུལ་གྲུ་འདི་ལ་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱུང་ཞིང་། བོད་ནི་དབུས་གཙང་དང་བོད་ཆེན་པོ་ནི་མདོ་ཁམས་ཡིན་པར་གྲགས་ཆེ། འོན་ཀྱང་དེབ་དཀར་མཁན་པོས་༢༡༥བོད་ཆེན་པོ་ན་བསམ་ཡས་བཞུགས་སོགས་ལུངས་དྲངས་ནས་བོད་ནི་མངའ་རིས་དང་བོད་ཆེན་པོ་ནི་དབུས་གཙང་གཙོ་བའི་དེ་མིན་གྱི་བོད་ཀྱི་ས་ཁྱོན་ལ་

27

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གོ་བར་འདོད། བཙན་པོ་ནོ་མོན་ཧན་གྱིས་ས་ཡི་གོ་ལའི་ཁ་བྱང་ནས་བཤད་པ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ་མངའ་རིས་བོད་ཆུང་ངུ་དང་དབུས་གཙང་བོད་ཆེན་པོར་བཤད་ཅིང་། འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ལྕགས་ཀྱུས་བོད་དང་བོད་རབ་དང་བོད་དྲང་པོ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡང་། བོད་ནི་མངའ་རིས་དང་བོད་རབ་ནི་དབུས་གཙང་དང་བོད་དྲང་པོ་ནི་མདོ་ཁམས་ཡིན་འདྲ་བ་ཞིག་འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད་༡༦༦ལས་བཤད་དོ། འོན་ཀྱང་སུམ་པ་ཆོས་འབྱུང་༥༧༥ལས་དབུས་གཙང་བོད་ཆུང་ངུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་བཤད་ཅིང་། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་༡༠༡༣དང༌། ཁམས་པ་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཐར་༡༥༡སོགས་ལས་ཀྱང་དབུས་གཙང་བོད་ཆུང་ངུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་ནོ་མོན་ཧན་གྱིས་“མདོ་ཁམས་བོད་ཆེན་པོ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དབུས་གཙང་བོད་ཆུང་ངུ་ཡིན་མི་དགོས་ལ”ཞེས་པ་ནི་དཔའ་བོ་གཙུག་ཕྲེང་དང་སུམ་པ་གཉིས་ལ་སྡིག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། བོད་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོན་ནི། གྲུབ་དབང་བདེ་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་༨༦ལས། “ས་ཡི་ཁྱོན་དང་སྟོབས་འབྱོར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ། བོད་ཆེན་པོའ་ལྗོངས་ལ”ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ ིསྙམ་ཞིང་། ཕྱིས་རྒྱ་དང་ཨིན་ཇིའི་ཡིག་ཚང་རྣམས་སུ་དབུས་གཙང་གཙོས་པའི་ཁམས་ནུབ་རྒྱུད་ལ་བོད་ཕྱི་མ་དང་ཁམས་ཐང་ཁམས་ཤར་ཁུལ་ལ་བོད་ནང་མ་ཞེས་འབོད་པ་ཡང་བྱུང་། དེ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ། མཚོ་བོད། ཁམས་བོད་སོགས་ཇི་ལྟར་དབྱེ་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་གངས་ཅན་བོད་ཅེས་པའི་ཚིག་གསུམ་པོ་འདིའི་ནང་དུ་འདུས་པར་རྩོད་མེད་ཡིན། ད་དུང་བོད་ཡུལ་གྱི་མིང་ལ། དབང་མཛད་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་བཟང་ཡུལ་རྒྱན་མེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་མིང་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་རབས་བཤད་འདུག་མོད། དེ་དག་མང་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་དབང་མཛད་རང་རང་གི་རྒྱལ་ས་ལྟེ་བའི་མིང་ཡིན་འདྲ་བ་དང༌། སྟོང་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་གྱི་གྲངས་ཡིན་གྱི་ཡུལ་སྤྱི་ཡི་མིང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཉ་དང་ཉུང་མ་འདྲེས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། བོན་གཞུང་རྣམས་སུ་བོད་ལ་ཡུལ་གཞན་གྱི་མིས་བཏགས་པའི་མིང་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གྲངས་ཤིག་ཡོད་པར་བཤད་འདུག” ཅེས་གསུངས་སོ། །

28

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

རྩ་བ།

སྟོད་ལ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་འདི་བཞིན་ས་ཁམས་ཆགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་
སྟོད་དང་བར་སྨད་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་གསུམ་བཟོས་པའི་སྟོད་ལ་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ཡོད་པ་ནི། བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས། “སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ནི། བོད་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྟོད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤུ་ཧྲེང་དང་། མང་ཡུལ། ཟངས་དཀར་གསུམ་སྐོར་གཅིག །ཞང་ཞུང་དང་། ཁྲི་ཏེ་སྟོད་སྨད་གསུམ་སྐོར་གཅིག །འཆིམ་མམ་ལི་དང་། བྲུ་ཤ་སྦལ་ཏི་གསུམ་སྐོར་གཅིག་སྟེ་སྐོར་གསུམ། ”ཞེས་གསུངས་མོད། དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་དུ། “མངའ་རིས་ནི་རྒྱལ་པོའ་ཆབ་འབངས་ཀྱི་མིང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་མངའི་བདག་དང་འབངས་ལ་མངའ་རིས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གངས་གཡའ་མཚོ་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བའི་ཡུལ་ལུང་ཁག་གསུམ་སྟེ། དུས་རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའ་གདུང་རྒྱུད་དཔལ་ལྡེ་རིག་པ་མགོན་གྱིས་བཟུང་བའི་ ིམངའ་རིས་མང་ཡུལ་ཏེ། ཟངས་དཀར་མཚོ་ཡིས་བསྐོར་བ་དང་། བཀྲ་ཤིས་བདེ་མགོན(ཉི་མ་མགོན་ཞེས་ཀྱང་འདྲེན་སྲོལ་འདུག)གྱིས་བཟུང་བའི་མངའ་རིས་སྟག་མོ་སྟེ། སྤུ་རངས་གངས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། ལྡེ་གཙུག་མགོན་གྱིས་བཟུང་བའི་མངའ་རིས་ཞང་ཞུང་སྟེ། གུ་གེ་གཡའ་ཡིས་བསྐོར་བ་བཅས་གསུམ་ལ་མངས་རིས་བསྐོར་གསུམ་ཟེར་བའི་མིང་ཟུར་དུ་བཏགས། ”ཞེས་གསུངས། འདི་དག་ལས་གཞན་པའི་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ལ་འདོད་ཚུལ་གཞན་ཡང་སྣང་བས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པ་བྱའོ། །
རྩ་བ།

བར་ལ་དབུས་གཙང་རུ་བཞི། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའ་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་སོ་སོར་ ི

29

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དྲག་པོ་གཡུལ་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་ཐུབ་པའི་རྒོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་ཞེས་དམག་དཔུང་ཚན་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། དབུས་གཙང་རུ་བཞི་རུ་རེ་རེར་སྟོང་སྡེ་བཅུ་བཅུ། ཞང་ཞུང་དུ་སྟོང་སྡེ་བཅུ། སུམ་པར་བཅུ་གཅིག་བཅས་སྟོང་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་བྱུང་བའི་ཁོངས་ཀྱི་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་དང་། སྨད་མདོ་ཁམས་སྒང་དྲུག་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པའི་བར་ལ་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་ནི། གཙང་ལ་གཡས་རུ་དང་། རུ་ལག་གཉིས། དབུས་ལ་དབུ་རུ་དང་། གཡོ་རུ་གཉིས་བཅས་རུ་བཞིའོ། །རྩ་བ།

སྨད་ལ་མདོ་ཁམས་སྒང་དྲུག །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་སྨད་ཕྱོགས་ལ་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྒང་
དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཟལ་མོ་སྒང་། ཚ་བ་སྒང་། སྨར་ཁམས་སྒང་། སྤོ་འབོར་སྒང་། དམར་རྫ་སྒང་། མི་ཉག་རབ་སྒང་དང་དྲུག་གོ །སྒང་དྲུག་འདི་ལ་རྩི་སྟངས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་དུ་གསལ་བ་བཞིན་འདིར་བཀོད་ཡོད། ཡང་སྒང་བཞི་ཞེས་རྩི་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི། ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། “ནགས་ཤོད་ཆུ་སྒང་རིང་མོ་གཅིག ། ཚ་བ་མཛོ་སྒང་རིང་མོ་གཉིས། ། སྤུ་འབོར་སྟག་སྒང་རིང་མོ་གསུམ། ། མི་ཉག་རབ་སྒང་རིང་མོ་བཞི། །”ཞེས་གསུངས།
རྩ་བ།

དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ། །
མདོ་སྟོད་རྟ་(མི་)ཡི་ཆོལ་ཁ། །
མདོ་སྨད་མི་(རྟ་)ཡི་ཆོལ་ཁ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་སེ་ཆེན་ལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་དབང་

30

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ལན་གཉིས་པ་བསྐུར་བའི་དབང་ཡོན་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཕུལ་ཞེས་པ་ལྟར་དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ་དང་། མདོ་སྟོད་མི་ཡི་ཆོལ་ཁ། མདོ་སྨད་རྟ་ཡི་ཆོལ་ཁ་ཞེས་ཆོལ་ཁ་ཞེས་པའི་ཆོལ་ཁའི་ས་མཚམས་དང་ཐ་སྙད་ཐོག་མར་འདི་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དང་པོ་ཕྱོགས་ཁག་གསུམ་ཞེས་པ་བརྗོད་བདེའི་དབང་ངམ་ཡང་ན་སྒྲ་ཉམས་ནས་ཆོལ་ཁ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་ཡང་ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་ངོ་མཚར་བང་མཛོད་ལས། “རྒྱལ་པོས་དབུ་མཛད་པའི་དབང་པ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ལ་ལན་གསུམ་བར་དུ་ས་སྐྱ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དཔལ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེའི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྐུར་བ་ལས། ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་རྡོ་རྗེ་ཐེགས་པའི་དབུ་བརྙེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དབང་ཡོན་དང་པོ་ལ་ཁྲི་སྐོར་བཅུ་གསུམ་ཕུལ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པས། དེ་ཡང་ཁྲི་སྐོར་རེ་ལ་ལྷ་སྡེ་བཞི་སྟོང་དང་། མི་སྡེ་དྲུག་སྟོང་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཡོན་བར་མ་ལ་ཆོས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བོད་ཕྱོགས་ཁ་གསུམ་གྱི་བནྡེ་དང་། མི་སྡེ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཕུལ་བ་ཡིན་པས། ཕྱོགས་ཁ་གསུམ་ལ་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ནས་སོག་ལ་སྐྱ་བོ་ཡན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁ། སོག་ལ་སྐྱ་བོ་མན་ནས་རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་ཡན་མགོ་ནག་མིའི་ཕྱོགས་ཁ། རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་མན་ནས་རྒྱ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན་ཆད་གྱད་གླིང་རྟའི་ཕྱོགས་ཁ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཞིང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཁང་པ་ཀ་བ་དྲུག་གི་ས་ཡོད་པ། མི་བཟའ་མི་གཉིས། བུ་ཕོ་མོ་གཉིས། གཡོག་ཕོ་མོ་གཉིས་ཏེ་དྲུག ཕྱུགས་རྟ་བོང་གཉིས། བ་གླང་ར་ལུག་རྣམས་དང་། ཞིང་ཧོར་སོན་ཁལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཧོར་དུད་ཆུང་གཅིག་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ལ་དུད་ཆེན་གཅིག དེ་གཉིས་ལ་རྟ་མགོ་གཅིག་ཟེར། དེ་གཉིས་ལ་བརྒྱ་སྐོར་གཅིག དེ་བཅུ་ལ་སྟོང་སྐོར་གཅིག དེ་བཅུ་ལ་ཁྲི་སྐོར་གཅིག དེ་བཅུ་ལ་ཀླུ་གཅིག དེ་བཅུ་ལ་ཞིང་གཅིག་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཧོར་སེར་ཆེན་རྒྱལ་པོའ་མངའི་འོག་ཏུ་ཞིང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། ཕྱོགས་ཁ་གསུམ་ལ་ཞིང་གཅིག་ཅུང་མ་ལོངས་ཀྱང་། བླ་མ་བཞུགས་ས་ཡིན་པ་དང་

31

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བསྟན་པ་དར་ས་ཡིན་པ་ནས་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་ནས་ཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །” ཞེས་གསལ། སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་པར་མའི་ནང་“མདོ་སྟོད་རྟ་ཡི་ཆོལ་ཁ། །”ཞེས་དང་། “མདོ་
སྨད་མི་ཡི་ཆོལ་ཁ། །”ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་པར་སྐྱོན་དུ་མངོན། ཐ་སྙད་འདིའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་དུས་ལ་དཔྱད་ན། ཐོག་མར་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདིའི་ཁུངས་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུ་ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་ངོ་མཚར་བང་མཛོད་ནང་གསལ་བ་བཞིན་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་ལ་སེ་ཆེན་ཧན་གྱིས་དབང་ཡོན་“བར་མ་ལ་ཆོས་དུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བོད་ཕྱོགས་ཁ་གསུམ་གྱི་བནྡེ་དང་། མི་སྡེ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཕུལ་”ཞེས་པ་འདི་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་དུ། ཕྱོགས་ཁ་གསུམ་ལ་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། “དེ་ཡང་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ནས་སོག་ལ་སྐྱ་བོ་ཡན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁ། སོག་ལ་སྐྱ་བོ་མན་ནས་རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་ཡན་མགོ་ནག་མིའི་ཕྱོགས་ཁ། རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་མན་ནས་རྒྱ་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན་ཆད་གྱད་གླིང་རྟའི་ཕྱོགས་ཁ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་།” ཞེས་གསལ་ལ། དུས་ཀྱང་དེའི་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་ཕྱོགས་ཁ་གསུམ་མམ་ཡང་ན་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཞེས་པ་ཞིག་མེད་ཚོད་འདུག །གལ་སྲིད་ཕྱོགས་ཁ་འམ་ཆོལ་ཁ་ཞེས་པའི་ཁུངས་འདི་ཡིན་ན། “སོག་ལ་སྐྱ་བོ་མན་ནས་རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་ཡན་མགོ་ནག་མིའི་ཕྱོགས་ཁ་ཞེས་གསལ་བ་དང་། ” དེ་བཞིན་ཆོལ་ཁ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ཚིག་འགྲེལ་རྒྱག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་ཡོད་ནའང་ “མདོ་སྟོད་མི་ཡི་ཆོལ་ཁ་”དང་། “མདོ་སྨད་རྟ་ཡི་ཆོལ་ཁ་”ཞེས་པ་ཡོངས་གྲགས་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པ་ནི། ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ་ལས། “དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ། མདོ་སྟོད་མིའི་ཆོལ་ཁ། མདོ་སྨད་རྟའི་ཆོལ་ཁ་སྟེ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་དང་།” ཞེས་དང་། མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་རྒྱ་མཚོ་ལས། “ཆོལ་ཁ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཚེ་མངའ་རིས་གུང་ཐང་ནས་སོག་ལ་སྐྱ་བོ་ཡན་དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ། དེ་ནས་རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་ཡན་མདོ་སྟོད་མིའི་ཆོལ་ཁ། དེ་ནས་རྒྱའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན་མདོ་སྨད་རྟའི་ཆོལ་ཁར་བྱེད་པས་ཤེས་སོ། །”ཞེས་དང་། རྗེ་གུང་ཐང་པའི་མཛད་པའི་སྒོ་མང་

32

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་དར་བའི་རྣམ་ཐར་ལས། “མངའ་རིས་གུང་ཐང་ནས་སོག་ལ་སྐྱ་བོ་ཡན་དབུས་གཙང་ཆོས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ། དེ་ནས་རྨ་ཆུ་ཁུག་པ་མདོ་སྟོད་མིའི་ཆོལ་ཁ། དེ་ནས་རྒྱའི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་ཡན་མདོ་སྨད་རྟའི་ཆོལ་ཁར་བྱེད་དོ། །”ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཚིག་མཛོད་རྣམས་སུ། “མདོ་སྟོད་མིའི་ཆོལ་ཁ་”དང་། “མདོ་སྨད་རྟ་ཡི་ཆོལ་ཁ་”ཞེས་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་པར་མདོ་སྟོད་མིའི་ཆོལ་ཁ། མདོ་སྨད་རྟ་ཡི་ཆོལ་ཁ་ཞེས་བཤད་ན་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པར་སེམས་སོ། །

ལྔ་པ་མདོ་ཁམས་ནགས་ཤོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་བཤད་པ་ལ།

རྩ་བ།

མདོ་སྟོད་ཤོད་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད། །
ཡང་རྩེ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའ། །ིསྦས་ཡུལ་ལུང་གསུམ་སྨན་ལྗོངས། །
རོ་མ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཤོད། །
རྐྱང་མ་སོག་གི་སོག་ཤོད། །
དབུ་མ་ནགས་ཀྱི་ནགས་ཤོད། །
གནས་ཆེན་བརྒྱ་དང་རྩ་བརྒྱད། །
གནས་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ནགས་ཤོད་འདི་བཞིན་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
མདོ་སྟོད་མི་ཡི་ཆོལ་ཁ། དེ་ལ། ༡ནགས་ཤོད། ༢སོག་ཤོད། ༣དཀར་ཤོད། ༤རེ་ཤོད། ༥རྒྱ་ཤོད། ༦ས་ཤོད། ༧དཔའ་ཤོད། ༨རྒྱང་ཤོད། ༩གྱིམ་ཤོད། ༡༠རྟ་ཤོད། ༡༡གཡི་ཤོད་དམ་གཡང་ཤོད། ༡༢དངུལ་ཤོད། ༡༣རྔོད་ཤོད། ༡༤ཟླ་ཤོད། ༡༥ངོམས་ཤོད། ༡༦རྨེ་ཤོད། ༡༧སྨར་ཤོད། ༡༨ཀྲེ་ཤོད། ཅེས་ཤོད་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཡང་རྩེ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་སྦས་ཡུལ་ལུང་གསུམ་སྨན་

33

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལྗོངས། དེ་ལ་ཡང་རོ་མ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཤོད་དང་། རྐྱང་མ་སོག་གི་སོག་ཤོད། དབུ་མ་ནགས་ཀྱི་ནགས་ཤོད། ཅེས་རྩ་དབུ་མ་དང༌། རྐྱང་མ། རོ་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་མཚོན་པའི་རྒྱལ་ཤོད་དང་། སོག་ཤོད་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ནགས་ཤོད་ནི་རྩ་དབུ་མའི་ཚུལ་གྱི་གནས་ཡོད། རྩ་དབུ་མ་ལས་གྱེས་པའི་སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག །སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི། ནོར་བུའི་དབུས་ན་རྩ་འདབ་བརྒྱད་བཅས་གཙོ་བོའ་རྩ་འདབ་བརྒྱ་དང་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ ིཆགས་སྟངས་ལྟར་གྱི་གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་གནས་ཆེན་བརྒྱ་དང་རྩ་བརྒྱད་དང་། རྩ་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཆགས་སྟངས་ལྟར་གྱི་བཀོད་པ་ཡོད་པ་གནས་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །འདིའི་ཤར་དུ་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་ཤེལ་རྫོང༌། མཁའ་རི་རྡོ་རྗེ་རྫོང༌། ཁམས་ཤག་རྡོ་རྗེ་སྙིང་རྫོང་བཅས་ཁམས་ཀྱི་སྲིན་མོ་རྫོང་གསུམ་ཡོད། ལྷོར་གསའ་ཕུ་མགོན་ལྷ་དཀར་པོ་ནི། སྟོང་ཁུན་རྒྱ་ཡིས་ལྷོ་ནུབ་གངས་དཀར་རི་བོ། བྱང་ཕྱོགས་ཧོར་གྱིས་ལྷོ་ཡི་འཛམ་བུའི་ཀླུ་རི། ཞང་ཞུང་བོན་གྱིས་དྲུང་གེར་མགོན་ལྷ་དཀར་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་གངས་དཀར་གྱི་ལྷུན་པོ་མཛེས་ཉམས་ཆེ་ལ་བརྗིད་ཆགས་པ་ཡོད། ནུབ་ཏུ་གཉན་སྲས་ནགས་ལྷ་ཛམ་བྷ་ནི། ཤར་ནས་བལྟས་ན་དམག་དཔུང་མདུང་དར་འཕྱར་བ་འདྲ། ལྷོ་ནས་བལྟས་ན་ཁྱུང་ཆེན་གཤོག་པ་བརྐྱངས་པ་འདྲ། ནུབ་ནས་བལྟས་ན་དྲེད་ནག་རལ་པ་གསིག་པ་འདྲ། དབུས་ནས་བལྟས་ན་དྲག་པོའ་ིདམར་གཏོར་བཤམས་འདྲ་ཡོད། བྱང་དུ་མེ་མོ་བྲག་དཀར་ནི་རྫ་རི་དཀར་པོ་ངོས་རྣམས་སུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆབ་བསིལ་རང་འབབས་སུ་ཡོད་པའི་གནས་རི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་སྲིང་རྫོང་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བགྲངས་པའི་སྐབས། “མེ་མོ་རག་ཁྲོམ་དང་དྲུག༌” ཅེས་དང༌། གཏེར་གཞུང་གནས་ཡིག་ཆེན་མོ་ལས། “བྱང་གི་སྒོ་ནི་མེ་མོ་རག་ཁྲོམ་ཡིན། ལས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོའ་བསྟོད་པ་བྱ། ”ཞེས་རྡོ་རྗེའི་བཀས་ཡང་ཡང་བསྔགས་པའི་གནས་མཆོག་ ིའདི་ཉིད་ཡོད་དོ། །ཡུལ་འདིར་ནམ་ཟླའི་འགྱུར་ལྡོག་ལ་ལྟོས་པའི་འཁོར་ཡུག་གི་རྣམ་པ་ཡང༌།

34

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས། །“རི་པདྨ་སྟོང་ལྡན་དབྱིབས་ལེགས་པ། །དུས་དགུན་གསུམ་དཀར་པོ་ཤེལ་གྱི་མདོག །དུས་དབྱར་གསུམ་སྔོན་པོ་གཡུ་ཡི་མདོག །དུས་སྟོང་གསུམ་སེར་པོ་གསེར་གྱི་མདོག །དུས་དཔྱིད་གསུམ་ཁྲ་བོ་གཟི་ཡི་མདོག །མདོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རི་བོ་ལ། །ལྟས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་མཚན་མ་ཡོད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་མཛེས་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཀྲ་ཤིས་ནགས་ཀླུང་འབབ་པའི་མཛེས་ལྗོངས་དེའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དགེ་མཚན་བླ་ན་འབར་བ་མཐོང་ན་ཡིད་འཕྲོག་པ། བསམ་ན་བག་ཕེབས་པ་ཡོད། ཡུལ་སྤྱིའི་ས་བབས་ནི། ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། “ཤར་དང་ཤར་ལྷོའ་ཕྱོགས་དམའི་བ་དང༌། ནུབ་དང་ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་ཅུང་མཐོ་བ་ཡོད་པ་དང༌། གོ་ལའི་ཤར་གྱི་གཞུང་ཐིག་༩༡་༤༧། ༩༤་༢༧ དང༌། བྱང་གི་འཕྲད་ཐིག ༣༡་༡༢། ༣༢་༢༠ བར་ན་གནས་ཡོད། རྒྱ་མཚོའི་ངོས་ནས་མཐོ་ཚད་ཆ་སྙོམས་རྨིད་ ༤༠༠༠ ཡོད། ལོ་རེའི་ཆར་ཆུའི་འབབ་ཚད་ཧོའོ་རྨིད་༥༨༠ནས་༦༥༠བར་ཟིན་གྱི་ཡོད། ས་བབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི་དབྱར་ཁར་ཚ་བ་ཆུང༌། ཉི་མ་འཆར་ཡུན་རིང༌། ཉི་འོད་འོག་ཏུ་རླངས་ཆུའི་གྲུབ་ཆ་ཉུང༌། ཆར་དང་ཁ་བ་ཅུང་མང༌། མཁའ་དབུགས་དྭངས་ཤིང་ཁོར་ཡུག་གཙང་”ཞེས་དང༌། རྩི་ཤིང་དང་རྩ་ཆེའི་རི་སྐྱེས་སྔོ་སྨན་རིགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་ནི་ནགས་ཤོད་སྦས་ཡུལ་སྨན་ལྗོངས་ཞེས་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ད་ལྟའི་དུས་སུ་སྨན་རིགས་ལག་སོན་ཡོད་པ་རྣམ་གྲངས་ ༣༠༠ ལྷག་ཡོད་པ་གསལ། གཞན་ཡང་གཏེར་དངོས་སོགས་རང་བྱུང་གི་ཐོན་ཁུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད། རྒྱས་པར་བོད་ལྗོངས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ལོ་རྒྱུས་རབ་རིམ་སཱ་ལའི་ལྗོན་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ནགས་ཤོད་སྦས་ཡུལ་ཞེས་པ་འདི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཞི་བཟུང་བ་དང་། ཡུལ་མིའི་ངག་རྒྱུན།
ཨར་གཞས་ཀྱི་བསྟན་དོན་བཅས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གོ་བ་སོ་སོར་ལེན་དགོས་པ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་བཟུང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ལ་གཞི་བཟུང་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་གྱིས་དྲག་པོ་དམག་གི་ལས་ཕྱེ་བའི་རྒོད་ཀྱི་སྟོང་སྡེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཁྲོད་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྟོད་སྨད་བར་གྱི་དཔའ་སྡེ་གསུམ་ལས་བར་གྱི་དཔའ་སྡེ་ནི། རི་སྤེན་མ་ལུང་གིས་ཡར་བཅད། ཆ་སྐོར་དར་བས་

35

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

མར་བཅད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ན། སྦས་སྡེ་བཅུ་གཉིས་གནས་པ་ནགས་ཤོད་ཀྱིས་དཔོན་བྱས་ཞེས་པའི་སྦས་ཡུལ་ལམ་སྦས་སྡེ་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་།
ཡུལ་མིའི་ངག་རྒྱུན་གྱི་སྦས་ཡུལ་ནི་ནགས་ལྷའི་ལྷ་བསང་འདོད་འབྱུང་ནོར་བུའི་བང་
མཛོད་ལས། “ཡུལ་ནི་ནགས་ཤོད་སྟོང་བུ་ཆུང༌། །ཕུ་གསུམ་དཔག་བསམ་རྒྱས་པ་འདྲ། །མདའ་གསུམ་ཡོལ་བ་བྲེས་བ་འདྲ། །རི་བྲག་མཚོན་ཆ་གཟེང་བ་འདྲ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕུ་ཐམས་ཅད་འབབ་ཆུ་དང་ལུང་ལག་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བས་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་ལོ་མ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ། མདའ་རྣམས་སུ་ནགས་ཀླུང་ཚང་ཚིང་འཐིབས་པ་བྲག་རི་ཆུ་རུ་འཐབ་པས་ཡོལ་བ་བྲེས་འདྲ་བ། གཞན་ཡང་བྲག་རི་དང་ནགས་རི། རི་ཡི་རྩེ་མོ་རྣམས་གཡུལ་སའི་མཚོན་ཆ་གཟེང་པ་ལྟར་རྔམ་ཤིང་བརྗིད་པའི་མདའ་རྣམས་སུ་ཡུལ་སྡེ་ཆགས་ཡུལ་གྲོང་དང་ཁང་ཁྱིམ་རྣམས་སྦས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་པས་སྦས་ཡུལ་ཞེས་ཟེར།
ཨར་གཞས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་མདོ་ཁམས་ཤོད་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས་
སྦས་ཡུལ་ཞེས་གསལ་བ་ནི། སྔ་འགྱུར་རྫོགས་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་ཆེན་མོར་དྲངས་པའི་ལུང་བསྟན། ཨོ་རྒྱན་གླིང་པའི་བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་མ་དང༌། རྡོ་རྗེ་གླིང་པའི་རྣམ་ལྕག་མ། པདྨ་གླིང་པའི་བཀའ་རྒྱ་མ། སངས་རྒྱས་གླིང་པའི་པུ་རི་མ་རྣམས་ལས། ཚིག་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས། “མི་ལ་ལུས་ཆས་ཡ་མ་ཟུང་དུ་འོངཿ དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡ་མ་ཟུང་དུ་འགྲོཿ དགེ་རྒྱས་བྲིས་པའི་རི་མོ་ཤལ་རྗེས་འོངཿ ཁམས་ཀྱི་སྲིན་མོ་རྫོང་གསུམ་གཏེར་ཁ་འདིཿ མི་བཞག་འདོན་པའི་རྟགས་དེར་བསྟན་ནས་བྱུངཿ ཁམས་པ་ཉི་མ་གྲགས་པའི་མཚན་ཅན་འབྱུངཿ ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་དུ་དྲངས་པ། རང་གཏེར་བླ་མ་བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་ཚན་ལས། ང་ཡི་སྦས་པའི་གཏེར་ཁ་རྣམསཿ ཁམས་པ་ཉི་མ་གྲགས་པས་སྤྱོདཿ ཅེས་དང་། པདྨ་གླིང་པའི་གཏེར་ལུང་ལས། ནགས་ཤོད་རི་ལ་སྦས་པའི་དི་ར་བདུནཿ” ཞེས་དང༌། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “ནགས་ཤོད་རི་བོ་སྲིན་མོ་རྫོང་གི་སྤོརཿ” ཞེས་གསལ་བར་བསླུ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྔགས་པ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་གཏེར་སྦས་པའི་གནས་ཡིན་པས་སྦས་ཡུལ་ཞེས་གོ་དགོས་པར་སྙམ་མོ། །

36

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

དྲུག་པ་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཆགས་གནས་ཀྱི་ས་དཔྱད་བཤད་པ།

རྩ་བ།

རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་སྟི་(བསྟི་)གནས། །
ཡང་གསང་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་རྫོང་། །
ནུབ་ཕྱོགས་སྐྱིད་པོ་སྒང་ལ། །
དགུང་སྔོན་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད། །ནོར་འཛིན་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། །ལོག་(ལོགས་)ལ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། །གཉན་ཆེན་སྐུ་ལྷ་གེར་ཛོའི་(མཛོའི། །
ཕོ་བྲང་ནོར་བུའི་བང་མཛོད། །
རྒྱལ་པོ་གདན་ལ་བཞུགས་འདྲའི། །
ས་དཔྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། །
དགའ་བ་ལ། དགའ་བ་ལ1

། སྐྱིད་པ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ། །
ལེའུ་དང་པོའོ།། །།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཆགས་གནས་འདི་བྱིན་རླབས་
ཀྱི་རྩ་བ་བླ་མ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡི་དམ། བར་ཆད་སྲུང་བའི་རྩ་བ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྟེ་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་འདུ་བའི་བསྟི་གནས། གསང་བའི་ཡང་གསང་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྫོང་། ནུབ་ཕྱོགས་སྐྱིད་པོ་སྒང་ལ་(དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་སྡེའི་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་སྒང་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་པའང་ཡོད་)སྟེ་རྒྱ་གར་དབུས་རྡོ་རྗེ་གདན་ནས་བརྩིས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་རྡོ་

1 བློ། ཤོག ༣ན༤ དགའ་བ།

37

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྗེ་ཆེན་པོའ་ཕོ་བྲང་གསང་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ ིམཆོག་ཡང་གསང་མཁའ་འགྲོའ་སྙིང་རྫོང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་གནས་འདིའི་ ི དགུང་སྔོན་ཏེ་གནམ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། འོག་གཞི་ནོར་འཛིན་ཏེ་ས་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱིབས་ཡོད་པ། ཕྱོགས་སམ་ལོགས་རྣམས་ལ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་མཚན་མ་གསལ་བ། རྒྱབ་རི་གཉན་ཆེན་སྐུ་ལྷ་གེར་མཛོ་བཞུགས་པའི་ཕོ་བྲང་ནོར་བུའི་བང་མཛོད། འདིའི་དབྱིབས་ནི་རྒྱལ་པོ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ས་དཔྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །གོང་དུ་གསལ་བ་བཞིན་ཞིང་གི་བཀོད་པ། གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟར་ཡོད་པར་དགའ་བ་ལ། དགའ་བ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ། སྐྱིད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལེའུ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

38

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ལེའུ་གཉིས་པ། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ལ་རིག་འཛིན་བླ་མས་བསྐོར།

གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་གསར་བཞེངས་སྐབས་ཀྱི་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ།
རྩ་བ།

ཨེ་ཝཾ་ཧྲི། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ལ་རིག་འཛིན་བླ་མས་བསྐོར། །
བར་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོས་བསྐོར། །
འོག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་བསྐོར། །
རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་འདུལ་ཞིང་བཅག །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཨེ་ཝཾ་ནི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་
ཞིག་སྟེ། རྒྱས་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་སོགས་སུ་གསལ་བ་དང་། གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས། ཧྲཱི། ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཧྲི་ད་ཡའི་བསྡུས་ཚིག་སྟེ། སྙིང་དང༌། སྙིང་པོ། སྙིང་ག །ཐུགས་བཅས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །
དགེ་འདུན་གྱི་གནས་གཞི་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་སྔར་མ་བྱས་པའི་སར་གསར་བཞེངས་
བྱེད་སྐབས་ས་བརྟག་པ་དང་། ས་བསླང་པ་དང་། ས་སྦྱངས་པ་སོགས་ས་ཆོག་བྱེད་དགོས་པས། ས་བརྟག་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་བརྟག་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ལ། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། “དང་པོ་པུས་ནུབ་ཙམ་བརྐོས་ལ། །ས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགང་བར་བྱ། །གལ་ཏེ་ལྷག་པར་གྱུར་ན་ནི། །དངོས་གྲུབ་དག་ནི་ཡོད་པར་བཤད། །དེ་ལས་བཟློག་པར་གྱུར་ན་ནི། །བསྒྲུབ་པ་པོས་ནི་ལས་མི་བརྩམ། །བརྩམས་ན་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་ཞིང་། ལེགས་པ་དག་ཀྱང་མི་འཐོབ་བོ། །”ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་སོགས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ལ།

39

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ས་བསླངས་པ་ནི་བདག་པོ་ཡོད་ན་རུང་བའི་ས་དེ་རིན་གྱིས་ཉོས་པའམ་ཡང་ན་སློངས་ཏེ་གནང་བ་ཐོབ་པ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། “ས་ཡི་བདག་པོས་གནང་ནས་ནི། །”ཞེས་གསུངས། ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ལས་བསླང་པ་ལ། རང་ཉིད་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་ལ། མཆོད་བསྟོད་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ། འདིར་གནས་ལྷ་ཀླུ་གནོད་སྦྱིན་སྲིན་པོ་གང་དག་ལ་དམིགས་ཡུལ་གང་གི་ཆེད་དུ་བསླངས་པ་ལྟར་དེ་ཡི་ཆེད་དུ་གནང་བ་སྩོལ་ཞེས་གསོལ། སྦྱངས་པ་ལ། ས་བརྐོས་ནས་སྦྱངས་པ་དང་། རྫས་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྦྱངས་པ་སོཊ་ས་ཆོག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་སྔོན་དུ་སྟ་གོན་ས་གཞི་འདུལ་སྦྱོང་གི་སྐབས་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་བ་ན། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྫིང་ཕྱིའི་བྱམས་པ་ཞིག་གསོའ་རབ་གནས་དང་མཚུངས་པ། དེ་ ིཡང་ཚོཊ་ཞིང་གི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པ། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་རིག་པ་འཛིན་པ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མས་བསྐོར་བ། བར་གྱི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོ་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྟན་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། འོག་གི་ཕྱོགས་ལ་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་རྣམས་སྤྲིན་སྤུངས་འཁྲིགས་པ་ལྟ་བུས་བསྐོར་བས་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་འདུལ་ཞིང་བཅག་པ་མཛད་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གཞི་འདིང་བའི་སྟ་གོན་ས་གཞི་འདུལ་སྦྱོང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལེཊ་པར་གྲུབ་པ་མཛད།

དངོས་གཞི་རྨིང་གཞི་རྩིག་པ་བརྩིགས་པ་དང་། གྱང་རམ་དགྲམ་པ་བསྟན་པ་ལ།
རྩ་བ།

རྨིང་གཞི་མི་འགྱུར་རིན་ཆེན་རྩིག་པ་བརྩིགས། །
གྱང་རྟ་གསེར་གྱི་གྱི་ལིང་བསྒྲོད་པ་མྱུར། །གྱང་རམ་གསེར་གྱི་རླུང་གཤོག་ཐོག་(ཐོགས་)པ་མེད། །

40

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

རྟ་དོ་(ངོ་)གསེར་སྒ་ཁྲ་ཆེན་འགྱུར་མེད་བརྟན། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བྱ་དངོས་གང་ཞིག་གི་རྩ་བའམ་གཞི་གལ་ཆེ་བ་བཞིན་ཁང་པ་སྲ་བརྟན་ཡོང་མིན་རྨིང་གཞི་(རྨང་གཞི་)ལ་རག་ལས་པས་རྨིང་གཞི་མི་འགྱུར་ཏེ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་དགོས་གལ་ཆེ་བས་རིན་ཆེན་རྡོ་ཡི་རྩིག་པ་བརྩིགས་ཏེ། གནའ་བོའ་ནགས་ཤོད་ཡུལ་གྱི་ཁང་པ་བཟོ་སྐྲུན་གྱི་ལམ་ལུགས་བཞིན་རྨིང་གཞིའི་རྩིག་ ིཔ་ཁ་ལོན་པའམ་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གྱང་རྩིག་བཟོ་སྤྱད་ཀྱི་ཤིང་སྒྲོམ་གྱང་རམ་འགེལ་སའི་རྒྱུག་པ་རྟ་དང་འདྲ་བས་གསེར་གྱི་ལིང་བསྒྲོད་པ་མྱུར་བ་སྟེ། གྱང་ཁ་ལོན་རིམ་བཞིན་གནས་གཅིག་ཏུ་མི་སྡོད་པར་མུ་མཐུད་དེ་མྱུར་བར་འགྲོ་བ་དང་། གྱང་རྟ་གསེར་གྱི་གྱི་ལིང་དེའི་སྟེང་དུ་གྱང་རམ་གསེར་གྱི་རླུང་གཤོག་གོང་བཞིན་ཐོག་པ་མེད་པ་འགྲོ་བའོ། །རྟ་ངོ་གསེར་སྒ་ཁྲ་ཆེན་ཞེས་གྱང་རྟ་གསེར་གྱི་གྱི་ལིང་སྟེང་དུ་གསེར་སྒ་བརྒྱབ་པ་བཞིན་དེ་ཡང་སྒ་ལ་སྔ་རུ་ཕྱི་རུ་གཉིས་ཀྱིས་དགལ་བྱའི་ཁལ་དངོས་རྫས་ས་རུ་མི་ལྷུང་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། རྟ་ངོ་ལའང་སྔ་སོ་དང་ཕྱི་སོ་གཉིས་ཀྱིས་གྱང་ས་ཕྱི་རུ་མི་འབོ་བ་སྐྱོར་བ་མ་ཟད། གྱང་སྒྲོམ་འགྱུར་མེད་བརྟན་པ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། རྟ་ངོ་ནི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་རྟའི་སྒ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ན་གསེར་སྒ་ཁྲ་ཆེན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གྱང་རམ་དགྲམ་ཟིན་ནས་གྱང་ས་དང་གྱང་ཆས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ནི།
རྩ་བ།

གྱང་ས་གསེར་ཕྱེ་སིལ་མ་ནམ་མཁའ་མཛོད། །
གྱང་ཐག་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་ལྷབ་མ་ལྷུབ། །
གྱང་འཇུག་(འཛུག་) སྟག་སེང་ཁྱུང་འབྲུག་དགེ་མཚན་འབར། །དྲིལ་ཐོ་སྦ་ལྕགས་(ལྕག་)ཚིག་(ཚིགས་)གསུམ་མྱུར་བསྐུལ་བསྒྲོད། །

41

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གྱང་ས་ཧ་ཅང་གི་བརླན་ནས་འདམ་བག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཧ་ཅང་
བསྐམས་བ་རླན་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྐམ་རློན་རན་པ་སིལ་མ་ཞིག་དགོས་པས་གསེར་ཕྱེ་སིལ་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་འཛད་མཐའ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཅེས་གྱང་ས་བསྟན་པ་དང་། གྱང་ཐག་ནི་གྱང་རམ་ལྷུ་འཕྲལ་དུ་མི་འཇུག་པར་ཚོ་འཛིན་གྱིས་གྱང་འཛུག་གཉིས་སྡོམ་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་ཞེས་རྟའི་སྒ་སྲབ་གོང་སྨད་སོགས་ལ་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་རིགས་ལས་བཟོས་པའི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་དང་དཔེ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ཡང་ཧ་ཅང་དམ་པ་དང་ལྷོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ལྷབ་མ་ལྷུབ་སྟེ་དམ་ལྷོད་རན་པའོ། །གྱང་འཛུག་ནི་གྱང་རམ་ལྷུ་ཕྲལ་དུ་མི་འཇུག་པ་གྱང་རམ་གྱི་ཕྱི་ངོས་ནས་འབུར་དུ་ཐོན་པའི་ཚོ་འཛིན་གྱི་རྒྱུག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟའི་གསེར་སྒ་དང་། སྲབ། སྨད། ཡོབ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ངོས་སུ་སྟག །སེང་། ཁྱུང་། འབྲུག །ཆུ་སྲིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་འགྲོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྐོས་རིས་དང་། དེ་བཞིན་བཀྲ་ཤིས་པའི་དགེ་བའི་མཚན་མ་འོད་འཕྲོ་བ་ཏེ་འབར་བ་ལ་དཔེ་སྦྱར་བའོ། །
དྲིལ་ཐོ་ནི་གྱང་རྡུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུག་པ་ལག་འཇུ་ཕྲ་ལ་མགོ་མཐའ་གཉིས་ལས་ས་ངོས་སུ་
བསྟན་པ་ནི་སྦོམ་པོ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྱང་བརྡུངས་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་རྟ་ལ་སྦ་ལྕག་ཚིགས་གསུམ་གྱིས་མྱུར་དུ་བསྐུལ་ཏེ་བསྒྲོད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་གསུངས་ནས། གྱང་མི་དང་ཨར་པོ་སོགས་བསྟན་པ་ལ།
རྩ་བ།

གྱང་མི་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །ཨར་པོ་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་ལས་ལ་འགྱོག(མགྱོགས་) །
རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གྱང་རམ་ལ་དཔགས་ནས་སུམ་འཁྲབ་དང་བཞི་འཁྲབ་སོགས་

42

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཡོད་ལ། སུམ་འཁྲབ་དང་བཞི་འཁྲབ་ཅེས་པ་ནི་གྱང་མིའི་གྲངས་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་སྐབས་འདིར་མི་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གྱང་མི་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའ་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་ཐིུ གས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ས་འདོར་མཁན་དང་ཤིང་གཞོག་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་གྱི་ལས་གྲྭའི་ཨར་པོ་རྣམས། ལྷ་དང་། ཀླུ། གནོད་སྦྱི། དྲི་ཟ། ལྷ་མིན། ནམ་མཁའ་ལྡིང། མིའམ་ཅི། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་ལས་ལ་མགྱོགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཁང་གི་རྒྱུ་ཆ་རྣམས་གསེར་དང་། དངུལ། གཡུ། བྱུ་རུ། མུ་ཏིག་གམ། ཡང་ན་གསེར་། དངུལ། ཟངས། ལྕགས། གཤའ་ཚེ། བཅས་རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་རྒྱུ་དེ་ལས་བྱས་པའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་ཏེ་བརྗིད་ཅིང་ལྷུན་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་བཀྲ་བ་ལྷང་ངེར་གྲུབ་ཅེས་
གསུངས།

ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཞིང་དང་མཚུངས་པའི་ལྷ་ཁང་ནི།
རྩ་བ།

ཆོས་དབྱིངས་མི་འགྱུར་ཁྱབ་བརྡལ་བདེ་བ་ཅན། །
ཀུན་བཟང་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བཞུགས་གནས་ཡིན། །
འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་སླུ་(བསླུ་)བ་མེད། །
རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་གནས་ལུགས་མི་འགྱུར་བ་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གར་ཁྱབ་བརྡལ་ཏེ། ཆོས་ཉིད་མཐའ་དབུས་ཕྱོགས་ཆའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བགྲོད་བྱ་ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་ཅིང་གློ་བུར་རང་སྣང་འཁྲུལ་བའི་དྲི་མ་གཞི་ཐོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་དོན་གྱི་འོག་མིན་ཕྱི་ནང་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་བའི་གཞལ་ཡས་

43

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཁང་ཆོས་ཉིད་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་གནས་ནི་ཆོས་སྐུའི་ཞིང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟོན་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་བྱ་རྩོལ་ལས་འདས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་མེས། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་སྤྱི་དཔལ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་ཡང་༸གོང་ས་ལྔ་པའི་གསུང་། རྟ་མགྲིན་ཤྭ་ན་བཞི་བསྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་རྗེས་གནང་གི་ཆོ་ག་ཡིད་ཆེས་སུམ་ལྡན་ལས། “སྔོན་ཚེ་འོག་མིན་བདེ་ལྡན་ཞིང་ཁམས་སུ། །དཔལ་ལྡན་ཀུན་བཟང་གར་གྱི་དབང་པོ་ཡིས། ། རང་ལས་གཞན་མིན་དག་པའི་འཁོར་རྣམས་ལ། །བྱར་མེད་ངང་ནས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀུན། ། ཚིག་དང་ཡི་གེ་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཚེ། །གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་མཁའ་འགྲོ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་དམ་བཅས་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏོར་མ་འདི་ལོང་བཅོལ་བའི་ཕྲིན་ལས་མཛོད། །”ཅེས་གསུངས། ཡང་ཀུན་བཟང་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་ཆོས་སྐུ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། ཐོགས་མེད་དྲག་རྩལ་ནུས་སྟོབས་ལྡན་པའི་དམ་ཅན་ཆོས་སྲུང་རྒྱ་མཚོའི་མངོན་རྟོགས་མཆོད་འབུལ་བསྐང་བཤགས་བསྟོད་ཚོགས་སོགས་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་ལྷུན་གྲུབ་ལས། “ཧཱུཾཿ ཆོས་སྐུ་ཀུན་བཟང་གར་དབང་སྣང་མཐའ་ཡས། །ལོངས་སྐུ་ཁྲག་འཐུང་ཁྲོ་རྒྱལ་རྟ་མགྲིན་དབང་། །སྤྲུལ་སྐུ་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་འབྱུང་། །སྐུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཐོད་འཕྲེང་ཧེ་རུ་ཀས།”ཞེས་གསལ། ཁྱབ་བརྡལ་བདེ་བ་ཅན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་བཞེངས་པ་ནི་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་ལ་བསླུ་བ་མེད་ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ་ཅེས་པ་གོང་བཞིན་ནོ། །
རྩ་བ།

ལོངས་སྤྱོད་མི་འགྱུར་འོག་མིན་ལྟུག་(སྟུག་)པོ་བཀོད། །
ཆོ་(ཚེ་)བདག་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་བཞུགས་གནས་ཡིན། །

44

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་བསླུ་བ་མེད། །
རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་
མཉམ་པ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཞིང་དུ་ ི ལོངས་སྤྱོད་མི་འགྱུར་བ། གནས་ཀྱང་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་ཡིན་པས་ན་འོག་མིན་ཞེས་དང་། ཞིང་གི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱི་བལྟས་ནང་གསལ་བ། ནང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་མཛེས་པར་སྤྲས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཆོས་ཀུན་ལྷག་མ་མེད་པ་དགོངས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྫོགས་ཤིང་སྐུ་མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པ། ཚེ་བདག་སྟེ་ཚེ་དཔག་མེད་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་བཞུགས་གནས་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་འདུལ་རིཏྣ་གླིང་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པའི་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་ལས། “ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །འོད་གསལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕོ་བྲང་དུ། །ཚེ་བདག་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འགྱུར་མེད་སྐུ་ལྔ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །”ཞེས་གསུངས། ཚེ་བདག་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་ནི། མི་བསྐྱོད་ཚེ་དཔག་མེད། རྣམ་སྣང་ཚེ་དཔག་མེད། རིན་འབྱུང་ཚེ་དཔག་མེད། དོན་འགྲུབ་ཚེ་དཔག་མེད་བཅས་སོ། །ཚེ་བདག་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་ནི། ཚེ་ཁྲིད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ནང་སྒྲུབ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དབང་མཆོག་དང་བཅས་པ་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་གྱི་རྒྱན་ལས། “ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་ཡས་ཁང་སྒོ་གྲུ་རྟ་བབས་དང་བཅས་པ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་བའི་དབུས་སུ་ཉི་ཟླ་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཡི་དམ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐུ་མདོག་དམར་པོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་པ་འོད་ཟེར་འཇིགས་རྟེན་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་འཕྲོ་བ། ཕྱག་ན་ཚེའི་བུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་བཀང་བ་པད་སྡོང་གིས་ཁ་བརྒྱན་པ་

45

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བསྣམས་པ་ལ་ཡུམ་པདྨ་དབྱིངས་ཕྱུག་མ་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་ཕྱག་གཡས་ཚེ་དར་དང་གཡོན་བུམ་པ་འཛིན་པས་འཁྲིལ་བའོ། །དེའི་ཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་ཚེ་དཔག་མེད་མཐིང་ག་རྡོ་རྗེ་དང་ཚེ་བུམ་འཛིན་པ་ཡུམ་མ་ཀི་དང་འཁྲིལ་བ། ལྷོར་རིན་འབྱུང་ཚེ་དཔག་མེད་སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚེ་བུམ་འཛིན་པ་ཡུམ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ་དང་འཁྲིལ་བའོ། །ནུབ་ཏུ་རྣམ་སྣང་ཚེ་དཔག་མེད་དཀར་པོ་འཁོར་ལོ་དང་ཚེ་བུམ་བསྣམས་པ་ཡུམ་དབྱིངས་ཕྱུག་མ་དང་འཁྲིལ་བ། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ་ཚེ་དཔག་མེད་ལྗང་ཁུ་རྒྱ་གྲམ་དང་ཚེ་བུམ་བསྣམས་པ་ཡུམ་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ་དང་འཁྲིལ་བ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་གཡས་ཚེའི་མདའ་དར་དངགཡོན་ཚེ་བུམ་བསྣམས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱན་ཆ་ལུགས་གཙོ་བོ་མཚུངས་པའོ། །”ཞེས་གསལ། དེ་བཞིན་ཚེ་བདག་རིགས་ལྔའི་སྐོར་སྟག་ཕུའི་གསང་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ནང་གི་མི་ཏྲ་ལུགས་ཚེ་དཔག་མེད་ནང་སྒྲུབ་འཆི་མེད་ལྷ་ལྔའི་ཚེ་དབང་བསྐུར་ཚུལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཚེ་བདག་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔའི་བཞུགས་གནས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་བཞེངས་པ་ནི་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་ལ་བསླུ་བ་མེད་ཅེས་དང་། །
རྩ་བ།

བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་པདྨ་འོད་ཀྱི་ཞིང་། །
དྲི་མེད་པདྨའི་སྙིང་པོའ་བཞུགས་གནས་ཡིན། ། ིའདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་སླུ་(བསླུ་)བ་མེད། །
རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ། །

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱུ་དང་རྒྱ་ཁྱོན་སོགས་ཚད་དང་ཡོན་ཏན་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞིང་
གི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསམ་ཡས་མངའ་བ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའམ་མི་འགྱུར་བ་ལྷོ་ནུབ་རྔ་ཡབ་ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རིའི་རྩ་བ་ན་ཀླུ་ཆེན་པོ་དག་རྩེ་ཞིང་རོལ་བ། རྐེད་ལ་དཔའ་བོ་དང་

46

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

མཁའ་འགྲོ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་། རྩེ་མོར་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྙེག་པ་ལྟ་བུ། རྡོ་རྗེ་ཕག་མོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གསང་སྔགས་བརྡའི་རང་སྒྲ་སྒྲོག་པ་དེའི་སྟེང་ན་ཕོ་བྲང་གཞལ་མེད་ཆེན་པོ་གྲུ་བཞི་སྒོ་རྒྱན་རྟ་བབས་སོགས་བརྡ་དོན་རྟགས་གསུམ་ཚང་བའི་ཞིང་སྐུ་གསུམ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་སྟེ། རྔ་ཡབ་ཟངས་མདོགས་དཔལ་རི་པདྨ་འོད་ཀྱི་ཞིང་ནི། གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་མ་ལས། “དཔལ་གྱི་རི་བོ་འབར་བའི་རྩེ་མོ་ན༔ ཤར་ཕྱོགས་ཤེལ་ལ་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻཌཱུརྱ༔ ནུབ་ཕྱོགས་རཱ་ག་བྱང་ཕྱོགས་ཨིནྡྲའི་མདོག༔ ཕྱི་ནང་མེད་པར་གསལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་༔” ཞེས་དང་། “གཞལ་ཡས་དེ་ཡི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བཞི་དང་༔ སྟེང་འོག་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ༔ ཁྱམས་དང་གྲུ་ཆད་གློ་འབུར་རིགས་བཞི་ཡང་༔ ཕྲིན་ལས་བཞི་ཡི་ཁ་དོག་སོ་སོར་གསལ༔” ཞེས་དང་། “རྩིག་པ་འདོད་སྣམ་ཕ་གུ་དྲྭ་བ་དང་༔ དྲྭ་ཕྱེད་མདའ་ཡབ་རིན་ཆེན་སྣ་ལྔས་སྤྲས༔ སྒོ་བཞི་རྟ་བབས་ཆོས་འཁོར་རྒྱུན་རྣམས་ཀུན༔ སྣ་ཚོགས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་མཛེས་པར་བརྒྱན༔” ཞེས་དང་། “དཔག་བསམ་ཤིང་དང་བདུད་རྩིའི་ཆུ་མིག་དང་༔ འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྔས་ཕྱི་ནང་སྤྲིན་ལྟར་གཏིབས༔ མེ་ཏོག་པདྨའི་འོད་ཀྱིས་བར་སྣང་ཁེངས༔ གནས་དེ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཐོབ༔ པདྨ་འོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས༔” ཞེས་གསུངས་པའི་པདྨ་འོད་ཀྱི་ཞིང་ནི་སྤུལ་སྐུའི་ཞིང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་སམ་དྲི་མེད་པདྨའི་སྙིང་པོའ་བཞུགས་གནས་ཡིན་ ི ཞེས་གསུངས། པདྨའི་སྙིང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ལང་ཀ་བརྩེགས་པར་པདྨ་གསུང་གི་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་སྐབས་སུ་གྲགས་པའི་མཚན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། ཨོ་རྒྱན་གུ་རུ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལེའུ་ཞེ་གཅིག་པ་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་བཙུད་པའི་ལེའུའི་ནང་། “ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ལང་ཀ་བརྩེགས་སུ་བྱོན༔ མཆོད་རྟེན་བདེ་རྒྱལ་ཁམས་གསུམ་སྒྲོལ་ལ་སྒྲུབ་གནས་

47

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བཅས་ནས་པདྨ་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྲགས་མ་ཞལ་ཕྱེ་སྟེ་བསྒྲུབས་པས༔ རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་བརྙེས་ནས་དེའི་ཚེ་པདྨའི་སྙིང་པོར་མཚན་གྲགས་སོ༔” ཞེས་གསལ། པདྨ་འོད་ཀྱི་ཞིང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་བཞེངས་པ་ནི་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་ལ་བསླུ་བ་མེད་ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ་ཅེས་པ་གོང་བཞིན་ནོ། །
རྩ་བ།

ཨོ་རྒྱན་མི་འགྱུར་དྷུ་མ་ཐ་ལའི་གྲོང་། །
འབུམ་ཕྲག་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའ་བཞུགས་གནས་ཡིན། ། ིའདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་སླུ་(བསླུ་)བ་མེད། །
རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་ཌི་ཡཱ་ནའི་ཡུལ་འདིར་དྷརྨ་ཀཉྫ་སྟེ་ཆོས་
ཀྱི་མཛོད་ཅེས་སྔགས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པའི་ཕོ་བྲང་ཨོ་རྒྱན་མི་འགྱུར་བ་མཁའ་འགྲོ་གླིང་དྷུ་མ་ཐ་ལའི་གྲོང་ནི། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་གར་གནས་ཡིག་ནང་། “བེ་ཤ་ཝར་ནས་མཱ་ལ་གན་དུ་སོང་སྟེ་དེ་ནས་རྐང་འགྲོས་ཀྱིས་ཕྱིན་ན་ས་ཏ་ཟེར་བའི་ལུང་པར་སླེབས་ཤིང་། དེ་ནི་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ལྟེ་བ་དེ་ཡིན། ཡུལ་དེར་ཨོ་ཌི་གྲམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་དྷུ་མ་ཐ་ལའི་གྲོང་ཡིན། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དང་སྟག་རས་པ་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡུལ་འདིར་དངོས་སུ་ཕེབས་མྱོང་བ་མ་ཟད། ཁོང་རྣམ་པས་མཛད་པའི་ལམ་ཡིག་ནང་འཁོད་པའི་རི་བོ་ཨི་ལམ་པརྦ་ཏ་ཡང་དེང་སང་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་མིན་གྱི་དག་སྣང་འཆར་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་དེང་སང་མི་ཚང་མས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན། ” ཞེས་གསལ། བདུད་འཇོམས་ཆོས་འབྱུང་ལས། “གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་པ་ནི་རྡོ་

48

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གནས་རྣམས་སུ་བྱུང་ལ། དེ་ལས་མི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཉུང་ངུ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཕལ་མོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་མང་ཞིང་། དེང་སང་ནི་ཡུལ་དེའི་མཐིལ་དྷུ་མ་སྠི་ར་སྟེ་འདུ་བའི་གནས་ཞེས་བྱ་བར་གྲོང་ཁྱེར་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡོད་ལ། རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏིའི་པོ་བྲང་སོགས་ནི་ཤལ་ཙམ་ལས་མེད། ཡུལ་དེར་ཀླ་ཀློས་དབང་བྱེད་པ་ལས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ནི་སུ་ཡང་མེད། བུད་མེད་རྣམས་ནི་སྔོན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མའི་རིགས་སུ་ཡོད་པས་ལྟ་སྟངས་དང་། ཅི་རིགས་པར་རིགས་སྔགས་གྲུབ་པས་ལུས་གཞན་དུ་སྒྱུར་བ་དང་། ལས་ཕྲན་ཚེགས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཞིང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་འབའ་ཞིག་ཡིན། གནས་དེར་དྷརྨ་གཉྫིུ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞུགས་པའི་ཕོ་བྲང་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མེད་པས་ལྟར་སྣང་དུ་ཕལ་པའི་གྲོང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། ད་དུང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་འཕགས་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་བ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པར་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མངོན་པའི་དབྱིངས་སུ་བཟུང་ནས་གནས་སོ། །”ཞེས་གསུངས། ཡུལ་དེར་སྔོན་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏིས་སྟོན་པ་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་སྤྱོད་པ་མ་སྤངས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐབས་བཀའ་སྩལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། སྟོན་པས་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐུའི་རྣམ་པ་མི་སྣང་བར་བྱས་ཏེ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ཆ་ལུགས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར། རྒྱུད་དང་གདམས་ངག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས། རྒྱལ་པོས་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཏེ་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས། ཡུལ་སྟོངས་ཏེ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཀླུས་གང་བ་ཞིག་ཏུ་སོང་བས་ཀླུ་དེ་རྣམས་ལ་ལག་ན་རྡོ་རྗེས་རྒྱུད་ཀྱི་གླེགས་བམ་གཏད་ཅིང་ཆོས་བསྟན་པས་ཀླུ་རྣམས་ཀྱང་མིར་གྱུར་ནས་ཕོ་

49

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཐམས་ཅད་དཔའ་བོ་དང། མོ་ཐམས་ཅད་དཔའ་མོར་གྱུར་པའི་གནས་ནི་དྷུ་མ་ཐ་ལའི་གྲོང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རིག་པ་འཛིན་པ་འབུམ་ཕྲག་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོའ་བཞུགས་གནས་ཡིན་ ི ཞེས་གསུངས། དྷུ་མ་ཐ་ལའི་གྲོང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་བཞེངས་པ་ནི་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་ལ་བསླུ་བ་མེད་ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ་ཅེས་པ་གོང་བཞིན་ནོ། །
རྩ་བ།

རང་བཞིན་མི་འགྱུར་ལྷུན་འགྲུབ་དགའ་བའི་ཚལ། །ཡེ་ཤེས་ལས་ཀྱི་སྲུང་མའི་བཞུགས་གནས་ཡིན། །
འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཚོན་1

(ཆེན་)སླུ་(བསླུ་)བ་མེད། །
[རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ། །2

]

ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐོག་མ་ནས་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཀ་
དག་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་རང་མདངས་དྭངས་ཤིང་གསལ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་འགག་མེད་ཡིན་པ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེའི་རྩལ་ནི་དག་མ་དག་ཅི་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བས་ཉེ་རིང་མེད་པས་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དགའ་བའི་ཚལ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་སྤྲུལ་པའི་ཆ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ། མ་རུངས་པའི་གདུག་པ་རྣམས་འདུལ་ཕྱིར་དྲག་པོའ་སྐུར་བསྟན་པ་ ི ཡེ་ཤེས་ལས་ཀྱི་སྲུང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་

1 བློ། ཤོག ༤བ༡ ཆེན་སླུ་བ་
2 གོང་གི་ཚིགས་བཅད་དག་གི་རྐང་གྲངས་ལ་བལྟོས་ན་འདིར་“རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ། །”ཅེས་དོན་གྱིས་འཐོབ་ཀྱི་འདུག་ཀྱང་པར་མ་གཉིས་ཀར་མི་གསལ།

50

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཡིན་ཞེས་གསུངས། ལྷུན་འགྲུབ་དགའ་བའི་ཚལ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་བཞེངས་པ་ནི་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཆེན་ལ་བསླུ་བ་མེད་ཅེས་དང་། རིན་ཆེན་སྣ་ལྔའི་ལྷ་ཁང་ལམས་སེ་གྲུབ་ཅེས་པ་གོང་བཞིན་ནོ། ། ལེའུ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

51

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལེའུ་གསུམ་པ། ནགས་ཤོད་ལུང་པའི་མཐིལ་ལ།

གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འཆར་འགོད་རིམ་པ།

རྩ་བ།

ནགས་ཤོད་ལུང་པའི་མཐིལ་ལ། །
རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད། །
རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད། །
འདབ་བརྒྱད་ཟེའུ་འབྲུའི་དབུས་ན། །
རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད། །རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད། །གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་ནང་ལ། །
རིགས་(རིག་)འཛིན་རྗེ་འབངས་ཉིར་1

(ཉེར་)
ལྔ་གཟུགས་2

(བཞུགས་)ཡོད། །
རིག་འཛིན་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་བཞུགས་ཡོད། །
འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱབས་གནས། །
དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག །
དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མི་འགྱུར་ཁྱབ་བརྡལ་བདེ་བ་
ཅན་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མི་འགྱུར་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད། བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་པདྨ་འོད་ཀྱི་

1 བློ། ཤོག ༤བ༤ ཉེར་ལྔ་
2 བློ། ཤོག ༣བ༤ བཞུགས་ཡོད།

52

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཞིང་། ཨོ་རྒྱན་མི་འགྱུར་དྷུ་མ་ཐ་ལའི་གྲོང་། རང་བཞིན་མི་འགྱུར་ལྷུན་འགྲུབ་དགའ་བའི་ཚལ་སོགས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པའི་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཆགས་གནས་དང་དེའི་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་བཤད་པ་ལ། གང་དུ་ཆགས་པའི་གནས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མདོ་སྟོད་ཤོད་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་དང་ཁྱད་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནགས་ཤོད་སྨན་ལྗོངས་ཕྱུག་མོ་ཞེས་པའི་ལུང་པའི་དབུས་སམ་མཐིལ་ལ། ས་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་གསེར་དང་འདྲ་བ། ས་དཔྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་སེར་གྱི་པདྨ་འཁྲུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པ། ས་དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསེར་གྱི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཟེའུ་འབྲུའི་དབུས་ན་རྒྱུ་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་རྒྱུ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད་ཅེས་པ་དང། གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དངོས་སློབ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རིག་འཛིན་༡ ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན། ༢ གནུབས་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ། ༣བསྒྲགས་པ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། ༤ ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས། ༥མཁར་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། ༦ སོག་པོ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། ༧ རླངས་དཔལ་གྱི་སེངྒེ། ༨ པ་གོར་བེ་རོ་ཙ་ན། ༩ རྒྱལ་མོ་གཡུ་སྒྲ་སྙིང་པོ། ༡༠གཉགས་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མཱ་ར། ༡༡ སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་བདུད་འཇོམས། ༡༢ སྦ་མི་ཡེ་ཤེས་དབྱངས། ༡༣ སོག་པོ་ལྷ་དཔལ། ༡༤ ཞང་སྣ་ནམ་ཡེ་ཤེས་སྡེ། ༡༥མཁར་ཆེན་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག ༡༦ ལྡན་མ་རྩེ་མང་། ༡༧ མཆན་བུ་ཀ་བ་དཔལ་བརྩེགས། ༡༨ ཤུད་བུ་དཔལ་གྱི་སེངྒེ། ༡༩ འབྲེ་རྒྱལ་བའི་བློ་གྲོས། ༢༠ ལོ་ཀི་ཆུ་དྲན་པ་ནམ་མཁའ་སྟེ་ཁྱེའུ་ཆུང་ལོ་ཙཱ་བ། ༢༡ འོ་བྲན་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱུག ༢༢ རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག ༢༣ ལྷ་ལུང་དཔལ་གྱི་རྡོ་རྗེ། ༢༤ ལང་གྲོ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས། ༢༥ ལ་གསུམ་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་བཅས་རྗེ་བོ་གཅིག་དང་འབངས་ཉེར་བཞི་སྟེ་རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་བཞུགས་ཡོད། འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱབས་གནས་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

53

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

ནགས་ཤོད་ལུང་པའི་མཐིལ་ལ། །
རིན་ཆེན་དངུལ་གྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད། །རིན་ཆེན་དངུལ་གྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད། །འདབ་བརྒྱད་ཟེའུ་འབྲུའི་དབུས་ན། །རིན་ཆེན་དངུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད། །རིན་ཆེན་དངུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད། །དངུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་ནང་ལ། །
ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཞུགས་ཡོད། །
ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཞུགས་ཡོད། །
འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱབས་གནས། །
དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག །
དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གོང་བཞིན་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཆགས་གནས་ནགས་ཤོད་སྨན་ལྗོངས་ཕྱུག་མོ་ཞེས་པའི་ལུང་པའི་དབུས་སམ་མཐིལ་ལ། ས་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་དངུལ་དང་འདྲ་བ། ས་དཔྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་དངུལ་གྱི་པདྨ་འཁྲུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པ། ས་དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དངུལ་གྱི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། དེའི་ཟེའུ་འབྲུའི་དབུས་ན་རྒྱུ་རིན་ཆེན་དངུལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་རྒྱུ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་རིན་ཆེན་དངུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། དངུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་ན་ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བཞུགས་ཡོད། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱབས་གནས་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

54

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

རྩ་བ།

ནགས་ཤོད་ལུང་པའི་མཐིལ་ལ། །
རིན་ཆེན་ཟངས་ཀྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད། །
རིན་ཆེན་ཟངས་ཀྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད། །
འདབ་བརྒྱད་ཟེའུ་འབྲུའི་དབུས་ན། །
རིན་ཆེན་ཟངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད། །རིན་ཆེན་ཟངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད། །ཟངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ནང་ལ། །
མཁའ་འགྲོ་མཐིང་འོད་འབར་མ་བཞུགས་ཡོད། །
མཁའ་འགྲོ་མཐིང་འོད་འབར་མ་བཞུགས་ཡོད། །
འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱབས་གནས། །
དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག །
དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག །

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གོང་བཞིན་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཆགས་གནས་ནགས་ཤོད་སྨན་ལྗོངས་ཕྱུག་མོ་ཞེས་པའི་ལུང་པའི་དབུས་སམ་མཐིལ་ལ། ས་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་ཟངས་དང་འདྲ་བ། ས་དཔྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་ཟངས་ཀྱི་པདྨ་འཁྲུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པ། ས་དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཟངས་ཀྱི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། དེའི་ཟེའུ་འབྲུའི་དབུས་ན་རྒྱུ་རིན་ཆེན་ཟངས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་རྒྱུ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་རིན་ཆེན་ཟངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ཟངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་ན་མཁའ་འགྲོ་མཐིང་འོད་འབར་མ་བཞུགས་ཡོད། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱབས་གནས་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག་

55

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཅེས་གསུངས་སོ། །མཁའ་འགྲོ་མཐིང་འོད་འབར་མ་ནི། མ་རྒྱུད་ཌཀྐིའི་བརྡ་མཛོདཿ མཁའ་འགྲོ་མཐིང་འོད་འབར་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་མ་རིག་མུན་པ་དྲུང་ནས་འབྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལས། “མཁའ་འགྲོའ་གཙོ་མོ་མཐིང་འོད་འབར་མ་ནིཿ སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་ ིགཉིས་པཿ གཡས་པས་གྲི་གུག་གཡོན་པས་ཐོད་ཁྲག་བསྣམསཿ ཁྲོ་འཛུམ་སྒེག་ཉམས་རིན་ཆེན་རུས་རྒྱན་གསོལཿ སྤྱི་གཙུག་ཕག་ཞལ་ནག་མོས་ངུར་སྒྲ་སྒྲོགསཿ ཞབས་གཉིས་གར་སྟབས་བམ་རོའ་གདན་སྟེང་དུཿ ཡེ་ཤེས་འོད་ལྔ་མེ་སྤུང་ཀློང་དུ་བཞེངསཿ” ཞེས་གསལ་བ་དང་། ད་ལྟ་སྒྲུབ་ ིསྡེ་དགོན་དུ་བཞེངས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མཐིང་འོད་འབར་མའི་སྐུ་གཉིས་རྣམ་འགྱུར་དང་གར་སྟབས་སོགས་གཅིག་མཚུངས་སུ་སྣང་བས་འདི་རང་ཡིན་ནམ་སྙམ། འོན་ཀྱང་ཁ་ཚོན་མི་ཆོད་དེ། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་སོ་སོའ་བཞེད་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བས་སོ། ། ིརྩ་བ།

ནགས་ཤོད་ལུང་པའི་མཐིལ་ལ། །
རིན་ཆེན་ལྕགས་ཀྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད། །
རིན་ཆེན་ལྕགས་ཀྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད ། །འདབ་བརྒྱད་ཟེའུ་འབྲུས་(འབྲུའི་)དབུས་ན། །
རིན་ཆེན་ལྕགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད། །རིན་ཆེན་ལྕགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད། །ལྕགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ནང་ལ། །
ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་ནག་པོ་བཞུགས་ཡོད། །ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་ནག་པོ་བཞུགས་ཡོད། །འདི་དང་ཕྱི་མའི་གྲོགས་ལྡན(དན་)། །

56

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག །
དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག །

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གོང་བཞིན་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཆགས་གནས་ནགས་
ཤོད་སྨན་ལྗོངས་ཕྱུག་མོ་ཞེས་པའི་ལུང་པའི་དབུས་སམ་མཐིལ་ལ། ས་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་ལྕགས་དང་འདྲ་བ། ས་དཔྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིན་ཆེན་ལྕགས་ཀྱི་པདྨ་འཁྲུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པ། ས་དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྕགས་ཀྱི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། དེའི་ཟེའུ་འབྲུའི་དབུས་ན་རྒྱུ་རིན་ཆེན་ལྕགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་རྒྱུ་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་རིན་ཆེན་ལྕག་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་དེའི་ནང་ན་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་མ་ཧཱ་ཀཱ་ལ་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་དུས་མཐའི་སྤྲིན་ལྟར་མཚུངས་པ། སྤྱན་གསུམ་སྡང་མིག་ཏུ་གཟིགས་པ། ཞལ་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་གཙིགས་པ། ལྗག་འདྲིལ་ཞིང་། ཧ་ཧ་དང་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་དང་ཕཊ་ཕཊ་ཀྱི་གད་རྒྱངས་སྒྲོགས་པ། སྨ་ར། སྨིན་མ། དབུ་སྐྲ་སེར་པོ་མེ་ལྟར་འབར་བ། ཕྱག་བཞིའི་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་རྡོ་རྗེ་གྲི་གུག་དང་། གཡོན་གྱི་དང་པོས་ཀ་པཱ་ལ་ཁྲག་གིས་གང་བ་ཐུགས་ཀར་སྟེང་འོག་ཏུ་འཛིན་པ། གཡས་འོག་མས་རལ་གྲི་འབར་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་འོག་མས་ཏྲི་ཤཱུ་ལས་མཚན་པའི་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་དར་དཔྱངས་དང་བཅས་པ་ཕྱར་སྟབས་སུ་བསྣབས་པ། མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔའི་དབུ་རྒྱན་དང་། རློན་པ་ཁྲག་འཛག་པ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གིས་དོ་ཤལ་བྱས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་ཕྲན་དང་། སྦྲུལ་རིགས་བཞི་དང་རུས་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སྟག་གི་པགས་པའི་ཤམ་ཐབས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དཔུངས་འབར་པའི་ཀློང་དཀྱིལ་ན་ཞིང་ཆེན་བསྣོལ་བའི་གདན་ལ་དཔའ་བོ་རོལ་པའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་ནག་པོ་བཞུགས་ཡོད། འདི་དང་ཕྱི་མའི་གྲོགས་དན་ནམ་སྡོངས་གྲོགས་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་དགོས་

57

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །པར་མའི་ནང། འདི་དང་ཕྱི་མའི་གྲོགས་(ལྡན་)ཞེས་གསལ་བ་གྲོགས་དན་ཡིན་ནམ་སྙམ། །གྲོགས་དན་མཛོད་ཅེས་སྡོངས་གྲོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ། དཔེར་ན། དཀོན་མཆོག་གིས་གྲོགས་དན་བྱ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན། ཁ་དན་ཞེས་པ་ཁས་ལེན་པའི་དོན་དང་། ཁ་དན་ཚིག་ལ་གནས་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
རྩ་བ།

ཟང་ཟིང་སྙིང་པོ་ལེན་ས། །
འདི་ལས་ལྷག་པའི་1

འགྲོ་ས་མི་འདུག །
འདི་ལས་ལྷག་པ་འགྲོ་ས་མི་འདུག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་ཚོམས་ལས། “བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། །”
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིར་ཟང་ཟིང་སྟེ་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས་མཐའ་མར་འཛད་པ་དང་། མ་ཟད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་མ་སོང་བས་སྙིང་པོ་མེད་ནའང་། སྙིང་པོ་ལེན་ས་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བསྐྲུན་པ་དང་། ཉམས་པ་གསོ་བ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་རྒྱུ་དངོས་བཏང་ན་དེའི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་རྣམས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་སོང་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ལམ་མ་ནོར་བ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་འགྲོ་ས་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

སྒྱུ་ལུས་ཐུགས་བེད་གཅོད་(སྤྱོད་)ས། །
འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཞིང་མཆོག་མི་འདུག །
འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཞིང་མཆོག་མི་འདུག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་མིག་འཕྲུལ་རྩེད་མོ་བས་ལྟད་མོའ་གཟུགས་སྣང་སྣ་ཚོགས་པ་ ི

1 སྒྲུབ་སྡེའི་པར་མ། ཤོག་༨ན༥ འདི་ལས་ལྷག་པའི་འགྲོ་ས་མི་འདུག །ཅེས་གསལ་འདུག།

58

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

སྒྱུ་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་རྟག་བརྟན་མེད་པའི་ཟག་བཅས་སྒྱུ་མའི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་འདུས་ནས་བྱས་པ་དང་། ཚེ་དུས་ཐུང་སྐད་ཅིག་གིས་འཛད་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་མས་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པ་དང་། བྱ་ལོང་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཆ་རྐྱེན་མ་འཛོམས་པ་ནད་མཚོན་མུ་གེ་དང༌། གཞན་དབང་རྣམ་གཡེངས་སོགས་ཚེ་འདི་ཙམ་གྱི་བྱ་བས་བྲེལ་ནས་ཚེ་ཕྱི་མ་ཙམ་ལ་ཕན་པའི་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་མི་ཚེ་རྫོགས་པ་གྲངས་ལས་འདས། ད་རེས་རྐྱེན་དང་འཕྲད་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའམ་སྒྱུ་མའི་ལུས་འདི་ཐུགས་བེད་སྤྱོད་ས་འདི་ལས་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

སྡིག་སྒྲིབ་ནད་གདོན་ཞི་བྱེད། །
འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྨན་མཆོག་མི་འདུག། །
འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྨན་མཆོག་མི་འདུག། །
ལེའུ་གསུམ་པའོ།། །།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་པའི་ཕན་
ཡོན་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བསོད་ནམས་རླབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་སྡིག་པ་དང། ས་ལམ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱིས་གཞི་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཁམས་མ་སྙོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཟིར་བའི་ཟུག་རྔུའི་ནད། ལྷ་ཀླུ་གཟའ་གདོན་རྒྱལ་བཙན་སོགས་མི་མ་ཡིན་གྱིས་གནོད་པ་བཏང་བས་མིའི་ལུས་སེམས་མི་བདེ་བ་བྱེད་ཅིང་། བླ་ཚེ་སྲོག་གསུམ་གདོན་པར་བྱེད་པའི་གདོན་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྨན་མཆོག་མི་འདུག ། ཅེས་གསུངས། ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

59

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལེའུ་བཞི་པ། ཡུལ་གཅིག་ནགས་ཤོད་ལུང་པ།

འཆར་འགོད་དེ་ལྡན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པ་ལ་ནགས་ལྷ་དང་གེར་མཛོར་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ།

རྩ་བ།

བསྭོ་བསྭོ་ལ། །
ཡུལ་ཅིག་(གཅིག་)ནགས་ཤོད་ལུང་པ་སྦས་པའི་ཡུལ་ལ་སེ་བསྭོ་བསྭོ་ལ།།
ལྷ་གཅིག་ནགས་ལྷ་ཛམ་བྷ་སྦས་ཡུལ་སྐྱོང་། །
ལུས་དང་གྲིབ་མ་ཇི་བཞིན་འབྲལ་བ་མེད། །
སྣང་སྲིད་དགྱེས་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ་བཞེས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱལ་ལོ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་
སོགས་དབུ་འཕང་བསྟོད་པའམ་གཟེངས་བསྟོད་པའི་འབོད་སྒྲ་དཔེར་ན། ཀི་ཀི་བསྭོ་བསྭོ། ལྷ་རྒྱལ་ལོ་ལྟ་བུའོ། །
གཉན་སྲས་ནགས་ལྷ་ཛམ་བྷ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་དམ་པ་ནས་གསང་
བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་སྡེ་བརྒྱད་མ་རུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉན་པོ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཕྱིར་གནོད་སྦྱིན་ནོར་ལྷའི་རིགས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ། ལྷ་ཆེན་གང་གིས་སྐྱོང་ཡུལ་མདོ་ཁམས་ཤོད་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡུལ་གཅིག་ནགས་ཤོད་ལུང་པ་སྦས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་མཁར་མཛད་དེ་རིན་ཆེན་དར་ཟབ་བརྩིགས་པའི་གདན་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་སྐུ་མདོག་སྟོན་ཟླ་ལྟར་དཀར་བ་ཆུ་བལ་ལས་བཟོས་པའི་དར་དཔྱངས་ཀྱིས་ཐོད་བཅིངས་པ། སྐུ་ལ་དར་དཀར་འཇོལ་བེར་གསོལ་ཞིང་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ། ཕྱག་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀུན་

60

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

གསལ་བའི་མེ་ལོང་བསྣམས་པ། འཁོར་རུ་འདྲེན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་བསྐོར་བ། སྔོན་ཚེ་སློབ་དཔོན་པདྨའི་བཀའ་བཞིན་ལྷ་གཅིག་ནགས་ལྷ་ཛམ་བྷ་སྦས་ཡུལ་ལམ་ནགས་ཤོད་ཡུལ་ལྗོངས་འདི་ཉིད་སྐྱོང་བ་ལ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་ཇི་བཞིན་འབྲལ་བ་མེད་པར་སྲུང་སྐྱོབ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཉན་སྲས་ཆེན་པོ་ལ་སྣང་ཞིང་སྲིད་པའི་རྫས་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ཉིད་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ་བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

ཡབ་གཅིག་འོ་དེ་གུང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། །
ཡུམ་ཆེན་བདུད་རྩི་སྨན་མོ་འདུས་པ་ལས། །
ལྷ་ཅིག་(གཅིག་)ནགས་ལྷ་ཛམ་བྷ་སྐུ་མཆེད་ལྔ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དབུ་ནག་མིའུ་འདྲ་ཆགས་ལས་འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་ལས་ཡུལ་
ལྷའི་ལྷ་ཚོགས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་ཡི་མགུར་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན། ལྷ་རབས་མཆེད་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ཡབ་གཅིག་འོ་དེ་གུང་གི་རྒྱལ་པོ་ནི་གསོལ་མཆོད་ལས། “ཀྱཻཿ ཡབ་གཅིག་འོ་དེ་གུང་གི་རྒྱལ་པོ་ནིཿ སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་དར་དཀར་གསོལཿ དབུ་ལ་དར་དཀར་ལ་ཐོད་གསོལཿ ཕྱག་ན་དར་མདུང་དཀར་པོ་བསྣམསཿ ཆིབས་སུ་དུང་རྟ་དཀར་པོ་ཆིབསཿ འཁོར་དུ་ལྷ་དམག་འབུམ་གྱིས་བསྐོརཿ མ་ཐོགས་མྱུར་དུ་ད་ཚུར་བྱོནཿ” ཞེས་གསུངས། འདིའི་གནས་ཡུལ་ནི་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་ཟངས་རི་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་དང། །ཡུམ་ཆེན་བདུད་རྩི་སྨན་མོ་ནི་གསོལ་མཆོད་ལས། “ཀྱཻཿ ཡུམ་མཆོག་བདུད་རྩི་སྨན་མོ་ནིཿ སྐུ་མདོག་སྨུག་ནག་དར་ནག་གསོལཿ དབུ་ལ་གསེར་གཡུ་མུ་ཏིག་བརྒྱནཿ ཕྱག་ན་བདུད་རྩི་བུམ་པ་བསྣམསཿ ཆིབས་སུ་བྲ་བོ་ཁ་དཀར་ཆིབསཿ འཁོར་དུ་སྨན་མོ་འབུམ་གྱིས་བསྐོརཿ མ་ཐོགས་མྱུར་དུ་ད་ཚུལ་བྱོནཿ” ཞེས་གསུངས་པའི་ཡུམ་ཆེན་བདུད་རྩི་སྨན་མོའ་གནས་ཡུལ་མལ་དྲོ་གུང་ ི

61

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དཀར་རྫོང་རུ་ཐོགས་ཡུལ་ཚོའི་ཁོངས་སུ་བྲག་རི་ནག་པོ་རྩེ་མོ་རྣོ་བ་ཞིག་ཀུན་བདེ་གླིང་རྩ་ཐང་གི་ཐང་འགོ་ན་ཡོད་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་འདུས་པ་ལས་ལྷ་གཅིག་ནགས་ལྷ་ཛམ་བྷ་སྐུ་མཆེད་ལྔ་ཡོད་པ་ནི། གསོལ་མཆོད་ཕན་བདེའི་འབྲས་སྟེར་ལས། “ཀྱཻཿ སྔོན་གྱི་དུས་སུ་བྱང་ཕྱོགས་གངས་ལྗོངས་འདིར། །ཡབ་རྗེ་འོ་དེ་གུང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། །ཡུམ་ཆེན་བདུད་རྩིའི་སྨན་མོ་འདུས་པ་ལས། །ལྷ་ཡི་སྤྲུལ་པའི་སྲས་མཆོག་རྣམ་ལྔ་འཁྲུངས། །ཡུམ་གྱི་སྤྱི་བོའ་དུང་འོད་འཕྲོ་འདུ་ ིལས། གེར་མཛོ་གཉན་པོ་བར་ཁམས་རྒྱལ་པོ་འཁྲུངས། །ཡུམ་གྱི་ཕྱག་གཡས་ལྕགས་འོད་འཕྲོ་འདུ་ལས། །ཟི་རོ་དམར་པོ་ཁམས་སྟོད་གནས་སྲུང་སྤྲུལ། །ཕྱག་གཡོན་ཟངས་འོད་འབར་བའི་འཕྲོ་འདུ་ལས། །བཙན་རྒོད་སྨུག་པོ་རྩཱ་རིའི་གནས་སྲུང་སྤྲུལ། །མགྲིན་པ་དངུལ་འོད་འཚེར་བའི་འཕྲོ་འདུ་ལས། །ཀླུ་རྒྱལ་མི་མགོན་དམར་ཁམས་སྐྱོང་བ་སྤྲུལ། །ཁྱད་པར་ཡུམ་གྱི་དཔྲལ་བའི་གཙུག་རུམ་ནས། །གསེར་ཞུན་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་སྨིན་པ་ལས། །འཛམྦུའི་ལྷ་རྒོད་གཉན་སྲས་ནགས་ལྷ་འཁྲུངས། །སྡེ་བརྒྱད་འདུལ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་རྗེ། །”ཞེས་ལྷ་གཅིག་ནགས་ལྷ་ཛམ་བྷ་ལ་སྐུ་མཆེད་ལྔ་ཡོད་པ་གསུངས་སོ། །

གཉན་ཆེན་སྐུ་ལྷ་གེར་མཛོའི་གསོལ་མཆོད་ནི།

རྩ་བ།

སྤྱི་བོ་དུང་འོད་འཕྲོ་འདུ་སྨིན་པ་ལས། །བར་ཁམ་(ཁམས་)གཉན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གར་(གེར་)མཛོ་བྱུང་། །
བཞུགས་པའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་ས་རིམ་པ་གསུམ། །ཟུར་བཞི་ལོག་(ལོགས་)བརྒྱད་རིན་ཆེན་ལྔ་ལས་གྲུབ། །དེ་ནང་སྐུ་ལྷ་གཉན་པོ་བཞུགས་པའི་ཚུལ། །

62

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཞི་མཛད་ཞི་བའི་ཉམས་ལྡན་དཀར་ལ་མཛེས། །རྒྱས་མཛད་རྒྱས་པའི་ཉམས་ལྡན་སེར་ལ་བརྗིད། །
དབང་མཛད་དབང་གི་ཉམས་ལྡན་དམར་ལ་ཆགས། །
དྲག་མཛད་དྲག་པོའ་ཉམས་ལྡན་ནག་ལ་རྔམས། ། ིཁྱོད་ནི་ཨོ་རྒྱན་པདྨའི་དམ་ཚིག་ཅན། །
བདག་སོགས་དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་བརྒྱུད་པ་འཛིན། །དཔལ་གྱི་ཕོ་བྲང་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་སྡེའི་(པའི་)སྡེ། །ཆགས་(ཕྱག་)འདེབས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུག་(འཛུགས་)པ་ལ། །
ཀོ་ལོང་རུ་ང་ཕྲག་དོག་མ་མཛད་པར།
སྟོང་(སྡོངས་)གྲོགས་འཕྲིན་ལས་གཉན་པོ་གཉེར་དུ་ཞུ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྷ་གཅིག་ནགས་ལྷ་ཛམ་བྷ་སྐུ་མཆེད་
ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡུམ་ཆེན་བདུད་རྩི་སྨན་མོའ་ིསྤྱི་བོ་དུང་འོད་དཀར་པོ་འཕྲོ་འདུ་སྟེ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྨིན་པ་ལས་བར་ཁམས་གཉན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཉན་ཆེན་སྐུ་ལྷ་གེར་མཛོ་བྱུང་། བཞུགས་པའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་ས་ནང་མ་དང་བར་པ་ཕྱི་མ་སྟེ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ། ཟུར་བཞི་ལོགས་བརྒྱད་རྒྱུ་ནི་རིན་ཆེན་ལྔ་ལས་གྲུབ་པ། ཕོ་བྲང་དེའི་ནང་སྐུ་ལྷ་གཉན་པོ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ལམ་རྣམ་འགྱུར་ནི། ནད་དང་གདོན་བགེགས་སོགས་ཞི་བའི་ལས་མཛད་པ་ན་གཏུམ་དྲག་རྔམས་པ་སྤངས་པ། ཞི་བའི་ཉམས་སམ་ཞི་ཞིང་དྭངས་ལ་འཛུམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་ལྡན་པ། སྐུ་མདོག་དཀར་ལ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་རྒྱས་པའི་ལས་མཛད་པ་ན་རྒྱས་པའི་ཉམས་སམ་སྣུམ་བཀྲག་བརྗིད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་ལྡན་པ། སྐུ་མདོག་སེར་ལ་འཛམ་བུའི་ཆུ་གསེར་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད་གཟེར་གྱིས་འཁྱུད་པ་ལྟ་བུའི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པའོ། །

63

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་བསྡུ་བའི་ལས་མཛད་པ་ན་དབང་གི་ཉམས་སམ་དགའ་བའི་རྣམ་
འགྱུར་དང་ལྡན་པ། སྐུ་མདོག་དམར་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཀྱང་ཆགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་འོད་ཟེར་དམར་པོ་བདེ་དྲོད་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ལྕགས་ཀྱུ་ལྟ་བུར་ཕྱོཊ་བཅུར་འཕྲོས་པས་རབ་འབྱམས་དབང་གི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་དག་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་མཛད་དོ། །
ནད་གདོན་དགྲ་བགེག་སོགས་བསད་བསྐྲད་དབྱེ་རེངས་དྲག་པོའ་ལས་ ི མཛད་པ་ན་
ཁྲོ་ཞིང་གཏུམ་པ་དྲག་པོའ་ཉམས་ ི སམ་དྲག་པོའ་རྣམ་འགྱུར་དང་ ི ལྡན་པ། སྐུ་མདོག་མུན་པ་ལྟར་
ནག་ལ་རྔམས་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བའོ། །མདོར་ན་ཞི་བ་སྒྲིབ་སྦྱོང་གི་ལས། རྒྱས་པ་ཚེ་འཕེལ་གྱི་
ལས། དབང་ཀུན་སྡུད་ཀྱི་ལས་དང་། དྲག་པོ་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་བཅས་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཉན་ཆེན་སྐུ་ལྷ་གེར་མཛོ་ཁྱོད་ནི་སྔོན་ཚེ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨའི་བཀས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལས་མི་འདའ་བར་གཡར་དམ་གཉན་པོ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་ཅན། བདག་སོགས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པ་རྣམས་
ཀྱི་དཔལ་གྱི་ཕོ་བྲང་གསང་སྔགས་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་གམ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྡེ་འདི། ཕྱག་འདེབས་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུགས་པ་ལ། རྐྱེན་ཆུང་ངུས་ཁོང་ཁྲོ་དང་བྱས་ཡུས་ལ་སྨོད་པའི་ཀོ་ལོང་དང་རུ་ང་ཕྲག་དོག་མ་མཛད་པར་སྡོངས་གྲོགས་དང་འཕྲིན་ལས་གཉན་པོ་གཉེར་དུ་གཏད་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ཞུ་ཞེས་པའོ། །

རྩ་བ།

ཚེ་གཅིག་རིང་པར་འདོད་ན་ལྷ་ཁང་བཞེངས། །འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་ལོག་ན་མེད། །
རྒྱུ་དང་ཟས་ཟོག་བསམ་ན་ལྷ་ཁང་བཞེངས། །

64

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

འདི་ལས་ལྷག་པའི་གཡང་སྒྲུབ་ལོག་ན་མེད། །
གཅོང་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཟིན་ན་ལྷ་ཁང་བཞེངས། །
འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྨན་དཔྱད་ལོག་ན་མེད། །
རྐྱེན་དང་གློ་བུར་བྱུང་ན་ལྷ་ཁང་བཞེངས། །
འདི་ལས་ལྷག་པའི་སྲུང་འཁོར་ལོག་ན་མེད། །
ལེའུ་བཞི་པའོ།། །།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། རྒྱུ་དང་ཟས་ཟོག་གིས་ཕོངས་པ། གཅོང་
ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ། རྐྱེན་ངན་དང་གློ་བུར་གྱི་བར་ཆད་སོགས་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་སྙམ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་སམ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས། “ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལས། །དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་སྣ་ཚོགས་བྱས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་རང་གིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་སྨིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། “གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་ནི། །གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་མི་འགྱུར། །སྲོག་ཆགས་ཀུན་གྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་ལ་སྤྱོད། །”ཅེས་དང་། “དགེ་བ་ཡིས་ནི་དགེ་བྱེད་ཅིང་། །སྡིག་པ་ཡིས་ནི་སྡིག་པ་བྱེད། །ལས་ནི་སེམས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། །སྲིད་པ་ལས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། །སེམས་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་བསླང་བ། །འདི་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །”ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ངེས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། “ས་བོན་ཚ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་ཚ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་མངར་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དཔེ་ཟླ་བྱ་བ་འདི་ཡིས་ནི། །སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་ཚ་བ་དང་། །དཀར་པོའ་རྣམ་སྨིན་མངར་བ་ ིཡང་། །མཁས་པའི་མིས་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་བསོད་ནམས་

65

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་། རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན། ངན་འགྲོ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་བདེ་འགྲོ་སྐྱེས་ཀྱང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། རྒྱུ་དང་ཟས་ཟོག་གིས་ཕོངས་པ། གཅོང་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ། རྐྱེན་ངན་དང་གློ་བུར་གྱི་བར་ཆད་སོགས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འདི་དག་ཞི་བ་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་དོན་སྨོན་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ནི། མདོ་ལས། “བསོད་ནམས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྟེར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡིས་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །”ཅེས་གསུངས། འོ་ན་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་དུ་བསྐྲུན་པ་དང་། ཉམས་པ་གསོ་བའི་བསོད་ནམས་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། “རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ལེགས་བསྐྲུན་དང་། །དགེ་འདུན་གནས་མལ་བཅའ་བ་སོགས། །དགེ་ནས་དགེ་བར་རྟག་ཏུ་འགྱུར། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་སྟོང་དུ་ཡང་། །དགེ་བ་ཡོངས་སུ་ཆུད་མི་ཟ། །”ཞེས་དང་། གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། །“མི་རྣམས་གང་དག་རྒྱལ་བའི་གཙང་ཁང་བྱེད། །དེ་དག་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ལྷ་ཁང་གནས་འདྲའི་ཁང་ཁྱིམ་འོད་འབར་པ། །དུས་ཚིགས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ལྡན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཐ་མར་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །”ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་བརྒྱུད་ལས། “རྐང་གཉིས་དམ་པ་སྟོན་པ་ཡི། །སྐུ་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་དག་ཀྱང་བྱ། །”ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཁྱད་པར་རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་འདུ་བྱས་ཀྱི་དགེ་རྩའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། “རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་འདུག་ཀྱང་རུང་། རྒྱུ་ཡང་རུང་། གཉིད་ལོག་ཀྱང་རུང་། གཉིད་མ་ལོག་ཀྱང་རུང་། རྟག་

66

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ཡང་། “ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་འཚོ་བ་ནར་མ་དང་། །གློ་བུར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། །ཡུལ་ངན་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་ནི། །རྫས་ལས་འབྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། །”ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན། གཟུངས་འཇུག་འཁྲུལ་སྤོང་སྙིང་པོ་ལས། “གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་ནི། མཆོད་རྟེན་སྐུ་འདྲ་གསུང་རབ་རེ་རེ་ལའང་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཏེ། མཆོད་རྟེན་དང་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པ་ལ་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་དང་། ལྷ་དང་མིའི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་མཐར་སངས་རྒྱ་ལ། དེའི་བར་དུ་མི་ཁོམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་ཅིང་། གསུང་རབ་ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་ལ་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དགྲ་བཅོམ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ་བཞེངས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་བཤད་པ་སོགས་མང་། ”ཞེས་གསུངས། རྗེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། “འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་ལས། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བཞད་གད་དམ། ཀུ་རེའམ་བྱིས་པའི་ཀྱལ་ཀའམ། རྩེད་མོར་བྱེད་པས་འཇིམ་པ་ལས་མཆོད་རྟེན་བྱེད་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་མཐར་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར། ཞེས་རྩེད་མོ་ཚུན་ཆད་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞེངས་པ་ཡང་ཞིང་གི་མཐུས་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བར་གསུངས་ན། དད་པའི་ཀུན་སློང་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་དེའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་མ་ཏི་ཙི་ཏྲས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོན་དུ་ནི། །ཚིག་གིས་རབ་ཏུ་བསྐུལ་བ་དང་། །ཚོགས་པ་ཡི་ནི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་། །ངེས་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བྱེད་པ། །གཉིད་ལོག་པ་འམ་ལངས་པ་ན། །བསོད་ནམས་རྒྱུན་ནི་ཚད་མེད་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཐ་ན་རྟེན་བཞེངས་པ་དེའི་བཟའ་བཏུང་གི་ཆ་བྱད་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་རྐང་འོག་ཏུ་ཤི་བའི་འབུ་སྲིན་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་བྱུང་འཁོར་བ་

67

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

མཐའ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། པཎྚི་ཏཱ་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་ྋརྒྱལ་དབང་བདུན་པས་རྟེན་དེབ་ཏུ་དྲངས་པ་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞུགས་པའི་དྲི་གཙང་ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་གནས་མལ་བཞེངས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཐ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཁྱམས་དང་། གཡོས་མལ་བྱེད་པའི་ཁང་ཕྲན་ཙམ་བཞེངས་པའི་ཆེད་དུ་གོམ་པ་བདུན་བརྒྱབ་ན་ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་ལྷ་ལུས་འཐོབ་བོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཞུགས་པའི་གནས་གཞི་བཟོ་བ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བཟའ་བཏུང་གི་སྦྱོར་བའི་དུ་བ་ཕོག་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །ལས་མིའི་རྐང་འོག་ཏུ་སྲོག་ཆཊ་ཤི་བ་རྣམས་ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་མི་ལྟུང་། ཕ་ལ་ཕ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཁུངས་དང་ལྡན་པ་གཞིར་བཅས་ཤིང་། འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཕལ་བའི་བློར་ཤོང་དཀའ་ཡང་དོན་བསླུ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྐྱེས་སྔོན་སྲིན་བུར་སྐྱེས་པ་ཆུས་ཁྱེར་ཏེ་མཆོད་རྟེན་ལ་སྐོར་བ་ཞིག་བྱས་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་བཞག་ནས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །” ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་དེ་ལྡན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་པའི་བསོད་ནམས་རླབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚེ་རིང་བ་དང་། རྒྱུ་དང་ཟས་ཟོག་འཕེལ་བ། ནད་ཞི་བ། རྐྱེན་ངན་དང་གློ་བུར་གྱི་བར་ཆད་བཟློག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བླ་ན་མེད་པར་ཡོད་པར་བརྟེན། ཚེ་རིང་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་ཟས་ཟོག་བསམ་པ། གཅོང་ཆེན་ནད་ཀྱི་ཟིན་པ། རྐྱེན་ངན་དང་གློ་བུར་གྱི་བར་ཆད་སོགས་བྱུང་ན་ལྷ་ཁང་བཞེངས། འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཚེ་སྒྲུབ་དང་། གཡང་སྒྲུབ། སྨན་དཔྱད། སྲུང་འཁོར་སོགས་ལོགས་ན་མེད་ཅེས་གསུངས།
མདོར་ན་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྨན་གཅིག་པུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གནས་དང་མི་གནས་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་མཁན་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་མཁན་

68

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ལ་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཞེངས་ན་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དབུལ་བ། ནད་གཅོང་གིས་ཟིན་པ། གློ་བུར་གྱི་བར་ཆད་རྣམས་ཞི་བ་བྱེད་དེ། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། “འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །”ཅེས་གསུངས། ལེའུ་བཞི་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

69

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལེའུ་ལྔ་པ། ལམ་གྱི་གཞི།
སྟོབས་བཅུའི་རྩལ་རྫོགས་མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་སྲས། །བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ། །
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་པདྨ་བཛྲ་སོགས། །
དངོས་བརྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་བཏུད་ནས། །

ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་སྙིང་པོའ་དོན། ། ིཐར་འདོད་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་མཆོག །ཚང་ལ་མ་ནོར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ། །
ཡོངས་རྫོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་ཀུན། །

མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་སྟག་ཕུ་པས། །
གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་སྙན་འཇེབས་ཨར་གཞས་འདི། །
དེང་དུས་དམངས་ཁྲོད་དར་སོའ་དགོས་མཁོ་བཞིན། ། ིཅུང་ཟད་གོ་བདེར་ལྷུག་པར་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ཡང་རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ངུར་སྨྲིག་
གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་འདི་ཉིད། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དང་། ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པས་ཞུས་པའི་མདོ། མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོག་པའི་རྒྱལ་པོ་བསྟན་པ་དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་པའི་ལེའུ། མཁའ་འགྲོ་གསང་བའི་རྒྱུད་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ལན་གཅིག་མིན་པར་ཐར་འདོད་འཇུག་ངོགས་

70

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བདེ་བའི་ས་མཁན་དུ་ཡང་ཡང་བསྔགས་པ་གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྔོན་རྒྱལ་བ་དབང་བོའ་ཏོག་གི་སྤྱན་སྔར་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་ ིལུས་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་སྟོན་པ་ལ་ཤེལ་དཀར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཕུལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དུས་སུ་སྨིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པའི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱངས་པའི་ནང་ནས་མཛད་པ་ཀུན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུང་གི་མཛད་པ་སྟེ། བླང་དོར་གྱི་གནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བགྲོད་པའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་པའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྡུས་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་གནད་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་པདྨ་བཛྲ་གྱིས་དམངས་ཁྲོད་ཨར་གཞས་སུ་བསྡུས་པ་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་ཚང་བ། མཆོག་དམན་སུས་ཀྱང་བཀླགས་ན་རྒྱུགས་བདེ་བ། ཉན་ན་རྣ་བར་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ། བསམས་ན་གོ་སླ་བ། ཉམས་སུ་བླངས་ན་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་བླག་ཏུ་བརྙེས་པའི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །
འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དང་།
བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་པའི་རིམ་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལམ་གྱི་གཞི་རྩར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་མ་འཕྱུག་པར་བསྐུལ་བ་སྟེ།

71

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

ལམ་གྱི་གཞི། ལམ་གྱི་སྲོག །
བླ་མ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་ལགས། །
མཁྱེན་པར་མཛོད། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་།
ལམ་གྱི་རྩ་བ་འཕྱུག་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་།
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་གཞིའམ་ལམ་གྱི་སྲོག་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་སྟོན་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། བླ་མ་ལ་སྐྱོན་རྟོག་གི་བློ་བཀག་ནས་རང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་དང། ལུས་ཀྱིས་བཀུར་ཞིང་ངག་གིས་བསྟོད་པ་སོགས་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། བླ་མ་ལ་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་དགོས་པ་ལགས། ཞེས་ཞེ་ས་བྱས་པ་སྟེ་ཕལ་སྐད་བྱས་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅེས་གདམས་ཏེ། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་། སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ན་ནི་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཚུགས་ས་འདི་ནས་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་ཚུལ་འཕྱུག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་བསྐུལ་བ་སྟེ་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཁེ་ལས་ཉེན་ཆེ་བས་སོ། །གདམས་པ་དང་། བསྐུལ་བའི་ཚུལ་འདི་འོག་མ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་
སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། “རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །”ཞེས་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མདོ་སྡུད་པ་ལས། “དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཚོལ་བ་ཡི། །བསམ་པ་དྲག་ལྡན་

72

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་ནས། །ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་ཕྱིར་སྨན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། །གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །”ཞེས་དང༌། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། “འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་འགྲིགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རྩ་བ་ནི། །གསུང་རབ་ཀུན་ལས་བླ་མར་གསུངས་པས་ན། །སྐྱབས་གསུམ་ངོ་བོར་བསྒོམས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་གཞི་འམ་སྲོག་ལྟ་བུ་བླ་མ་ཡིན་ལ། བླ་མ་དེ་ཡང་སྡེ་སྣོད་སོ་སོ་ནས་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གསུངས་པ་ནི། འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལས། “ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་ཤེས། །ནད་པར་སྙིང་བརྩེ་འཁོར་ལ་བྱམས་པ་དང༌། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་བརྩོན་པ་དང༌། །དུས་སུ་འདོམས་པ་གང་ཡིན་བླ་མར་བསྔགས། །” ཞེས་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་དང༌། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། “སེམས་མི་འགོངས་པ་ཉིད་དང་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །”ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ལམ་སྒྲོན་ལས། “སྡོམ་པའི་ཆོག་ལ་མཁས་པ་དང༌། །བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྡོམ་ལ་གནས། །སྡོམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྙིང་རྗེ་ལྡན། །བླ་མ་བཟང་པོ་ཤེས་པར་བྱ། །” ཞེས་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བླ་མ་མཆོད་པ་ལས། “སྒོ་གསུམ་ལེགས་བསྡམས་བློ་ཆེན་བཟོད་ལྡན་དྲང༌། །གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་སྔགས་དང་རྒྱུད་ཤེས་ཤིང༌། །དེ་ཉིད་བཅུ་ཟུང་འབྲི་དང་འཆད་མཁས་པའི། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གཙོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབ། །”ཅེས་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། །སྐབས་འདིར་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། “བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྨྲ་མཁས་ལྡན། །

73

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བསྟེན། །”ཞེས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་དུལ་བ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པས་ཞི་བ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ། སློབ་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། གཞན་དོན་ལ་ལེ་ལོ་མེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ། ཐོས་པ་ཆེ་བས་ལུང་གིས་ཕྱུག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ། སྨྲ་མཁས་དང་ལྡན་པ། ཟང་ཟིང་ལ་མི་བལྟ་བའི་བརྩེ་བ་དང༌། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྐྱོ་བ་སྤངས་པ་ཏེ་ཆོས་བཅུ་ལྡན་ཞིག་བསྟེན་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྙིགས་མའི་དུས་འདིར་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་བླ་མ་རྙེད་དཀའ་བས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཚང་བར་རྙེད་པ་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་མ་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འཁོར་ལོ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟ་ནི། །རྟ་དང་ལྡན་ཡང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་གྲོགས་མེད་ན། །ལུས་ཅན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་བློ་ལྡན་གཟུགས་བཟང་གཙང་སྦྲ་ཆེ། །རིགས་ནི་བཙུན་ཞིང་ཆོས་ལ་གཞོལ་བ་དང༌། །སྤོབས་པ་ཆེ་ཞིང་དཔའ་ལ་དབང་པོ་དུལ། །སྙན་པར་སྨྲ་ཞིང་སྦྱིན་ཕོད་སྙིང་རྗེ་ཅན། །བཀྲེས་དང་སྐོམ་དང་ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དང༌། །བྲམ་ཟེ་དང་ནི་ལྷ་གཞན་མཆོད་མི་བྱེད། །བསྒྲིན་ཅིང་གཟོ་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བ་དང༌། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་གྲོགས་པོ་ཡིན། །དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྡན་པ་དག །རྩོད་པའི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་ན། །ཡོན་ཏན་ཕྱེད་དམ་བཞི་ཆ་བརྒྱད་ཆ་ཅན། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྔགས་པའི་གྲོགས་པོར་བསྟེན། །ཞེས་གྲོགས་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་གསུངས་པའི་བརྒྱད་ཆ་ལ་མ་མཐར་གསུངས་ལ། དེ་བླ་མ་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་གསུང་བར་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་སྒྲོས་དོལ་པས་བསྒྲིགས་པ་ལས་བཤད་པས། མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཚང་

74

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་སླ་ཅི་རིགས་པར་བསྡེབས་པའི་བརྒྱད་ཆ་དང་ལྡན་པ་ལ་མ་མཐར་བྱའོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་(སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་)ནི། སྟེན་བྱེད་སློབ་མ་དེ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་
ཞིག་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། “གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ། །ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །”ཅེས་པ་ལྟར་རང་གི་ལུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེ་སྡང་བའི་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་བའི་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ། མཉན་བྱའི་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྣོད་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་དེས་བླ་མ་མཚན་ཉིད་ཚང་མིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། མཚན་ཉིད་ཚང་ན་ལུས་སྲོག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བསྟེན་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། “རྟག་ཏུ་ངུ་ཡིས་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་པ་ལྟར། །ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་གྱིས་གཡོ་མེད་པར། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལེགས་པར་མཉེས་བྱས་ནས། །མི་མཉེས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་ཤོག། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔོན་རྟག་ཏུ་ངུ་ཡིས་ཆོས་འཕགས་དང་། ན་རོས་ཏེ་ལོ། མི་ལས་མར་པ། ཇོ་འབྲོམ་ཡབ་སྲས། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཚད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་མ་ནོར་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། བླ་མ་སྐྱེ་འཕགས་གང་ཡིན་ཡང་སློབ་མའི་ངོས་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བལྟ་དགོས་ཏེ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། “གསང་བ་བའི་བདག་པོ། སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་ལྟ་ན། །རྟག་ཏུ་དགེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཕན་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་དད་པ་སྦྱང་དགོས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་གཟུངས་ལས། “དད་པ་

75

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྲུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཆུ་བོ་རྣམས་ལས་སྒྲོལ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གྲོང་ཁྱེར་མཚོན་བྱེད་ཡིན། །དད་པ་རྙོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བྱེད། །ང་རྒྱལ་སྤོང་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་ནོར་དང་གཏེར་དང་རྐང་པའི་མཆོག །ལག་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སྡུད་རྩ་བ་ཡིན། །”ཞེས་དད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་པ་བཞིན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དད་པ་དང་། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་གུས་པ། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། “བཀུར་སྟི་རྙེད་པ་དག་དང་རིམ་གྲོ་དང༌། །སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། “དེ་ནས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པ། །རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་རྩ་བ་ནི། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འབད་པ་ཡིས། །བསམ་དང་སྦྱོར་བས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་རུ། །མཐོང་ནས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར། །བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱེད། །”ཅེས་གསུང་པ་ལྟར་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིགས་པའི་རྩ་བ་ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་འབད་པས་བསྟེན་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་(བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་པའི་རིམ་པ་)ལ་གཉིས། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་
ཕྱིར་བསྐུལ་བ་དང་། སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྙེད་དཀའ་བསམ་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་སྙིང་པོ་ལེན་
པར་བསྐུལ་ཏེ།

76

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

རྩ་བ།

དལ་བ་བརྒྱད། འབྱོར་བ་བཅུ།
རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ན་དོན་ཆེན་ལྡན། །མཁྱེན་པར་མཛོད། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་། དོན་ལྡན་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁོམ་པའམ་
དལ་བས་དལ་བརྒྱད་དང་། རང་ངོས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚང་དགོས་པའི་རང་འབྱོར་ལྔ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚང་དགོས་པའི་གཞན་འབྱོར་ལྔ་བཅས་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བཅུ་ཚང་བའི་རྟེན་བཟང་འདི་རྒྱུའི་དང་། དཔེ། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་ ི རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་། རྙེད་ན་ལུས་འདིས་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་དོན་ཆེན་དང་ལྡན་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཅེས་དང་། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་དོན་མེད་ཆུད་ཟོས་སུ་མ་བཏང་བ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དོན་ལྡན་སྙིང་པོ་ལེན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རྙེད་དཀའ་བར་བསམ་པ། དོན་
ཆེ་བར་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དལ་བ་བརྒྱད་དང་། འབྱོར་བ་བཅུའོ། །དང་པོ་དལ་བ་བརྒྱད་ནི། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། “དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཀླ་ཀློ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་པ། །ལྐུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །”ཅེས་པ་ལྟར་དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ ། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་སྟེ། མི་མ་ཡིན་གྱི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་། ཀླ་ཀློ་དང་། ལོག་ལྟན་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་པ། ལྐུགས་པ་སྟེ། མི་ཡི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་བཅས་བརྒྱད་དོ། །མི་ཁོམ་པ་

77

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དེ་བརྒྱད་པོ་དང་བྲལ་བས་ན་ཁོམ་པའམ་དལ་བ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་ཉིད། །ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། ཀླ་ཀློར་སྐྱེ་དང་གླེན་ཞིང་ལྐུགས་པ་ཉིད། །ཚེ་རིང་ལྷ་དང་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྙེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་འབད་པར་མཛོད། །”ཅེས་གསུངས་པ་དང་། བཤེས་སྤྲིང་འགྲེལ་པར། “གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་དགེ་བ་བྱ་བའི་དལ་བ་མེད་པས་ན་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། “ཁྲིམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོ་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང༌། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྙེད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་(འབྱོར་པ་བཅུ་)ནི། རང་ངོས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚང་དགོས་པའི་རང་འབྱོར་ལྔ་
དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚང་དགོས་པའི་གཞན་འབྱོར་ལྔ་བཅས་བཅུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། །“མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང༌། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི། འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱུ་བ་ཡོད་སར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཚང་བ་ནི། གླེན་ལྐུགས་སུ༌མ་སོང་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་མིག་རྣ་སོགས་ཚང་བའོ། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། མཚམས་མེད་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གནས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་སྟེ་འདུལ་བ་ནི་འདིར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ག་ལ་བྱའོ། །ལྔ་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པས་རང་གི་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྙིང་ནི་བརྩེ་བ་འོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའམ་འབྱུང་བ་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་བསགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་

78

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

རྒྱ་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཆོས་བསྟན་པ་གནས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་བར་དུ་དོན་དམ་པའི་དམ་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མ༌ཉམས་པའོ། །ཆོས་གནས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི། ཆོས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རིག་ནས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱེད་པ་ནི། སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་གིས་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བའོ། །དེ་ལྔ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པས་གཞན་འབྱོར་རོ། །ཉན་ས་ལས་བཤད་པའི་གཞན་འབྱོར་བཞི་ནི་ད་ལྟ་མ་ཚང་བར་སྣང་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་ཆོས་གནས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་མཐུན་པ་ཚང་དུ་རུང་ངོ་། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་(རྙེད་དཀའ་བར་བསམ་པ་)ལ་གསུམ། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ་དང་། དཔེའི་
སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའི་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་སྒྲུབ་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང༌། སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས། སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། རྗེ་ཞྭ་དམར་པས། “སྤྱིར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཞིག་ཐུབ་པ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་རྣམ་དག་སྣ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུ་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང༌། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་གྲོགས་བྱས། སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་སོགས་དགེ་རྩ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ན་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་མཁན་རང་གཞན་གང་ལ་བལྟས་ཀྱང་དཀོན་པ་སྣང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་ལ་དྲན་ཤེས་ནར་མར་བསྟེན་ནས། ཁས་

79

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བླངས་པའི་བཅས་མཚམས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདའ་ཞིང་། བརྒྱ་ལ་ཉེས་པ་ཕྲན་བུ་རེས་གོས་ཚེ་དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་དག་པར་བྱས་ཏེ་ཉེས་ལྟུང་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་འདུག་པས། ད་ལྟ་སེར་སྐྱ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མའི་ཁྲོད་དུའང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བཅས་ཁྲིམས་སྲུང་མཁན་རེ་གཉིས་ཙམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོད་དུ་མངོན་ལ། རང་གིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་འདི་ཁས་མ་བླངས་བྱ་བ་མེད་མོད་ཕམ་ལྷག་ལྟུང་བྱེད་སོགས་སྡེ་ཚན་སོ་སོའ་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་ ིབསམས་ན། འདིའི་ཐད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བྱུང་སྙམ་པའི་བློ་བདེ་ངེས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྣང་། སྔགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་རྐང་གྲངས་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ན་བསྲུང་མཚམས་སྨོས་མི་དགོས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཕྲན་བུ་རེ་བྱེད་པར་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚེ་འདིའི་རྐྱེན་སེལ་དང་། གཞན་གྱི་ལད་མོ་དང་། གྲགས་འདོད་ཀྱི་མཛེས་ཆོས་ཙམ་དུ་སོང་བ་ལས་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་མི་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར། སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་བྱ་བའང་འདི་སྣང་གི་ཞེན་པས་མ་བསླད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཀྱང་རང་རེ་ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ངམ་ངམ་ཤགས་ཀྱིས་ཡིད་སྨོན་འཆོར་བ་མ་གཏོགས་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་དག་ལ་སྨོན་འདུན་བཅོས་མིན་ཞིག་འོང་དཀའ་བར་འདུག” ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བའོ། །གཉིས་པ་(དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའ་བ་)ནི། །འཕགས་པ་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའ་མདོ་ལས། “ཤཱ་རིའི་བུ་དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་ ིནང་ན་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། རུས་སྦལ་ཞར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རླུང་ཡར་ལྡང་བ་མར་ལྡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྡང་བ་ལ། རུ་སྦལ་ཞར་བ་དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་མྱུར་བར་གཉའ་ཤིང་གི་བུ་གཅིག་པ་དེར། རུས་སྦལ་ཞར་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་ཕྱིར་བྱུང་བའི་མགུལ་པ་ཆུད་པར་སྨྲའི། ལོག་པར་ལྟུང་བ་ལས་ཕྱིར་ཡང་མིར་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོག་པར་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མིར་འགྱུར་བ་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་

80

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གནས་གཉའ་ཤིང་བུག་པ་དང༌། །རུས་སྦལ་ཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་ཆོས་སྤྱད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །”ཅེས་གསུངས། ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དུ། སྤྱོད་འཇུག་ཁུངས་སུ་དྲངས་ཏེ། “རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི ། བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཆུད་ལྟར། །ཞེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་བུག་པ་གཅིག་པ་ཞིག་རླུང་གིས་བསྐུལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གཡེང་བའི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཙམ་ན་རུས་སྦལ་ལོང་བ་ཞིག་མཚོའི་སྟེང་དུ་འོང་བ་ན་མགྲིན་པ་བུག་པ་དེར་ཆུད་པ་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་གསལ་བའི་དཔེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གྱང་ལོགས་ཀྱི་ངོས་སུ་སྲན་མ་སྤར་གང་གཏོར་ན་དེར་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། གལ་ཏེ་རེ་རེ་ཙམ་ཆགས་པ་བྱུང་ཚེ་བདག་གིས་ལུས་གྲངས་མེད་ཅིག་བླངས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་སྲན་མ་ས་ལ་ལྷུང་བ་རྣམས་དང་། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ནི་གྱང་ལོགས་ལ་ཆགས་པའི་སྲན་མ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་འདུག་གོ་སྙམ་ནས་དཔེ་དོན་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འཕྲོད་ངེས་ཤིག་སྦྱར་ཏེ་བསྒོམས་པ་ན། ད་རེས་སྟེས་ཅུང་ཟད་ལེགས་པ་མ་གཏོགས་གཡང་ལ་དེའུ་ལྷུང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་འཆར་བའི་དགའ་འཇིགས་ཀྱི་བློ་གཉིས་ཀ་བཅོས་མིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །” ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རུས་སྦལ་དང་གཉའ་ཤིང་འཕྲད་མི་སྲིད་ཅེས་སྨྲར་མི་བཏུབ་ཙམ་ཞིག་གིས་དཀའ་བའོ། །
གསུམ་པ་(ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་རྙེད་དཀའི་བ་)ནི། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། “མིར་གྱུར་པ་ཡང་རྙེད་
པར་དཀའ། །དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་རྙེད་པར་དཀའ། །”ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། འགྲོ་བ་རྣམས་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ལས་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་མང་ཞིང་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཉུང་བས་བདེ་འགྲོ་ལས་ངན་འགྲོ་མང་བ་དང་། ངན་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ས་ཆེན་པོའ་རྡུལ་ཙམ་དང་། ངན་ ིའགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོ་དང༌། བདེ་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་ཕྱག་སེན་གྱི་རྩེ་མོས་བཞེས་པའི་

81

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྡུལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ན། མིའི་ལུས་འདི་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ནི་མི་བདེན་ཏེ། ཚོང་དུས་ཀྱི་མགྲོན་པོ་དང་། འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ས་ཚུགས་སོགས་སུ་རྩིས་ཀྱི་མི་ལངས་པ་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟའི་དུས་སུ་འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ཙམ་ལ་མི་དུང་ཕྱུར་བདུན་བཅུ་ཡོད་པས་མི་ལུས་རྙེད་དཀའ་བ་མ་ཡིན་བསམ་པ་ནི་བསམ་གཞིག་བློ་ཡིས་མ་སྙོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། “དམྱལ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའ་རྡུལ་ཙམ་མོ། །ཡི་དྭགས་ནི་ཁ་བ་བུ་ཡུག་འཚུབ་པ་ཙམ་མོ། །དུད་འགྲོ་ ིནི་ཆང་ངར་མའི་སྦང་མ་ཙམ་མོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ངན་འགྲོ་ལ་བལྟོས་ནས་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་ཧ་ཅང་གིས་དཀོན་ལ། བདེ་འགྲོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བསྡུར་ཚད་ཀྱི་ཆ་ནས་མི་ལུས་དཀོན་པ་དང་། དེ་བས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་མིན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་དལ་འབྱོར་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་ནི་དེ་བས་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་སྲིད་མཐའ་ཙམ་མོ་སྙམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་མོ། །
གསུམ་པ་(དོན་ཆེ་བར་བསམ་པ་)ནི། ལུས་རྟེན་འདི་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འབུམ་
ཕྲག་རྙེད་པ་ལས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་འདིས་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་བར་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགེ་ ིལེགས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། “འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྙེད་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་རྨོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །”ཞེས་འདི་འདྲ་བའི་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ལ་དོན་ཆེ་བ་རྙེད་པར་གྱུར་ནས་བདག་གིས་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་དགེ་བ་ལ་འབད་པ་མ་བྱས་ན། འདི་ལས་རང་ཉིད་བསླུ་བའི་ཆོས་གཞན་མེད་དེ། བླང་དོར་ལ་འདི་ལས་རྨོངས་པའང་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་།

82

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

སྐྱེས་རབས་ལས་། “རྣམ་པ་གང་གིས་མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་དང་བྲལ་བའི། །མི་ལུས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་འཐོབ་ནས་ཀྱང༌། །གང་ཞིག་བག་མེད་བསྟེན་པས་ཞི་བའི་དོན་མི་མྱུར། །” ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་དལ་འབྱོར་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་འདིའི་ཐོག་ནས་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྐྱེད་དགོས་ལ། སྙིང་པོ་ལེན་ལུགས་ཀྱང་སྤྱིར་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་ཆོས་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་བསྒྲུབ་ནུས་སམ་མི་ནུས་སྙམ་ན་ཤིན་ཏུ་ནས་ནུས་ཏེ། ཕྱི་ཡི་རྐྱེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་ཞིང་། ནང་གི་རྐྱེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་ ིཔོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པས་ཆོག་མོད་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་བྱ་མི་རུང་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་འདྲའི་དལ་འབྱོར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྙེད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལོ་དང་ཟླ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་སྒྲུབ་པས་ཆོག་མོད་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་བྱ་མི་རུང་སྟེ། སྤྱིར་འཆི་བ་ངེས་ཤིང་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་དོན་མེད་ཆུད་ཟོས་སུ་མ་བཏང་བ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྙིང་པོ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་(སྙིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་ ིབློ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གདམས་
པའི་སྒོ་ནས་ལོང་མེད་ཆོས་ལ་སྐུལ་བ་སྟེ།

83

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།
འདུས་པ་འབྲལ། བསག་(བསགས་)པ་འཛད།མཐོན་པོའ་མཐའི་རྒུད་སྐྱེས་པའི་མཐའ་མ་འཆི། །
མཁྱེན་པར་མཛོད། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་།
ལོང་མེད་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་གློ་བུར་དུ་ལྷག་པའི་གཉེན་ཉེ་སོགས་
འདུས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་མེད་དུ་འབྲལ་བ་དང་། དཀའ་བའི་ལས་ལ་འབད་པས་བརྩོན་པ་དང་། ཚོང་གི་ཁེ་སྤོགས་སོགས་ཚེ་གང་བསགས་པའི་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་རྣམས་བསགས་པའི་མཐའ་མར་འཛད། ཐོབ་དང་གོ་ས་གཏམ་སྙན་གྲགས། མཛེས་སྡུག་གི་ལང་ཚོ་དཔལ་འབར་བ། ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱོར་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྙེས་པ། ཚེ་བསོད་དབང་ཐང་རྒྱས་པ་སོགས་མཐོན་པོའ་མཐར་རྒུད་ ི དུ་འགྲོ་བ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བླངས་པ་དང་ཡུལ་གང་དུ་བསྡད་ཀྱང་འཆི་བདག་ངེས་པར་འོངས་ལ་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པའི་མཐའ་མ་འཆི་བས་འཇོམས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཅེས་དང་། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་མི་ཕན་པས་ཆོས་འབའ་ཞིག་ལས་བྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ། ཚེ་ལ་ལོང་མེད་པ་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། འཆི་བ་མ་དྲན་པའི་ཉེས་དམིགས། དྲན་པའི་ཕན་ཡོན། འཆི་བ་
དྲན་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །༡ཆོས་མི་དྲན་པའི་ཉེས་དམིགས། ༢དྲན་ཀྱང་མི་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་དམིགས། ༣བསྒྲུབས་ཀྱང་རྣམ་དག་ཏུ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་དམིགས། ༤སྒྲུབ་པ་ལ་ནན་ཏན་དང་

84

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བྲལ་པའི་ཉེས་དམིགས། ༥རང་ཉིད་མ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས། ༦འཆི་ཁར་འགྱོད་བཞིན་དུ་འཆི་དགོས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །
གཉིས་པ་(དྲན་པའི་ཕན་ཡོན་)ལ་དྲུག། །༡དོན་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན། ༢སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན།
༣ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན། ༤བར་དུ་གལ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན། ༥ཐ་མཪ་གལ་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན། ༦འཆི་ཁར་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་ཕན་ཡོན། གསུམ་པ་(འཆི་བ་དྲན་ཚུལ་དངོས་)ནི། རྩ་བ་གསུམ། རྒྱུ་མཚན་དགུ། ཐག་བཅད་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ངེས་པར་འཆི་བ་བསམ་པ། ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ༡འཆི་བདག་ངེས་པར་འོངས་ལ་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ནི། ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བླངས་པ་དང་ཡུལ་གང་དུ་བསྡད་ཀྱང་འཆི་བདག་ངེས་པར་འོངས་ལ་རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བས་འཇོམས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ལམ་རིམ་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་ལས། “གནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་འདིར། །རྟེན་བདེ་འགྲོ་དང་ནི་ངན་འགྲོ་ཡི། །ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ནི་བླངས་གྱུར་ཀྱང་། །མཐར་འཆི་བ་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ། །མཐོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་ས་སྟེང་དང་། །འོག་རྒྱ་མཚོ་རི་རབ་ཁོང་སེང་སོགས། །ཡུལ་ག་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གནས་བཅས་ཀྱང་། དགྲ་འཆི་བདག་འདི་ལས་ཐར་མི་འགྱུར། །”ཞེས་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། “གང་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང༌། །སྐུ་ལུས་འདི་ནི་སྤོང་མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །”ཞེས་དང་། “གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ནའང་མིན། །”ཞེས་སོ། །
༢ཚེ་ལ་བསྣོན་མ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ནི། དེ་ཡང་ལོ་ཟླ་བས་

85

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འགྲིབ་པ་དང་ཟླ་བ་ཞག་དང་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་སོགས་སོང་ནས་ཚེ་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་ཅིང༌། བསྣོན་མ་གསར་དུ་འོང་བ་མེད། དཔེར་ན། ཆུ་ཚོད་ཀྱི་མདའ་མོ་བཞིན་སྐར་ཆ་རེ་རེ་ནས་སྐར་མ་དང་། སྐར་མ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་ནས་སྐར་མ་དྲུག་ཅུ་གཏུགས་པ་ལ་བསྣོན་མ་གསར་དུ་འོང་བ་མེད་པར་ལྟར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། “སྲིད་གསུམ་མི་བརྟན་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་ཚེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུར་མྱུར་མགྱོགས་འགྲོ། །”ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “སྲིད་གསུམ་མི་བརྟན་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །འགྲོ་བའི་ཚེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུར་མྱུར་མགྱོགས་འགྲོ། །”ཞེས་སོ། །
༣གསོན་པའི་ཚེ་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད་པར་འཆི་བ་བསམ་པ་ནི། གཞན་དབང་གཉིད་
དང། ནད་མཚོན་མུ་གེ་རྣམ་གཡེངས་སོགས་ཀྱིས་བྲེལ་བས་ལོང་མེད་ངེས་པར་འཆི་དགོས་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས། “ཀྱེ་མ་འོ་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དག །གནས་པ་མི་བརྟན་མི་དགར་གྱུར། །ཀུ་མུ་ཏ་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང་། །དྲན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ”ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་(ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་)ལ་གསུམ་ལས། ༡སྤྱིར་འཛམ་བུ་གླིང་པ་
དང་སྒོས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་བསམ་པ་ནི། ལང་ཚོ་ཡོལ་ནས་རྒས་པའི་མཐར་འཆི་དགོས་ཀྱང་ད་ལྟ་ན་ཚོད་གཞོན་པ་དང་། ནད་མེད་པ། སྲོག་ལ་ཉེན་པའི་དགྲ་སོགས་ཀྱི་འཚེ་བ་མེད་པ། འཚོ་གནས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པས་རེ་ཞིག་མི་འཆི་སྙམ་ན་དེ་ཙམ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་བསགས་ཚུལ་གྱིས་འགའ་ཞིག་མངལ་དུ་འཆི་བ་དང་། ཁ་ཅིག་བཙས་མ་ཐག་པ་དང་། ལ་ལ་གོག་འགྲོས་ནུས་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་གཞོན་ནུ་དང་དར་མ་དལ་ཡོལ་ངེས་པ་མེད་པ་འཆི་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཐོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ནད་མེད་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་མི་འཆིའོ་སྙམ་པ་ག་ལ་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་ལ། །འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ལོ་

86

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བཅུ་ལོན་པ་ལ་རིང་མཐའ་བྱེད་པ་སོགས་ཚེ་ལ་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བས་ངེད་པ་མེད་དེ། མཛོད་ལས། “འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །”ཞེས་དང་། ཚོམས་ལས། “སྔ་དྲོ་སྐྱེ་བོ་མང་མཐོང་བ། །ཕྱི་དྲོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཕྱི་དྲོ་སྐྱེ་བོ་མང་མཐོང་བ། །སྔ་དྲོ་ཁ་ཅིག་མཐོང་མི་འགྱུར། །”ཞེས་དང༌། “སྐྱེས་པ་བུད་མེད་མང་པོ་དང༌། །དར་ལ་བབ་པའང་འཆི་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་མི་འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་པའི་གདེང་དྲོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙམ་ན། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱུག་ན། །ལ་ལ་རྒན་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ལྟུང་བ་བཞིན། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །༢འཆི་རྐྱེན་མང་ཞིང་གསོན་རྐྱེན་ཉུང་བས་ཀྱང་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། ཕྱི་ནང་
གི་འཆི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པ་རུ་འཛིངས་པའི་ཁྲོད་ན་རང་ཅག་རྣམས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ནད་ཡམས་དང་། དམག་འཁྲུག །མུ་གེ་སོགས་ཀྱིས་སྡེབ་གཅིག་ཏུ་འཆི་བ་དང་གསོད་པ། ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་ཕོག་སྟེ་གསོད་པ། རྒྱུ་ནོར་འཕྲོག་པའི་ཆེད་དུ་ཆོམ་ཀུན་གྱིས་གསོད་པ། ས་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་གནམ་གྲུ་དང་། གྲུ་གཟིངས། རླངས་འཁོར་སོགས་འགྲིམ་འགྲུལ་དོན་རྐྱེད་ཀྱིས་འཆི་བ། ས་ཡོམ་དང་། ཆུ་ལོག །མེས་ཚིག་པ། རླུང་གིས་རེངས་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བས་འཆི་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱག་ཉེས་ཕོག་ཉེས་ཀྱིས་འཆི་བ། གཞན་ཡང་ཟ་ཉེས་འཐུང་ཉེས་སོགས་བཟའ་བཏུང་མི་འཕྲོད་པའི་རིགས་ལ་བསྟེན་པ་དང་། སྨན་ལོག་པ་སོགས་གསོན་རྐྱེན་འཆི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། “འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག །དེ་དག་ཉིད་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་ཆོས་མཛོད་ཅིག །” ཅེས་གསུངས་སོ། །
༣ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ཀྱང་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྲ་ཞིང་འཐས་

87

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པའི་རི་རབ་གླིང་བཞི་སོགས་བསྐལ་པའི་མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་ཚེ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་གྱུར་ན། ཆུའི་དབུ་བ་ལྟར་ཉམ་ཆུང་བའི་ལུས་འདི་རྟག་པར་གནས་པའི་གདེང་མེད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས“ས་དང་ལྷུན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསྲེགས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སྨོས་ཅི་འཚལ། །” ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་འབྲིང་བ་ལས། “རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པ་འདི་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་(འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་)ལ་གསུམ་
ལས། ༡ནོར་གྱི་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་འཁྱེར་དབང་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། “རྙེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། །ཆོམ་པོས་འཕྲོག་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོངས་པར་འགྲོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །
༢གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་
དགོས་པ་མཐོང་བ་ན། དེའི་ཚེ་གཉེན་བཤེས་བརྩེ་བས་ཇི་ལྟར་མཐའ་བསྐོར་ཡང་གཅིག་ཀྱང་འཁྲིད་ས་མེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །མི་མཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །༣ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་བསམ་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་བོར་ཏེ་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “ལུས་

88

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

འདི་གཅིག་པུ་བྱུང་བ་ཡང་། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་དག །ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འགྱེས་འགྱུར་ན། །མཛའ་བ་གཞན་དག་ཅི་ཞིག་སྨོས། །སྐྱེ་ན་གཅིག་པུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་ནའང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ། །སྡུག་བསྔལ་སྐལ་གཞན་མི་ལེན་ན། །གེགས་བྱེད་མཛའ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །”ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་ལ་སྤྲིངས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་ལས། “ལྷ་གཅིག་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་འབྱོར་ཀྱང་། །གཤེགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞན་བཞུད་ཚེ། །མྱ་ངམ་ཐང་ལ་དགྲས་བཅོམ་ལྟར། །གཅིག་པུ་སྲས་མེད་བཙུན་མོ་མིན། །ན་བཟའ་མ་མཆིས་བཤེས་མ་མཆིས། །རྒྱལ་སྲིད་མ་མཆིས་ཁབ་མ་མཆིས། །དཔག་མེད་མཐུ་དཔུང་མངའ་ལགས་ཀྱང་། །གཟིགས་སུ་མ་མཆིས་གསན་མ་མཆིས། །གཅིག་ཙམ་ཉིད་གཅིག་ཕྱི་ཐག་གི། །རྗེས་སུ་འབྲང་བའང་མི་མངའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་(རྒྱུ་མཚན་དགུ་)ནི། རྩ་བ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྦྱར་བ་གོང་དུ་བཤད་
པའི་གསུམ་ཚན་གསུམ་མོ། །
གསུམ་པ་(ཐག་བཅད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་)ནི། ངེས་པར་འཆི་བར་བསམ་པས་ཆོས་བྱ་དགོས་
པ་ཐག་བཅད། ནམ་འཆི་ངེས་མེད་བསམ་པས་ད་ལྟ་ནས་བྱ་དགོས་པ་ཐག་བཅད། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པར་བསམ་པས་ཆོས་འབའ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་ཐག་བཅད་པའོ། །
གཉིས་པ་(འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟེན་པ་)ལ་གཉིས། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་
བསམ་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་བསྐུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ ིགཉིས། ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལས་ངེས་པའི་ཚུལ། འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད། ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའོ། །དང་པོ་(ལས་

89

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ངེས་པའི་ཚུལ་)ནི། ལས་ཅི་འདྲ་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། “ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་སྡུག་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་ལ། རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲོ་སྲན་ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་ནས་སུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན། རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་གི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། “མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང༌། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །”ཅེས་གསུངས་སོ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ལས་འབྲས་མ་འཆོལ་བ་རྒྱུ་དགེ་སྡིག་སོ་སོ་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། “བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་ངེས་པ་ཅན་ནམ་མི་སླུ་བ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ནི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དཀར་པོའ་ཆོས་ཀུན་གྱི་གཞིར་བསྔགས་པའོ། །”ཞེས་དང་། མདོ་ ིལས། “འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྟ། །མི་གང་སུ་ལ་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་བསྐལ་པ་སྟོང་རྣམས་སུ། །ངན་འགྲོ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་(ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་)ནི། ཕྱིའི་ལས་འབྲས་ལས་ནང་གི་ལས་འབྲས་འཕེལ་ཆེ་བ་
ནི། སྲོག་གཅོད་པ་དང་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་རགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་མ་འཛེམ་ན་ལས་མི་དགེ་བ་ཆུང་ངུས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོམས་ལས། “སྡིག་པ་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང༌། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང༌། །ཕུང་ཀྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་

90

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང༌། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན། །”ཞེས་དང་། “སྡིག་པ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག །ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྷུང་བ་ཡིས། །སྣོད་ཆེན་གང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཅུང་ཟད་བསགས་པའི་སྡིག་པས་ཀྱང༌། །བྱིས་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། །”ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ལའང་སྣང་ཆུང་དུ་མ་སོང་བར་བསྒྲུབས་ན་དགེ་འབྲས་བདེ་བ་འཕེལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། ཚོམས་ལས། “དགེ་བ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག །ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྷུང་བ་ཡིས། །བུམ་ཆེན་གང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཅུང་ཟད་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡིས། །བརྟན་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར། །”ཅེས་གསུངས།
གསུམ་པ་(ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་ཕྲད་པ་)ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་འཆོལ་བར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ནི། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། “བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་དགེ་སྡིག་དག །བྱིན་པ་ལེན་བཞིན་འཕོ་བར་སྨྲ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཆུད་མི་ཟ་དང༌། །མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་མེད་གསུངས། །”ཞེས་གསུངས་སོ།
བཞི་པ་(ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་)ནི། བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་དགེ་སྡིག་གི་ལས་བཟང་ངན་གང་
བསགས་པ་རྣམས་བསྐལ་བ་བརྒྱ་འམ་དུས་ཇི་ཙམ་སོང་ཡང་ཆུད་མི་ཟ་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གང་ཡིན་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། “ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །”ཅེས་དང་། “འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང༌། ལས་རྣམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་བའང་ཚོགས་དང་དུས། །རྙེད་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །”ཅེས་གསུངས་སོ།

91

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསམ་པ་)ལ་གཉིས། དཀར་པོའ་ལས་འབྲས་བསམ་པར་གདམས་ ིཔའི་སྒོ་ནས་དགེ་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། ནག་པོའ་ལས་འབྲས་བསམ་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་སྡིག་ ིལ་འཛེམ་པར་བསྐུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
རྩ་བ།

དགེ་བ་ལས། བདེ་བ་འབྱུང་།
ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་བཅུ། །
མཁྱེན་པར་མཛོད། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་།
རྣམ་དཀར་དག་1

(དགེ་)ལ་བརྩོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རགས་པ་ཆེ་ལོང་ཙམ་གྱིས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་དཀར་པོའ་ལས་ལམ་ ི དགེ་བ་བཅུ་རུ་འདུ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ལས་སྲོག་མི་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ། ལོག་གཡེམ་སྤོང་བ་བཅས་གསུམ་དང་། ངག་གི་ལས་བདེན་པར་སྨྲ་བ། ཕྲ་མ་མི་བྱེད་པ། ཚིག་འཇམ་པོར་སྨྲ་བ། ངག་མི་འཆལ་བ་བཅས་བཞི། ཡིད་ཀྱི་ལས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་སྲེད་མི་བྱེད་པ། གཞན་ལ་གནོད་སེམས་མི་སྐྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཅས་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཡང་དག་པ་སྤངས་པའི་དགེ་བ་བཅུའོ། །དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་མཛོད་ཅེས་དང་། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་བླང་དོར་འཇུག་ལྡོག་མ་ལོག་པ་རྣམ་དཀར་དགེ་ལ་བརྩོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དཀར་པོའ་ལས་ལམ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་ ིཔོ་ནི། རྒྱུ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བླང་བྱའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་རགས་པ་ཆེ་ལོང་གིས་དཀར་པོའ་ལས་ལམ་བཅུར་འདུ་སྟེ། མཛོད་ལས། “དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྡུས་ནས་ ི

1 བློ། ཤོག ༧ན༣ དགེ་ལ་བརྩོན་པ་

92

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་བ་བཅུ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། “མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །”ཞེས་པ་ལྟར། ཆགས་སྡང་མེད་པའི་དགེ་བ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་མ་རྨོངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུས་ཀྱི་ལས་སྲོག་མི་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ། ལོག་གཡེམ་སྤོང་བ་བཅས་གསུམ་དང་། ངག་གི་ལས་བདེན་པར་སྨྲ་བ། ཕྲ་མ་མི་བྱེད་པ། ཚིག་འཇམ་པོར་སྨྲ་བ། ངག་མི་འཆལ་བ་བཅས་བཞི། ཡིད་ཀྱི་ལས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་སྲེད་མི་བྱེད་པ། གཞན་ལ་གནོད་སེམས་མི་སྐྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཅས་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཡང་དག་པ་སྤངས་པའི་དགེ་བ་བཅུའོ། །
གཉིས་པ་(དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་)ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། “དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་
དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལའང ། རྣམ་སྨིན་དང་། རྒྱུ་མཐུན། བདག་འབྲས་བཅས་གསུམ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ལ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ན་བཞི་བཞི་ཡོད་ལ། དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། “ངག་རྣམས་བསྲུང་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྡམས་ཏེ། །ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང༌། །ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྦྱངས་ན། །དྲང་སྲོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(ནག་པོའ་ལས་འབྲས་བསམ་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་སྡིག་ལ་འཛེམ་པར་སྐུལ་བ་) ི ནི།

རྩ་བ།

སྡིག་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་།

93

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བཅུ། །
མཁྱེན་པར་མཛོད། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་།
མི་དགེ་སྡིག་ལ་འཛེམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྡིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རགས་པ་ཆེ་
ལོང་ཙམ་གྱིས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བཅུར་བསྡུས་ནས་ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་པ། འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། ངག་གི་ལས་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་ཀྱལ་བཅས་བཞི། ཡིད་ཀྱི་ལས་བརྣབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་བཅས་གསུམ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ལ་རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅེས་དང་། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པའི་ལས་ལ་འཛེམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ནག་པོའ་ལས་ལམ་དངོས་དང་། ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར། དེ་དག་ ིགི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས་རགས་པ་ཆེ་ལོང་བསྡུས་ནས་ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ལ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། “འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམས་ནི་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་པ། འདོད་ལོག་སྤྱོད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ། ཕྲ་མ། ཚིག་རྩུབ། ངག་ཀྱལ་བཅས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་གསུམ། བརྣབ་སེམས། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་བཅས་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་བཅས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བཅུ་ལས།

94

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

༡སྲོག་གཅོད་ཀྱི་གཞི་ནི། སེམས་ཅན་གང་བསད་ཀྱང་སྲོག་གཅོད་མི་དགེ་བ་ཡིན་
ནའང་། གསོད་པ་པོ་རང་ཉིད་གསོད་ན་མཐར་ཐུག་མེད་པས་རང་ལས་གཞན་པའི་སྲོག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་ཡིན་པ་དང༌། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སློང༌། ཉོན་མོངས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་འཁྲུལ་བ་དང༌། ཀུན་སློང་ནི་གསོད་འདོད། ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད། །སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་པོ་དང་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྦྱོར་བ་པོ་ནི་རང་གིས་དངོས་སུ་བྱས་པའམ་གཞན་བཅོལ་བ་གྲོས་སུ་ཚུད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་རང་གིས་བསད་པ་དང་མཚུངས།
སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ནི། དུག་དང་མཚོན་རིག་སྔགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ།
མཐར་ཐུག་ནི། སྦྱོར་བ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕ་རོལ་པོ་དེ་རང་མ་ཤི་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ཤི་བ་བཅས་ཚང་ན་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
༢མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་གཞི་ནི། གཞན་གྱི་བདག་གིར་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་
བའོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སློང༌། ཉོན་མོངས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་འཁྲུལ་བ་དང༌། ཀུན་སློང་ནི་མ་གནང་ཡང་ཕ་རོལ་ལས་རྐུ་བ་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་འདོད་ཆགས་ཁོ་ནས་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད། སྦྱོར་བ་ལ། སྦྱོར་བ་པོ་དང་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། སྦྱོར་བ་པོ་ནི། རང་གིས་དངོས་སུ་བརྐུས་པའམ་གཞན་ལ་རྐུར་བཅུག་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་ལ། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ནི། འཕྲོག་པའི་མཐུ་དང་མ་ཚོར་བར་འཇབ་བུས་བརྐུ་བ། བཅོལ་དངོས་དང་བུ་ལོན་སོགས་ལ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ། མཐར་ཐུག་ནི། སྦྱོར་བ་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་བདག་པོ་དང་ཕྲལ་ནས་བདག་གིར་བྱས་ན་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
༣ལོག་པར་གཡེམ་པའི་གཞི་ནི། བགྲོད་བྱ་མིན་པའི་བུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་

95

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པའོ། །བགྲོད་བྱ་མིན་པའི་བུད་མེད་ནི། གཞན་གྱི་ཆུང་མ། བག་མར་མ་སོང་བའི་བུ་མོ། རབ་བྱུང་མ། བདུན་བརྒྱུད་ཚུན་གྱི་ཉེ་དུ། གཞན་གྱིས་གླ་གཞལ་བའི་སྨད་འཚོང་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱའོ། །ཡན་ལག་མིན་པ་ནི། མངལ་སྒོ༌མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་ལམ་རིམ་ནས་གསུངས། གནས་མིན་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཆོད་རྟེན། བླ་མ་དང་སློབ་དཔོན། རང་གི་ཕ་མ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རང་གི་ཆུང་མ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར། བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་པ་བསྡུ་བ་ལས་གསུངས་ལ། མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་ལ་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བས་འདུ་ཤེས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདྲ་བར་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་འདོད་ཆགས་ཁོ་ནས་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད། ཀུན་སློང་ནི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། གཞན་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་པོ་ལ་ལོག་གཡེམ་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྐྱེད་པར་བསྡུ་བ་ལས་གསུངས་ལ། མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་གཞིའི་ལས་ལམ་མེད་པར་བཤད་དེ། སྔ་མ་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལ་དགོངས་སམ་བརྟག་གོ །ཞེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས། མཐར་ཐུག་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བ་སོགས་སོ། །
༤བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་གཞི་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “མཐོང་བ་ཐོས་པ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་
པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པ་བཞི་སྟེ། གོ་བྱའི་ཡུལ་ནི་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སློང༌། ཉོན་མོངས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བར་བསྒྱུར་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བར་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་

96

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

རྩོམ་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཆར་གྱིས་བྱེད། ཀུན་སློང་ནི། འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ་སྨྲ་བར་འདོད་པ། །སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་པོ་དང་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྦྱོར་བ་པོ་ནི་རང་གིས་དང་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། སྦྱོར་བ་ནི། བརྫུན་གྱི་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་། ཅང་མི་སྨྲ་བས་དང་དུ་ལེན་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་བརྡ་སྟོན་པ་སོགས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི། ཕ་རོལ་པས་དོན་གོ་བའོ། །
༥ཕྲ་མའི་གཞི་ནི། སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་
ཤེས་དང་། ཀུན་སློང༌། ཉོན་མོངས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་འཁྲུལ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཆར་གྱིས་བྱེད། །ཀུན་སློང་ནི། མཐུན་པ་ལ་དབྱེ་བར་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སླར་མི་འདུམ་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་པོ་དང་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྦྱོར་བ་པོ་ནི་རང་གིས་སྨྲས་པ་དང་གཞན་ལ་བཅོལ་བའོ། །སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ནི་ཚིག་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའི་ཚིག་གང་རུང་བསམ་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་མངོན་པར་བརྗོད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། འབྱེད་པའི་ཚིག་དོན་ཕ་རོལ་པོས་གོ་བའོ། །
༦ཚིག་རྩུབ་པོའ་གཞི་ནི། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ ིནོ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སློང༌། ཉོན་མོངས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་འཁྲུལ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད། ཀུན་སློང་ནི། ངག་རྩུབ་པོས་སྨྲ་བར་འདོད་པ། །སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་པོ་དང་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྦྱོར་བ་པོ་ནི་རང་གིས་སྨྲས་པ་དང་གཞན་ལ་བཅོལ་བའོ། །སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ནི་མི་སྙན་པའི་ཚིག་རྩུབ་པོའ་དོན་ ིསྨྲས་པ། མཐར་ཐུག་ནི། གང་ལ་སྨྲས་པའི་ཡུལ་དེས་ཚིག་རྩུབ་པོ་དོན་གོ་བའོ། །

97

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

༧ངག་བཀྱལ་པའི་གཞི་ནི། ཚིག་དོན་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་
དང་། ཀུན་སློང༌། ཉོན་མོངས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། བརྗོད་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་གསུམ་ཆར་གྱིས་བྱེད། །ཀུན་སློང་ནི། མ་འབྲེལ་བ་བག་མེད་པས་ཅ་ཅོལ་སྨྲ་བར་འདོད་པ། །སྦྱོར་བ་ནི། ཚིག་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བར་རྩོམ་པ། །མཐར་ཐུག་ནི། ངག་བཀྱལ་སྨྲས་ཟིན་པའོ། །
༨བརྣབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། ཕ་རོལ་པོའ་ནོར་དང་ཡོ་བྱད། །བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་། ིཀུན་སློང༌། ཉོན་མོངས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། གཞི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་འདོད་ཆགས་ཁོ་ནས་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད། ཀུན་སློང་ནི། ཕ་རོལ་པོ་ཡོ་བྱད་བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་ནི། བསམས་པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡང་སེམས་པ། མཐར་ཐུག་ནི། དེ་བདག་གིར་བྱ་བར་ངེས་པའོ། །༩གནོད་སེམས་ཀྱི་གཞི། ཕ་རོལ་པོའ་ཕྱི་ནང་གི་རྫས། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་། ིཀུན་སློང༌། ཉོན་མོངས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་འཁྲུལ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད་། ཀུན་སློང་ནི། གསོད་བརྡེག་སོགས་གནོད་པ་བྱེད་པར་འདོད་པ། སྦྱོར་བ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། བརྡེག་པ་སོགས་ནུས་ན་བྱེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །
༡༠ལོག་པར་ལྟ་བའི་གཞི་ནི། ལས་འབྲས་ལྟ་བུ། བསམ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སློང༌།
ཉོན་མོངས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། སྐུར་པ་འདེབས་པའི་དོན་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་པར་བྱེད་ལ་གཏི་མུག་ཁོ་

98

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ནས་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད། ཀུན་སློང་ནི། སྐུར་པ་འདེབས་པར་འདོད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། བསམ་པ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བརྩམས་པ། །མཐར་ཐུག་ནི། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པ་ཐག་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་(ལྕི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་)ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ལྕི་བའི་ཚུལ་དྲུག་གསུངས་ཏེ།
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི། དུག་གསུམ་མམ་དེ་གསུམ་མེད་པ་དྲག་པོས་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བའོ། །གོམས་པ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོམས་ལན་གྲངས་མང་དུ་བྱས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ལུས་ངག་གི་བདུན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལྕི་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྕི་བའོ། །གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་བླ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་དགེ་བའི་ལས་བླངས་ཏེ་འདུག་ལ། དགེ་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ནི། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དགེ་བའི་ལས་སྦྱོང་བའོ། །བཤེས་སྤྲིངས་ལས་ཀྱང༌། “རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགེ་བ་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས། །”ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གཞི་དང༌། ཕ་མ་སོགས་ཕན་འདོགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ལྔའོ། །གསུམ་པ་(དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུ། བདག་པོའམ་དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞི་དུག་གསུམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པས་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དམྱལ་བ། འབྲིང་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དྭགས། ཆུང་ངུ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཟློག་སྟེ་གསུངས་སོ། །

99

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གཉིས་པ་(རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་)ལ་གཉིས་ལས་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ནི། ངན་འགྲོ་ནས་མིར་
སྐྱེས་ཀྱང༌། རིམ་པ་ལྟར་ཚེ་ཐུང་བ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པ་དང༌། ཆུང་མ་མ་བསྲུངས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། སྐུར་བ་མང་བ་དང༌། མཛའ་བོ་དང་འབྱེ་བ་དང༌། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང༌། གཞན་གྱིས་ཚིག་མི་ཉན་པ་དང༌། ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་ཤས་ཆེ་བའོ། །བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ནི། མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་སྲོག་གཅོད་སོགས་དེ་དག་ལ་དགའ་བའོ། །གསུམ་པ་(བདག་པོའམ་དབང་གི་འབྲས་བུ་)ནི། སྲོག་བཅད་པའི་ནི། ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་
བཏུང་དང་སྨན་དང་འབྲས་བུ་སོགས་མཐུ་ཆུང་བ་སོགས་སོ། །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ནི། ཐན་པ་དང་ཆར་ཆེས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་སོགས་སོ། །ལོག་གཡེམ་གྱི་ནི། འདམ་རྫབ་དང་ལྗན་ལྗིན་མང་བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བ་སོགས་སོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་ནི། ཞིང་ལས་དང་གྲུ་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་སོ། །ཕྲ་མའི་ནི། ས་ཕྱོགས་འབར་འབུར་དང་མཐོ་དམན་དང་བགྲོད་དཀའ་བ་སོགས་སོ། །ངག་རྩུབ་པོའ་ནི། ས་ཕྱོགས་སྡོང་དུམ་དང་ཚེར་མ་དང་རྡོ་དང་ ིགསེག་མ་དང་གྱོ་མོ་མང་བ་སོགས་སོ། །ཚིག་བཀྱལ་པའི་ནི། འབྲས་བུའི་ལྗོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་སོགས་སོ། །བརྣབ་སེམས་ཀྱི་ནི། ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་རེ་རེར་ཡང་ཉམས་པ་སོགས་སོ། །གནོད་སེམས་ཀྱི་ནི། ཡམས་དང་གནོད་པ་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཁྲུག་པ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཚོགས་ལས་འཁྲུག་ལོང་མང་བ་སོགས་སོ། །ལོག་ལྟའི་ནི། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་ཁུངས་མཆོག་ནུབ་པ་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་(ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་བསྐུལ་བ་) ི ནི།
རྩ་བ།

དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་ཡི།

100

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

སྡུག་བསྔལ་བསམ་བཞིན་བསམ་(བསམས་)ན་བཟོད་གླག་མེད།
མཁྱེན་པར་མཛོད། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་།
སྐྱོབས་(སྐྱོབ་)པའི་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དམྱལ་བ་རྣམས་ལ་ཚ་གྲང་གི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་མི་ནུས་པ་དང་།
ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྲན་མི་ཚུགས་པ་དང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། བསད་པ་དང་བཅིངས་བ་དང་རྡེག་པ་གླེན་ཞིང་གཏི་མུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་བཟོད་པར་མི་ནུས་པའི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མུ་མཐའ་མེད་པ་མྱོང་དགོས་པ་འདི་དག་བསམ་བཞིན་བསམས་ན་བཟོད་གླགས་མེད་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཅེས་དང་། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆིའོ། །ཞེས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བློ་ལིངས་ཏེ་བཀལ་བའི་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ངན་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ ིསྐྱབས་འགྲོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ། དུད་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སེམས་ ིཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ། ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ། གྲང་བའི་དམྱལ་བ། ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཡང་སོས། ཐིག་ནག །བསྡུས་འཇོམས། ངུ་འབོད། ངུ་འབོད་ཆེན་པོ། ཚ་བ། རབ་ཏུ་ཚ་བ། མནར་མེད་པ་དང་བརྒྱད་ལས།
༡ཡང་སོས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུས་ནས་ཕན་ཚུན་མཐོང་མ་ཐག་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ཏེ།

101

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གང་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མཚོན་ཆར་གྱུར་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྣུན་པར་བྱེད་དེ་ལུས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གཏུབས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་ནས་ས་ལ་འགྱེལ་བ་ན། ནམ་མཁའ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་འབྱུང་བ་ན་ལུས་སྔར་ལྟར་སོས། དེ་ནས་ཡང་ལངས་ཏེ་སྔར་བཞིན་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྣུན་རེས་བྱས་པས་ཉིན་རེར་ཐེངས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བརྒྱལ་བ་དང་སོས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ༌། །༢ཐིག་ནག་ནི། ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་དམྱལ་བའི་སྲུང་མ་ལས་མཁན་འཇིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་རྒྱོབ་སོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ། དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དག་བཟུང་ནས་ཟུར་བཞིའམ་ཟུར་བརྒྱད་སོགས་ཐིག་ནག་པོས་བཏབ་ནས་ཐིག་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་དེ་ལྟར་གྱིས་ལྕགས་ཀྱི་སོག་ལེ་མེ་འབར་བས་འདྲ་བ་དང་། སྟ་རེས་གཏུབ་པ། གྲིས་གཞོག་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ་སྟོད་གཤེག་པ་ན་སྨད་སོས་པ་དང་སྨད་གཤེག་པ་ན་སྟོས་སོས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །༣བསྡུས་འཇོམས་ནི། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཚེ་རི་ཐམས་ཅད་ར་ལུག་གི་མགོ་བརྙན་དང་གདོང་པ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་བརྒྱུགས་ཏེ་རྡུང་ཁ་བཀྱེ་བའི་བར་དུ་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཞན་དུ་བྲོས་ས་མེད་པར་དེའི་བར་དུ་བཙིར་བ་དང་། སླར་དེ་གཉིས་བྱེ་ནས་རང་ལུས་སྔར་ལྟར་སོས་ཀྱང་སླར་དེ་བཞིན་ཡང་ཡང་བརྡུངས་པས་ལུས་ཕྱེ་མར་དུ་བྱེད་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་ནི་ལྕགས་ཀྱི་གཏུན་ཆེན་པོའ་ནང་དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་བླུགས་ནས། ལྕགས་བསྲེགས་ཀྱི་ཐོ་བ་ཀླད་ལ་ ིབསྐོར་ནས་བརྡུངས་པ་དང༌། རང་འཐག་ཏུ་ཕྱེ་མར་བཏགས་པ་དེའི་ཚེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་འབབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་འགྱུར། ༤ངུ་འབོད་ནི། ལྕགས་ཀྱི་ས་གཞི་མེ་འབར་བས་འཇིགས་ནས་བྲོས་པས་ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་སྒོ་མེད་པའི་ནང་དུ་སླེབས་པ་ན་མེ་ཀུན་ཏུ་འབར་བས་བསྲེགས་པས་འབྲོས་ས་དང་ཐར་བའི་དུས་མི་འོང་སྙམ་ནས་འོ་དོད་དྲག་པོ་འབོད་

102

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

པའོ། །༥ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ངུ་འབོད་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས། ༦ཚ་བ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་དམྱལ་སྲུངས་རྣམས་ཀྱིས་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཚ་ཞིང་འབར་བས་འཕོངས་ནས་ཕུག་སྟེ་སྤྱི་བོར་འབྱིན་པས་དབང་པོའ་ིསྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལྕེ་འབར་བ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་རྡུང་པ་དང་། མེ་འབར་བས་ལུས་རིལ་བུ་ཁྲོ་ཆུའི་ནང་དུ་འཚོད་པར་བྱེད་དོ། །༧རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། གསལ་ཤིང་རྩེ་གསུམ་པ་འཕོངས་སུ་བཅུག་སྟེ་དབུས་མ་སྤྱི་བོ་དང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཕྲག་པ་ནས་ཐོན་པས་ཁ་སྣ་སོགས་དབང་པོའ་སྒོ་ནས་མེ་ལྕེ་འབར་བ་དང་། ལྕགས་བསྲེགས་ལེབ་མོ་ཚ་ཞིང་རབ་ ིཏུ་འབར་བས་ལུས་ལ་དཀྲི་བ་དང་། ཁྲོ་ཆུའི་ནང་དུ་འཚོད་པ་ན་པགས་པ་དང་ཤ་ཁྲག་རྣམས་ཞིག་སྟེ་ཀེང་རུས་ལྟར་འགྲོ་བའོ། །༨མནར་མེད་ནི། ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་འབར་ཞིང་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཤ་རུས་པགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབར་བས་ལུས་དང་མེ་དབྱེར་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མར་མྱོང་བས་ངུ་བའི་སྐད་ཐོས་པས་སེམས་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །སྡུག་བསྔལ་དེ་རྣམས་ཡུན་ཇི་ཙམ་དུ་མྱོང་བ་ནི་བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ནི། །ཇི་སྲིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་སྲོག་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་(ཉེ་འཁོར་བའི་དམྱལ་བ་)ནི། ཚ་དམྱལ་གྱི་ཉེ་འཁོར་ཕྱོགས་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
དམྱལ་བའི་གནས། དེ་ལ་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ། སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ཐང་། རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ། ཤལ་མ་ལིའི་སྡོང་བོ། ཆུ་ཀླུང་རབ་མེད་བཅས་ཡོད་པ་ལས། ༡མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་འཚོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན་རྐང་པ་བཞག་
པའི་ཚེ་པུས་མོ་མན་ཆད་མེ་འོབས་སུ་ནུབ་ནས་ཤ་ཁྲག་ཀུན་འཇིག་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའོ། །༢རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ་ནི། མེ་མ་མུར་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་རོ་རུལ་བའི་འདམ་

103

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྫབ་ཀྱི་གནས་སུ་བྱིང་སྟེ། དེར་འབུ་མཆུ་རྣོན་བྱ་བས་ཤ་རུས་འབིགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའོ། །༣སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ཐང་ནི། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་སྤུ་གྲིའི་སོ་གཏམས་པའི་ཐང་ལ་ཤ་རྒྱུས་བཅད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་མྱོང་བའོ། །༤རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ། སྤུ་གྲིས་གཏམས་པའི་ཐང་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ནགས་ཚལ་རལ་གྲི་ལོ་མ་ཅན་གང་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །༥ཤལ་མ་ལིའི་སྡོང་བོ་ནི། རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ལྕགས་ཀྱི་ཚེར་མས་ཁེངས་པའི་ཤལ་མ་ལིའི་སྡོང་པོའ་རྩེར་འཛེག་ ིཏུ་བཅུག་པས་ཚེར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་པས་ལུས་གཤགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡ་ང་བ་མྱོང་བའོ། །༦ཆུ་ཀླུང་རབ་མེད་ནི། ཤལ་མ་ལི་དང་འདབས་ཆགས་པ་ན་ཆུ་ཀླུང་རབ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཆུ་ཁོལ་མས་གང་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའོ། །དེ་དག་ཚེ་ཚད་ངེས་པ་མེད་པར་ཇི་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མྱོང་བའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཟད་པ་དེ་སྲིད་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་དགོས་སོ། །
གསུམ་པ་(གྲང་བའི་དམྱལ་བ་)ནི། ཆུ་བུར་ཅན་དང༌། ཆུ་བུར་རྡོལ། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ། ཀྱི་ཧུད་
ཟེར་བ། སོ་ཐམ་ཐམ་པ། ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ། པད་མ་ལྟར་གས་པ། པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་སྟེ་
བརྒྱད་ལས།

༡ཆུ་བུར་ཅན་ནི། ཕྱོགས་ཀུན་ནས་ཁ་བ་བུ་ཡུག་ཆེན་པོས་བཏབ་པའི་གྲང་བའི་རེག་པ་
ལུས་ལ་ཕོག་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆུ་བུར་འབྱུང་ཞིང་འཁུམས་པའོ། །༢ཆུ་བུར་རྡོལ་བ་ནི། ཆུ་བུར་བརྡོལ་ཏེ་རྣག་ཁྲག་འཛག་པའོ། །༣ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཆེར་སོང་བས་ཨ་ཆུ་ཟེར་བའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའོ། །༤ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དེ་བས་ཆེར་སོང་བས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའོ། །༥སོ་ཐམ་ཐམ་པ་ནི། གྲང་རེག་སྔར་ལས་ཇེ་ཆེར་ལུས་ལ་ཕོག་པས་སྐད་འདོན་པའི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་གྲང་བའི་རེག་པ་མ་

104

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བཟོད་པར་སོ་ཐམ་ཐམ་དུ་བརྡབ་པའོ། །༦ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་ནི། གྲང་ལྷགས་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་ལུས་འཁེངས་ནས་པགས་པ་ཁ་དོག་སྔོ་ཞིང་ཁ་ཚལ་པ་ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་གས་པའོ། །༧པདྨ་ལྟར་གས་པ་ནི། ལུས་ལ་གྲང་ལྷགས་ཆེན་པོས་བཏབ་པས་སྔར་གྱི་ཁ་དོག་སྔོ་བའི་ཤན་ལྤགས་བུད་དེ་ནང་ཤ་དམར་རྗེན་ཚལ་པ་བཅུ་འམ་དེ་ལས་མང་བ་གས་པའོ། །༨པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་ནི། ལུས་ལ་གྲང་ལྷགས་སྔར་ལས་ཇེ་ཆེར་བཏབ་པས་ཚལ་པ་བརྒྱའམ་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བར་གས་པའོ། །
བཞི་པ་(ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་)ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། “སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་བཅུ་དྲུག་
པོ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མངོན་པར་གྲུབ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་རྣམས་ནི་མང་པོའམ་གཉིས་སམ་གཅིག་གི་སོ་སོའ་ལས་དག་གིས་མངོན་པར་ ིགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །གནས་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆུ་བོ་དང་རི་དང་མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་དག་དང་འོག་ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་(ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་)ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “ཡི་དྭགས་ན་ཡང་
འདོད་པས་ཕོངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །བཀྲེས་སྐོམ་གྲང་དྲོ་ངལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །”ཞེས་གསུངས། སེར་སྣ་ཤས་ཆེར་བསྟེན་པའི་འབྲས་བུར་ཟས་སྐོམ་ཡིད་ལ་བཏགས་པའི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། ཡི་དྭགས་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ཟས་སྐོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཞེས་རིགས་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས།
༡ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ཆུ་མིག་དང་མཚོ་དང་མཚེའུ་ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་
མཐོང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར་དུ་སོང་བ་ན་དེར་བསྲུང་བ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་བྱེད་པ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པས་གདུང་བས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དལ་བ་མེད་

105

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པ་བཟའ་བཏུང་འཚོལ་དུ་བརྒྱུགས་ཀྱང་ཟས་སྐོམ་མི་རྙེད་པ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང༌། །འཚལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །༢ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་དང་མགྲིན་པ་རྟ་རྔ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་ལྟོ་བ་རི་བོའ་གཏོས་དང་མཉམ་པས་བཟའི་བཏུང་མིད་པ་ནས་ཐར་དཀའ་ཞིང་ཅུང་ཟད་སོང་ཡང་ཁོང་ནས་མེ་འབར་ཏེ་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་བསྲེགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །ལྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཙམ་བཀྲེས་པས་ཉེན། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །༣ཟས་སྐོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི། ཟོས་པ་དང་འཐུངས་པ་རྣམས་མེ་འབར་ནས་ལུས་ཚིག་པ་དང་། རང་ཤ་དང་བཤང་གཅི་ཟ་ཞིང་འཐུང་བས་ཉམ་ཐག་པའོ། །གཞན་ཡང་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ཟླ་བའི་རེག་བྱ་མེ་ལྟར་ཚ་བ་དང་དགུན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་རེག་བྱ་ཆུ་ལྟར་གྲང་བས་ཉེན་པ་དང་། འཇིགས་སྐྲག་དང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་(དུད་འགྲོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་) ི ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “དུད་འགྲོའ་སྐྱེ་གནས་ན་ ིཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་རྡེག་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ། །ཞི་གྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསད་པ་དང་བཅིངས་བ་དང་རྡེག་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བའི་དུད་འགྲོ་ལ། བྱིངས་ན་གནས་དང་། ཁ་འཐོར་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
༡བྱིངས་ན་གནས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་མཚེའུ་ཆུ་མིག་ཚུན་ལ་ཆེ་བ་ཆུ་སྲིན་ནས་
ཆུང་བ་འབུ་སྲིན་ཕྲ་མོའ་བར་ཚད་གཟུང་མེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་གནས་དང་གྲོགས་མ་ངེས་ ིཔར་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཀྱིས་སྟེང་འོག་དང་ཤར་ནུབ་གང་སར་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱོད་པ། ཉི་འོད་མེད་པའི་གླིང་ན་རང་གི་ལག་པ་བརྐྱང་བསྐུམ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་བ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མྱོང་བ་དང་། ༢ཁ་འཐོར་དུ་གནས་པ་ནི། བདག་ཏུ་

106

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

མ་བཟུང་པའི་རི་དྭགས་སོགས་རྒྱ་རྙི་ལ་ཚུད་པ་དང་། རྔོན་པའི་མདའ་མཚོན་ལ་འདྲེན་པ། ཤ་ཁྱི་དང་གཏུམ་དྲག་ཆེ་བའི་སྟག་སེང་དོམ་དྲེད་སོགས་གཅན་གཟན་མ་རུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡ་ང་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་གསོན་པོར་ཟ་བ། ཐ་ན་རྩ་ཁམ་རེ་དང་ཆུ་རྔུབ་རེ་བདེ་བདེ་ལྷོད་ལྷོད་མེད་པར་བྱ་ར་བྱེད་དགོས་པ། རྡག་རྡིག་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྙིང་གས་པ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་སྐྲག་གིས་དུས་འདའ་བ་དང་། བདག་ཏུ་བཟུང་བ་རྣམས་ཤ་དང་པགས་པ་དང་། བལ་དང་རུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྕག་དང་ལྕགས་ཀྱུ་སོགས་བཏབ་སྟེ་བསད་པ་དང་། བཅིངས་པ། བཀོལ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། རྡེགས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “ཁ་ཅིག་མུ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་དང༌། །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དབང་མེད་གཞན་དག་རྡོག་པ་ལག་པ་དང༌། །ལྕག་དང་ལྕགས་ཀྱུ་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །” ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་(དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་)ལ་ལྔ། རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བ། ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། སྐྱབས་སུ་སོང་པའི་ཕན་ཡོན། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ནི། ཚེ་འདི་ངེས་པར་འཆི་བར་ངེས་ཤིང་། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་མེད་དུ་མི་འགྲོ་བ་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། བདེ་འགྲོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་ཉམ་ཆུང་ཞིང་། ངན་འགྲོའ་རྒྱུ་ིསྟོབས་ཆེ་ལ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བས། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་ངེས་ཤིང་། ངན་འགྲོ་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་སོགས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་མྱོང་དགོས་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་དང་། འཇིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པའམ་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱབས་འགྲོའ་རྒྱུ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་སྐྲག་གི་བློ་བཅོས་མིན་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་ ི

107

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གནས་མི་འཚོལ་ལ། ཡིད་ཆེས་བློ་ཁ་ཁེལ་བ་ཞིག་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བས་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཏེ་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་ངེས་པར་སྐྱོབ་ནུས་སོ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཁ་ཙམ་ཚིག་ཙམ་དུ་མ་སོང་བ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་ཅིང༌། ངན་འགྲོའ་འཇིགས་པ་སོགས་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ ིལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་བློ་བཀལ་ཏེ་རེ་བལྟོས་འཆའ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྔུག་བསྔལ་ཙམ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་སྐྱབས་འགྲོ། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་འཇིགས་པ་ཙམ་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་སྐྱབས་འགྲོ་ཞེས། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱིས་ ིསྒོ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་(ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་)ལ་གཉིས། སྐྱབས་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་
སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ༡སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། “འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་བ་བླ་ན་མེད། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་དང་། ༢ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། “བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པས། །དག་གསལ་གཉེན་པོའ་ིཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱེ་གཞི་འགོག་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལ་བྱས་པའི་བསམ་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་བདེན་

108

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

པ་དང་། ༣དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི། “ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །བླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །” ཅེས་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། “སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མོ། །
གཉིས་པ་(སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།
“སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་བདག་ཉིད་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་ན་འགྱེལ་བ་འགྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར། གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྐྱབས་སུ་སོང་ཡང་མི་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཉེས་ཀྱི། སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་སྔར་ཕན་བཏགས་པ་ལ་བལྟ་བས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག །ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་སྐྱབས་སུ་འོས་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ༌ན་ལ་ཡོད་ཀྱི། དབང་ཕྱུག་སོགས་ལ་མེད་པས། དེ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དང༌། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འོས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་

109

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྣམས་སྒོ་དུ་མ་ནས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། “སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་དྲན་པར་བྱས་ན་དད་པ་ཡང་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྐྱེ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་པར་བྱས་ན་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀ་ངེས་པར་ཚང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐ་མལ་གྱི་ནད་པ་ཚབས་ཆེན་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་སུ་སྨན་པ་མཁས་པ་དང་། སྨན་ནུས་ལྡན། ནད་གཡོག་ནད་པ་ལ་དགོས་མཁོ་སྦྱིན་ཐུབ་མཁན་གསུམ་གང་རུང་རེ་ཡོད་པས་མི་ཆོག་པར་གསུམ་ཀ་ཚང་དགོས་པ་ལྟར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་ཐབས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ན་ཚ་གང་ཡིན་སྟོན་པའི་སྨན་པ་ལྟ་བུ། ཐབས་དངོས་གཞི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་ནད་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་སྨན་ལྟ་བུ། སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་དགེ་འདུན་ནི་ནད་གཡོག་གིས་ནད་པར་སྨན་སོགས་དགོས་མཁོ་སྦྱིན་ནས་ནད་ལས་གྲོལ་བ་བྱེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ཀ་ཚང་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་(ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་)ལ་བཞི་ལས། ༡སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་མཚོན་པ་བྱེད་པའི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སོགས་པ་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སོགས་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་ཡང་དག་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། མ་ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་མགོན་དུ་གྱུར་པ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྔོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །༢དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནང་

110

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཕན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་ལས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། མོས་པའི་ཁྱད་པར། སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཁྱད་པར། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་བཅས། ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །༣ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པོ་དང༌། ཆོས་ལ་སྐྱབས་དངོས་དང༌། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །༤གཞན་དུ་མི་སྨྲ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་ཡོད་པར་མི་སྨྲ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །བཞི་པ་(སྐྱབས་སུ་སོང་པའི་ཕན་ཡོན་)ནི། ༡ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ། ༢སྡོམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ། ༣སྔོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཟད་པར་འགྱུར་བ། ༤བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་གསོག་པ། ༥མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ། ༦ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ། ༧ཅི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ། ༨མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའོ། །ལྔ་པ་(སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་)ལ་གཉིས། སོ་སོའ་བསླབ་བྱ་དང་། ཐུན་ ིམོང་གི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་བསླབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་འདྲེ་དང་ཡི་དྭགས་ཀླུ་གཉན་ལ་སོགས་པར་སྐྱབས་སུ་མི་བཅོལ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་མི་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་སོགས་ལ་བློ་གཏད་བཅོལ་མི་རུང་བའོ། །
གཉིས་པ་(སྒྲུབ་པའི་བསླབ་བྱ་)ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
གཟུགས་རྒྱུ་ཆའི་རིན་ཐང་དང་། བཟོ་དབྱིབས་བཟང་ངན་ལ་བལྟས་ནས་མ་གུས་པ་མི་བྱེད་པ། ཚོང་ཟོག་དང་ནོར་གྱི་འདུ་ཤེས་མི་བྱེད་པར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཟུང་དགོས། ཆོས་

111

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་དང་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ནུས་པའི་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་བརྙས་དམོད་མི་བྱེད་པར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཇོག་དགོས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་དགེ་འདུན་གྱི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་བི་མ་ལས། “སྐུ་གཟུགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང༌། །ལྷན་པ་སེར་པོ་བཏབ་པ་ལ། །དད་མོས་སྒོ་ནས་སྟོན་པར་བརྟག །ཞལ་ནས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ལ། །སྐུར་པ་མི་གདབ་སྤྱི་བོར་བླང༌། །གང་ཟག་དག་དང་མ་དག་ལ། །དམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་)ལ་དྲུག ༡དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌ཡོན་ཏན་
རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བསླབ་པ། །༢དཀོན་མཆོག་གི་དྲིན་དྲན་པས་བྱས་པ་གཟོ་བའི་བསམ་པས་རྒྱུན་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ། །༣སྙིང་རྗེ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་འགོད་པ། ༤བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་པ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་སྤོང་བ། ༥སྐྱབས་འགྲོའ་ཕན་ཡོན་དྲན་ནས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སྐྱབས་ ིསུ་འགྲོ་བ། ༦དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྲོག་གམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཕྱིར་ཡང་མི་བཏང་བ་བསྲུང་བ་བྱའོ། །
གཉིས་པ་(སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་)ནི། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་བསམ་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་བསླབ་གསུམ་ཉམས་ལེན་ལ་སྐུལ་བ་སྟེ།
རྩ་བ།

སྲིད་རྩེ་ནས། མནར་མེད་བར།
འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། །

112

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

མཁྱེན་པར་མཛོད། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་།
རྣམ་དག་བསླབ་གསུམ་ཉམས་ལེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མཐོ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ནས་དམའ་མནར་མེད་དམྱལ་བའི་བར་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་ལ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་གིས་ཡིད་གདུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་འཐབ་པ་ན་ལུས་གཅད་པ་དང་དྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་མྱོང་བ་དང༌། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གནས་འོག་མར་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ། སྤ་ཀོང་བའི་སྡུག་བསྔལ། བཅད་དྲལ་གསོད་སྤྱུགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་བསམས་པ་ན་སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅེས་དང་། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསམས་པ་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་སྤོང་དགོས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངེས་པས། རྣམ་དག་བསླབ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐར་པར་བགྲོད་
པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འབྱུང་རིམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར་ལས། “སྡུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །”ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ལ་གཉིས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱི་དང་། སོ་སོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་ ིདྲུག་བསམ་པ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྡུག་

113

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བསྔལ་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས། “དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བས་ན་སྐྱེ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས། ༡སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་བའི་ཡི་དྭགས་རྣམས་དང་། མངལ་སྐྱེས་དང་སྒོང་སྐྱེས་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའོ། །༢སྐྱེ་བ་གནས་ངེས་ལེན་དང་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དགེ་བ་བཀོལ་བཟོད་པའི་ལས་སུ་རུང་བ་ཡང་མེད། ཅི་འདོད་འདོད་དུ་དབང་བསྒྱུར་དུ་ཡང་མི་རུང་བའོ། །༣སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །༤སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། འཁོར་བར་སྐྱེས་པ་ན་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ལ་དུག་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེས་ཀྱང་ལུས་སེམས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནས་བདེ་བ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ལུས་དང་སེམས་གདུང་བའོ། །༥སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང༌། དེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་ཞིང༌། སྐྱེས་པ་དེས་ཀྱང་ན་རྒ་སོགས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བ་འདྲེན་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སེམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་མངལ་ན་གནས་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་ཇི་འདྲ་བ་མྱོང་བ་ནི། མངལ་ན་གནས་པའི་ཚེ་ཟླ་གྲངས་མང་པོར་མི་གཙང་བའི་འདམ་རྫབ་ཏུ། མའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་ཞིང་མངལ་སྒོ་དོག་པོ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཚེ་པགས་པ་བཤུས་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་མྱོང་ལ། དེ་ཡང་སློབ་སྤྲིངས་ལས། “ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དྲི་

114

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ང་མི་གཙང་བཅེར་བས་འགགས། །རབ་ཏུ་དོག་པ་མུན་ནག་འཐིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དམྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་བསྐུམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བརྣག་དགོས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས། “རྒ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་
བའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས། ༡གཟུགས་བཟང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། ༢མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ། ༣དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ། ༤ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་། ༥ཚེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང༌། “རྒ་བས་རྒ་བྱས་ན་ཚོད་ཡོལ་གྱུར་ན། །སྡོང་པོ་གནམ་ལྕགས་ཀྱིས་ནི་བཅོམ་པ་བཞིན། །རྒ་བས་འཁོགས་ན་འཇིགས་བཅས་ཁང་ཧྲུལ་འདྲ། །རྒ་ལས་འབྱུང་བ་ཐུབ་པ་མྱུར་དུ་སྨྲོས། །བུད་མེད་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་རྒ་བས་སྐེམས། །འཁྲི་ཤིང་སཱ་ལའི་ནགས་ལ་རླུང་དམར་བཞིན། །རྒ་བས་བརྩོན་འགྲུས་རྩལ་དང་ཤགས་འཕྲོག་སྟེ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འདམ་དུ་བྱིང་བ་བཞིན། །རྒ་བས་གཟུགས་སྡུག་གཟུགས་ནི་མི་སྡུག་བྱེད། །རྒ་བས་གཟི་བརྗིད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་འཕྲོག། །རྒ་བས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་བརྙས་པར་བྱེད། །རྒ་བས་འཆི་བྱེད་རྒ་བས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། །”ཅེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས། “ན་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་
བའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས། ༡ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་དང་། ༢སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་འཕེལ་ཞིང༌དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པ། ༣ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་སྤྱད་དབང་མེད་པ། ༤ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱད་དགོས་པ། ༥སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ཁམས་རྣམས་ཆ་མི་མཉམ་པར་འདུ་བ་འཁྲུགས་པའི་ནད་དང་། ལྷ་ཀླུ་གཟའ་བཙན་ལྟ་བུ་མི་མིན་གྱིས་གནོད་པ་

115

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བཏང་བའི་ནད། གློ་བུར་དུ་བརྡབས་ཆག་དང་མཚོན་ལ་སོགས་པས་གཙེས་པས་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའི་གདུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། “དཔེར་ན་དགུན་སྨད་རླུང་དང་ཁ་བ་ཆེ། །རྩྭ་ཤིང་གེལ་བ་ནགས་སྨན་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག །དེ་ལྟར་ནད་འདིས་འགྲོ་བའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། །དབང་པོ་ཟུངས་དང་སྟོབས་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །”ཅེས་གསུངས་སོ།
བཞི་པ་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས། “འཆི་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་
བའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས། ༡ལུས་དང་། ༢ལོངས་སྤྱོད། ༣འཁོར། ༤གཉེན་སྡུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་བ། ༥འཆི་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དྲག་པོ་མྱོང་བ་སྟེ། མདོར་ན། སྨན་པས་བོར་ཞིང་མོ་ལུང་རྩིས་གསུམ་གྱིས་བསླུས། མཛའ་བཤེས་གཉེན་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་སྨྲེ་སྔགས་འདོན། ཤི་དགེ་རྗེས་འཇུག་གི་གྲབ་གཤོམ་བྱེད། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འབྲལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཚུལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དྲག་པོས་མནར་ནས་སྲོག་འདོར་བའི་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པའོ། །
ལྔ་པ་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས། “མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་
པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས། ༡དགྲ་ལྟ་བུ་དང་ཕྲད་པ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང༌། ༢དེས་ཆད་པས་གཅོད་པའི་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ། ༣གཏམ་ངན་པས་འཇིགས་པ། ༤ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་དང༌། ༥ཆོས་ལས་འགལ་བས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་འཇིགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །
དྲུག་པ་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས། “སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་
ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས། ༡ཆེས་ཕངས་པའི་གཉེན་ཉེ་དང་ཁྱིམ་ཐབ་སོགས་བྲལ་བ་ན་སེམས་ལ་མྱ་ངན་སྐྱེ་བ་དང༌། ༢ངག་ཏུ་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང༌། ༣ལུས་

116

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ལ་གནོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ༤ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་གདུང་བ་དང༌། ༥དེའི་ལོངས་སྤྱོད་མ༌ཚང་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །
བདུན་པ་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས། “གང་
འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མི་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས། ༡སོ་ནམ་པས་ས་ཞིང་འདེབས་ལས་བྱས་ཀྱང་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་མ་བབས་པར་བཙའ་ཐན་སད་སེར་གྱིས་བཅོམ་ནས་སྟོན་ཐོག་མ་ལོན་པ་དང་། འབྲོག་པས་དྲག་ཆར་རླུང་འཚུབས་ལ་མི་འཛེམས་པར་རྟ་ནོར་ལུག་གསུམ་འཚོ་སྐྱོང་བྱས་ཀྱང་གཅན་གཟན་དང་ཕྱུགས་ནད་ཀྱིས་གོད་ཀ་སོགས་འབྱུང་བ། ཚོང་པས་ལྷོ་ཟོང་བྱང་ལ་དྲངས་བྱང་ཟོང་ལྷོ་ལ་དྲངས་ཀྱང་ཚོང་གི་ཁེ་སྤོགས་མ་ཐོན་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ལ་མྱ་ངན་སྐྱེ་བ་དང༌། ༢ངག་ཏུ་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང༌། ༣ལུས་ལ་གནོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌། ༤ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་གདུང་བ་དང༌། ༥དེའི་ལོངས་སྤྱོད་མ༌ཚང་བའི་སྡུལ་བསྔལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །
བརྒྱད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས། “མདོར་ན་
ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་འདྲེན་པ་དང༌། ད་ལྟ་ན་རྒ་འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ༡མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། ༢མངོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། ༣སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། ༤འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། ༥འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག༌བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ།
གཉིས་པ་(སྡུག་བསྔལ་དྲུག་བསམ་པ་)ལ་དྲུག །༡ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ། ༢ངོམས་མི་ཤེས་

117

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པའི་ཉེས་པ། ༣ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་བའི་ཉེས་པ། ༤ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ། ༥ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ། ༦གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །
གསུམ་པ་(སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བསམ་པ་)ལ་གསུམ་ལས། ༡སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི།
ནམ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནས་ལུས་སེམས་གདུང་བ་བྱེད་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ། དཔེར་ན། མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ལྟ་བུ། ༢འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་བདེ་བ་སྣང་ཡང་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ན་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་འགྱུར་བ། དཔེར་ན། ཚ་བའི་ཚེ་གྲང་ན་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་ནམ་ཞིག་ན་ཡང་གྲང་ཆེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །༣འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའོ། །དཔེར་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྟ་བུ། འདི་གྲུབ་ཙམ་ནས་སྡུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་དྲུག་དང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མནར་ཚུལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །
གཉིས་པ་(སོ་སོའ་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་) ི ལ་དྲུག་ལས། ངན་སོང་གསུམ་དང་མིའི་སྡུག་
བསྔལ་ཏེ་བཞི་ནི་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་གིས་ཡིད་གདུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་འཐབ་པ་ན་ལུས་གཅད་པ་དང་དྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་མྱོང་བ་དང༌། དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྔ་ལས། ༡འཆི་འཕོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྡུག་འགྱུར་བ་དང༌། །སྟན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྙིངས་དང༌། །གོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། །སྔོན་ཆད་མེད་པའི་རྔུལ་

118

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

འབྱུང་ཞེས་བགྱི་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྦྲོན་བྱེད་འཆི་ལྟས་ལྔ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །༢གནས་འོག་མར་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། “ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། །གལ་ཏེ་དགེ་བའི་ལྷག་མ་འགའ་མེད་ན། །དེ་ནས་དབང་མེད་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང༌། །དམྱལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །༣སྤ་གོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྷའི་བུ་བསོད་ནམས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དམན་པའི་ལྷ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ན་ཡིད་ཕམ་ཞིང་སྤ་ཀོང་པའམ་དཔའ་ཞུམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཆེན་པོ་མྱོང་བའོ། །༤བཅད་ཅིང་དྲལ་ལ་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ལྷ་རྣམས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པ་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་འཆད་པ་དང་ལུས་དྲལ་བ་དང་གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་སྟེ། མགོ་བཅད་ན་ནི་འཆི་ལ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་བཅད་ཅིང་དྲལ་བ་རྣམས་ཕྱིར་སྐྱེ་ཞིང་འཚོའོ། །༥སྤྱུགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ལྷ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འཁྲུགས་ན་ལྷའི་བུ་ཆེས་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་རང་གི་གནས་ནས་སྐྲོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ནས་ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་དེ། འདིར་འཁོར་བ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དང་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཁོར་བ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་དགོས་སོ། །
གཉིས་པ་(ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་)ནི། ལམ་རིམ་ཉམས་མགུལ་
ལས། “ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམས་ན། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། །སྲིད་ལས་ངེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་བསྟེན་པ་དང་། །འཁོར་བ་གང་གིས་བཅིངས་པར་ཤེས་པར་བཅས། །”ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། དེས་ལས་གསོག་ཚུལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལོ། །

119

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་གཞིའམ་གནས་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ་དེས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབས་པས་དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་ན་ཆགས་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་པ་མཐོང་ན་སྡང་བ་དང་བར་མ་མཐོང་ན་གཏི་མུག་འདྲེན་པ་དང་དུག་གསུམ་དེ་ལས་རྩ་ཉོན་དྲུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤ་སོགས་རིམ་པར་སྐྱེས་ནས་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་ནས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བཟློག་མེད་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། འཁོར་བ་ལྡོག་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྤོང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཡོད་པས་གཙོ་བོ་ལས་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། དེས་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་འཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་ནུས། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཅན་དགྲ་འདིས་ནི། །གང་དང་ཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །”ཞེས་གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དགྲར་ལངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་གྱུར་ན་ཚེ་ཕྱི་མ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྦྱོར་མི་ནུས་ལ། ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཅན་དགྲ་འདི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་མནར་ཏེ་ཐལ་བར་རློག་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་གཞོམ་པར་བརྩོན་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །
འདི་ལ་བཞི། ཉོན་མོངས་ངོས་བཟུང་བ་དང༌། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང༌། ཉོན་མོངས་
པའི་རྒྱུ་དང༌། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། “ཆོས་གང་འབྱུང་བ་ན་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་

120

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་གང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་བཅུ་ལས། ༡འདོད་ཆགས་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་ ིགཏོགས་པའི་ཕྱིའམ་ནང་གི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའོ། ༢ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི། རང་དང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །༣ང་རྒྱལ་ནི། ཉེ་རྒྱུ་འཇིག་ལྟའི་བདག་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་རང་ཉིད་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་རློམ་པའི་སེམས་ཁེངས་པ་སྟེ། མཐོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇུག་པའོ། །༤མ་རིག་པ་ནི། བདེན་བཞི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བློ་མི་གསལ་བའི་མི་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །༥ཐེ་ཚོམ་ནི། བདེན་བཞི་སོགས་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་པའོ། །༦འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །༧མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི། འཇིག་ལྟས་གང་བཟུང་བའི་བདག་གམ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་པའམ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །༨ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལོག་ལྟ་གསུམ་གང་རུང་དང༌། དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་པོའ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། ། ི༩ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི། གཞན་སྡེའི་ལུགས་ཀྱི་འཆལ་ཚུལ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། ཆ་བྱད་དང་ཚུལ་དང་ལུས་ངག་གི་འཇུག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང༌། གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྡིག་པ་འདག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་དང༌། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །༡༠ལོག་ལྟ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བྱེད་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་

121

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འདེབས་པ་དང༌། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །
གཉིས་པ་(ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་)ནི། མ་རིག་པའམ་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། ཆགས་སྡང་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་ལྟ་ངན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་འཁྱིལ་བ་ལ་མུན་པ་ཅུང་ཟད་བབས་ཏེ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མི་གསལ་བ་ན་དེ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ལྟར། ཕུང་པོའ་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ ིཏུ་འཁྲུལ་བའི་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ན་རང་གཞན་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་བཅད་ནས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང༌། དགྲའམ་ཡིད་དུ་མི་འཐད་པའི་གཞན་ཕྱོགས་མཐོང་བའི་ཚེ་ཞེ་ནས་སྡང་པའི་ཁོང་ཁྲོ་འབྱུང་། རང་བློས་གང་བཟུང་བ་ལྟར་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པས་བདག་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པའི་མཐར་ལྟ་དང༌། ལྟ་བ་ངན་པ་མཆོག་འཛིན་དང༌། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ངན་མཆོག་འཛིན་དང༌། རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་དང༌། དེ་དག་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། “བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང༌། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་(ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་)ལ་དྲུག་ལས། ༡རྟེན་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་
ཉལ་ལོ། །༢དམིགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་རྣམས་སྣང་བའོ། །༣འདུ་འཛི་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་གྲོགས་ངན་ལ་བརྟེན་པ། ༤བཤད་པ་ནི། ལོག་ཆོས་མཉན་པའོ། །༥གོམས་པ་ནི། སྔོན་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའོ། །༦ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྡུག་མི་སྡུག་གི་མཚན་མ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་་

122

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

སོགས་སུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །
བཞི་པ་(ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་)ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པ་ན་རང་དང་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་དང༌། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་མདོར་ན་འཁོར་བ་འདིར་ཉེས་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པ་དང༌། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྲོག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་འཕྲོག་པ་བྱེད་པས། ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། “ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཇོམས་སེམས་ཅན་འཇོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇོམས། །ཉམས་བཅས་རྙེད་པས་དམན་ཞིང་སྲུང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྨད། །རྩོད་པ་མི་སྙན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྐྱེ། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འཐོབ། །”ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང༌། “ཞེ་སྡང་སྲེད་སོགས་དགྲ་རྣམས་ནི། །རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་བདག་བྲན་བཞིན་བྱས། །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་མགུར་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ལ་མི་ཁྲོ་བཟོད་པ་ནི། །གནས་མིན་བཟོད་པ་སྨད་པའི་གནས། །གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང༌། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་ཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་ནུས། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཅན་དགྲ་འདིས་ནི། །གང་དང་ཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང༌། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །བདག་གི་ཉོན་མོངས་དགྲ་བོ་གང༌། །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །དགྲ་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་རིམ་གྲོ་བསྟེན་བྱས་ན། །ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། །ཕྱིར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གནོད་པ་བྱེད། །”ཅེས་གསུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

123

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གཉིས་པ་(དེས་ལས་གསོག་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བསག་པར་བྱ་བའི་ལས་ངོས་བཟུང་བ་དང༌།
དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་བ་ལ་ལས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལས་ཀ་ལས་ཞེས་པ་ལྟར། ལས་ཞེས་པ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བྱ་བའི་སྐབས་ལ་ལས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཤིང་། ལས་སུ་ངོས་འཛིན་རྒྱུའི་སེམས་པ་བྱ་བ་སེམས་འབྱུང་སེམས་པ་འདི་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་དབང་མེད་པ་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐུལ་བར་བྱེད་དེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། “སེམས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཡུལ་རྣམས་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐུལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །མཛོད་ལས། “ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །”ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདོད་པ་ལ། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ལ་སེམས་པའི་ལས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཁྱད་པར་སྲོག་གཅོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་ནི་སེམས་པའི་ལས་དང༌། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་པ་ནི་བསམ་པའི་ལས་སུ་བཞེད། ལས་ལ་དབྱེ་བ་མང་ཡང་འདིར་བསྟན་བསག་བྱའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའམ་མི་དགེ་བའི་ལས་དང༌། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང༌། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་པའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་(དེ་ཇི་ལྟར་གསོག་པའི་ཚུལ་)ནི། སྤྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ལས་བསྐྱེད་
ཅིང་གསོག་པ་ཡོད་ལ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་གསོག་པ་ཡོད་ཀྱང༌། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོའ་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་ནི་འཕགས་པས་གསོག་པ་མེད་དེ། ིསློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། “བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །”ཅེས་གསུངས། །དེས་ན་

124

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

འཁོར་བར་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་གསོག་པ་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་མན་ཆོད་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེས་ན་ཇི་སྲིད་དུ་རང་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བར་མི་འདོད་པས། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གསོག་ལ། ཚེ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཕྱི་མའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་སོགས་འདུ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་གསོག །འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་ལོག་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་སོགས་བསྒོམ་ན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སེམས་པ་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་མཐུན་པ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་དངོས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་(འཆི་འཕོ་བ་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་)ལ་བཞི། འཆི་བའི་རྐྱེན། འཆི་བའི་སེམས།
ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས། དེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚེ་ཟད་པས་འཆི་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་ནས་འཆི་བ། ཡ་ང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་གོ་སླ་ལ་ཕྱི་མ་ནི་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་ ིནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། “རིགས་ཀྱི་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཚེའི་ཚད་མ་ངེས་པ་སྟེ། ཚེ་མ་ཟད་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམ་པ་དགུས་བློ་བུར་དུ་ཚེའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགུ་གང་ཞེ་ན། ཟས་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཟོས་པ་དང་། མང་དུ་ཟ་བ་དང་། ཟས་སྔ་མ་མ་ཞུ་བར་ཡང་ཟ་བ་དང་། བཤང་གཅི་དུས་བཞིན་དུ་མི་འདོར་བ་དང་། ན་བའི་ཚེ་སྨན་པའི་ངག་མི་ཉན་པ་དང་། ནད་གཡོག་

125

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གི་ངག་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱུགས་སྨན་བཏང་ནས་ནན་གྱིས་བརྣགས་ཏེ་མི་སྐྱུག་པ་དང་། ནུབ་མོ་འཕྱན་པ་ལས་གདོན་དྲག་པོས་བཏབ་པ་དང་། མི་ཚངས་པ་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་གྱིས་ན་བར་གྱུར་པ་དག །གལ་ཏེ་སྨན་པ་དང་། སྨན་དང་ཕྲད་ན་འཚོ་ལ། གལ་ཏེ་མ་ཕྲད་ན་མི་འཚོའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ངས་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྨན་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྲད་ཀྱང་རུང་མ་ཕྲད་ཀྱང་རུང་སྟེ་མི་འཚོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་གལ་ཏེ་མི་ཞིག་ཚེ་ཟད་ན་སྨན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྲད་ཀྱང་རུང་མ་ཕྲད་ཀྱང་རུང་སྟེ་མི་འཚོའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་ངས་ནད་པ་དེ་ནི་སྨན་དང་སྨན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྲད་ཀྱང་རུང་མ་ཕྲད་ཀྱང་རུང་སྟེ་མི་འཚོའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །”ཞེས་འཆི་རྐྱེན་དགུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་(འཆི་བའི་སེམས་)ནི། འཆི་རྐྱེན་གང་ཡང་རུང་བས་འཆི་ཡང་འཆི་ཁར་
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་ནའང་གཙོ་བོ་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། དེ་ཡང་འཆི་ཁར་ལུས་འདི་དང་བྲལ་བར་འདུག་སྙམ་དུ་ལུས་འདི་ལ་སྲེད་པ་དང༌། ལེན་པ་ནི་ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་ཚ་བ་འདོད་པ་སོགས་སོ། །གསོས་འདེབས་ཡུལ་ནི། དཀར་ནག་ལས་མང་པོའ་ནང་ནས་ལས་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་ལ་སྲེད་ ིལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་པ་དང༌། སྟོབས་ཆེ་ཆུང་མཉམ་ན་སྔོན་གང་ལན་མང་དུ་གོམས་པ་ཆེ་བ་དང༌། གོམས་པ་མཉམ་ན་དང་པོར་གང་དྲན་པ་དེ་ཉིད་ལ་གསོས་འདེབས་སོ། །གསོས་འདེབས་པའི་དུས་ནི། འཆི་ཁར་རང་གི་དྲན་པའམ་གཞན་གྱིས་དྲན་དུ་བཅུག་པ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གང་རུང་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འབྱུང་བའི་བར་དུ་སེམས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ཆ་ཕྲ་མོ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་དེས་དེའི་ཚེ་སྔོན་གོམས་པར་བྱས་པའི་དགེ་བ་ལ་ཡང་བརྩལ་བར་མི་ནུས་ལ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཚེ་འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས།

126

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བས་འཆི་སེམས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་(ཤི་ནས་བར་དོ་འགྲུབ་ལུགས་)ནི། འཆི་སྲིད་རྫོགས་པ་དང་བར་དོ་འགྲུབ་སྟེ། བར་
དོ་དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་ཚང་བ། འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། སྐྱེ་བ་མ་བླངས་ཀྱི་བར་དུ་མིག་ནི་ལྷའི་མིག་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་། ལས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་ཀྱང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པས་གང་དུ་ཐོགས་པ་མེད་འགྲོ་ནུས་ཏེ། མཛོད་ལས་ཀྱང༌། “སྔོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །དེ་ནི་འཆི་བའི་སྔོན་རོལ་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕན་ཆད་དོ། །རིས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང༌། །ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤགས་དང་ལྡན། །དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྡན། །མི་ལྡོག་དེ་ནི་དྲི་ཟ་འོ། །”ཞེས་སུངས་སོ། །དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་འགྱུར་བའི་སྲིད་པ་བར་མ་གྲུབ་ན་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྲིད་གཞན་དུ་མི་བཟློག་ཏེ། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤི་འཕོས་པའི་རྗེས་སུ་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་བ་དང་མྱུར་དུ་ཐར་བ་དང་། དེ་ནས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི། ཅི་སྟེ་ན་ལྡོག་གོ །དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་གསོག་གོ་ཞེས་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་པ་བར་མ་གྲུབ་ནས་མིའི་སྲིད་པ་བར་མ་འགྱུར་ཏེ་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ནི་ཤི་འཕོས་པའི་དོན་གྱི་དགེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུའང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམ་རིམ་ལས། “མི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་དགེ་སྒྲུབ་རྣམ་དག་བྱས་པས་བར་དོ་བ་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་བ་པོ་ཏོ་བའི་གསུང་སྒྲོས་སུ། རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་གཤིན་པོའ་དོན་དུ་དགེ་རྩ་བྱས་ནས་བསྔོས་ན་ཕན་ ི

127

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ཕ་མེས་ཤི་བའི་དོན་དུ་བུ་ཚས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། གཉིས་པ་ཡོ་བྱད་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་གཅིག་འདས་རྗེས་གཅིག་གིས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་རྭ་སྒྲེང་གི་དགེ་བསྙེན་རྣམས་ལ་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཡོ་བྱད་བསྲེས་དང༌། གཅིག་ཤི་ཙ་ན་གཅིག་གིས་དགེ་བ་བྱས་ནས་བསྔོས་ན་ཕན་གྱིས། དེ་ཙུག་མིན་ན་བྱེད་མཁན་སོ་སོའ་དགེ་བར་འགྱུར་གསུངས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྣང༌། གསུམ་པ་སློབ་མ་ཤི་བའི་དོན་ ིདུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགེ་བ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དེས་ན་གཤིན་པོ་རང་གི་ནོར་རྫས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་ངོས་དག་བསྒྲུབས་ན་ཤིན་ཏུ་ཕན་པ་སྨོས་ཅི་དགོས”། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་(སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་)ནི། མངལ་དུ་སྐྱེས་ན་ཕ༌མ༌དངོས་སུ་མཐོང་བ་མིན་
པར་ཁུ་ཁྲག་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་མཐོང༌བས་དེར་རྒྱུགས་པས་ཕོ་མོའ་མཚན་མ་ལས་ ིསྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་གང་ཡང་མི་སྣང་བས་ཁོང་ཁྲོས་བར་སྲིད་ནས་འཆི་འཕོ་ཞིང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་བའོ། །དྲོ ད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་ན་དྲི་འདོད་པ་དང༌། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ན་གནས་འདོད་ཅིང༌། ཚ་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་དྲོ་བ་དང༌། གྲང་དམྱལ་དུ་སྐྱེ་ན་བསིལ་བ་འདོད་ནས་དེར་སྐྱེ་ཞིང༌། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་མངལ་སྐྱེས་དང་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་(ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ནི། འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ཀུན་སློང་དྲག་པོས་བསམས་པ་བྱས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་ལ་དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་སྤོང་དགོས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “མགོ༌འམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བཟློག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང༌། །ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སླད་འབད་འཚལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེ་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །མྱ་ངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་དྲི་མེད་པའི། །གོ་འཕང་མི་རྒ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཚལ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཉི་ཟླ་བྲལ་ཐོབ་མཛོད། །”

128

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། “དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་རྒྱུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པ་ལས། སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་བའི་རླུབས་ལྟར་མཐོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀུན་ཏུ་གདུངས་པ་དེས། ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བསླབས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང༌། ” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་ལ་དེའི་རྒྱུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་གཅོད་དགོས་པས། དེ་ཡང་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པ་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་ལ། ཤེས་རབ་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱིང་རྒོད་སོགས་ནང་གི་གཡེང་བ་རྣམས་གཅོད་པའི་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དགོས་ཤིང་། རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལའང༌། དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་སོགས་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་རགས་པ་དང་བྲལ་བ་བྱེད་པའི་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྐྱེ་དགོས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་དྲུངས་འབྱིན་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་འཛིན་དགོས་སོ། །
གསུམ་པ་(སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ལ་) ི གཉིས། རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་
པ་དང་། འབྲས་བུ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་བསླབ་པར་བསྐུལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་པར་བསྐུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

129

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

ཐེག་པ་མཆོག །མ་ནོར་ལམ།
རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རྣམ་པ་གཉིས། །
བསྐྱེད་པར་མཛོད། བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་།
རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་ལ་སློབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །
ཞེས་གསུངས། ཐེག་པ་མཆོག་གམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་བས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་གཤེགས་པའི་མ་ནོར་པའི་ལམ་བཟང། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཟུག་རྔུ་དང་རྒུད་པའི་མུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ། རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་སྨོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་མཛོད། ཅེས་དང་། བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི ། དེའི་སྟེང་དུ་འཇུག་སྡོམ་བླངས་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་བསླབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་དྲུག་དང༌། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བཅས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསློབ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལ་མ་བསླབ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་སློབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་
དང་། སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་བཞི་ལ་བླང་དོར་འཇུག་ལྡོག་གི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་བསླབས་ཏེ་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཆ་ཐར་པ་འཐོབ་ནའང་། རང་དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་མེད་པས་གཞན་དོན་

130

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ ིསེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཞྭ་དམར་བའི་ལམ་རིམ་ལས། “སེམས་འདིའི་རྩིས་མ་ཟིན་ན་ལྷ་བསྒོམ་པ་དང༌། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟ་བ་བསྒོམ་ཁུལ་སོགས་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཀྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པས། ཐེག་ ིཆེན་པའི་བཞུགས་གྲལ་དུ་བསྙེགས་པར་འདོད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་འབད་པར་རིགས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་(སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་རིམ་
པ། སྐྱེས་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། །རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དང་རྟེན། །ཚོགས་གཉིས་ཀུན་ལ་གསེར་འགྱུར་རྩི་ལྟ་བུ། །རབ་འབྱམས་དགེ་ཚོགས་སྡུད་པའི་བསོད་མས་གཏེར། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྲས་དཔལ་བོ་རྣམས། །རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་ཐུགས་དམ་མཐིལ་དུ་འཛིན། །རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཚལ་ལོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་གནས་གཞི་འམ་སྲོག་ལྟ་བུ་གལ་ཆེ་བ་བློ་ ིགྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཞིང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །སྙིང་རྗེ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལའང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས་གཉེན་དུ་བསྒོམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དང་། མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་བསླབ་བཏུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་སུ་བདག་གཅེས་

131

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འཛིན་གྱི་སྐྱོན་དང༌། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་ཏེ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་ངོ། །
དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་མ་
དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དང་། མར་ཤེས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བར་བཞི་ནི་རྒྱུ། ལྷག་བསམ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་འབྲས་བུ་སྟེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་༡མར་ཤེས་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ན་སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཕོས་པའི་དབང་གིས་རང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡང་གྲངས་མེད་པ་བླངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་རང་གི་ཕ་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་ཡང་སྔར་མ་བྱས་པར་མ་ཟད་མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་རང་གི་མ་ཐེངས་མང་བོ་བྱེད་མྱོང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚེ་འདིའི་མ་དང་འདྲ་བར་བསམ་པའོ། །༢དྲིན་དྲན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བསྒོམས་པ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་ནས་དྲིན་དྲན་པ་ལ་ཚེ་འདིའི་མ་ལ་བསྒོམས་ན་དྲིན་དྲན་གྱི་བློ་སྐྱེ་སླ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་ཚེ་འདིའི་མས་དྲིས་གྱིས་བསྐྱངས་ཚུལ་བསམ་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། “མ་འདིས་བདག་ཟླ་བ་བཅུའི་བར་དུ་མངལ་དུ་བཟུང་། རང་གི་བདེ་བ་དང་ལྟོགས་སྐོམ་སོགས་ཁྱད་དུ་བསད། ཕན་གནོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་བུའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་སྲོག་འདི་ཉིད་བྱིན་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དྲིན་ཆེ། མངལ་ནས་བཙས་ཟིན་ནས་འཇམ་པའི་གོས་སྟན་ལ་བཞག། །བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱངས། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས། དགའ་བའི་འཛུམ་གྱིས་བསུས། སྙན་པའི་མིང་ནས་བོས། མངར་བའི་ནུ་ཞོ་བསྣུན། ཟས་ལྕེས་བསྙོད། སྣབས་ཁས་ཕྱིས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་ཕྱིས། ཤའི་དྲོད་ལ་བཅར། མེ་ཆུ་གཡང་སའི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས།

132

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བུ་ན་བ་ལས་རང་ན་བ་དང་བུ་ཤི་བ་ལས་རང་ཤི་བ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་འདེམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས་པས་བར་དུ་དྲིན་ཆེ། ནར་སོན་ནས་ཟ་ལུགས་འགྲོ་ལུགས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་བསླབ་པ་དང་གཞན་སློབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། སྡིག་སྡུག་གཏམ་ངན་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ཤ་ཐང་ཐང་དུ་འབད་པས་བཙལ་བའི་ས་ཁང་ནོར་རྫས་སྙིང་ལྟར་གཅེས་པ་མཐའ་དག་བྱིན་པས་ཐ་མར་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་རྣམས་བསམས་པས་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུག་པ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་སེམས་རྩེད་ཡམ་ཡམ་བློང་བློང་བ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྒོམ། ”ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཚེ་འདིའི་མས་གཉོར་སྐྱོང་བྱས་པ་བཞིན་ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་མའི་བར་མར་མ་གྱུར་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གང་ཐད་ནས་བཀའ་དྲིན་གཞལ་བར་དཀའ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་མོ། །༣དྲིན་གཟོ་ནི། དྲིན་དྲན་པའི་རྗེས་སུ་ངེས་པར་དྲིན་གཟོ་དགོས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་ལུགས་ལ་ཡིན་ན་དམ་པ་ཆོས་ལུགས་དང་ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྨྲ་མི་དགོས་པས། དྲིན་ཅན་གྱི་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་སྐྱབས་མེད་པ་མགོན་མེད་པ་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ལྟ་བའི་མིག་འབྲས་ཉོན་མོངས་པའི་ལི་ཏོག་གིས་སྒྲིབ་པའི་དམུས་ལོང་འདི་རྣམས། འཁོར་བའི་གཅོང་རོང་ངན་འགྲོའ་གཡང་ཁ་འགྲིམ་ ིཔ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེར་བོར་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཐབས་བྱས་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་ཆུང་བ་མེད་དེ། སློབ་སྤྲིངས་ལས། “ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་པ། །ཀློང་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་མེད། །”ཅེས་གསུངས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དྲིན་ཅན་མ་སེམས་ཅན་འདི་གཏན་དུ་ཕན་ཐོགས་ངེས་པའི་དྲིན་གཟོ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་གང་རུང་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཕན་ལན་བྱ་དགོས་སོ། །༤ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་བུ་གཅིག་པུ་ལྟར་གཅེས་ཤིང་འཕངས་པའི་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའོ། །༥སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

133

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ནི། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་མནར་བ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་མ་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། ཅི་ནས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ལ་བསམ་པའོ། །༦ལྷག་བསམ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བ་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་ནས་འཁུར་དུ་འཁྱེར་བའོ། །༧སེམས་བསྐྱེད་ནི། སྐྱེས་པའི་ཚད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་(རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་བ་)ལ་གསུམ། བདག་གཞན་བརྗེས་པ་དང་མ་བརྗེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ། སེམས་དེ་གོམས་ན་བསྐྱེད་ནུས་སུ་བསྟན་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །མྱུར་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །”ཞེས་དང༌། “འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང༌། །འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང༌། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་དགོས་ཏེ། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང༌། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང༌། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གཅེས་འཛིན་ནི་རྒུད་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ་དང༌། གཞན་གཅེས་འཛིན་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བསམ་མོ། །གཉིས་པ་(སེམས་དེ་གོམས་ན་བསྐྱེད་ནུས་སུ་བསྟན་པ་)ནི། སྔར་རང་གི་དགྲ་བྱེད་པ་མིང་ཐོས་
ན་ཡང་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཕྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་མཛའ་བ་ན། དེ་མེད་ན་མི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར། བློ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ན་བདག་ལ་གཞན་བཞིན་དང༌། གཞན་ལ་

134

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བདག་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ཡང་གོམས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། “དཀའ་ལས་ཕྱིར་ཟློག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །གང་གི་མིང་ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང༌། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུ། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད། །”ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་བདག་གི་ལུས་མིན་པས་དེ་ལ་རང་གི་བློ་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དུ་རུང་སྙམ་ན། ལུས་འདི་ཡང་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང༌། གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་སྔོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལྟར། གཞན་ལུས་ལ་ཡང་རང་གི་བཞིན་གཅེས་འཛིན་གོམས་ན་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་བས་ཇི་ལྟར་གཞན་དག་གི ། ཁུ་བ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་གོམས་པར་གྱིས། །”ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པས་ནི་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དེ་བསྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤགས་སྐྱེ་ལ། གོམས་པར་བྱས་ན་བསྐྱེད་ནུས་སུ་མཐོང་ནས་བསྒོམ་མོ། །གསུམ་པ་(བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་)ལ་གཉིས། གེགས་བསལ་བ་དང༌། བསྒོམ་
ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གཞན་བརྗེ་ཞེས་པ་དང༌། བདག་གཞན་དུ་བྱ་ཞིང་གཞན་བདག་ཏུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གཞན་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་དང་དེའི་མིག་སོགས་ལ་ངའི་འོ་སྙམ་པའི་བློ་སྦྱོང་བ་མིན་གྱི། རང་གཅེས་འཛིན་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ་གཞན་ལ་རང་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་ཞིང་རང་ལ་གཞན་ལྟར་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་སྐྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྗེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་བལྟས་ནས། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་འགོག་ཅིང་གཞན་གཅེས་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ལ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡལ་བར་འདོར་བ་བཀག་ནས་དེ་སེལ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པའོ། །བློ་དེ་སྦྱོང་བ་ན་གེགས་གཉིས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་གི་

135

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྟེན་བདག་གཞན་གཉིས་སྔོ་སེར་ལྟར་སོ་སོ་བར་རིས་སུ་བཅད་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཞིང་དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྡུག་ལ་ཡང་འདི་ནི་ངའི་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་པའམ་བསལ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་པས་སྙམ་ནས་ཡལ་བར་འདོར་བས། དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་དེ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བདག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་བློ་སྐྱེ་ལ་གཞན་ལ་ཡང་བདག་གི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕ་རི་ཚུ་རི་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཕ་རི་ལ་འདི་ངོས་ནས་ཕ་རིའི་བློ་སྐྱེ་ཡང་ཕ་རིར་ཕྱིན་ན་ཚུ་རིའི་བློ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སུ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་སྔོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་ཡི། ཁ་དོག་གཞན་གྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསླབ་བཏུས་ལས། “བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་བྱས་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར། །བདག་དང་གཞན་ཉིད་ལྟོས་པ་སྟེ། །ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་ཇི་བཞིན་བརྫུན། །ངོགས་ཏེ་རང་གིས་ཕ་རོལ་མིན། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུ་རོལ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་རང་གིས་མ་གྲུབ་ན། །གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་དུ་འགྱུར། །”ཞེས་བལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བདག་ལ་མི་གནོད་པས་དེ་སེལ་བའི་དོན་དུ་མི་འབད་དོ་སྙམ་པའི་གེགས་བསལ་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན་རྒས་པའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་བར་དོགས་ནས་གཞོན་དུས་སུ་ནོར་གསོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྐང་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ལག་པས་མི་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོ་སོགས་ལའང་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒན་གཞོན་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་རྐང་ལག་ཚོགས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་རང་གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲའོ་སྙམ་ན། རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་མང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་རྐྱ་བའི་ངོ་བོ་མེད་ལ། རང་གི་བདག་དང་གཞན་གྱི་བདག་ཀྱང་ཚོགས་རྒྱུན་དེ་ལ་འཇོག་དགོས་པས། བདག་གཞན་ལྟོས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་

136

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅེས་འཛིན་གོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཡང་གཅེས་འཛིན་གོམས་ན། དེའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་(བསྒོམ་ཚུལ་དངོས་)ནི། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རང་གཅེས་པར་བཟུང་
བ་འདིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུ་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལ། རང་ཕུན་ཚོགས་ཤིག་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་རང་དོན་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པས། བསྐལ་པ་བགྲང་ལས་འདས་པ་མང་པོ་སོང་ཡང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་མ་འགྲུབ། མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བར་གྱུར། རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤོས་ནས་ཞུགས་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྔ་བར་སངས་རྒྱས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟ་བ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པས་དཀའ་ལ་དོན་མེད་པས་དུས་འདས་སོ། །ད་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དགྲའི་མཆོག་བདག་གཅེས་འཛིན་འདི་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་འབད་པ་དུ་མས་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་རྒྱུན་མཐུད་དུ་མི་གཞུག་གོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ལན་དུ་མར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་བསམ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྤྲོ་ཤགས་བསྐྱེད་དེ། གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བློ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང༌། སྐྱེས་པ་རྒྱུན་མཐུད་དུ་མི་གཞུག་ཅིང༌། གཞན་ལ་ཕངས་པ་དང་སྡུག་པ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་སྐྱེའི་སྒོ་ནས། སྔར་རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་གཞན་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་རྩ་བ་ཚུགས་མི་ཚུགས་དང་ ིཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ཏུ་ཚུད་མི་ཚུད་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ཐུག་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལ་བློ་བསྐྱེད་ཅི་བྱུང་བལྟས་ལ་སྐྱེས་ན་ནི་ལེགས། མ་སྐྱེས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སྡོད་པར་དེ་སྟོན་པའི་དགེ་བཤེས་བསྟེན་ནས། དེ་ལྟར་བློ་སྦྱོང་བའི་གྲོགས་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས། དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་

137

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རབ་དགོངས་འགྲེལ་བལྟ། དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང༌། རང་ཡང་དེ་ལྟར་བློ་སྦྱངས་ན་ས་བོན་ཚང་བར་ཐེབས་ངེས་པས་ལས་དོན་མི་ཆུང་ཞིང་དགའ་བར་རིགས་ཏེ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། “ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྒོར་འཇུག་འདོད་པས། །མུན་སེལ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། །ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། བསྐལ་པར་འབད་པས་སྐྱེ་ཡང་རུང༌། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་(སྐྱེས་པའི་ཚད་)ནི། དེ་ལྟར་སེམས་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་
དོན་ལ་བྱང་ཆུབ་དགོས་པར་མཐོང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྔར་སྐྱབས་འགྲོའ་སྐབས་སུ་བཤད་པར་ ིལྟར། སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམས་པའི་སྒོ་ནས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་དེ། རང་དོན་ལ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ནས་དེ་དོན་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། “སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ” ཅེས་པ་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ ིལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །”ཞེས་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་བརྩོན་པ་གཉིས་དཔེར་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྨོན་པ་ལ་སྨོན་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྨོན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འཇུག་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། “དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྨོན་པའི་སེམས་སོ། །གང་ཕན་ཆད་སྡོམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་(སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་ཚུལ་

138

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

དང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཕྱིན་དྲུག་དང༌། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བཞི་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། ༡སྦྱིན་པའི་ངོ་བོར་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པ་དགེ་བ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། “ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་སྦྱིན། །སྦྱིན་པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །”ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ན། རྙེད་བཀུར་དང་གྲགས་པ་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་མ་བསླངས་པའི་སྒོ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞན་ལ་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། “ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན། །”ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ནི། དོག་པའི་དངོས་པོ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་སྟག་སེང་སོགས་ཀྱིས་གསོད་སོགས་དང་། མེ་ཆུ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་བཅས་སོ། །
༢ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། གཞན་གནོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་ལོག་པའི་
སྤོང་སེམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ། །དེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྲད། །སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །”ཅེས་གསུངས། དབྱེ་ན། ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང༌། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་རང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྡོམ་པ་མིག་འབྲས་བཞིན་བསྲུང་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །༣བཟོད་པའི་ནི། མི་འཁྲུག་པའི་སེམས་པ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ་གསུངས་ལ། སྤྱོད་འཇུག་
ལས། “སེམས་ཅན་མི་སྲུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོངས་མི་ལང༌། །ཁྲོ་བའི་

139

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་བསྲུན་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་གི་ཁྲོ་བའི་སེམས་གཅིག་པུ་བཅོམ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་པ་དང་འདྲ་བ་གསུངས་སོ། དབྱེ་ན། གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད།
༤བརྩོན་འགྲུས་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སེམས་
མངོན་པར་སྤྲོ་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། “དགེ་ལ་ཡང་དག་སྤྲོ་བ་དང་། །”ཞེས་སོ། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། “སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་མནར་མེད་ཀྱི། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བའི་མེ་ནང་བསྐལ་བ་གནས་ནས་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་དགོས་ནའང་སྤྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་པ་བསམ་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིན་དྲུག་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་སྤྲོ་བའོ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
༥བསམ་གཏན་ནི། །སེམས་མ་གཡེང་བར་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའིདགེ་
བ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། “དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དགེ་བའི་སེམས་གནས་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ། ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སམ། ཟུང་

140

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་དེ་གཉི་གའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་ལ། དབྱེ་ན། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་གསུམ་མོ། །
༦ཤེས་རབ་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་
དང༌། དེའི་གོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དོན་དམ་རྟོགས་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྟོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པའོ། །
གཉིས་པ་(གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བཞི་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། “སྦྱིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང༌། །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྙན་པར་སྨྲ་དང་དོན་སྤྱོད་དང༌། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡སྦྱིན་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་བསྡུས་པ་རྣམས་སྦྱིན་པས་བསྡུས་པ་དང་། ༢སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི། གདུལ་བྱའི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་སྙན་པར་སྨྲ་བས་བསྡུས་པ་རྣམས་སྨིན་པ། ༣དོན་སྤྱོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ལ་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པའམ། ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བ། ༤དོན་མཐུན་པ་ནི། གཞན་རྣམས་དོན་གང་ལ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་རང་གནས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སློབ་པའི་སྒོ་ནས་གྲོལ་བ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་(ཁྱད་པར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ནི། སྲིད་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་

141

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རིག་པ་ཡིན་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བསྟེན་པར་བསྐུལ་བ་སྟེ།
རྩ་བ།

སྲིད་པའི་རྩ། མ་རིག་པ།
བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འགོང་པོ་སྙིང་ལ་ཞུགས། །
མཁྱེན་པར་མཛོད། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་།
ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྲིད་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐས་བློ་བསླད་མིན་ལ་མི་ལྟོས་
པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འགོང་པོ་སྟེ་གདོན་སྙིང་ལ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཅེས་དང་། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་། འཆིང་བ་དེ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཞི་གནས་དང་། དེའི་ངང་ནས་དམིགས་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་བསྟེན་དགོས་པས་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་བསླབ་ཚུལ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟེན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། ༡མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཟས་གོས་སོགས་ཚེགས་མེད་དུ་རྙེད་པས་རྙེད་སླ་བ་དང༌། གཅན་གཟན་སོགས་སྐྱེ་བོ་མི་བསྲུན་པ་དང་དགྲ་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་པས་གནས་བཟང་

142

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བ་དང༌། ནད་མི་སྐྱེད་པའི་ས་ཡིན་པས་ས་བཟང་བ་དང༌། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་མཚུངས་པའི་གྲོགས་དང་ལྡན་པས་གྲོགས་བཟང་བ་དང༌། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མེད་ཅིང་མཚན་མོ་སྒྲ་ཆུང་བས་ལེགས་པར་ལྡན་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། “བློ་ལྡན་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྙེད་དང་གནས་བཟང་དང༌། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང༌། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །༢འདོད་པ་ཆུང་བ་ནི། ཆོས་གོས་སོགས་བཟང་པོའམ་མང་པོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །༣ ཆོག་ཤེས་པ་ནི། ཆོས་གོས་སོགས་ངན་ངོན་ཙམ་རྙེད་པས་རྟག་ཏུ་ཆོག་ཤེས་པའོ། །༤བྱ་བ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། ཉོ་ཚོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ངན་པ་དང༌། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་རྣམས་དང་ཧ་ཅང་འདྲིས་བཤེས་བྱེད་པ་དང་སྨན་བྱེད་པ་དང་སྐར་མ་རྩི་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །༥ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བསླབ་པའི་གཞི་མི་འདྲལ་བ་དང༌། བག་མེད་པས་རལ་ན་ཡང་སྐྱེན་པར་འགྱོད་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པའོ། །༦འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་སོགས་ཚེ་འདི་དང༌། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སོགས་ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་ནས་སམ། ཡང་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་སྟེ་ངེས་པར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་བདག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འབྲལ་བར་འགྱུར་ན། བདག་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསྒོམས་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང༌། “ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམ་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྒོམ་བྱས་ཀྱང༌། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང༌། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པས་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲུབ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ཉན་ས་ནས་གསུངས་པའི་བཅུ་གསུམ་སོགས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ། །

143

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྒོམ་ཚུལ)ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཅི་འདྲ་བས་
སྒོམ་པ། སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ ༡རྐང་པ་ནི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཕྱེད་པ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །༢མིག་ནི་ཧ་ཅང་ཕྱེ་བ་དང་བཙུམས་པ་མིན་པར་སྣ་རྩེར་གཏད་དོ། །༣ལུས་ནི་ཧ་ཅང་དགྱེ་བ་དང་དགུ་བ་མིན་པར་དྲང་པོར་བསྲངས་ལ་དྲན་པ་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདུག་པར་བྱའོ། །༤ཕྲག་པ་ནི་ཐད་ཀར་མཉམ་པར་བཞག་གོ །༥མགོ་ནི་མི་མཐོ་མི་དམའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མི་གཡོ་བར་བཞག་སྟེ་སྣ་ནས་ལྟེ་བར་དྲང་པོར་བཞག་གོ། ༦སོ་དང་མཆུ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཐ་མལ་པར་བཞག་གོ །༧ལྕེ་ནི་ཡ་སོའ་དྲུང་དུ་གཞར་རོ། །༨དབུགས་ནི་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་སྒྲ་ཅན་དང་རྔམས་པ་དང་རྒོད་བག་ཅན་དུ་ ིམི་གཏང་གི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཕར་རྒྱུ་ཚུར་རྒྱུ་མི་ཚོར་བར་དལ་བུ་དལ་བུས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བརྒྱད་དང་ཁྱད་པར་དུ་རླུང་ཆམ་ལ་དབབ་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་(སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་)ནི། ལམ་རིམ་ཕལ་མོ་ཆེར་དབུས་མཐའ་ནས་
གསུངས་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་ལ། དགེ་བཤེས་ལག་སོར་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ལས་དེའི་སྟེང་དུ་ཉན་ས་ལས་བཤད་པའི་སྟོབས་དྲུག་དང༌། ཡིད་བྱེད་བཞི་དང་སེམས་དགུས་སྒྲུབ་དགོས་པར་བཤད་དོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང་དབུས་མཐར་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང༌། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གསུངས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། ཤཱནྟི་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། དེ་རྣམས་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཏིང་

144

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་རྣམས་རྒྱས་པར་སྣང་ངོ༌། །
འདི་ལ་གསུམ། སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས། དེ་སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་
ལུགས། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་ལས། ༡དེ་དང་དེ་ལ་སེམས་འཇོག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་བསྡུས་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་སྟེ། མདོ་རྒྱན་ལས། “དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །”ཞེས་སོ། །༢རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་ནི། དང་པོར་གཏད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ་སྟེ། “དེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །”ཞེས་སོ། །༣བསླན་ཏེ་འཇོག་པ་ནི། བརྗེད་ངས་ཀྱིས་ཡེངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེངས་ན་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སླར་ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདོགས་པ་སྟེ། “རྣམ་གཡེང་མྱུར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སླར་ནི་གླན་པར་བྱ། །”ཞེས་སོ། །༤ཉེ་བར་འཇོག་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་བསྡུས་ཏེ་ཕྲ་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇོག་པ་ལ་བཤད་དེ། “བློ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང༌། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྡུ་བར་བྱ། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །༥ དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དགའ་བ་སྟེ། “དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །”ཞེས་སོ། །༦ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཡེང་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། “རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །”ཞེས་སོ། །༧རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་དང་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། “ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །”ཞེས་སོ། །༨རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་སྟེ། “དེ་ནས་སྡོམ་བརྩོན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་

145

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བྱེད་བཅས། །རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། །”ཅེས་སོ། །༩མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། སེམས་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ན་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་གོམས་པས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་རང་དབང་ཐོབ་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང༌། “དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །”ཅེས་སོ། །སེམས་དགུའི་མིང་འདོགས་དེ་དག་ནི་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། “ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་དེ། ” ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ལྟར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་(དེ་སྟོབས་དྲུག་གིས་འགྲུབ་ལུགས་)ནི། སྟོབས་ནི་དྲུག་སྟེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་དག་གིས་སེམས་གང་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ༡ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། འཇོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཇོག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་གོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །༢བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། རྒྱུན་དུ་འཇོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྐྱངས་པ་ལས་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་མཐུད་ནུས་པ་ཐོག་མར་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །༣དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། བསླན་ཏེ་འཇོག་པ་དང༌། ཉེ་བར་འཇོག་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། དམིགས་པ་ལས་ཡེངས་ནས་གཡེངས་པ་ན་སྔར་གྱི་དམིགས་པ་དྲན་ནས་ནང་དུ་སྡུད་པ་དང༌། དང་པོ་ནས་དྲན་པའི་ཤགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །༤ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས་དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །༥བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་

146

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་བྱུང་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་རྩོལ་བས་སྤོང་བས་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང༌། དེ་ལྟར་བྱས་པས་བྱིང་རྒོད་ལ་སོགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །༦འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་རྣམས་ལ་གོམས་པ་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་ཉན་སའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ན་ནི་དཔེར་ན་གཞུང་ལ་སོགས་པ་འདོན་པ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གོམས་ན། དང་པོར་འདོན་པའི་ཀུན་སློང་བྱུང་ནས་བཏོན་ན་བར་སྐབས་སུ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་ཀྱང་ཁ་ཏོན་དེ་ཉིད་མི་ཆད་པར་རྩོལ་མེད་དུ་འོང་བ་ལྟར། དང་པོར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དྲན་པས་ལན་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ན། དེ་ནས་དྲན་ཤེས་ན་རེ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་པ་མ་བྱུང་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འཕྲོ་མི་འཆད་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་རྒྱུན་རིང་པོར་འཇུག་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ༌། །དྲན་ཤེས་རྒྱུན་ལྡན་ན་རེ་བསྟེན་པའི་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་རྩོལ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྔོན་དུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་རྩོལ་བས་ན་རེ་བསྟེན་ན། བྱིང་རྒོད་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐུན་རིང་པོ་འཁྱོངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིག་སྐྱེ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་སེམས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་དང་དགུ་པ་གཉིས་བྱིང་རྒོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་འདྲ་ཡང༌། འདི་ལ་དྲན་ཤེས་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟེན་དགོས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའམ་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱིང་རྒོད་སོགས་ཕྲ་མོ་ཡང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་དང་དུ་མི་ལེན་པར་འགོག་པ་ཞིག་དགོས་པས་སེམས་བདུན་པ་དགོས་སོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ཤེས་ནས་དེ་དག་ལ་མི་འཕྲོ་བར་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྡན་དགོས་པས་སེམས་ལྔ་པ་

147

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དང་དྲུག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་སུ་གྱུར་བས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ལས་ཡེངས་ན་ཡང་དམིགས་པ་མྱུར་དུ་དྲན་པ་དང༌། དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པའི་དྲན་པ་དགོས་པས་སེམས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་དྲན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་དང་བཏགས་པ་དེའི་རྒྱུན་མི་གཡེང་བ་དགོས་པས་སེམས་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྡུ་ན་དང་པོར་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ལ་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་ཚུལ་ལེགས་པར་བྱ། དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་མཐུད་ཐུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་བསྐྱང༌། དེ་ནས་དྲན་པ་ཉམས་ནས་གཡེངས་ན་མྱུར་དུ་བསྡུ་ལ་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་མྱུར་དུ་དྲན་པ་དང༌། དེ་ནས་ཀྱང་དྲན་པ་ཤགས་ཅན་བསྐྱེད་ལ། དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་ལས་མི་ཡེངས་པའི་དྲན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད། དྲན་པ་སྟོབས་ཅན་གྲུབ་པ་དང་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བའི་བྱིང་རྒོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དྲག་པོ་བསྐྱེད། དེ་ནས་བརྗེད་ངས་ཕྲ་མོས་གཡེངས་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་རིག་ནས་རྒྱུན་གཅོད་པ་དང༌། བཅད་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པའི་རྒྱུན་ཇེ་རིང་དུ་གཏོང་བའི་རྩོལ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འབད་ནས་བསྒོམས་པས་གོམས་པ་ཀློང་དུ་གྱུར་ནས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་དགུ་པ་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན་སེམས་དགུ་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇོག་པའི་རྩོལ་བ་ཕར་བྱ་དགོས་ལ། སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་ནས་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཧྲིལ་ཧྲིལ་འགྲོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དགུ་པ་འདི་ཐོབ་ཀྱང་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར། ད་དུང་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་ཡང་མི་འཇོག་ན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས།
གསུམ་པ་(དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་)ནི། ཉན་ས་ལས། སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཡིད་བྱེད་

148

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བཞི་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བཤད་ན། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་འབད་པས་བསྒྲིམ་དགོས་པས་༡བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ནས་སེམས་ལྔའི་སྐབས་སུ་ནི་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་དུ་བཅད་ནས་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོང་མི་ནུས་པས་༢སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ནས་སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་གཅོད་མི་ནུས་པར་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོང་ཐུབ་པས་༣སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང༌། དེ་ནས་སེམས་དགུ་པ་ལ་ནི་བར་ཡང་མི་ཆད་ཅིང་རྩོལ་བ་ཡང་རྒྱུན་པར་བསྟེན་མི་དགོས་པས་༤རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འཇོག་གོ །འོ་ན་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་ལ་སེམས་བར་པ་ལྔའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲིམ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལ། དང་པོ་གཉིས་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་དང༌། བར་པ་ལྔ་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་དེར་མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཕྱི་མ་ཆེས་རིང་ལ། བར་པ་ལྔ་ལ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཆེས་རིང་བས་ཕྱི་མ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་བཅད་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ལ། སྔ་མ་ལ་མ་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་འདྲ་མོད་ཀྱང་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བས། བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་བྱེད་དུ་སེམས་ལྔ་པོ་དེ་མ་བཞག་གོ །དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་ལས། “རྒྱུན་མི༌འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཡང་དང་ཡང་ཞིང་ངལ་སོ་ན། །གཙུབས་པས་མེ་ཕྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་གཏང་མི་བྱ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་བོ། །
གསུམ་པ་(བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཚད་)ལ་གཉིས། ཤིན་སྦྱངས་རྫོགས་པར་ཐོབ་མ་
ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང༌། ཤིན་སྦྱངས་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ལུགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་དགུ་པ་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་མོ་

149

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དང་བྲལ་བར་ཐུན་རིང་པོ་སྐྱོང་ནུས་ཤིང༌། དེ་ཡང་དྲན་ཤེས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་པའི་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་པ། ཡིན་ནམ་མིན་སྙམ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཐོབ་པ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་དངོས་མིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། “བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། མདོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང༌། “དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །”ཞེས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་སོ། །སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེའི་ལུས་དང་སེམས་གང་གི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང༌། “འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་གནས་བཅས་ལ་ཇི་ལྟར་བསམ་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྤངས་ནས་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ས་གང་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་སོ། །དེ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ཡིན་གྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཞེས་མི་འཇོག་པ་ནི།

150

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་དགའ་བདེ་མཆོག་དང་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་མ་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་ན་དྲན་པ་ནར་མར་མ་བསྟེན་ཡང་སེམས་མི་རྟོག་པར་རང་ཤགས་ཀྱིས་འགྲོ་ཞིང་དེ་ཡང་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་འདྲེ་ཐུབ་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་དངོས་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་(ཤིན་སྦྱངས་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་འགྲུབ་ལུགས་བསྟན་པ་)ནི། འོ་ན་ཤིན་སྦྱངས་
ཐོབ་ལུགས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་སུ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱང་ཇི་འདྲ་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། “ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །”ཞེས་སོ། །ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ལུས་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང༌། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་རྩོལ་བ་ན་ལུས་ལྕི་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས་ལྡང་བ་ཡང་བ་ནི་ལུས་ལས་རུང་ངོ༌། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩོལ་བ་ན། སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་ལ་དགའ་མགུར་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་བྲལ་ནས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ལས་རུང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས། “དེ་ལ་ལུས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་རང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྡང་བ་ཡང་བ་གང་ལས་

151

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འབྱུང་བའོ། །སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་དང་ཡང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ན་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་ན་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་རྩོལ་བར་འདོད་ཀྱང༌། ལས་ལ་ངན་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མཚེར་སྣང་གིས་འཇུག་པར་དཀའ་བའི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ལོག་ནས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་བཀོལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་ལས་རུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོག་མ་རྙེད་པ་ནས་ཆ་ཕྲ་མོ་རེ་འབྱུང་བས། ཇེ་ཆེར་སོང་བ་ལས་མཐར་ཤིན་སྦྱངས་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་ཕྲ་བས་རིག་དཀའ་ཞིང་ཕྱི་ནས་ནི་རིག་སླ་བ་འབྱུང་བར་ཉན་ས་ལས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་བརྟག་པར་སླ་བའི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་དེའི་ཀླད་པ་ལྕི་བེམ་པ་སྙམ་བྱེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། མི་བདེ་བའི་ལྕི་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་སྔོན་ལ་སྐྱེ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། “ཇི་ཙམ་དེའི་རགས་ཤིང་བརྟག་པར་སླ་བའི་སེམས་རྩེགཅིག་པ་ཉིད་དང་སེམས་དང་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་དེའི་ཀླད་པ་ལྕི་བར་སྣང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གནོད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་ལས་རུང་གི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་སྐྱེས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རླུང་ལུས་

152

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ལ་རྒྱུའོ། །རླུང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པར་བརྒྱུས་པ་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་རླུང་གི་མཐུས་གང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། “དེ་སྐྱེས་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའ་རླུང་དག་ལུས་ལ་རྒྱུ་ ིབར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྒྱུ་བའི་དུས་ན་སྤོང་བ་ལ་དགའ་བའི་བར་གཅོད་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཏེ་གང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ནི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རེག་བྱ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སེམས་བྱུང་ནི་མིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས། “ལུས་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་དགའ་བས་ཟིན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་རླུང་གི་མཐུས་ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་ཡང་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་ངོ༌། །དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་སྦྱངས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཤགས་དེ་རིམ་གྱིས་ཆུང་དུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤིན་སྦྱངས་ཟད་ནས་འགྲོ་བ་མིན་གྱི་རགས་པ་དེས་སེམས་ཧ་ཅང་གཡོ་བས་དེ་ལོག་ནས་གྲིབ་མ་ལྟར་སྲབ་པའི་ཤིན་སྦྱངས་མི་གཡོ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་ངོ༌། །སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་ཡང་ལོག་ནས་དེ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་གནས་ཤིང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པའི་མ་ཞི་བ་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། “དང་པོར་དེ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་སེམས་དགའ་བ་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་བདེ་བ་དང་སེམས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཤགས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་

153

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དེ་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་ཞིང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཡིད་བྱེད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ ིཔས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པར་ཉན་ས་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་(ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་
པ། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟེན་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། ཁྱད་པར་དུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང༌། དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་བཙལ་བ་དང༌། ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་གསུམ་སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་གཞུང་ཉན་ཏེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་མེད་མི་རུང་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ལྟ་བ་མེད་ན། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་ཡང་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན། ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ཞིག་གིས་བཙལ་དགོས་པས། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་ལ། འདི་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་ ཞིག་གིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་ན། དམུས་ལོང་ལོང་ཁྲིད་མེད་པར་ཉམ་ང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བས། དགོངས་འགྲེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་སྙམ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོའ་དོན་འགྲེལ་བར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ ི

154

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བར་ལུང་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བཙལ་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང༌། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དང་འདྲ་བར་ཚད་མར་མཛད་པས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་ཡིན་པས། སྔ་རབས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའ་དབུ་མ་པ་ཞེས་དང༌། གཞན་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་ ིབྱེད་དོ། །འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ན་རེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལས་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུན་ཕྱུང་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་ལུགས་བཞག་གོ །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང༌། དོན་དམ་པར་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་པས་དབུ་མ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་ཞིང་སྔ་མ་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་དང༌། ཕྱི་མ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོས་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱུང་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང༌། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་དང་སྒོ་མི་བསྟུན་པས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱི་དར་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི་ཚིག་གསལ་དང་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་འདོགས་ན་ཡང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་དེ་དག་སུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཚོལ་སྙམ་ན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་

155

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གདམས་ངག་འདིའི་བླ་མ་གོང་མ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་དེ་གཙོ་བོར་འཛིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ནི་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་བཀྲལ་བར་གཟིགས་ནས་ལུགས་དེ་གཞིར་འཇོག་ཅིང༌། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིའང་ལེགས་བཤད་མང་པོ་བླངས་ལ། ཅུང་ཟད་མི་འཐད་པར་སྣང་བ་རྣམས་སུན་ཕྱུང་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་འཆད་པ་ལ་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་མཐོང་བས་ན། འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་དབབ་བོ། །
གཉིས་པ་(ཁྱད་པར་དུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་)ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་
ལ་དབབ་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རིགས་དྲུག་གི་གང་ཟག་དང༌། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཀར་ནག་གི་ལས་གསོག་པ་པོ་དང༌། དེའི་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་དང༌། འཁོར་བར་འཁོར་མཁན་དང༌། ཐར་པའི་དོན་དུ་ལམ་སྒོམ་པ་པོ་དང༌། ཐར་པ་ཐོབ་པ་པོ་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་སོགས་སུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། “བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་འོ། །”ཞེས་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་དོན་དམ་པར་གང་ཟག་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་ཏེ། རྐང་པ་དང་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བདུད་ཀྱི་སེམས་སུ་དང༌། གཉིས་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་མཁན་ལྟ་ངན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང༌། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་གསུངས་ལ། ཚིགས་བཅད་གཉིས་པས་

156

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་དང༌། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །མདོ་འདིས་ཕུང་པོའ་ཚོགས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་གསུངས་ཤིང༌། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་ ིམི་འཐད་ལ། ཕུང་པོའ་ཚོགས་པ་ནི་དུས་གཅིག་དང་སྔ་ཕྱི་བའི་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་དགོས་ ིཔས་ཕུང་པོའ་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ཟག་ཏུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་ལ། ཚོགས་པ་གདགས་གཞིར་འཇོག་ ིཔ་ན་ཚོགས་པ་ཅན་ཡང་གདགས་གཞིར་འཇོག་པས། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གང་ཟག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། “མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། །”ཞེས་དང༌། “གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པས་“དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་གང་དག་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བའོ། །”ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཡོད་པ་ནི་ཁོ་ནའི་སྒྲས་བཀག་ལ། དེ་བཀག་ནས་ཕུང་པོ་ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་བདག་ཏུ་གཞག་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ང་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང༌། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་མེད་པར་གསུངས་པ་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་བྱ་ཡི། ལུགས་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་མི་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་ལུགས་བླ་ན་མེད་པ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ། འདི་ལེགས་པར་ངེས་པ་ནི་

157

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཐུན་མོང་མིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་ཞིག་གོ། གཉིས་པ་(དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་གསུམ། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་
ལ་དབབ་པ་དང༌། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང༌། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་གནད་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་ལུགས་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྔར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་གྲུབ་ཐབས་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱིར་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟླ་བཅས་སུ་ཚུར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། ཟླ་མེད་ཡིན་པ་ཕར་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང༌། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟླ་མེད་དུ་ཚུར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། ཟླ་བཅས་ཡིན་པ་ཕར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་པས། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ལེགས་པར་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ཚང་ན་དེ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་བདག་ཕུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་པའི་གནོད་བྱེད་དང་པོ་བདག་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་པ་ནི། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དབྱེ་བ་གཏན་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་བློ་གང་ལ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་འོང་བ་མི་འགལ་ཡང༌། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་འགལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་གང་ལ་སྣང་

158

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བའི་བློ་དེ་ལ་དེའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་སོང་ན་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། “ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཚེ། །ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ་ནི། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། “གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། རྩ་ཤེ་ལས། “གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གམ་གང་ཟག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཙམ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང༌། ཕ་རོལ་པོས་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྐྱོན་གསུམ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་ལས། “གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྔ་ཕྱི་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ། སྔ་ཕྱི་རྣམས་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་ན་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་སོ་སོ་བ་ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ན་ང་

159

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

མཆོད་སྦྱིན་དུ་གྱུར་ཏོ་སྙམ་དུ་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་གི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པ་ཡིན་ཡང་སྔ་ཕྱི་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འགལ་བས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་འཐད་དོ། །འདིའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེ་ལས། “ང་ནི་སྔོན་འདིར་གྱུར་”ཅེས་མང་དུ་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་དེའི་སྔོན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་རྟག་པའོ། །ཞེས་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་བཞི་གསུངས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེར་མ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་ང་ཞེས་དྲན་པའི་དྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་གཉིས་གཞི་ང་ཙམ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུར་མི་རུང་བའོ། །ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པའི་ཉེས་པ་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གཞན་གྱིས་གང་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཀུན་ཡང་རྒྱུད་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །ཉེས་པ་འདི་གཉིས་འཇུག་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་གནད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། “གལ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། རྩ་ཤེ་ལས། “གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། ཕུང་པོའ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །”ཞེས་ ིཔའི་སྐྱོན་གསུངས་སོ། དེ་ལ་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི། ཕུང་པོ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྟ་བ་ལང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པས་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་སྙམ་ན། འོ་ན་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པས་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་དམིགས་པར་

160

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

མི་འཐད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གམ་མྱང་འདས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དུ་དམིགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་སེམས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པས་བདག་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། རྩ་ཤེ་ལས། “བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། །”ཅེས་དང༌། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། “དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་དུ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་འདི་གཉིས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པ་རྣམ་དག་མ་འདྲོངས་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་(ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ནི། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་རྙེད་པས་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཁེགས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་དམིགས་ན་དེའི་བདག་གི་བ་མིག་སོགས་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། “བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །”ཞེས་དང༌། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། “གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །”ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ངའམ་བདག་གམ་གང་ཟག་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དེས།

161

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དམྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་གང་ཟག་དང་དེའི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། གདགས་གཞི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང༌། དེས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་
གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་པ། ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། “ཇི་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང༌། །སྒྱུ་མ་ཇི་བཞིན་རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུར། །མཚན་མ་སྒོམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །”ཞེས་དང༌། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང༌། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ལ་བྱས་པ་དང༌། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་འདི་ནི་ཕྱི་མའོ། །འདི་ལ་ནི་དེར་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པ་གཉིས་དགོས་ཀྱི། རི་བོང་གི་རྭ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་དང༌། སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པས་སྟོང་པར་མི་འཆར་ན་ཡང་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་བློ་ལ་མི་འཆར་རོ། །དེས་ན་སྒྱུ་མའི་དཔེ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྒྱུ་མ་དེ་རྟ་གླང་གིས་གདོད་མ་ནས་སྟོང་ཡང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བསྙོན་མི་ནུས་པར་འཆར་བ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་སྟེང་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་སྟོངས་ཀྱང༌། དེར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལ་བསྙོན་མི་ནུས་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་དང་མི་

162

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ནི་གང་ཟག་དང༌། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་དོན་ནི་ཆོས་སུ་འཇོག་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང༌། བལྟ་བ་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐད་དོ། །བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཆད་སྟོང་མིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཡེ་གདོད་མ་ནས་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པའང་མིན་ཞིང༌། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པའང་མིན་པས། དེ་བསྒོམས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་མངོན་ཞེན་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཡང་འགྲོའོ། །ཟབ་མོའ་དོན་ ིདེ་བློ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་མིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་དང༌། ཡང་དག་པའི་དོན་སྒོམ་པའི་སྒོམ་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནུས་པས། ལམ་དུས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ནུས་པ་དང་རིག་རྒྱུ་དང་རྟོགས་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གང་དུ་སྣང་བས་སྟོང་པར་ངེས་པ་འདི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །མིན་ན་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན། འདི་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། “དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང༌། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བཤད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །”ཞེས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་པོའམ་རྟོགས་པ་པོ་དེས་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་པར་བཤད་ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་ནི། གཟུགས་བརྙན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་ཅིང༌། དེའི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བ་མེད་པར་གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བློ་དེས་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །འདིས་ནི་སྒྱུ་མ་རྟ་གླང་གིས་སྟོང་པ་དང༌། རྨི་ལམ་

163

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གྱི་སྣང་བ་སོགས་གང་དུ་སྣང་བ་དེས་སྟོང་པར་རྟོགས་ཀྱང༌། སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་དཔེར་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སླ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ནི། ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བློ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་སུ་བཅུག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་རྫུན་པར་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང༌། དེ་གཉིས་ལ་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དགོངས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ན་རྟོགས་ནུས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྨི་ལམ་ལ་དེར་ཤེས་ནས་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། “རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །”ཞེས་རྨི་ལམ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་བུམ་སྣམ་སོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་གང་དུ་སྣང་བ་དེས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང༌། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་པས། ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་ནས་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལེགས་པར་རྩད་གཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པས་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང༌། སྒྱུ་མའི་རྒྱུས་མེད་པའི་ལྟད་མོ་བས་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་ལ་རྟ་གླང་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང༌། རྨི་ལམ་ལ་

164

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

དེར་མ་ཤེས་པས་དེར་སྣང་བའི་རི་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ལ་དེ་རྣམས་དངོས་ཡིན་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་ལ། ཡང་རྒན་པོ་བརྡ་ལ་བྱང་བ་དང༌། སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་མཁན་དང༌། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་རྣམས་སུ་མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲ་སྟེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་(ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་)ནི། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་སྒྱུ་མའི་
དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆར་སྙམ་ན། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་མིག་གི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང༌། སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རྟ་གླང་མེད་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དེ་སྒྱུ་མའམ་རྫུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྙོན་མེད་དུ་སྣང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དེ་སྒྱུ་མའམ་རྫུན་པའི་སྣང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་གནད་དུ་སོང་ན་དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡུལ་སྣང་འཆར་བ་ལ་བལྟས་ན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་མང་དུ་དཔྱད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་སྣང་བ་ཤར་བ་ལ་བལྟས་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ལོགས་སུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཕྱག་སྐོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་སྔར་ལྟར་དཔྱད་པའི་ངེས་པའི་རྩིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསླབ་སྟེ་དེའི་ངང་ནས་དེ་དག་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ནས་ནི་ལྟ་བ་དྲན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་རོ། །ངེས་པ་དེའི་འཚོལ་ལུགས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པར་འཆར་དུ་གཞུག་

165

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རིག་པས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། དེ་ནས་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་དང༌། དེ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ལུགས་དམིགས་ཕྱེད་པར་བསམས་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བའི་ངེས་པ་དྲངས་ཤིང༌། མཐར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཕྱོགས་ལ་དེ་འདྲ་མང་དུ་སྦྱང༌། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བསྙོན་མི་ནུས་པར་སྣང་བ་རྣམས་བློའ་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་གཞུག་ལ། དེ་ལས་གསོག་པ་པོ་ ིདང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོར་འཇོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་ལུགས་རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་འགལ་བར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དཔེར་བླངས་ནས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་བསམ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མིག་རྣ་སོགས་གང་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་བྱད་དང་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང༌། རྐྱེན་དེ་དག་འགའ་ཞིག་ལོག་པའི་ཚེ་འཇིག་པ་གཉིས་བསྙོན་མི་ནུས་པར་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་དང་སྔོན་གྱི་ལས་ཉོན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་(ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ནི། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་
ལྔ་དང༌། སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དྲུག་དང༌། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་གི་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཁ་སྤོས་ནས་འགོག་པ་དང༌། སྔར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རང་གི་ཤར་ལ་

166

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང༌། ཆ་ཅན་གཉིས་དང༌། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་སྔ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དང༌། ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་སྔར་བཞིན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་སྔར་དྲངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་(སྔར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་
ཚིགས་བསྟན་པ། དེ་དང་རིགས་པ་སྔ་མས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། “གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང༌། །དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད། །”ཅེས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། “གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །གང་ཞིག་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དེ་སྟོང་གསུངས། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །”ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ༌། །དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོས་མ་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྐང་པ་གཉིས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བཤད་པས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། ལང་གཤེགས་ལས། “རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །”ཞེས་པ་ཚིག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང༌། ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བཟུང་དོགས་ནས། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་བླངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ།།དེ་ནས་རྐང་པ་གསུམ་པས་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཤིང་ལྟོས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཙམ་བཀག་པའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་མིན་པར་

167

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བསྟན་ཏོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། “རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །”ཞེས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཞི་བའམ་སྟོང་པར་གསུངས་པས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། མ་སྐྱེས་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི། “མུན་སྤྲུལ་གང་ཅིའང་རུང་སྨྲ་བ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །”ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་ཏེ། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། “མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །”ཅེས་རྟེན་འབྱུང་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་དོན། འཇུག་པ་ལས། “གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །”ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་གེགས་གོལ་སའི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་རྟག་ལྟ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཚད་མ་ཟིན་པར་ཐལ་དྲགས་ནས། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངེས་པ་རང་ལུགས་ལ་དྲང་དུ་མེད་པར་སོང་ནས། འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་གཟུང་བྱ་ས་མེད་པ་ཆད་ལྟ་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངེས་པས་ནི་ཆད་ལྟ་དང༌། དམ་བཅས་པའི་དོན་ངེས་པས་ནི་རྟག་ལྟ་རྩ་བ་ནས་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང༌། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དང༌། མ་རིག་པ་ལ་

168

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ནི་རང་ལ་རང་དབང་བའི་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་དགོས་པས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། “གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །”ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་གང་ཟག་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སོ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུའང་མེད་དེ། ཡོད་ན་ནི་འབྲེལ་བ་འགོག་ནུས་པས། དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས་ཀྱང༌། “གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན། །”ཞེས་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང༌། “སྡུག་བསྔལ་རང་གིས་བྱས་པ་དང༌། །གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། །རྒྱུ་མེད་པར་ནི་རྟོག་གེ་འདོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུར་བར་གསུངས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །དངོས་པོ་རང་དབང་ཡོད་མིན་ཞེས། །མཉམ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་སེང་གེའི་སྒྲ། །”ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང༌། སྐྱེ་བའི་མཐའ་བཞིར་འཛིན་པ་འགོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་དྲངས་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ངེས་པ་མི་འདོར་བས། འདོར་ལེན་བསྟེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། “ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང༌། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་

169

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང༌། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འོང་བ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་ཙམ་དང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་དགོས་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། “གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ། མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང༌། འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་མ་ཕྱེད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང༌། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ཕྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ། བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། “དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ལྟར་ན་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བས། གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང༌། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་ནུས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། མཐའ་ལ་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། “མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཇུག་ཆ་དང༌། །ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྨད་པ་ལའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མཐའ་རྣམས་རང་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང༌། མཐའ་བྲལ་ཞེས་པའི་ལྟ་བའི་གོལ་སའི་མཐའ་ནི། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། “གལ་ཏེ་དབུ་མ་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པ་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། ིདེའི་ཚེ་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེའམ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་ ི

170

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ལྟུང་བའི་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ལྟུང་བའི་གནས་མིན་པས་མཐར་འཛིན་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ན་བྲག་གཡང་ལ་མཐའ་དང༌། དེ་ལ་ལྷུང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྷུང་ཞེས་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང༌། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་མིན་པར་འཛིན་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང༌། ལས་འབྲས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་ནི་མཐར་འཛིན་མིན་ཏེ། བཟུང་བ་ལྟར་དུ་ཡུལ་དེ་དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་ཟློག་ལས། “རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །”ཞེས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་དེར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། “ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་པར། །ངེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །”ཞེས་དང༌། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། “འདི་བརྟེན་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི། །འཇིག་རྟེན་ཚུལ་འདི་འགོག་མི་མཛད། །”ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང༌། ཡོད་པ་གཉིས་དང༌། མེད་པ་མིན་པ་དང༌། མེད་ཅེས་པའི་ཁྱད་འབྱེད་ནི། སྨྲ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། གཉིས་ཀའི་དོན་བློ་ལ་འཆར་ཚུལ་ལ་ཇི་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་དེས་མཐར་ལྟུང་མི་ལྟུང་སྨྲ་བ་ནི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་(དེ་དང་རིགས་པ་སྔ་མས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་གང་ཟག་
དང་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་ན། ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་ཚེགས་ཆུང་ངུས་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྩ་ཤེ་ལས། “འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །”ཅེས་གསུངས་སོ། །འགྲུབ་སླ་ལུགས་ནི། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྔར་ལྟར་བཀག་པ་ན།

171

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་འཆིང་གྲོལ་དང་རྒྱུ་འབྲས་དང་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་སོགས་བྱ་བྱེད་བཞག་པས་ཆོག་པ་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཉིད་དང་བརྟགས་འགོག་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང༌། ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང༌། གདུལ་བྱའི་སྐྱབས་གནས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལེགས་པར་བཞག་པས་ཆོག་པས། དེ་རྣམས་བདེན་པར་ཁས་མ་བླངས་ན། དེ་རྣམས་གཞག་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་མི་འཐད་ཅེས་གང་ཡང་སྨྲར་མེད་པས་དེ་རྣམས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་རྣམས་བདེན་པར་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་དག་གི་མཚན་མཚོན་དང༌། བྲལ་རྒྱུ་དང༌། བྲལ་འབྲས་དང༌། ཚད་མ་འདིས་གཞལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འདོད་དགོས་ཀྱང་དགོས་ལ་འདོད་ཀྱང་འདོད་དོ། །དེའི་ཚེ་དེ་རྣམས་རང་གི་ཐོབ་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་དང་འཇལ་བྱེད་སོགས་ལ་མ་འབྲེལ་ན་ནི། འབྲེལ་མེད་ཐམས་ཅད་མཚན་མཚོན་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་བཟློག་མི་ནུས་ལ། འབྲེལ་བ་འདོད་ན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་ལ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་བས་འབྲེལ་བ་འཇོག་མི་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་ཀྱང་དགག་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་པའི་དཔྱོད་པ་འདིས་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དགག་མི་ནུས་ན། འདུས་བྱས་ལའང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས། བདེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཆོས་དེ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པས་བདེན་པར་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གོལ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང༌། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྟག་ལྟ་མི་བཟད་པ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་

172

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

པ་ནི་ཁོ་རང་ལ་ཁོ་རང་མེད་པ་ཡིན་ན། རང་ལ་མེད་པ་ནི་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས། ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་པར་དམ་འཆའ་མཁན་དང༌། དེ་སྒྲུབ་པའི་ལུང་རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་པས། གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཇོག་པ་ནི་མ་བརྟགས་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བའོ། །ཚུལ་འདིའི་རིགས་པའི་འགྲོས་རྣམས་ལེགས་པར་མཐོང་ནས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་རང་སྡེ་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད། ངེས་པར་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བས་དེ་དག་ལ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ཞེས་ཟེར་ལ། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་སྨྲ་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་པ་ནི། ཕྱོགས་འདིའི་མུ་ཅོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལས་ཆེས་ཆེར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྟགས་སུ་སྣང་ངོ༌། །འདི་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང༌། ཀུན་རྫོབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བློ་མཐུན་བྱས་ནས་དོན་དམ་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་རྩོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དུ་སོང་བ་ཡང་སྔར་བཤད་པས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། རིགས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པ་ཁེགས་ནས་དངོས་པོ་དང་ཆོས་ཀུན་ལ་བདེན་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང༌། སྟོང་པའི་གོ་ལུགས་ཉེས་པའི་ཆད་སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་དང༌། ཆོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་སྨྲ་བ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ། “འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །”ཅེས་པའི་དོན་སྔར་ལྟར་ཡིན་ན་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། “མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། །”ཅེས་མྱང་འདས་གཅིག་པུ་བདེན་གྱི་གཞན་རྣམས་མི་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང༌། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང༌། “སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་དེ། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཟློག །ཁམས་འདི་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །”ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནི་

173

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁམས་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྙམ་ན། དེ་དག་ནི་ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུང་སྔ་མའི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། “དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མདོ་དེས་ཀྱང་མྱང་འདས་བདེན་པ་དང༌། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་གསུངས་ལ། བདེན་པའི་དོན་ནི་མདོ་སྔ་མས་མི་སླུ་བ་དང༌། རྫུན་པའི་དོན་ནི་མདོ་ཕྱི་མས་སླུ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་མྱང་འདས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བློ་དེའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་སླུ་བ་མེད་ལ། ལྷག་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རང་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་བློའ་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་ ིབའི་སླུ་བ་ཡོད་པས། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན། དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་པས་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བསམས་པར་མིང་ཙམ་ལ་ཆགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། “སྲིད་པ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད། །མྱ་ངན་འདས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །”ཅེས་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང༌། སྲིད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་འཇོག་པར་བཤད་པས། འཁོར་བ་བདེན་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཆད་སྟོང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡིན། བསྟོད་པའི་ལུང་དོན་ཡང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་བཟློག་པའི་དོན་དུ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བདག་གཉིས་བཀག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཁམས་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་

174

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

དེ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་པས། ལུང་དེ་དགག་བྱ་བདེན་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤོང་བ་ལ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་འགོག་པ་ལ་ཁུངས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བསྟོད་པ་དེ་ཉིད་ལས། “མི་རྟག་སྟོང་པ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོས་སེམས་སྦྱོང་བྱེད། །མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །”ཞེས་དང༌། “ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ། །”ཞེས་ཆོས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བསྒོམ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང༌། དེ་སྒོམ་པ་ཉིད་སེམས་སྦྱོང་བའི་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པས། འདི་ལྟར་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཆད་སྟོང་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་བསྒོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ལྟར་དྲང་དུ་རུང༌། དེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྦྲུལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་འཇིགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ན་སྦྲུལ་མེད་པར་སྟོན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་ཡི། ནུབ་ཕྱོགས་ན་ཤིང་སྡོང་ཡོད་ཅེས་བསྟན་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསེལ་བ་ལ། གང་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་ཡི། གཞི་གཞན་དོན་མེད་ཅིག་བདེན་པར་ཡོད་པར་བསྟན་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་(ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་
པར་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་པ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་བྱས་ནས། ཕྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་དང༌། བྱང་ས་དང༌། ཉན་ས་དང༌། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང༌། ཞི་བ་ལྷ་དང༌། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སོགས་

175

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། སྔོན་དུ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པར་དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ནས། ཕྱིས་བདག་མེད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་བྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང༌། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང༌། ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་བཤད་ཅིང༌། སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་སྔར་མ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་སྒྲུབ་ན་ནི། དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པ། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་དཔྱད་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། སྔ་མ་ལྟར་བྱས་ན་འགྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱས་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་གནས་སྔོན་དུ་གྲུབ་ཟིན་གྱིས་ནི། སྔར་བཞིན་འཇོག་སྒོམ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་བསྲིང་བ་ལས། ཇི་ལྟ་བའམ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་སྐབས་སུ་གང་བབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ན། དེའི་མཐར་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་འདྲེན་ཐུབ་པས། དེས་ནི་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་འགྲུབ་པ་འདྲ་བ་སྔ་མས་མི་ནུས་པས་དཔྱད་སྒོམ་བསྔགས་སོ། །སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བཙལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས། བདག་མེད་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱི་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁམས་གོང་འོག་གི་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང༌། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་

176

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ཀྱིས་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ནི། ངེས་པ་ཤགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པས། སོ་སོའ་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་ལ་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྙེད་ ིཔ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ནི། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒོམ་པར་མ་ཟད། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དཔྱད་སྒོམ་ཡང་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་ནས་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པའི་ལྷག་མཐོང་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྐྱེད་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བར་བཤད་ཀྱང༌། འདིར་ནི་ཞི་བ་ལྷ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་གང་རུང་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཉིད་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་(ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པ)ནི། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་
མ་རྙེད་ན་སྒོམ་ལུགས་གང་བྱས་ཀྱང་སྒོམ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་མིན་པས། ལྟ་བ་དེ་རྙེད་དགོས་ལ་ལྟ་བའི་གོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཚེ་ལྟ་བ་དྲན་དེ་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་མ་བསྒོམས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམས་པར་མི་འགྱུར་བས། ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་ཚར་རེ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་མཐར་ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པར་འཇོག་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོང་བ་མིན་ནོ། །ལྟ་བ་དྲན་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོམས་པ་ཡང་སྔར་གྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཟད་པས། དེ་ལས་ཟུར་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱོང་ཚུལ་བཤད་པའི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་དཔྱད་ནས་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །དཔྱད་པའི་སྒོམ་གཅིག་པུ་བྱས་ནའང་སྔར་བསྐྱེད་པའི་ཞི་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། ཞི་གནས་ཀྱི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་དཔྱད་དེ་སྐྱོང་བ་དང༌། བར་བར་དུ་འཇོག་སྒོམ་སྤེལ་མར་བྱའོ། །དེ་

177

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཡང་དཔྱད་སྒོམ་མངས་པས་གནས་ཆ་ཆུང་དུ་སོང་ན་འཇོག་སྒོམ་མང་དུ་བྱས་ལ་གནས་ཆ་སོར་གཞུག །འཇོག་སྒོམ་མངས་པས་དཔྱོད་སྙིང་མི་འདོད་པ་དང༌། དཔྱད་ཀྱང་འགྲོ་མི་ཉན་པར་སེམས་གནས་ཆ་ལ་ཧྲིལ་ཧྲིལ་འགྲོ་ན་དཔྱད་སྒོམ་མང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཆ་མཉམ་གྱིན་བསྒོམས་ན་སྟོབས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། “ཡང་གང་གི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཆུངས་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་རླུང་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་གཡོ་བས། དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ན་ཡང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་མི་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེའི་ཚེའང་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །”ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་དུ་བཟུང་ནས་འགོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཡིན་པར་སྔར་མང་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པས་གང་དུ་བཟུང་བ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་པར་མཐོང་བ་ནི། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཐལ་ཆེས་པའི་སྐུར་འདེབས་ཡིན་ཞིང་ལུང་གི་དོན་ཡང་མིན་པར་བསྒྲུབས་ལ། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་བློས་གང་དུ་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་ཞེན་གྱི་མཚན་འཛིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་འཛིན་ཚུལ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། གང་བཟུང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་དུ་མ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩད་གཅོད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་མི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་ནི་དེ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་རྗེས་སུ་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། འདི་ལ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འོད་སྲུངས་ལེའུ་ལས། “འོད་སྲུངས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་རླུང་གིས་དྲུད་པ་དེ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་ནས་ཤིང་གཉིས་སྲེག་པ་དེ་

178

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

བཞིན་དུ། འོད་སྲུངས། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྐྱེས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་དོ། །”ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང༌། “དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ། གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ངེས་པར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ ིཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་སྒོམ་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་ཟློག་ཅིང༌། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མེ་བྱུང་ན་གཙུབས་ཤིང་གཙུབས་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤིང་སྲེག་གོ །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །”ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ལས་ཟག་མེད་འབྱུང་བ་དང༌། འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ལས་སངས་རྒྱས་དང༌། སོ་སྐྱེ་ལས་འཕགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། “གང་དུ་རྣམ་རྟོག་སྣང་གྱུར་པ། །དེར་ནི་སྟོང་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། །བརྟག་བྱ་རྟོག་བྱེད་རྣམ་པའི་སེམས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཟིགས། །གང་ན་བརྟག་བྱ་རྟོག་བྱེད་ཡོད། །དེར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡོད་མ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བརྟག་བྱ་དང་རྟོག་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་མེད་པར་སྟོན་གྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་འགོག་པ་དང་བརྟག་བྱ་དང་རྟོག་བྱེད་ཙམ་འགོག་ན་གཞུང་དེར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་པའི་སྒོ་དུ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་ན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

179

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

“སྐྱེ་མེད་དང་ནི་སྟོང་ཉིད་དང༌། །བདག་མེད་ཅེས་བྱར་སྟོང་པ་ཉིད། །བདག་ཉིད་དམན་པར་གང་སྒོམ་པ། །དེ་དེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་མིན། །”ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པ་མི་འགོག་གི ། དེ་དག་ཏུ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་བདག་ཉིད་དམན་པ་སྟེ་སྨད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། “ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྨད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང༌། “དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བ་དག །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བཟློག །”ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་བཟློག་པ་ཡིན་གྱི་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་མི་འགོག་སྟེ། སྔར་རྩོད་ཟློག་དྲངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྡུད་པ་ལས། “ཕུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཡུམ་ཆེན་མོ་ལས། “གཟུགས་སྟོང་པ་དང༌། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་སྟོང་ཉིད་སོགས་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྐྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དད་པ་ཡང་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། “ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །”ཞེས་དང༌། “གང་ཚེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྡུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཚེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགྲོ། །”ཞེས་དང༌། ཏིང་

180

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང༌། “གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག། །སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གང་ཞིག་དེ་སྒོམ་པ། །འབྲས་བུ་མྱ་ངན་འདས་འཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། །རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང༌། ཤཱ་རིའི་བུས། བྱང་སེམས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས། ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། “མཆོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །“ཞེས་དང༌། “བདག་དང་བདག་གིར་ཞེས་འཛིན་པས། །ཇི་སྲིད་ཕྱི་རོལ་རྣམ་བཏགས་པ། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །”ཞེས་དང༌། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང༌། “དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་པའི་རྒྱུན་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །འདིར་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། “རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྤོང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་དགོངས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་པ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ”ཞེས་གསུང་རབ་ལས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་བསྒོམས་པས་མཚན་འཛིན་སྤོང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་ལ། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང༌།

181

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

“སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་འབྱུང་ངོ༌། །འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཙམ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའ་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དཔྱོད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ ིབསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེས། སྔོན་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང༌། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས། “བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བློ་ལས་འདས་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེར་ནི་ཟབ་མོའ་དོན་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་རློམ་པ་ ིདགག་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་དང༌། ཡང་ཟབ་མོའ་དོན་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཚུལ་ ིབཞིན་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་འགོག་པ་མིན་པ་དང༌། དེ་འགོག་ན་རིགས་པ་དང་ལུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་འགལ་བར་གསུངས་པ་དང༌། དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་འདོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོས་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་ཀྱང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་འགོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །སྒོམ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ལམ་རིམ་གྱི་གདམས་ངག་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། པོ་ཏོ་བའི་བེའུ་བུམ་ལས། “ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་

182

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། །སྒོམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་སྒོམ་ཟེར། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། །ལོགས་སུ་བསྒོམས་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྒོམ་དུས་ཉིད་ནའང༌། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས། །གང་ལ་གོམས་པས་སོ་སོར་བརྟག་ཅིང༌། །ཅུང་ཟད་མི་རྟོག་ཉིད་དུའང་གནས་བྱ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་ན་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ། །ལྷ་ཅིག་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ཅིང༌། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལུགས་སྤྱོད་པར་འདོད་པས། །ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན། །དེ་ཡང་གང་ཟག་བདག་མེད་གོམས་པས། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱ། །”ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །
གསུམ་པ་(བསྒོམས་པས་ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་)ནི། དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་དཔྱད་ནས་བསྒོམས་པ་ན་སྔར་བཤད་པའི་ཤིན་སྦྱངས་དེ་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་དུ་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་ནས་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་ལུགས་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ཡང་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱང་ཡོད་པས་ན་ཤིན་སྦྱངས་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པ་དེའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྦྱངས་འདྲེན་ཐུབ་པ་ན་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང༌། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། “བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །”ཞེས་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང༌། “དེས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལྷག་པར་མོས་

183

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི། ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་སོ། །ཤིན་སྦྱངས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཐུབ་ན་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡང་འདྲེན་ནུས་པས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་གྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་གནས་འདྲེན་པ་འདི་ནི་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་གི་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བས་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་ན་གནས་ཆ་ཆུང་དུ་འགྲོའོ་སྙམ་དུ་མི་གཟུང་ངོ༌། །
གསུམ་པ་(དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་)ནི། དེ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཚད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
ལྟར་ཞི་ལྷག་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་རྒྱུ་མི་འོང་བས། ཟུང་འབྲེལ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་སོ། །འདི་ཡང་ནམ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པའི་ཐོག་མ་ནས་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཚུལ་ནི་སྔར་གྱི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱད་སྒོམ་བྱས་པའི་མཐུས་སྔར་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་ན་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཉན་ས་ལས། “དེ་ལ་ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང༌། གང་གིས་ན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སེམས་གནས་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དག་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་ན་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའི་ལམ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང༌། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང༌། ཉམས་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་

184

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དང༌། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །”ཞེས་དང༌། སྒོམ་རིམ་ཐ་མ་ལས་ཀྱང༌། “ཇི་སྟེ་གང་གི་ཚེ་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ལས་དབེན་པའི་ཕྱིར། མཉམ་པར་ཞུགས་ཤིང་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རྩོལ་བ་གློད་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པའི་མཚམས་ནས་ཡིན་ནོ། །ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས་ཀྱང༌། “དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ལ་གང་གི་ཚེ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་བར་མ་ཆད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཟུང་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ནི་ལྡན་པ་སྟེ་ཕན་ཚུན་བཅིངས་ནས་འཇུག་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་ཏེ་བར་མ་ཆད་པ་ནི་དཔྱད་སྒོམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོ་བཞག་ནས་མི་རྟོག་པར་གཞག་མི་དགོས་པར་དཔྱད་སྒོམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་པ་འདྲེན་པའོ། །གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང༌། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །རྒྱུན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་དཔྱད་མཐར་གནས་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དངོས་དྲངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དང་ཇི་ལྟ་བ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཞི་གནས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་གོ །དེ་འདྲ་བའི་ཚེ་ནི་ཞི་ལྷག་གཉིས་འདྲེས་པ་སྟེ་མཉམ་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་ནི་སྒོམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་དགོས་པས། ཆུ་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་སྟེང་ན་ཕར་ཉེའུ་ཆུང་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ། གནས་ཆ་བརྟན་པོའ་མི་རྟོག་པའི་རྩི་མ་ཞིག་པའི་ངང་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པས་ཆོག་པའི་ ི

185

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གཉིས་ཚོགས་ལ་ཞི་ལྷག་རྗེས་མཐུན་པར་འཇོག་ན་མ་གཏོགས་པ་ཞི་ལྷག་དངོས་ཀྱི་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་ཁུངས་མ་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རིགས་པའི་མཐའ་གཅོད་དང༌། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང༌། སྒོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་འདི་རྗེ་བླ་མའི་ལམ་རིམ་འབྲིང་པོ་ལས་བཏུས། །
གཉིས་པ་(འབྲས་བུ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་)ལ་གཉིས། སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་
རྒྱ་བ་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་སྨིན་གྲོལ་ལམ་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། གསང་སྔགས་སྤྱིའི་སྙིང་པོ་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་བསྐུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
རྩ་བ།

ཚེ་ལུས་གཅིག །སངས་རྒྱས་པ།
མྱུར་ལམ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རུ། །
མཁྱེན་པར་མཛོད། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་།
སྨིན་གྲོལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་
པར་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསག་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ལུས་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་མྱུར་དུ་ཐོབ་ནུས་པའི་ལམ་གསང་སྔགས་བླ་མེད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རུ་ཟབ་ཁྱད་བླ་ན་མེད་པ་ཡོད་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཅེས་དང་། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་། སྨིན་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་གྲོལ་བྱེད་རྫོགས་པའི་

186

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ལམ་རིམ་པ་གཉིས་དུ་འཇུག་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདིར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྐོར་རགས་ཙམ་ཞིག་བཤད་ན། དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་
སྡོམ་པ་བསྲུང་བའི་སྒོ་ནས་ཐུན་བཞིར་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སློབ་ཅིང། འགོ་སྐད་ཅིག་ཀྲོང་བསྐྱེད་ནས་མཇུག་ཉེར་བསྡུའི་བར་གྱི་དམིགས་རྣམ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང། བརྟེན་པ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱན་དཀར་ནག་གི་ཆ་ཚུན་ཆད་དཀྱུས་ཐོག་ཅིག་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་གསལ་བར་འཆར་ནུས་པའི་གསལ་སྣང་དང་། བསྒོམ་བྱ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཆར་སྟོབས་མཚུངས་སུ་རྩོལ་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་སྐྱེས་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་རང་གི་ངང་གིས་འགོག་ནུས་པ་ན་གང་ཟག་དེས་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།
འདི་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་
གྱི་གནད་ཚང་བར་མཐར་ཆགས་སུ་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་བཅོས་མིན་གྱིས་འཆར་ཡང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འཆར་མི་ནུས་པ་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་། གཙོ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྟ་བུ་རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་འཆར་ནུས་ན་ཡང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱན་དཀར་ནག་གི་ཆ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་འཆར་མི་ནུས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནམ་འདོད་ན་འཆར་ནུས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ་གསུམ་བཤད་དོ། །བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་གང་ཡིན་ཡང་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དྲུག་ཆ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པ་ན། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཚད་དང། ལོ་དང་ཟླ་བ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །

187

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་སྤྱིར་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམ་
པ་ལ་བྱིང་རྒོད་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ་སྟེང་འོག་གི་སྣ་རྩེར་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་རང་ལྷར་གསལ་བའི་སྙིང་གའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལས་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ཕྲ་མོ་སྤྲོས་ཏེ། གདོང་གི་སྣ་རྩེར་ཟླ་གདན་སྲན་མ་ཕྱེད་བཤག་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་སྔོན་པོ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་སེམས་བཟུང་སྟེ་བརྟན་པ་ན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱག་མཚན་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་ཇེ་མང་དུ་བཏང་ནས་མཐར་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པར་སྤྲོ་ཞིང། ཕར་སྤྲོ་རིམ་ནས་ཚུར་བསྡུ་བའི་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བསྒོམ་པ་གཅིག་དང་། ཡང་རང་གཙོ་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་གསང་གནས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་སྦྱར་བ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་བསྒོམས་ནས་སེམས་བརྟན་པ་ན། ཐིག་ལེ་དེ་ཆེར་མ་སོང་བར། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྒོམས་ཏེ་བརྟན་པ་ན། ཐིག་ལེའི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་འཕྲད་མཚམས་སུ་ཡང་ཁམས་དཀར་དམར་སྦྱར་བའི་དབུས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་པ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་མྱོང་བ་ནམ་འཐོན་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔའི་སྐོར་ཤིང་གླང་ལོའ་ཨར་གཞས་ལེའུ་གསུམ་པ་དབང་གི་ཆུ་བོ་ ིའབབ་ས་ཞེས་པར་བཤད་ཡོད་པས་འདིར་མ་སྤྲོས། རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྔར་མཛད་པའི་ཚུལ་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “ལེའུ་དང་པོའ་སྒྲོན་ ིགསལ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་གཅིག་དང༌། རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ཆ་གཅིག་ལ་རིམ་ལྔར་མ་བྱས་པར་གཙོ་བོའ་དོན་ཀུན་བསྡུས་པའི་ལུགས་ ིསོ། །སློབ་དཔོན་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས། གསང་སྔགས་སྐུ་ནི་རབ་བསྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་

188

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

གསུངས་པས་རྡོར་བཟླས་ཀྱང་བསྟན་པར་འཆད་མོད་ཀྱང༌། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་སེམས་དམིགས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན་གསུང་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་སྦས་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྦས་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་དབེན་པ་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་ལྔའི་མདོར་བསྟན་དུ་འཕགས་པས་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་ལ་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་ལྔར་མཛད་དེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་ལེའུ་ཐ་མར་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །སྤྱོད་བསྡུས་ལས་དེ་ཉིད་ལྔ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་དང་འདྲ་ལ། རྒྱས་བཤད་དུ་ལུས་དབེན་ལ་ལེའུ་གཅིག་མཛད་ནས་རིམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཡང་གསུངས་སོ། །རྣམ་གཞག་རིམ་པར་ཡང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པས་ཞེས་དེ་ལ་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང༌། སེམས་དམིགས་རིམ་པ་གཉིས་པར་གསུངས་པས་རིམ་ལྔའི་མདོར་བསྟན་དང་འདྲ་བར་རིམ་པ་ལྔར་བཞེད་དོ། །འཕགས་པས་རིམ་པ་གསུམ་པར་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ལུས་དབེན་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་ནི་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(གསང་སྔགས་སྤྱིའི་སྙིང་པོ་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་

བསྐུལ་བ་)ནི།
རྩ་བ།

ཐེག་པ་དགུ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི།
གསང་སྔགས་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་དམ་ཚིག་རྣམས། །
མཁྱེན་པར་མཛོད། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་།
ཚེ་གཅིག་མངོན་སངས་རྒྱས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །ལེའུ་ལྔ་པ་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ།། །།

189

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་
ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཕྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཀྲི་ཡ་བྱ་རྒྱུད་དང་། ཨུ་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་། ཡོ་ག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དེ། སྔགས་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ནང་དཀའ་ཐུབ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་བཅས་ཐེག་པ་དགུ་དང་། གསང་སྔགས་གསར་མའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཞེས། བྱ་རྒྱུད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་གསང་སྔགས་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་སྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ནས་ལམ་བསྒོམས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཀྱི་སྲུང་སྡོམ་ཡལ་བར་བཞག་ནས་གཞན་ལ་བསྐལ་པར་འབད་ཀྱང་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བར་གསུངས་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅེས་དང་། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་ཐུན་མོང་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱུད་སྦྱངས། དབང་གིས་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་བསྲུངས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ལའང་རིམ་པ་ལྔ་ཏེ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྐུ་དག་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ཐུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐུ་ཐུགས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ཚེ་གཅིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་(དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི། ད་ནི་ལམ་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་ཐུག་པས་དེའི་བདར་ཤ་བཅད་དེ། དེ་ནས་དལ་བ་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་བཅོས་མ་མིན་པ་སྐྱེས་ན་དེས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནང་ནས་བསྐུལ་བས། དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་རྣམས་བསྒོམ། དེ་ནས་ཚེ་འདི་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མ་ལོག་ན་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དོན་གཉེར་དྲག་པོ་མི་འབྱུང་བས། ལུས་ཐོབ་པ་རིང་དུ་མི་སྡོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང༌། ཤི་ནས་ངན་འགྲོར་འཁྱམ་ཚུལ་སྒོམ་པ་ལ་འབད། དེའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དྲན་

190

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

པའི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ངེས་པ་བསྐྱེད་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ། དེ་ནས་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱེད་ལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་དགེ་མི་དགེའི་འཇུག་ལྡོག་ལ་འབད་ཅིང་སྟོབས་བཞིའི་ལམ་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་བསམས་ལ་འཁོར་བ་སྤྱི་ལས་བློ་ཅི་ལྡོག་བྱ། དེ་ནས་འཁོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སྤོང་འདོད་བཅོས་མིན་བསྐྱེད། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་སྤྱི་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རང་གིས་གང་ཁས་བླངས་པའི་སོ་ཐར་ལ་འབད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན། རང་སྲིད་མཚོར་ལྷུང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་སོང་བ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱངས་ལ། ཅི་སྐྱེ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཕྱིན་དྲུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་རྨང་མེད་པའི་ཐོག་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བས་སོ། །དེ་ལ་མྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཐན་ཐུན་སྐྱེས་ན་ཆོ་གས་བཟུང་ལ་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་འབད་དེ་སྨོན་སེམས་ཅི་བརྟན་བྱ། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་རླབས་ཆེ་བ་རྣམས་མཉན་ལ་ལྡོག་འཇུག་གི་མཚམས་རྣམས་ཤེས་པ་དང་དེ་ལ་སློབ་འདོད་བསྐྱེད། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འཇུག་སྡོམ་ཆོ་གས་བཟུང་ལ། རང་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཕྱིན་དྲུག་དང༌། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བཞི་སོགས་ལ་བསླབ། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་ལྟུང་ལ་སྲོག་བསྡོས་བྱ། ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད། གོས་ནའང་ཕྱིར་བཅོས་ལ་འབད་དོ། །དེ་ནས་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བསླབ་དགོས་པས་བསམ་གཏན་སྐྱོང་ལུགས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ཅི་སྐྱེ་བྱ་སྟེ་རྙེད་པ་དང་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱང་ངོ༌། །དེ་འདྲ་བའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་

191

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཞི་ལྷག་གི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལས་ཟུར་པ་ཞིག་མེད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པའི་གསེབ་ནས་འོང་ངོ༌། །འདི་ཡང་ལམ་འོག་མ་བསྒོམས་ཀྱིན་གོང་མ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཆེར་འགྲོ་བ་དང༌། གོང་མ་མཉན་པ་ན་འོག་མ་ལ་བསྒྲུབ་འདོད་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་སྒོམ་པའི་ཚེ་ཡང་རྟོག་པ་སྦྱང་བར་བྱས་ནས་བློ་ཆ་མཉམ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ཆུང་བར་སྣང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཆད་པས་བསྟེན་ཚུལ་ལ་འབད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྤྲོ་ཤགས་ཆུང་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་དང༌། ཚེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ཆེར་སོང་ན་མི་རྟག་པ་དང་ངན་འགྲོའ་ཉེས་དམིགས་སྒོམ་པ་ ིལ་གཙོ་བོར་བྱ། ཁས་བླངས་པའི་བཅས་མཚམས་ལ་གཡེལ་བར་སྣང་ན་ལས་འབྲས་སྒོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ། ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་བློ་ཤགས་དྲག་མི་སྣང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་ཆད་པས་སྨོན་སེམས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱང༌། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་ཤགས་དྲག་པར་སྣང་ན་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཤིག་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱང༌། སེམས་དམིགས་པ་ལ་མི་སྡོད་པར་རྣམ་གཡེང་གི་བྲན་དུ་གྱུར་པར་སྣང་ན་རྩེ་གཅིག་པའི་གནས་ཆ་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོང་བར་གོང་མ་རྣམས་གསུང་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་མ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་ན་ཕྱོགས་རེ་བར་མ་སོང་བར་རྒྱུད་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀོལ་རུང་ཞིག་དགོས་སོ། །ལེའུ་ལྔ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

192

ལྕགས་སྤྲེལ་ལོའི་ཨར་གཞས།།

ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བའི་ལམ།།ཚང་ལ་མ་ནོར་ལུགས་བཟང་འཛིན་པ་དང། །
དེ་ཡི་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཀུན་ཞི་ནས། །
མཐུན་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག། །

དགེ་བ་འདི་ཡིས་མ་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན། །
སྣང་ཞེན་ཀུན་རྟོགས་མུན་པ་ཡོངས་བསལ་ཏེ། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །སྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག།།

193

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཆུ་ཁྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ། ིལེའུ་དང་པོ། བསྐལ་བ་དང་པོ་མ་ཆགས།

རྩ་བ།

ཨོཾ་སྭ་སྟི། བསྐལ་པ་དང་པོ་མ་ཆགས། །
བསྐལ་པ་དང་པོ་ཆགས་དུས་། ལ་ཨོཾ་སྭ་སྟི། བསྐལ་པ་དང་པོ་རླུང་གི །
རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་ཆགས་ཡོད། །
རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ་སྟེང་ལ། །
བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་འཁྱིལ་ཡོད། །
རྒྱ་མཚོ་དེ་ཡི་ནང་ལ། །
གསེར་གྱི་པདྨ་འཁྲུངས་ཡོད། །པདྨ་འདབ་མ་སྟོང་མཐོང་། །
གཞན་དང་མི་འདྲའི་བསྐལ་པ། །བསྐལ་པ་མི་ངན་བསྐལ་པ། །
དེ་ལས་བཟང་རྒྱུ་མི་འདུག །
བསྐལ་པ་འདི་ལ་བསྐལ་བཟང་། །
སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་ཕེབས་ཡོད། །
བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ། །
བྲོ་ཡི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཨོཾ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ། མཆོག་དང་། དཔལ་སོགས་ཀྱི་

194

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

དོན་དང་། སྭ་སྟི་ནི། བཀྲ་ཤིས་དང་། བདེ་ལེགས། བསོད་ནམས་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས། ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའོ། །
སྤྱིར་བསྐལ་པ་ལ་སྒྲོན་མེའི་བསྐལ་པ་དང་མུན་པའི་བསྐལ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དེ་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྒྲོན་བསྐལ་ལ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་མི་འབྱོན་པའི་དུས་ཀྱི་བསྐལ་བ་ལ་མུན་བསྐལ་ཞེས་ཟེར། ད་ལྟར་འབྱུང་བཞིན་པའི་སྒྲོན་མའི་བསྐལ་བ་དང་པོ་མ་ཆགས་པ་སྟོང་བསྐལ་གྱི་རྗེས་སུ་བསྐལ་བ་དང་པོ་ཆགས་དུས་ཆགས་སྟངས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐལ་པ་འདི་ཉིད་དང་པོ་ཆགས་པའི་ཚེ་འོག་གཞི་རླུང་གི་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་ཆགས་ཡོད་ཅེས་སྲིད་པ་ཆགས་སྟངས་གོང་གི་དང་ཅུང་མ་འདྲ་བ་གསུངས་པ་ནི་དབུ་ནག་མིའུ་འདྲ་ཆགས་ལས་“ད་སྟོང་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ལུགས་དེ། མཁའ་ལ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟེན། རླུང་དེ་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས།” ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན། རླུང་གི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ་དེའི་སྟེང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོར་འཁྱིལ་ནས་ཡོད་པ། བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་དེ་ཡི་ནང་ལ་གསེར་གྱི་པདྨ་འདབ་མ་སྟོང་དང་ལྡན་པ་འཁྲུངས་ཡོད་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བརྟགས་པས་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱུང་བའི་ལྟས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཀྱེ་མ་བསྐལ་བ་འདི་ནི་བཟང་པོའོ། །ཞེས་བརྗོད་པས་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་གྲགས། ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། བསྐལ་པ་བཟང་པོའ་མིང་བསྐལ་པ་པདྨ་སྟོང་མཐོང་ཞེས་བཏགས་པ་བཞིན་ ི པདྨ་འདབ་མ་སྟོང་མཐོང་གི་བསྐལ་པ་འདི་ནི་མུན་པའི་བསྐལ་པ་སོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བསྐལ་པ་ཡིན་པ་དང་། བསྐལ་པ་འདི་ནི་མི་ངན་ཞེས་དགག་ཚིག་སྦྱར་ཏེ་མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་དང་། ནད་ཀྱི་བསྐལ་པ། མུ་གེའི་བསྐལ་པ་སོགས་བསྐལ་པ་ངན་པ་མ་ཡིན་པའི་བསྐལ་པ། དེ་ལས་བཟང་རྒྱུ་མི་འདུག་སྟེ་དེ་ལས་བཟང་བའི་བསྐལ་བ་ཞིག་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐལ་པ་འདི་ལ་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་རིམ་པར་འབྱོན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ད་ལྟ་

195

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡན་ཕེབས་ཡོད་པ་དང། འབྱོན་འགྱུར་གྱི་བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ། མེ་ཏོག་དང་། ཕྲེང་བ། སིལ་སྙན། བྱུག་པ། མར་མེ། བདུག་སྤོས། ན་བཟའ། དྲི་མཆོག །ཕྱེ་མའི་ཕུར་མ། དེ་བཞིན་ཕྱིའི་མཆོད་པ་དང་། ནང་གི་མཆོད་པ། གསང་བའི་མཆོད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ། བདུད་རྩིའི་མཆོད་པ། གཏོར་མའི་མཆོད་པ། ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་ཨར་གཞས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པས་བྲོ་ཡི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེས་
བསྟན་པ་འདི་ལ་གསུངས་པ།
རྩ་བ།

ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་སངས་རྒྱས། །
གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་(རྒྱུད་)སྡེ། །
ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག །
རྒྱ་(བརྒྱ་)ལམ་ནང་དུ་འཁྲུངས་འདྲ། །

འདས་དང་མ་འོངས་སངས་རྒྱས། །ཕལ་པོ་ཆེ་ཡིས་མ་གསུང་(གསུངས་)། །རྩོད་ལྡན་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ། །
འདུལ་བའི་ཞིང་དུ་བཞེངས་པའི། །པད་དཀར་ལྟ་བུར་བསྔགས་པ། །

རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེ། །
གསང་སྔགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ། །

196

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

བསྟན་པ་འདི་ལ་གསུངས་པ། །
སློབ་དཔོན་ནུས་ལྡན་རྡོ་རྗེ། །
འབྲས་བུས་(བུའི་)བསྟན་པ་མཐར་ཐུག །
གསང་སྔགས་བསྟོན་(སྟོན་)དང་བསྟན་པར། །
བྲོ་ཡི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསག་པ་ལ་ལྟོས་
མི་དགོས་པར་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་སྟེ་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པའི་ཉེ་ལམ་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དེ་ལ་བླ་མེད་ཁོ་ན་ངེས་པས་མྱུར་ལམ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་དང་འབྱུང་དཀོན་པའི་དཔེར་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་བརྒྱ་ལའམ་གལ་ཏེ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་འབྱུང་ན་བརྒྱ་ལམ་ནང་དུའམ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་བརྒྱ་ལན་རེ་དང་སྟོང་ལན་གཉིས་ཙམ་འཇིག་རྟེན་དུ་འཁྲུངས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས། ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་ནི་ལན་མང་པོ་དང་རྒྱུན་རིང་པོ་མི་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། “ཉི་མས་བྱིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་རྙེད་པར་དཀའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་ལམ་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་ལམ་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་སྟེ། ” ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འབྱུང་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་མདོར་བསྡུས་པ་ལས། “འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས། །ཨུ་དུམ་བཱ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །བརྒྱ་ལམ་ན་ནི་

197

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རེས་འགའ་ཞིག །འབྱུང་གྱུར་ཡང་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །གསང་སྔགས་སྤྱད་ཚུལ་ཆོ་ག་ནི། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་དཀོན་པ་སྟེ། །”ཞེས་དང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ི “ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ། །བརྒྱ་ལ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་འགྱུར། །ཨུ་དུམ་བཱ་རའི་མེ་ཏོག་ཀྱང་། །རེས་འགའ་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་སྲིད། །གསང་སྔགས་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཡང་། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་རྙེད་པར་དཀའ། །”ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་དཀོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་དེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་སྟོང་བྱོན་པའི་ནང་ནས་རྣམ་འདྲེན་བཞི་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། བཅུ་གཅིག་པ་སྤྱན་ལེགས་དང་། མཐའ་མ་མོས་པས་རང་གི་སྔར་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཡོད་པར་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་འདས་པ་སྟེ་བྱོན་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་འདྲེན་དང་པོ་འཁོར་པ་འཇིག་དང་། གསེར་ཐུབ། འོད་སྲུང་བཅས་དང་། མ་འོངས་འབྱོན་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ཡིས་མ་གསུངས་པ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བའི་རྩོད་ལྡན་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་ཤིན་ཏུ་འདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་ལྷག་པར་གཟིགས་ནས། འདུལ་བའི་ཞིང་དུ་བཞེངས་པའི་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདི་ཉིད། སྔོན་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པར་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པས་མི་སྐྱོ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྔོན་སུས་ཀྱང་བསླབ་མ་མྱོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་སློབ་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་དོན་ཏུའང་བསྐལ་བ་ཆེན་པོ་བཅུར་མནར་མེད་པའི་དམྱལ་བར་གནས་ཀྱང་མི་སྐྱོ་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱེ་རྒུ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ཐུབ་པ་དུག་གསུམ་ཤིན་ཏུ་བདོ་བ་ཕ་ལ་ཕར་མི་འཛིན་མ་ལ་མར་མི་འཛིན་སྡིག་པའི་ལས་ལ་དགའ་བ་

198

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

ལ་སོགས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་དགོས་པའི་སེམས་ཅན་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་དབང་གིས་མུ་གེ་དང་། འཁྲུག་པ་དང་། ནད་ཡམས་ལ་སོགས་པ་མི་བཟང་བ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དུས་དེར། བདག་དགའ་ལྡན་ནས་བབས་ཏེ་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་སྨོན་ལམ་ཚད་མེད་པ་བཏབ་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཅན་སེམས་འཁྲུལ་བ་ཉོན་མོངས་པས་དཀྲུགས་པ་རྣམས་དང་། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །བདག་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །ལོ་ལྔ་བརྒྱར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་གནས་པར་གྱུར་ཅིག བདག་གི་སྐུ་གདུང་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་གཅིག་ཙམ་འཛིན་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་ཀློག་པ་ཡན་ཆད་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་ལས་སླར་མི་ལྡོག་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་བསྐལ་བ་དུ་མར་ཚོགས་བསགས་པ་དེའི་མཐུས་སེམས་ཅན་གང་དག་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་ནས་བདག་གི་ལུས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་སྙེད་དུ་གྱུར་ཅིག །ལུས་རེ་རེ་ཡང་རི་རབ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཅིག །དེ་རེ་རེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དྲག་ཅིང་རྩུབ་པ་མི་བཟད་པ་བསྐལ་བ་ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་དུ་མྱོང་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། མིའི་ནང་ནའང་འོན་པ་དང་། ལོང་བ་དང་། ལྕེ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་བཏབ་པས། འཁོར་དེར་ཡོད་པའི་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ནས་མཆི་མ་འཛག་ཅིང་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ནི། ལེགས་སོ། ལེགས་སོ། །ཞེས་བསྔགས་པ་བརྗོད་དེ། །ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་སྐྱེས་བསྐུར་ཅིང་། ཞིང་རེ་རེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱོན་ནས་ཕྱག་བྱས་ཤིང་བསྔགས་པ་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྙིང་

199

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པོས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ནི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའོ། །ཁྱོད་ནི་པདྨ་དཀར་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའ་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ ིཔད་མ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་བསྔགས་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེས་སྨོན་པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་གདུལ་བྱའི་མོས་ཁམས་དང་འཚམ་པར་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང༌། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང༌། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཅས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པའི་ནང་ནས་རབ་དང་ཕུལ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག་ལས། “ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་བསྡུས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་བསྡུས་པ་རོ་གཅིག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཐེག་པ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །”ཞེས་དང་། རྟོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ་ལས། “འདི་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག། །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་ལས། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །ཚིག་དེ་བདེན་པའི་ཚིག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ། །ཟབ་མོའ་ཐེག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས། །འཚོལ་བར་མི་ ིབྱེད་མཁས་པའི་ཁུར་འཛིན་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བོ་རྟུལ་བོ་གང་། །ཤིན་ཏུ་ཕྲད་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། །འདི་འདྲ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཀྱེ་མའོ་མཚར། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་ཐེག་པ་མཆོག །སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག །དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་གྱུར་ཟབ་མོ་དེར། །ཞུགས་ནས་འབད་པ་མང་བོས་

200

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

རིང་དུ་སྦྱངས། །”ཞེས་དང་། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་ལས། “དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་རྨོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་བོ་རྣོན་པོའ་དབང་བྱས་པས། །སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ ིཁྱད་པར་འཕགས། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་གསང་སྔགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེས་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐུའི་རྣམ་པ་མི་སྣང་བར་བྱས་ཏེ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ཆ་ལུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་གསུངས་པའོ། །འདི་ཡན་གྱིས་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེངྒེས་གསང་སྔགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་འདི་ལ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །གོང་གི་རྩ་ཚིག་སློབ་དཔོན་ནུས་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་མན་གྱི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྔ་འགྱུར་
རྙིང་མའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུའི་རྩེ་མོའམ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའ་སྟོན་ ིཔ་དང་བསྟན་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་ཡང་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ལུགས་ལ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཏེ་སྤྲུལ་སྐུ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གསུང་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པ་གསུམ། ཀྲི་ཡ། ཨུ་པ། ཡོ་ག་སྟེ་ལོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་གསུང་བའི་གསང་སྔགས་ཕྱི་ཡི་ཐེག་པ་གསུམ། བསྐྱེད་པ་མ་ཧཱ་ཡོ་ག ལུང་ཨ་ནུ་ཡོ་ག །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་སྟེ་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་གསུངས་པའི་ནང་གི་ཐེག་པ་བླ་མེད་གསུམ་སྟེ་དགུར་བཞེད་ལ། དེ་དག་ལས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འོག་མིན་ལ་སོགས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ། གསང་བ་སྐུ་སྟེ་རྒྱལ་བ་སྐུ་བཞིའི་བསྟན་པ་བྱུང་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རྩོལ་མེད་ཨ་ཏིའི་བསྟན་པ་འབྱུང་བའི་དུས་དྲུག་ལ་བབས་པའི་ཚེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་དེ་བ་བཟང་སྐྱོང་གི་བུ་སེམས་ལྷག་ཅན་ལ་རྨིས་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་བཞི་བྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་རྒྱལ་ཐབས་སྤྱི་བླུགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཞིང་མན་ངག་བྱིན་པས་ལྷའི་གནས་སུ་དར།
དེ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་དར་ཚུལ་ནི། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོའ་སྲས་མོ་མཚོ་ ིའགྲམ་དུ་ཁྲུས་ལ་ཞུགས་ཚེ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ངང་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ལྷག་ཅན་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་དུ་

201

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བསྡུས་ཏེ་ཞལ་དུ་མིད་ནས་སྲས་མོའ་ཐུགས་ཀར་མཆུ་ལན་གསུམ་གཏུགས་ནས་ཧཱུཾ་འོད་འབར་ ིབ་ཞིག་ཐུགས་ཀར་བསྟིམས་ཏེ་འཕུར་ནས་སོང་། །ཟླ་དུས་རྫོགས་པ་ན་སྲས་མོའ་ཐུགས་ཀ་ ིནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་འོད་འབར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཡ་མཚན་པ་གྱུར། རྡོ་རྗེ་དེ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་སྲས་ཁྱེའུ་མཚན་དཔེ་དང་ཕྱག་རྒྱས་སྤྲས་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་པ་ནམ་མཁའ་ཆེའི་རྒྱུད་ཞལ་འདོན་མཛད་བཞིན་དུ་བྱོན། བྲམ་ཟེ་མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས་བྲམ་ཟེ་ངོ་མཚར་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་གཅིག་འབྱུང་བར་འདུག་གསུངས་ཏེ། མཚན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་གསོལ། སླར་ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྐུ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་དབང་བསྐུར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་འབུམ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་མཛོད་རང་དབང་དུ་ཐོབ་ ིསྟེ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་འམ་སློབ་དཔོན་ནུས་ལྡན་རྡོ་རྗེས་འབྲས་བུ་གསང་བ་དབང་བསྒྱུར་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པའམ་འབྲས་བུའི་བསྟན་པ་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་མིའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་མཛད་པས་ན་སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་ལ་སློབ་དཔོན་ནུས་ལྡན་རྡོ་རྗེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གསང་སྔགས་གསར་སྙིང་གི་སྟོན་པ་དང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་གསང་སྔགས་འབྲས་བུའི་བསྟན་པ་ལ་གོང་བཞིན་མཆོད་པ་སྣ་མང་ཡོད་པ་ལས་ཨར་གཞས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པས་བྲོ་ཡི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

202

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་རྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་བཤད་པ།
རྩ་བ།
རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས། །

རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་ལུང་གིས། །
བཀའ་བབས་དུས་སུ་སྨིན་པ། །
བསམ་ཡས་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར། །
ས་སྟེང་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག །གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེ། །འཁོར་ཡུག་རྡོ་རྗེའི་ར་བ། །
རྒྱངས་འདོམ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤ། །
དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི། །བསྟི་གནས་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས། །ཁྱམས་ཆེན་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི། །
ཀ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག །
དབུ་རྩེ་དམ་པ་རིགས་གསུམ། །སྒོ་བཞི་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས། །
སྟེང་ཐོག་ཞི་བ་དབང་དང་། །
དྲག་པོ་ཨེ་ཡི་ཕོ་བྲང་། །
རྟེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ། །
བྲོ་ཡི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ། །

203

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་བརླིང་པའི་
རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་ལུང་གིས་མངགས་བྱ་སྟེ་བཀའ་བབས་དུས་སུ་སྨིན་པ། བསམ་ཡས་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པ་ས་སྟེང་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འཁོར་ཡུག་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་ལ་རྒྱ་ཁྱོན་རྒྱངས་འདོམ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤ་ཡོད་པ། །དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་བཞུགས་གནས་སམ་བསྟི་གནས་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་བཀྲ་བ། འདུ་ཁང་ངམ་ཁྱམས་ཆེན་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་ཀ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ། འདུ་ཁང་སྦུག་དབུ་རྩེ་དམ་པ་རིགས་གསུམ་ལ་སྒོ་བཞི་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། སྟེང་ཐོག་ལ་ཞི་བ་དབང་དང་དྲག་པོ་ཨེ་ཡེ་ཕོ་བྲང་གི་བཟོ་བཀོད་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རག་ར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་དར་གྱིས་མཛད་པའི་གསེར་ཀོང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་ཐར་སྐལ་བཟང་རེ་སྐོང་ལས། “དེ་བཞིན་དུ་འདིར་རྗེ་བླ་མ་ཉིད་དང་དུས་མཉམ་གྱི་གྲུབ་དབང་སྟག་ཕུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་སྐོར་ཡང་ཅུང་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་ན་ ིསྙམ་ཡང་། སྟག་ཕུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་སྐོར་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྣམ་ཐར་ཁྱད་པར་ཅན་བསམ་གྱིས་ ིམི་ཁྱབ་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཡི་གེར་འཁོད་པ་ནི་མ་མཐོང་། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ཞིང་གཤེགས་རྗེས་སུ། ལོ་གཅིག་ལྷག་མཚམས་སུ་ཕ་དམ་པ་མདོ་སྤྱི་དགོངས་འཁྲོལ་བྱུང་སྟེ། ལྷ་སར་ཕེབས་ཞོར་ཆེད་དུ་ནག་ཤོད་བརྒྱུད་དེ་སྟག་པུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་མཇལ་བར་ཕེབས་སོང་བས། དེ་དུས་རང་ལོ་བཅུ་ཙམ་དང་། སྟག་ཕུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་མདུན་ནས་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་ཞིག་ཚང་མར་ཐོབ། དེ་སྐབས་སུ་སྟག་ཕུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་བསྟན་སྲིད་བདེ་ཐབས་སུ་རྟེན་བཞེངས་གནང་སྟེ། ལྷ་ཁང་སྟེང་ཐོག་ཏུ། ཤར་དུ་ཁང་པ་ཟླུམ་པོ་དཀར་པོ། ལྷོར་གྲུ་བཞི་སེར་པོ། ནུབ་ཏུ་ཟླ་གམ་དམར་པོ། བྱང་དུ་གྲུ་གསུམ་ནག་པོ་བཅས་བཞེང་འཛུག་གནང་འདུག་པས། དེ་དུས་བར་ཁང་པ་དེ་འདྲ་མ་མཐོང་བས་བྱིས་པའི་མིག་ལ་ལྟད་མོ་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ད་ལྟ་འང་དྲན། ” ཞེས་གསལ་བ་བཞིན། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་དང་བཅས་པའི་རྟེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གོང་བཞིན་མཆོད་པ་སྣ་མང་ཡོད་པ་ལས་ཨར་གཞས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པས་བྲོ་ཡི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

204

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་བརྟེན་པ་ལྷའི་ཚོགས་བཤད་པ།

རྩ་བ།

བརྟེན་པ་ལྷ་ཡི་གཙོ་བོ། །
རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་གཅིག །
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཆ་བྱད། །
ཇོ་བོ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱན་གཅིག །
འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག །ལྷ་གཅིག་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ། །བྱིན་བརླབས་བླ་མའི་སྙིང་སྒྲུབ། །རྗེ་འབངས་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ། །
བདེ་གཤེགས་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད། །ལྷ་ཚོགས་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག །
བདུད་རྩི་1

འཆི་མེད་ཚེ་དང་། །
ཕྱ་(ཕྱྭ་)གཡང་ནོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས། །ཚེ་གཅིག་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ། །གསང་བ་མ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྡེ། །
དབང་དྲག་བཀའ་ཡི་དམ་ཅན། །བྲོ་ཡི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གཙང་ཁང་དབུ་མའི་ནང་། བརྟེན་པ་ལྷ་ཡི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་ལི་མ་ལས་
1 བློ། ཤོག ༩བ༢ རྩེ་འཆི་མེད་

205

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་གཅིག་དེ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་མཚན་ཇོ་བོ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱན་གཅིག་ཞུ་བ་དང་། ཁྱམས་ཆེན་ནམ་འདུ་ཁང་སྦུག་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་ལྷ་གཅིག་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ་ཞུ་བ་ནི། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོའ་མངོན་རྟོགས་ནང་ ིགསལ་བ་ལྟར། སྐུ་ཕྱག་རྒྱའི་བཀོད་པ་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐུ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཞབས་གཉིས་པདྨའི་གདན་ལ་སྐུ་བཞེངས་སྟབས་སུ་བཞུགས་པ། ཞལ་བཅུ་གཅིག་ལ། རྩ་ཞལ་གསུམ་དཀར་པོ་ཆོས་སྐུ་ཞི་བའི་འཛུམ་པ་དང་ལྡན་པ། དེའི་སྟེང་མ་གསུམ་སེར་པོ་ལོངས་སྐུ་རྒྱས་པའི་ཞལ་བཞད་པ། དེའི་སྟེང་མ་གཉིས་དམར་སྨུག་དབང་གི་ཞལ་གཙིགས་པ། དེའི་སྟེང་མ་གཉིས་སྤྲུལ་སྐུ་མཐིང་ནག་ཁྲོས་པའི་ཞལ་དྲག་པོ་སྤྱན་གསུམ་དང་ལྡན་པ། སྟེང་ཞལ་དམར་པོ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་རིགས་འཛིན་པ། རྩ་ཕྱག་ཆོས་སྐུ་རྩ་བའི་ཕྱག་བཅུ་ལ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐུགས་ཁར་ཐར་མོ་སྦྱར་བ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་བགྲང་ཕྲེང་དང་གཡོན་པདྨ་དཀར་པོ་བསྣམས་པ། དེའི་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཡས་འཁོར་ལོ་དང་གཡོན་སྤྱི་བླུགས་སོགས་བསྣམས་པ། ལོངས་སྐུ་ཡན་ལག་གི་ཕྱག་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ལ། རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བསྣམས་པ། ཉིང་ལག་སྤྲུལ་སྐུའི་ཕྱག་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་ནི་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་དེ། ཕྱག་གི་མཐིལ་ན་སྤྱན་སྟོང་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པས་ཕྱག་སྟོང་དང་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ། ཕྱག་མཚན་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན་བསྣམས་པ། སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ། ཡན་ལག་རིགས་བཞིའི་སྦྲུལ་གྱིས་བརྒྱན་པ། རི་དྭགས་པགས་པས་སྐུ་སྟོད་གཡོགས་པ། དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་དཀྲིས་པའོ། །རྒྱས་པར་མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་ནང་བཞུགས་པའི་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོའ་མངོན་རྟོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ིབྱིན་བརླབས་བླ་མའི་སྙིང་སྒྲུབ་རིག་འཛིན་རྗེ་འབངས་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ནི་གོང་དུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

206

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

སྤྲུལ་སྐུ་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་དང་། དགེ་སློང་ལིཙྪ་ཝི་དྲི་མེད་གྲགས་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་
ནང་རྒྱུད་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་དགུ་ཕྲུགས་ཀྱི་ནང་གསེས་ལུང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཁྲོ་བོའ་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལུགས་ ི བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཏེ། གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་ཐེག་རིམ་དགུའི་ཡ་གྱལ་རྒྱུད་སྡེ་དྲུག་གི་ནང་གསེས་དཔལ་མ་ཧ་ཡོ་ག་ལ་རྒྱུད་སྡེ་དང་སྒྲུབ་སྡེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས་གཉིས་པ་དཔལ་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་དེ། འཇམ་དཔལ་སྐུ། པདྨ་གསུང་། ཡང་དག་ཐུགས། བདུད་རྩི་ཡོན་ཏན། ཕུར་བ་ཕྲིན་ལས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྡེ་ལྔ་དང་། མ་མོ་རྦོད་གཏོང་། དམོད་པ་དྲག་སྔགས། འཇིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ཀྱི་སྡེ་གསུམ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་དང་། བདུད་རྩི་འཆི་མེད་ཚེའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་དང་། ཕྱྭ་དང་གཡང་སྟེ་མི་དང་ནོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས། ཚེ་གཅིག་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བདེ་བླག་སྩོལ་བ་མཛད་པ་གསང་བ་མ་རྒྱུད་རྒྱུད་སྡེས་གཙོས་རྒྱུད་སྡེའི་ལྷ་ཚོགས། དབང་དྲག་བཀའ་ཡི་དམ་ཅན་ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་ནག་པོ་གཙོས་དམ་ལྡན་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྲུང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་གོང་བཞིན་མཆོད་པ་སྣ་མང་ཡོད་པ་ལས་ཨར་གཞས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པས་བྲོ་ཡི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་བླའི་བཀའ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གསར་བཞེངས་གནང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།
རྩ་བ།

རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས། །སངས་རྒྱས་བཀའ་ཡི་ལུང་ཟིན། །གངས་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་བདག་པོ། །རྒྱལ་དབང་ཏ་(ཏཱ་)ལའི་བླ་མ། །མཚན་བཟང་གསེར་གྱི་བཀའ་ལུང་། །

207

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འཇིགས་མེད་གདོང་ལྔའི་གད་བརྒྱངས། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན། །
སྤྱི་བོའ་རྒྱན་དུ་ཕེབས་བྱུང་། ། ིསྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་། །
སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད། །
སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ཕན་གྲོགས། །སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ས་མཁན། །སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག །སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ཨར་པོ། །
སྐལ་བཟང་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ། །བྲོ་ཡི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ། །
ལེའུ་དང་པོའོ།། །།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་སོགས་སུ། སྟོན་པ་འོད་མའི་ཚལ་ན་
བཞུགས་པའི་དུས། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔ་འཕྲོས་ཏེ། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་སོང་། དེར་གཟིགས་ཏེ་ཞལ་འཛུམ་མཛད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བས་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གང་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱར་མ་གྱུར་པའི་གནས། འདྲེ་སྲིན་དུ་མས་གང་བའི་མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་དེར། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་འདུག་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་འགྱུར་རོ། །མཐའ་འཁོབ་དེ་འདུལ་

208

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

བའི་གཉེན་པོ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དེས། སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་སྤྱན་སྔར་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ། བདག་གིས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གང་གིས་ཀྱང་ཞབས་ཀྱིས་མ་བཅགས་པའི་གནས། མཐའ་འཁོབ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་གདུལ་དཀའ་བ་དེ་རྣམས་ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །མཐའ་འཁོབ་དེ་ཡང་བདག་གིས་འདུལ་བའི་ཞིང་དུ་གྱུར་ཅིག །བདག་འདྲེ་སྲིན་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཕ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །མུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་དེར་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཐོས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། “སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ས་སྟེང་དུ། །དུས་མཐར་འཇིག་ཅིང་ཉམས་པ་ན། །སྡོམ་བརྩོན་རྒྱལ་པོའ་ཚུལ་གྱིས་ནི། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ ིཚོམ་མེད། །”ཅེས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་སངས་རྒྱས་བཀའ་ཡི་ལུང་གིས་ཟིན་པ་རྒྱལ་དབང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་དུས་ཀུན་ས་སྟེང་གི་ཀུན་ཁྱབ་གངས་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་བདག་པོ་རྒྱལ་དབང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་མཚན་བཟང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལས་དྲངས་ཏེ། ས་སྟེང་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེ་བཞེང་དགོས་པའི་གསེར་གྱི་བཀའ་ལུང་སྨྲ་ངན་ཝ་སྐྱེས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་འཇིགས་མེད་གདོང་ལྔའི་གད་བརྒྱངས། འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱི་བོའ་རྒྱན་དུ་ཕེབས་བྱུང་། ིཞེས་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་གསར་བཞེངས་གནང་བ་འདི་རང་

209

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འདོད་བདེན་རློམ་མ་ཡིན་པར་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་ལུང་དང་། ༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའ་བཀའི་མངགས་གསེར་གྱི་ཅོད་པཎ་སྤྱི་བོའ་རྒྱན་དུ་ ིཕེབས་པར་བརྟེན་ནས་ཕྱག་བཏབ་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐལ་བཟང་ཞེས་བོས་ནས་བསོད་ནམས་དང་གོ་སྐབས་བཟང་བའི་ཨར་པོའ་ིལས་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་སྟེ་གཙོ་བོའ་ིའགན་ཁུར་དང། སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་དམ་འགོ་འཛུགས་གནང་མཁན། དེ་བཞིན་སྐལ་བཟང་ལས་འདི་ལ་དངོས་ཤགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕན་གྲོགས་གནང་མཁན་དང་། སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ས་མཁན་ནམ་བཟོ་བོའ་དབུ་མཛད་ཆེ་བ། ཡུལ་སྐད་ལ་(མཁན་པོ་) ི སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་བའི་གཏོང་ཕོད་ཅན་གྱི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་དང་། སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ཨར་པོའམ་ས་ལས་རྡོ་ལས་ཤིང་ལས་སོགས་ལ་གཞོལ་བའི་སྐལ་བཟང་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གོང་བཞིན་མཆོད་པ་སྣ་མང་ཡོད་པ་ལས་ཨར་གཞས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པས་བྲོ་ཡི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ་ཞེས་གསུངས། ཆུ་ཁྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

210

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

ལེའུ་གཉིས་པ། རྒྱབ་རི་རིན་ཆེན།

སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་ཉེ་འཁོར་གྱི་གནས་བཤད་དང་དེའི་མཚོན་དོན་བཤད་པ།

རྩ་བ།

ཨོཾ་སྭ་སྟི།
རྒྱབ་རི་རིན་ཆེན་མཎྜལ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་སེ། །
བསྐལ་པ་གཉིས་ལྡན་སུམ་ལྡན་རྫོགས་ལྡན་གསུམ། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་གསེར་ཁྲིར་འགྱིང་1

(འགྱིངས་)བ་འདྲ། །
ཆོས་དང་ནོར་གྱི་གཏེར་ཁ་འཛད་པ་མེད། །
པདྨའི་གཉེན་ཞུ་མཐོང་གྲོལ་སྒྲོན་པ་འདྲ། །
གསང་སྔགས་ཐེག་པའི་ཡང་རྩེ་མཐའ་ནས་རྒྱས། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ས་སྟེང་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་
རྒྱབ་རི་རིན་ཆེན་མཎྜལ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པས། བསྐལ་པ་དང་པོའ་དུས་སུ་དགེ་བཅུ་ ིརྫོགས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་རྫུན་སྨྲས་པས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དཔལ་ཆ་གཉིས་བྲི་བས་བསྐལ་པ་གཉིས་ལྡན་དང། མི་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་ཅིང་མ་བྱིན་པར་བླངས་པས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དཔལ་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་གཅིག་བྲི་བས་གསུམ་ལྡན་དང། བསྐལ་པ་དང་པོའ་དུས་སུ་དགེ་བཅུ་རྫོགས་ ིཔར་སྤྱོད་ཅིང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དཔལ་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་ཉམས་པར་གནས་པས་རྫོགས་ལྡན་གསུམ་མཚོན་པ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་ཁྲིར་འགྱིངས་བ་དང་འདྲ་བས་ཆོས་དང་ནོར་གྱི་གཏེར་ཁ་འཛད་པ་མེད་པ་མཚོན་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་བོ་ལ་རང་ཆས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོ་བྱད་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ།

1 བློ། ཤོག ༡༠ན༤ འགྱིང་བ་

211

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་མཆོག་གི་རིན་ཆེན་བདུན་ནམ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དང་། རལ་གྲི་དང་། པགས་པ། ཁང་པ། གོས་བཟང་། ནགས་ཚལ། མལ་ཆ། ལྷམ་བཅས་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་དང་ལྡན་པས་མཚོན་པའོ། །རིའི་རྩེ་མོ་ནི་སློབ་དཔོན་པདྨའི་པད་ཞྭའམ་གཉེན་ཞུ་མཐོང་གྲོལ་སྒྲོན་པ་དང་འདྲ་བས་གསང་སྔགས་ཐེག་པའི་ཡང་རྩེ་རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་ཏེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་ནད་མུག་འཁྲུག་རྩོད་སོགས་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་ནས་རྒྱས་པ་མཚོན། “དེ་ཡང་ཨོ་རྒྱན་པདྨའི་གཉེན་ཞུ་མཐོང་གྲོལ་ནི། སྔོན་ཟ་ཧོར་རྒྱལ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་གྱིས་གསོན་བསྲེགས་མཛད་པའི་སྐབས། གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་མེ་ཡི་གནོད་པས་མ་ཚུགས་ཏེ་ངོ་མཚར་པདྨའི་དབུས་ན་སྐུ་གཅེར་བུར་གྲང་གྲང་བསིལ་བསིལ་ལྟར་བཞུགས་པར། རྒྱལ་པོ་ངོ་མཚར་དང་དད་པ་སྐྱེས་ནས། ཟ་འོག་བེར་མཛོད་གསར་པའི་སྒོ་ཕྱེས་ལ། ང་ཡི་ཞྭ་གོས་ཐམས་ཅད་འཁྱེར་ལ་ཤོག །ཅེས་ཟེར་ཏེ་སྐུ་ཆས་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱལ་སྲིད་འབངས་འཁོར་དང་བཅས་པ་འབུལ་དུས་ཀྱི་དབུ་ཞྭ་དེ་ལ་ཨོ་རྒྱན་པད་ཞྭའམ་པདྨ་མཐོང་གྲོལ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཞྭ་དེའི་མཚོན་དོན་ཡང་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་མཚོན། ཡར་རྩེ་གསུམ་གྱིས་སྤྲུལ་སྐུ་ལོངས་སྐུ་ཆོས་སྐུ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་མཚོན། མུ་ཁྱུད་ཐིང་གིས་དམ་ཚིག་མུ་མཐའ་མེད་པ་མཚོན། རྡོ་རྗེའི་ཏོག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཡོ་འགུལ་མེད་པ་མཚོན། རྒོད་ཀྱི་རྩེ་སྒྲོས་ལྟ་བའི་ཡང་རྩེ་རྟོགས་ཤིང་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཚོན་པ་བཅས་སོ། །”ཞེས་བོད་ཞྭ་བརྒྱ་ཡི་ངོ་སྤྲོད་དུ་གསལ།
རྩ་བར།

གཡས་རི་ནོར་བུ་སྤུན་གསུམ་དགུང་དུ་སྙེགས། །སྐུ་གསུམ་གསང་བའི་མཛོད་ཆེན་མཁའ་དང་མཉམ། །རི་བརྒྱུད་ནོར་བུའི་རྨུ་ཐག་རྒྱངས་(རྒྱང་)གྲགས་གསུམ། །

212

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

རིགས་གསུམ་གདུལ་བྱའི་ཕྱི་མཐའ་ཆུ་ལས་རིང་། །
མི་འགྱུར་བྲོ་བའི་བང་རིམ་གོང་འོག་བདུན། །
འཕགས་པའི་ནོར་གྱི་འཇུག་ངོགས་སྤྲིན་ལྟར་འདུ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གཡས་རི་ནོར་བུ་སྤུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྩེ་མོ་དགུང་དུ་སྙེགས་
པས་ཆོས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་སྐུའི་གསང་བ་དང་། གསུང་གི་གསང་བ། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛོད་ཆེན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མཚོན། རི་རྒྱུད་བར་འཚམས་མ་ཆད་པ་ནོར་བུའི་རྨུ་ཐག་འཐེན་པ་ལྟར་(ནོར་བུའི་ཐག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།)རྒྱང་གྲགས་གསུམ་གྱིས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་བཅས་མོས་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཕྱི་མཐའ་མ་ཆད་པར་ཆུ་ལས་རིང་པ་མཚོན། །རི་རྒྱུད་དེའང་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བ་མེད་པར་བརྟན་པ། བྲོ་འཁྲབ་མཁན་ནམ་བྲོ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་བང་རིམ་གོང་འོག་བདུན་གྱི་རྣམ་པས། འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་གྱི་འཇུག་ངོགས་སྤྲིན་ལྟར་འདུ་བ་མཚོན། འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ནི།” དད་པའི་ནོར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པའི་ནོར་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་ནོར་དང་། ཐོས་པའི་ནོར་དང་། གཏོང་བའི་ནོར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་དང་བདུན་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་ལས། ི “དད་པའི་ནོར་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནོར། །ཁྲེལ་ཡོད་ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་ནོར། །ཐོས་པའི་ནོར་དང་གཏོང་ནོར་དང་། །ཤེས་རབ་ཉིད་ནི་ནོར་བདུན་པ། །ནོར་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་ནི། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་བདུན་ཏེ། །སྣོད་མ་ཡིན་པར་རིག་ནས་ནི། །དེ་ནི་དེ་ལ་མི་སྟོན་ཏོ། །” ཞེས་དང། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལས། “དད་པའི་ནོར་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནོར། །གཏོང་བའི་ནོར་དང་ཐོས་པའི་ནོར། །ཁྲེལ་ཡོད་ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་ནོར། །ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱི་ནོར་བདུན་ཏེ། །ནོར་གྱི་དམ་པ་འདི་དག་ནི། །མི་ཟད་པ་ཡི་ནོར་བདུན་ཏེ། །མི་མ་ཡིན་ལ་བརྗོད་མི་བྱ། །མང་པོའ་ནང་ ིདུ་ངག་ལ་བརྟག། །གཅིག་པུར་འདུག་ན་སེམས་ལ་བརྟག། །”ཅེས་གསུངས་སོ། །

213

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

གཡོན་རི་རྣམ་རྒྱལ་ཁང་བརྩེགས་ཉི་ཟླས་བརྒྱན། །
གྲུ་བཞི་ལམ་གྱི་བསྟན་གཉིས་བདུད་ལས་རྒྱལ། །
ཟུར་བརྒྱད་རིན་ཆེན་གསེར་མིག་གཡས་གཡོན་འཁྱིལ། །རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཡི་གཉིར་(གཉེར)། །
ལག་འགྲོ་ཀླུ་ཡི་གདེངས་ཀ་རྒྱས་པ་འདྲ། །
ཕུན་ཚོགས་འདོད་རྒུའི་འབྱོར་པ་རྒྱས་ཤིང་བརྟན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གཡོན་རི་རི་རབ་ལྷུན་པོའ་སྟེང་ན། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ ིཔའི་ལྷའི་གནས་ཀྱི་དབུས་ན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཕོ་བྲང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ངམ་ཁང་བརྩེགས་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བས་བརྒྱན་པ་གྲུ་བཞི་པའི་རྣམ་པས། “བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཤེས་པ་ངའི་བླ་མ་” ཞེས་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཇོ་བོ་ལ་ཞུ་བ་བཞིན། ཕལ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་ཞེས་པ་ཕྱར་བ་ནང་འབྲུའི་ཕུང་པོ་སོགས་དངོས་རྫས་གང་ཞིག་འཁྱེར་དགོས་ན་ཕྱར་བའི་གྲུ་གཅིག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་གྲུ་བཞི་ཀ་ནས་བཀྱགས་ཏེ་འཁྱེར་དགོས་པ་བཞིན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་གང་ནས་བརྩམས་ཀྱང་བསྟན་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་དྲིལ་ཤེས་པ་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས། དེ་ལ་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཚ་གྲང་ལྟར་འགལ་བ་འཛིན་པའི་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ཏེ་བདུད་དེ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་མཚོན། ཟུར་བརྒྱད་རིན་ཆེན་གསེར་མིག་གམ་གསེར་ཉ་གཡས་གཡོན་འཁྱིལ་བ་ལྟ་བུས། ཚེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།

214

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

ཚིག་བཙུན་པ། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ། སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བཅས་རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཡི་གཉེར་མ་ལྟ་བུ་འཛད་མཐའ་མེད་པ་མཚོན། རིའི་རྩེ་མོར་སྦྲུལ་ལམ་ལག་འགྲོ་ཀླུ་ཡི་གདེངས་ཀ་རྒྱས་པ་འདྲ་བས་ཕུན་ཚོགས་འདོད་རྒུའི་འབྱོར་པ་རྒྱས་ཤིང་བརྟན་པ་མཚོན་ནོ། །
རྩ་བ།

མདུན་རི་རིན་ཆེན་ཚོམ་བུ་སྤུངས་པ་འདྲ། །
ཆོས་སྲིད་དཔལ་གྱི་འབྱོར་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད། །
དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དམག་ལ་ཆས་པ་འདྲ། །
བསྟན་སེལ་བདུད་ཀྱི་སྡེ་དཔུང་དམིགས་མེད་ཆོམས། །
བཙན་པོའ་དབུ་རྨོག་དར་འཕྲུ་གཙུགས་པ་འདྲ། ། ིམཐའ་བཞི་དྲེགས་ལྡན་དག་གིས་བཏུད་ཅིང་བསྐུར་(བཀུར)། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མདུན་རི་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོམ་བུ་སྤུངས་པ་དང་འདྲ་བས་ཆོས་སྲིད་
དཔལ་གྱི་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ལ་སྙེགས་པ་མཚོན། །དགྲ་ལྷ་སྟེ་ལུས་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ལྷ་སྟེ་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ། ཕོ་ལྷ་སྟེ་མགོན་བྱེད་ཀྱི་ལྷ། དགྲ་ལྷ་སྟེ་སྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ། མ་ལྷ་སྟེ་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷ། སྲོག་ལྷ་སྟེ་སྲུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལྔ་ཡི་ནང་ཚན་དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་དཔའ་བརྟན་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ། མཐུ་ཆེན་དགྲ་འདུལ། སྣང་བསྒྲག་འབྲུག་ལྡིར། དྲག་རྩལ་ཐོག་འབེབས། སྐྱེ་བ་སྲོག་འདོན། སྡང་བའི་དགྲ་གཅོད། སྐྱེས་བུ་རང་ཆས། བྱ་ཁྲ་སྔོན་པོ། དགྲ་སྦག་གཤོག་རྩལ་ཏེ་དགྲ་ལྷ་མཆེད་དགུ་རུ་བསྟར་བསྒྲིགས་ཏེ་དམག་ལ་ཆས་པ་དང་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དམ་སེལ་ཞུགས་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་ཀྱི་སྡེ་དཔུང་དམིགས་མེད་ཆོམས་ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོའམ་བཙན་པོའ་དབུ་རྨོག་དར་འཕྲུ་གཙུགས་པ་འདྲ་ ི བས་མཐའ་བཞི་དྲེགས་ལྡན་ནམ་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་བཏུད་ཅིང་བཀུར་བ་མཚོན། །

215

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

དབང་ཆེན་ཆུ་བོ་མ་བཀུག་ཞུ་དང་འདྲ། །
མི་ནུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལྗོངས་འདིར་འཁྱིལ། །
སྦྲུལ་གྱི་ཉལ་འགྲོ་མ་འཕང་མདའ་དང་འདྲ། །
ཡང་དག་ལྟ་བས་མཐར་འཛིན་དྲུང་ནས་འབྱིན། །
འཕོངས་ཀྱི་(འཕོང་གི་)སྐྱེས་བུ་གེར་མཛོ་ཉམས་དགུས་འགྱིངས། །ཀླུ་བདུད་གདུགས་(གདུག་)པའི་དུག་དབལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དབང་ཆེན་ཆུ་བོ་དང་། སྦྲུལ་གྱི་ཉལ་འགྲོ། འཕོང་གྱི་སྐྱེས་བུ་གེར་
མཛོ་གསུམ། གཞུ་དང་། མདའ། མདའ་མཁན་གསུམ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དབང་ཆེན་ཆུ་བོ་མ་བཀུག་གཞུ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་གཡས་གཡོན་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་གཉིས་མིའི་འབད་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀུག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དབྱིབས་གཞུ་མོ་ལྟར་གུག་པས་མི་ནུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལྗོངས་འདིར་འཁྱིལ་བ་མཚོན། སྦྲུལ་གྱི་ཉལ་འགྲོ་ཞེས་གོང་གི་ཆུ་གཉིས་འདུས་མཚམས་ནས་སྦྲུལ་ཆུ་མ་འཕང་མདའ་དང་འདྲ་བས་ཡང་དག་ལྟ་བས་བདག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པ་མཚོན། གཉིས་པ་ནི། སྦུས་མདའམ་སྦྲུལ་མདའ་སྟེ་འབྲི་རུ་རྫོང་ཆགས་གནས་ཀྱི་མཐའ་བསྐོར་ནས་ནགས་ཤོད་ལུང་པའི་གཞུང་རྒྱུད་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་དལ་གྱིས་འབབ་པ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་ཉལ་འགྲོ་སྟེ་སྦྲུལ་ནང་ནས་འབབ་པའི་སྦྲུལ་ཆུ་རྩོལ་བས་མ་འཕང་ཀྱང་འཕང་པའི་མདའ་དང་འདྲ་བ་དངོས་སུ་མཐོང་ན་ངོ་མཚར་དངོས་ར་འཕྲོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། འཕོང་གི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་མདའ་མཁན་ནམ་མདའ་འཕེན་མཁན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་སྡེའི་རྒྱབ་རི་གཉེན་ཆེན་སྐུ་ལྷ་གེར་མཛོ་ནི། སྒེག་པ་དང་། དཔའ་བ། མི་སྡུག་པ་གསུམ་སྐུའི་ཉམས་དང་།

216

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

དྲག་ཤལ། དགོད་པའམ་བཞད་གད། འཇིགས་རུང་གསུམ་གསུང་གི་ཉམས། སྙིང་རྗེ། རྔམ་པ། ཞི་བ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་བཅས་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གར་གྱི་ཉམས་དགུས་འགྱིངས་པས་ཀླུ་བདུད་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་གཞན་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་སྦྱོར་མ་རུངས་པ་རྒྱུད་ཞེ་སྡང་གིས་དཀྲུགས་པའི་གདུག་པའི་དུག་གི་དབལ་ལམ་ངར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །
གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་དང་གང་
འབྱུང་བ་བསྟན་པ།
རྩ་བ།

རིན་ཆེན་ས་ཡི་གྱང་ཆེན་སུས་བརྡུང་པ། །
མི་འཇིགས་བཞི་ཡི་ཡོན་ཏན་མངའ་དབང་འབྱོར། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། “ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཉིད་དུ་
འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་དང་གང་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་རིན་ཆེན་ས་ཡི་གྱང་ཆེན་སུས་བརྡུང་པ་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་སྟེ། རང་དོན་སྤངས་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། རྟོགས་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་ལ། གཞན་དོན་སྤང་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཉེན་པོ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་བཞིའོ། །རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱིཀ་ལས། “བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་ཤེས་ནས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། མི་འཇིགས་པ་དང་པོ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ལམ་བསྟེན་བྱ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པ་གསུམ་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་འགོག་པ་བླ་མེད་ཤིན་ཏུ་དྲི་

217

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

མ་མེད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྡུག་བསྔལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱ་དང་། ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོམས་པར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ལ་བསྟན་པ་ལས་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གསུང་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཤེས་བྱའི་གནས་གང་དུའང་འཇིགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཡི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བར་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

རིན་ཆེན་རྡོ་ཡི་བརྩིག་(རྩིག་)པ་སུས་བརྩེགས་པ། །
རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོགས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱུ་རིན་ཆེན་རྡོ་ཡི་བརྩིག་པ་སུས་བརྩེགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྫུ་
འཕྲུལ་རྐང་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཐོབ་པར་གསུངས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ནི་རྐང་པ་དང་འདྲ་བའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད། དཔེར་ན་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པར་རྐང་པ་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་དག་རྣལ་འབྱོར་པ་སྤྲུལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་གཞི་ཡི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས། “ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་དག་རྫུ་འཕྲུལ་འགྲུབ་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། ིརྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །ཞེས་གསུངས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། སེམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྔོན་ཏིང་

218

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་རེག་པ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

རིན་ཆེན་ཤིང་གི་གཞོག་བསྒྲིགས་སུས་བྱས་པ། །
ཚད་མེད་བཞི་ལྡན་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རིན་ཆེན་ཤིང་གི་གཞོག་སྒྲིག་སུས་བྱས་པ་ལ་ཚད་མེད་བཞི་དང་
ལྡན་ཞིང་། དེ་དག་བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བར་གསུངས། དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཕར་ཕྱིན་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། “ཚད་མེད་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་ཚད་མེད་པ་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོགས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཆགས་སྡང་གི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་སོགས་གསུམ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ ནི། སེམས་ཅན་རྫས་ཡོད་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཕུང་སོགས་ཆོས་ཙམ་དུ་བདེན་སྣང་མ་དོར་བར། དེ་འདྲའི་ཕུང་སོགས་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་

219

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ནི། ཕུང་སོགས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དང་པོ་སོ་སྐྱེ། གཉིས་པ་ཉན་རང་འཕགས་པ། གསུམ་པ་བྱང་འཕགས་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། ཚངས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བདག་པོའ་འབྲས་བུ། སེམས་ཅན་སྨིན་ ིཔར་བྱེད་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། རྟག་ཏུ་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་བ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ། གནོད་སེམས་མགོ་ནོན་པ་བྲལ་འབྲས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྩ་བ།

རིན་ཆེན་ཆ་(ཆུ་)ཡི་མཐུན་རྐྱེན་སུམ་(སུས་)སྐྱོར་(སྦྱོར་)བ། །
སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བག་ཆགས་མ་ནོར་ཐེབ། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་རིན་ཆེན་ཆུ་ཡི་མཐུན་རྐྱེན་སུས་སྦྱོར་བ་ལ་བསམ་གཏན་དང་
པོའ་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་དང་། གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག །གསུམ་པའི་དངོས་ ིགཞི་སྙོམས་འཇུག །བཞི་པའི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག །ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག །སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཅས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བག་ཆགས་མ་ནོར་ཐེབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

མདོར་ན་དཔལ་གྱི་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་སྡེ། །
འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །
ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།

220

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་མདོར་ན་དཔལ་གྱི་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་སྡེ་བཞེངས་པ་ལ་
འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན་ཞིང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས། ཆུ་ཁྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

221

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལེའུ་གསུམ་པ། བསྐལ་པ་ཆགས་པ།
རྩ་བ།
བསྐལ་པ་ཆགས་པ་དགའ།

བསྐལ་པ་ཆགས་པ་སྐྱིད།
དགའ་སྐྱིད་བསྐལ་པ་འདི་འདྲ་བསྐལ་པ་གཞན་ལ་དཀོན།
བསྐལ་པ་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྤྱིར་བསྐལ་པ་ལ་བར་བསྐལ། འཇིག་བསྐལ། ཆགས་བསྐལ།
གནས་བསྐལ། སྟོངས་བསྐལ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་རྣམ་པ་མང་པོ་བཤད་པ་ལས། འཇིག་བསྐལ་ནི། དམྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཕྲོ་ཆད་པ་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བར་འཕེལ་བ་དང༌། གནས་པའི་འཇུག་རྫོགས་པ་དང༌། འཇིག་པའི་མགོ་རྩོམ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་གསུངས། དེའི་ཚེ་མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྔར་ཡོད་ལས་ཟད་པ་རྣམས་འཆི་འཕོས་ནས་གནས་གོང་དུ་སྐྱེ་ལ། མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་མ་ཟད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ། དམྱལ་བའི་སེམས་ཅན་སྟོངས་པ་ནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཟད་པའི་བར་ཡིན་ནོ། །
ཆགས་བསྐལ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ཞིག་པའི་སྟོངས་བསྐལ་གྱི་མཐར་ནམ་མཁའ་སྟོང་
པ་ལ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་རླུང་འཇམ་པོ་ལངས་ནས་ཚངས་རིས་ནས་བཟུང་སྟེ་འཐབ་བྲལ་བའི་བར་རྣམས་འཆགས། དེ་ནས་སྔར་གྱི་རླུང་དེ་ཉིད་ལོ་གྲངས་དུ་མའི་བར་དུ་འཁྲིགས་ནས། འོག་གཞི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་བར་མས་རིམ་ནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག །བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི། འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཅན་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དང་ལས་ཟད་པ་ཞིག་ཚངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པ་དེར་

222

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

སྐྱེ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་ནས་འདོད་པའི་ལྷ་དང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་བར་རིམ་གྱིས་འགྲུབ། དེའི་ཚེ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང༌། ལུས་ལས་འོད་འབྱུང་བ་དང༌། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ནས་མི་དགེ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྤྱད་པས་ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ། དམྱལ་བ་པ་རྣམས་སྐྱེ་ལ། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འཆགས་པ་རྫོགས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་སྣོད་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་དང་། བཅུད་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུ་བསྡོམས་པའི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤའོ། །དེའི་ཚེ་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འགྲིབ་པ་དང༌། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ། འཆགས་པའི་མཇུག་རྫོགས་པ། གནས་བསྐལ་གྱི་འགོ་རྩོམ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་མོ། །
བར་གྱི་བསྐལ་པ་རེ་རེའི་ཚད་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་
བརྒྱད་ཁྲིར་འགྲིབ་པའི་བར་འཆགས་བསྐལ་དུ་གཏོགས་ལ། གང་གི་ཚེ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་འགྲིབ་སྟེ་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཡུན་ནི་བར་བསྐལ་གཅིག །དེ་རྗེས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཕེལ་པ་དང་མར་བཅུ་པའི་བར་འགྲིབ་པའི་ཁུག་པ་རེ་རེ་ལ་བར་བསྐལ་རེར་བརྩིས་པའི་བར་བསྐལ་བཅོ་བརྒྱད་དང༌། མཐའ་མ་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཕེལ་བ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤའོ། །འདིར་ནི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་རྐྱང་པ་དང༌། བར་པ་རྣམས་ཁུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡུན་རིང་ཐུང་མི་མཉམ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་འགྲོས་མྱུར་ལ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་བུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་སྒྲོན་མེའི་བསྐལ་པ་འདི་ཆགས་པ་ལ་སེམས་དགའ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐལ་པ་ཆགས་པ་ལ་ལུས་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགའ་བ་དང་སྐྱིད་པའི་བསྐལ་པ་འདི་འདྲ་བསྐལ་པ་གཞན་ལ་དཀོན་པ་དང་། བསྐལ་པ་འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

223

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

སྟོན་པ་ཕེབས་པ་དགའ།
སངས་རྒྱས་ཕེབས་པ་སྐྱིད།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འདི་འདྲ་སྟོན་པ་གཞན་ལ་དཀོན།
སྟོན་པ་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་སྒྲོན་མེའི་བསྐལ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་
འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་འབྱུང་ན། ཚེ་ལོ་ཡར་འཕེལ་བའི་ཚེ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་འགྲིབ་པའི་མགོ་རྩོམ་པ་ནས། ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འབྱུང་ལ། དེ་མན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྙིགས་མ་ལྔ་ཧ་ཅང་ཡང་བདོ་བ་ཤས་ཆེ་བས། ཆོས་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས། རྩོད་ལྡན་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པ་ལུང་བསྟན་པར་བཞིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྨིན་གྲོལ་ལམ་མཆོག་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཕེབས་པ་དགའ་ཞེས་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་མུན་པ་སངས་ཤིང་མཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པའི་སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཕེབས་པ་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འདི་འདྲ་བ། རྫོགས་བྱེད་དང་། གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ། ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན། མི་ཕམ་སྐྲའི་ལ་བ་ཅན། ཀ་ཏའི་བུ་ནོག་ཅན། གཅེར་བུ་གཉེན་གྱི་བུ་བཅས་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་གཞན་ལ་དཀོན་པ་དང་སྟོན་པ་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། “གང་ཞིག་གཟིགས་ཤིང་གསུང་བ་ཡི། །མཁྱེན་དང་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད། །རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང༌། །གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པ་དེ་ལ་འདུད། །”ཅེས་

224

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

སོགས་དང་། “བསྟན་འདི་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བས། །སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་ཁྱོད་ཉིད་དེ། །ཝ་སྐྱེས་ལ་ནི་སེང་གེ་བཞིན། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལའང་གཅམ་བུའི་ཚིག ། ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཨེ་མའོ་སྐྱབས། །ཨེ་མའོ་སྨྲ་མཆོག་ཨེ་མའོ་མགོན། །”ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ །
ཡང་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་པའམ་བསྐལ་བཟང་
སངས་རྒྱས་སྟོང་རྩ་གཉིས་འབྱོན་པ་གསུངས་པའི་ནང་ནས་སྟོན་པ་གཞན་ལ་དཀོན་པ་དང་། སྟོན་པ་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་མདོར་བསྡུས་པ་ལས། “འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས། །ཨུ་དུམ་བཱ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །བརྒྱ་ལམ་ན་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །འབྱུང་གྱུར་ཡང་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །གསང་སྔགས་སྤྱད་ཚུལ་ཆོ་ག་ནི། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་དཀོན་པ་སྟེ། །”ཞེས་དང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་ ིཐབས་ལས། “ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ། །བརྒྱ་ལ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་འགྱུར། །ཨུ་དུམ་བཱ་རའི་མེ་ཏོག་ཀྱང་། །རེས་འགའ་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་སྲིད། །གསང་སྔགས་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཡང་། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་རྙེད་པར་དཀའ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་དཀོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྣམ་འདྲེན་བཞི་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། བཅུ་གཅིག་པ་སྤྱན་ལེགས་དང་། མཐའ་མ་མོས་པས་རང་གི་སྔར་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཡོད་པར་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་འདས་པ་སྟེ་བྱོན་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། འབྱོན་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ཡིས་མ་གསུང་པ་པད་དཀར་ལྟ་བུར་བསྔགས་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེས་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གསུངས་པ་ནི་བསྟན་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་ལས། “དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་རྨོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་བོ་རྣོན་པོའ་དབང་བྱས་པས། ། ི

225

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་འཕགས། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་གསང་སྔགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་འདི་ལ་གསུངས་པར་བརྟེན། དེ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ནི་སྟོན་པ་གཞན་ལ་དཀོན་པ་དང་སྟོན་པ་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་ཡིན་ནོ། །
རྩ་བ།

སྐུ་(རྒྱུ་)ཡི་བསྟན་པ་དགའ།
འབྲས་བུའི་བསྟན་པ་སྐྱིད།
མཉམ་སྦྱོར་བསྟན་པ་འདི་འདྲ་བསྟན་པ་གཞན་ལ་དཀོན།
བསྟན་པ་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་“འདི་ན་རྫོགས་སངས་
རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག། །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐར་འདོད་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ངེས་ཤིང་། དེ་ལ་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད་པས་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ནི། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བགྲོད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་མེད་པ་ལ་བྱ་ཡི། སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བགྲོད་པ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་མི་སྒོམ་པར་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཙམ་སྒོམ་པ་ལ་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བྱུང་བ་དགའ་ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “འདིར་བགྲོད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ལ་ནི། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ལམ་གཉིས་ཀའི་ཐོབ་

226

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

བྱ་ཡང་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིས་བགྲོད་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་ལྟ་བ་དང༌། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང༌། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བར་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་གང་ནས་འབྱེད་སྙམ་ན། ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཡང་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་གྱི་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་མཐོང་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་བསྐྱེད་ འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མིན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན། །དེ་ལ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང༌། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་བ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་སྤྱིའི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བརྒལ་བར་མི་ནུས་པས། ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཕགས་པ་འོག་མ་གཉིས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་མཛད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐབས་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བ་རྣམས་ལ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྒོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང༌། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྒོམ་པའི་ལམ་མེད་ལ་སྔགས་ལ་ནི་ཡོད་དོ། །དེས་ན་གཞན་

227

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པར་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྱེད་ཀྱི། ཐབས་ཀྱིས་དབྱེ་དགོས་ཤིང་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐུའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྒོམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཐབས་ལས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བྱུང་བ་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ལྟར་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་པ་འདི་འདྲ་བ་བསྟན་པ་གཞན་ལ་དཀོན་པ་དང་། བསྟན་པ་འདི་ནི་བསྟན་པ་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

དེ་འཛིན་མཁས་པ་དགའ།
དེ་འཛིན་གྲུབ་པ་སྐྱིད།
མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་བུ་འདི་འདྲ་དེ་འཛིན་གཞན་ལ་དཀོན།
བསྟན་འཛིན་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་པ་
དེ་འཛིན་པ་ལ་དང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “རང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་ལ་ལམ་སྟོན་པ་སོགས་གང་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གོ་བ་མ་ནོར་བ་ཞིག་བཙལ་དགོས་ཏེ། རང་གིས་མི་ཤེས་ན་གཞན་ལ་སྟོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མ་ཤེས་པར་ཉམས་སུ་བླངས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རང་གིས་ཇི་ཙམ་ཞིག་གོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པས་གོ་བ་ནོར་ན་སྒྲུབ་པ་ནོར་ལ་སྒྲུབ་པ་མ་ནོར་

228

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

བ་ཡང་གོ་བ་མ་ནོར་བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང༌། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། བློ་གྲོས་མེད་ལ་ཐོས་མེད་མ་ཐོས་ལའང་བསམས་པ་མེད། །གཉིས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་བྲལ་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཅེས་དང༌། རིམ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་ལས་ཀྱང༌། ཐོས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་སྟེ། །བསམ་པ་ཡང་ནི་གཉིས་པོ་ཡོད་གྱུར་ན། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡིན། །དེ་ལས་དངོས་གྲུབ་བླ་ན་མེད། །བློ་དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟར་བསམས་ནས་ནི། །ཐོག་མར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་འབད་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ལག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་ལེགས་པར་འཐོབ། །གང་ཞིག་ཚིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་འགྱུར་པ། །དེ་ཡིས་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང༌། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང༌། གང་ཞིག་བླ་མ་ལ་གུས་དད་དང་ལྡན། །མོས་པས་བསྙེན་བཀུར་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་བརྩོན། །ཐོས་པ་འཛིན་གང་སློབ་མ་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐོས་པ་འཛིན་པར་གསུངས་ཤིང་མཉམ་སྦྱོར་ལས་ཀྱང༌། གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བློ་གྲོས་དང་རྩོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་ན་རྒྱུད་སྡེ་ལ་བྱ་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་མིན་ན་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གང་འཚམ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་ཐ་ནའང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཚང་བར་སྟོན་པ་རེ་ལ་ངེས་པར་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ལ་སྔགས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བྱེད་ན་ནི། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་རིམ་གཉིས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་སོགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རྒྱུད་སྡེ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ཕྱིའི་སྤྲོས་པ་གཅོད་པའི་ཆོས་རྒྱབ་ཙམ་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་ཏུ་སྦས་ནས་མ་བཤད་པའི་གདམས་ངག་ཟུར་དུ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པས་ནི། ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་ཞེ་རྩིས་མེད་ཅིང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་དག་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་

229

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གེགས་བྱས་ནས་དེ་རྣམས་མྱུར་དུ་ནུབ་པའི་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་ལ། བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་ལྔ་ལས། དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་གནས། །བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །བླ་མའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། གཞུང་ལ་ཚིག་སྤྱི་ཙམ་དང་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མདོ་སྔགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་མཁས་པ་བྱུང་བ་དགའ་ཞེས་དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་སྐྱིད་ཅེས་གསུངས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འདི་འདྲ་བ་དེ་འཛིན་གཞན་ལ་དཀོན་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་ཞིག་རེད་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

མདོ་ཡི་དགོན་པ་དགའ།
སྔགས་ཀྱི་དགོན་པ་སྐྱིད།
ཟུང་འབྲེལ་དགོན་པ་འདི་འདྲ་དགོན་པ་གཞན་ལ་དཀོན།
དགོན་པ་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་འདི་ནི་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་སའི་དགོན་པའམ་མདོ་ཡི་དགོན་པ་ཡིན་པ་དགའ་བ་དང་། འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་

230

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

བྱེད་ས་གསང་ཆེན་ནོར་བུའི་མཛོད་འཛིན་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའ་གླིང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ ིགསང་བ་སྔགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཡིན་པ་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་སྦྱོར་རམ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དགོན་པ་འདི་འདྲ་བ་དགོན་པ་གཞན་ལ་དཀོན་པ་དང་། དགོན་པ་འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་ཞིག་རེད་ལགས་ཞེས་གསུངས། མདོར་ན། “ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པས་ཞི་ཞིང་དུལ། །ནང་དུ་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་གདེང་དང་ལྡན། །མདོ་སྔགས་ལམ་བཟང་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཁྱེར། །”ཞེས་དང་། “རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། །འབྲས་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་བདེ་ཆེན་དང་། །མཉམ་སྦྱོར་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲའི་སྙིང་པོའ་བཅུད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ ིསའི་བཀའ་བབས་ཀྱི་དགོན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།
བཀའ་ལ་བབས་པ་དགའ།

ལུང་གིས་ཟིན་པ་སྐྱིད།
བཀའ་བབས་ལུང་ཟིན་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་བྱུང་བ་དཀའ།
ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་དཀོན་ལགས།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱུ་འབྲས་མཉམ་སྦྱོར་རམ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་དགོན་
པ་འདི་བཞེངས་པ་ནི་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་གྱི་བླ་མའི་བཀའ་ལ་བབས་པ་དགའ་བ་དང་། ཡི་དམ་ལྷའི་ལུང་གིས་ཟིན་པ་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བཀའ་བབས་དང་ལུང་ཟིན་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་བྱུང་བ་དཀའ་བ་དང་། ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་དཀོན་པ་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

དགེ་བ་འགྲུབ་པ་དགའ།
སྡིག་པ་མེད་པ་སྐྱིད།
སྡིག་མེད་དགེ་བ་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་བྱུང་བ་དཀའ།
ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་དཀོན་ལགས།

231

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཞེངས་པའི་རྣམ་སྨིན་ནི་

ཡིད་དུ་འོང་བའི་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་། གཏན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་མྱང་འདས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་དགའ་བ་དང་། རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སམ་སྡིག་པ་མེད་པ་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྡིག་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་འདི་འདྲ་བ་ནམ་ཡང་བྱུང་བ་དཀའ་བ་དང་། ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་དཀོན་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྩ་བ།

ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་དགའ།
སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་བ་སྐྱིད།
ཚོགས་རྫོགས་སྒྲིབ་བྱང་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་བྱུང་བ་དཀའ།
ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་དཀོན་ལགས།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དབུ་མ་འཇུག་པར། “སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་འདི་
དག་ཕལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས། །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས། སྦྱིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ་གསུམ་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། “སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཚོགས་འདི་གཉིས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། །”ཞེས་གསུངས། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།

232

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། “ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགའ་ཞེས་དང་། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བྱང་བའམ་ཟད་པ་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བྱང་བ་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་བྱུང་བ་དཀའ་བ་དང་། ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་དཀོན་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྩ་བ།

དམ་ཚིག་གཙང་བ་དགའ།
དམ་སེལ་མེད་པ་སྐྱིད།
སེལ་མེད་དམ་གཙང་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་བྱུང་བ་དཀའ།
ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་དཀོན་ལགས།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ནས་བཤད་ན་དཔོན་འབངས་ཀྱི་བར་དང་།
སྡེ་དགོན་གྱི་བར། ཡུལ་མི་ནང་ཁུལ་གྱི་བར། ཁྱིམ་ཚང་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་སོགས་མཛའ་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་དོར་བ་དང་། དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ནས་བཤད་ན། སྔགས་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་ནས་དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་འདའ་དཀའ་རྡོ་རྗེའི་ཐ་ཚིག་ཅེས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལས་མི་འདའ་བར་གཡར་དམ་གཉན་པོར་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་མ་ཉམས་པར་མིག་འབྲས་ལྟར་བསྲུངས་བས་དམ་ཚིག་གཙང་བ་དགའ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་ཚིག་ལ་སེལ་ཞུགས་པའམ་སྐྱོན་ཞུགས་ནས་ཉམས་པ་མེད་པ་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དམ་སེལ་མེད་པ་དང་དམ་ཚིག་གཙང་བ་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་བྱུང་བ་དཀའ་བ་དང་། ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་དཀོན་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

233

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

བཀྲ་རེ་ཤིས་པ་དགའ།
བྱིན་དེ་(རེ་)ཆགས་པ་སྐྱིད།
བཀྲ་ཤིས་བྱིན་ཆགས་འདི་འདྲ་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དགེ་བ་དང་ལེགས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་བཀྲ་རེ་ཤིས་པ་དགའ་བ་
དང་། ཉམས་དོད་པའམ་བྱིན་རེ་ཆགས་པ་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་འདྲའི་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་བྱིན་ཆགས་པ་འདི་འདྲ་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།
བསྟན་པ་དར་བ་དགའ།

དགོན་པ་ཆགས་པ་སྐྱིད།
བསྟན་པ་དགོན་པ་འདི་འདྲ་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་རྒྱ་
ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས། བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷ་དང་མི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་སྙེད་པའོ། །”ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་ལས། “སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།

234

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

ལུང་གི་ཆོས་དང༌། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་གི་བསྟན་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང༌། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཞི་བསིལ་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བ་དགའ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ལུང་གི་བསྟན་པ་ལུང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞན་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་། དེ་དག་གི་བསྟི་གནས་གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་དགོན་པ་ཆགས་པ་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བསྟན་པ་དར་བ་དང་དགོན་པ་ཆགས་པ་འདི་འདྲ་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

མཐོང་ཐོས་ཙམ་གྱིས་དགའ།
དྲན་རེག་ཙམ་གྱིས་སྐྱིད།
མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་དོན་ལྡན་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས།
ལེའུ་གསུམ་པའོ།། །།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བསྟན་པ་དར་བ་དང་དགོན་པ་ཆགས་
པ་འདི་འདྲ་མིག་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་རྣ་བས་དངོས་སུ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དགའ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་དྲན་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རེག་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱིད་ཅེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དྲན་པ་དང་རེག་པ་རྣམས་དོན་མེད་མ་ཡིན་པར་དོན་དང་ལྡན་པའམ་དོན་ཡོད་པ་མ་ཟད་ངོ་མཚར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ངོ་མཚར་མཆོག་ཏུ་བཟང་ལགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆུ་ཁྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

235

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལེའུ་བཞི་པ། དབང་གི་རྒྱལ་པོ།

རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེ་སྒྱུ་འཕྲུལ་རོལ་པའི་གར། །གང་འདུལ་འགྲོ་བློར་ཤར་བ་མིག་མི་འཛུམ། །གཉིས་མེད་མི་ཡི་གར་མཛད་སྟག་ཕུ་པ། །
རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་པདྨ་བཛྲ་འདུད། །

གང་གི་ཐུན་མོང་རྣམ་ཐར་ལུས་ཕྲ་མར། །
མངོན་བརྗོད་གོས་བཟང་སྙན་ངག་རྒྱན་གྱིས་སྤུད། །ཉམས་འགྱུར་ཨར་གཞས་གར་དུ་རྩེན་པ་ཡི། །
དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་འཕྲོག་དཔལ་གྱི་ལང་ཚོའི་བདག །

བསམ་བཞིན་ཞིང་འདིར་སྲིད་པ་བཟུང་བ་ནས། །
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་བསྟན་ལ་སློབ་ཚུལ་སོགས། །
མ་འདྲེས་གསལ་བ་བདེ་ཆེན་དགའ་སྟོན་དཔལ། །
ཅུང་ཟད་མྱོང་འདོད་ཅན་ལ་མདོ་ཙམ་སྤེལ། །
ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་གང་གླེང་བར་
བྱ་བའི་གཞི་ནི། རྒྱལ་ཀུན་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་མི་ཡི་གར་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པདྨ་བཛྲ་གྱི་གསུང་ཨར་གཞས་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་ནམ་མཁའ་ཡི་ནོར་བུ་”ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། ལེའུ་འདི་བཞིན་ཁོང་གི་རང་རྣམ་གྱི་སྡོམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མངོན། ལེའུ་འདི་བཞིན་གོ་སླ་བའི་དམངས་

236

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

ཁྲོད་ཨར་གཞས་ཀྱི་ངོ་བོའ་ཐོག་ལ་ཡོད་ནའང་། སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གྱིས་བཅིངས་ཤིང་མངོན་བརྗོད་ ིབརྡ་ཡིས་སྤུད་པར་བརྟེན་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་རྒྱུས་མངའ་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་གོ་དཀའ་བ་དང་ལྷག་པར་དུ་ཁོང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་མང་པོ་ཞིག་ཚིག་གབ་པ་དང་དོན་བསྐུངས་པར་བརྟེན་འདི་ཡིན་དང་འདི་མིན་གྱི་ཁ་ཚོན་བཅད་དེ་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་བརྡ་བཀྲོལ་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་གོ་བློར་ཤར་ཚོད་དུ་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་སྣང་ཚོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ཚིག་རིས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་མ་བརྒལ་བ་བཤད་ན་འདི་ལ་ཚིགས་བཅད་དགུ་ཡོད་པ་ལས་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་སྐོར་དང་། གཉིས་པས་འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པར་ཡང་སྲིད་ཀྱི་མཚན་རྟགས་ཁོང་ལ་ཕེབས་སྐོར། གསུམ་པས་ཡང་སྲིད་གདན་ཞུ་དང་ཁྲི་འདོན་མཛད་སྒོའ་སྐོར། བཞི་པས་སྐབས་དེའི་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་གར་རྩེད་ཆོ་ལོའི་གཟིགས་མོའི་ིསྐོར། ལྔ་པས་སློབ་གཉེར་ཆེད་གདན་སར་ཕེབས་སྐོར། དྲུག་པས་སློབ་གཉེར་ཟིན་ནས་ནགས་ཤོད་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་སྐོར། བདུན་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་བདག་རྐྱེན་གནང་བའི་སྐོར། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ངོ་མཚར་འབྱམས་སུ་ཀླས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྐོར། བརྒྱད་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་དུག་ཕུལ་བའི་སྐོར། རྐང་པ་གསུམ་པས་དུག་འབུལ་མཁན་ལ་རི་དྭགས་རུ་རུའི་སྙིང་རྗེ་རྒྱས་པའི་སྐོར། ཚིགས་བཅད་མཐའ་མས་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ཏེ་རྩ་ཐིག་རླུང་གསུམ་ལས་སུ་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བཞིས་དྲངས་པའི་འོད་གསལ་དང༌། དགའ་བཞིས་དྲངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐོར། རྐང་པ་མཐའ་མས་ཨ་ལ་ལ་དང་ཨེ་མ་ཧོ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་བཅས་བསྟན་ཏོ། །

237

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དང་པོ་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་སྐོར།

རྩ་བ།

དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཡི་ནོར་བུ། །
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོ་ལ་བཀོད་ནས། །
ཕན་དང་བདེ་བའི་གྲུ་ཆར་ལ་ཟམ་ཟིམ། །
བསྐལ་(སྐལ་)བཟང་ཞིང་གི་ས་ཆེན་ལ་ཕེབས་བྱུང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཏམ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་
དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཁུངས་ཡིན་པ་ནམ་མཁའ་ཡི་ཁམས་སུ་ཉི་མ་དང་མཚུངས་པ་འོད་དང་ལྡན་པའི་ནོར་བུ་ཞིག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་བཀོད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན། ཡིད་ལ་བསམ་པའི་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་འབྱུང་བ་བཞིན། སྟག་ཕུ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་གསལ་ཕྱིར་ལྷ་བླ་སོགས་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའ་གཟུགས་སུ་བཀོད་ ིདེ་ལུང་བརྟག་ཞུ་འབྲས་སུ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དཔྱད་ཀྱིས་སྟག་ཕུ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་རྒྱའི་གཟི་མདངས་མ་ཉམས་པ་ཕན་དང་བདེ་བའི་གྲུ་ཆར་ལ་ཟམ་ཟིམ་སྐལ་བཟང་ཞིང་གི་ས་ཆེན་ཏེ་སྟག་ཕུ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁོང་ལ་ཕེབས་བྱུང་ཞེས་ཚིགས་བཅད་འདིས་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གྱི་སྐོར་གསལ་པོར་བསྟན། ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་ཁོང་ངོས་འཛིན་གནང་མཁན་དང་གཙུག་ཕུད་བཞེས་མཁན་སུ་ཡིན་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་ཡང་ལོ་རྒྱུས་གུང་བསྒྲིགས་ན། ༸གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་ཁོང་གཉིས་དགུང་མཉམ་ཡིན་པས་ངོས་འཛིན་མཛད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དང་། དགུང་ནའི་བབས་དང་གོང་གི་སྟག་ཕུ་ངོས་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་ཨར་གཞས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་མཚན་སྒྲ་དངོས་སུ་གསལ་བ་དང་། སྟག་ཕུ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་བསྟན་

238

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

པའི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་པ་བཅས་ལ་བསམ་ཚེ་ཁོང་ངོས་འཛིན་གནང་མཁན་དང་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་མཁན་ནི། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པ་ངེས་ཤེས་རྙེད་ཐུབ་པ་ཞིག་འདུག་གོ །

གཉིས་པ་འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པར་ཡང་སྲིད་ཀྱི་མཚན་རྟགས་ཁོང་ལ་ཕེབས་པའི་སྐོར།

རྩ་བ།

དབྱར་གྱི་ལང་ཚོ་དར་བའི་ལ་དགའ་སྐྱིད། །
རྩི་བཅུད་སྨན་གྱི་མེ་ཏོག་ལ་ཁྲ་ཆེན། །
འབྲས་དྲུག་སྨིན་པར་(པ་རོ་)བརྒྱ་ཡི་བདུད་རྩི། །
འབད་རྩོལ་མ་དགོས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ངོ་མཚར། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དབྱར་གྱི་ལང་ཚོ་དར་བ་སྟེ་ན་ཚོད་སྨིན་པའི་མཛེས་སྡུག་རྒྱས་
པ་ནི་ལོ་གཅིག་ལ་དུས་བཞིར་ཕྱེ་བའི་དུས་ཚིགས་གཉིས་པ་སྟེ། གནམ་གཤིས་དྲོད་ལ་བབས་པས་འཁྱག་རོམ་དང་གྲང་ལྷགས་ཞི་ནས་ཆར་ཆུ་རྟག་ཏུ་འབབ་པས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་སེམས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བ། ལུས་སེམས་བག་ཕེབས་ཀྱི་དགའ་སྐྱིད་ངང་གནས་པ་དང་། རྩི་བཅུད་དང་སྨན་གྱི་མེ་ཏོག་ཁྲ་ཆེན་རྣམས་གང་སར་བཞད་ཅིང་། འབྲས་དྲུག་སྨིན་པ་རོ་བརྒྱའི་བདུད་རྩི་དཀའ་སྤྱད་དང་འབད་འབུངས་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་མ་དགོས་པར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཆོག་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་བཞིན། སྟག་ཕུ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་གསལ་བའི་མཚན་རྟགས་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁོང་ལ་འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་བྱུང་བ་དེ་ངོ་མཚར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

239

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གསུམ་པ་ཡང་སྲིད་གདན་ཞུ་དང་ཁྲི་འདོན་མཛད་སྒོའ་སྐོར། ིརྩ་བ།

དབྱར་རྔ་བརྡུང་བའི་སྐབ་(སྐད་)སྒྲ་དེ་གསང་བྱུང་། །
འབར་བ་གློག་གི་རྩེ་མོ་རེ་འཁྱུག་བྱུང་། །
མེ་ཏོག་དཀར་པོའ་ིཟིམ་ཆང་(ཆར་)དེ་བབས་བྱུང་། །
ས་ཡི་ལྷ་མོའ་འཛུམ་ཞལ་དེ་བསྟན་བྱུང་། ། ིཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དགུང་གྲངས་ལྔ་ལ་ཕེབས་སྐབས། འཁྲུངས་ཡུལ་

ནས་མདོ་ཁམས་ནགས་ཤོད་སྨན་ལྗོངས་ཕྱུག་མོར་སྟག་ཕུ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གདན་ས་བཀའ་གདམས་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ངམ་དགེ་འཕེལ་བྱང་ཆུབ་གླིང་དུ་གདན་འདྲེན་གྱིས་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུ་སྐབས། སྤྱན་རྒྱ་སྤོས་སྣེ་དང་ཆིབས་བསུ་གདོང་རྒྱུགས་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོའ་མཛད་སྒོའི་འབུད་རྡུང་དཀྲོལ་གསུམ་སོགས་ ི དབྱར་རྔ་བརྡུང་པའི་སྐད་སྒྲ་དེ་གསང་བྱུང་ཞེས་སྐད་གདངས་གསལ་ཞིང་མཐོ་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྐབས་དེའི་མཛད་སྒོའ་རྣམ་པ་འཁྲུག་ཆ་དོད་པ་ ི འབར་བ་སྟེ་གློག་གི་རྩེ་མོ་རེ་འཁྱུག་བྱུང་ཞེས་བཀྲ་ཤིས་དང་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་འཐོར་འབྲུ་དང་། ལྷན་དུ་ཙམ་པ་ཀའི་མེ་ཏོག་དཀར་གཙང་མཇལ་དར་ཁ་བཏགས་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་ཟིམ་ཆར་དེ་བབས་བྱུང་བས་ས་ཡི་ལྷ་མོ་ཞེས་སྐབས་དེའི་ཁོར་ཡུག་གི་རྣམ་པ་ཉམས་སྣང་དོད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱི་གདོང་ལ་སྤྲོ་བའི་རྣམ་པ་དགོད་པའི་ཉམས་དོད་པའི་འཛུམ་ཞལ་དེ་བསྟན་བྱུང་ཞེས་སོ། །

240

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

བཞི་པ་སྐབས་དེའི་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་གར་རྩེད་ཆོ་ལོའ་གཟིགས་མོའི་སྐོར། ིརྩ་བ།

རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་དྲྭ་མིག་གི་རྒྱ་འབག། །
གར་རྩེད་ཆོ་ལོའ་གཟིགས་མོ་ལ་མཚར་བྱུང་། ། ིདབང་པོའ་གཞུ་ཡི་མདངས་བཀྲགས་(བཀྲག་)ལ་བལྟས་ན། ། ིམཚར་རྒྱུ་མི་འདུག་རྗེས་མེད་ཀྱི་ཆུ་རིས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཕེབས་སྟོན་དང་ཁྲི་གསོལ་མཛད་སྒོའ་སྐབས་གཟིམས་ཁང་རབ་ ིགསལ་གྱི་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་དྲྭ་མིག་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཁྲ་འབག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་(རབ་གསལ་སྐར་ཁུང་གི་དྲྭ་མིག་)རྒྱ་ཁྲའི་འབག་གྱོན་ནས་འཆམ་རའི་ནང་དུ་གཟིགས་ཚེ་གླུ་དབྱངས་ལེན་བཞིན་བྲོ་གར་འཁྲབ་མཁན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་། ངག་གི་འགྱུར་ཁུག་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བློའ་ཉམས་འགྱུར་དངོས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྒེག་པ་དང་། དཔའི་བ། མི་སྡུག་པ། རྒོད་པ། དྲག་ཤུལ། འཇིགས་རུང༌། སྙིང་རྗེ། རྔམ་པ། ཞི་བ་བཅས་ཉམས་དགུ་སོགས་མི་དཔོན་བླ་ཆེན་ལ་གོ་ཐོབ་ཀྱི་འཁྲབ་སྟོན་སྒྱུ་རྩལ་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གར་རྩེད་ཆོ་ལོའ་གཟིགས་མོ་དེ་མཚར་བྱུང་ ི ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་ཉི་འོད་རླངས་པ་དང་སྤྲིན་པར་ཕོག་ནས་ཤར་བའི་མདངས་དབང་པོའ་གཞུ་ ི སྟེ་འཇའ་ཚོན་གྱི་མདངས་བཀྲག་ལ་བལྟས་ན། ཚེ་འདི་སྣང་གི་རྙེད་བཀུར་དང༌། སྙན་གྲགས། འཁོར། འདུ་འགོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅི་ཙམ་ཡོད་ནའང། འདི་དག་ཀྱང་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་གི་སྙིང་པོ་ཅན་མ་ཡིན་པར། འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་མཚར་རྒྱུ་མི་འདུག་རྗེས་མེད་ཀྱི་ཆུ་རིས་ཙམ་རེད་དགོངས་ནས་ཟང་ཟིང་གི་འདུ་ལོང་ལ་མ་ཆགས་པར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་འཚོལ་བ་ཁོ་ན་ལས་བྱ་བ་གཞན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་སེམས་སོ་ཞེས་པའོ། །

241

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལྔ་པ་སློབ་གཉེར་ཆེད་གདན་སར་ཕེབས་སྐོར།

རྩ་བ།

དབང་ཆེན་ཆུ་བོ་མི་སྡོད་ལ་འབབ་འགྲོ།
སྦུ་(ལྦུ་)བའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟེམ་མེ་ལ་འཁྱིལ་ཤོག། །
སྦུ་(ལྦུ་)བ་སྟོང་པའི་དོ་ཤལ་དེ་གྱོན་ནས། །
གསེར་མིག་འཁྱིལ་པའི་གཉེན་སྟོན་ལ་ཆས་འགྲོ །

ཞེས་སྟག་ཕུ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དབང་ཆེན་ཆུ་བོ་ཞེས་འབབ་ཆུ་དང་མཚུངས་པ་གཤེགས་བྱོན་མཛད་དེ་གཏན་དུ་མི་སྡོད་ལ་འབབ་འགྲོ་ནའང་། སྐུ་ཕྲེང་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་མཚན་གནས་ལྦུ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟེམ་མེ་ལ་འཁྱིལ་ཤོག་ཅེས་དང་། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་ཞེས་པའི་མཚན་གནས་དེ་ལྦུ་བ་སྟོང་པ་ཞེས་ང་རྒྱལ་ལམ་ཆེ་ཚུགས་དོར་བའི་ཁེངས་སྐྱུང་གི་ཚིག་ལྦུ་བ་སྟོང་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། མཚན་གནས་རྗེས་འབྲེལ་ལྦུ་བ་སྟོང་པའི་དོ་ཤལ་དེ་གྱོན་ནས་གསེར་མིག་འཁྱིལ་པའི་གཉེན་སྟོན་ལ་ཆས་འགྲོ་བ་སྟེ། གདན་ས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའ་གཟུགས་སུ་ ིབཀོད་ནས་དེར་གནས་པའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་གསེར་མིག་ཉ་མོའ་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་ཆོས་ ིཀྱི་བདུད་རྩིའི་གཉེན་སྟོན་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་རུ་སློབ་གཉེར་ལ་ཆས་འགྲོ་ཞེས་དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་སྐབས་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གདན་ས་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མར་ཡོངས་འཛིན་བསྟེན་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་གསན་སྦྱོང་དང་། བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་སོགས་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུཊ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཕ་མཐར་སོན་པར་མཛད་དོ། །

242

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

དྲུག་པ་སློབ་གཉེར་ཟིན་ནས་ནགས་ཤོད་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་སྐོར།

རྩ་བ།

དབུ་མ་ནགས་ཀྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་ཚལ་ན། །
ངང་བ་སེར་པོས་གཤོག་སྟབས་དེ་བསྐྱོད་ནས། །
ཁུ་བྱུག་སྔོན་མོས་དྲུག་འགྱུར་གྱི་གླུ་ལེན། །
ཐང་དཀར་ཐང་སྨུག་ཁྲོམ་ཆེན་ལ་འདུས་བྱུང་། །
སློབ་གཉེར་ཟིན་ནས་དབུ་མ་ནགས་ཀྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་ཚལ་ན་ཞེས་རྩ་དབུ་མ་དང༌། རྐྱང་
མ། རོ་མ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཚོན་པའི་སྦས་ཡུལ་ལུང་གསུམ་སྨན་ལྗོངས་ཀྱི་ནང་ཚན་ནགས་ཤོད་སྦས་ཡུལ་དབུ་མ་ནགས་ཀླུང་ལྗོན་ཤིང་གི་ཚང་ཚིང་འཁྲིགས་པའི་ཚལ་ཏེ་ནགས་ཤོད་སྨན་ལྗོངས་སུ་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སློབ་གཉེར་གྱི་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ངང་པ་སེར་པོས་གཡས་གཡོན་གྱི་གཤོག་པའི་གར་སྟབས་བསྐྱོད་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁུ་བྱུག་སྔོན་མོས་དྲུག་འགྱུར་གྱི་གླུ་ལེན་པ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སྔོན་མོའ་གསུང་གིས་དངོས་སུ་བསྐུལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་ ིམ་མི་དང་མི་འཕྲད་པ་བཞིན་ཡོད་པས་ན་ཁོང་གི་ངག་ལ་རྩེན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མས་བླངས་པའི་གླུ་རུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། གནས་དེར་གཉུག་མར་གནས་པ་དང་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱ་སེར་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཐང་དཀར་དང་ཐང་སྨུག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཁྲོམ་ཆེན་ལ་འདུས་བྱུང་ཞེས་གསུངས་སམ་ཡང་ན་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་ཐང་དཀར་དང་ཐང་སྨུག་གི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཁྲོམ་ཆེན་དུ་འདུས་ ིཔ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་སྲིད། ཡང་ཚིགས་བཅད་འདི་རིག་སྟོང་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་གཞི་མ་གསང་ཡུམ་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་ ི

243

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གོ །དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་དུས་སུ། གླང་ཆེན་རིའམ་མཧཱ་གརྫ་རུ་སྒྲུབ་པ་མཛད་པའི་ཚེ་གུ་རུ་དྲག་པོའ་ཞལ་གཟིགས་ཐོབ་སྟེ་ཐུགས་གཏེར་བཞེས། དེ་ནས་བཟུང་གཏེར་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་གནང་ ིནས་ཡང་གཏེར། གནམ་གཏེར། དགོངས་གཏེར། ཟབ་གཏེར་སོགས་བཞེས། གཏེར་གསར་ལྷ་ངོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། སྟག་ཕུའི་གཏེར་གསར་གྱི་གསང་ཐང་སུམ་ཅུའི་སྐོར་བཞེངས། གསང་རྣམ་པོད་གཅིག་གཏེར་གསར་སྒྲུབ་ཐབས་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ། །བདུན་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བདག་རྐྱེན་གནང་
བའི་སྐོར།
རྩ་བ།

བྱ་ལམ་གོང་མའི་རྣ་རྒྱན་ལ་མཛེས་སོང་། །
རྣ་རྒྱན་རྣ་བའི་བདུད་རྩི་ལ་འཐུང་ནས། །
ཞེས་གོང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཛད་པ་རྣམས་བྱ་ལམ་གོང་མ་ཞེས་
༸གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྙན་དུ་གསོལ་བས་ན་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྙན་ནམ་རྣ་བའི་རྒྱན་ལ་མཛེས་སོང་ཞེས་དང་། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ཕེབས་སྐབས། ༸གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་གི་མཚན་བཟང་གསེར་གྱི་བཀའ་ལུང་རྣ་རྒྱན་རྣ་བའི་བདུད་རྩི་འཐུང་པ་སྟེ་སྤྱི་བོས་བླངས་ནས་བཀའ་བབ་དུས་སུ་སྨིན་པ་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་ཕྱག་བཏབ། དུས་མཚུངས་སུ་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ལྗགས་རྩོམ་གནང་བ་དང་། གར་དང་རས་པ་ལ་སོགས་རིག་རྩལ་གསར་སྤེལ་གནང་ནས། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕྱི་མ། འདས་དང་མ་འོངས་སོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ། སྙན་པའི་དབྱངས་མཛེས་པའི་ཞབས་བྲོ་སོགས་མི་རྣམས་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཅིང་སྒྱིད་ལུག་དང་ངལ་དུབ་ལས་སད་དེ་ལས་ལ་བརྩོན་པར་མ་ཟད། རྒྱུན་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ཐོག་སྤང་བླང་གི་གཞི་འཛིན་ས་ཞིག་རྩིས་ཏེ་སྤྱི་བོར་བཀུར། །

244

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ངོ་མཚར་འབྱམས་སུ་ཀླས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་སྐོར།
རྩ་བ།

གཡུ་འབྲུག་སྔོན་མོའ་མེ་གཤོག་ལ་འཕྱངས་འགྲོ ། ིམེ་གཤོག་མེ་ཡིས་མ་ཚག་(ཚིག་)པའི་ངོ་མཚར། །

གཡུ་འབྲུག་སྔོན་མོའ་མེ་གཤོག་ ི ཞེས་ལུས་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་གཤོག་ལ་འཕྱངས་
ཏེ་ནམ་མཁར་འཕུར་འགྲོ་བ་ངག་རྒྱུན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ལུས་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་གཤོག་གི་མེ་ཡིས་རང་ཉིད་ལ་གནོད་པའམ་མ་ཚིག་པར་བཞིན། རྗེ་བླ་མ་དེ་ཉིད་སྐབས་ཤིག །༸གོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་མཆོག་གིས་བོད་ཡོངས་ལ་གཏེར་མིན་གཏེར་རྫུ་ཡི་སེལ་ཞུགས་གླེང་ཕྱོགས་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བཀའ་བཀྱོན་གྱི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་བོད་གཞུང་གི་བཙོན་འཇུག་བྱས་ཏེ་མེར་བསྲེགས་གཏོང་གྲབས་བྱེད་སྐབས། གཡུ་འབྲུག་གི་མེ་གཤོག་དང་མཚུངས་པ་སྐུ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཆེན་རབ་ཏུ་མཆེད་ཀྱང་མེ་གཤོག་གིས་གཡུག་འབྲུག་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བླ་མ་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཆེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་བླ་མ་ལ་གནོད་པ་དང་འཚིག་པ་མེད་པའི་ངོ་མཚར་འབྱམས་སུ་ཀླས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ནུས་མཐུས་གཞན་གྱི་མེ་སྤར་བའི་གླགས་མ་རྙེད་པ་མ་ཟད། བཙོན་ཁང་གི་སྒོ་ལྕགས་རྣམས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པས་སོ་སོར་འཐོར་སྐབས་བཙོན་སྲུང་དམག་མི་རྣམས་ཀྱང་དད་པ་དབང་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་མཚོན་ཆ་རང་སར་བཞག་སྟེ་གུས་ཕྱག་དང་འགྱོད་
བཤགས་ཕུལ། །

245

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བརྒྱད་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁོང་ལ་དུག་ཕུལ་བའི་སྐོར།

རྩ་བ།

བཀྲ་ཤིས་རྟགས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་གསལ་བྱུང་། །
འདོད་པ་འཇོ་བའི་དཔག་བསམ་ལ་འཁྲུངས་བྱུང་། །
གོང་གི་མཛད་པ་རྣམས་༸རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་མཁྱེན་རྗེས། ༸གོང་ས་
མཆོག་གི་སྐུ་གེགས་སེལ་ཕྱིར། སྟག་ཕུ་གཏེར་ཆེན་མཆོག་ལ་ཚེ་སྒྲུབ་མཛད་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར། ཚེ་སྒྲུབ་མཛད་པས་ན་༸གོང་ས་མཆོག་སྐུ་ཚེ་རིང་དུ་བརྟན་པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་མངོན་གསལ་ཅན་ཚེ་རིལ་མང་པོ་འཕེལ་ཞིང་། ཚེ་མདའ་ཡང་མཐོ་གང་ཙམ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་རི་མོའ་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་“ ི བཀྲ་ཤིས་རྟགས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་གསལ་བྱུང་། །”ཞེས་དང་། བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་འདིར་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་༸གོང་ས་མཆོག་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་ནི་“འདོད་པ་འཇོ་བའི་དཔག་བསམ་ལ་འཁྲུངས་བྱུང་། །”ཞེས་ཡིད་རངས་པའི་རྣམ་པ་གསལ། ཚེ་སྒྲུབ་སྐབས་མཐོ་གང་ཙམ་རིང་དུ་སོང་བའི་ཚེ་མདའ་དེ་ཚེ་མདུད་གནང་སྟེ། ༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ལ་ཕུལ་བས་༸གོང་ས་མཆོག་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ། གཏེར་ཆེན་མཆོག་ལ་མཚན་སྙན་དང་གོ་གནས་བསྩལ་བ་མཛད། ཚེ་མདུད་གནང་བའི་ཚེ་མདའ་དེ་ད་ལྟ་༸རྒྱལ་བ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་གསེར་གདུང་གི་ནང་རྟེན་གཙོ་བོའ་གྲས་སུ་བཞུགས་པར་གྲགས། ཡང་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་རྗེ་བླ་མ་འདི་ ིཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ལ་ཕྲག་དོག་གི་དུག་ཆུས་ཡིད་མྱོས་པའི་གཞུང་གི་སྐུ་དྲག་འགའ་ཞིག་གིས་གསོལ་སྟོན་ལ་ཁ་གཡར་ནས་གདན་ཞུས་ཚུལ་གྱིས་དུག་ཕུལ་ཏེ་བཀྲོང་རྩིས་བྱེད་སྐབས། དུག་བླུགས་པའི་དཀར་ཡོལ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་རི་མོ་རྣམ་པར་གསལ་བའི་ཁ་ཕྱག་གིས་བསྡམས་ཏེ། འདི་ནི་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་འདོད་པ་འཇོ་བའི་དཔག་བསམ་ཤིང་ལ་འཁྲུངས་བྱུང་

246

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

ཞེས་པ་སྟེ། དུག་དེ་དུག་སེལ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་སྨན་མཆོག་ཏུ་བསྒྱུར། (སྟག་ཕུའི་དུག་སེལ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།) ཕྱིས་སུ་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་རྗེས་དུག་ཕོག་པ་ནད་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྲོག་སྐྱོབ་གནང་བའི་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །
རྐང་པ་གསུམ་པས་དུག་འབུལ་མཁན་ལ་རི་དྭགས་རུ་རུའི་སྙིང་རྗེ་རྒྱས་པའི་སྐོར།
རྩ་བ།

རི་དྭགས་རུ་རུའི་སྙིང་རྗེ་ལ་རྒྱས་བྱུང་། །
ཞེས་རི་དྭགས་རུ་རུའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ལ་དཔགས་ན། གཞན་གྱི་ལྐོག་གཡོ་
ངན་ཇུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ལ་དུག་འདྲེན་མཁན་དེ་ཁོང་གིས་ཡུན་རིང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་ཡང་རི་དྭགས་རུ་རུའི་སྐྱེས་རབས་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་ཞིག་དགོན་པའི་ཤིང་སཱ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོར། རི་དྭགས་པྲྀ་ཥ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་རྒྱུ་བ། མིའི་རྒྱུ་ལུགས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཤིག་ན། རི་དྭགས་རུ་རུ་གསེར་བཙོ་མའི་ཁ་དོག་གསལ་བ་འདྲ་བ། གཟུགས་ལྟ་ན་རབ་ཏུ་སྡུག་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོ་དེ་ན་གནས་བཅས་ཤིང་འདུག་པ་ལས། དེ་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ན་འབབ་ཆུ་དྲག་པོས་མི་ཞིག་འཁྱེར་ནས་ངུ་ཞིང་འབོད་པའི་སྒྲ་ཐོས་པར་གྱུར་ཏོ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྙིང་རྗེ་རྗེ་སྐད་དུ་ངུ་ཞིང་འབོད་པའི་སྒྲ་དེས་སྙིང་ལ་བརྡེག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས། སྙིང་རྗེས་གདུངས་ནས་མིའི་སྐད་དུ་ཕྱུང་སྟེ། དེ་བསྒྲལ་ཕྱིར་སྲོག་ཡལ་བར་བོར་ཡང་མི་སེམས་པར་འབབ་ཆུ་དྲག་པོའ་འཇིངས་དེར་ཞུགས་ཏེ་སྲོག་བསྐྱབས་ལམ་ཡང་བསྟན་ནས་དེ་ལ་སོང་ཞེས་ ིབཏང་། དེ་ལ་མི་དེས་ཚིག་སྙན་པ་འདི་ལྟར་སྨྲས་པ། བདག་གི་སྲོག་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ལགས། །ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཅུང་ཟད་ཙམ། །དགོས་པ་ཅིག་ཏུ་སྤྱད་ནས་སུ། །བདག་ལ་རབ་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། །དེ་བས་ཅི་བགྱི་བཀའ་སྩལ་བས། །བདག་ལ་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་རིགས། །ཁྱོད་ལ་གང་དུ་ཅི་

247

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འཚལ་བ། །དེ་ནི་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལ་གུས་པར་སྨྲས་པ། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དྲིན་གཟོ་རྨད་མི་ཆེ། །དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་ཡིན། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་འགྱུར་བ་མང་དུ་མཐོང་། །བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དེང་སོང་ཡོན་ཏན་ཆེ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་ལ་གདམས་པ་ནི་ཕན་བཏགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བ་ན། སེམས་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བདག་ཆུའི་ནང་ནས་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་ཁྱོད་སུ་ལ་ཡང་མ་ཟེར་ཅིག །ངའི་ལུས་འདི་ཡང་ཤ་བཟར་རུང་བས་རབ་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མི་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ཡང་འདོད་པ་ཆེ་ལ་བག་མེད་པ་མང་སྟེ། དེ་བས་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ང་ཡང་ལེགས་པར་བསྲུང་བར་རིགས། །ཁྱོད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བགྱིའོ་ཞེས་མཉན་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ངོ༌། །
དེའི་ཚེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་བཙུན་མོ་རྨི་ལམ་རྣོ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རྨི་ལམ་ངོ་
མཚར་ཆེ་བ་གང་དང་གང་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་རེ་ཞིག་ཅིག་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས་ཐོ་རངས་ཀྱི་རྨི་ལམ་དུ། རི་དྭགས་རུ་རུ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བརྩེགས་པའི་ཚོགས་བཞིན་དུ། དཔལ་རབ་ཏུ་འབར་བ་སེང་གེའི་ཁྲི་སྟེང་ན་འདུག་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་ཚིག་གསལ་ཞིང་སྡེབ་ལེགས་པས་ཆོས་འཆད་པ་མཐོང་ངོ༌། །དེ་ནས་སེམས་དེ་ལས་ངོ་མཚར་ཆེར་བཟུང་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་བཞེངས་སུ་གསོལ་བའི་རྔ་སྒྲ་ཐོས་ཏེ་སད་པ་དང་སྤོབས་ཤིང་གནང་བའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྤྱན་སྔར་སོང་སྟེ། རྨི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་ནས། ལྷ་གཅིག་དེ་བས་རི་དྭགས་བཟང་པོ་དེ། །རྙེད་པའི་སླད་དུ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །རི་དྭགས་རིན་ཆེན་དེ་ཡིས་ཕོ་བྲང་ནང་། །མཁའ་ལ་སྐར་མ་བཞིན་དུ་མཛེས་པར་མཛོད། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེས་བཙུན་མོ་དེའི་རྨི་ལམ་རྣོ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཚིག་མཉན་ཏེ་དེ་དགའ་བར་བྱ་བ་དང་། རི་དྭགས་རིན་པོ་ཆེ་རྙེད་པར་འདོད་པས། རི་དྭགས་དེ་བཙལ་བའི་

248

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

ཕྱིར་རྔོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒོས་ཏེ། ཉིན་རེ་ཞིང་ཡང་ཕོ་བྲང་དམ་པའི་འཁོར་དུ་འདི་སྐད་སྒྲོགས་སུ་བཅུག་གོ །རི་དྭགས་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ལུས་བརྒྱན་གྲགས་པ་ཐོས་སམ་གང་གིས་མཐོང་ཡང་རུང་། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོས་ཡུལ་གྲུ་མཆོག །བཞི་བཅུ་ཙམ་དང་བུད་མེད་རབ་ཏུ་སྡུག་པ་སྦྱིན། །དེ་ནས་མི་དེས་སྐད་དུ་
བསྒྲགས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐོས་ནས། དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ནས་སེམས་ནི་
ཡོངས་སུ་སྐྱོ། རི་དྭགས་རུ་རུས་ཕན་པ་ཆེར་བྱས་པ་ཡང་དྲན། བརྐམ་པ་དང་ནི་ཕན་བཏགས་དེ་ནི་དྲན་པས་ན། །སྙིང་ནི་བར་མ་དོར་གྱུར་དེ་དང་དེ་དག་སེམས། །དེ་ནས་འདོད་ཆེན་གྱི་གཡེན་སྤྱོ་བའི་བློ་ཅན་དེས་འདི་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །ནོར་མང་པོ་རྙེད་དེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ན། མཛའ་བཤེས་དང་ནང་མི་དང་མགྲོན་དང་ཕོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མགུ་བར་བྱེད་ཅིང་། བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱས་ནས། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱང་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བསམས་ནས། རི་དྭགས་རུ་རུས་ཕན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དེ་ནི་བརྗེད་དེ། རྒྱལ་པོའ་དྲུང་དུ་སོང་ནས་སྨྲས་པ། ིལྷ་རི་དྭགས་ཀྱི་མཆོག་དེ་གང་ན་གནས་པ་བདག་གིས་འཚལ་ཏེ་སུ་ལ་སྟོན་པར་བགྱི་བཀའ་སྩལ་དུ་གསོལ། རྒྱལ་པོ་དེས་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ཐོས་པ་དང་། ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། །བཟང་པོ་ང་ཉིད་ལ་དེ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་ནས། རི་དྭགས་བཤོར་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་ལུགས་སུ་ཆས་ཏེ། དམག་གི་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་ཕོ་བྲང་དམ་པའི་ནང་ནས་བྱུང་སྟེ། མི་དེས་ལམ་དྲངས་ནས་འབབ་ཆུ་དེའི་ངོགས་སུ་སོང་ངོ༌། །ནགས་ཚལ་སྟུག་པོ་དེ་ཡང་དམག་གིས་དཔུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ། ལག་ན་མདའ་གཞུ་ནི་ཐོགས་ཡིད་ཆེས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས། རྒྱལ་པོ་མི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་དྲངས་ནས་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོ་དེ་ཉིད་དུ་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་མི་དེས་རི་དྭགས་རུ་རུ་དེ་བག་ཕབ་ཅིང་འདུག་པ་མཐོང་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་པ། ལྷ་རི་དྭགས་ཀྱི་མཆོག་དེ་ནི་འདི་ལགས་ཏེ། དེ་བས་ན་ནན་ཏན་ཆེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྨྲས་སོ། དྲིན་

249

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལན་ལོག་འཇལ་གྱི་བྱ་ངན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རི་དྭགས་རུ་རུ་སྙིང་རྗེ་རྒྱས་པ་བཞིན་ཁོང་ཡང་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་གྱི་དུག་འདྲེན་མཁན་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་རྒྱས་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

དགུ་པ་ཁོང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་གནས་ཚད།
རྩ་བ།

རྒྱ་ཇ་ལི་དམར་ཁ་དོག་ལ་གསལ་བྱུང་། །
འབྲི་མར་གཞོན་ནུའི་བཅུད་ཆེན་དང་བསྡེབས་ནས། །
དེ་ཝ་ད་རུའི་སྙིང་པོ་ལ་སྦར་ན། །
གནས་གསུམ་ཞིང་གི་མུན་པ་ལ་གསལ་ཡོང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱ་ཇ་ལི་དམར་སྟེ་ཁ་དོག་དམར་ཆ་རྣམ་པར་གསལ་བར་བྱུང་བ་
འདིས་མཚོན་པ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །འབྲི་མར་གཞོན་ནུ་སྟེ་ཟས་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་བཅུད་ཆེན་མར་དཀར་ཞུ་ལ་ཁད་པ་ལྟ་བུ་འདིས་མཚོན་པ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ ིཤེས་སོ། །དེ་དང་བསྡེབས་པ་སྟེ་བསྲེས་ནས་འདིས་མཚོན་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཝ་ད་རུ་ནི་ཙན་དན་དང་། དེའི་སྙིང་པོ་ལ་མེ་སྦར་ན་ཏེ་ཙན་དན་གྱི་མེ་ནི་མེ་གཞན་ལས་རེག་བྱ་ཚ་བའམ་འབར་ཚབས་ཆེ་བས་འདིས་མཚོན་པ་གཏུམ་མོའ་མེ་ཁ་དོག་དམར་བ། རེག་བྱ་ཚ་བ། ངོ་བོ་ ིབདེ་བ་སོགས་སོ། །གནས་གསུམ་ནི་མཁའ་སྤྱོད། ས་སྤྱོད། ས་འོག་ན་སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་ཞིང་གི་མུན་པ་གསལ་ཡོང་བ་སྟེ་འདིས་མཚོན་པ་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེའི་གནས་གསུམ་ལས་རུང་དུ་བྱས་པས་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ནས། ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ལས་ལྡང་བའི་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁོང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཕེབས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། འདི་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །

250

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

རྐང་པ་མཐའ་མས་ཨ་ལ་ལ་དང་ཨེ་མ་ཧོ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་པའི་སྐོར།

རྩ་བ།

ཨ་ལ་ལ་ཏེ་ཨེ་མ་དེ་ཧོ་ཨཾ། །
ལེའུ་བཞི་པའོ།། །།
ཞེས་ཨ་ལ་ལ་ནི་འབོད་ཚིག་སྟེ། ངོ་མཚར་བ་དང་ཧ་ལས་པའི་སྐབས་ངག་ནས་ཤོར་
བའི་སྒྲ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ནོར་བུ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་གནས་པ་གསང་བ་དམ་པའི་གསང་བའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའ་རྒྱལ་བའི་ལེའུ་བདུན་ ིཔའི་ཕན་ཡོན་ལས། “གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་རྣ་ ིབདུན་གྱིས་བྱུར་བུར་བཀང་སྟེ། ཉི་མ་རེ་རེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འབུལ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་འདི་ལན་གཅིག་བཟླས་བརྗོད་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ་། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལན་གཅིག་དྲན་པར་གྱུར་ན་དེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་འགྱུར། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་མཆོད་པ་འགྱུར་རོ། དེ་ནས་འཁོར་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷ། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། སྲིན་པོ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་། མི་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་ཅ་ཅོ་དང་ག་ཞའི་སྒྲ་ཆེར་བཏོན། དེ་བཞིན་ལྔ་སྡེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་དེང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ། །”ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཨེ་མ་ཧོ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་

251

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའམ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཚོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི། ངོ་མཚར་ཆེ་བའམ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཚོན་པའི་ཚིག་བཤད་ལ། “ཨེ་མ་ཧོ། འདི་ནི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སྟེ། །འདི་ལ་གསོལ་ཞིང་གང་རོལ་པ། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བླང་པར་བྱ། །”ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཐོག་མར་ཨེ་མ་ཧོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་དོན་མཚོན་པ་བཞིན། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྲོས་པས། ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཧ་ལས་པ་དང་ངོ་མཚར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་པའོ། །ཆུ་ཁྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་བཞི་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།
འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་འབྲས། །
ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་མགོན། །
མ་ནོར་ལམ་བཟང་དགེ་བའི་བཤེས་མཛད་ནས། །
ས་ལམ་རིམ་གཉིས་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
འདི་བཞིན་༢༠༡༧ཟླ་༢ ཚེས་༨ ཉིན་མཇུག་གྲུབ་པར་བྱས་སོ། །

252

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

ལེའུ་ལྔ་པ། བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མ།
རྩ་བ།

བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི། །དོན་མཆོག་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །
རྟག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གླང་རི་ཐང་བ་བདག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འབུམ་ཕྲག་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དོན་མཆོག་སྟེ་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་དང། ངེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཡིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒོ་ཀུན་ནས་བསམས་ཏེ་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་ཁ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། “བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུ་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་པས། །དེ་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བླ་མ་བཞིན་དུ་བལྟ། །”ཞེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
རྩ་བ།

གང་དུ་སུ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་རུང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་ལས་དམན་བལྟ་ཞིང་། །གཞན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ཡིས། །མཆོག་ཏུ་གུས་པས་འཛིན་པར་ཤོག །

253

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གནས་གང་དུ་གྲོགས་དྲག་ཞན་བར་མ་སུ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་
པའི་ཚེ་ན་རང་མཐོ་བར་འདོད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོན་སྒོ་ཀུན་ནས་བསམས་ཏེ། བདག་ཉིད་ནི་འགྲོགས་ཡུལ་གང་ཟག་ཀུན་ལས་དམན་པར་བལྟ་ཞིང་། གཞན་དག་ལ་ངོ་ལྐོག་གཡོ་ལྷད་མེད་པར་བསམ་པ་ཐག་པ་ཡིས་རང་ལས་གཞན་མཆོག་ཏུ་བལྟས་ཏེ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། “ཉོན་མོངས་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་ནི། །ངན་འགྲོར་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁྲིད་ཅིང༌། །མི་ཡི་དགའ་སྟོན་བཅོམ་པ་དང༌། །གཞན་གྱི་ཟས་ཟའི་བྲན་དང་ནི། །གླེན་པ་མི་སྡུག་ཉམ་ཆུང་དང༌། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བརྙས་པར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་མོ། །
རྩ་བ།

སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ། །
རྟོགས་ཤིང་(རྟོག་ཅིང་)ཉོན་མོངས་སྐྱེས་མ་ཐག། །
བདག་གཞན་མ་རུང་(རུངས་)བྱེད་པས་ན། །
བཙན་ཐབས་གདོང་ནས་བཟློག་པར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་གང་དུ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་ལུས་
ངག་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་མིན་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བརྟག་པ་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་མ་ཐག་བདག་གཞན་མ་རུངས་བྱེད་པ་ངེས་པས་ན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་རྒྱ་ཡན་ལང་ཤོར་དུ་མི་གཏོང་བར་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་གདོང་བཀག་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཉེན་པོའ་སྟོབས་ཀྱིས་མགོ་གནོན་བྱས་ཏེ་ ི བཟློག་ནུས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། “བདག་ནི་བསྲེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་བླའི། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དགྲ་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

254

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

རྩ་བ།

རང་བཞིན་ངན་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །
བརྡེག་(སྡིག་)བརྡུང་(སྡུག་)དྲག་པོས་ནོན་མཐོང་ཚེ། །
རིན་ཆེན་གཏེར་དང་འཕྲད་པ་ལྟར། །
རྙེད་པར་དཀའ་བའི་གཅེས་འཛིན་ཤོག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བའི་རང་བཞིན་
ནམ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་གཤིས་ཀ་ངན་ལ་ཀུན་སྤྱོད་རྩུབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་སྡིག་པ་ཚབས་ཆེན་གསོག་པའི་ལས་ལ་འཛེམ་ཟོན་མེད་པར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་དང་། སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་ཀུན་ནས་ནོན་པའི་ཉམ་ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོང་བའི་ཚེ། དེ་དག་བློས་མི་གཏོང་བར་དབུལ་པོར་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་ཕྲད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་འདི་དག་རང་གི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། “རྟག་ཏུ་ཉེས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི། །སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་བློ་ལྡན་ཉེས་པར་མི་འཛིན་ཏེ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །སྐྱེ་བོ་དག་ལ་སྙིང་རྗེའི་རྣམ་པར་འཕེལ་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
རྩ་བ།

བདག་ལ་གཞན་གྱིས་ཕྲག་དོག་གིས། །གཤེ་བཀུར་(སྐུར་)ལ་སོགས་མི་རིག་(རིགས་)པའི། །
གྱོང་ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། །
རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་འབུལ་བར་ཤོག །

255

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་བདག་ལ་གཞན་གྱིས་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་བསླངས་ཏེ་བསམ་བཞིན་དུ་མ་ཉེས་ཁ་གཡོག་གིས་གཤེ་ཞིང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། བརྡེགས་ཤིང་མཚང་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་། དེ་ལ་ཕར་བསམ་པ་ངན་པ་དང་སྦྱོར་བ་རྩུབ་པོ་ནམ་ཡང་མི་རྩོམ་ཞིང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཁྲོ་བ་མ་ཟད་གྱོང་དང་ཕམ་ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་། ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེར་སྣ་མེད་པར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གཞན་ལ་ཅི་དགར་འབུལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “བདག་ལ་བརྡེག་འཚོག་མཚང་འབྲུའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །མཐོང་ངམ་ཐོས་སམ་ཡིད་ལ་དྲན་པའི་ཚེ། །ཁོང་ཁྲོ་བྲལ་ཞིང་སླར་ཡང་དེ་དག་གི ། ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་ཤོག །”ཅེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
རྩ་བ།

གང་ལ་བདག་གིས་ཕན་གདག་(བཏགས་)པའི། །
རེ་ལ་(བ་)ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས། །
ཤིན་ཏུ་མི་རིག་(རིགས་)གནོད་བྱེད་ནའང་། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པར་བལྟ་བར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་དེ་སྔོན་གང་སུ་ཡང་རུང་བ་ལ་བདག་གིས་ཕར་ཕན་ཆེན་པོ་ཅི་
ཙམ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ད་ལྟ་རང་ལ་ཚུར་ཡང་ཕན་ལན་འདོགས་པའི་རེ་བ་ཆེ་བ་བྱེད་སའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་བཀའ་དྲིན་ལ་བསམ་ཤེས་མེད་པར་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའམ་མི་རུང་བའི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ཙམ་བྱེད་ནའང་བདག་གིས་ནི་ནམ་ཡང་ཕ་རོལ་པོའ་ཕན་དང་དྲིན་ལན་ལ་རེ་ལྟོས་མི་བྱ་བ་མ་ཟད། འཁོན་འཛིན་དང་ཁྲོར་མི་འཇུག་པར་ ིགང་ཟག་དེ་ཉིད་རང་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་སྐུལ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པར་ལྟ་བར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོས། “བདག་གིས་མ་བཞིན་གཅེས་

256

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

པར་བསྐྱངས་པའི་མིས། །བདག་ལ་དགྲ་བཞིན་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ཡང་། །བྱམས་པའི་དབང་གིས་སླར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། །”ཞེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
རྩ་བ།

མདོར་ན་དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་ཡིས། །
ཕན་བདེ་མ་རྣམས་ཀུན་ལ་འབུལ། །
མ་ཡི་གནོད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །
གསང་བས་བདག་ལ་ལེན་པར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་མདོར་ན་དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱུད་པ་ཡིས་རང་གིས་དུས་གསུམ་
དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་ཕན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་མ་གྱུར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཏེ་རིགས་དྲུག་ཀུན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་འབུལ་ཞིང་། མ་ཡི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རང་གཞན་ཀུན་ལ་གནོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་སྡིག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡོད་ཀུན་གསང་བས་སམ་མངོན་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་ཚུར་བདག་ལ་ལེན་ནུས་པར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །དེ་ཡང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། “བདག་ལ་དེ་དག་སྡིག་སྨིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྨིན་ཤོག །”ཅེས་དང་། པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། “དེས་ན་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །མར་གྱུར་འགྲོ་བའི་སྡིག་སྒྲིབ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །མ་ལུས་ད་ལྟ་བདག་ལ་སྨིན་པ་དང་། །བདག་གི་བདེ་དགེ་གཞན་ལ་བཏང་བ་ཡིས། །འགྲོ་ཀུན་བདེ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །”ཞེས་སོགས་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །

257

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི། །
རྟོག་པའི་དྲི་མས་མ་བསླད་པར། །
ཆོས་ཀུན་སྒྱུ་མར་ཤེས་པའི་བློས། །
ཞེན་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཤོག །

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་
པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་ཚེ་འདིའི་རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་སོགས་ཕན་གནོད་ཕྲན་ཚེགས་ཙམ་གྱིས་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲི་མས་མ་བསླད་པར་། ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མར་འདུ་ཤེས་པའི་བློས་ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པའོ། །
དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། །“དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
གང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་ནས། །རྣམ་པར་དབེན་ཡང་དེར་སྣང་བས། །འདི་ཀུན་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
རྩ་བ།

འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་། །
འབྲུ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཆོས་འཕེལ་དང་། །
བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། །
ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀུན་འགྲུབ་ཤོག།།
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཚོགས་སོགས་དགྲ་སྡེའི་གནོད་པ་མེད་པ་
འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་། ཆར་ཆུ་དུས་སུ་བབས་ཤིང་བཙའ་ཐན་སད་སེར་སོགས་ལོ་ཉེས་པའི་གནོད་

258

ཆུ་ཁྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་པ་ཀུན་གྲོལ།།

པའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་ལོ་ལེགས་པ་དང་འབྲུ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་བྱས་ན་ཚུལ་དང་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བྱ་བ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕ་མ་དང་གཉེན་ཉེ་མངའ་རིས་འཁོར་འབངས་དང་བཅས་པ་བདེ་བར་གནས་ཤིང་། ཆོས་མིན་སྤྱོད་པ་ཞི་ཞིང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བསམས་པའི་འདོད་དོན་མ་ལུས་པ་ཀུན་འགྲུབ་ཤོག་ཅེས་སྨོན་པའོ། ། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཞེས་པ་ལས། “གནོད་པའི་འཇིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མེད་པར་སྨོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུའི་གཉེན་པོ་རྙེད་པར་སྨོན་པ་”ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །
རྩ་བ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །
མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་པ་དང་། །
སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡང་། །
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག།
ལེའུ་ལྔ་པའོ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ ིསེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྡོམ་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པ་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་པུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཐབས་སྤྲོ་ཤགས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱང་བ་བཤགས་པའི་ལེའུ། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་སྐྱེ་བའི་ཐབས་སེམས་བཟུང་བའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡང་སྲུང་བ་བྱེད་པའི་ཐབས་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ། ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ། བཟོད་པའི་ལེའུ་

259

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གསུམ། མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའམ་སྤེལ་བ་བྱེད་པའི་ཐབས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ། ཤེས་རབས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། སྤེལ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བའི་ལེའུ་གཅིག་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་ས་བཅད་བཞིའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་སོ། །
དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་གླང་རི་ཐང་པའི་གསུང་བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་
མ་འདི་ནི། བཟུང་ན་བློ་ལ་འཛིན་བདེ་བ། བཏོན་ན་ངག་ལ་རྒྱུགས་བདེ་བ། བསྒོམས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་བློ་སྦྱོང་གི་སྙིང་པོའ་ཡང་སྙིང་བསྡུས་པ། ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་ ིའདུས་པ་བློ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚིགས་བཅད་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུས་པ། ཨར་གཞས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བློ་སྦྱོང་གཞན་ཞིག་བརྩམས་ཀྱང་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་རྩོམ་དུ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པས་བློ་སྦྱོང་ཚིག་བརྒྱད་མ་རང་སོར་བཞག་སྟེ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་“འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་། །”ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་དང་། “བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །”ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་བཅས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སྣོན་ཏེ་ཨར་གཞས་ཀྱི་གྲས་སུ་བཅུག་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག ། ཆུ་ཁྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་ལྔ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

260

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

ཆུ་ཕག་ལོའ་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ། ིལེའུ་དང་པོ། བསྟན་པ་སྔ་དར་ཕྱི་དར།
སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་དར་མས་བསྟན་པ་
བསྣུབས་པ་ཡན་སྔ་དར་དང་། ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་སོགས་མི་བཅུས་བླ་ཆེན་ལས་སྡོམ་པ་བླངས་ནས་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོས་པ་ལ་ཕྱི་དར་བཞེད་ཀྱང་། འདིར་ནི་འདུལ་བསྟན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བོད་དུ་བསྟན་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྔ་དར་དང་། ཕྱི་དར། བར་དར་རིམ་པར་ཕྱེ་བའི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་གི་ཆོས་འབྱུང་ལྟ་བུར་སྣང་། དང་པོ། སྔ་དར་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དབུ་བརྙེས་ཚུལ། གཉིས་པ། བར་དར་བསྟན་པའི་གཞི་བཙུགས་པའི་ཚུལ། གསུམ་པ། ཕྱི་དར་ལ་བཀའ་གདམས་པ་དར་ཚུལ། བཞི་པ་དགེ་ལྡན་པ་དར་ཚུལ། ལྔ་པ་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཚུལ། དྲུག་པ་ནགས་ཤོད་དུ་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་ཆགས་པའི་སྐོར་བཅས་སྡེ་ཚན་དྲུག་དུ་བསྡུས་ནས་གསུངས།

དང་པོ། སྔ་དར་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དབུ་བརྙེས་ཚུལ།

རྩ་བ།

ཨ་ཧ་འོ་ཡེ།
བསྟན་པ་སྔ་དར་ཕྱི་དར་ལ་བར་དར་ལ་གསུམ། །
སྔ་དར་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་པ་གསུམ། །
ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྦར། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྟན་པ་སྔ་དར་ཕྱི་དར་བར་དར་གསུམ། སྔ་དར་

261

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་ལ་དྲངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་དང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་གསུམ་ལ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གསུམ་ལ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་“ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྦར་”ཞེས་པའི་ཚིག་རིས་ལས་དང་པོའ་དབང་དུ་ ིབྱས་པ་གསལ་ཏེ། བཙན་པོའ་གདུང་རབས་ཉི་ ི ཤ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་སྐུ་རིང་ལ་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་སྤང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱའི་གླེགས་བམ་སོགས་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་པ་དོན་མ་ཤེས་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཅན་དུ་གཟིགས་ཏེ་མཚན་གཉན་པོ་གསང་བ་བཏགས་ནས་མཆོད་དེ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་ཞེས། ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བར་གཉན་པོ་གསང་བ་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་པར་གསུངས། སྔོན་གྱི་གཏམ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་ལས། “ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱི་སྐུ་དྲིན་ལ། དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེས་རྒྱལ་སྲིད་འཛིན་པའི་ཚེ། ལི་ཐེ་སི་དང་ཐོ་གར་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་སེམས་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜྀ་ཏ་མཁས་བ་ལེགས་བྱིན་སྤྱན་དྲངས་ནས་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོས་གསུངས་པས། བོད་ན་ཡི་གེ་མེད་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བསླབ་ཏུ་མ་བཏུབ་ནས་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ། སྙིང་པོ་ཡི་གེ་དྲུག་མ་(འདི་ཤོག་དྲིལ་སེར་པོ་ན།)གསེར་གྱིས་བྲིས་པ་(ལཉྫའི་ཡི་གེ་)གཅིག་ལ་མུ་དྲའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ཏེ། འདི་ལ་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་དང༌། མཆོད་པ་བགྱིས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། གང་འདོད་པའི་བྱིན་རླབས་འབྱུང་གིས། ངས་བོད་དུ་བསྡད་ཀྱང་ཕན་མི་ཐོག་པར་འདུག་གསུངས་ནས་རྒྱ་ནག་དུ་བཞུད་དོ། །”ཞེས་གསལ། གཉན་པོ་གསང་བ་ལོ་ཙཱ་བས་གདན་དྲངས་པ་དང༌། ནམ་མཁའ་ནས་བབས་པ་སུའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་དུ་བྱུང་ནས་བོད་ ིདུ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་པར་བཞེད་དོ། །

262

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

ཁ་བའི་ལྗོངས་འདིར་དབང་བསྒྱུར་བའི་པུར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་མང་དུ་བྱུང་བའི་ནང་
ནས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་རླབས་པོ་ཆེས་བོད་ཁམས་གཅིག་གྱུར་མཛད་པོ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཐོན་མི་སོགས་བོད་ཕྲུག་མང་པོ་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་ནས་ཐོན་མིས་རྒྱ་གར་དུ་རིག་གནས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཡིག་སྲོལ་ཕྱེ། མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག་དང༌། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་སོགས་མང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྲོལ་གཏོད་པའམ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་སྦར་བ་ཡིན་ནོ། །
ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྣམས་འོག་ནས་འབྱུང་
བའི་བར་དར་མཁན་སློབ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། བར་དར་བསྟན་པའི་གཞི་བཙུག་པའི་ཚུལ།

རྩ་བ།

བར་དར་མཁན་སློབ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་པ་གསུམ། །
བསྟན་པའི་གཞི་བཙུག་(བཙུགས་)ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་བཏུལ། །
རྒྱ་ཚོས་(ཆོས་)བོད་བསྒྱུར་དཀོན་མཆོག་ཕོ་བྲང་བཞེངས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བར་དར་མཁན་སློབ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ལྟར། ཆོས་
རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་མཁན་སློབ་གཉིས་གདན་དྲངས་ཏེ། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གདན་འཛོམས། བྷི་ཀ་མ་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་མཁན་པོ་བོ་དྷི་ས་ཏྭའི་སློབ་མ་དགེ་སློང་བཅུ་གཉིས་གདན་དྲངས་ཏེ་མཁན་པོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲའི་ལུགས་སུ་སད་མི་མི་བདུན་སོགས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་སྲོལ་བསྟན་པའི་གཞི་ཐོག་མར་བཙུགས་པ་དང་། དམ་ཆོས་འདུལ་བ་ནས་དབུ་མའི་བར་གྱི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་བཙུགས། སློབ་

263

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དཔོན་གྱིས་ལྷ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་བཏུལ་ཏེ་དམ་ལ་བཏགས། རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་སོགས་ལ་གསང་སྔགས་ཟབ་མོ་བསྩལ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་བསྐྱངས། ཀ་ཅོག་ཞང་གསུམ་སོགས་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དང་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ཟངས་གླིང་མ་ལས། “དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཛྙཱ་ན་མི་ཏྲ་དང་༔ དཱ་ན་ཤཱི་ལ་དང་༔ ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དང་༔ ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་༔ ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་དང་༔ སྣ་ནམ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་དང་གསུམ་གྱིས་ལོ་ཙཱ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེ་རྣམས་བསྒྱུར་ཏེ༔ དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ༔ སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ༔ བཀའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྲིང་རྣམ་གསུམ་བསྒྱུར་རོ༔ བོ་དྷི་སཏྭ་དང་༔ ལོ་ཙཱ་བ་མཆན་བུ་རྣམས་དང་༔ ལྡན་མ་རྩེ་མང་རྣམས་ཀྱིས༔ འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མངོན་པ་གསུམ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྒྱུར་རོ༔ སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དང་རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་སྐོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་ཏེ༔ མདོ་སྡེ་རྒྱ་ནག་གི་འགྱུར་མང་པོ་བསྒྱུར་རོ༔ སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་དང་༔ ལོ་ཙཱ་བ་གཉག་ཛྙཱ་ན་ཀུ་མཱ་ར་དང་གཉིས་ཀྱིས༔ གསང་སྔགས་ཕྱི་ནང་མང་པོ་བསྒྱུར་རོ༔ སློབ་དཔོན་པདྨ་དང་༔ ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང་བཻ་རོ་ཙ་ན་གསུམ་གྱིས༔ གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུད་མང་པོ་བསྒྱུར་རོ༔ ཁྱད་པར་དུ་སློབ་དཔོན་པདྨ་ལ༔ བཻ་རོ་ཙ་ནས་ཞུ་བ་མཛད་དེ་གསང་སྔགས་ཞུ་ལེན་གྱི་སྐོར་མང་པོ་མཛད་དོ༔” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་དུ་མ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། དཀོན་མཆོག་ཕོ་བྲང་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ཕྱིས་སུ་རྒྱ་ནག་ནས་ཧྭ་ཤང་མ་ཧྭ་ཡ་ནས་བོད་དུ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་ལོག་པ་སྤེལ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་སྤྱན་དྲངས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཧཱ་ཤང་འཁོར་དང་བཅས་པ་རིགས་པས་ཚར་བཅད་དེ་བསྟན་པ་དག་ཐེར་མཛད་དོ། །
བོད་རྗེ་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱིས་པཎྜི་ཏ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་མང་དུ་བསྡུས་ཏེ་བཀའ་བསྟན་གྲགས་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཅིང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ། རབ་བྱུང་དང་སྔགས་པའི་སྡེ་མང་དུ་འཛུགས་པར་མཛད། བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་

264

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

ཆེས་ཆེར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །
རྒྱལ་ཐོག་ཞེ་གཉིས་པ་འུ་དུམ་བཙན་པོ་ཁྲི་ལ་བཀོད་རྗེས་བཙན་པོས་བསྟན་པ་བསྣུབས་
ནས་ཆུ་བོ་རིའི་སྒོམ་གྲྭར་སྨར་གཡོ་གཙང་གསུམ་ཆུ་བོ་རི་ནས་བྲོས་ཏེ་མདོ་སྨད་དན་ཏིག་དུ་བཞུགས་པའི་སྐབས། བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་ཕན་ཡུལ་སྣང་གསལ་ལྷ་ཁང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱེད་པའི་ལྡེབས་བྲིས་གཟིགས་པའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་མདོ་སྨད་དུ་ཕེབས། སྨར་གཡོ་གཙང་གསུམ་ལས་རབ་བྱུང་བསྙེན་རྫོགས་ཆབ་ཅིག་བཞེས། བོད་དབུས་ནས་ཀླུ་མེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་སོགས་མི་བཅུས་བླ་ཆེན་ལས་སྡོམ་པ་བླངས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དབུས་སུ་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་བཙུགས་ཏེ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་དེ་ལ་སྨད་འདུལ་ཟེར། ལོ་འདི་ལ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་འགོ་ཚུགས་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ། ཕྱི་དར་བཀའ་གདམས་པ་དར་ཚུལ།
རྩ་བ།

ཕྱི་དར་ཇོ་འབྲོམ་སྐུ་མཆེད་རྣམ་པ་གསུམ། །
ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཕྱི་དར་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་བསྟན་པ་དར་ཚུལ་བཤད་
པ་ལ། དེ་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྲོལ་བཙུགས་པ་དར་མས་བསྣུབས་པའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་བསླངས་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཕེལ་བར་གྱུར་མོད་ཀྱང༌། འགའ་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་མོས་བློས་སྔགས་ཁྱད་དུ་གསོད། འགའ་ཞིག་སྔགས་ལ་མོས་བློས་འདུལ་བ་ཁྱད་དུ་གསོད་པས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་རེ་བར་སོང༌། སྔགས་ལ་བསྙད་བཏགས་པའི་རྩིང་སྤྱོད་མང་པོ་དར་ཞིང་ལྟ་སྤྱོད་རྣམ་དག་འཛིན་པ་ཉུང་ཞིང་ཆོས་ལོག་སྤྱོད་པ་མང་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་

265

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པར་དེ་དག་དག་ཐེར་མཛད་པར་དགོངས་ནས། ནག་ཚོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཇོ་བོ་རྗེ་སྤྱན་འདྲེན་པར་རྒྱ་གར་དུ་མངགས་པ་བཞིན་ཇོ་བོ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ལྟ་བའི་འཁྲུལ་སེལ་ཆེད་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པར་དྲིལ་བའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་མཛད་དེ་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ཡང་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། “མཁས་མཆོག་ཁྱེད་སྐུ་བོད་དུ་མ་བྱོན་ན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །ཟབ་མོའ་དོན་ལ་ཕལ་ཆེར་རྨོངས་གྱུར་པས། །ལེགས་པར་སྟོན་མཛད་ཁྱེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ། ིབསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་དང་བསྒྱུར་ཟིན་འཆོས་པ་དང༌། །དེ་ཉིད་འཆད་དང་རང་གི་རྩོམ་པ་སོགས། །ཡང་དག་ལམ་ལ་ལེགས་པར་འཁྲིད་པ་ཡིས། །བསྟན་པ་རྒྱས་མཛད་ཁྱེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་
པར་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པས་ན་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་བཤད། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དཀའ་བཅུ་རིན་ཆེན་འཕེལ་ལ་བཀའ་གདམས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་འདོར་དུ་མེད་པར་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞུས་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ནས་དེ་ཡིན་དེ་ཡིན་ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད།
བཀའ་གདམས་པ་ནི་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་དབུ་བཙུགས། ཇོ་བོའ་སློབ་མ་མཁས་ ིཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པ་མང་དུ་བྱོན་ནས་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་དང༌། དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བ། དགེ་བཤེས་སྤྱན་ལྔ་བ། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཆུང་བ་བཅས་སྐུ་མཆེད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་དང་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་མེ་

266

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

རོ་གསོས་ཤིང་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་ནི། དད་པའི་གཞུང་། སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་གཉིས། སྤྱོད་པའི་གཞུང་། བསླབ་བཏུས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གཞུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཉིས་བཅས་སོ། །
བཀའ་གདམས་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཞེས་པའི་ལྷ་བཞི་ནི། ཐུབ་དབང་། སྤྱན་རས་གཟིགས།
སྒྲོལ་མ། མི་གཡོ་བ་དང་བཞིའོ། །ལྷ་བཞི་པོ་འདི་ཇོ་བོས་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་ནས། བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པའོ། །དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས། “འདི་ནི་འབྲོམ་གྱི་ལྷ་བཞི་ཡིན། །ཨ་ཏི་ཤ་ཡིས་ལེགས་པར་གནང་། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི་ཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་བསྒོམ་བཟླས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྱུང་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག །རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོད་མཆོག །ཁྲོ་བོ་མི་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སྐོར་ཁག་བཅས་དང་། བཀའ་གདམས་ལྷ་བཞིའི་ཁྲིད་བཅས་ཡོད། ཆོས་གསུམ་ནི། ལྟ་བའི་སྐོར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད། སྒོམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐོར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དེ། དེ་དག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་ཇོ་བོའ་གདམས་པ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དུ་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ ིབླངས་ཏེ་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱིས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོས་ཤིང་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། དེ་ཡང་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། “ངོ་མཚར་བཀའ་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །གདམས་པ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་མཛེས་པ་ཡི། །བཀའ་གདམས་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལ། །འགྲོ་བ་གང་གིས་བགྲངས་ཀྱང་དོན་ཡོད་འགྱུར། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

267

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བཞི་པ། དགེ་ལྡན་པ་དར་ཚུལ།

རྩ་བ།

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བརྩེ་བའི་ཕྲིན་(འཕྲིན་)ལས་རྒྱས། །
ཤར་ནུབ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཐུག་བར་དུ་ཁྱབ། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་དགེ་ལྡན་པའི་རིང་ལུགས་དར་ཚུལ་ནི། འཇམ་མགོན་
བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་བོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ནས་ཡོད་པ་ནི། མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། “ཚིག་སྤྱིའི་བཤད་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གིས། །ཐུབ་བསྟན་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་དུས། །བསླབ་གསུམ་ལུང་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིན་མོར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །”ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། བསྟན་པའི་རྨང་དཀའ་བ་ཆེན་པོས་གཞི་གསོ་བ་མཛད་དེ་ཕྱི་གཙང་ནང་གཙང་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ཐོག་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་སྲོལ་གཏོད་གནང་བ་ནི། ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུ་མུད་ཁ་ཕྱེ་བའི། །བཀའ་གདམས་རྙིང་མ་དུས་ཀྱི་ནུབ་རིས་བསྒྲིབས། །ཐུན་མཚམས་སྨག་གིས་གངས་ཅན་ཡུལ་གྲུའི་ཕྱོགས། །ཅུང་ཟད་ནག་ཚེ་སྐྱེ་དགུའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཉི་མ་འོད་པོ་ཆེ། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་ཤིང་རྟས་ཉེར་དྲངས་ནས། །སྐལ་དམན་འབྱུང་པོའ་བྱ་རྣམས་སྐྱེངས་བྱེད་ཅིང་། །སྐལ་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་ཤར་ ིརིའི་རྩེ་ལ་འཕགས། །”ཞེས་དང་། ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ་ལས། “རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཉིད་ཀྱང་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་རྣམ་ཐར་གཞིར་བཞག་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྣོན་པ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བཀའ་གདམས་ལས་མ་འདས་ལ། ཆོས་འབྱུང་རྣམས་སུ་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་ལ་བཀའ་གདམས་གསར་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་དོ། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཀའ་གདམས་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་ཐོག་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་

268

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

སྣོན་ཏེ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོས། དེའི་ཚུལ་ནི་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས། “ཐ་མར་བསྟན་པའི་མེ་རོ་དག །གྲགས་པའི་མཚན་གྱིས་གསོ་བར་བྱེད། །དུ་མའི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །དེ་ཡང་གནས་མཆོག་དམ་པ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་དོན་ལ་གནས། དེ་ལྟར་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ཐུའུ་བཀྭན་གྲུབ་མཐའ་ལས། “རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དགོས་པ་ནི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འདུལ་བ་ཀཱ་རི་ཀཱ་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་བར་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པའི་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྲོལ་བཟང་པོ། གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་སྔར་བྱོན་པའི་མཁས་གྲུབ་སུས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་མ་ནུས་པ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་འདྲའི་བསྟན་པ་དེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། “གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུའང༌། །ངལ་བ་མང་བསྟེན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང༌། །འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་གནས་དེ་ནི། །འཇམ་མགོན་བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། །བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་འདོད་རྣམས་གུས་པས་ཉོན། །”ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས། “གང་ཞིག་རྟོགས་ན་མཐའ་དག་གསུང་རབ་ལ། །མི་འཇིགས་སྤོབས་པ་མཆོག་སྟེར་འདུལ་བའི་ལམ། །ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་པདྨར་རྟག་ཏུ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །”ཞེས་དང་། གསང་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོའ་མཐའི་དཔྱོད་མྱུ་གུ་ལས། “རྒྱུད་འགྲེལ་ཚིག་དོན་མཆན་གྱིས་ནི། །ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་དཀའ་གནད་ཀྱི། །མཐའ་དཔྱོད་

269

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྗེ་བཙུན་དྲིན་གྱིས་ནི། །བདག་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་བྱ། །”ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་ཉི་མས། “ཁྱོད་ནི་སྐུ་ཚེ་དུ་མའི་སྔ་རོལ་ཏུ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར། །”ཞེས་དང་། “འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་བསྡུས་པ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །”ཞེས་དང་། རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཀུན་འདུས་ལས། “ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཚུལ་ཡང༌། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། མཚམས་སྤྲིན་གཞོན་ནུས་འཁྱུད་པའི་གསེར་གྱི་རི། །ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ཐོར་ལྕོག་བཅིངས་པ་བཞིན། །དམར་སེར་སྐུ་ཡི་ཡིད་འཕྲོག་གང་གི་གཙུག །མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་ཟུར་ཕུད་ལྔས་མཛེས་པའི། །འཇམ་དབྱངས་དེ་ཡིས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །དགྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དྲིན་ལས་ནི། །གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལ། །བློ་གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཆེན་སྐྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་བསྐུལ་ནས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུའི་རྩོམ་པ་སྔོན་ཆད་བྱུང་མ་བྱུང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡང་སྔགས་རིམ་དུ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །དགྱེས་པའི་སྤྱན་རས་ཙམ་གྱིས་བཙའ་བ་ལས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི། །མཆོག་སྦྱིན་མཛད་ཅེས་ཐོས་པས་རིང་ཞིག་ནས། །རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་ཅིང༌། །ད་དུང་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་པད་སྤངས་ནས་ནི། །ནམ་ཡང་སྐྱབས་གཞན་མེད་དོ་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །བདག་གི་རེ་བའི་འབྲས་བུ་མཆིས་བར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང༌། ”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བརྩེ་བའི་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བསྟན་པ་ ི

270

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

འདི་ཉིད་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། སློབ་མ་ཡང་སློབ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤར་ནུབ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཐུག་བར་དུ་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ། འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས། “དེང་དུས་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ” ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་དོ། །
ལྔ་པ། ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཚུལ།
རྩ་བ།

དུས་ངན་སྙིགས་མའི་མཐའ་ལ་ཐུག་པའི་དུས། །
ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེ་ལྟར་འབར། །
གསང་སྔགས་ཐེག་པའི་འབྲས་དྲུག་རྣམ་པར་རྒྱལ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ནི་མན་ངག་རྫོགས་
པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ་པའི་ལུགས་ལ་མ་ཧཱ། ཨ་ནུ། ཨ་ཏི་གསུམ་ལ་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་བསྟན་པར་བཤད་པའི་སྲོལ་ཡོད་པ་བཞིན། ཆོས་སྐུའི་བསྟན་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞེས་བརྗོད། དུས་ངན་སྙིགས་མའི་མཐའ་སྟེ་དུས་དྲུག་ལ་བབ་པ་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རྩོལ་མེད་ཨ་ཏིའི་བསྟན་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བཻ་རོའ་རྣམ་ཐར་ ིའདྲ་འབག་ཆེན་མོ་ལས། “གསང་སྔགས་བསྟན་པ་བྱུང་བའི་དུས་དྲུག་ལ་བབ་པའི་ཚེ། རྩོལ་མེད་ཨ་ཏིའི་ཐེག་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་རང་རྒྱུད་དྲག་པོས་མ་ཐུལ་ཞེན། ལས་ཀྱིས་ཚེ་ཐུང་བཀའ་དོན་སྟོན། །བསྟན་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བསྒྱུར། །གཉེན་པོས་མི་ནོན་སྒྲུབ་བརྩོན་ཞན། །དེ་ཚེ་རིག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཤར། །ཞེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དྲག་པོའ་དུས་དང་། དད་ ིཔ་མེད་ཅིང་མོས་མཐུ་ཞན་པའི་དུས་དང་། ལས་ཀྱིས་ཚེ་ཐུང་བའི་དུས་དང་། བཀའ་དོན་ཚིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མེད་པའི་དུས་དང་། བསྟན་པའི་སྙིགས་མ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་དུས་

271

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དང་། གཉེན་པོས་མི་ནོན་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པའི་དུས་སུ་ཤན་ཕྱེ་ལ་ཟླ་བའི་ཚེ་རང་གྲོལ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པ་ཨ་ཏི་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་པས།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་ངན་སྙིགས་མའི་མཐའ་ལ་ཐུག་པའི་དུས་དེ་ཙམ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ལྷའི་གནས་ན། ལྷ་དྷེ་བ་བཟང་སྐྱོང་ལ་བུ་ལྔ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པའི། ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ། སྐྱེས་བུ་བློ་ཚད་གཞན་ལས་སྒྱུ་རྩལ་དང་བློ་གྲོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་ལྷ་ཡིའི་བུ་སེམས་པ་ལྷག་ཅན་ཞེས་གྲགས། ལྷའི་བུ་དེ་ལ་ཆུ་མོ་གླང་གི་ལོ། ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཟླ་བ་ལ་རྨི་ལྟས་བཞི་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་ཏེ། འོད་ཟེར་དང་ཐུབ་པ་དྲུག་གིས་སེམས་དཔའ་ལྷག་ཅན་ལ་སྐོར་བ་བྱས་ཏེ། དབུའི་གཙུག་ཏུ་ཐིམ་པ་རྨིས། གཉིས་པ་ཚངས་པ་ཁྱབ་འཇུག་གུ་ལང་གསུམ་ཁྱུར་མིད་དུ་བྱས་པ་རྨིས། གསུམ་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་ཤར་ནས། ཉི་ཟླ་དེ་གཉིས་སེམས་དཔའ་ལྷག་ཅན་གྱི་ལག་ཏུ་བྱུང་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་གང་བར་བྱས་པ་རྨིས། བཞི་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁ་དོག་ཅན་ལས་བདུད་རྩིའི་ཆར་བབས་ཏེ། རྩི་ཐོག་དང་ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་མྱུ་གུ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་རྒྱས་པ་རྨིས་པ་བཅས་རྨིས་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་བཞི་བྱུང་བ་མཐུན་པར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ལྷའི་བུ་སེམས་ལྷག་ཅན་ལ་རྒྱལ་ཐབས་སྤྱི་བླུགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཞིང་མན་ངག་བྱིན་པས་རྨད་བྱུང་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རྩོལ་མེད་ཨ་ཏིའི་བསྟན་པ་ལྷའི་
གནས་སུ་དར།

རྩོལ་མེད་ཨ་ཏིའི་བསྟན་པ་མི་ཡུལ་དུ་དར་ཚུལ་ནི། རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་
གྱི་རྒྱལ་པོའ་སྲས་མོ་མཚོ་འགྲམ་དུ་ཁྲུས་ལ་ཞུགས་ཚེ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ངང་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ ིནས་སེམས་ལྷག་ཅན་ཡི་གེ་ཧཱུཾ་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཞལ་དུ་མིད་ནས་སྲས་མོའ་ཐུགས་ཀར་མཆུ་ ིལན་གསུམ་གཏུགས་ནས་ཧཱུཾ་འོད་འབར་བ་ཞིག་ཐུཊ་ཀར་བསྟིམས་ཏེ་འཕུར་ནས་སོང་། །

272

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

ཟླ་དུས་རྫོགས་པ་ན་སྲས་མོའ་ཐུགས་ཀ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་ ིའོད་འབར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཡ་མཚན་པ་གྱུར། རྡོ་རྗེ་དེ་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་སྲས་སྤྲུལ་པའི་ཁྱེའུ་མཚན་དཔེ་དང་ཕྱག་རྒྱས་སྤྲས་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་པ་ནམ་མཁའ་ཆེའི་རྒྱུད་ཞལ་འདོན་མཛད་བཞིན་དུ་བྱོན། བྲམ་ཟེ་མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས་བྲམ་ཟེ་ངོ་མཚར་ཏེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་གཅིག་འབྱུང་བར་འདུག་གསུངས་ཏེ། མཚན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་གསོལ། སླར་ཡང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྐུ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་དབང་བསྐུར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ ིའབུམ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་མཛོད་རང་དབང་དུ་ཐོབ་སྟེ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཏེ་མི་ཡུལ་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཐོག་མ་སློབ་དཔོན་དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པ་བཞེད། དེ་ལས་སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་གསན། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཤྲཱི་སེངྷས་ཞུས་ཤིང་། དེ་ལས་མཁས་པ་ཛྙཱ་ན་སུ་ཏྲ། དེས་བི་མ་མི་ཏྲ་ལ་གནང་ནས་དར་བར་མཛད། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་ཀ་རས་དངོས་སུ་རིག་འཛིན་ཤྲཱི་སེངྷ་ལས་གསན་པར་མཛད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་དུ་དར་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་དངོས་གྲུབ་མྱུར་ཞིང་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་མེ་ལྟར་འབར་བའོ། །
གསང་སྔགས་སྔ་འགྱུར་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ་འབྲས་
དྲུག་ཞེས་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སོ་ནམ་ཞིང་ལ་ཆུ་གཏོང་བ་དང་། ལུད་འདེབས་པ། རྩྭ་ངན་འཐུ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ནས་དང་། གྲོ། བྲ་བོ། སྲན་མ། སོལ་ཚིག །སྲན་ཆེན་ཏེ་འབྲས་དྲུག་འབྱུང་བ་བཞིན། སྦྱང་བྱ་མེད་སྣང་གཉིས་འཛིན་གློ་བུར་དྲི་མ་ཕྲ་རགས་དང་བཅས་པ། སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ། སྦྱང་འབྲས་དེ་ལྟར་ལམ་གྱིས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པས་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་སྟེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་རྒྱལ་བ་ན་གསང་སྔགས་ཐེག་པའི་འབྲས་དྲུག་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

273

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དྲུག་པ། དགེ་ལྡན་ལུངས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་བཤད་པ།

རྩ་བ།

དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་མ་ཆགས་དགོན་ཆེན་ཆགས། །
དགེ་བ་བཅུ་ལྡན་ནགས་ཤོད་སྣོད་བཅུད་ཡུལ། ། ༵
ཐུབ་པའི་ལགས་བཟ ༵ ༵ང་ཀན་ནས་འཕ ༵ ེ༵ལ་བའི་ག༵

ིང་། །
གླིང་མཆོག་ས་གསུམ་མངོན་པར་མཛེས་པའི་རྒྱན། །
རྒྱན་མཆོག་སྲིད་ཞིའི་དཔལ་དུ་མི་ནུབ་རྒྱས། །
རྒྱས་ཤིང་འབྱོར་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ། །
སྤེལ་བའི་བྱེད་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བརྟན་ཤོག །
ལེའུ་དང་པོའོ།། །།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་སྔར་མ་ཆགས་པ་གསར་
དུ་ཕྱག་བཏབ་པའི་དགོན་ཆེན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་འདི་བཞིན་ཆགས་པ་དང་། འདི་ཉིད་གསར་དུ་ཆགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དགེ་མཚན་ནི། “གམ་འབྲོག་རྒྱང་འབྲོག་རྩྭ་ཡི་དགེ །ཁང་ས་ཞིང་ས་ས་ཡི་དགེ །འཐུང་ཆུ་ཡུར་ཆུ་ཆུ་ཡི་དགེ །ཁང་རྡོ་འཐག་རྡོ་རྡོ་ཡི་དགེ །ཁང་ཤིང་བུད་ཤིང་ཤིང་གི་དགེ །”ཞེས་ཅོ་ནེའི་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྣོད་དགེ་བཅུ་ཚང་བ་དང། གཞན་གྱི་སྲོག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང༌། སེམས་ཅན་མ་ནུས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ། བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་རྣམས་མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ། དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏམ་བདེན་པར་སྨྲ་བ། གང་དག་ཕན་ཚུན་ཞེ་འཁོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཐབས་ཀྱིས་བསལ་ནས་བསྡུམ་པར་བྱ་བ། སེམས་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་སྒོ་ནས་གཏམ་དྲང་པོར་སྨྲ་

274

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

བ། དུས་རྟག་ཏུ་དོན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་བརྗོད་པ། ཟས་ནོར་སོགས་སེམས་ཀྱི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བག་ཡོད་ཅིང་ཚད་ཆུང་བར་བྱ་བ། དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་ཀྱིས་དད་པ་བརྟན་པོས་འཛིན་པ་བཅས་བཅུད་དག༵

ེ་

བ་བཅུ་དང་ལྡན་༵པའི་ནགས་ཤོད་སྣོད་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡུལ་དུ། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའ་ིལགས་བཟ ༵ ༵ང་སྒོ་ཀུན་ནས་འཕེ༵ལ་བ་བྱེད་པའི་ག༵

ིང་འདི་ཉིད་ཆགས་པ་དང་།
གླིང་མཆོག་འདི་ནི་ས་བླ་དང་། ས་སྟེང་། ས་འོག་བཅས་ས་གསུམ་མངོན་པར་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱན་མཆོག་སྟེ་ས་གསུམ་མངོན་པར་མཛེས་པའི་གླིང་འདིར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་བྱའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བར་གནས་པ་རྣམས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཙམ་ལས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་མི་འགྲུབ་པ་ཆད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཞི་བའི་རྒུད་པ་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་ལ་བཀྲི་བར་ ིམཛད་པའི་དཔལ་དུ་མི་ནུབ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱས་ཤིང་འབྱོར་པའི་བསྟན་པ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བ་དང་། སྤེལ་བའི་བྱེད་པོ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་མི་ཤིག་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བརྟན་པར་ཤོག་ཅེས་དྲང་སྲོང་བདེན་པའི་ཚིག་གིས་སྨོན་ལམ་མཛད། ཆུ་ཕག་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
ལེའུ་འདི་ནི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ལྟ་བུར་མངོན། སྤྱིར་ཆོས་འབྱུང་ལ་ས་གནས་
དང་ཆོས་ལུགས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཞིག་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའི་ཁག་ཡུལ་གང་ཞིག་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་བཅས་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ། ཨར་གཞས་ཀྱི་ལེའུ་སྤྱིར་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པའི་བྱུང་རིམ་དང་ལེའུ་འདི་ཉིད་གུང་བསྒྲིགས་ནས་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་གི་ཆོས་འབྱུང་ལྟ་བུར་མངོན་ནོ།། །།

275

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལེའུ་གཉིས་པ། ཁྲི་གདུགས་ཉི་མ།
དཔེ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་བསྐྲུན་
མཛད་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ།
རྩ་བ།

ཁྲི་གདུགས་ཉི་མ་འ་ལ་ཡེ།
དགུང་སྔོན་དབྱིངས་ནས་ཤར་བྱུང་།
དགུང་སྔོན་དབྱིངས་ལས་གསལ་བྱུང་།
སྤྲིན་དང་ན་བུན་འ་ལ་ཡེ།
སྒྲིབ་གཡོག་མེད་པ་དགའ་བྱུང་། སྒྲིབ་གཡོག་མེད་པ་སྐྱིད་བྱུང་།
གཡས་སུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
གཡོན་དུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
རྐང་ཆུང་གཡས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
རྐང་ཆུང་གཡོན་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་ལུང་དང་།

276

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

བླ་མའི་བཀའ་སྤྱི་བོའ་རྒྱན་དུ་ཕེབས་པ། དེ་ཡང་དུས་སུ་སྨིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་སྟེང་མཛེས་པའི་ ིརྒྱན་གཅིག་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་གསར་བཞེངས་གནང་བ་ལ་རྐྱེན་ངན་བར་ཆད་མེད་པར་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཞེས་པ། དཔེར་ན། རླུང་དང་། ཡིད་མགྱོགས། མདོག་ལྔ་བ། ཐིག་ལེ་ཅན། ངེས་བརྗོད། ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་མཚན། རི་འཇོམས་བཅས་རྟ་བདུན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་ིཁྲིའི་སྟེང་དུ་འོད་ཟེར་གདུགས་ལྟར་ཕུབ་པའི་ཉི་མ་དགུང་སྔོན་དབྱིངས་ནས་ཤར་བྱུང་ཞེས་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་སྤྲིན་དང་ན་བུན་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་སྤྲིན་དང་ན་བུན་གྱི་སྒྲིབ་གཡོག་མེད་པ་དགའ་བྱུང་སྒྲིབ་གཡོག་མེད་པ་སྐྱིད་བྱུང་ཞེས་ཐུགས་བློ་ཁེངས་པའམ་ཡིད་ཚིམ་པའི་རྣམ་པ་གསལ། དཔེ་དེས་མཚོན་པའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་རྐྱེན་ངན་བར་ཆད་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གཡས་སུ་སྐོར་སྐོར་ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར། གཡོན་དུ་སྐོར་སྐོར་ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་ཅེས་གསུངས། རྐང་ཆུང་གཡས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ། རྐང་ཆུང་གཡོན་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་བཞིའམ་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བཞིན་འགྱུར་མེད་གཡུ་དྲུང་ལྟར་བརྟན་ཡོད་ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

དཀར་གསལ་ཟླ་བ་འ་ལ་ཡེ།
ཤར་རིའི་རྩེ་ནས་ཤར་བྱུང་།
ཤར་རིའི་རྩེ་ནས་གསལ་བྱུང་། གཟའ་དང་སྒྲ་གཅན་འ་ལ་ཡེ།

277

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཁ་རླངས་མེད་པ་དགའ་བྱུང་།
ཁ་རླངས་མེད་པ་སྐྱིད་བྱུང་།
གཡས་སུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
གཡོན་དུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
རྐང་ཆུང་གཡས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
རྐང་ཆུང་གཡོན་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྤྱིར་སྔར་བཞིན་དང་། དཔེ་དཀར་གསལ་ཟླ་བ་ཤར་བ་ལ་བར་དུ་
གཅོད་བྱེད་གཟའ་དང་སྒྲ་ཅན་ཡིན་པར་བརྟེན་གཟའ་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཁ་རླངས་མེད་པ་དགའ་བྱུང་དང་སྐྱིད་བྱུང་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ། །
རྩ་བ།

སྨིན་དྲུག་ཁྲ་མོ་འ་ལ་ཡེ།
ལ་དང་ལུང་པ་རྒལ་(བརྒལ་)བྱུང་། ལ་དང་ལུང་པ་གསལ་བྱུང་།

སྐར་མའི་སྐར་མདའ་འ་ལ་ཡེ།
འོ་རྒྱལ་མེད་པ་དགའ་བྱུང་།

278

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

འོ་རྒྱལ་མེད་པ་སྐྱིད་བྱུང་།
གཡས་སུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
གཡོན་དུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
རྐང་ཆུང་གཡས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
རྐང་ཆུང་གཡོན་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྤྱིར་སྔར་བཞིན་དང་། དཔེ་སྨིན་དྲུག་ཁྲ་མོ་ལ་དང་ལུང་པ་བརྒལ་
བྱུང་ཞེས་ལ་ལུང་བརྒལ་ནས་འགྲོ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་སྐར་མའི་སྐར་མདའ་ཡིས་འོ་རྒྱལ་མེད་པའམ་གནོད་པ་མེད་པ་དགའ་བྱུང་དང་སྐྱིད་བྱུང་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ།
རྩ་བ།

ལྷོ་སྤྲིན་སྨུག་པོ་འ་ལ་ཡེ།
བར་སྣང་ཁམས་ལ་འཁྲིགས་བྱུང་།
བར་སྣང་ཁམས་ལ་འཐིབ་བྱུང་།
སྐྱི་སེར་རླུང་གི་འ་ལ་ཡེ།
སུན་མ་མེད་པ་དགའ་བྱུང་།
སུན་མ་མེད་པ་སྐྱིད་བྱུང་།

279

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གཡས་སུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
གཡོན་དུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
རྐང་ཆུང་གཡས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
རྐང་ཆུང་གཡོན་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྤྱིར་སྔར་བཞིན་དང་། དཔེ་ལྷོ་སྤྲིན་སྨུག་པོ་བར་སྣང་ཁམས་ལ་
འཁྲིགས་བྱུང་ཞེས་དང་། དེ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་སྐྱི་སེར་རླུང་ཡིན་པས་རླུང་གིས་སུན་མ་འམ་སུན་གཙེར་མེད་པ་དགའ་བྱུང་དང་སྐྱིད་བྱུང་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ། །
རྩ་བ།

སྦྲང་ཆར་ཟིམ་བུ་འ་ལ་ཡེ།
མུ་མཚམས་མེད་པ་ཕེབ་(ཕེབས་)བྱུང་།
བར་མཚམས་མེད་པ་བབ་བྱུང་།
སྦུད་དང་བུ་ཡུག་འ་ལ་ཡེ།
བར་ཆད་མེད་པ་དགའ་བྱུང་།
བར་ཆད་མེད་པ་སྐྱིད་བྱུང་།

280

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

གཡས་སུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
གཡོན་དུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
རྐང་ཆུང་གཡས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
རྐང་ཆུང་གཡོན་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྤྱིར་སྔར་བཞིན་དང་། དཔེ་སྦྲང་ཆར་ཟིམ་བུ་མུ་མཚམས་མེད་
པ་འབབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་སྦུད་དང་བུ་ཡུག་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་བར་ཆད་མེད་པ་དགའ་བྱུང་དང་སྐྱིད་བྱུང་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ། །

རྩ་བ།

འབྲས་དྲུག་སྙེ་མ་འ་ལ་ཡེ།
བརྒྱ་དང་རྩ་བརྒྱད་སྐྱེས་བྱུང་།
བརྒྱ་དང་རྩ་བརྒྱད་སྨིན་བྱུང་།
སད་དང་སེར་བ་འ་ལ་ཡེ།
དགྲ་ཉེས་མེད་པ་དགའ་བྱུང་།

281

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དགྲ་ཉེས་མེད་པ་སྐྱིད་བྱུང་།
གཡས་སུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
ཐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་སེ།
གཡོན་དུ་སྐོར་སྐོར་འ་ལ་ཡེ།
ཤེས་རབ་གླིང་བུ་འབུད་སེ།
ཤེས་རབ་གླིང་འབུད་སེ། །
རྐང་ཆུང་གཡས་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
ཞབས་བྲོ་རྡོ་རྗེའི་རྒྱ་གྲམ།
རྐང་ཆུང་གཡོན་པའི་ཞབས་བྲོ་ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ཞབས་བྲོ་གཡུང་དྲུང་རི་མོ།
ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྤྱིར་སྔར་བཞིན་དང་། དཔེ་འབྲས་དྲུག་སྙེ་མ་བརྒྱ་དང་རྩ་བརྒྱད་
སྐྱེས་བྱུང་ཞེས་དང་། དེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་སད་དང་སེར་བའི་དགྲ་ཉེས་མེད་པ་དགའ་བྱུང་དང་སྐྱིད་བྱུང་སོགས་གོང་བཞིན་ནོ། །ལེའུ་འདི་བཞིན་དྲང་དོན་ཚིག་ཟིན་གོ་བློར་ཤར་ཚོད་འདི་དང་འདིའོ་སྙམ་པ་ཙམ་མོ། །
ཡང་ལེའུ་འདི་ངེས་དོན་ལ་སྦྱར་ན། ཁྲི་གདུགས་ཉི་མས་ཤེས་རབ་མཚོན་པ་དང་། དཀར་
གསལ་ཟླ་བས་ཐབས། སྨིན་དྲུག་ཁྲ་མོས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན། ལྷོ་སྤྲིན་སྨུག་པོས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་བག་ལ་ཉལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་ཆོས་འཁོར་སྐོར་བའི་བདག་རྐྱེན་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ། སྦྲང་ཆར་ཟིམ་བུས་བདག་རྐྱེན་མཁྱེན་བརྩེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར།

282

ཆུ་ཕག་ལོའི་ཨར་གཞས་ཐོས་དོན་ལྡན་པ།

འབྲས་དྲུག་སྙེ་མས་ཆོས་འཁོར་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མཚོན་པར་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བའི་གོ་བ་ཟབ་མོ་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། “ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱུ་ལྐོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོ་བོའ་བློ་ཡི་ར་བ་ལས་འགོངས་པས་རྒྱས་པར་སྤྲོ་བའི་ནུས་པ་མ་མཆིས་ ིསོ། །ཆུ་ཕག་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

283

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཤིང་བྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་དགའི་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

ལེའུ་དང་པོ། བསྐལ་བ་ཡར་གྱི་ཡར་ཐོག་རིང་མོ།

རྩ་བ།

བསྐལ་པ་ལ་ཡར་གྱི་འི་ལ་ཡར་ཐོག་རིང་མོ། །བསྐལ་པ་དེ་འདྲར་ཤཱཀ་1

ཐུབ་ཕེབ་(ཕེབས་)དུས། །
བསྐལ་པ་མར་གྱི་མར་ཐོག་ཐུང་ངུ་། །བསྐལ་པ་དེ་མཚམས་བྱམས་པ་ཕེབ་2

(ཕེབས་)དུས། །
བསྐལ་པ་བར་གྱི་བར་ཐོག་བཅོ་བརྒྱད། །
བསྐལ་པ་དེ་ན་འཁོར་ལོ་ཅན་ཕེབས་ཡོད། །
དགའ་བ་དགའ་ལ་སྐྱིད་པ་སྐྱིད། །
དགའ་སྐྱིད་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་
ཚུལ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཛམ་གླིང་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་ཡན་ཆོད་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། འཆགས་བསྐལ་མ་རྫོགས་ཤིང་མི་རྣམས་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་དང༌། བརྒྱ་ལས་མར་འགྲིབ་པའི་དུས་སུའང་མི་འབྱུང་སྟེ། སྙིགས་མ་ལྔས་ལྷག་པར་བདོ་བས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་བར་གྱི་ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་གང་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐལ་པ་ཡར་གྱི་ཡར་ཐོག་ལ་རིང་མོའ་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་ ིམར་འགྲིབ་པར་རྩོམ་ནས་བརྒྱ་པའི་བསྐལ་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཤཱཀ་ཐུབ་སྟེ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཕེབས་

1 བློ། ཤོག ༡༨ན༡ ཤཱཀྱ་ཐུབ་ཕེབ་
2 བློ། ཤོག ༡༨ན༢ ཕེབ་དུས།

284

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

པའི་དུས་རེད་ཅེས་དང་། བར་ཁུག་དང་པོའ་ིབསྐལ་པ་མར་གྱི་མར་ཐོག་ཐུང་ངུ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བསྐལ་པ་ལ་དེ་མཚམས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཕེབས་པའི་དུས་རེད་ཅེས་དང་། བསྐལ་པ་བར་གྱི་བར་ཐོག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ནས་ཡར་འཕེལ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་བསྐལ་པ་དེ་ན་ལ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཕེབས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་བསྟན་པ་རིམ་གྱིས་ཉམས་ནས་རྩོད་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་འཁོར་ལོ་ཅན་ནམ་རིགས་ལྡན་དྲག་པོས་ཀླ་ཀློ་བཅོམ་ནས་བསྟན་པ་ལེགས་པར་གསོས་ཏེ་བསྟན་པ་རྫོགས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལས། “སྤྱིར་དུས་བཞི་ཆེན་པོ་བསྐལ་པའི་དུས་བཞི་དང༌། དུས་བཞི་ཆུང་བ་བསྟན་པའི་དུས་བཞི་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྩོད་ལྡན་མགོ་བརྩམས་ནས་རྩོད་ལྡན་གྱི་མཇུག་མ་རྫོགས་པའི་གོང་རོལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྐང་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡེ་མེད་པའང་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལ་རང་གི་ལུགས་ནི། རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཀླ་ཀློ་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་ལེགས་པར་གསོས་ནས་དེ་ལ་གླིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འཇོག་པ་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་བཞིར་ཕྱེ་བའི་བསྟན་པ་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མི་གཏོགས་པའི་བསྟན་པ་ལོགས་པ་མིན་པས། དེའི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཐོག་མར་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་ཡུན་རེ་ཤིག་
གི་བར་དུ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྫོགས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རྐང་པ་གཅིག་ཅེས་པ་བསྟན་པའི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟེང་ནས་བཞི་ཆ་གཅིག་ཉམས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་རྫོགས་ལྡན་དང༌། དེ་ནས་སླར་ཡང་རྐང་པ་གཉིས་པ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་གྱི་

285

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བར་གསུམ་ལྡན་དང༌། དེ་ནས་སླར་ཡང་རྐང་པ་གསུམ་པ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་གཉིས་ལྡན་དང༌། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྐང་པ་གཅིག་ཙམ་ལུས་པ་ནས་གཅིག་པོའང་མེད་པར་གྱུར་གྱི་བར་ནི་རྩོད་ལྡན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྩོད་ལྡན་གྱི་དུས་རྫོགས་ནས་འགྲོ་བའི་མཐར་ཆོས་ཀྱི་རྐང་པ་གཅིག་པོའང་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། འགྲེལ་ཆེན་དུ་མཐར་ཆོས་ཀྱི་རྐང་པ་བཞི་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་ཉམས་ནས་རྩོད་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཀླ་ཀློ་བཅོམ་ནས་བསྟན་པ་ལེགས་པར་གསོས་པས་བསྟན་པ་རྫོགས་ལྡན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཡང་རིམ་གྱིས་ཉམས་པས་ཆོས་ཀྱི་རྐང་པ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ཀ་ཉམས་པའི་དུས་བཞི་རིམ་པ་གཅིག་འབྱུང་བས། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་པའི་དུས་བཞི་རིམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་། དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དཔལ་དུས་ཀྱི་ ིའཁོར་ལོའ་ལོ་རྒྱུས་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལས། “བཞི་པ་དུས་བཞི་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མའི་ ིབསྟན་པ་གནས་ཚད་ནི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་་བསྟན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ། བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་ལྔའམ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ཕྲག་བཅུར་གནས་ཞེས་ད་ལྟ་གྲགས་ཆེ་བ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ནི་དུས་བཞི་སྔ་མ་དང་། སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ནི་དུས་བཞི་ཕྱི་མ་ཟེར་རོ། །དུས་བཞི་སྔ་མ་ནི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མཆོད་རྟེན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་ནས། ཟླ་བཟང་སོགས་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་དང་། རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་ཉེཪ་ལྔའི་ཐོག་མ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ནས། ཐ་མའི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་མགོ་མ་བརྩམ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྫོགས་ལྡན། གཉིས་ལྡན། །རྩོད་ལྡན་གྱི་རིམ་པས་གནས་པ་ལ་ཟེར་རོ། །ཕག་མོ་གྲུབ་པས་

286

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

མེ་ཏོག་ཚོམ་བུ་མདོ་ཡི་ལུང་དྲངས་པ། མར་མེ་འཆི་ཁར་གསལ་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནུབ་ཁར་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ད་རུང་ཇི་སྙེད་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད། · ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་མཇུག་ཏུ་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་དུས་བཞི་ཕྱི་མ་ལ་གསར་དུ་བཏོད་པ་དེར་མཆོག་འགྲུབ་དགོས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་རྫོགས་ཁར་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་བསྟན་པ་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་གསལ་བར་མཛད་པའི་དུས་ཕྱི་མ་ནི། རིགས་ལྡན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་བཞེས་ཚེ། བྱང་ཤམྦྷ་ལ་ནས་ལྷ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དམག་དཔུང་མ་ཁ་ལ་སོགས་པའི་ཀླ་ཀློ་བཅོམ་ནས་འཛམ་གླིང་ཆུང་ངུ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྲོལ་གསར་དུ་འཛུགས་པ་སྟེ། བསྟན་པ་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐམ་པ་རྫོགས་ལྡན། གསུམ་ལྡན། གཉིས་ལྡན། རྩོད་ལྡན་གྱི་རིམ་པས་གནས་པ་ལ་ཟེར་རོ། །དུས་བཞི་ཕྱི་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་ལྔའམ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་རྫོགས་པ་དུས་མཉམ་པའོ། །འོ་ན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་འོག་མིན་པའི་དབུགས་གཅིག་སྟེ་མི་ལོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དུམ་བུ་རེ་རེའི་ནང་དུ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་གནས་པས། སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་བསྡོམས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། །དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ནི། ལྷོ་འཛམ་གླིང་གསུམ། ནུབ་གླིང་གསུམ། བྱང་གླིང་གསུམ། ཤར་གླིང་གསུམ་སྟེ། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོ་དང་། ལྷོ་གླིང་གསུམ་ལ་འཛམ་གླིང་ཆུང་ངུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོགས་ལྡན་རྣམས་བསྡོམས་པས་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི། དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་ལྡན་བརྒྱ་ཕྲག་ང་བཞི། དེ་བཞིན་དུ་ཉིས་ལྡན་བརྒྱ་ཕྲག་ང་བཞི། རྩོད་ལྡན་བརྒྱ་ཕྲག་ང་བཞི་རེ་ཐོབ་པས། བསྡོམས་པས་སངས་

287

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་སྲོལ་གསར་དུ་བཙུགས་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའོ། དེ་འདྲའི་བསྟན་པ་ལོ་ཇི་ཙམ་ན་འབྱུང་ཞེ་ན། ད་ལྟ་རྣམ་གནོན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་ནས་ལོ་གདོང་ངན་ཞེས་པ་སྤྲེའུ་ལོར་ལྔ་བཅུར་སོང་། དེ་ནས་སྟོབས་པོ་ཆེ། མ་འགགས་པ། མི་ཡི་སེང་གེ ། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། མཐའ་ཡས་རྣམ་རྒྱལ་གིས་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐར། དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་མངོན་པར་ཞུགས་ནས་རེ་ཞིག་ཆོས་བསྟན་ཏེ། ཆུ་བོ་སི་ཏའི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཁ་ནས་བཟུང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཆོས་མིན་ཀླ་ཀློ་ཆེས་ཆེར་དར་བས་ཤིན་ཏུ་མི་བསྲུན་པ་གཟིགས་ནས་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རི་བོ་བཞིན་དུ་འདར་བ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། རྟ་མཆོག་བཞིན་དུ་མ་སྤྲོས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཏེ། དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེ་བ་དགུ། གླང་ཆེན་མྱོས་པ་གཡུལ་དུ་དཔའ་བོ་འབུམ་ཕྲག་བཞི་དང་། ཡང་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ལ་ཚོ་རེ་རེ་བྱས་པའི་ཚོ་དྲུག །གསེར་གྱི་ཤིང་རྟ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་རྡོའ་རྟ་རླུང་གི་ ི ཤགས་ཅན་ཞེས་ད་ལྟ་འཕགས་ཡུལ་པ་རྣམས་རྡོར་ཡལ་གྷོར་ཟེར་བ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་རྟ་མཆོག་ཅང་ཤེས་གློག་ལྟར་འཁྱུག་པ་ལ་བཞོན་པ། རྐང་ཐང་མཐའ་ཡས་པ་དང་བཅས་པའི་དཔུང་ཆེན་པོ་ཆུ་བོ་སི་ཏའི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་ནས་ཀླ་ཀློ་རྣམས་རུམ་པ་ཆ་རྒྱལ་པོའ་ཡུལ་དུ་གཡུལ་ཆེན་པོ་བཀྱེ་སྟེ། ཀླ་ཀློའི་སྟོན་པ་ ིབྱིས་པའི་བློ་གྲོས་རིགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཏུལ། དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཧ་ནུས་བློན་པོ་ཟླ་བའི་བུ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཕོང་རྐྱེན་པའི་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀླ་ཀློའ་དཔུང་སྤྱི་དང་། ིས་སྐྱོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ས་སྐྱོང་དང་། གླང་པོ་ཆེས་གླང་ཆེན་དང་། རྟས་རྟ་རྣམས་དང་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཀླ་ཀློའ་སྐྱབས་མགོན་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་བཏུལ་ནས་ཀླ་ཀློའི་རྒྱུན་བཅད། ིསངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྫོགས་ལྡན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། དེའི་དུས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་ངེས་པར་ཐུབ་པ་དང་། འབྲུ་རྣམས་ཀྱང་མ་རྨོས་པར་འབྲོག་དགོན་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

288

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

ཏེ། རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ལོ་བརྒྱར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་རིགས་ལྡན་དྲག་པོར་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགྲུབ་པར་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཀླ་ཀློའ་རྒྱུན་ཆད་པ་སོགས་ངོ་མཚར་ ིབའི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་སྟེ། གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུའང་ས་ཆེན་པོའ་རྡུལ་སྙེད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ ིཆུ་བོ་སི་ཏའི་ལྷོ་བྱང་དུ་ཚངས་དབང་དང་ལྷ་དབང་ཁྲི་ལ་བཞག་ནས་ཟེར་བའི་ལྷོ་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་ནུབ་བོད་རྒྱ་ཡུལ་སོགས་དབང་སྒྱུར་བ་པོའ་རྒྱལ་པོ་ནི་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྲས་གཞོན་པ་ ིལྷ་དབང་ཡིན། བྱང་ཟེར་བ་ནི། བྱང་ཤམྦྷ་ལའི་རྒྱལ་ས་འཛིན་པ་སྲས་རྒན་པ་ཚངས་དབང་ཟེར་རོ། །དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་རང་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་ཊིཀ་ཆེན་དུ་བལྟའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐལ་པ་ཡར་ ིཐོག་ལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཕེབས་པ་དང་། བསྐལ་བ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་མར་ཐོག་ཐུང་ངུ་ལ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ཕེབས་པ། བསྐལ་པ་བར་གྱི་བར་ཐོག་ལ་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ཉེར་ལྔ་པ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཕེབས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བས་སེམས་དགའ་བ་དགའ་ལ་སྐྱིད་པ་སྐྱིད། །དགའ་སྐྱིད་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ། །ཞེས་གསུངས།
རྩ་བ།

སྔར་དུས་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའ་ཐུགས་རྗེས། ། ིསྦས་པའི་སྦས་ཡུལ་ལུང་གསུམ་སྨན་ལྗོངས། །བར་དུས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མ་(མེ་)རྣམ་གསུམ། །བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་ཕྱག་རྗེས་རྨད་བྱུང་། །རྩོད་དུས་སྙིགས་མ་མ་རེད་རྫོགས་ལྡན། །བཀའ་བབ་དུས་བབས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ། །དགའ་བ་དགའ་ལ་སྐྱིད་པ་སྐྱིད། །

289

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དགའ་སྐྱིད་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྔར་དུས་ཏེ་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའ་ཐུགས་ ིརྗེས་མ་དོར་བར་དེ་ཡང་པདྨ་བཀའ་ཐང་ལས། “ཨོ་དཀར་བྲག་ཕུག་ཟླ་བ་གཉིསཿ” ཞེས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ནགས་ཤོད་རྒོད་ལུང་ཨོ་དཀར་བྲག་དང་། མེ་འབར་སྒྲུབ་ཕུག་བཅས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་བཞེས་གནང་། །གནས་སྲིང་མོ་རྫོང་དུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་བཞེངས་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས། འཁོན་ཀླུའི་རྒྱལ་པོའ་སྐྱེ་བ་ཉི་ ིམ་གྲགས་པ་ཞེས་འབྱོན་པར་ལུང་བསྟན། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་གཏེར་ཁ་སྦས་པའི་སྦས་ཡུལ་ནགས་ཤོད་དང་། སོག་ཤོད། རྒྱལ་ཤོད་བཅས་ལུང་གསུམ་སྨན་ལྗོངས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། བར་དུས་ཏེ། ཕྱི་ལོའ་དུས་རབས་ ིབཅུ་བཞི་པའི་ནང་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་དངོས་སློབ། ཁྲི་སྟེང་མཛེས་ ིཔའི་བླ་མ་བཞི་ཡི་ཡ་གྱལ་སྟག་ཕུ་གུ་ཤྲཱི་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ནགས་ཤོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་གདན་ས་བཏབ་ཅིང་སྐུའི་ཕྲེང་བ་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པ་དང་། ཕྱི་ལོའ་དུས་རབས་བཅོ་ ིལྔ་པའི་ནང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་དངོས་སློབ་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞང་ ིཞུང་པ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་ནགས་ཤོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་གདན་ས་བཏབ་ཅིང་སྐུ་སྐྱེ་རིམ་པས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པ་དང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆགས་རི་རིག་འཛིན་ཉི་མ་གྲགས་པ་ཞེས་མཚན་སྙན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནགས་ཤོད་དུ་གདན་ས་བཏབ་ཅིང་སྐུ་སྐྱེ་རིམ་པས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པ་བཅས། ནགས་ཤོད་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་ཕྱག་རྗེས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་འདི་དག་ལ་བལྟས་ན། རྩོད་དུས་སྙིགས་མ་མ་རེད་རྫོགས་ལྡན་ཞེས་གསུངས། འདིའི་རྫོགས་ལྡན་ནི་ཆེན་པོ་བསྐལ་པའི་དུས་བཞི་དང༌། ཆུང་བ་བསྟན་པའི་དུས་བཞི་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། ཆུང་བ་བསྟན་

290

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

པའི་དུས་བཞི་ནི་སྟོན་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཐོག་མར་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་ཡུན་རེ་ཤིག་གི་བར་དུ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྫོགས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རྐང་པ་གཅིག་ཅེས་པ་བསྟན་པའི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟེང་ནས་བཞི་ཆ་གཅིག་ཉམས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་རྫོགས་ལྡན་ཞེས་གསུངས། ད་ལྟའི་དུས་འདིར་བཀའ་བབ་དུས་བབ་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཆགས་པ་བཅས་ཀྱིས། དགའ་བ་དགའ་ལ་སྐྱིད་པ་སྐྱིད། །དགའ་སྐྱིད་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ། །ཞེས་གསུངས།
རྩ་བ།

རྟེན་མཆོག་ཁྱད་འཕགས་སྲིད་ཞིའི་རྒྱན་གཅིག །རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན་ཕུང་། །
གསུང་རབ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར། །མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་བུའི་གསུང་འབུམ་བྲག་རི། །
ཐུགས་རྟེན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད། །
རིང་བསྲེལ་1

རྣམ་བཞིའི་འཛད་མེད་ཀྱི་བང་མཛོད། །
དགའ་བ་དགའ་ལ་སྐྱིད་པ་སྐྱིད། །
དགའ་སྐྱིད་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གོང་དུ་བཀའ་བབ་དུས་བབ་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དུ་རྟེན་མཆོག་ཁྱད་འཕགས་སྲིད་ཞིའི་རྒྱན་གཅིག་གིས་གཙོས་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་བརྙན་སྤྲིན་ཕུང་འཁྲིགས་པ་ལྟ་བུ་དང། གསུང་རབ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་གྱིས་གཙོས་མཁས་གྲུབ་སྐྱེས་བུའི་གསུང་འབུམ་བྲག་རི་དང་འདྲ་བ། ཐུགས་རྟེན་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་

1 བློ། ཤོག ༡༨བ༢ བསིལ་རྣམ་བཞིའི་

291

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གདུང་ཆ་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་པ་འདི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་དང་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ལ་མཆོད་རྟེན་རེ་བཞེངས་པས་དེ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་རྗེས་སུ་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པ་ལ་ཡུལ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་དུ་སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་གཟུངས་སུ་ཕུལ་ནས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བརྗོད། བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་ཕྱག་མཆོད་སྐོར་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་རྣམ་དཀར་ལས་ལ་བསྐུལ་བྱེད་དཀར་ཆག་ལྷའི་རྔ་ཆེན་ལས། “མདོ་མྱང་འདས་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་བང་རིམ་བཅུ་གསུམ་འཕང་ལོ་དང་བཅས་པ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་བང་རིམ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སུ་གསུངས་ལ། ཀྲི་ཡ་ས་མུཉྩར། བཅུ་གསུམ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །དགུ་དང་བདུན་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིའོ། །ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་ཡང་གཙོ་བོ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་དུ་འདུ་ལ། དེའི་ཐོག་མ་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཚེ་གཏེར་ལྔ་བརྒྱ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་སྒོ་མང་དུ་ཕྱེ་བས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་ནས་འདྲེན་པར་བཞེད་པ་མང་ཡང་། རང་ལུགས་བལྟམས་མ་ཐག་ཕྱོགས་སོ་སོར་གོམ་པ་བདུན་བདུན་བོར་བ་ལས་པདྨ་སྐྱེས་པ་དང་། པདྨ་འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་མཚོན་བྱེད་པདྨ་སྤུངས་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་སྐུ་བཞི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆོད་རྟེན། གསུམ་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚེ་བདེན་བཞི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་སོགས་མཚོན་བྱེད་སྒོ་བཅུ་དྲུག་ནས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སོགས་ཡོད་པ་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་། བཞི་པ་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་སོགས་བཏུལ་ཏེ་གཞན་ལས་

292

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་གློ་འབུར་ཅན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་རྟེན། ལྔ་པ་གཞན་དོན་དུ་འབྱོན་པ་མཚོན་བྱེད་ཐེམ་སྐས་ཅན་གྱི་ལྷ་བབས་མཆོད་རྟེན། དྲུག་པ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བཟླུམས་པའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུ་དུག་གསུམ་ལྟ་བུ་དང་བཞི་བཅད་དེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་གནས་པ་མཚོན་བྱེད་བང་རིམ་གྱི་གྲུ་བཞི་བཅད་དེ་ཟུར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པར་དབྱེན་བཟླུམས་མཆོད་རྟེན། བདུན་པ་སྐུ་ཚེ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཚེ་བང་རིམ་ཟླུམ་པོ་གསུམ་པ་འཆི་བདག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན། བརྒྱད་པ་འཁོར་བའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་མཚོན་བྱེད་བང་རིམ་མེད་པའི་མྱང་འདས་མཆོད་རྟེན་རྣམས་སོ། །”ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་གསལ་བའི་སྐུ་རྟེན་དང་ཐུགས་རྟེན་དེ་དག་ལ་ཡང་གཟུངས་འཇུག་གཟུངས་སྔགས་ཆོས་སྐུའི་རིང་བསྲེལ་དང་། ཡུང་འབྲུ་ལྟ་བུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ། བླ་མ་སྐྱེས་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་ལོ་ཕྱག་སེན་ན་བཟའ་སོགས་སྐུ་བལ་གྱི་རིང་བསྲེལ། བླ་མ་སྐྱེས་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ལས་བྱོན་པའི་རིང་བསྲེལ་སོགས་རིང་བསྲེལ་རྣམ་བཞིའི་འཛད་མེད་ཀྱི་བང་མཛོད་ཅེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་གཟུངས་འཇུག་དེ་ལྟར་ཡོད་པར། དགའ་བ་དགའ་ལ་སྐྱིད་པ་སྐྱིད། །དགའ་སྐྱིད་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ། །ཞེས་གསུངས།
རྩ་བ།

བླ་མའི་བླ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས། །
དགེ་འདུན་འདུས་པ་ངང་པའི་ཁྱུ་མཆོག། །
སྲུང་མ་མཐུ་སྟོབས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མངའ་བདག། །
སྦྱིན་བདག་གནོད་སྦྱིན་གཏེར་བདག་གྲངས་མེད། །མངའ་རིས་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ཁྲ་ཆེན། །སྤྱི་རྫས་ནོར་རྫས་དབྱར་གྱི་མཚོ་ཆེན། །
དགའ་བ་དགའ་ལ་སྐྱིད་པ་སྐྱིད། །
དགའ་སྐྱིད་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ། ། <ཨོx> ལེའུ་དང་པོའོ།། །།

293

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བླ་མའི་བླ་མ་ཞེས་པའི་བླ་མ་སྔ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་དང་ཕྱི་
མ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱས་པའི་བླ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ། འདུས་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་བསླབ་གསུམ་ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ངང་པའི་ཁྱུ་ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་། །ཆོས་སྐྱོང་མགོན་པོ་ནག་པོས་གཙོས་སྲུང་མ་མཐུ་སྟོབས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མངའ་བདག་དང་། སྦྱིན་བདག་གནོད་སྦྱིན་ནོར་ལྷ་དང་མཚུངས་པ་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་གཏེར་གྱི་བདག་པོ་གྲངས་མེད་ཡོད་པ། མངའ་རིས་སམ་མཆོད་གཞིས་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་ཁྲ་ཆེན། དགེ་འདུན་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་སྤྱི་རྫས་དང་། གསེར་དངུལ་དར་གོས་སོགས་ནང་གི་ནོམ་པའི་ནོར་རྫས་དབྱར་གྱི་མཚོ་ཆེན་ལྟར་རྒྱས་པ། དགའ་བ་དགའ་ལ་སྐྱིད་པ་སྐྱིད། །དགའ་སྐྱིད་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤིང་བྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

ལེའུ་འདི་ནི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་དཀར་ཆག་ལྟ་བུར་མངོན། དཀར་ཆག་ནི་སྡེ་ཚན་དང་རྣམ་
གྲངས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་འཚོལ་བདེ་བའི་ཐོ་ཡིག་ལ་ཟེར་བ་བཞིན། བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གསུང་འབུམ་སོགས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དཀར་ཆག་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་ལ་ལྷ་ཁང་གི་ཀར་ཆག །གདན་ས་ཁག་དང་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་རབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོ་ཡིག་ལ་དགོན་པའི་དཀར་ཆག །གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་སོགས་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀར་ཆག་བཅས་ཡོད་པ་བཞིན། འདི་ནི་བསྐལ་བ་གང་དང་གང་ལ་སངས་རྒྱས་གང་དང་གང་བྱུང་བ་དང་། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་གང་ཞིག་ལ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་སུ་དང་སུ་བྱུང་བའི་ཐོ་དང་། སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་སྐུ་རྟེན་དང་། གསུང་རྟེན། ཐུགས་རྟེན། རིང་བསྲེལ་སོགས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་ཐོ་ཡིག །བླ་མ། དགེ་འདུན། སྲུང་མ། སྦྱིན་བདག །མངའ་རིས་བཅས་ཞིང་གི་ཡུལ་དང་མཆོད་གཞིས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག །སྤྱི་རྫས་དང། ནོར་རྫས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་བཅས་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་ཐོ་ཡིག་གམ་དཀར་ཆག་གི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

294

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

ལེའུ་གཉིས་པ། ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
རྩ་བ་།

ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ལ་ལ་ཧོ་སེ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།

ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཡ་གི་སྟེང་ཕྱོགས་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ནས། །ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།

ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
སྐུ་ལྷ་ལྷ་ཆེན་ཚངས་པ་དཀར་པོ། །ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།

295

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་ཆར་ཆེན་ཕེབ་(ཕེབས་)བྱུང་། །ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།

ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
མ་གི་རྒྱ་མཚོ་ཀླུ་ཡི་ཡུལ་ནས།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།

ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
སྐུ་ལྷ་ཀླུ་རྒྱལ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན། ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།

ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།

296

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

ཀླུ་ཡི་ནོར་བུའི་གཏེར་ག་(ཁ་)ཕྱེས་བྱུང་། །
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།

ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
བར་གྱི་བར་ཁམས་གཉན་གྱི་ཡུལ་ནས། །ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།

ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
སྐུ་ལྷ་གཉེན་ཆེན་རྒྱལ་པོ་གེར་ཛོ་(མཛོ་)། །ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།

ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
དགོས་འདོད་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་སྒྲུབ་བྱུང་། །ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།
ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།

297

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཨེ་མ་ཧོ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་། བོད་སྐད་ལ་ངོ་མཚར་
རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དོན། ཨ་ཧོ་ནི་ངོ་མཚར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྟོན་བྱེད་ངག་ནས་ཤོར་བའི་སྒྲ་ཞིག །གང་ཞིག་ལ་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་ཟེར་ན་གོང་གི་ལེའུ་རྣམས་གུང་བསྒྲིགས་པ་ན་ས་སྟེང་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་གསང་སྔགས་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་རབ་གནས་ཀྱི་དུས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པས། ཡ་གི་སྟེང་ཕྱོགས་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐུ་ལྷ་ཆེན་ཚངས་པ་དཀར་པོས་རབ་གནས་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་ཕེབས་བྱུང་ཞེས་དང་། མ་གི་རྒྱ་མཚོ་ཀླུ་ཡི་ཡུལ་ནས་སྐུ་ལྷ་ཀླུ་རྒྱལ་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀླུ་ཡི་ནོར་བུའི་གཏེར་ཁ་ཕྱེས་སྟེ་ཕུལ་བྱུང་ཞེས་དང་། བར་གྱི་བར་ཁམས་གཉན་གྱི་ཡུལ་ནས་སྐུ་ལྷ་གཉེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གེར་མཛོས་དགོས་འདོད་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་སྒྲུབ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །ཤིང་བྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།པར་མ་འདིར་“ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།།ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།”ཞེས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ལས་
མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་འདོན་ཆ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་སྒྲུབ་སྡེའི་པར་མ་ནང་བཀོད་འདུག་པས་སྣག་ཤོག་འགྲོ་གྲོན་ལ་མ་འཛེམས་པར་འདིར་རྐང་པ་རེའི་སྔོན་རྗེས་གཉིས་སུ་“ཨཻེ་མ་ཧོ་དེ་ཨ་ཧོ།”ཚར་གཉིས་རེ་བཀོད་ཡོད།

298

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

ལེའུ་གསུམ་པ། དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ།

ནགས་ཤོད་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་རྟེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་ཅིང་དེ་དག་ལ་ཕྱག་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་དེའི་དགེ་འབྲས་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་པོར་གདམས་པ།
རྩ་བ།

དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་གསེར་གྱི་དགོན། །
གསེར་སེར་པོའ་དགོན་ཆེན་ནགས་ལ་ཆགས། ། ིརྒྱ་ཕིབས་གསེར་གྱི་ཉི་མ་ཤར། །
གསེར་སྐུ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱན་གཅིག་ལ། །
གསེར་ཆོས་ཆོས་བརྩེགས་དགུང་དང་མཉམ། །
གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་རི་རྒྱལ་ལྷུན། །
གསེར་མདོག་ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་རྒྱས། །
སྟོབས་ལྡན་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཚོ། །
ཕྱག་མཆོད་ཡོད་ན་ཕུལ་རང་ཤོག། །
ཚེ་འདི་ཕྱིའི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་ཞེས་པ་ནགས་ཤོད་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཕྱོགས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཞིག་ཡིན ། དཔེར་ན། སྟོད་སྨད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་སྟོད་ཕྱོགས་ལ་ཡ་ལོ་དང་སྨད་ཕྱོགས་ལ་མ་ལོ་ཟེར། འདིར་དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་སྟེ་སྟོད་ཕྱོགས་སྨད་ཕྱོགས་ཀྱི་གསེར་གྱི་དགོན་ཞེས་སྒྲ་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས། གསེར་སེར་པོའ་དགོན་ཆེན་ནགས་ ི ཤོད་ལ་ཆགས་ཡོད། དགོན་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་ཕིབས་གསེར་གྱི་འོད་ཟེར་ཉི་མ་རང་ཤར་ཡོད་པ། གསེར་སྐུ་སྲིད་

299

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཞིའི་རྒྱན་གཅིག་གིས་གཙོས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་དང་། གསེར་ཆོས་ཏེ་གསེར་བྲིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཆོས་བརྩེགས་དགུང་དང་མཉམ་པ། གསེར་གྱི་མཆོད་སྡོང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་སོགས་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་དང་མཚུངས་པ། གསེར་མདོག་ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་དགོན་པ་དེ་དག་ལ། སྟོབས་ལྡན་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཚོ་ཕྱག་མཆོད་པ་ཡོད་ན་ཕུལ་རང་ཤོག །ཅེས་ཕྱག་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་དེའི་ཕན་ཡོན་ཚེ་འདི་ཕྱིའི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡོད་དེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་བཟང་ཞིང་མདོག་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་མཛེས་ཤིང་མིག་ཏུ་སྡུག་པར་
འགྱུར་བ་དང་། སྐད་སྙན་ཞིང་གཟུང་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་པར་འཁོར་གྱི་ནང་
དུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་གཟི་བྱིན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་གཟི་བྱིན་ཆེན་པོའ་གང་ཟག་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ ིདཔའ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་མྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །”ཞེས་དང་། མཆོད་པ་ཕུལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། “སུ་དག་འདིར་ནི་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་ལ་མཆོད། །དེ་དག་ལྷ་དང་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་དུ། །ཆ་བྱད་ཡིད་འོང་སྣ་ཚོགས་ལེགས་པར་བརྒྱན། །སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་དྲི་ཞིམ་ཕུལ། །བདུག་སྤོས་རྒྱ་ཆེན་མང་པོ་ལྡན་སྦྱར་དང་། །ཨ་ག་རུ་ཡི་བདུག་སྤོས་ཕུལ་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་ལུས་ཀུན་སྤོས་ངད་ལྡན་པར་འགྱུར། །སུ་དག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ། །དགའ་བཞིན་རྔ་ཡབ་རྣམས་ནི་འབུལ་བྱེད་པ། །ཐུགས་དགའ་རྒྱལ་རྣམས་སྙིང་རྗེ་རྔ་ཡབ་ཐོགས། །ཆེ་བ་དེ་ལ་ཆེར་ཡང་གཡོབ་

300

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

པར་བྱེད། །ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་ཟླ་བ་ཉ་འདྲ་བའི། །མེ་ལོང་སྡུ་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་འབུལ། །དེ་དག་ཚེ་རབས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་སུ་ཡང་། །ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བལྟ་བར་འོས་པར་འགྱུར། །སུ་དག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ། །མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་འབྱོར་པ། །འཚམ་པར་འབུལ་བྱེད་དེ་དག་དྲི་མེད་ཅིང་། །མྱ་ངན་མེད་པའི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཐོབ། །མི་རྣམས་གང་དག་སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་ནམ། །སྐུ་གཟུགས་དག་ལ་མགོས་བཏུད་གུས་ཕྱག་འཚལ། །དེ་དག་ལྷ་རྣམས་དང་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས། །ཆེར་ཡང་ཆེ་བར་བཀུར་བའི་གནས་སུ་འགྱུར། །སུ་ཞིག་དད་པས་ཐུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་ནམ། །སྐུ་གཟུགས་དག་ལ་སྐོར་བ་བྱེད་པ་དེ། །ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་དགྲ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བཏུད། །བཟང་པོའ་སྣོད་འགྱུར་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །མི་རྣམས་སུ་དག་དགའི་བཞིན་གུས་པ་ཡིས། །བླ་མེད་མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་སྐུ་གཟུགས་ལ། །ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། །སྲིད་པ་ཀུན་ཏུ་མཛོད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས། །རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་རོལ་མོའ་སྒྲ་ཕུལ་ ིབས། །ཟབ་ཅིང་རིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཡན་ལག་ལྔ་རྫོགས་ཡིད་འོང་ཚིག་དང་ལྡན། །སྒྲ་སྐད་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་འགེངས་པར་བྱེད། །སུ་དག་རྒྱལ་བའི་གདུང་ལྡན་བསྟོད་བྱེད་པ། །དེ་དག་གླིང་བུའི་སྒྲ་དང་གླུ་སྙན་དང་། །སྒྲ་སྙན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་དང་། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མི་རྣམས་གང་དག་རྩྭ་ཤིང་སོ་ཕག་གིས། །འཇིག་རྟེན་བླ་མའི་སྤྱི་གབ་རིག་པས་བྱེད། །ཡང་ན་གཞན་དག་བྱེད་དུ་འཇུག་ཀྱང་རུང་། །དེ་དག་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འདྲར་འགྱུར། །མི་རྣམས་གང་དག་རྒྱལ་བའི་གཙང་ཁང་བྱེད། །དེ་དག་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ལྷ་དབང་གནས་འདྲའི་ཁང་ཁྱིམ་འོད་འབར་བ། །དུས་ཚིགས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ལྡན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མཐོ་རིས་ལས་བཟང་འབྲས་བུའི་གནས་རྣམས་སུ། །བསྐལ་པར་དགའ་བྱེད་རྟག་ཏུ་དགའ་བཞིན་དུ། །རྩེན་པར་བྱེད་ཅིང་མྱ་ངན་མེད་པ་དང་། །ཐ་མར་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །”ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་རྟེན་ཆོས་གསུམ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཕུལ་ན་ཕན་ཡོན་ཚེ་འདི་ཕྱིའི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་པོ་འབྱུང་བའི་ཁུངས་ཀྱང་འདི་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །

301

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་དངུལ་གྱི་དགོན། །
དངུལ་དཀར་པོའ་དགོན་ཆེན་ནགས་ལ་ཆགས། ། ིམཆོད་རྫས་དངུལ་གྱི་ཟླ་བ་ཤར། །
དངུལ་སྐུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ། །
དངུལ་ཆོས་ཆོས་བརྩེགས་དགུང་དང་མཉམ། །
དངུལ་གྱི་མཆོད་སྡོང་རི་རྒྱལ་ལྷུན། །
དངུལ་མདོག་ཀར་བརྒྱུད་བསྟན་པ་རྒྱས། །
སྟོབས་ལྡན་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཚོ། །
ཕྱག་མཆོད་ཡོད་ན་ཕུལ་རང་ཤོག། །
ཚེ་འདི་ཕྱིའི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་དངུལ་གྱི་དགོན་ཞེས་དང་། དངུལ་དཀར་
པོའ་དགོན་ཆེན་ནགས་ ི ཤོད་ལ་ཆགས་ཡོད། དགོན་པ་དེ་དག་ལ་མཆོད་རྫས་དངུལ་གྱི་འོད་ཟེར་ཟླ་བ་རང་ཤར་ཡོད་པ་དང་། དངུལ་སྐུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་གཙོས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་དང་། དངུལ་ཆོས་ཏེ་དངུལ་བྲིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཆོས་བརྩེགས་དགུང་དང་མཉམ་པ། དངུལ་གྱི་མཆོད་སྡོང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་སོགས་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་དང་མཚུངས་པ། དངུལ་མདོག་བཀའ་(ཀར་)བརྒྱུད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་དགོན་པ་དེ་དག་ལ། སྟོབས་ལྡན་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཚོ་ཕྱག་མཆོད་པ་ཡོད་ན་ཕུལ་རང་ཤོག།ཅེས་ཕྱག་མཆོད་ཕུལ་ན་དེའི་ཕན་ཡོན་ཚེ་འདི་ཕྱིའི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཚུལ་གོང་དུ་དྲངས་པ་བཞིན་ནོ། །

302

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

རྩ་བ།

དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་པད་རག་དགོན། །
པད་རག་དགོན་ཆེན་ནགས་ལ་ཆགས། །སྤན་(སྤེན་)བད་པད་རག་གཟི་འོད་ཤར། །པདྨ་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ། །
པད་ཆོས་ཆོས་བརྩེགས་དགུང་དང་མཉམ། །པད་སྤུངས་མཆོད་སྡོང་རི་རྒྱལ་ལྷུན། །
པད་ཞྭ་ཞྭ་དམར་བསྟན་པ་རྒྱས། །

སྟོབས་ལྡན་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཚོ། །
ཕྱག་མཆོད་ཡོད་ན་ཕུལ་རང་ཤོག། །
ཚེ་འདི་ཕྱིའི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་། །
ལེའུ་གསུམ་པའོ།། །།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་པད་རག་དགོན་ཞེས་དང། པད་རག་དགོན་
ཆེན་ནགས་ཤོད་ལ་ཆགས་ཡོད། དགོན་པ་དེ་དག་ལ་སྤེན་པད་པད་རག་གམ་པདྨ་རཱ་གའི་མདངས་གཟི་འོད་རང་ཤར་ཡོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་སོགས་བླ་མ་དང་། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་དང་། པད་ཆོས་ཏེ་པདྨ་རཱ་གའམ་པད་རག་གི་མདངས་ལྡན་མཚལ་གྱིས་བྲིས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་སོགས་ཆོས་བརྩེགས་དགུང་དང་མཉམ་པ། པད་སྤུངས་མཆོད་སྡོང་གི་གཙོས་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་སོགས་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་དང་མཚུངས་པ། པད་ཞྭ་ཞྭ་དམར་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་དགོན་པ་དེ་དག་ལ། སྟོབས་ལྡན་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཚོ་ཕྱག་མཆོད་པ་ཡོད་ན་ཕུལ་རང་ཤོག །ཅེས་ཕྱག་མཆོད་ཕུལ་

303

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ན་དེའི་ཕན་ཡོན་ཚེ་འདི་ཕྱིའི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཚུལ་གོང་དུ་དྲངས་པ་བཞིན་ནོ། །ལེའུ་འདིས་དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནགས་ཤོད་སྟོད་སྨད་ཀྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་ཅིང་དེ་དག་ལ་ཕྱག་མཆོད་པ་ཕུལ་ན་དེའི་དགེ་འབྲས་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་པོར་གདམས་པའམ། ཡང་ན་གསེར་སྐུ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱན་གཅིག་དང་དངུལ་སྐུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཅེས་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་རྟེན་གཙོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་དངོས་སུ་གསལ་བས་གསེར་མདོག་ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། དངུལ་མདོག་བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། པད་ཞྭ་ཞྭ་དམར་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་མཚོན་དོན་ཆ་ཚང་བ་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་ལ་ཡོད་པ་འགྲེལ་ཆོག་པ་ཞིག་སྣང་ངོ། །ཤིང་བྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

304

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

ལེའུ་བཞི་པ། གངས་ཏི་སི་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོ།

ལེའུ་འདིས་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་བྱེད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེ་ལ་མཐུན་
འགྱུར་གནང་མཁན་གྱི་སྦྱིན་བདག་སོགས་དད་ལྡན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དཔེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་གཉིས་ལ་བབས་ཏེ་ཐུགས་ཡིད་ཐང་ཆད་མི་དགོས་པ་གདམས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་།
རྩ་བ།

གངས་ཏི་སེ་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལ། །
གངས་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་བསྐོར། །
སེང་དཀར་མོ་བརྒྱ་ཡི་གདན་ས་ཡིན། །
བུ་ཡུད་(ཡུག་)ནང་ནས་མ་ལྡང་བ། །དབུ་གཡུ་རལ་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས། །

གཡུ་འབྲུག་ངར་སྐད་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གངས་ཏི་སི་གངས་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གངས་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་
གཉིས་ཀྱིས་སྐོར་ནས་ཡོད་པ། དེ་ནི་སེང་དཀར་མོ་བརྒྱ་ཡི་གདན་སའམ་གནས་གཞི་ཡིན་ལ། (འདིའི་སེངྒེ་ནི་བོད་པའི་ངག་རྒྱུན་དུ་གྲགས་པའི་གངས་སེང་ཡིན།) བུ་ཡུག་ནང་ནས་མ་ལྡང་བ་སྟེ་དེར་ནང་ལོགས་ནས་བུ་ཡུག་མ་ལྡང་བ་ནང་དགྲ་མེད་ལ་དེས་དབུ་སྟེ་སེངྒེ་རང་གི་མགོའ་ིགཡུ་རལ་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས་ནས་རང་སྟོབས་འཕེལ་བས་ཕྱི་དགྲ་གཡུ་འབྲུག་ངར་སྐད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

ཤིང་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཤིང་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་བསྐོར། །

305

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཁྱུང་མཁའ་ལྡིང་བརྒྱ་ཡི་གདན་ས་ཡིན། །
རླུང་སྨག་(དམར་)ནང་ནས་མ་ལྡང་བ། །རྒྱན་ནོར་བུའི་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས། །
ས་བདག་གདུག་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཤིང་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཤིང་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་
ཀྱིས་སྐོར་ནས་ཡོད་པ། དེ་ནི་ཁྱུང་མཁའ་ལྡིང་བརྒྱ་ཡི་གདན་སའམ་གནས་གཞི་ཡིན་ལ། རླུང་དམར་ནང་ནས་མ་ལྡང་བ་སྟེ་དེར་ནང་ལོགས་ནས་རླུང་དམར་མ་ལྡང་བ་ནང་དགྲ་མེད་པ་དེས་རྒྱན་ནོར་བུའི་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས་ནས་རང་སྟོབས་འཕེལ་བས་ཕྱི་དགྲ་ས་བདག་གདུག་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

མཚོ་མ་ཕམ་མཚོ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལ། །
མཚོ་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་བསྐོར། །
ཉ་གསེར་མིག་བརྒྱ་ཡི་གདན་ས་ཡིན། །
རྦ་ཀློང་ནང་ནས་མ་ལྡང་བ། །
སྐུ་གསེར་ཤོག་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས། །
ཀླུ་གཉན་ངར་མ་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མཚོ་མ་ཕམ་མཚོ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཚོ་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་
ཀྱིས་སྐོར་ནས་ཡོད་པ། དེ་ནི་ཉ་གསེར་མིག་བརྒྱ་ཡི་གདན་ས་ཡིན་ལ། རྦ་ཀློང་ནང་ནས་མ་ལྡང་བ་སྟེ་དེར་ནང་ལོགས་ནས་རྦ་ཀློང་མ་ལྡང་བ་ནང་དགྲ་མེད་པ་དེས་སྐུ་གསེར་ཤོག་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས་ནས་རང་སྟོབས་འཕེལ་བས་ཕྱི་དགྲ་ཀླུ་གཉན་ངར་མ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས།

306

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

རྩ་བ།

རི་ཙ་རི་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལ། །
རི་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་བསྐོར། །
རྗེ་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱ་ཡི་གདན་ས་ཡིན། །
དམ་སེལ་ནང་ནས་མ་ལྡང་བ། །
ཉམས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས། །
བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རི་ཙ་རི་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལ་རི་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་སྐོར་
ནས་ཡོད་པ། དེ་ནི་རྗེ་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱ་ཡི་གདན་ས་ཡིན་ལ། དམ་སེལ་ནང་ནས་མ་ལྡང་བ་སྟེ་དེར་ནང་ལོགས་ནས་དམ་སེལ་མ་ལྡང་བ་ནང་དགྲ་མེད་པ་དེས་ཉམས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས་ནས་རང་སྟོབས་འཕེལ་བས་ཕྱི་དགྲ་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

གླིང་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་། །
གླིང་ཕྲན་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་བསྐོར། །
མཁས་གྲུབ་བཙུན་བརྒྱ་ཡི་གདན་ས་ཡིན། །
བསྲེ་བསླད་ནང་ནས་མ་ལྡང་བ། །
ཆོས་མདོ་སྔགས་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས། །
ལྟ་སྤྱོད་ལོག་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གླིང་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་གླིང་ཕྲན་སྟོང་དང་
རྩ་གཉིས་ཀྱིས་སྐོར་ནས་ཡོད་པ། དེ་ནི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་བཙུན་པ་བརྒྱ་ཡི་གདན་ས་ཡིན་

307

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལ། བསྲེ་བསླད་ནང་ནས་མ་ལྡང་བ་སྟེ་དེར་ནང་ལོགས་ནས་བསྲེ་བསླད་མ་ལྡང་བ་ནང་དགྲ་མེད་པ་དེས་ཆོས་མདོ་སྔགས་བསྟན་པ་ཡར་ཡར་རྒྱས་ནས་རང་སྟོབས་འཕེལ་བས་ཕྱི་དགྲ་ལྟ་སྤྱོད་ལོག་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་ཚོ། །
ཐུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མ་ཆུང་། །
སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཚོ། །
གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ཞུ། །
སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ས་མཁན་ཚོ། །
ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཞུ། །
སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ཨར་པོ་ཚོ། །
ཐུགས་ཡི་ཐང་མ་ཆད་ལས་ལ་ཆོས། །
བལྟ་བསམ་པའི་བཀོད་པ་ཕྱི་ཡི་གླིང་། །
མཇལ་བསམ་པའི་རྟེན་གསུམ་ནང་གི་བཅུད། །
སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕོ་བྲང་ཡིན། །
དོན་མ་ནོར་ཐུགས་ཀྱི་དགྱེས་མཆོད་མཛོད། །
ལེའུ་བཞི་པའོ།། །།
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་སེངྒེ་དང་། ཁྱུང་། ཉ་གསེར་མིག་བཅས་ཀྱི་གནས་གཞི་དག་ལ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ། བུ་ཡུག་དང་། རླུང་དམར། རྦ་ཀློང་བཅས་ཀྱི་ནང་དགྲ་དེ་དག་མ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མགོ་གཡུ་རལ་དང་། རྒྱན་ནོར་བུ། ལུས་གསེར་གཤོག་ཡར་ཡར་ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པས་ཕྱི་དགྲ། གཡུ་འབྲུག །ས་བདག་གདུག་པ། ཀླུ་གཉན་ངར་མ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དཔེ་རུ་བཀོད་དེ། དོན་ལ་རྗེ་གྲུབ་ཐུབ་དང་། མཁས་གྲུབ་བཙུན་བརྒྱ་ཡི་གདན་ས་འདིར་འདའ་དཀའ་རྡོ་

308

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

རྗེའི་ཐ་ཚིག་ཅེས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལས་མི་འདའ་བར་གཡར་དམ་གཉན་པོར་ཁས་བླངས་པའི་ཐ་ཚིག་ཉམས་ཆག་དང། དེ་བཞིན་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་བསྲེ་བསླད་ཀྱི་ནང་དགྲ་མ་ལངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་རྟོགས་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པས་ཕྱི་དགྲ་བདུད་དང་མུ་སྟེགས། ལྟ་སྤྱོད་ལོག་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེས་ན་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་པ་གསར་བཞེངས་གནང་མཁན་དག་ལ་སྐལ་བཟང་ཞེས་བོས་ནས་ལས་ཀྱི་སྲོག་ཤིང་སྟེ། ལས་གྲྭའི་འགན་ཁུར་རྐང་བཞེས་གནང་མཁན་ཚོ་ཐུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མ་ཆུང་ཞེས་ཁྲལ་ཆོས་སླ་ཆོས་སུ་མ་སོང་པར་མིག་རྒྱང་རིང་པོར་འཛིན་དགོས་པ་དང་། སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཚོ་ལ་གཏན་པ་མེད་པ་སྟེ་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པའམ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ཞུ། སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ས་མཁན་སྟེ་བཟོ་བའི་དབུ་ཆེན་མོའམ་ཡུལ་སྐད་ལ་མཁན་པོ་ཚོ་ཟོལ་མེད་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞུ། སྐལ་བཟང་ལས་ཀྱི་ཨར་པོ་ཚོ་སྒྱིད་ལུག་པའམ་ཐུགས་ཡིད་ཐང་མ་ཆད་ལས་ལ་ཆོས་ཞེས་བསྐུལ་ལོ། །རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བཞིན་བལྟ་བསམ་པའི་བཀོད་པ་ཕྱི་ཡི་གླིང་བསམ་ཡས་པ་དང་། མཇལ་བསམ་པའི་རྟེན་གསུམ་ནང་གི་བཅུད་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕོ་བྲང་ཡིན་པས་དོན་མ་ནོར་ཐུགས་ཀྱི་དགྱེས་མཆོད་མཛོད་ཅེས་གདམ་པར་མཛད་དོ། །ཤིང་བྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་བཞི་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།
འདི་ནི་ལེའུ་འདིའི་ཚིག་ཟིན་གྱི་བསྟན་དོན་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཤུགས་བསྟན་ཀྱི་དོན་
གཞན་ཡང་ཡོད་སྲིད་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །

309

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལེའུ་ལྔ་པ། རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ།

ལེའུ་འདིས་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དང་། ཆར་སྤྲིན་གློག་གསུམ། རྩི་སྨན་ལོ་ཏོག །བྱ་རྒྱལ་སྤུན་
གསུམ་བཅས་དཔེ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དགོན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་དང་། ལྷ་རྟེན་ཆོས་གསུམ། སྒྲོན་མེ་རྣམ་གསུམ་བཅས་དུས་གཅིག་འཛོམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་སྒྲིག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡག་མོ་འགྲིགས་བྱུང་ཞེས་པའོ། །
རྩ་བ།

རྟེན་འབྲེལ་མ་སྒྲིག་(བསྒྲིགས་)རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་འགྲིགས་བྱུང་། །
རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་དགུང་སྔོན་མཐིལ་ལ་འགྲིགས་བྱུང་། །ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དུས་གཅིག་འཛོམ་(འཛོམས་)པའི་རྟེན་འབྲེལ། །
རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོའ་རྩོལ་བས་ ི མ་བསྒྲིགས་པར་འབད་མེད་

རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་འགྲིགས་བྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་དགུང་སྔོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་མཐིལ་ལམ་དཀྱིལ་ལ་འགྲིགས་བྱུང་ཞེས་དང་། གང་འགྲིག་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཉིན་མོ་ཉི་མ་ཤར་ནས་ས་གཞི་དྲོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དང་། མཚན་མོ་ཟླ་བ་ཤར་ནས་མ་རིག་མུན་པ་སེལ་བ་དང་། སྐར་ཚོགས་རྣམ་པར་བཀྲ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་ཉིན་ཞག་དུས་གཅིག་ལ་འཛོམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་རེད་ཅེས་གསུངས། །འདིར་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དུས་གཅིག་འཛོམས་ཞེས་པ་ནི་ཉིན་མོ་ཟླ་བ་ཤར་བ་དང་མཚན་མོ་ཉི་མ་ཤར་བའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་བར་སྣང་ཁམས་ལ་འཛོམས་པའམ་ཡང་ན་འདུལ་བ་དང་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་

310

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

ནངས་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་སང་སྐྱ་རེངས་མ་འཆར་བར་དང་། ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་ཤར་བ་ནས་སང་ཉིན་གྱི་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་བར་གྱི་དུས་ཡུན་དེ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉིན་ཞག་དུས་གཅིག་ལ་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
རྩ་བ།

རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྒྲིགས་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པ་འགྲིགས་བྱུང་། །
རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པ་བར་སྣང་ཁམས་ལ་འགྲིགས་བྱུང་། །ཆར་སྤྲིན་གློག་གསུམ་དུས་གཅིག་འཛོམ་(འཛོམས་)པའི་རྟེན་འབྲེལ། །
རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོའ་རྩོལ་བས་ ི མ་བསྒྲིགས་པར་འབད་མེད་
རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པ་འགྲིགས་བྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པ་བར་སྣང་ཁམས་ལ་འགྲིགས་བྱུང་ཞེས་དང་། གང་འགྲིག་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ལོ་ཏོག་དང་རྩི་ཤིང་སོགས་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་སྦྲང་ཆར་བབས་པ་དང་། སྤྲིན་འཁྲིགས་པ་དང་གློག་འཁྱུག་པ་གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་འཛོམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་རེད་ཅེས་གསུངས། །
རྩ་བ།

རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྒྲིགས་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་པ་འགྲིགས་བྱུང་། །
རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་པ་ས་གཞིའི་སྟེང་ལ་འགྲིགས་བྱུང་། །རྩི་སྨན་ལོ་ཏོག་དུས་གཅིག་འཛོམ་(འཛོམས་)པའི་རྟེན་འབྲེལ། །
རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོའ་རྩོལ་བས་ ི མ་བསྒྲིགས་པར་འབད་མེད་

རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་པ་འགྲིགས་བྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་པ་ས་

311

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གཞིའི་སྟེང་ལ་འགྲིགས་བྱུང་ཞེས་དང་། གང་འགྲིག་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་གོང་དུ་གསུང་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་ཆར་སྤྲིན་གློག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ག་བུར་དང་ཛཱ་ཏི་ལྟ་བུ་ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་རྩི་སྨན་དང༌། གུར་གུམ་སོགས་སྔོ་ལས་བྱུང་བའི་རྩི་སྨན་དང་། ས་ཞིང་ལ་བཏབ་ནས་སྐྱེས་པའི་ལོ་ཏོག་བཅས་དུས་གཅིག་འཛོམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྒྲིགས་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་པ་འགྲིགས་བྱུང་། །
རྟེན་འབྲེལ་བཞི་པ་ལྷོ་ནགས་མཐིལ་ལ་འགྲིགས་བྱུང་། །བྱ་རྒྱལ་སྤུན་གསུམ་དུས་གཅིག་འཛོམ་(འཛོམས་)པའི་རྟེན་འབྲེལ། །
རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོའ་རྩོལ་བས་ ི མ་བསྒྲིགས་པར་འབད་མེད་

རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་པ་འགྲིགས་བྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་བཞི་བ་ལྷོ་ནགས་མཐིལ་ནས་འགྲིགས་བྱུང་ཞེས་དང་། གང་འགྲིག་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་བྱ་རྒྱལ་སྤུན་གསུམ་ཞེས་པ་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་པ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་བྱ་རྒྱལ་ཁུ་བྱུག་ཅེས་པ་ལྟར་བྱ་རེ་རེ་བཞིན་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བྱ་རྒྱལ་སྤུན་གསུམ་དུས་གཅིག་འཛོམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྒྲིགས་རྟེན་འབྲེལ་ལྔ་པ་འགྲིགས་བྱུང་། །
རྟེན་འབྲེལ་ལྔ་པ་ལུང་གསུམ་ལྗོངས་ལ་འགྲིགས་བྱུང་། །
དགོན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། །

312

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོའ་རྩོལ་བས་ ི མ་བསྒྲིགས་པར་འབད་མེད་
རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྔ་པ་འགྲིགས་བྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་ལྔ་པ་སྦས་ཡུལ་ལུང་གསུམ་ལྗོངས་ཀྱི་ནང་ཚན་དབུ་མ་ནགས་ཤོད་ལ་འགྲིགས་བྱུང་གསུངས། གང་འགྲིག་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མདོ་ཡི་དགོན་པ་དགའ། སྔགས་ཀྱི་དགོན་པ་སྐྱིད། ཟུང་འབྲེལ་དགོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་ཡི་དགོན་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་། མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དགོན་པ་བཅས་དགོན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ།ཡང་ན་གོང་དུ་གསལ་བ་བཞིན། “”དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་གསེར་གྱི་དགོན། །”“དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་དངུལ་གྱི་དགོན། །”“དགོན་ཡ་ལོ་མ་ལོ་པད་རག་དགོན། །”ཞེས་་དང་། “སེར་མདོག་ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་རྒྱས། །”“དངུལ་མདོག་ཀར་བརྒྱུད་བསྟན་པ་རྒྱས། །”“པད་ཞྭ་ཞྭ་དམར་བསྟན་པ་རྒྱས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་དེ་དུས་ནགས་ཤོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དར་ཁྱབ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་དང་། བཀའ་བརྒྱུད། རྙིང་མ་བཅས་ཆོས་བརྒྱུད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོན་པ་ལའང་གོ་རྒྱུད་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །
རྩ་བ།

རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྒྲིགས་རྟེན་འབྲེལ་དྲུག་པ་འགྲིགས་བྱུང་། །
རྟེན་འབྲེལ་དྲུག་པ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འགྲིགས་བྱུང་། །ལྷ་རྟེན་ཆོས་གསུམ་དུས་གཅིག་འཛོམ་(འཛོམས་)པའི་རྟེན་འབྲེལ། །
རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོའ་རྩོལ་བས་ ི མ་བསྒྲིགས་པར་འབད་མེད་

313

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དྲུག་པ་འགྲིགས་བྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་དྲུག་པ་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འགྲིགས་བྱུང་ཞེས་ནགས་ཤོད་འབྲི་རུའི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་འཁེལ་བའི་དབུས་ཕྱོགས་མལ་གྲོ་སོགས་ནས་གདན་དྲངས་པའི་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་སྲིད་ཞིའི་རྒྱན་གཅིག་གིས་གཙོས་ལྷ་རྟེན་ཆོས་གསུམ་མམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དུས་གཅིག་འཛོམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་རེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྒྲིགས་རྟེན་འབྲེལ་བདུན་པ་འགྲིགས་བྱུང་། །
རྟེན་འབྲེལ་བདུན་པ་དཔལ་གྱི་དགོན་ལ་འགྲིགས་བྱུང་། །སྒྲོན་མེ་རྣམ་གསུམ་དུས་གཅིག་འཛོམ་(འཛོམས་)པའི་རྟེན་འབྲེལ། །
རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས། །
ལེའུ་ལྔ་པའོ།། །།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོའ་རྩོལ་བས་ ི མ་བསྒྲིགས་པར་འབད་མེད་
རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བདུན་པ་འགྲིགས་བྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་བདུན་པ་དཔལ་གྱི་དགོན་ཞེས་རྒྱུན་སྲོལ་ལ་དགོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གྱི་ཐོག་མར་སྦྱོར་སྲོལ་ཡོད་པའི་དཔལ་ལྡན་ཞེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དང་། སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་གྱི་ལྷ་རྟེན་ཆོས་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་ལ་འབྲེལ་ཆེ་བ་མ་ཟད། སྨོན་ལམ་གྱི་ལེའུར་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དཔལ་གྱི་དགོན་ཏེ་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་ལ་འགྲིགས་བྱུང་ཞེས་གསུངས། གང་འགྲིག་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སྒྲོན་མེ་རྣམ་གསུམ་དུས་གཅིག་འཛོམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་། ཉི་གྲགས་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་ཐུབ་བསྟན་འོད་གསལ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཉིས་སྤྲེལ་ལོར་མཇལ་བ་གསལ་བས་ལྕགས་སྤྲེལ་ལ་བྱས་ན་ཉི་གྲགས་

314

ཤིང་བྱི་ལོའི་ཨར་གཞས་དགའ་སྐྱིད་འཛོམ་པའི་བྲོ་གླུ།

དགུང་ལོ་༧་དང་ཆུ་སྤྲེལ་ལ་བྱས་ན་ ༡༩ ལ་འཁེལ་གྱི་ཡོད། ཤིང་བྱི་ལོར་བརྩམས་པའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་དང་གུང་བསྒྲིགས་ན་ལྕགས་སྤྲེལ་ལོར་འཛོམས་པ་གསལ་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དགུང་ན་ཆེར་སོན་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། དུས་དེར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་རྣམ་གསུམ་ལྷན་གཅིག་ལ་འཛོམས་པར་མངོན་པས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །སྒྲོན་མེ་རྣམ་གསུམ་ནི་ཡོངས་གྲགས་སུ་ནགས་ཤོད་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་རྣམ་གསུམ་ཞུ་བ་ཕྱག་ན་པདྨོའ་སྒྱུ་འཕྲུལ་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་དང། མཚོ་སྐྱེས་པདྨའི་ ིགདུང་འཚོབ་ཁམས་རིག་འཛིན་ཉི་མ་གྲགས་པ། །སྐྱིད་ཤོད་ཞབས་དྲུང་ངམ་འབྲི་རུ་ཞབས་དྲུང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་ཆེན་པོ་པདྨ་བཛྲ་གྱི་གསུང་ལས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྐོར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ་བྱིན་རླབས་ནོར་བུ་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ལས། “ཕྱག་ན་པདྨོའ་སྒྱུ་འཕྲུལ་སྟག་ཕུ་པ། །མཚོ་སྐྱེས་པདྨའི་གདུང་འཚོབ་ཉི་མ་གྲགས། །སྐྱིད་ཤོད་ཞབབས་ ིདྲུང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། །བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤིང་བྱི་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་ལྔ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

315

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཤིང་གླང་ལོའ་ཨར་གཞས་སྲོང་པོའི་གཏམ་དོན། ིལེའུ་དང་པོ། བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ།
དྲག་ཞན་བར་མ་ཀུན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྲོང་པོར་བརྗོད་ན་འདི་འདྲ་རེད་ཅེས་སྐྱོན་ཚང་རྗེན་པར་བཏོན་
ཏེ་བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་མཁན་མང་པོ་འདུག་པས་ཉུང་དུ་ཐོངས་ཞེས་གདམས་པ།
རྩ་བ།

ཨོཾ་སྭ་སྟི།
བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་[མ]མཛད་(མ་ཟེར་)། །
བསྐལ་པ་སྙིགས་པ་1

(མ)མ་རེད་སྤྱོད་པ་རེད། །
དེང་སང་དུས་ཀྱི་ཡར་འདྲེན་བླ་མ་ཚོ། །
རང་རྒྱུད་མ་དུལ་གཞན་རྒྱུད་ག་ནས་ཐུལ། །
དུས་ལ་མ་བབས་འགྲོ་དོན་འོ་རྒྱལ་ཆེ། །
ནོར་དང་ཆོས་ཀྱི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད། །
དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་ཏེ་(སྟེ་)ཉུང་དུ་འདུས། །
ཨ་2
ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའ་དུས་སུ་དགེ་བཅུ་རྫོགས་པར་སྤྱོད་ཅིང་སྣོད་ ིབཅུད་ཀྱི་དཔལ་ཆ་མ་ཉམས་པར་གནས་པས་རྫོགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་ཅིང་མ་བྱིན་པར་བླངས་པས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དཔལ་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་གཅིག་བྲི་བས་གསུམ་ལྡན་ཞེས་དང་། དེ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྫུན་སྨྲས་པས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དཔལ་ཆ་གཉིས་

1 བློ། ཤོག ༢༢ན༣ མ་མ་རེད་སྤྱོད་པ་
2 བློ། ཤོག ༢༢ན༥ མ་ཙེ་མ་ཙེ་

316

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

བྲི་བས་གཉིས་ལྡན་ཞེས་དང་། ཀུ་རུའི་ཡུལ་གྱི་དམག་འཐབ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རྩོད་དུས་ཞེས་པ་དེ་འགོ་ཚུགས་པར་བཤད། ༡ རྩོད་དུས་ཀྱི་ཚེ་སྙིགས་མ་སྐྱེ་འགྲོའ་ཚེ་ཚད་ཇེ་ཐུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ི༢ དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་རྩོད་ལྡན་དང་། ༣ ཉོན་མོངས་པའི་སྙིགས་མ་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་དང་། ༤ སེམས་ཅན་གྱི་སྙིགས་མ་རྒྱུད་དང་དབང་པོ་འདུལ་དཀའ་བ་དང་། ༥ ལྟ་བའི་སྙིགས་མ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལས་ཉམས་ཤིང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པ་བཅས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་རེད་ཟེར་ནས་བསྐལ་པ་ལ་བསྙད་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བསྐལ་བ་སྙིགས་མ་མ་རེད་མིའི་སྤྱོད་པ་སྙིགས་མ་རེད་ཅེས་གསུངས། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེང་སང་དུས་ཀྱི་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་ཡར་འདྲེན་དུ་རློམ་པའི་བླ་མ་ཚོ་ཐོག་མར་གཞན་རྒྱུད་འདུལ་བ་ལ་རང་གི་རྒྱུད་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “དེ་ཡང་རང་མ་དུལ་བས་གཞན་འདུལ་བ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་འདུལ་བའི་བླ་མ་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། གང་བྱུང་བྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མིང་བཏགས་པ་རེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མི་ཕན་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་འདུལ་ལུགས་ཤིག་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་དུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་མ་དུལ་བ་གཞན་རྒྱུད་ག་ནས་ཐུལ་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་འདུལ་བའི་གནས་མེད་ལ། གཞན་རྒྱུད་འདུལ་བའི་དུས་ལ་མ་བབས་པའི་འགྲོ་དོན་དེ་འདྲ་བ་འོ་རྒྱལ་ཏེ་དཀའ་ལས་ཁག་པོའམ་ཆེན་པོ་རེད། ད་དུང་དེ་དག་གིས་ཚེ་འདིའི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་དད་རྫས་ནོར་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་མཐའ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཆོས་ཀྱི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད་པ་རྒྱག་མཁན་ཉུང་ཉུང་མིན་པ་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག་སྟེ། ཉུང་དུ་འདུས་ཞེས་ཁ་སྐད་གོ་བདེར་བཤད་ན་མང་པོ་

317

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འདུག་སྟེ་ཉུང་དུ་ཐོངས་ཞེས་གདམས་ནས། ཨ་ཙེ་ཞེས་ཡུལ་སྐད་དུ་“ད་ག་སེ་”དང་དོན་འདྲ། དོན་དངོས་མིན་པར་གང་བྱུང་གང་དྲན་ཙམ་གྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་ངས་ད་ག་སེ་བཤད་ཡིན་ལྟ་བུ། མ་ཙེ་ནི་མིང་ཚིག་ཨ་ཙེ་དང་སྦྱར་ན་དེའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཚིག་དང་། རྩེད་མོ་ནི་སྤྱིར་རྩེད་རིགས་ལ་གོ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་བྲེ་མོའ་ཚིག་སྟེ་དོན་མེད་ལོང་གཏམ། ི ཀུ་རེ་ནི་བསམ་བཞིན་གད་མོ་སློང་བའི་སྐད་ཆ། མདོར་ན་གོང་གི་སྐད་ཆ་དེ་ཚོ་ད་ག་སེ་ཀྱལ་ཀ་ཞུས་ཡིན་ཞེས་
གསུངས།
རྩ་བ།

བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་ཟེར། །བསྐལ་བ་སྙིགས་པ་(མ)མ་རེད་སྤྱོད་པ་རེད། །དེང་སང་དུས་ཀྱི་མཆེད་གྲོགས་སློབ་མ་ཚོ། །
སྔོན་འགྲོ་མེད་པའི་དངོས་གཞི་ག་ནས་འཆད། །
སྒྲུབ་ལོང་མེད་པའི་གྲུབ་རྟགས་འོ་རྒྱལ་ཆེ། །
འདི་དང་ཕྱི་མའི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད། །
དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་སྟེ་ལ་ཉུང་དུ་འདུས། །
ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་རེད་ཟེར་ཡང་།
བསྐལ་བ་སྙིགས་མ་མ་རེད་མིའི་སྤྱོད་པ་སྙིགས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེང་སང་དུས་ཀྱི་མཆེད་གྲོགས་སམ་ཆོས་གྲོགས་སློབ་མ་ཚོ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་ན། སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་དགོས།

318

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་ཉན་
པ་དང་སྒོམ་པའི་སྔོན་འགྲོ་དབང་དང་། དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་དབང་གི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་ནི། དབང་དང་དམ་ཚིག་སྲུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དོན་འདི་དག་ལ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་ནས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་ལ་དང་ཀྱང་མ་སྨིན་པས། །ཟབ་མོ་བསྒོམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་ལས། །མཆོག་གཞན་མི་འགྲུབ་སངས་རྒྱས་གསུང་བས་ན། །བླ་མ་མཆོག་ལ་དབང་བསྐུར་ནོད་པར་མཛོད། །དབང་ཐོབ་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཚོལ་བ་ཡིས། །ས་སྟེང་རྒྱས་པར་ཀུན་ཏུ་བཙལ་བྱས་ཀྱང༌། །ཕན་པའི་དོན་པོ་གདམས་ངག་དམ་ཚིག་སྟེ། །འདི་མེད་འགྲམ་རྩ་ཟད་པའི་ཁང་རུལ་འདྲ། །ལེགས་པར་སྨིན་ལས་དམ་ཚིག་བསྲུངས་བྱས་ན། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའ་མན་ངག་མ་བསྟེན་ ིཀྱང༌། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ་བོ་ཞེས། །འགྲོ་བའི་རྩ་ལག་ཕན་པར་མཛད་པས་གསུངས། །བདག་ནི་ཐོས་ཉུང་ཤེས་རབ་མིག་བྲལ་ཡང༌། །དྲི་མེད་རྒྱུད་ལས་ལེགས་གསུངས་མཐོང་བས་ན། །དབང་བླང་དམ་ཚིག་སྲུང་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས། །ཀུན་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུང་པ་ནི། རྒྱུད་སྡེའི་གནད་མཁྱེན་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་བསླབ་བྱ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི། བླ་མའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་མ་བསྟན་ན་བླ་མ་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ་བསྟན་ཀྱང་མི་སྒྲུབ་ན་སློབ་མའི་ཉེས་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔོན་འགྲོ་གང་ཡང་མེད་པའི་མཐོ་སྙོབ་ཀྱིས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་དངོས་གཞི་ག་ནས་འཆད་དེ་འཆད་མི་རིགས་ལ། སྲུང་སྡོམ་ཡལ་བར་དོར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བསྒོམས་ཤིང་བསྐལ་པ་མང་པོར་འབད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་

319

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

སྟེ། མཉམ་སྦྱོར་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་མ་ཞུགས་དང༌། །དམ་ཚིག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དང༌། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །” ཞེས་དང༌། རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང༌། “བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ཏུ་ནི། །ཅི་སྟེ་མངོན་པར་བརྩོན་བྱས་ཀྱང༌། །གང་ཟག་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ། །བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་དང༌། །ཐེ་ཚོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི། །བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་སྤྱོད་པ། །དད་པ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །” ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་སོགས་བསྒྲུབས་ནས་སྒྲུབ་ལོང་མེད་པའི་གྲུབ་རྟགས་ལ་རེ་བ་ནི་རྒྱུ་མེད་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འོ་རྒྱལ་ཆེ་ཞེས་དང་། དེ་འདྲའི་འདོད་ཐག་ཐུང་ལ་རྒྱུ་མེད་འབྲས་བུ་ལ་རེ་མཁན་ཉུང་ཉུང་མིན་པ་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག་སྟེ། ཉུང་དུ་འདུས་ཞེས་གདམས་ནས་གོང་བཞིན་ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་ཟེར། །
བསྐལ་བ་སྙིགས་པ་(མ)མ་རེད་སྤྱོད་པ་རེད། །དེང་སང་དུས་ཀྱི་མགོ་(འགོ་)འདྲེན་དཔོན་པོ་ཚོ། །
རྒྱུ་འབྲས་མེད་པའི་དྲང་ཐིག་ག་ནས་འབྱུང་། །
ཞུ་ལོང་མེད་པའི་རྒྱས་དཔྱད་འོ་རྒྱལ་ཆེ། །
རྒྱུ་དང་ཁྲམས་(ཁྲིམས་)ཀྱི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད། །
དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་སྟེ་ཉུང་དུ་འདུས། །
ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་རེད་ཟེར་ཡང་།
བསྐལ་བ་སྙིགས་མ་མ་རེད་མིའི་སྤྱོད་པ་སྙིགས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེང་སང་དུས་ཀྱི་འགོ་

320

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

འདྲེན་དཔོན་པོ་ཚོ་རྒྱུ་དངོས་ཆེ་ཆུང་དང་རྒྱབ་རྩ་མཐོ་དམན་ལ་བལྟ་བ་ལས་བདེན་པ་ཡོད་མེད་དང་དྲང་པོ་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་མི་བརྩི་བར། འཛེམ་བག་མེད་པར་གཞན་གྱི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་སོགས་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པའི་བྱ་ངན་དེ་དག་གིས་ཡ་ཡོ་ཁྱག་ཁྱོག་མེད་པའི་དྲང་ཐིག་གམ་དྲང་བདེན་ཞིག་ག་ནས་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་ལ། རྒྱབ་རྩ་དང་དཔུང་གཉེན་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་དམངས་དཀྱུས་མ་ཚོའི་དཀའ་སྡུག་དང་བདེན་གཏམ་ཞུ་ལོང་མེད་པའི་རྒྱས་དཔྱད་དམ་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པ་དེས་མི་སེར་དཀྱུས་མ་རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་དང་རང་གིས་རང་ལ་མི་སྙན་པ་ལ་སོགས་པའི་འོ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བཟོ་གི་འདུག །དེ་འདྲའི་ལས་འབྲས་རྙོག་ཅིང་རྒྱུ་དངོས་ལྐོག་རྔན་སྤྲོད་ལེན་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད་པ་རྒྱག་མཁན་ཉུང་ཉུང་མིན་པ་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག་སྟེ། ཉུང་དུ་འདུས་ཞེས་གདམས་ནས་གོང་བཞིན་ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་ཟེར། །བསྐལ་བ་སྙིགས་པ་(མ)མ་རེད་སྤྱོད་པ་རེད། །
དེང་སང་དུས་ཀྱི་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་ཚོ། །
འདུལ་ཁྲིམས་མེད་པའི་མཁས་བཙུན་ག་ནས་འབྱུང་། །
མཐོ་དམན་མེད་པའི་སྒྲིག་ལམ་འོ་རྒྱལ་ཆེ། །
ཤི་གསོན་དཀོར་གྱི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད། །
དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་སྟེ་ཉུང་དུ་འདུས། །
ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་རེད་ཟེར་ཡང་།

321

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བསྐལ་བ་སྙིགས་མ་མ་རེད་མིའི་སྤྱོད་པ་སྙིགས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེང་སང་དུས་ཀྱི་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་ཚོ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་བཅས་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་ཉན་བཤད་བྱེད་པའི་ཐོས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་བསམ་པ་དང་། དམ་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་སྤང་བླང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པ་མེད་པར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུར་མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་ཞིག་ག་ནས་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་ལ། རྒན་བཀུར་གཞོན་གཅེས་མེད་ན་ར་ལང་ཆ་ལང་ལས་འོང་ས་མེད་པས་མཐོ་དམན་མེད་པའི་སྒྲིག་ལམ་འོ་རྒྱལ་ཆེ་ཞེས་དང་། དེ་འདྲའི་འདུལ་ཁྲིམས་དང་མཁས་བཙུན་གྱི་ཡོན་ཏན། རྒན་བཀུར་གཞོན་གཅེས་སོགས་མེད་པར་དད་ལྡན་གྱི་གཤིན་པོ་དང་གསོན་པོས་ཕུལ་བའི་དད་རྫས་རྣམས་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་སོགས་དཀོར་སྦྱོང་མ་བྱས་པར་བག་མེད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་དེ་དག་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་མྱོང་དགོས་པའི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མུ་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཚེ་འདིའི་ཆེད་དུ་ཤི་གསོན་དཀོར་གྱི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད་པ་རྒྱག་མཁན་ཉུང་ཉུང་མིན་པ་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག་སྟེ། ཉུང་དུ་འདུས་ཞེས་གདམས་ནས་གོང་བཞིན་ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་ཟེར། །བསྐལ་བ་སྙིགས་པ་(མ)མ་རེད་སྤྱོད་པ་རེད། །
དེང་སང་དུས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ཚོ། །
ང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཞབས་ཏོག་ག་ནས་འབྱུང་། །
ལན་ལ་རེ་བའི་གནང་སྦྱིན་འོ་རྒྱལ་ཆེ། །
འབུལ་དང་སློག་ཆའི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད། །

322

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་སྟེ་ཉུང་དུ་འདུས། །
ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་རེད་ཟེར་ཡང་།
བསྐལ་བ་སྙིགས་མ་མ་རེད་མིའི་སྤྱོད་པ་སྙིགས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེང་སང་དུས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ཚོ། ཚེ་འདིའི་ལོ་འདོད་གྲགས་འདོད་ཀྱི་ཕྱིར་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཞབས་ཏོག་ག་ནས་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་ལ། རང་ཉིད་ལ་འདི་སྣང་གི་ཁེ་ཕན་བཟང་པོ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ལན་ལ་རེ་བའི་གནང་སྦྱིན་དེ་འོ་རྒྱལ་ཆེ། ཡར་འབུལ་བ་ཕུལ་བ་དང་མར་སྐྱིན་ཚབ་ལྟ་བུ་སྟེ་མིང་གྲགས་སོགས་ཀྱི་སློག་ཆའི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད་པ་རྒྱག་མཁན་ཉུང་ཉུང་མིན་པ་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག་སྟེ། ཉུང་དུ་འདུས་ཞེས་གདམས་ནས་གོང་བཞིན་ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས་ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྩ་བ།

བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་ཟེར། །བསྐལ་བ་སྙིགས་པ་(མ)མ་རེད་སྤྱོད་པ་རེད། །དེང་སང་དུས་ཀྱི་མི་སྐྱ་ཕོ་མོ་ཚོ། །
ལེ་ལོ་ཆེ་བའི་དོན་གཉིས་ག་ནས་འགྲུབ། །
དུག་གསུམ་འབྲས་བུའི་ངན་སོང་འོ་རྒྱལ་ཆེ། །ཁྲེལ་དང་མནའ་གཞུང་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད། །དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་སྟེ་ཉུང་དུ་འདུས། །
ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས། །
ལེའུ་དང་པོའོ།། །།

323

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྐལ་བ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མའི་སྙིགས་མ་རེད་ཟེར་ཡང་།
བསྐལ་བ་སྙིགས་མ་མ་རེད་མའི་སྤྱོད་པ་སྙིགས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེང་སང་དུས་ཀྱི་མི་སྐྱ་ཕོ་མོ་ཚོ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། སྒྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ། རང་ཉིད་ལ་བརྙས་པའི་ལེ་ལོ་བཅས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤངས་པ་དང་དགེ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་གཉིས་ག་ནས་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་འགྲུབ་ན་སྔར་བསགས་ཟིན་པ་དང་ད་ལྟ་གསོག་བཞིན་པའི་ལས་དང་། དེའི་རྩ་བ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག་སྟེ་དུག་གསུམ་འབྲས་བུའི་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པར་མྱོང་དགོས་པ་འོ་རྒྱལ་ཆེ་ཞེས་དང་། གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཛེམ་པ་མེད་པར་ཁྲེལ་བོར་བ་དང་། མནའ་བསྐྱལ་རྗེས་ཡལ་བར་དོར་ནས་ཐ་ཚིག་རྒྱབ་འགལ་གྱིས་གཞུང་བཟང་དང་བརྗེ་བའི་ལྗགས་ཚོང་ཕྱིར་ནུད་མེད་པ་རྒྱག་མཁན་ཉུང་ཉུང་མིན་པ་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་མང་པོ་འདུག་སྟེ། ཉུང་དུ་འདུས་ཞེས་གདམས་ནས་གོང་བཞིན་ཨ་ཙེ་མ་ཙེ་རྩེད་མོ་ཀུ་རེ་ཞུས་ཞེས་གསུངས། ཤིང་གླང་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

324

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

ལེའུ་གཉིས་པ། སྐལ་བཟང་ལས་ལ་འདུས་པ།
སྲོང་པོའ་གཏམ་དོན་དྲག་ཞན་བར་མ་ཀུན་གྱི་སྐྱོན་མཚང་བརྗོད་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རྗོད་ ིབྱེད་སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་ཉམས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་ཆའམ་བཟང་ཕྱོགས་ནས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ།
རྩ་བ།

ཨཻ་མ་ཡེ། སྐལ་བཟང་ལས་ལ་འདུས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཚོ། །
སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་རྡོ་རྗེའི་ཁྲི་ལ་བརྟན། །
རྨད་བྱུང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཡར་ཡར་རྒྱས། །
བསྟན་དང་འགྲོ་ཕན་ཐུགས་བསྐྱེད་ལྷུན་གྱིས་གྲབ༵། །
གྲབ༵་པ་མཆོག་གི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་སྐལ་བཟང་ཞེས་རྣམ་དཀར་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་འདུས་
པའི་སྐྱེས་མཆོག་ཚོ་རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐུས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་རྡོ་རྗེའི་ཁྲི་ལ་བརྟན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྨད་བྱུང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཡར་ཡར་རྒྱས་ཤིང་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་གྲུབ་པ་མཆོག་གི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

སྐལ་བཟང་ལས་ལ་འདས་(འདུས་)པའི་མཆེད་གྲོགས་ཚོ། །
དད་དང་དམ་ཚིག་གཙང་མས་ས་གཞི་དུལ། །
ངེས་འབྱུང་སྙིང་རྗེའི་ལྗང་བུ་ཡར་ཡར་རྒྱས། །
ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་འབྲས་དྲུག་རབ་ཏུ་སྨིན། །༵
སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ། ། ༵

325

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་སྐལ་བཟང་ཞེས་རྣམ་དཀར་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་འདུས་
པའི་མཆེད་གྲོགས་སམ་ཆོས་གྲོགས་ཚོ་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་གཙང་མས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ས་གཞི་དུལ་ཞིང་། ངེས་འབྱུང་སྙིང་རྗེའི་ལྗང་བུ་ཡར་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་འབྲས་དྲུག་རབ་ཏུ་སྨིན། སྨིན་ཞིང་གྲོལ་བའི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

བསྐལ་(སྐལ་)བཟང་ལས་ལ་འདུས་པའི་དཔོན་པོ་ཚོ། །
ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དབང་ཐང་དགུང་དང་མཉམ། །
ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཆབ་སྲིད་ཡར་ཡར་རྒྱས། །
དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ཀྱི་གཉའ་ཤིང་ལྗིད་ཅིང་སྐྱིད། །༵
སྐྱིད་དང་བདེ་བའི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ། ། ༵
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་སྐལ་བཟང་ཞེས་རྣམ་དཀར་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་འདུས་
པའི་དཔོན་པོ་ཚོ་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་དབང་ཐང་དགུང་དང་མཉམ་ཞིང་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཆབ་སྲིད་ཡར་ཡར་རྒྱས་ཏེ། ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་གཉའ་ཤིང་ལྗིད་ཅིང་སྐྱིད་པ་དང་། སྐྱིད་དང་བདེ་བའི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

སྐལ་བཟང་ལས་ལ་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་ཚོ། །
ཕན་ཚུན་ཐུགས་མཐུན་འདུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག། །
ཆོས་ར་ཆོས་སྤྱོད་བཤད་སྒྲུབ་ཡར་ཡར་རྒྱས། །
ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ༵། །
འཕེལ༵་ཞིང་རྒྱས་པའི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ། །

326

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་སྐལ་བཟང་ཞེས་རྣམ་དཀར་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་འདུས་
པའི་དགེ་འདུན་ཚོ་ཕན་ཚུན་ཐུགས་མཐུན་འདུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཆོས་ར་དང་ཆོས་སྤྱོད་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཡར་ཡར་རྒྱས་ཤིང་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

སྐལ་བཟང་ལས་ལ་འདུས་པའི་སྦྱིན་བདག་ཚོ། །
ཚེ་སྲོག་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་བྲག་ལྟར་བརྟན། །
རྒྱུ་ཟས་ལོངས་སྤྱོད་རླུང་རྟ་ཡར་ཡར་རྒྱས། །
མཐར་ཐུག་གཏན་གྱི་འདུན་མ་མཆོག་ཏུ་དགེ༵།
དགེ༵་ཞིང་ཤིས་པའི་དགའ་སྟོན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་སྐལ་བཟང་ཞེས་རྣམ་དཀར་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་འདུས་
པའི་སྦྱིན་བདག་ཚོ་རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཚེ་སྲོག་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེའི་བྲག་ལྟར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱུ་ཟས་ལོངས་སྤྱོད་རླུང་རྟ་ཡར་ཡར་རྒྱས་ཤིང་མཐར་ཐུག་གཏན་གྱི་འདུན་མ་མཆོག་ཏུ་དགེ་བ་དང་། དགེ་ཞིང་ཤིས་པའི་དགའ་སྟོན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

བསྐལ་བཟང་ལས་ལ་འདུས་པའི་ཕོ་མོ་ཚོ། །
ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་མནའ་སྡིག་བྱང་ཞིང་དག། །ཆོས་ནོར་གཏེར་གྱི་བང་མཛོད་ཡར་ཡར་རྒྱས། །
རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུ་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཞི། །
མཐར་ཐུག་མངོན་སངས་རྒྱས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ༵། །

327

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དགའ༵་ཞིང་སྐྱིད་པའི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ། །
ལེའུ་གཉིས་པའོ།། །།

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་སྐལ་བཟང་ཞེས་རྣམ་དཀར་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་འདུས་
པའི་ཁྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ཚོ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་མནའ་སྡིག་བྱང་ཞིང་དག་པ་དང་། ཆོས་དང་ནོར་དང་གཏེར་གྱི་བང་མཛོད་ཡར་ཡར་རྒྱས་ཤིང་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུ་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཞི་ནས་མཐར་ཐུག་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དགའ་ཞིང་སྐྱིད་པའི་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཤིང་གླང་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

328

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

ལེའུ་གསུམ་པ། དབང་གི་ཆུ་བོ་འབབ་ས།

བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས། །གསང་གསུམ་འཕྲིན་ལས་རང་གཟུགས་མི་ཡི་གར། །གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་པདྨ་བཛྲ་ལ། །
གུས་པས་འདུད་དོ་བརྩེ་བས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །

སྙིགས་དུས་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་གི །
རྒྱལ་སར་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ། །
རྣམ་པ་ཨར་གཞས་ལམ་ནས་བསྟན་པ་འདི། །
གོ་སླའི་ངག་གིས་མདོ་ཙམ་བཤད་པར་བྱ། །

གསང་ཞིང་སྦས་པས་འགྲུབ་པའི་ཉེ་ལམ་མཆོག །
མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་མ་སྨིན་གསང་སྒྲོག་གི །
ཉེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་བླ་མ་ཡི་དམ་དང་། །
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །
ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ལས་སུ་བྱ་
གང་ལ་འཇུག་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པ་རིག་འཛིན་པདྨ་ལྷུན་གྲུབ་བམ་པདྨ་བཛྲ་གྱི་གསུང་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ཨར་གཞས་སུ་བསྡེབས་པ་“དབང་གི་ཆུ་བོ་འབབ་ས། །བླ་མ་སྐུ་བཞིའི་གངས་རི། །” རེད་ཅེས་པའི་ལེའུ་འདི་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཡོངས་

329

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གྲགས་ཡིན་ནའང་། ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་ལ་ལད་མོའམ་རྗེས་ཟློས་ཙམ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཕིགས་པའི་གོ་དོན་ཞིག་རྙེད་དཀའ་བར་བརྟེན། རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་བློ་ངོར་འཆར་སླད་གོ་བློར་ཤར་ཚོད་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ངལ་བ་ལྷུར་བླངས་སོ། །འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་སྐོར། གཉིས་པ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་དགོས་པར་བསྟན་པ། གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ། རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་སྐོར།
རྩ་བ།

དབང་གི་ཆུ་བོ་འབབ་ས། །
བླ་མ་སྐུ་བཞིའི་གངས་རི། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་སྒོ་འབྱེད། དབང་ནོད་པ་
པོ་སོ་སོའ་ིརྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པ་དང་། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ། དྲི་མ་འཁྲུད་པ་དང་ནུས་པ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐུར་བ་ལ་ཐོག་མར་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། “དབང་བསྐུར་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་འགྲོ་བ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །” ཞེས་སོགས་གསུངས། གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དུ་ཡོད་ཅེས་ན། །དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ་དང་། བླ་མེད་ལ་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ལ། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། གང་ཟག་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལུས་དཀྱིལ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་སྡེའི་སྤྱི་རྣམ་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་ལ། རྡུལ་ཚོན། རས་བྲིས། བསམ་གཏན། ལུས་དཀྱིལ་དང་རྣམ་པ་བཞིར་ངེས་ལ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གང་

330

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། སློབ་མ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་ཞིང་མོས་པ་བརྟན་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ལ། ཐོག་མར་བླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་རུང་བར་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཕྱི་དཀྱིལ་དུ་དབང་མ་ཐོབ་པར་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །
གང་གིས་དབང་བསྐུར་བ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནམ་བླ་མ་ནི། དཔེར་ན་འབབ་ཆུ་གང་ལས་
འབྱུང་བའི་ཁུངས་སམ་གཞི་གངས་རི་ཡིན་པ་བཞིན། རྒྱུད་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་དབང་གི་ཆུ་བོ་འབབ་ས་བླ་མ་སྐུ་བཞིའི་གངས་རི་ཏེ། བླ་མ་སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བཞེད་པ་རེད་ལགས། ཞེས་དབང་གང་ནས་འབྱུང་བའི་ཁུངས་བསྟན་ནས། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པར་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་དབང་བསྐུར་བ་མནོས་དགོས་ལ། དབང་ལ་དབྱེ་ན། སྨིན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་། གྲོལ་བྱེད་ལམ་གྱི་དབང་། གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་དབང་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། “དབང་བསྐུར་བ་ལ་སྨིན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་། གྲོལ་བྱེད་ལམ་གྱི་དབང་། གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་དབང་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། ” ཞེས་གསུངས་སོ། །སྨིན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ལ། བུམ་དབང་དང་། གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། ཚིག་གི་དབང་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “དབང་བསྐུར་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །རྒྱུད་འདི་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟག། །བུམ་པའི་དབང་བསྐུར་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་བསྐུར་བ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་དེ་བཞིན་བཞི་པ་ཡང་། །” ཞེས་གསུངས། དབང་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉན་ཞིང་སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ལ་དབང་རྣམ་དག་

331

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་ཏེ། དབང་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་མེད་ན་རྒྱུད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནས་ལམ་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་མི་སྲིད་ལ། དངོས་གྲུབ་ཕྲ་མོ་ཐོབ་ཀྱང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་དམྱལ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ ིདཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསང་བ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལས། “ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཚེ། །བློ་ལྡན་ཡང་དག་དབང་བསྐུར་ན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ཡང་དག་དབང་བསྐུར་གྱིས་དབེན་ན། །སྒྲུབ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང༌། །སློབ་དཔོན་སློབ་མར་མཚུངས་པར་ནི། །མི་བཟད་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །” ཞེས་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང༌། “དབང་མེད་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད། །བྱེ་མ་བཙིར་ལ་མར་མེད་ལྟར། །གང་གི་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐུར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། །སློབ་དཔོན་སློབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་འགྲོ། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་ལས། “དེ་ལྟར་ཡང་གསང་བའི་མཛོད་ལས། དབང་བསྐུར་ཡང་དག་སྦྱིན་ལྡན་ན། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐུར་འགྱུར། །དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྒོམས་པར་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །གང་ཡང་བསྒོམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །གལ་ཏེ་དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས། །སྐྱེ་འདིར་ལས་དབང་གིས་མ་གྲུབ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། །”ཅེས་གསུངས། རྒྱུད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་ལས། “དང་པོར་རེ་ཞིག་སློབ་མ་ལ། །དབང་རྣམས་ལན་ཅིག་བསྐུར་བ་ཡིས། །དེ་ཚེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། །ངེས་པར་སྣོད་དུ་འགྱུར་བའོ། །”ཞེས་པ་ལྟར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་ནས་དབང་རྫོགས་པར་བླངས་ནས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

332

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

གཉིས་པ། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་སྐོར།
རྩ་བ།

དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་ཚུག་(ཚུགས་)ས། །
དམ་ཚིག་གཙང་མའི་ས་གཞི། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དཔེར་ན་འབྲུ་སྣ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཏོག་གི་རྩ་བ་ཚུགས་ས་སོ་
ནམ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིང་ས་གཤིས་པོ་ཡིན་པར་བཞིན། བླ་ན་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ནི་མཆོག་དང་། གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་འབྲིང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་བཅས་དངོས་གྲུབ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་ས་དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་མ་ཉམས་པ་སྟེ། དམ་ཚིག་གཙང་མའི་ས་གཞི་རེད་ལ། ཞེས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་དམ་ཚིགས་གཙང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། དབང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་ལམ་གང་ལ་བསླབས་ཀྱང་། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་འདའ་དཀའ་རྡོ་རྗེའི་ཐ་ཚིག་ཅེས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལས་མི་འདའ་བར་གཡར་དམ་གཉན་པོར་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་མ་བཞག་པར། མིག་འབྲས་ལྟར་གཅེས་པར་བསྲུངས་ནས་རིམ་གཉིས་བསྒོམས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས། “རིག་འཛིན་སྡོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། །གནས་སྐབས་ཀུན་མཁྱེན་བདེ་ལོངས་སྤྱོད། །གལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་དང་བཅས་ན། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །མ་བསྒོམས་གྱུར་ཀྱང་ལྟུང་མེད་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་ནའོ། །” ཞེས་དང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་། །“དེ་ལ་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཚེ་རིང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་ཅི་བསམས་པ་འགྲུབ་པ་དང་། མཐུ་དང་བྱིན་རླབས་ཆེ་བ་དང་བཀྲ་ཤིས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྒོམ་པ་དང་བཟླས་པ་དང་མཆོད་པ་

333

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལ་བརྩོན་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་སྔོ་མ་སྐམས་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་བླ་མའི་བཀའ་མ་བཅག་ཅིང་གུས་པས་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྡོ་རྗེ་སྤུན་ལ་བརྩེ་གདུང་བྱས་པས་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་སྟི་བྱེད་དོ། །གཡོ་སྒྱུ་མེད་པས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །གསང་སྔགས་འཆོལ་བར་མ་སྤྱད་པས་འབྱོར་བ་བརྟན་པ་དང་བཀྲ་ཤིས་སོ། །འཆི་བའི་དུས་སུ་ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་ནས་རིག་འཛིན་གྱི་གནས་སུ་འཁྲིད་དོ། །གཞན་ཡང་དེས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་ཕྱི་མ་དང་སྐྱེ་བ་བདུན་དང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །” ཞེས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་མིན་པར་བསྲུང་སྡོམ་ཡལ་བར་དོར་ནས་བསྐལ་བར་འབད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ།
སྔགས་རིམ་ལས། “ གཉིས་པ་སྣོད་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་ཐོག་མར་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་ན། དབང་གི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བསྒོམས་ན་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྲུང་སྡོམ་ཡལ་བར་བཞག་ནས་བསྐལ་པ་མང་པོར་འབད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །ཕྱི་ནས་དམ་ཚིག་སྤྱད་པར་བརྩོན། །སྣོད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུན་ལས་ནི། །འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་སྒོམ་རིམ་གྱིས། །ཡང་དག་མན་ངག་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་དང༌། མཉམ་སྦྱོར་ལས་ཀྱང༌། དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་མ་ཞུགས་དང༌། །དམ་ཚིག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དང༌། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །བསྒྲུབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་དང༌། རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང༌། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ཏུ་ནི། །ཅི་སྟེ་མངོན་པར་བརྩོན་བྱས་ཀྱང༌། །གང་ཟག་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ། །བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་དང༌། །ཐེ་ཚོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི། །བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་སྤྱོད་པ། །དད་

334

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

པ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །” ཞེས་གསུངས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་དང་བསྡོས་ཏེ་དམ་ཚིག་བསྲུང་དགོས་ཏེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། །སྲོག་ནི་ཡོངས་སུ་བཏང་ཡང་རུང༌། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་སླའི། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྲུང་བར་བྱ། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམ་ཚིག་མ་བསྲུངས་ན་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་སྲིད་པས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །
གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གཉིས་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ་དང་།
རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འཁྱེར་སོ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་གཟུགས་སྣང་སྐུའི་འཁྱེར་སོ།
རྩ་བ།

སྣང་སྟོང་སྟོང་ཞིང་སྣང་བ། །
སྣང་སྟོང་སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རིམ་པ་དང་པོ་འདིར་ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་སྣང་ཕྱོགས་
ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཡང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཐོག་མར་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྒོམས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའ་གཟུང་རྣམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་བཀག་ ིནས་གང་སྣང་སྟོང་པ། སྟོང་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་མ་དག་པའི་སྐྱོན་སྦྱངས་ཏེ། སྣོད་ཀྱི་

335

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་བལྟ་བ་སྤྱིའི་རྣམ་དག་དང་། ཡང་ན་གཟུགས་རྣམ་སྣང་། སྒྲ་མི་བསྐྱོད་པ། དྲི་རིན་འབྱུང་། རོ་འོད་དཔག་མེད། རེག་བྱ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པར་བལྟ་བ་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་དག་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་སྣང་སྟོང་སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རེད་ལ། ཞེས་གཟུགས་སྣང་སྐུའི་ཁྱེར་སོ་བསྟན་ནས། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། ཐ་མལ་གྱི་གཟུགས་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསླབ་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། “ཐ་མར་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡི། །སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས། །འདི་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་རྟོག་སྣང་མི་འགྱུར། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་གྲག་གསུང་གི་འཁྱེར་སོ།
རྩ་བ།

གྲགས་(གྲག་)སྟོང་སྟོང་ཞིང་གྲགས་(གྲག་)པ། །
གྲགས་(གྲག་)སྟོང་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའི་བསྟོད་དབྱངས་དང་། ཡིད་དུ་
མི་འོང་བའི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲག་ཏུ་ཁྲོས་པའི་ཚིག་རྩུབ་སོགས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲ་སྙན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྙན་པ་ལ་སྡང་བ་སོགས་ཆགས་སྡང་བཀག་ནས་སྒྲ་གང་གྲག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ། སྟོང་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་གྲག་པ་གང་ཡིན་པ་ཐ་མལ་གྱི་ཉེས་སྐྱོན་སྦྱངས་ཏེ་རྡོ་རྗེའི་རང་སྒྲར་མོས་པ། གྲག་སྟོང་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རེད་ལ། ཞེས་སྒྲ་གྲག་གསུང་གི་ཁྱེར་སོ་བསྟན་ནས། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། སྟོང་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་

336

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

གྲག་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་རང་སྒྲར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་གནས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་དྲན་རིག་ཐུགས་ཀྱི་འཁྱེར་སོ།
རྩ་བ།

རིག་སྟོང་སྟོང་ཞིང་བདེ་བ། །
བདེ་སྟོང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཐ་མལ་ཡིད་ཀྱི་དྲན་རིག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ། སྟོང་ཞིང་ཐ་སྙད་
དུ་བདེ་བ་ཐ་མལ་གྱི་ཉེས་སྐྱོན་རྣམས་སྦྱངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མོས་པ་བདེ་སྟོང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེད་ལ། ཞེས་དྲན་རིག་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱེར་སོ་བསྟན་ནས། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། སྟོང་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་དྲན་རིག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་གནས་དགོས་པར་བསྟན་ ིཏོ། །མདོར་ན་སྣང་གྲག་རིག་གསུམ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟས་ཏེ་ཐུན་མཚམས་བག་མེད་དུ་མི་བཏང་པར་ཐུན་མཚམས་ཀྱིས་ཐུན་དངོས་ལ་བོགས་འདོན་པར་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་རྣམས་སུ་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
གསུམ།

དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར།
ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་བཀག་ནས་ཁྱེར་སོ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། ཐུན་
དང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་དང་ཞེན་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་མ་འདྲེས་པར། ལུས་ཀྱི་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་གཡོ་འགུལ་ཐམས་ཅད་གར་དང་ཕྱག་རྒྱ། ངག་གི་སྨྲ་

337

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བརྗོད་ཐམས་ཅད་གསུང་དང་སྔགས། ཡིད་ཀྱི་དྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་ནས་བསྒོམས་པས། སྒོ་གསུམ་འབད་པ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚོགས་གཉིས་བདེ་བླག་ཏུ་བསྡུད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསླབ་པ་ནི།
རྩ་བ།

ལུས་ཀྱི་འགུལ་<འ་>སྐྱོད་1

ཐམས་ཅད། །

གར་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཅིང། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་ངང་ནས་འགྲོ་བ་དང་། འདུག་པ།
འཆག་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་འགུལ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་རང་དགར་མི་བཏང་བར་སྒེག་པ་དང་། དཔའ་བ། མི་སྡུག་པའི་ཉམས་སོགས་གར་གྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་། སེམས་སྣང་ཕྱི་ལ་མངོན་པའི་རྟགས་སྟོན་པའི་ལག་བརྡ་སོགས་ཕྱག་རྒྱར་མོས་པ་ནི་གར་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་རེད་ལ། ཞེས་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གར་དང་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར་བས་ཚོགས་གསོག་པར་བསྟན་ནས། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། ཐུན་མཚམས་ཀྱིས་ཐུན་དངོས་ལ་བོགས་འདོན་པའི་ཕྱིར་ཐུན་མཚམས་སུ་སྒོ་གསུམ་རང་དགར་མི་བཏང་བར་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སོགས་སྤྱོད་ལམ་གང་བྱས་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་དུས་ཀུན་ཏུ་དྲན་པ་བསྟེན་ནས་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསླབ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། “ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་དྲན་པ་ན་རེ་བསྟེན་ནས་འགྲོ་བ་དང་འདུག་པ་དང་འཆག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང༌། སྨྲ་བའི་ངག་གི་ལས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྔགས་སུ་འགྱུར་པའི་ཚོགས་གསོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་

1 བློ། ཤོག ༢༤བ༣ བསྐྱོད་ཐམས་ཅད།

338

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་དེ་དང་དེ། །རྟག་ཏུ་ལེགས་པར་མཉམ་པར་གཞག་རྟོགས་བྱ། །རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་སེམས་ལྡན་ལུས་དང་ནི། །ངག་ཡིད་ལས་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བ་དག །ཕྱག་རྒྱ་དང་ནི་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རུ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་དེ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང༌། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང༌། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུག་ན། །ལུས་ཀྱིས་ཅི་ཙམ་བསྐྱོད་པ་དང༌། །ཚིག་ཏུ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་རྣམས། །དེ་དག་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྲོ་བའི་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམས་དགེ་བར་སྒྱུར་ནུས་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོབས་རྒྱས་པ་ན་གཞན་ལ་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཚོགས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་པ་རྟོགས་པ་དམའ་བས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྲོ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམས་དགེ་བར་བསྒྱུར་ནུས་ཤིང༌། རྟོགས་པ་མཐོ་བས་གཞན་ལ་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་གསོད་རྐུ་ལོག་གཡེམ་སོགས་སྤྱད་ཀྱང་ཚོགས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བས་དྲན་ཤེས་བག་དང་ལྡན་པར་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའ་སྒོ་སྡོམ་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། ། ིགཉིས་པ་ངག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར།
རྩ་བ།

ངག་གི་འགྲོ་འོང་ཐམས་ཅད། །
རྡོ་རྗེའི་རང་སྒྲ་ཡིན་ལ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་ངང་ནས་ངག་གི་ལོང་གཏམ་སྨྲ་བ་
སོགས་ངག་གི་འགྲོ་འོང་ཐམས་ཅད་རང་དགར་མི་བཏང་བར་སྔགས་སུ་མོས་པ་ནི་རྡོ་རྗེའི་རང་སྒྲ་ཡིན་ལ་རེད་ལ། ཞེས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྔགས་སུ་འགྱུར་བས་ཚོགས་གསོག་

339

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པར་བསྟན་ནས། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་རྟོགས་པ་དམའ་བས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྲོ་བའི་ངག་གི་འགྲོ་འོང་རྣམས་དགེ་བར་བསྒྱུར་ནུས་ཤིང༌། རྟོག་པ་མཐོ་བས་གཞན་ལ་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་རྫུན་ལ་སོགས་པའི་ངག་སྨྲས་ཀྱང་ཚོགས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། “མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུག་ན། །ལུས་ཀྱིས་ཅི་ཙམ་བསྐྱོད་པ་དང༌། །ཚིག་ཏུ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་རྣམས། །དེ་དག་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲན་ཤེས་བག་དང་ལྡན་པར་ངག་གི་དབང་པོའ་སྒོ་སྡོམ་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ ིརྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར།
རྩ་བ།

ཡིད་ཀྱི་རྟོགས་(རྟོག་)ཚོགས་ཐམས་ཅད། །
ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རང་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་ངང་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་ཚོགས་བསམ་པ་
བཟང་ངན་ཅི་ཤར་ཡང་ཐམས་ཅད་རང་དགར་མི་བཏང་བར་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་པ་ནི་ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རེད་ལ། ཞེས་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་ཚོགས་གསོག་པར་བསྟན་ནས། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་རྟོགས་པ་དམའ་བས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་ཚོགས་རྣམས་དགེ་བར་བསྒྱུར་ནུས་ཤིང༌། རྟོགས་པ་མཐོ་བས་གཞན་ལ་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་བརྣབ་སེམས་སོགས་ཀྱང་ཚོགས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བས་དྲན་ཤེས་བག་དང་ལྡན་

340

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

པར་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའ་སྒོ་སྡོམ་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། ། ིགཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་དབེན་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ནི།
རྩ་བ།

སྒྱུ་ལུས་འཇའ་ཚོན་ཤར་བ། །
ལུས་དབེན་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་
གསལ་བའི་ངང་ནས། ལུས་ཀྱི་གནད་རྣམ་སྣང་ཆོས་བདུན་ལྡན། དུས་ཀྱི་གནད་སྤྱིར་རྒྱུན་པར་དང་ཁྱད་པར་ཐོ་རངས་སོགས་རིག་པ་དྭངས་པའི་དུས་དང་། རླུང་གི་གནད་རང་སོར་མ་བཅོས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གནད་ནོར་བུའི་རྩེ་མོའ་ནང་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་རམ། དབུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ ིནང་དུ་ཉི་གདན་སྲན་མ་ཕྱེད་གཤགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་གི་ཐེག་ལེ་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པས་དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན། རླུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་དེ་དྲན་པར་བྱས་ནས། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྒྱས་བཏབ་ནས། རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྐུར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མའི་ལུས་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུར་ཤར་བ་སྒོམ་པ་ལུས་དབེན་སྐུ་ཡི་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་། །ཞེས་པས་དབེན་གཞིའི་ལུས་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ། ཁམས་ལྔ། དབང་པོ་ལྔ། ཡུལ་ལྔ། ཡེ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་དབེན་གཞིའི་ལུས་གང་ལས་དབེན་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལས་དབེན། གང་གིས་དབེན་པར་བྱེད་ན། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་དག་

341

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པའི་ལྷའི་སྣང་ཞེན་གྱིས་དབེན་པར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསླབ་ཚུལ་ནི།
རྩ་བ།

རླུང་ངག་རྡོ་རྗེ་བུམ་པ། །
ངག་དབེན་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བཞིན་པར། གནད་དང་པོ་གསུམ་སྔར་
དང་འདྲ་ལ། ཡུལ་གྱི་གནད་ནི། རླུང་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ། རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གསུམ་ཀ་དང། ཁྱད་པར་ཐིག་ལེ་མཆོག་སྔགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་གཏོད་པའོ། །གཏོད་ཚུལ་ནི། སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ནམ། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་སྲན་མ་ཕྱེད་གཤགས་ཙམ་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བའི་གོང་བུའི་ནང་དུ་མི་ཤིགས་པའི་རླུང་སེམས་མཚོན་བྱེད་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་དབུ་ཆེན་གྱི་ཤད་རྩེ་མོ་ཕྲ་བ་གྱེན་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་དང་བཅས་པ། ཁ་དོག་མཐིང་ཁ་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་ལྡན་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ངོ་བོ་བྱང་སེམས་བ་མོ་ལྟ་བུ་འཛག་བཞིན་ ིཔ་ལ། རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་བསྒོམས་པས་སྟེང་འོག་གི་རླུང་རྣམས་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན། རླུང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས་ལ་འཕགས་སྐོར་གྱི་གཞུང་ནས་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་དང་། དུས་འཁོར་ནས་རླུང་བུམ་པ་ཅན་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ངག་དབེན་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས་ངག་གི་རྩ་བ་ཐ་མལ་པའི་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སྟེ་ཡིག་འབྲུ་

342

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་དང་པོར་མོས་པས་སྒོམ་པ་དང་། རླུང་བུམ་པ་ཅན་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས། མཐར་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་གདངས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་དངོས་སུ་གྱུར་ནས་དེས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་དབེན་པར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསླབ་ཚུལ་ནི།
རྩ་བ།

འོད་གསལ་ཉི་མ་ཤར་བ། །
སེམས་དབེན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གནད་བཞི་ཚང་བའི་རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བཞིན་
པར། ཐིག་ལེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲེན་ཀྱང་། བླ་མེད་གྱི་ལམ་གྱིས་ཚེ་འདིར་མཆོག་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ནི། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རླུང་དང་བཅས་པ་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྡུས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་མ་ངེས་ཉིད་ལ་ཐུག་པས། དེ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ནང་གི་རྐྱེན་ཁྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྡོར་བཟླས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་རིམ་དང་། ཕྱིའི་རྐྱེན་ལས་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམས་པས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཏེ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རླུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནས་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རླུང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐིམ་པའི་རྟགས། སྣང་བའི་རང་དུས་སུ། སྟོང་ནམ་གཡའ་དག་ལ་མཚན་མོ་ཟླ་འོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོང་སངས་དཀར་ལམ་པ་དང་། མཆེད་པའི་རང་དུས་སུ། ཉི་མོར་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་སངས་དམར་ལམ་པ་དང་། ཉེར་ཐོབ་རང་དུས་སུ། སྲོད་

343

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཀྱི་དུས་སུ་སྨག་གིས་ཁྱབ་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བ་སྟོང་སངས་ནག་ལམ་པ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་རང་དུས་སུ། ཟླ་ཉི་སྨག་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་སྟོང་ནམ་དང་འདྲ་བར། རོ་རྐྱང་དུ་རྒྱུ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རླུང་གི་མུན་པ་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐིམ་པས་སངས་ཤིང་དག་པར་གྱུར་ནས། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་ཉི་མ་སྙིང་ཁའི་དྷཱུ་ཏཱིའི་དབུས་སུ་ཤར་བ་ནི། སེམས་དབེན་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས་སེམས་དབེན་ཞེས་པ་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སེམས་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རླུང་དང་བཅས་པ་ལས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ངོ་བོར་ཤར་བའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་གནས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །
དེ་ལྟར་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་བསླབས་ནས། བདེན་གཉིས་སོ་སོའ་རྫོགས་ ིརིམ་དང་། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ། བྱིན་གྱི་རླབས་རྒྱུའི་བདག་ནི། སྤྱིར་བདག་གཞི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ལས། རགས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ནི་བདག་དང་ཁ་བྲལ་དུ་རུང་བ་ཆུ་ཡི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་གཉུག་མའི་རླུང་སེམས་གདངས་གསུམ་ནི་བདག་དང་ཁ་བྲལ་དུ་མེད་པ་ཆུའི་གཤེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་སྟེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲུལ་གྱིས། གཞི་དུས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། དེ་ཡང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་ཞེས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་པ་དེ། ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་ཆུ་ལས་ཉ་ལྡང་གི་ཚུལ་དུ་མོས་ངོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་གི་ཉེར་ལེན་དང་འོད་གསལ་གྱིས་གྲོགས་བྱས་ནས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ནི། སྒྱུ་ལུས་པ་དེས་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་
ལ་རྟེན་ནས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་དག་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་

344

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཟུང་འཇུག་ལ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གཉིས།
རྩ་བ།

སློབ་པའི་མཐའ་ལ་མི་སློབ། །
ཟུང་འཇུག་མངོན་སངས་རྒྱས་པ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དང་པོ་ནི། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཤར་
བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པས་ཉེར་ལེན་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་གྲོགས་བྱས་པས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལྡང་བ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་། དེའི་ཚེ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ། སླར་ཡང་མཉམ་བཞག་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། རྟོགས་ ིཔ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའོ། །
མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི། དེ་ནས་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་རྟོགས་པའི་བོགས་
འདོན་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་སོགས་བྱས་པས། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་པ་ན། སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པའི་སློབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་དྲུང་ཕྱུང་ནས། དེ་འདྲའི་འོད་གསལ་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་མཉམ་བཞག་ལས་དུས་ནམ་ཡང་མི་ལྡང་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་གྱི་རྫས་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། སློབ་པ་མཐའི་འོད་གསལ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་གྱུར་པ། སློབ་པའི་

345

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་དེ་ཉིད་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྐུར་གྱུར་པ། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་མཐའ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས་སློབ་པའི་མཐའ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རིམ་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

༈ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། ཐེག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉིད་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་བསྟན་པ་དང༌། དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བསྟན་པའོ། །
རྩ་བ།

༈ ལངས་(ཡངས་)ནི་ཐང་ཆེན་ཡངས་སོང་། །
ཐང་ཆེན་སྤང་དཀར་ཡངས་སོང་། །
རེད་ལགས་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྤྱིར་ཡངས་པ་ནི་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་བའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་ལུང་ཁད་
ཡངས་པ། ཁང་པ་མཐོངས་ཡངས་པ། མི་བློ་ཁོག་ཡངས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་འགལ་བ་གུ་དོག་གི་ལྡོག་ཕྱོགས་སམ་ལྡོག་ཟླ་ཡིན་པ་བཞིན། འཁོར་བའི་གཅོང་རོང་གུ་དོག་གི་ལྡོག་ཟླ་ཐར་པའམ་བྱང་གྲོལ་མྱང་འདས་ནི་ཐང་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། ཡངས་ནི་ཐང་ཆེན་ཡངས་སོང་ཞེས་དང་། རྐང་པ་གཉིས་པས་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་སྐུ་གསུམ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐང་ཆེན་སྤང་དཀར་ཡངས་སོང་ཞེས་སྤང་དཀར་ཡངས་པོའ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དེར་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཐར་འདོད་ ིསྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་

346

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་རེད་ལགས་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། དེར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། སྤེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། “གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་བཟད་པའི། །ཆུ་སྲིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཟོས་པ། །དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །གང་ལ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང༌། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང༌། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་པ་དང༌། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པར་རིགས། །”ཞེས་གསུངས། འཇུག་བྱ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། “སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་དང༌། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །”ཞེས་གསུང་པ་ལྟར། ལུང་གི་བསྟན་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་རིམ་གཉིས་དང་བཅས་པར་འདུ་ལ། དེ་གཉིས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ལུང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལུང་གིས་བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་དགོས་སོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བསྟན་པ་ལ། ཐེག་པ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཐེག་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང༌། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ཡོད། བསྡུ་ན་གཉིས་སུའང་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

347

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་རྣམ་གཞག་ནི། ིརྩ་བ།

འགྲོས་ཆེན་མིན་པའི་གོམ་པ། །
ཅིས་ཀྱང་སླེབས་ས་མི་འདུག །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་གསང་
སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང༌། གསང་སྔགས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང༌། མཚན་ཉིད་ཐེག་པ། རྒྱུའི་ཐེག་པ། ཆགས་བྲལ་གྱི་ཐེག་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང༌། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང༌། ཆགས་བཅས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར་འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ལམ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔགས་རིམ་ལས། “འདིར་བགྲོད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ལ་ནི། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། ལམ་གཉིས་ཀའི་ཐོབ་བྱ་ཡང་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིས་བགྲོད་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་རྟོགས་པ་ལྟ་བ་དང༌། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང༌། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བར་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་གང་ནས་འབྱེད་སྙམ་ན། ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཡང་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་གྱི་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་ཆུབ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་མཐོང་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་

348

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་བསྐྱེད་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་སྐུ་མིན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང༌། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་བ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ནས་འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བརྒལ་བར་མི་ནུས་པས། ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཕགས་པ་འོག་མ་གཉིས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་མཛད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐབས་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་བསྒོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང༌། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྒོམ་པའི་ལམ་མེད་ལ་སྔགས་ལ་ནི་ཡོད་དོ། །དེས་ན་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་ལམ་གྱི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པར་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡང་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འབྱེད་ཀྱི། ཐབས་ཀྱིས་དབྱེ་དགོས་ཤིང་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་གཟུགས་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐུའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་དེ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྒོམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་

349

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཉིད་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཐབས་ལས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་མཆོག་དམན་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྣོད་རུང་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་བཞི་དང་འདྲ་བའི་ལམ་ བསྒོམ་པ་ཡོད་ཅིང༌། ཕར་ཕྱིན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐེག་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང༌། རྡོ་རྗེ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ། ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཞེས་པ་ནི་དགལ་བྱའི་ཁལ་སོགས་ཐེག་པས་ན་རྟ་དྲེལ་སོགས་བཞོན་པའི་མིང་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཞེས་པའང་རྡོ་རྗེའི་བཞོན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་འགྲོས་མྱུར་བ་དང་བུལ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཡོད་དེ། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་བཞོན་པའམ་འགྲོས་ཆེན་གྱི་རྟ་ཕོ་མིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པས་རྟ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་འགྲོས་སམ་གོམ་པ་བུལ་བ་དང་དེས་རྐྱེན་པས་དུས་འགོར་བས་ཅིས་ཀྱང་མགྱོགས་ནས་མྱུར་དུ་སླེབས་ས་མི་འདུག་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ན་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པར་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་གམ། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འཐོབ་པར་བྱེད་ནུས་པས་འགྲོས་ཆེན་རྟ་ཕོ་བང་རྩལ་ཅན་གྱི་བཞོན་པ་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་མྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་བཅས་རྒྱུད་སྡེའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བཞིར་བཞག་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་རིགས་བཞི་ཡོད་པས་འཇུག་སྒོ་བཞིར་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་སྦྱོར་ལས། “རྒོད་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་དང༌། །གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་དང་རྣམ་པ་བཞི། །སྲིན་བུའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་བཞིར་གནས། །”ཞེས་གསུངས་སོ། །

350

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

འཁོར་བའི་གཅོང་རོང་ལམ་འཕྲང་རྩུབ་མོ་བསྟན་པ།
རྩ་བ།

དོག་ནི་ལྕོང་(གཅོང་)རོང་དོག་སོང་། །
ལྕོང་(གཅོང་)རོང་ལམ་འཕྲང་རྩུབ་སོང་། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ།

འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ལོག་ལྟ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་རིག་པའམ་འཇིག་ལྟས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། “ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་རིག་དེར་དེ་ལ་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་འབྱུང༌། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་གསུངས། ” ཞེས་དང་། “བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང༌། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་པས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །”ཞེས་མ་རིག་པའམ་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྡང་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིགས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ཚེ་འདི་ཕྱི་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། “ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཇོམས་སེམས་ཅན་འཇོམས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཇོམས། །”ཞེས་སོགས་དང་། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང༌། “ཞེ་སྡང་སྲེད་སོགས་དགྲ་རྣམས་ནི། །རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ། །དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་བདག་བྲན་བཞིན་བྱས། །བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་མགུར་བདག་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ལ་མི་ཁྲོ་བཟོད་པ་ནི། །གནས་མིན་བཟོད་པ་སྨད་པའི་གནས། །གལ་

351

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཏེ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང༌། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་ཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་ནུས། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཅན་དགྲ་འདིས་ནི། །གང་དང་ཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང༌། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། །བདག་གི་ཉོན་མོངས་དགྲ་བོ་གང༌། །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར། །དགྲ་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །ཡུན་རིང་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པར་རིམ་གྲོ་བསྟེན་བྱས་ན། །ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། །ཕྱིར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གནོད་པ་བྱེད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་མུ་མཐའ་མེད་པ་བགྲོད་པར་དཀའ་བས་ན་དོག་ནི་འཁོར་བའི་གཅོང་རོང་དོག་སོང་། གཅོང་རོང་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་བ་རྟོགས་དཀའ་བས་འཇུག་པ་ཕྲ་བའམ་ལམ་འཕྲང་རྩུབ་སོང་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་འཁོར་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་བསྐྱེད་དེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

ཐར་བར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ།
རྩ་བ།

ཐུགས་ཞིབ་ཚ་བོ་མེད་ན། །
རྨིང་(རྨིག)བཞི་རྡོ་ལ་ཐུག་ཡོང་། །
རེད་ལགས་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བགྲོད་པར་དཀའ་བའི་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་དེ་དག་བཟློག་དགོས་པས། རྟེན་ཇི་ལྟ་བུས་བཟློག་ན། དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟེན་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་བཟློག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “སྐྱེ་བ་ཞེས་

352

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྙེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་འབད་པར་མཛོད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ཁོམ་པར་ནི་བཟློག་པའི་སྐབས་མེད་པས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་བཟློག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ལམ་ཇི་ལྟ་བུས་ཟློག་དགོས་ཞེ་ན། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། “མགོ་འམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བཟློག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང༌། །ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སླད་འབད་འཚལ་ཏེ། །འདི་ལས་ཆེ་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་དང་ཤེས་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས། །མྱ་ངན་འདས་ཞི་དུལ་བ་དྲི་མེད་པའི། །གོ་འཕང་མི་རྒ་མི་འཆི་ཟད་མི་འཚལ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཉི་ཟླ་བྲལ་ཐོབ་མཛོད། །” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསླབ་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཞྭ་དམར་པས། “ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པས་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་སོགས་ཕྱིའི་རྣམ་གཡེང་ཐམས་ཅད་གཅོད་པས་སེམས་གཡེང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པས་བྱིང་རྒོད་སོགས་ནང་གི་གཡེང་བ་རྣམས་གཅོད་པས་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པས་བདག་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དྲུངས་འབྱིན་པས་སེམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་བཟློག་དགོས་པས་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་དམ་སྡོམ་སོགས་ལ་རགས་པ་ཆེ་ལོང་ཙམ་ལས་ཐུགས་ཞིབ་ཚ་བོ་མེད་ན། གསང་སྔགས་བླ་མེད་འགྲོས་ཆེན་གྱི་རྟ་ཕོའ་ིརྨིག་བཞི་རྡོ་ལ་ཐུག་ཡོང་རེད་ལགས་ཞེས་དང་། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་མཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལྟ་ཞོག འཁོར་བའི་གཅོང་རོང་གི་གཡང་ལ་ལྷུངས་ནས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་དགོས་པས། ཐུགས་ཞིབ་ཚ་པོའམ་ཚགས་པོ་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསླབ་པ་གསུམ་དང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསླབ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

353

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལྔ་པ་བླ་མེད་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་དོ་ཟླ་མེད་པ་བསྟན་པ།
རྩ་བ།

ཞིམ་པོ་སེང་གེའི་འོ་མ། །
འོ་མ་བརྒྱ་ཡིས་མི་དོ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་

ཐེག་པ་དེ་ལ་ཡང་། རྒྱུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནི་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉེ་ལམ་ཤིན་ཏུ་འཕྲད་དཀའ་བ་ཞིམ་པོ་སེང་གེའི་འོ་མ་དང་འདྲ་བ་འོ་མ་གཞན་བརྒྱ་ཡིས་མི་དོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་སོགས་ཐེག་པ་གཞན་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་དོ་ཟླ་མེད་པ་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་སོགས་ལས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་ལས། “དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་རྨོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་རྣོན་པོའ་དབང་བྱས་པས། །སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ ིཁྱད་པར་འཕགས། །”ཞེས་དང་། རྟོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ་ལས། “འདི་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག། །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་ལས། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཉི་མ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །ཚིག་དེ་བདེན་པའི་ཚིག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ། །ཟབ་མོའ་ཐེག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས། ། ིའཚོལ་བར་མི་བྱེད་མཁས་པའི་ཁུར་འཛིན་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བོ་རྟུལ་བོ་གང་། །ཤིན་ཏུ་ཕྲད་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ། །འདི་འདྲ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ཀྱེ་མའོ་མཚར། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་ཏོ། །

354

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

དྲུག་པ་གདུལ་བྱ་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དགོས་པ།
རྩ་བ།

གསེར་གྱི་ཕོར་པ་མེད་ན། །
གང་བྱུང་མ་(མང་)བྱུང་མི་ཡོང་། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་བྱའི་ཡུལ་ལམ་གདུལ་བྱའི་གང་ཟག་
འབྲས་བུ་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱུད་སྨིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལས། “ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་དག་ནི་བསྟན་མི་བྱ། །”ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དབང་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་པ་དང༌། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་བསྲུང་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་མ་བརྒྱ་ཡི་དོ་ཟླ་མེད་པའི་སེང་གེའི་འོ་མ་སྣོད་གསེར་གྱི་ཕོར་པ་མེད་ན་ས་ཡི་སྣོད་ལ་སོགས་པར་བཞག་པར་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྣོད་ལྡན་སློབ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལས་སྣོད་མིན་གང་བྱུང་མང་བྱུང་གིས་མི་ཡོང་ཞེས་གསུངས། །དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསང་བ་རྣམ་ ིཔར་ཕྱེ་བ་ལས། “ཇི་ལྟར་སེང་གེའི་འོ་མ་ནི། །ས་ཡི་སྣོད་དུ་བཞག་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད། །སྣོད་མིན་དག་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །”ཞེས་གསུངས། དབང་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ ིཔས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཉན་ཞིང་སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ལ་དབང་རྣམ་དག་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་ཏེ། དབང་གིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་མེད་ན་རྒྱུད་དོན་ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནས་ལམ་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་མི་སྲིད་ལ། དངོས་གྲུབ་ཕྲ་མོ་ཐོབ་ཀྱང་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་དམྱལ་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ ི

355

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསང་བ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལས། “ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཚེ། །བློ་ལྡན་ཡང་དག་དབང་བསྐུར་ན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་སྣོད་དུ་འགྱུར། །ཡང་དག་དབང་བསྐུར་གྱིས་དབེན་ན། །སྒྲུབ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང༌། །སློབ་དཔོན་སློབ་མར་མཚུངས་པར་ནི། །མི་བཟད་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དྲུང་ནས་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་ནས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་ཤིང༌། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲུང་ཤིང་ལམ་བསྒོམས་ན་འགྲུབ་ཀྱི། དེ་ལས་བཟློག་པས་མི་འགྲུབ་པ་ནི། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །ཕྱི་ནས་དམ་ཚིག་སྤྱོད་པར་བརྩོན། །སྣོད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུན་ལས་ནི། །འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་སྒོམ་རིམ་གྱིས། །ཡང་དག་མན་ངག་ཕུན་ཚོགས་རྣམས། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་གཞན་དུ་མིན། །”ཞེས་གསུངས་པས་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ལ་འབད་པ་བྱ་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །
སྔགས་བླ་མེད་སེང་གེའི་འོ་མ་འཐུང་འདོད་ཀྱི་འདོད་པ་ཡོད་ན་བཞེས་ཆོག་པའི་ཆེ་བ་
བསྟན་པ།
རྩ་བ།

འཐུང་འདོད་འདོད་པ་ཡོད་ན། །
བཞེས་དང་བཞེས་རྒྱུ་ལོས་ཡོད། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་དང་། དམ་ཚིག་འདོར་བ། གསང་
བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་ཞིང་། གསང་སྔགས་བླ་མེད་སེང་གེའི་འོ་མ་དང་འདྲ་བ་འཐུང་འདོད་འདོད་པ་ཡོད་ན་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་པས་ཀྱང་བསྒྲུབས་ན་འགྲུབ་པའི་ཐེག་པའི་ཆེ་བ། རིགས་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབས་

356

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

ན་འགྲུབ་པའི་ཐེག་པའི་ཆེ་བ། མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ཀྱང་བསྒྲུབས་ན་འགྲུབ་པ་སོགས་སུས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་རྟེན་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ། བཞེས་དང་བཞེས་རྒྱུ་ལོས་ཡོད་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུངས་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས། “རྣམ་པར་མི་རྟོག་དོན་ལས་བྱུང༌། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་རིགས། །ཐེག་པ་མཆོག་ནི་བླ་མེད་པའི། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །རིགས་ངན་སྨིག་མ་མཁན་ལ་སོགས། །གསོད་དོན་དོན་གཉེར་སེམས་པ་རྣམས། །ཐེག་ཆེན་བླ་ན་མེད་པ་ཡི། །ཐེག་མཆོག་འདི་ལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང༌། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། །”ཞེས་དང་། སྒྲོན་གསལ་མཆན་གྱི་ཡང་འགྲེལ་ལས། “རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཟབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དོན་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། གཉིས་པོ་དེ་དག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཡང་དག་པར་བསྒོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་དོན་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུད་འཁྲུགས་ཀྱང་ཐེག་པའི་མཆོག་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་བ་འདི་ནི་ཉན་རང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར་པས་ན་བླ་ནའམ་གོང་ན་མེད་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་གཞན་རྣམས་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བླ་ན་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གི་ལྷག་མ་ཁོ་ན་གནས་པའོ། །ཐེག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །འདིས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆེ་བ་སྟོན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གོང་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བ་ལ་བྱའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་ཏོ། །

357

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

སེང་གེའི་འོ་མ་འཇུ་བའི་ཐབས་ཉི་མའི་དྲོད་དགོས་པ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་དགོས་པར་བསྟན་པ།
རྩ་བ།

ཉི་མའི་དྲོད་ཅིག་མེད་ན། །
འཇུ་བའི་ཐབས་དེ་དཀའ་མོ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཉི་མའི་དྲོད་ཅིག་མེད་ན་སེངྒེའི་འོ་མ་འཇུ་བའི་ཐབས་
མེད་པ་བཞིན་དུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དབང་བཞི་ལེགས་པར་ཐོབ་སྟེ་སྣོད་རུང་དུ་གྱུར་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མན་ངག་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང། རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ། བསླབ་པའི་དམ་ཚིག་སྲུང་མི་ནུས་པ། ལྷ་དང་བླ་མའི་ཡུལ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་བཞི་དང་བྲལ་བ་མེད་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཐབས་དེ་དཀའ་མོ་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། སྔགས་རིམ་ལས། “དབང་ཐོབ་ནས་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། ཐོག་མར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྩོན་པ་མི་ལྷོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཨ་བ་ཏ་ར་ལས། དེ་ནས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་པ་དེ། དེས་བསྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང༌། དམ་ཚིག་དང་ཆོས་དང་ལས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དབང་བསྐུར་བས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོ་གས་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་དང༌། ཡོངས་སུ་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་དང༌། འདུལ་

358

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

བ་དང༌། སྤྱོད་པ་དང༌། བརྟུལ་ཞུགས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་དེ་ཕྱིན་ཆད་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བླངས་པ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྤྲོ་བ་མི་ལྷོད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་ཚིག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི། འབྲས་བུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། ཞེས་སོ། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་དང་རྩེ་མོ་ནས་གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་དང༌། ཁྱད་པར་དུ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་རྣམས་ནི་རྩ་ལྟུང་གི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །དམ་ཚིག་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ན་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྩེ་མོ་ལས། བསྐལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ཏུ་ནི། །ཇི་སྟེ་མངོན་པར་བརྩོན་བྱས་ཀྱང༌། །གང་ཟག་བཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ༌། བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་དང༌། །ཐེ་ཚོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི། །བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་བྱེད་པ། །དད་པ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྐྱོན་བཞི་ལྡན་པས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསྒྲུབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱངས་ནས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བསྐྱེད་པ་དང། རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ནས་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་གཉིས་མེད་པ་དང༌། རྒྱལ་བས་འཇུག་ལྡོག་གི་བསླབ་པ་བཅས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྲུང་བར་ནུས་པ་དང༌། ལྷ་དང་བླ་མའི་ཡུལ་ལ་དད་པ་བརྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་པོ་ཁྱིམ་པ་དག་རབ་བྱུང་གང་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། རྩེ་མོ་ལས། སྲོག་གཅོག་རྐུ་དག་འཁྲིག་པ་དང༌། །རྫུན་དང་མྱོས་བྱེད་རྣམ་པར་སྤང༌། །ཁྱིམ་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ནས། །དེ་ཚེ་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བསྒྲུབ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་རབ་བྱུང་གྱུར། །སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གནས། །སོ་སོར་ཐར་

359

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རིག་འཛིན་སྡོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱིམ་པ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་ན་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །”ཞེས་པ་ལྟར་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །
གླང་པོ་ཆེའི་སྣ་ཡིས་ཆུ་འཐུང་བ་དཔེར་དྲངས་ནས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ།
རྩ་བ།

གླང་པོས་སྣ་ཆུ་འཐུང་ནས། །
དྲན་པ་རང་སོ་ཚུག་1

(ཚུགས་)རྒྱུ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་སྣ་ཡིས་ཆུ་འཐུང་བ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་སེམས་པའི་གནའ་
ཡི་ཆུ་བཏུངས་ནས་དམ་ཚིག་སྲུང་སྡོམ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གླང་ཆེན་འདུལ་སྦྱོང་མཁན་གྱིས་གླང་པོ་བཏུལ་ནས་དྲན་པ་འགྱུར་ལྡོག་མ་ཕྱིན་པར་རང་སོ་ཚུགས་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་གྱི་དམ་ཚིག་བསྲུང་དགོས་ཏེ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། དམ་ཚིག་ཉིད་ནི་ཉམས་གྱུར་ན། །འབྲས་བུ་འདི་ནི་ཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དམྱལ་བའི་ཆུ། །དམ་ཚིག་འདས་ན་སྲེག་པར་བྱེད། །དམ་ཚིག་བསྲུངས་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །འཐུངས་ཤིག་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་འཐུང༌། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མནའ་ཡི་ནི། །སྙིང་པོ་འདི་ཡིས་མནའ་བསྒྲག་གོ །ཞེས་མནའ་ཆུ་བླུད་ནས་དམ་ཚིག་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་འབད་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་མི་ཐ་མལ་བ་དག་ཀྱང་མི་མ་ཡིན་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་མནའ་འདོར་ན་མཚམས་དེ་ལས་མི་འདའ་ན་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་པར་ཁས་འཆེས་ནས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཐ་ན་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ཙམ་ལ་ཡང་སྲུང་སྡོམ་མི་བྱེད་དུ་ག་ལ་རུང་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་བསྲུང་བར་ 1 བློ། ཤོག ༢༥ན༥ ཆུག་རྒྱུ།

360

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

བྱའོ། །དེས་ན་དམ་ཚིག་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལ་འབད་ལུགས་ནི་སྡོམ་འབྱུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། །སྲོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་བླ། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་བླའི། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྲུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྔགས་པ་རབ་བྱུང་གིས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཡང་འབད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མཆོག་གི་གསང་ཆེན་འདིར་ཞུགས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང༌། །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཀུན་ལ་འཇུག །འཇིག་རྟེན་སུན་བྱེད་རྐུན་པོ་འབྱུང༌། །ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་འདུལ་བ་ལ། །རབ་ཏུ་མི་གནས་སྲུང་མི་བྱེད། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མཚན་སུན་འབྱིན་ཞིང༌། །ཕས་ཕམ་ལ་སོགས་རབ་ཏུ་བྱེད། །གང་གིས་བཏུང་བའི་མཆོག་མི་ཤེས། །ས་ལི་ལ་སོགས་བཅོས་སྦྱར་བའི། །མྱོས་པའི་བཏུང་བ་འཐུང་བྱེད་ཅིང༌། །དེ་ཡིས་ཕུང་ཀྲོལ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཅེས་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་བཟང་པོས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དཱ་རི་ཀ་པའི་དབང་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དྲངས་སོ། །སྤྱིར་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མར་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སོ་ཐར་དགོས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང༌། ཁྱད་པར་དུ་དགེ་སློང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མཆོག་དམན་དང་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་དང་ཁྱིམ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་ན་གདན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མཆོག་དམན་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྐོར་རྣམས་གསལ་བར་སྣང་ངོ༌། །”ཞེས་དང་། སྡོམ་ ིའབྱུང་ལས། “ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། །སྲོག་ནི་ཡོངས་སུ་བཏང་ཡང་རུང༌། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་བླའི། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྲུང་བར་བྱ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །
སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་གླ་ཆེན་སྨྱོན་པ་དཔེ་རུ་དྲངས་ནས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་དམ་ལ་བཞག་པ།

361

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།
མ་ཚུག་1

(ཚུགས་)དྲན་པ་འཐོར་ན། །
ཚ་བོའ་ཞུགས་མེ་འདེ་དགོས། ། ིརེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། “དམ་ཚིག་ཉིད་ནི་ཉམས་གྱུར་ན། །འབྲས་བུ་
འདི་ནི་ཐོབ་མི་འགྱུར། །འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དམྱལ་བའི་ཆུ། །དམ་ཚིག་འདས་ན་སྲེག་པར་བྱེད། །དམ་ཚིག་སྲུང་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །འཐུངས་ཤིག་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩི་འཐུང་། །རྡོ་རྗེ་སེམས་པའི་མནའ་ཡི་ནི། །སྙིང་པོ་འདི་ཡིས་མནའ་བསྒྲག་གོ །”ཞེས་མནའ་ཆུ་བླུད་ནས་དམ་ཚིག་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་ཚིག་དག་པ་ལ་འབད་དགོས་ལ། དེ་དག་ཡལ་བ་དོར་ན་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་མི་ཟད་དམྱལ་བ་མྱོང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གླང་ཆེན་མྱོས་ནས་དྲན་པ་རང་སོར་མ་ཚུགས་པའམ་དྲན་པ་འཐོར་ན་མྱོས་པ་དང་བྲལ་ནས་བག་མེད་སྤྱད་པའི་ཉེས་པར་ཚ་བོའ་ཞུགས་མིེའམ་ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་བཙོས་བསྲེགས་འདེ་བའམ་ལེན་དགོས་པ་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྔོན་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཡུལ་དུ་གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་དའི་མདོག་ལྟར་དཀར་བ་བལྟ་ན་སྡུག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་གྱིས་གླང་པོ་འདུལ་མཁན་ལ་བཏད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གླང་པོ་ཆེ་དམ་པ་འདི་མྱུར་དུ་ལེགས་པར་དུལ་བར་བྱོས་ལ་ང་ལ་ཕུལ་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟར་འདུལ་བར་བྱེད་དེ་རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་ལ་ཕུལ། རྒྱལ་པོ་འོད་ལྡན་གླང་ཆེན་བཞོན་ཏེ་གླང་པོའ་འདུལ་ ིམཁན་ཡང་གོང་དུ་བཞོན་ནས་རི་དྭགས་འཆོར་དུ་སོང་། ཇི་ཙམ་ན་གླང་པོ་ཆེ་དེས་ནགས་ཀྱི་བལ་གླང་མོའ་དྲི་ཚོར་ནས་དེས་དྲི་དེའི་རྗེས་བཞིན་དུ་བརྒྱུགས་ནས་རླུང་ལྟར་མགྱོགས་པས་འཁྱེར་བ་ ི

1 བློ། ཤོག ༢༥ན༥ ཚུག་དྲན་པ་

362

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

དང་། རྒྱལ་པོས་གླང་པོ་ཆེའི་འདུལ་མཁན་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་དབང་པོ་ཐུལ་ཅིག་ཐུལ་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པར། གླང་པོ་འདུལ་མཁན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། ལྷ་གླང་པོ་ཆེ་འདི་ནི་འཁྲུལ་གྱིས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་འཇུས་མཛོད་ཅིག །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དང་འདུལ་མཁན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་འཇུས་ཏེ་འདུག་གོ །དེ་ནས་དིའུ་ཤི་བ་ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་བར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོས་འདུལ་མཁན་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་གླང་པོ་ཆེ་དམ་པ་མ་དུལ་བར་ང་ལ་ཕུལ་ལོ། །དེས་སྨྲས་པ། ལྷ་འདི་བདག་གིས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་བགྱིས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ནགས་ཀྱི་གླང་མོའ་དྲི་ཚོར་ནས་ཉན་དུ་མ་བཏུབ་ལགས་སོ། །ལྷ་དེ་ལྟ་ ིལགས་མོད་ཀྱི་དཔྱད་དྲན་ནས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་མཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་གླང་པོ་ཆེ་དེ་མྱོས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པ་དང་དཔྱད་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་རང་ཉིད་གནས་སུ་འོངས་ཏེ་འདུག་གོ །དེ་ནས་གླང་པོ་ཆེ་འདུལ་མཁན་གྱིས་རིངས་པ་རིངས་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་སྨྲས་པ། ལྷ་གླང་པོ་ཆེ་དེ་ནི་མཆིས་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་འདི་མ་ཐུལ་ཏོ། །ལྷ་ཐུལ་ལགས་སོ། །ཅི་མངོན་ལྷའི་སྤྱན་སྔར་བབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་དེས་ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་སོ་མལ་དུ་ཚོས་པར་བསྲེགས་པ་ཞིག་དཔྱད་ཀྱི་སར་ཁྱེར་ཏེ་ལེན་དུ་གཞུག་པར་བརྩམས་སོ། །དེ་ནས་དེས་བག་ཚ་བ་མེད་པས་བླང་བར་བརྩམས་པ་དང་གླང་པོ་འདུལ་མཁན་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷ་ལེན་དུ་ནི་བཏུབ་ན་འོན་ཀྱང་འགུམ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོས་སྨྲས་པ། ཀྱེ་མཁས་པ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་འདིས་བདག་ཅག་གཡེངས་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལྷ་བདག་གིས་སྔར་ལུས་ཐུལ་གྱི་སེམས་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་མ་གསོལ་ཏམ། བདག་ནི་ལུས་འདུལ་བ་ལགས་ཀྱི། སེམས་འདུལ་བ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་དཔེ་བསྟན་ཏོ། །

ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྙས་པའི་རྩ་ལྟུང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཞན་ཤགས་ལ་བསྟན་པ།
རྩ་བ།

ཆུང་འདྲིས་མཆེད་གྲོགས་ལྔ་པོ། །

363

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དེང་སང་ཕན་གནོད་འདྲེས་མ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས། “རྡོ་རྗེ་ཐེག་
པའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བཅོམ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞོན་ཏེ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྩ་བ་ནི་བཅུ་བཞི་པ་སྟེ། དེ་ཆད་ནས་མ་གསོས་ན་རྡོ་རྗེའི་དམྱལ་བར་ལྟུང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་མཚན་ཉིད་དང་སྐལ་བ་ལྡན་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་ ིསངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐར་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དེས་འགྲོ་བས་ན་ཐེག་པ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་རྩ་བ་ཆད་ན་ཡལ་ག་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྔགས་སྡོམ་ཀྱི་རྩ་བའི་སྤང་བྱ་བཅུ་བཞི་སྟེ། ” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བསྡུས་པ་ལས། “རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི། །རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཤད་པར་བྱ། །གང་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་གསུངས། །དེ་བས་དེ་ལ་བརྙས་པ་ནི། །རྩ་བའི་ལྟུང་བ་དང་པོར་བཤད། །བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་པ་ནི། །ལྟུང་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཁྲོས་པས་རྡོ་རྗེ་སྤུན་གྱི་ནི། །ཉེས་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་སྤོང་། །བཞི་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་སྤོང་བ་ནི་ལྔ་པ་ཡིན། །རང་ངམ་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཆོས་ལ་སྨོད་པ་དྲུག་པ་ཡིན། །ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་སྒྲོགས་པ་བདུན་པ་ཡིན། །ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྔ་བདག་ཉིད། །སྨོད་པར་བྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན། །རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགུ་

364

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

པ་ཡིན། །གདུག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་པ། །བྱེད་པ་དེ་ནི་བཅུ་པར་འདོད། །ཆད་སོགས་མ་ཡིན་ཆོས་རྣམས་ལ། །བརྟགས་པ་ལས་ནི་བཅུ་གཅིག་པ། །སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ཡི། །སེམས་སུན་འབྱིན་པ་བཅུ་གཉིས་པ། །དམ་ཚིག་ཇི་བཞིན་རྙེད་པ་དག །མི་བསྟེན་པ་དེ་བཅུ་གསུམ་པ། །ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བུད་མེད་ལ། །སྨོད་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལས་སྐབས་འདིར། “ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྔ་བདག་ཉིད། །སྨོད་པར་བྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན། །”ཞེས་རྩ་ལྟུང་བརྒྱད་པ་ཆུང་འདྲིས་ཏེ་མའི་མངལ་ནས་འདྲིས་ཤིང་འགྲོགས་པའི་མཆེད་གྲོགས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་བདེ་སྡུག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་འདྲེན་པ། ཡུལ་གྱི་སྤུ་རིས་འབྱེད་པ། ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་གཡོ་ཞིང་སྐུལ་བ་བྱེད་པ། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱི་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་སོགས་དེང་སང་སྟེ་གཞི་དུས་སུ་སྐབས་རེ་ཕན་པ་དང་སྐབས་རེར་གནོད་པ་སོགས་ཕན་གནོད་འདྲེས་མ་རེད་ལ་ཞེས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྙས་པའི་རྩ་ལྟུང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་ཡན་ལག་སྦོམ་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པས་མ་གོས་པར་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའ་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་ ིདགོས་ལ། དམ་ཚིག་ཉམས་ཤིང་འགལ་ན་གནས་སྐབས་མི་འདོད་པའི་རྐྱེན་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་མི་ཟད་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་དགོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བསྡུས་པ་ལས། “འདི་དག་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡི། །སྔགས་པས་དངོས་གྲུབ་ཉེ་བར་འཐོབ། །གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ལས་ཉམས་ན། །ཉམས་པས་བདུད་ཀྱིས་གཟུང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དམྱལ་བར་འགྲོ། །དེ་བས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་ནི། །རང་གི་འཁྲུལ་པ་ཤེས་བྱས་ལ། །ཅི་འབྱོར་པ་ཡིས་བླ་མ་ལ། །ཐུབ་

365

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པའི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་བྱས་ནས། །གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་སྡོམ་པ་དག །གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། །སྔགས་པས་འབད་དེ་བླང་བར་བྱ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བས་མ་གོས་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

ཕན་གནོད་འདྲེས་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕུང་པོར་བརྙས་པའི་རྩ་ལྟུང་བསྟན་པ།
རྩ་བ།

ཁྲེལ་དང་གཞུང་བཟང་མ་སྐྱུར་། །
ནམ་ཞིག་ཕན་པའི་ཐབས་གཅིག(ཤིག་)། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མདོ་ལས། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་འདྲེན་པ་དང༌། ད་ལྟ་ན་རྒ་འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། མངོན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དང༌། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག༌བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་མི་གཙང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བདེ་གཤེགས་ལྔར་བསྒོམ་མི་རུང་ཞེས་བརྙས་པའི་ཁྲེལ་དང་གཞུང་བཟང་མ་བསྐྱུར་ཞེས་གསུངས། ཁྲེལ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམས་པ་དང་། གཞུང་བཟང་ཞེས་པས་ཕྱི་ཐག་རིང་བའམ་ཨ་གསར་མེད་པར་འགྲོགས་ཡུན་རིང་བའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། “འགྲོག་པའི་མི་ལ་ཕྱི་ཐག་དགོས། ”ཞེས་པ་ལྟར་ནམ་ཞིག་གམ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དུས་ན་ཕན་པའི་ཐབས་ཤིག་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་རྒྱལ་

366

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

བ་རིགས་ལྔར་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཐུས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་འདི་དག་ལ་བརྙས་ན་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙེ་མ་ལས། “རྩ་ལྟུང་བརྒྱད་པ་བཤད་པ་ནི། ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྔ་བདག་ཉིད། །དེ་ལ་བརྙས་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ནི། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྣང་དང་རིན་འབྱུང་དང་འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པའོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱུད་གཉིས་དང་གུར་ལས་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་གསུངས་པས་རྩ་ལྟུང་གི་ཡུལ་ལ་རང་གི་ཕུང་པོ་དགོས་སོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་པས་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་བརྙས་པའམ་སྨོད་པར་བྱེད་ན་ལྟུང་བའོ། །བརྙས་སྨོད་བྱེད་ལུགས་ནི་ནག་པོ་པས་ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཐུས་རྣམ་ སྣང་ལ་སོགས་པར་བྱས་པ་ལ་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གིས་མཆོད་ཅིང་བདེ་བས་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་རྒྱུ་ལ། འགོག་པ་དང་གཡང་སར་མཆོང་པ་དང་དམན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་གནས་མིན་གྱི་བཟོད་པ་དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གཅོད་པ་དང་སྨྱུང་བར་གནས་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྱད་སོགས་བྱེད་པ་བརྙས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ཤཱནྟི་པས་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་འདིས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བདག་སྨོད་རོ་ཡིན་སྐྱེས་བུའི་སྐྱིད་པ་འཇིག་པར་བྱེད། ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྨད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ཁུར་གྱི་ཕྱིར་ན་ཕུང་པོའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྨོད་པ་ལ་བཤད་དེ། མདོར་ན་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་རྒུད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་གདུང་བའི་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་གདུང་བར་བྱས་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་ནི་རྩ་ལྟུང་བརྒྱད་པའོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱུད་གཉིས་དང་གུར་ལས་ཕུང་པོ་སྨད་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ལ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་དང་མན་སྙེ་དང་འདུས་པའི་རྒྱན་དང་བཀའ་འགྲེལ་

367

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པདྨ་ཅན་ལས། རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྨོད་པ་ཞེས་འདི་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་དོན་ནི་པདྨ་ཅན་ལས་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་ལ་དབྱེ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་མངོན་པས་གཙང་མི་གཙང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔར་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་བརྙས་པ་བྱས་ན་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་གཅིག་དང་སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་སྒོ་གཅིག་སྟེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྙས་པའི་རྩ་ལྟུང་དུ་འདྲ་བ་ལ་ལྟུང་བའི་སྒོ་གཉིས་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །འདིར་རྩ་ལྟུང་བཀའ་འགྲེལ་ལས་དུག་ ལ་སོགས་པས་རང་གི་སྲོག་བཅད་ན་རྩ་ལྟུང་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ནི་ནོར་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་རང་ཤི་ན་ལྟུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པར་མི་སྣང་ངོ༌། །རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ལུས་མི་གཙང་བའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་པ་ལ་རྩ་ལྟུང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་མི་གཙང་བ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་རྩ་ལྟུང་དུ་སྨྲ་བ་གཞན་ཡང་སྣང་མོད་ཀྱང་འཐད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་མོ་ལས། འཁྲིག་པ་བདུན་དང་ལྡན་པ་དག །མི་སྡུག་བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་མི་གཙང་བ་སྒོམ་པ་གསུངས་ཤིང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས། རིམ་པ་འདིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པ་པོས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲན་པར་བྱས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་འདོད་པས་འདུ་འཛི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་ཐ་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་མི་གཙང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པ་དུ་མ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། ཕུང་པོ་ལ་བརྙས་པའི་རྩ་ལྟུང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཤགས་ལ་རྩ་ལྟུང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོས་པར་གལ་ཆེ་བ་གདམས་པའོ། །

368

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ལ་བསླབ་པ་ནི།
རྩ་བ།

ཕ་གཅིག་སྤ་1

(པ་)ཕ་རྒད་པོ། །
སེམས་ཆུང་བསམ་པ་བཟང་བྱུང་། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་
བློ་སྦྱངས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པ་གཤེགས་པའི་ཤུལ་ལམ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཟུག་རྔུ་དང་རྒུད་པའི་མུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དག་ཏུ་ཐབས་ཀྱི་ཆའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཕ་ཡི་ས་བོན་དང་འདྲ་བས་ཕ་ཞེས་ཐ་སྙད་མང་དུ་མཛད་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཕ་རྒྱལ་རིགས་ལ་བུ་རྒྱལ་རིགས་ཁོ་ན་ལས་བྲམ་ཟེ་སོགས་མི་སྐྱེ་བ། ཕ་ནི་བུ་ཡི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རིགས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕ་གཅིག་པ་ཕ་རྒད་པོ་ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མནར་བ་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་ཆེས་མི་བཟོད་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཆུང་བ་དང་། སེམས་འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་བླངས་ན་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་འཇོམས་ནུས་ཤིང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བས་བསམ་པ་བཟང་སོང་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། རང་དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ན་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་མེད་པས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ ིཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་གང་ཟག་དེ་ཐེག་ཆེན་པར་འགྱུར་བས་བྱང་

1 བློ། ཤོག ༢༥བ༡ སྤ་ཕ་རྒད་

369

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མིན་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིའི་གཞུང་ཤིང༌། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ནས་ལན་དུ་མར་མཐུན་པར་གསུངས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དུ་གྱུར་པའི་མ་ཕམ་པ་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར། ལམ་གཞན་རྣམས་ལ་རྩིས་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱས་ནས་དོར་ཏེ། ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པར་སྣང་མོད། ཁོ་བོ་ནི་སྔར་སྨོས་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་དེ་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་དུ་འདོད་པས་དེ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་གདམས་ངག་གི་སྔོན་འགྲོ་ཙམ་དུ་བྱས་ཏེ། གདམས་པའི་མཐིལ་དུ་བྱས་ནས་མི་སྦྱོང་བར་སྣང་མོད། འདི་ཡང་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་དང་འདྲ་བར་སྲས་བཞི་ཁའི་ཐུན་མོང་གི་སྐྲུན་བྱེད་ཡིན་པས་ཡུམ་ཞེས་གསུངས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་ཕ་ཡི་ས་བོན་དང་འདྲ་བར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན། ཐེག་པ་དམན་པར་ལྟུང་བ་འགོག་བྱེད་གང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་ཐ་སྙད་ཐོབ་པའི་གཞི་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང༌། སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང༌། གནས་པ་འཕེལ་བ་ལ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ནས། ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་གཟུང་དགོས་ཏེ། འདི་ཚིག་ཙམ་དུ་སོང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་ལ་འདི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ནས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

370

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

རྩ་བ།
བསམ་པ་བཟང་བས་མ་ཚད། །འཕུར་བའི་གཤོག་པ་གཡས་པ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བསམ་པ་བཟང་བས་མ་ཚད་ཅེས་རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་
འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སུ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་གནས་སྐབས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་མ་ཚད། ཕུགས་སུ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་གཙང་ལུས་འདི་བླངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐུ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྒྱུར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་ཟུང་། །”ཞེས་དང་། “དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྗོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །”ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྗོན་ཤིང་རྟག་པར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས། གཙོ་བོ་གཟུགས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་སྐུ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཕུར་བའི་གཤོག་པ་གཡས་པ་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། “དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་

371

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཆེས་འཕངས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་འདག་བྱེད་ཡིན་པས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང༌། གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཡང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང༌། ཆོས་སྐུའི་ཡང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ལ་མ་འབད་ན་དངོས་པོའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཇི་ཙམ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་ ིལས་བརྒལ་བ་ཙམ་སྲིད་ཀྱི། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ་གཏུག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །

རྩ་བ།

མ་གཅིག་ཨ་མ་རྒན་མོ། །
ལྐུགས་པའི་ངང་ལས་འདས་སོང་། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་མདོ་རྒྱུད་དག་ཏུ་མ་ཞེས་ཐ་
སྙད་མང་དུ་ཡོད་དེ། སྔགས་རིམ་ལས། “དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ནི་ལྟ་བས་མི་འབྱེད་ཀྱི། ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཕྱེ་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་བཞེད་དེ། མ་ནི་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཕ་ནི་དེ་དག་གི་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྲས་བཞི་ཁའི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ལ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་

372

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

གྱི་བསམ་པས་ཟིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་ན་དེ་དང་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མ་ནི་བུ་དེ་ཡི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས། རྒྱལ་རིགས་འགྲོགས་ན་རྒྱལ་རིགས། བྲམ་ཟེ་དང་འགྲོགས་ན་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཅན་སྐྱེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་མ་གཅིག་ཨ་མ་རྒན་མོ་ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཞན་ལ་འདི་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནི། ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། “སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོར་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལྐུགས་པའི་ངང་ལས་འདས་སོང་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ལྐུགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པར་བསྟན་ཏོ། །
རྩ་བ།

སེམས་པ་སྐྱོ་དགོས་མི་འདུག །
འཕུར་བའི་གཤོག་པ་གཡོན་པ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་
ཀུན་རྫོབ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇོག་ས་མེད་ནའང་། སེམས་པ་སྐྱོ་དགོས་མི་འདུག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟེང་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། “ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་

373

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །”ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་སྐལ་ལྡན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་དོན་དང་པོ་ཐོས་པས་སྒྲོ་འདོག་ཆོད་པར་བྱས་ཏེ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་ཤེས་རྙེད་ནས་སྒོམ་བྱུང་གི་མྱོང་བ་ཐོན་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། “བསྟེན་འོས་བླ་མ་རིམ་གྲོ་བསྙེན་བཀུར་ཏེ། །ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁས་པ་བསྟེན་ནས་ནུས་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཐོས་པ་རེ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཞིག་བསྒོམ་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐོས་པ་བྱས་ན་དེའི་དོན་བསམས་པས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང༌། དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོས། ཐོས་ཉུང་དམུས་ལོང་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེས་ཀོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བརྩོན་བྱ་དེ་རྒྱུ་ལས། །བསམས་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང༌། །ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཀྱང༌། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང༌། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་ནི། །སྤོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང༌། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །མཉམ་པར་བཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང༌། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། མི་བཟོད་པ་ནི་སྐྱོ་བ་ན་སྲོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཐབས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་བས་ན་སྐྱོ་བ་མེད་པར་ཐོས་པ་བཙལ་བར་བྱ། ཞེས་དང༌། སྲེད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང༌། འདི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་ན་ཤེས་རབ་

374

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་གླགས་མི་རྙེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །”ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཟབ་མོའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་མིག་ ིདང་། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་ཞིང་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་ལས་བསྔགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ། རྨོངས་པ་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་སེལ་བ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “ཤེས་རབ་ཟབ་མོའ་དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་ ིམིག །སྲིད་པའི་རྩ་བ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའི་ལམ། །གསུང་རབ་ཀུན་ལས་བསྔགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཏེར། །གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེའི་མཆོག་ཏུ་གྲགས། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཐར་འདོད་མཁས་པ་ཡིས། །ལམ་དེ་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱེད་པར་མཛད། །”ཅེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་ན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
སྐུའི་ལྷ་ལམ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་འཕུར་བའི་གཤོག་པ་གཡོན་པ་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། དེའང་ངེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་སོགས་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་ཀྱང༌སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་མི་ནུས་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཚོལ་དགོས་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། “གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང༌། །སྲིད་པའི་རྩ་བ་བཅད་པར་མི་ནུས་པས། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོཊ་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །” ཅེས་དང། “རྩེ་གཅིག་བསམ་གཏན་ཙམ་ལ་འཁོར་བ་ཡི། །རྩ་བ་གཅོད་པའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་ཞིང༌། །ཞི་གནས་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཇི་ཙམ་དཔྱད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་ལྡོག་པས། །ཡིན་ལུགས་ཕུ་ཐག་ཆོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། །གཡོ་མེད་ཞི་གནས་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་ནི། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་རིགས་པའི་མཚོན་རྣོན་གྱིས། །མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་

375

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པའི། །ཚུལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཡངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པར་མཛད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་དགོས་ཤིང་དེ་གཉིས་རེ་རེ་བས་མི་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་སྐུ་བསྒྲུབ་དགོས་པས་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། “སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་མ་འབད་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གཏུག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་གསོས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལག་རྗེས་སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རྐྱེན་གསུམ་ཚང་དགོས་པས། གསུམ་གའི་འབྲས་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་འཛིན་གྱི། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་དབང་པོའ་ལག་རྗེས་དང༌། མྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང༌། སྔོན་པོའི་ིརྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པ་དང་འདྲའོ། །ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ལུང་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཁུངས་སོ། །”ཞེས་དང་། “གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་སྐུ་མིན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང༌། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐུ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་མ་བྲལ་བ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གྲུབ་བའི་མཐའོ། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

376

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

རྩ་བ།

མ་བགོས་སྤྱི་ཡི་ནོར་བུ། །
ནོར་བུ་ནོར་ཉམས་དགོངས་ན། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལག་རྗེས་མ་བགོས་
པ་སྟེ་བགོ་བཤའ་བརྒྱབ་པའི་ཐོབ་ཆའི་རྫས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ། སྤྱི་ཡི་ནོར་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་སུས་ཀྱང་གླ་རྔན་སྟེར་དུ་མེད་པ་དང་། སུས་ཀྱང་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། མདོ་ལས། “བྱང་ཆུབ་སུས་ཀྱང་མ་བྱིན་ཏེ། །གང་གིས་ཀྱང་ནི་བཟུང་བ་མེད། །བདག་གི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་ཤེས་པས། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །”ཅེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས། “བྱང་ཆུབ་སུས་ཀྱང་བྱིན་མ་ཡིན། །སུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བཟུང་མ་ཡིན། །རང་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ནོར་བུ་ནོར་ཉམས་དགོངས་ན་ཏེ། རྒྱུ་དག་ཆོད་ན་གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཚང་དགོས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཚོགས་འདི་གཉིས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

377

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

ཁ་གང་རིན་པ་མི་དགོས། །
ནོར་བུ་ལག་ཏུ་ཐེབས་ཡོང་། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་འབད་ན་སུས་ཀྱང་བདག་ཏུ་བཟུང་
བ་དང་། སུས་ཀྱང་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་ཁ་གང་རིན་པ་མི་དགོས་པར་ནོར་བུ་ལག་ཏུ་ཐེབས་ཡོང་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། དངོས་རྫས་གཞན་རྣམས་ལག་ཏུ་ལོན་པར་དངོས་རྫས་དེ་ལ་དཔག་པའི་རིན་བབ་སྟེར་ནས་ཉོ་དགོས་པ་དང་། རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་དངོས་རྫས་ཤིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་རིན་བབ་ཚད་ལོན་པ་ཞིག་སུ་རུང་རུང་གིས་སྤྲོད་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་ཇག་བརྒྱབས་ཏེ་འཕྲོག་བཅོམ་དང་། ཡང་ན་འཇབ་བུས་རྐུ་དགོས་པས་དེ་ནི་ཉེན་ཆེ་བའི་ཚུལ་མིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ཡིན་པས་འཇུག་མི་རུང་ལ། ཡང་ན་སྦྱིན་བདག་གི་ངོ་བསྲུངས་ཏེ་སློང་བརྒྱབས་ནས་ལག་ཏུ་ཐེབས་ན་དེ་ནི་རིན་ངན་གོང་ཆུང་ཞིག་ལས་ལག་ཏུ་ཐེབས་ཐབས་མེད་ལ། ཡོན་ཏན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ལམ་བདེ་བ་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སུས་བསྒྲུབས་ན་འགྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཁ་གང་རིན་པ་མི་དགོས་པའི་ནོར་བུ་རིན་ཐང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །
རྩ་བ།

ནོར་བུ་ལག་ཏུ་ཐེབས་ན། །
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཚེངས་ཡོང་། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །
ལེའུ་གསུམ་པའོ།། །།

378

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། “འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །
གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོག་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན། འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་རྐྱེན་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་ཡོན་ཏན། ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། དབྱེ་གཞི་རང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ ིཔའི་ནོར་བུ་ལག་ཏུ་ཐེབས་ན་རང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས། ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག །ཕན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཞིག་ཡོང་བས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཚེངས་པ་སྟེ་ཕན་ཡོང་རེད་ལ་ཞེས་དང་། གསུང་རོགས་གནང་དང་ཞེས་པས། དེ་ལྟར་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལྡན་གྱི་ནོར་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་རང་ཉིད་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ཉོན་མོངས་པའི་རྦ་ཀློང་དྲག་ཏུ་འཁྲུག་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་ཆུ་སྲིན་གདུག་པ་ཅན་མང་པོས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གཙེས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བ་ཇི་བཞིན་རང་ལ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སྔུག་བསྔལ་མྱོང་བ་མཐོང་ནས་དེ་དག་སྒྲོལ་བར་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་རིམ་གཉིས་ལ་ཚུལ་བཞིན་བསླབས་ཏེ་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་རྫོགས་ནས་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །
ཡང་དྲང་དོན་ནམ་ངག་རྒྱུན་ལ་“ཡངས་ནི་ཐང་ཆེན་ཡངས་སོང་། །”ཞེས་པ་མན་ཆད་
ཁྱབ་བདག་སྟག་ཕུ་པདྨ་བཛྲ་ཁོང་གི་ཡང་སྲིད་སྟག་ཕུ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ལུང་བསྟན་ཡིན་པ་འགྲེལ་མཁན་ཡང་ཡོད། ཤིང་གླང་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ལེའུ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

379

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།པར་མ་འདིར“རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་།།” ཞེས་པ་མཐའ་མའི་གསལ་བྱེད་ལས་
མེད་ཀྱང་། ཡོངས་གྲགས་འདོན་ཆ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་སྒྲུབ་སྡེའི་པར་མ་ནང་བཀོད་འདུག་པས་འདིར་རྐང་པ་གཉིས་རེའི་རྗེས་སུ་ཚིག་རྐང་རེ་བཀོད་ཡོད།

380

ཤིང་གླང་ལོའི་ཨར་གཞས།

ལེའུ་བཞི་པ། མཁའ་ལ་སྤྲིན་པ་འཁྲིགས་རྒྱུ།
རྩ་བ།

བསྭཽ་ཡེ་ལ།
མཁའ་ལ་སྤྲིན་པ་འཁྲིགས་རྒྱུ། །
སྐྱི་སེར་རླུང་གི་ཁ་ལོ། །
ཆར་1

པ་གཏོང་དང་མི་གཏོང་། །
དཔག་བསམ་ཤིང་གི་འགུལ་ཀྱོག །(བསྐྱོད་)
ས་གཞིར་མེ་ཏོག་ཤར་རྒྱུ། །
དབྱར་གྱི་རྒྱལ་མོའ་ཐུགས་སྤྲོ། ། ིནམ་གཞུག་སྟོན་སེར་བ་མོ། །
སྐབས་གཅིག་ཐུགས་དང་(ངང་)བསྲིངས་རོག །(རོགས་) སྤང་གཤོང་ཤ་(ཤྭ)རྐྱང་མ་བུ། །
འདེད་པའི་ཁྱི་ར་མི་འདུག །
ཐུགས་སེམས་བདེ་མོའ་ངང་ནས། ། ིསྐུ་རྩེད་ཐུགས་བགས་བས་(ཕེབས་)ཤོག །
ངེས་མེད་འདེད་མཁན་ཡོད་ན། །
དཔོན་པོའ་སྙན་ལམ་དྭངས་འགྲོ། ། ིདཔོན་པོའ་སྙན་ལམ་དྭངས་ན། ། ིམ་ཉེས་ཡོ་ལོག་གཏོང་འགྲོ། །
ཁུ་བྱུག་གསུང་སྙན་ལྷང་ལྷང་། །
1 བློ། ཤོག ༢༦བ༦ ཆུར་པ་གཏོང་

381

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལྷ་ཤིང་རྩེ་ནས་གྲགས་(གྲག་)བྱུང་། །དབྱར་གྱི་ཐུགས་སྤྲོ་གླིང་ཁ། །
ཡུན་རིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ། །
རེད་ལ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། །ལེའུ་བཞི་པའོ།། །།

382

ས་སྦྲུལ་ལོའི་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན།

ས་སྦྲུལ་ལོའ་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན། ིལེའུ་དང་པོ། བསྔོ་བ།
དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་སྒྲུབ་སྡེ་དགོན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་བཞེངས་
པའི་དགེ་རྩ་བསྔོ་ཚུལ་ལ། བསྔོ་བའི་དཔང་པོ་དང་། གང་གིས་བསྔོ་བ། ཇི་ལྟར་བསྔོ་བ། གང་བསྔོ་བ། གང་གི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་བཅས་སྡེ་ཚན་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ནི།
རྩ་བ།

ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས། །
བདེ་བར་གཤེགས། །
བྱང་སེམས་ཉན་རང་དྲང་སྲོང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །
འཕགས་པའི་ཚོགས། །
བདག་གི་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་འདི། །
བཏབ་པ་འདི། །
རང་དོན་རྣམ་སྨིན་སྲེད་པ་སྤངས་པ་ཡིས། །
སྤངས་པ་ཡིས། །
དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་རྣམ་དག་བཞེངས་པའི་མཐུས། །བཞེངས་པའི་མཐུས། །
གངས་ཅན་མགོན་པོ་ཞབས་པད་སྲིད་མཐར་བརྟན། །སྲིད་མཐར་བརྟན། །
ཆོས་སྲིད་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །
རྒྱས་གྱུར་ཅིག །

383

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་
མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཉན་རང་དྲང་སྲོང་བདེན་ཚིག་གྲུབ་པ་འཕགས་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་བསྔོ་བའི་དཔང་པོར་སྤྱན་དྲངས་པའོ། །དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། “ཕོངས་པའི་གཉེན་གཅིག་འདྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ་སྲས་མཐུ་ཆེན་ཐོབ། །འཁོར་དང་བཅས་ལ་གུས་པས་གསོལ་འདེབས་ན། །དཔག་མེད་བསྐལ་བར་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར། །ཐུགས་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་མ་བསྙེལ་བར། །འདབ་བཟང་གཙོ་བོ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལ་བཞིན། །རྫུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩེ་བས་འདིར་གཤེགས་ཤིག །”ཅེས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔང་པོ་རུ་སྤྱན་འདྲེན་པར་མཛད་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་དགེ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། “ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྲིད་ལས་བསྒྲལ་བྱའི་ཕྱིར། །མཐའ་མེད་སྨོན་ལམ་ལྷག་བསམ་དག་པས་གདབ། །བསླུ་མེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་མཐུ་སྟོབས་ཅན། །དྲང་སྲོང་མཐུ་ཡིས་བདེན་ཚིག་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག། །”ཅེས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསྔོ་བའི་དཔང་པོར་སྤྱན་འདྲེན་པར་མཛད་པ་བཞིན་ནོ།
གང་གིས་བསྔོ་ན་བདག་པདྨ་བཛྲ་གྱིས་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་འདི་ཞེས་པའོ། །ཇི་
ལྟར་བསྔོ་ན། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མ་འདྲེས་པར། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ལན་ལ་མི་རེ་བར་རང་དོན་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྲེད་པ་སྤངས་པ་ཡིས་སོ། །གང་བསྔོ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་

384

ས་སྦྲུལ་ལོའི་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན།

ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རང་གིས་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྩལ་པ་དང་། བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་མཆིས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་འདི་བཞིན་བླ་མའི་བཀའ་དང་ཡི་དམ་ལྷའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་འབྲེལ་ཐོགས་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་ཟོལ་མེད་པར་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པས་བཞེངས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་སོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་བསྔོ་ན། དགེ་རྩ་དེའི་མཐུས་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་འདིར་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་གངས་ཅན་མགོན་པོ་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་སྲིད་མཐར་བརྟན་ཅིང་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་བླ་མའི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་། ཆོས་སྲིད་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུའོ། །
རྩ་བ།

རང་དོན་རྣམ་སྨིན་སྲེད་པ་སྤངས་པ་ཡིས། །
སྤངས་པ་ཡིས། །
དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་རྣམ་དག་བཞེངས་པའི་མཐུས། །
བཞེངས་པའི་མཐུས། །
དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ། །
བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ། །
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བློན་བཞེད་དགུ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག། །
འགྲུབ་གྱུར་ཅིག། །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གང་གིས་དང་། ཇི་ལྟར། གང་བསྔོ་བ་གསུམ་ནི་གོང་ལྟར་རོ། གང་
གི་ཆེད་དུ་བསྔོ་ན་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ལྟ་ཁྲིམས་གཙང་

385

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ཞིང་བཤད་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཡར་ངོའ་ཟླ་བ་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་ ི འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། སྐྱབས་བཟང་པོ་དེ་དག་གི་བྱིན་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆབ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དགུ་གང་ཡིན་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་ལུགས་ཟུང་མངའ་ཐང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བཤད་སྒྲུབ་འཕེལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བློན་བཞེད་དགུ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བའོ། །
རྩ་བ།

རང་དོན་རྣམ་སྨིན་སྲེད་པ་སྤངས་པ་ཡིས། །
སྤངས་པ་ཡིས། །
དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་རྣམ་དག་བཞེངས་པའི་མཐུས། །
བཞེངས་པའི་མཐུས། །
མཐའ་དམག་ནད་མུག་དུས་ཀྱི་རྒུད་པ་ཞི། །
རྒུད་པ་ཞི། །
འགྲོ་རྣམས་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །
སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གང་གིས་དང་། ཇི་ལྟར། གང་བསྔོ་བ་གསུམ་ནི་གོང་ལྟར་རོ།།
གང་གི་ཆེད་དུ་བསྔོ་ན། ནག་ཕྱོགས་སྨོན་ལམ་ལོག་པའི་མི་དང་མི་མིན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་ཅི་མཆིས་དམིགས་མེད་དུ་ཞི་ནས་ཡངས་པའི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་མཐའ་དམག་དང་། ནད་མུག་འཁྲུག་རྩོད་སད་སེར་བཙའ་ཐན་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒུད་པ་ཅི་མཆིས་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ནས་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བསྔོ་བའོ། །
རྩ་བ།

རང་དོན་རྣམ་སྨིན་སྲེད་པ་སྤངས་པ་ཡིས། །

386

ས་སྦྲུལ་ལོའི་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན།

སྤངས་པ་ཡིས། །
དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་རྣམ་དག་བཞེངས་པའི་མཐུས། །
བཞེངས་པའི་མཐུས། །
ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། །
རབ་རྫོགས་ནས། །
སྐད་ཅིག་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །
ཐོབ་གྱུར་ཅིག །
བསྔོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།། །།
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གང་གིས་དང་། ཇི་ལྟར། གང་བསྔོ་བ་གསུམ་ནི་གོང་ལྟར་རོ། །གང་
གི་ཆེད་དུ་བསྔོ་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་ལ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་བཅས་ས་བཅུ་དང་། ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་རྫོགས་ནས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བའོ། །ས་སྦྲུལ་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི བསྔོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

387

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ལེའུ་གཉིས་པ། སྨོན་ལམ།

རྩ་བ།

དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་མ་ཆགས་དགོན་ཆེན་ཆགས། །
དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་དབུ་མ་ལུང་ལ་ཆགས། །
དགོན་ཆེན་རྟེན་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་འདིས། །
ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་མཆོག་འགྲུབ་པར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་དཔལ་གྱི་ཞེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་
དགོན་ཆེན་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་ཞེས་བྱ་བ་སྔར་མ་ཆགས་པ་གསར་དུ་གཞི་བཏིངས་ཏེ་བཞེངས་པའི་དགོན་ཆེན་ཆགས་ཡོད་ཅེས་དང་། དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་དེ་ཉིད་གང་དུ་ཆགས་པའི་གནས་ནི་སྦས་ཡུལ་ལུང་གསུམ་སྨན་ལྗོངས་ཀྱི་ནང་ཚན་དབུ་མ་ལུང་སྟེ་ནགས་ཤོད་ལུང་པ་ལ་ཆགས་ཡོད། དགོན་ཆེན་རྟེན་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདིས་རང་ཉིད་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་གནས་སམ་ཞིང་མཆོག་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་སྨོན་པའོ། །
རྩ་བ།

དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་མ་ཆགས་དགོན་ཆེན་ཆགས། །
དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་དབུ་མ་ལུང་ལ་ཆགས། །
དགོན་ཆེན་བརྟེན་པའི་ལྷ་ཚོགས་བཞེངས་པའི་མཐུས། །
ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ་མཆོག་ཐོབ་པར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་དཔལ་གྱི་ཞེས་སོགས་གོང་ལྟར་རོ། །དགོན་ཆེན་བརྟེན་པའི་
ལྷ་ཚོགས་བཞེངས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་མཐུས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་

388

ས་སྦྲུལ་ལོའི་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན།

སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ་མཆོག་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་སྨོན་པའོ། །
རྩ་བ།

དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་མ་ཆགས་དགོན་ཆེན་ཆགས། །
དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་དབུ་མ་ལུང་ལ་ཆགས། །
དགོན་ཆེན་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་འཕེལ་བ་འདིས། །
ཡོངས་སུ་དག་པའི་གྲོགས་མཆོག་ཚང་བར་ཤོག།
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་དཔལ་གྱི་ཞེས་སོགས་གོང་ལྟར་རོ། །དགོན་ཆེན་འདིར་འདུས་
པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འཕེལ་བ་འདིས། རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གྲོགས་མཆོག་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་ ི ཚང་བར་ཤོག །ཅེས་སྨོན་པའོ། །རྩ་བ།

དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་མ་ཆགས་དགོན་ཆེན་ཆགས། །
དཔལ་གྱི་དགོན་ཆེན་དབུ་མ་ལུང་ལ་ཆགས། །
དགོན་ཆེན་རྙེད་དང་བསྐུར་(བཀུར་)སྟིས་བརྒྱན་པ་འདིས། །
ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་དཔལ་གྱི་ཞེས་སོགས་གོང་ལྟར་རོ། །དགོན་ཆེན་རྙེད་དང་བཀུར་
བསྟིས་བརྒྱན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདིས་རང་ཉིད་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་ཟག་མེད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པར་ཤོག། །ཅེས་སྨོན་པའོ། །

389

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩ་བ།

བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །
ཐོབས་1

(ཐོབ་)ནས་ཉེས་པའི་དགྲ་རྣམས་ཕམ་བྱས་ཏེ། །
རྒ་དང་ན་དང་འཆི་བའི་རླབས་འཁྲུག་པའི། །
སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བར་ཤོག །
སྨོན་ལམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། །།
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་དགེ་ལྡན་ལུགས་བཟང་ཀུན་འཕེལ་གླིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
བཞེངས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཇི་ལྟ་དང་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་གསལ་བར་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་ནས། རང་རྒྱུད་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དགྲ་ཚོགས་རྣམས་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ། །སྐྱེ་བ་དང་རྒ་དང་ན་དང་འཆི་བའི་རྦ་རླབས་དྲག་ཏུ་འཁྲུག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་ཆུ་སྲིན་མང་པོས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གཙེས་པའི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་བར་ཤོག །ཅེས་སྨོན་ལམ་མཛད་དོ། །ས་སྦྲུལ་ལོའ་ཨར་གཞས་སྨིོན་ལམ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

1 བློ། ཤོག ༢༧བ༡ ཐོབས་ནས་

390

ས་སྦྲུལ་ལོའི་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན།

ལེའུ་གསུམ་པ། ཤིས་བརྗོད།

རྩ་བ།

མངྒ་ལཾ། སྐུ་རྟེན་བཞེངས་ཤིང་དགེ་འདུན་འདུས་པ་ཡིས། །
རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འགྲུབ་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག །དགེ་འདུན་སྐུ་ཡི་བཀྲ་ཤིས་གང་ལགས་ལ(པ་)། །
བདག་སོགས་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་མངྒ་ལཾ་ནི་བཀྲ་ཤིས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་སྐུ་རྟེན་བཞེངས་ཤིང་དེར་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འདུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྣང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ཆོས་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཚང་བ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འགྲུབ། ཐོག་མེད་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པ་དེ་དགེ་འདུན་སྐུ་ཡི་བཀྲ་ཤིས་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་སྐུ་ཡི་བཀྲ་ཤིས་གང་ལགས་པ་དེ་བདག་སོགས་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

མངྒ་ལཾ། གསུང་རྟེན་བཞེངས་ཤིང་འདོན་ཆོས་བརྩོན་པ་ཡིས། །
རྡོ་རྗེའི་གསུང་འགྲུབ་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་དག །
དམ་ཆོས་གསུང་གི་བཀྲ་ཤིས་གང་ལགས་པ། །
བདག་སོགས་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས། དོན་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་གསུང་རྟེན་བཞེངས་ཤིང་གསོལ་འདེབས་
སྨོན་ལམ་དང་། བསྐྱེད་ཆོག་ཆོ་ག་ཟླས་བརྗོད་མདོ་སྡེ་ཀློག་པ་སོགས་འདོན་ཆོས་ལ་བརྩོན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས། སྒྲ་རྣམ་པར་དག་པ་སྣང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེན་པ་མི་འགྱུར་

391

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བའི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་གྲུབ། ཐོག་མེད་ནས་ངག་གི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པ་དེ་དམ་ཆོས་གསུང་གི་བཀྲ་ཤིས་ཡིན་ལ། དམ་ཆོས་གསུང་གི་བཀྲ་ཤིས་གང་ལགས་པ་དེ་བདག་སོགས་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

མངྒ་ལཾ། ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་ཤིང་བག་ཡོད་བསྒོམ་པ་ཡིས། །
རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་འགྲུབ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག །
སངས་རྒྱས་ཐུགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་གང་ལགས་པ། །
བདག་སོགས་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །

དོན་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་ཤིང་ལུས་ངག་གི་བྱ་སྤྱོད་བག་ཡོད་
བསྒོམ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས། ཡིད་ཀྱི་དྲན་རིག་རྣམ་པར་དག་པ་སྣང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་འགྲུབ། ཐོག་མེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཐུགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཐུགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་གང་ལགས་པ་དེ་བདག་སོགསའགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

མངྒ་ལཾ། མཁས་པའི་བཀྲ་ཤིས་མདོ་སྔགས་གཞུང་ལ་མཁས། །
བཙུན་པའི་བཀྲ་ཤིས་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བས་བཙུན། །
བཟང་པོའ་བཀྲ་ཤིས་ཀུན་ལ་བསྔོ་བས་བཟང་། ། ིབཀྲ་ཤིས་དམ་པ་དེས་ཀྱང་བདེ་ལེགས་ཤོག །

མཁས་པའི་བཀྲ་ཤིས་གཞུང་ལུགས་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚིམས་པར་མ་

392

ས་སྦྲུལ་ལོའི་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན།

བྱས་པར་མདོ་ཕྱོགས་སྤྱི་དང་། སྔགས་ལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་མཁས་པར་བྱས་པ་དང་།
བཙུན་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཐོས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་
འགལ་བ་མེད་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་འཁྱེར་བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ཞིང་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱས་པས་ལག་རྗེས་སུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་བཙུན་པར་བྱས་པ་དང་།
བཟང་པོའ་བཀྲ་ཤིས་ ི མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་
བཅད་དེ། ཐོས་དོན་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ཞིང་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་སོགས་རང་གཞན་སྐྱེས་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་མེད་བྱང་ཆེན་མྱུར་དུ་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྔོ་བའི་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། “ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་ཅིང་བཤགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡིས། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་བདག་གིས་ཅི་བསགས་པ། །ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོའོ། །”ཞེས་སོ། །བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་བ་མང་དུ་བཙལ། །བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། །ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས། །ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ། །” ཞེས་སོ། །བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཁམས་བཟང་ཞིང་ཞབས་པད་རྡོ་རྗེའི་རང་ཁམས་སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྔོ་བ་ནི། “བདག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར། །བགྱིས་དང་བགྱིད་འགྱུར་དགེ་བ་ཅི་བསགས་པ། །ཞིང་འདིར་རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་བརྟན་ཕྱིར་

393

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

བསྔོ། །“ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ་བ་དང་། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ། བླ་མའི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ་བཅས་ཀུན་ལ་བསྔོ་བས་བཟང་། བཀྲ་ཤིས་དམ་པ་དེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་བདེ་ལེགས་ཤོག །ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

མངྒ་ལཾ། ལྟ་བའི་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་བྲལ། །
སྒོམ་པའི་བཀྲ་ཤིས་བྱིང་རྨུག་རྒོད་པ་སངས། །
སྤྱོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མཐུན། །
བཀྲ་ཤིས་དམ་པ་དེས་ཀྱང་བདེ་ལེགས་ཤོག །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། “རྟག་ཆད་མཐའ་གཉིས་
སྤངས་པ་ལྟ་བ་སྟེ། །དེ་ཡི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་འཇོག་པ་སྒོམ། །སྡོམ་གསུམ་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་སྤྱོད་པ་རུ། །ཤེས་རབ་གྱིས་ལ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལོང༌། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཀྲ་ཤིས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི།
ལྟ་བའི་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་ཆད་དམ། མེད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟག་པའི་མཐའ་དང༌། ཡོད་པ་
མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཏེ། རྟག་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཡང་སྙིང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱེད་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་འཛིན་
པ་དང་།

སྒོམ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཀྲལ་
བའི་བསྟན་བཅོས་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། དཔྱད་སྒོམ་དགོས་པ་ལ་དཔྱད་སྒོམ། འཇོག་སྒོམ་དགོས་པ་ལ་འཇོག་སྒོམ། སྤེལ་མར་དགོས་པ་ལ་སྤེལ་མར་བྱས་ཏེ། བྱིང་བ་དང་རྨུག་པ་རྒོད་པ་བཅས་ཀྱི་སྐྱོན་སངས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བ་དང་།

394

ས་སྦྲུལ་ལོའི་ཨར་གཞས་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་གཏམ་སྙན།

སྤྱོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་མ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནང་རིམ་
གཉིས་ཟབ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་ ི རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མཐུན་པར་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ཕྲ་མོ་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ། བཀྲ་ཤིས་དམ་པ་དེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་བདེ་ལེགས་ཤོག །ཅེས་གསུངས།
རྩ་བ།

[མངྒ་ལཾ།] ཉིན་མོ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུ་འཕེལ། །
མཚན་མོ་བཀྲ་ཤིས་རྗེས་དྲན་གསུམ་དང་ལྡན། །
ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་འདའ། །
བཀྲ་ཤིས་དམ་པས་ས་སྟེང་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །
ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །།
ཅེས་པའང་རྟེན་འབྲེལ་ཉམས་དགའི་རྣལ་འབྱོར་པ་པདྨ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞེས་འབོད་
པས་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཉིན་མོ་བཀྲ་ཤིས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང༌། མཆོད་པ་
འབུལ་བ། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ། ཆོས་ཉན་པ། འཛིན་པ། ཀློག་པ། འཆད་པ། ཁ་ཏོན་དུ་བྱ་བ། ཆོས་ཀྱི་དོན་སེམས་པ། ཆོས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་བཅས་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུའི་བྱ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མོ་བཀྲ་ཤིས་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས། དགེ་འདུན། ཚུལ་ཁྲིམས། གཏོང་བ། ལྷ་
རྗེས་སུ་དྲན་པ་བཅས་རྟག་ཏུ་མི་བརྗེད་པར་དྲན་བྱའི་ཡུལ་དྲུག་རྗེས་དྲན་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཚན་ལན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་།
ཡང་ན། རྗེས་དྲན་གསུམ། མདོ་ལ་སྦྱར་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྗེས་
དྲན་གསུམ། སྔགས་ལ་སྦྱར་ན། ལུས་ལྷ་སྐུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ངག་གསང་སྔགས་རྗེས་སུ་དྲན་

395

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

པ་དང་། ཡིད་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །
ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྤོང་བ་བསམ་གཏན། བྱ་བ་ལས་བཅས་
ཆོས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་འདའ་བ། བཀྲ་ཤིས་དམ་པས་ས་སྟེང་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས། ས་སྦྲུལ་ལོའ་ཨར་གཞས་ ི ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

396

༈ ཆུ་བྱ་ལོར།

༈ ཆུ་བྱ་ལོར་སྟག་ཕུའི་ཕོ་བྲང་དགེ་འཕེལ་བྱང་ཆུབ་གླིང་ཉམས་གསོས་(གསོའ་)ིསྐབས་ཀྱི་ཨར་གཞས་མཛད་འཕྲོ་ཕྱག་བྲིས་ཞལ་བཤུས་བཞུགས།
རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་བསྟི་གནས། །
ཡང་གསང་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་རྫོང་། །སྔོན་གྱི་བསྐལ་པའི་ཐོག་མར། །
དཔལ་ཆེན་ཁྲག་འཐུང་རྒྱལ་པོས། །རུ་ཏྲ་སྡེ་གསུམ་བསྒྲལ་བའི། །
ངོ་མཚར་གནས་མཆོག་ཉེར་བཞི། །གསང་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་རྫོགས། །དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་རྫོང་། །
མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་གྲོལ། །
དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་འདུག །

དེ་ནས་བར་གྱི་བསྐལ་པར། །
ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས། །རྡོ་རྗེའི་མཚོན་ཆ་བསྒྲུབས་པས། །དགུང་ཕྲག་བདུན་དུ་བྱིན་རླབས། །བདུད་འདུལ་གསང་བའི་ཡང་དབེན། །དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་རྫོང་། །ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོས་གྲོལ། །
དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་འདུག །

397

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

རྩོད་ལྡན་སྙིགས་མའི་བསྐལ་པར། །གྲུབ་དབང་བཞད་པ་རྡོ་རྗེས། །
དགེ་འཕེལ་བྱང་ཆུབ་གླིང་མཆོག །ཕྱག་བཏབ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན། །བསྒྲེངས་པའི་སྒྲུབས་གནས་ཟུང་འབྲེལ། །དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་རྫོང་། །
དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་དྲན་གྲོལ། །
དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་འདུག །

དེ་ནས་བསྐལ་པའི་ཐ་མར། །
ཟིལ་གནོན་གར་གྱི་དབང་པོས། །གཟིགས་སྣང་ཁྱད་དུ་འཕྲུགས་1

(འཕགས་)པ། །

འཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེའི་མཚོན་ཆ། །
སྤྱན་དྲངས་གཏེར་གནས་ཟུང་འབྲེལ། །
དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་རྫོང་། །
རེག་པ་ཙམ་གྱིས་རེག་གྲོལ། །
དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་འདུག །
ལྔ་བརྒྱ་བསྐལ་པའི་ཡང་མཐར། །པདྨ་འགྲོ་འདུལ་གླིང་པས། །
འགྲོ་དོན་འཕྲིན་ལས་ཞལ་འབྱེད། །

1 བློ། ཤོག ༢༩ན༥ འཁྲུགས་པ།

398

༈ ཆུ་བྱ་ལོར།

རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་དབང་པོས། །དག་ཐེར་བསྔགས་པའི་ཆེ་བརྗོད། །དེ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་སྙིང་རྫོང་། །
འབྲེལ་ཐོག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ། །
དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་འདུག །

དེ་འདྲའི་གནས་ཀྱི་ལྟེ་བར། །
དགུང་སྔོན་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད། །ནོར་འཛིན་པདྨ་འདབ་བརྒྱད། །ལོག་(ལོགས་)ལ་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད། །བདེ་བ་མཆོག་གི་ཕོ་བྲང་། །
སྐུ་གསུམ་གསང་བའི་བང་མཛོད། །གདན་གསུམ་འཁོར་ལོ་བརྩེགས་པའི། །ས་དཔྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། །

399

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

༈ དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་ཡང་དབེན་བཞེངས་སྐབས་ཨར་གཞས་ལེའུ་ལྔ་པ་དོན་འགྲུབ་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ།

ༀ་ཨཱཿཧཱུཾ། ཆོས་དབྱིངས་དག་པའི་ཕོ་བྲང་། །དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་གཞལ་ཡས། །འདི་ནི་རང་བྱུང་དཔའ་བོས་(བོའ་)། ། ིརྟེན་གྱི་སྤྲུལ་གཞི་ལགས་སོ། །

ༀ་ཨཱཿཧཱུཾ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཕོ་བྲང་། །ཀུན་རྫོབ་1

སྒྱུ་མའི་གཞལ་ཡས། །
འདི་ནི་རང་བྱུང་དཔའ་བོའ། །ིརྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལགས་སོ། །

ༀ་ཨཱཿཧཱུཾ། གང་འདུལ་སྤྲུལ་པའི་ཕོ་བྲང་། །ཟུང་འཇུག་སྤྲུལ་པའི་གཞལ་ཡས། །
འདི་ནི་རང་བྱུང་དཔའ་བོའ། །ི
[རྟེན་གྱི་བསྟི་གནས་]ལགས་སོ། །2
<ས་ལགས་སོ། །>

1 བློ། ཤོག ༣༠ན༣ རྫོགས་སྒྱུ་མའི་གཞལ་
2 སྒྲུབ་སྡེའི་པར་མ། ཤོག ༢ན༢ རྟེན་པའི་སྟི་གནས་ལགས་སོ། །

400

དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་ཡང་།

༈ ཨེ་མ་ཧོ། གསང་བ་དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེ། །ས་གསུམ་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཅིག །(གཅིག་)

ཡང་དབེན་དཔལ་གྱི་རི་ཁྲོད། །
སྐལ་བཟང་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན། །

གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་པོའ། །ིརྩ་བ་ཚུག་1

(ཚུགས་)པ་ལགས་སོ། །

དྲི་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ། །
ཡུན་དུ་གསལ་བ་ལགས་སོ། །

མི་མིན་གསང་བའི་ཚིག་གིས། །
གནད་དུ་དབབ་པ་ལགས་སོ། །

རིང་ནས་འཛའ་(མཛའ་)བའི་དབྱུག་གུས། །དབྱངས་སྙན་བསྐུལ་བ་ལགས་སོ། །

དབྱངས་སྙན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི། །
རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་ལགས་སོ།། །།
1 བློ། ཤོག ༣༠ན༦ ཙུག་པ་

401

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།༈ ཉིན་མོ་ཉི་མ་ཤར་སོང་། །
མཚན་མོ་ཟླ་བ་ཚེས་བྱུང་། །

ཉི་མ་ཟླ་བའི་གོ་བར། །
རྫོགས་ལྡན་བསྐལ་པ་ཤར་བྱུང་། །

གཡུ་འབྲུག་དགུང་ལ་གྲགས་(གྲག་)སོང་། །སྦྲང་ཆར་ས་ལ་བབས་བྱུང་། །

འབྲས་དྲུག་རེ་བའི་སྙེ་མ། །
རྣམ་རྒྱལ་ཞིང་ལ་སྨིན་བྱུང་། །

ཆར་སྤྲིན་དགུང་ལ་འགྲིགས་(འཁྲིགས་)སོང་། །དམར་ཆམ་ས་ལ་འཁྱིལ་བྱུང་། །

མ་ཚོར་རྡོ་ཡི་ཆར་པ། །
མཐའ་བཞིའི་ཡུལ་ལ་བབས་སོང་། །

རྡོ་རྗེ་གཞོན་ནུའི་རི་མོ། །
གཡུང་དྲུང་རིས་སུ་བྲིས་སོང་། །
བྲིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཉེ། །

402

དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་ཡང་།

མཎྜལ་ཚོམ་བུར་མཛེས་སོང་། །

མཎྜལ་ཉ་ལ་ཕུ་(ཕུལ་)བས། །

མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་བྱུང་།། །།

༈ རྟེན་འབྲེལ་དང་པོ་གང་ནས་འགྲིག་ན་དགུང་སྔོན་མཐིལ་ནས་འགྲིག་བྱུང་། །
ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་དུས་གཅིག་ཤར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འགྲིག་བྱུང་། །རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པ་གང་ནས་འགྲིག་ན་བར་སྣང་ཁམས་ནས་འགྲིག་བྱུང་། །ཆར་དང་ན་བུན་འཇའ་ཆེན་ཤར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འགྲིག་བྱུང་། །རྟེན་འབྲེལ་གསུམ་པ་གང་ནས་འགྲིག་ན་ཕུན་ཚོགས་སྟེང་དུ་འགྲིག་བྱུང་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འགྲིག་བྱུང་།། །།

༈ དྭངས་པའི་ཤེལ་གྱི་ཁང་བཟང་། །
སུམ་ཐོག་དཔའ་བོའ་ཉམས་སྣང་། ། ིསྟེང་ཐོག་ཕྱམ་བརྡལ་ཆོས་དབྱིངས། །
ཚད་དང་འཛིན་པ་རྣམ་བྲལ། །
ཕྱི་ནང་གཞན་གྱི་བརྡ་རྟགས། །
མ་སྒྲིག་(བསྒྲིགས་)ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སོང་། །

403

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

དག་པའི་ཤེལ་གྱི་ཁང་བཟང་། །
སུམ་ཐོག་དཔའ་བོའ་ཉམས་སྣང་། ། ིབར་ཐོག་ལྷུན་གྲུབ་རྣམ་བཀྲའི། །
འཆར་སྒོ་ངེས་མེད་སྣ་ཚོགས། །
ཕྱི་ནང་གཞན་གྱི་བརྡ་རྟགས། །མ་སྒྲིག་(བསྒྲིགས་)ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སོང་། །

དག་པའི་ཤེལ་གྱི་ཁང་བཟང་། །
སུམ་ཐོག་དཔའ་བོའ་ཉམས་སྣང་། ། ིའོག་ཐོག་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་། །
ངོ་མཚར་བཀོད་པ་རབ་མཛེས། །
ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་བརྡ་རྟགས། །
མ་སྒྲིག་(བསྒྲིགས་)ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སོང་།། །།
ཅེས་པའང་དད་གདུང་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟས་ཉེ་བར་དྲངས་པའི་འཆར་ཚིག་ཨར་གཞས་ཀྱི་ཉི་
གཞོན་ཐོལ་བྱུང་དུ་ཤར་བ་འདིའང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དུ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་པདྨ་བཛྲ་པས་སྦྱར་བ་དུས་ཀུན་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག།། །།

༈ ཉི་ཟླ་གསལ་བའི་གཟི་འོད་དེ་ཤར་བྱུང་། །
དྲོད་གཤེར་འཛོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྨིན་བྱུང་། །
དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་མདུད་པ་དེ་སྲ་བྱུང་། །
སྤྲིན་དང་ཐོག་སེར་སྒྲིས་1

(སྒྲིབ་)མེད་དེ་སྐལ་བཟང་། །
1 བློ། ཤོག ༣༢ན༤ སྒྲིས་མེད་

404

དཔལ་གྱི་སྒྲུབ་སྡེའི་ཡང་།

རྟགས་བརྒྱད་བཀྲ་བའི་དཀར་ཡོལ་དེ་དཀར་བྱུང་། །ཞིམ་པ་སེང་གེའི་འོ་མ་དེ་མངར་བྱུང་། །
དཀར་མངར་འཛོམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་འགྲིག་བྱུང་། །དུས་ལས་མ་ཡོལ་རྫོགས་ལྡན་དེ་སྐལ་བཟང་། །

ཛ་གད་དཔའ་བོའ་བདུད་རྩི་དེ་ཕེབས་བྱུང་། ། ིབཅུད་ལྡན་གསེར་གྱི་བུམ་པ་དེ་གང་བྱུང་། །
ཡུན་དུ་སྤྱད་པའི་སྐལ་ལྡན་འགའ་ཡོད་ན། །
ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་གདེངས་དྲོད་དེ་སྐལ་བཟང་། །

ཤར་གྱི་སྟག་མོའ་འཛུམ་དྲུག་དེ་གསལ་བྱུང་། ། ིནུབ་ཀྱི་གླང་ཆེན་འགྱིང་བག་དེ་བརྗིད་བྱུང་། །
བར་གྱི་སྤྲེའུ་ཡང་རྩལ་དེ་མ་ཆེ། །
གུ་བདེར་སྤྱོད་པའི་ལྟད་མོ་དེ་སྐལ་བཟང་། །

གཡས་འཁྱིལ་དུང་གི་རང་སྒྲ་ཞིག་གྲགས་(གྲག་)བྱུང་། །བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་ཞིག་ཚུག་(ཚུགས་)བྱུང་། །
དབང་གི་རྒྱལ་པོའ་རྩེ་མོ་རུ་བཀོད་ན། ། ིས་གསུམ་དགེ་བའི་དགེ་མཚན་དེ་སྐལ་བཟང་། །
ཞེས་པའང་གདན་གསུམ་ཚང་བའི་དུས་ལས་ཅན་གྱི་དཔལ་དུ་པདྨ་རྡོ་རྗེས་སྤེལ།། །།
པར་པ་དཔལ་ལྡན་ནས་པར་སྐྲུན་ཞུས།

405

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

མཇུག་བྱང་།
སྨྲས་པ།

མདོ་སྔགས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆབ། །ཧུབ་ཀྱིས་འདྲེན་མཛད་པདྨ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུས། །
གངས་རིའི་སྐྱེ་དགུ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟའི་ཆེད། །
ཨར་གཞས་ཛ་ཧུའི་བུ་མོ་སྐྱུག་པར་མཛད། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་བཅུད་ལུས་བཟང་མར། །བཅུ་ཕྲག་རིག་པ་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་གྱིས་སྤུད། །
སྙན་འཇེབས་ཚིག་གི་སྒེག་འགྲོས་སྟངས་སྟབས་རྒྱུ། །ལྟ་བས་མི་ངོམས་ལེགས་བཤད་དཔལ་མོ་མཚར། །

མཐའ་བྲལ་ལྟ་བ་བཅུ་དྲུག་ལང་ཚོའི་དཔལ། །
གསང་བ་རིམ་གཉིས་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞིའི་ཉམས། །ཟུང་འབྲེལ་ཨར་གཞས་ཡིད་འོང་དགའ་མ་འདི། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་མདུན་མར་ལོངས། །

ལེགས་བཤད་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཆུ་གཏེར་དབུས། །རྣམ་དཔྱོད་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་གྲུར་བརྟེན་ནས། །སྙིགས་དུས་འགྲོ་བའི་རེ་སྐོང་ཡིད་བཞིན་ནོར། །
འབད་པ་བརྒྱ་ཡིས་དྲངས་པ་དོན་མེད་མིན། །

406

མཇུག་བྱང་།

སྣ་ཚོགས་འགྲོ་བའི་མོས་ཁམས་རྗེས་མཐུན་པ། །
ལེགས་ཉེས་རབ་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ཞིག། །
སྙན་འཇེབས་ཟ་འོག་ཚིག་གི་ཐུམ་ཁྲེས་འདི། །
བློ་གྲོས་སོར་མོའ་འཕྲུལ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས། ། ིསྔོན་བྱོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏང་སྙོམས་སུ། །
བཞག་པའི་ཨར་གཞས་དགོངས་དོན་བསམ་འཕེལ་དབང་། །སྐྱེས་སྦྱངས་ནོར་མེད་བདག་གི་བགོ་སྐལ་དུ། །
སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་འདི་ཀོ་ཨེ་མ་རྨད། །

ཚིག་གི་འདབ་བར་ཟུམ་པ་པདྨའི་སྦུབས། ། ༵
དོན་གྱི་རོ་བར་སྦས་པ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད། ། ༵
བདག་གིས་ངལ་བར་བརྟེན་ནས་བླངས་པ་འདིས། ། ༵དཔྱོད་ལྡན་བུང་བའི་དགའ་སྟོན་དེང་འདིར་བསྒྲུབས། །

འོན་ཀྱང་གནས་ལྔ་རིག་པའི་སྙིང་བཅུད་གཏེར། །ཚིག་གི་ཁ་བྱང་ཙམ་ལས་ལེན་འདོད་ཀྱང་། །
ཟབ་གསང་སྦས་པའི་འཆིང་བས་རྒྱས་བཏབ་པ། །དམ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ལོན་པ་དཀའ། །

407

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིས། །
རྒྱུད་དོན་བཀྲལ་བའི་ཉེས་ཚོགས་ཅི་མཆིས་པ །
དངོས་བརྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་དང་ཡི་དམ་ལྷ། །
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། ། ིལེགས་བྱས་རབ་དཀར་ག་བུར་འཛིན་པ་ཡིས། །འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྨག་རུམ་ཡོངས་བསལ་ཏེ། །ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཀུནྡའི་ཚལ། །ཆེར་སྙིགས་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་རྒྱས་བྱེད་ཤོག །

ར་བ་གངས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་བསིལ་ལྡན་ལྗོང༵ས། །ལྗོང༵ས་འདིའི་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་རྣ་བར་སྙན། །༵སྙན་ཞིང་འཇེབས་པའི་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་འདི༵། ། ༵འདི༵་ནི་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་ཡུན་གནས་ཤོག །

བདག་ཀྱང་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ནི། །
དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་བཟུང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཐེམ་སྐས་ལ་བརྟེན་ནས། །ཟུང་འཇུག་སྐུ་བཞིའི་རྒྱལ་སར་འཛེག་གྱུར་ཅིག །

408

མཇུག་བྱང་།

འདི་བཞིན་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་གི་སྟོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཆུ་མོ་ཡོས་གྲོ་བཞིན་
ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་བཟང་བ་གཉིས་པ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༣ཟླ་༦ཚེས་༥ལ། འབྲི་རུ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པས་གྲུབ་པར་བགྱིས་སོ།། །།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།
ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྦས་དོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས་
ཞེས་པ་འདི་ལོ་འགའི་སྔོན་ནས་ཐོག་མར་བདམ་གསེས་ཀྱིས་ལེའུ་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་འགྲེལ་བ་བྲིས་ནས་ཕྱིས་སུ་སྟར་ཆགས་སུ་འབྲི་འགོ་བརྩམས་ནས་ད་རས་འགྲེལ་བ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན། ལས་དོན་འདིའི་རྒྱུད་རིམ་ནང་མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ངག་དབང་ཐོགས་མེད་མཆོག་དང་། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ནགས་ཤོད་སྐལ་རྒྱན་གཉིས་ནས་ཞུ་དག་དང་སྣོན་འཕྲི་སྤོར་གཅོག་གནང་བ་དང་། མང་ཐོས་རིགས་སྨྲའི་ཁྱུ་མཆོག་བསླབ་གསུམ་ནོར་བུ་ནས་ཞུ་དག་འགན་ཁུར་རྐང་ལེན་གྱིས་གསེར་ལས་དཀོན་པའི་སློབ་གཉེར་གྱི་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་བློས་བཏངས་ཏེ་ཚིག་ དོན་གང་ཐད་ནས་ཞུ་དག་དང་སྣོན་འཕྲི་སྤོར་གཅོག་གནང་བ་མ་ཟད་མཐའ་མའི་ཞུ་དག་ཀྱང་གནང་སོང་བ་དང་། གནའ་དེང་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པ་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད་ལགས་ཀྱིས་དེབ་གཞི་སྒྲིག་སྦྱོར་གནང་བ་དང་། ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་སྤུན་མཆེད་སྐལ་བཟང་ཐེག་མཆོག་ནང་མི་དང་། སྲིང་མོ་ངག་དབང་ཆོས་མཚོ་ནང་མི། སྐལ་བཟང་འགྲོ་མགོན་ནང་མི་བཅས་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་གྲོན་གནང་བ་དང་། མཁྱེན་པའི་སྤྱན་དཀྱུས་རིང་ཡང་སྦས་པའི་རྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་ལགས་དང་། གཞན་དངོས་ཤགས་རྒྱུད་ནས་བོང་བ་གསེར་གཟིགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་པ་འདི་བཞིན་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་བའི་སྐལ་བཟང་མངོན་དུ་གྱུར་བས། རྣམ་པ་ལྷན་རྒྱས་ལ་བཅོས་་མིན་སྙིང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

409

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ།

ནགས་ཤོད་སྟག་ཕུའི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྦས་དོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྫིངས།

རྩོམ་པ་པོ། འབྲི་རུ་སྐལ་བཟང་རྒྱལ་མཚན།
དེབ་གཟུགས་སྒྲིག་སྦྱོར་བ། དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད།
དཔར་སྐྲུན་སྦྱིན་བདག སྐལ་བཟང་ཐེག་མཆོག །ངག་དབང་ཆོས་མཚོ། སྐལ་བཟང་འགྲོ་མགོན།
དཔར་ཐེངས་དང་པོ། ཕྱི་ལོ་༢༠༢༣
དཔར་གྲངས། ༣༠༠

དེབ་ཚད། 17cm x 24cm
ཡིག་གཟུགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཤོག་གྲངས། ༤༤༠
ཡིག་གྲངས། ༡༤༠༠༠༨
མཉེན་ཆས། Adobe InDesign CC 2014
རྒྱབ་ཤ། དཀྱུས་མ།

སྤྱིའི་དེབ་ཕྲེང་། དང་པོ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས། ISBN 978-93-5996-808-7
རིན་གོང་། ༢༠༠/-

Copyright: ©2023 Driru kalsang gyantsen
Title: Nags Shod sTag Phu’i Ar gZhas Kyi ‘Grel Pa sBas Don rGya mTshor ‘Jug P’i Gru rDzings
Author: Driru kalsang gyantsen
Published By: Kunchok Gawa
No portion of this publication may be reproduced in any form without prior permission of the published.

ནགས་ཤོད་སྟ ག་ཕུ འི་ཨར་གཞས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྦ ས་དོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུ ག་པའི་
གྲུ་རྫིངས།

འབྲི་རུ་སྐ ལ་བཟང་རྒྱ ལ་མཚན།

མཐའ་བྲལ་ལྟ་བ་བསྟུ་བྱ་ལང་ཚོའི་དཔལ། །
གསང་བ་རིམ་གཉིས་སྒྲུ་རྩལ་རེ་བཞིའི་ཞལམས། །
རྒྱང་འབྲེལ་ཞབས་གཞས་ཡིད་འོང་དགའ་མ་འདི། །
བདེ་ཆེན་ཡི་ཤེས་བསྒྲིད་པའི་མདུན་མར་ལོངས། །

Rs. 200/-
ISBN 978-935996808-7